

هیزی خویندنه وهی روو

دهزگای چاپ و بلاوکردنه وهی

زنجیره ی روشنبیری

*

خاوه نی نیمتیا ز: شهوکه ت شیخ یه زدین

سهرنووسیا ز: به دران شه همد هه بیب

ناوونیشان:

دهزگای چاپ و بلاوکردنه وهی ئاراس، شه قامی گولان، هه ولتیر

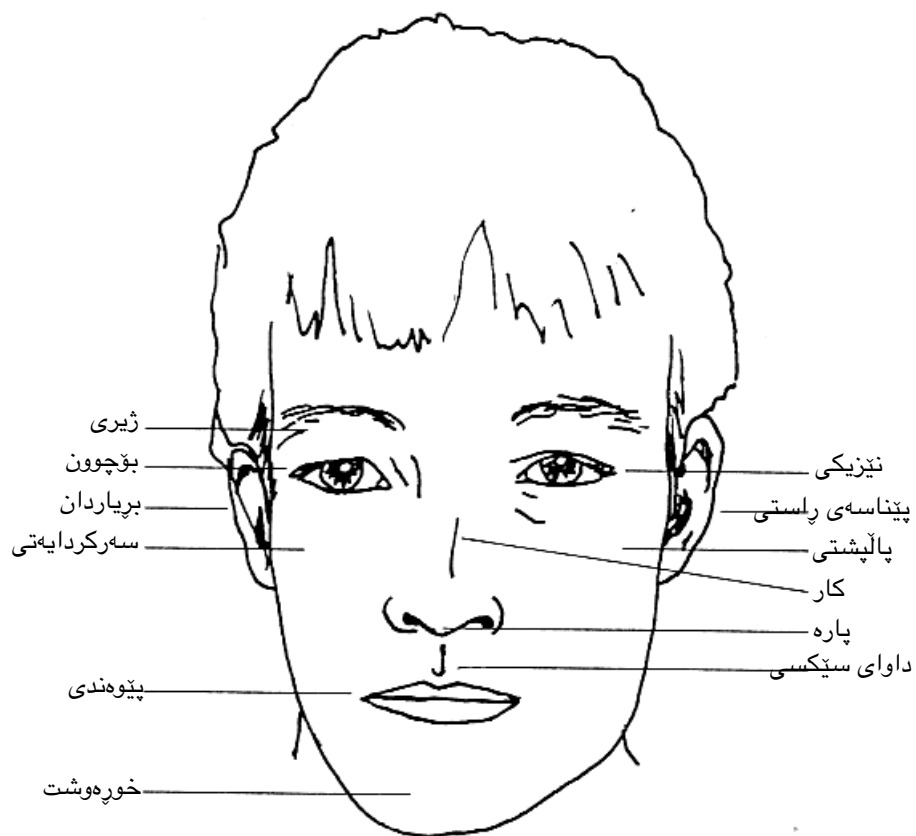
رۆز رۆزتری

هیزی خۆیندهوهی روو

وهرگیرانی:

لهیلا حهמיד محهمهه

ناوی کتیب: هیزی خویندنه وهی روو
نووسینی: رۆز رۆزتری
وهرگیرانی له ئینگلیزییه وه: له یلاحه مید محهمه
بلاوکراوهی ئاراس- ژماره: ۸۴۸
هه له گری: بۆکان نووری + فهرهاد ئه کبه ری
دهر هینانی هونه ری ناوه وه: ئاراس ئه کرهم
به رگ: مریه م موته قییان
چاپی یه که م، هه ولیر ۲۰۰۹
له به رپوه به رایه تی گشتی کتیبخانه گشتیه کان له هه ولیر ژماره ۱۰ ی سالی ۲۰۰۹ ی
دراوه تی

نه‌پنییه‌کانی خویندنه‌وه‌ی روو له چاوپێخشانیکدا

وہسفی خویندنهوہی ږوو

وا پښی دهچښی دهمیکه ئیوه یهکتر دهناسن... بهلام ئەمه ماقوول نییه، لهبهرئوهی ئیسته یهکترتان بینیوه. لهگه‌ل ئه‌وش ئه‌و نه‌ک ته‌نیا وهسفی هیماکانی رووی توی کردوه، بگره به‌باشترین شیوه وهسفی توی کردوه. "واشتنۆن پۆست"

ئهو بۆ ئه‌وهی هه‌له‌ نه‌کا، ده‌سبه‌جښی پرسیار نا‌کا. چاوه‌پښی ده‌کا و د‌ل‌نیایه له‌وهی لانی که‌م تا ږاده‌یه‌ک له‌ ئامانه‌که‌ نزیکه. ئه‌و کاته‌ش که‌ داوای ږوونکردنه‌وه ده‌کا، داواکردنه‌که به‌هه‌ستیکی زانین‌خو‌ازی ته‌واوه‌وه ده‌بی هه‌روه‌ک چۆن که‌سیک سه‌ری خو‌ی له‌ په‌نجه‌ره‌یه‌کی باران ل‌یداودا ده‌رد‌ینی تا به‌ږاده‌ی به‌ه‌یزی زریان‌یک بزانی. "واشتنۆن تایمز"

"چۆن ئینگلری پارێزگار و تیری مه‌کین"ی سه‌رۆکی شاره‌وانی "ئ‌یجگار به‌گومان بوون..."، به‌لام "هه‌ردووکیان رایان گه‌یاند خویندنه‌وه‌کانی رۆزتریان له‌ ږاده‌به‌ده‌ر پښی راسته‌قینه‌ بووه. "کۆواری له‌نسینگ ستیت"

ږیارم دا وینه‌یه‌کی خو‌می بۆ بنی‌رم له‌گه‌ل ئاگه‌دارییه‌ک که‌وا هاوسه‌ره‌که‌م بۆ بی هه‌له‌بوونی ل‌یکدانه‌وه‌که‌ی ئه‌و، چاوه‌پښی پۆرته‌که‌یدا ده‌خشی‌ن‌یته‌وه. تاکه‌ وه‌لامی هاوسه‌رم ئه‌وه‌ بوو: "ئهو به‌ره‌که‌تی ته‌کاندوه". "کاسۆلیک ستاندارد"

له‌ سه‌رانسه‌ری ئەمه‌ریکا‌دا، بۆ خه‌لکی سه‌لت، خویندنه‌وه‌ی ږوو زۆر له‌ هاوژوانی ئینته‌رنیتی پشت پ‌یبه‌ستراوتره. رۆز رۆزتری شاره‌زایه‌ به‌ناوبانگه‌که‌یه و له‌سه‌ر سیسته‌می ږووخویندنه‌وه‌ی چینی د‌یرین، سیسته‌می خو‌ی په‌ره‌ پښی داوه. "د‌یلی م‌یل - شان‌شینی یه‌کگرتوو"

هه‌روه‌ک رۆز رۆزتری ده‌لی: "راست و دروستی ئه‌و شته‌ی ئ‌یمه له‌ ږوماند و هه‌ر ږوویکدا به‌شیوه‌ جیاکه‌ره‌وه‌که‌ی خو‌ی ده‌ری ده‌خات، یه‌جگار د‌لگیره". ستایل - هۆنگ کۆنگ

چۆنیه‌تی پ‌یوه‌ندیکردنمان هاوش‌یوه‌ی ناوه‌ږۆکه‌یه‌ گرینگه. ئ‌یمه ده‌بی ئه‌و شته‌ی

دەيلىيىن بەپپى چۆنىھتەى ۋەرگرتنى لەلايەن گويگرەۋە، بگونجىيىن. نھيىيەكانى خويندەنەۋەى ۋو بەسوودن لەبەرئەۋەى يارمەتت دەدەن بۆ ناسينەۋەى شيۋازى كەسى. "كۆۋارى تۆپىكا كاپىتال"

خويندەنەۋەى ۋو لە ۋوۋى خۆ پەسندكردنەۋە خزمەتتىكى بەراستى زۆر پيشكىش بەخەلك دەكا. ئەۋ كاتەى تۆ فير دەبى چۆن سەيرى ۋوۋىكە بگەى دەگەيە تىگەيشتنىكى راستەقىنە لە ۋوۋى خۆت. "ئىندىيەن ستار"

ئامانجى رۆزترى ئەۋەيە ئەۋ پىۋەرە كۆمەلايەتتياىنە لە ناۋ ببا كە بەكار دىن بۆ جياكردنەۋەى ئەۋ شتەى بەشىۋەيەكى باش ناسراۋە لەۋەيان كە بەخراپ ناسراۋە. ئەۋ دەلى ھەموو ئاكارەكانى ۋوۋى بى ۋەچاۋكردنى دلرفىنى يان بەئاشكرا ناشيرىنبوونيان، واتاھەلگر و پر بەھان. "كۆۋارى ئالۇھا"

رۆژنامە لەۋ چەند مانگەى رابردودا لە زۆر ۋوۋە لە پالئوراۋە سەرەككەيەكانى پۆستى سەرۆكايەتتى شارهۋانى سان فرانسىسكو كۆليۋەتەۋە. ئەمرۆ... رۆزترى شارهۋانى خۆى لەسەر پالئوراۋانى رىكابەريەتتى سەرۆكايەتتى شارهۋانى سان فرانسىسكو تاقى كردهۋە، لە كاتىكدا جەختى لەۋە كردهۋە پىشتەر ھىچ زانىارىيەكى لەسەريان نەبوۋە. "سان فرانسىسكو كرۆنىكل"

«ئەم سەرۋتارە بوۋە ھۆى ئەۋەى خەلكى سان فرانسىسكو ۱۰۰ داۋاكارى بۆ كىتپ و بابەتى خويندەنەۋە پيشكىش بگەن.»

"مۆرى" قايمقامى قەزا" وتى: "خەملاندانەكانى رۆزترى بەتايبەتتەى بەشەكەى پىۋەست بەپاشەكەۋتكدنى پارە راست و دروست بوۋ. من لە "Frugal Fannies" شت دەكرىم. ئاخۆ ئەمە ھىچ شتىكت بۆ بەدەردەخا؟" "كۆۋارى فير فەكس"

دەسیک

زۆر لە میژە مرۆفەکان بۆ زیندوو مانەوهی خۆی، ناچار بوون روو بخویننەوه. مێشکی ئێمه لە پێی خویندنهوهی رووهوه پەرەى سەندوووه. لە ئەنجامدا ئێمه هەموومان بەزگماکی رووخوینەوه دەرچووین.

لێکۆلینەوهی سیستەماتیکی روو لەسەر دەستی شامانەکاندا سەری هەڵدا. بەشیوەیهکی گشتی ئەمەش وەک زانیارییهکی نەینی لەلای پسیۆری دەگمەنەوه بەجی ماوه. بۆ نموونه سیستەمی چینی پرۆسەیهکی راهینانی بەروەستایی هەیه که هەندیک جار ٤٠ سال دەخایەنێ. لەبەرئەوه شیوازە سیستەماتیکیهکانی خویندنهوهی روو بەئاسانی دەست ناکهون.

لە رۆئاوا لە سەدەکانی ناوهراستدا ئەمه دەستی بەگۆران کرد. پیاویک بەناوی "لافاتیر" بەگەرموگورپیهوه دەستی کرد بەلێکۆلینەوه و کیشانی شتیهکانی روو و بەمەش رێچکەیهکی نائاسایی هەولدان بۆ بەگشتیکردنی خویندنهوهی رووی دەست پێ کرد. بەلام بەپێی میژوو ئێمهى مرۆف بەراستی بەگومانین "واتە یه جگار رەخنەگرین". هەر لەبەر ئەم هۆیهش دەقه نووسراوهکانی خویندنهوهی روو لە رادهبەر ناپهسندن. جارتیک ئەم رستهیهم خویندنهوه: "خاوهن لووتیکی قوپاوه یهک ههنگاو له سروشتی گیانهوهری و درنדיاهتی بهدوره". باشه کێ خاوهنی لووتی قووپاوه؟ بەلای دەسپێکەرانهوه، زۆر بهی منداڵان.

جێی سەر سێمان نییه که تەنیا دڵسۆزترین قوتابییانی خویندنهوهی روو، ههولێ چاوه پێدا گیرانی تهواوی دهقه نووسراوهکانی تايبهت بهم بواره دهن که ٦٠ ناوونیشان لهپاش "لافاتیر" هوه له خۆ دهگرێ که من خۆم دۆزیمهوه. کاتیک بۆ یهکهم کتیبم لهبارهی واتای ئەندامهکانی روو سەر قالی چاوپێدا گیرانی ئەم دهقانه بووم چاوم کهوت بهگهوههریکی بچکۆلانه، کتیبیک بهناوی "I Can Read Your Face – دهتوانم رووت بخوینمهوه". ئەوه یهکهم کتیبی رۆز رۆزتری بوو لهم بوارهدا که له هیچ کام لهو شتانهی پشتر بینوومن نهدهچوو. یهکهم کتیبی خویندنهوهی روو بوو که له ناخ و له راستیهی تهواوهکهی بابهتهکهوه

ھەلقوللا بوو. ئىستە، پاش نۆ سال، رۆز ئەو كىتەبەي نووسىۋە كە من بەكتىبىكى تىرى رېچكەشكىنى دادەنىم كە خويندەنەۋەي ۋو لەسەر حالاتى ژيانى رۆژانە پىادە دەكا و زۆر نموونەي لەسەر ۋو داۋ و خەلكى تىدايە بۆ بەرجەستە كىردنى ئەو شتەي باسيان دەكا. رۆز بوۋتە ھۆي ئەۋەي خويندەنەۋەي ۋو دەر ك بىرى، فېربوونى ئاسان بى و لەبەر بىرى.

شىۋازى دوانى رۆز خۆش و بەتىن و پەرۋش و لە ناخەۋە ھەلقوللاۋە "ھەرۋەك شىۋەي ژيانى خۆي، ئەمەش بەھەلسەنگاندنى بەسەرھاتەكانى ژيانى خۆي و شارەزايىي منە لەو". ئىۋە، لە ژىر ۋو كەشەكەدا، دەگەنە قولايىيەكى تىگەيشتن لە خەلك و واتاي ئەو ۋووانەي لە دەقە نووسراۋەكاندا ئاماژەيان بى نەدراۋە.

بەتىگەيشتن لەۋەي كە ھەر لايەنىكى كەسايەتىي مرۆف كۆمەلىك بەھەرە و كۆمەلىك كاردانەۋە ھەلدەگرى، رۆز دەس بەكار دەبى. پاشان بەردەۋام دەبى تا پىشانمان بدا چۆن زۆر قولتەر لە ھەر كەسىكى دىتە رىمان، تى بگەين. رېبازە گشتىيەكەي رۆز وا دادەنى ئىمە لەم كارەدا ھەموومان بەيەكەۋەين و پىۋىستە خۆمان و ئەۋانى ترمان خۆش بوى تا كارەكە ئەنجامى لى بگەۋىتەۋە. لە راستىدا رۆز گۆرانىكى رۆحىي گەۋرە كەۋا ئىستە لە ئارادايە، ھەلدەبىزىر و دەيگۋازىتەۋە. ھەموو بەرنەجامەكەي ئەۋەيە ئەگەر بەپىي ئەو ھەستەي لە دلمانەۋە سەرچاۋە دەگرى، نەجوۋلىينەۋە ئەۋا ئىمەي مرۆف ناتوانىن چىژ لە مرۆقبوونى خۆيان ۋەربگرىن. لەۋ بروايەدام گۆرانىكى گەۋرە لەسەر لىۋارى ۋوۋدانە و رۆزىش بەشىكە لەۋ گۆرانە، بەۋى فېرمان دەكا گۆرانەكە بۆ پىۋەندى لەگەل خۆمان و لەگەل كۆمەلگە و لەگەل رەگەزى مرۆفدا كارا بگەين. زانىارى بەخشىنە دلرېئىنەكەي رۆز دەبىتە ھاۋرېي رۆختان. ئەم كىتەبە بۆ خويندەنەۋە بابەتىكى سوۋدبەخشە و پەردەلادانىكە گۆرانى لى دەكەۋىتەۋە. لە دلەۋە ھانتان دەدەم لەگەل رۆز رۆزىرى ھاۋرې بن لەم ۋوۋداۋە شۆرشگىرانە مەزنەدا.

دكتور نارايان سىنگ كالىسا

بۆلەر، كۆلۇرادۆ - تشرىنى دوۋەمى ۱۹۹۷

هیز، کەس خوازیاڕیەتی؟

رەنگە وەک تۆ گرینگیدانم بەخویندنهوهی روو هەر وەک ئارەزوویەک بۆ وەدەستەتێنانی هیز دەستی پێ نەکردبێ. ئەو دواتر هات.

ئۆھ، گالته دەکەم. بەلام راستە کە خویندنهوهی روو مرۆف بەهیزتر دەکا. زانیاری هیزە و، لەبەرئەوهی زۆربەیی خەلک هیچ زانیارییەکیان لەبارەیی ئەو زانستە وردەوہ نییە کە لە روو وە سەرچاوەی گرتووہ، رەنگە لەوان بەپیش بکەوی بەمەرجیک بتوانی سەیر بکەوی و فیر ببی لەجیاتی ئەوهی شتەکان پشنگوی بخەوی.

ئەوہ ئامارەییەکە بۆ ئەو بابەتەیی دواتر دەکەوتتە بەرچاوت: خویندنهوهی روو بەواتای سەیرکردنی روو نییە هەر وەک چۆن بەپێ بۆچوونی زۆربەیی خەلک، روو بنچینەییترین وینەیی ناخ و دەروونە. لێرەدا با تەنیا ئەوہندە بلێین جیاوازییەک لە نیوان خویندنهوهی دەربیرین و خویندنهوهی روودا هەیه، لە بەشی داھاتوو ئێمە تەواوتر لە بابەتەکە دەکوڵینەوہ.

ئاخۆ روو خویندنهوت پێ سەیرە؟ خویندنهوهی روو، هەزاران سائە بەکار هاتووہ. ناوہ رەسمییەکەیی فیزیۆگنۆمی "Physignomy" یە، واتە لیکدانەوهی واتای روو بۆ ناسینەوهی دەروونی مرۆف.

کاتیکی تۆ روو دەخویننەوہ، سوودیکی لاوکی وەردەگرێ لەبەرئەوهی شتی نوێیی ئەوتۆ لەبارەیی رووی خۆت دەدۆزییەوہ کە لەمەوبەر هەرگیز تێبینیت نەکردووہ هەر وەک جیکەوتی گوێ و پلەیی سەر لێو.

لە وەتەیی سالی ۱۹۸۶ هەوہ من رووی هەزاران کەسی وەک تۆم خویندووہتەوہ و زۆربەییان زانیاریی سەرسوڕەتێنان لەبارەیی رووی خۆیان بۆ دەرکەوتووہ. چۆن وا دەبێ؟ پشتر

ئوان گرینگیه کی زوریان به ږوو نه دابوو. بۆچی دهوو گرینگی پی بدن؟ خو زوربهی به شهکانی ږوو بی واتا بوون. به لام نیستا ئه به شان هه لگری واتان. بویه نامؤزگاریت دهکم، کاتیک ئه کتیه دهخوینییه وه نهینۆکیک له تهنیشت خۆت دابنئی. دۆزینه وهی زانیاری سهبارت به ږووت به شیکه له چیژ و خۆشی خويندنه وهی ږوو. له گه ل ئه وه شدا تو زیتر له و رادهیهش فیږ ده بی. ئه م رابه ره چۆنیه تی و هو و هه موو شتیکی خويندنه وهی ږووت فیږ دهکا جگه له کاتی پراکتیزه کردنی "ئه م به شهی ده بی بۆ خۆت بیزانی".

زانستی خويندنه وهی ږوو هیزه. له لاپه رهکانی دواتردا ئیمه جهخت له سه ر سی ږیگی کارهکی دهکینه وه که به هویانه وه خويندنه وهی ږوو بره و به هیزی کهسی تو ددها.

۱- فرۆشیاری

په ردهان به شاره زاییی کاراتر له فرۆشیاری نهک ته نیا پسپوړانی فرۆشیاری که دهپانه وی ږاره ی زیاتر کو بکه نه وه دینیته جو ش و خرۆش، بگره زوریک له قوتابیانم له بواری خويندنه وهی ږوودا، دلخۆش دهکا. هه ر هه موومان خۆمان له بارودوخی ئه وتودا ده دۆزینه وه که تیدا ناچارین خۆمان به دهر بخه یین و له گه ل ئه وانی تر دا وتوو یژ بکه یین. زوربه مان خوازیا رین ئه م کاره با شتر نه نجام ده یین. بۆ نمونه "میکی کانتور"، نوینه ری پیشووی بازرگانیی ئه مریکا، له ناو به شی پروا پیه پیناندا که سیکی ته مه ل و ته وه زه له نه بوو، که چی گواپه ئه و له هه ل سوکه وتکردن له گه ل که چه ده سالانه که پدا چۆکی داوه و گله یی کردووه: "ناچارم ږوژانه له گه لی بکه ومه گفتوگو و زوربه ی جار ده دۆریم".

له وانه یه پیویست نهکا تو بروا به خو بوونی مندالکی زورزان یان حکومه تیکی بیگانه سست بکه ی، له گه ل ئه وه شدا شاره زاییی با شتر بۆ پیوه ندیکردن په نگه هیشتاش له داهاتوویه کی نادیا ردا به که لکت بی. له چاویتکه وتنیکی دامه زانندن – جا بۆ هه ر کاریک بی – ئاخۆ دهسته به رکردنی زانیاری نهینی له باره ی سه رکاری داهاتووت سوودی نابی؟ کاتیک دامه زرای ئاخۆ با شتر خزمهت به کاره یته کانت ناکه ی، ئه گه ر زانیاری زیاتر له سه ریان هه بی؟ وه ئه گه ر ئه و کو مپانیایه ی تو کاری تیدا ده که ی به نیازی قه باره بچوو ککرده وه بی، ئاخۆ ده شی توانای تو بۆ خويندنه وهی خه لک، یارمه تیت بدا بۆ له سه ر کار مانه وهت ههروهک په کیک له گونجاوترین که سه کان؟

وته ی مه به سست له زنجیره کارتونیکی وینه یی دوو روږیژی که م نرخ ئه مه بوو: "من مرو فایه تیم خو ش ده وی، به لام ته نیا مرو فه کانن که به رگه یان ناگرم". خويندنه وهی ږوو بۆ

هیز، کەس خواز یاریه تی؟

هەلسوکه وتکردن لەگەڵ خەلک یارمەتیت دەدا، تۆ بەجیا شارەزای کەسیک دەبی، بەجیا زانیاری لەسەر کۆلمیک کۆ دەکەیهوه و بەجیا فیتری جۆره فرۆشیارییه ک دەبی.

دان پێدانانی کەسی لێرەدا: کۆمەلێک خەلک لەگەڵ بیستنی بیروکی چۆنیەتی کارتیکردنی زیرەکاتی لەسەر پەنەقی فرۆشتن، چاویان زەق دەبێتەوه. ئەوانی تر "بە لەخۆگرتنی منیش" پەنگە زیاتر روویان گرز بکەنەوه: "چی، بیریژییه کانی خۆم بۆ فیککردن لە خەلک بەکار بێنم؟ خوا نەکات". لەگەڵ ئەوهشدا سەرکەوتوترین فرۆشیارەکانیش پێت دەلێن ئەوان زۆر لە کرپارەکان ناکەن. ئەوان گفتوگۆ دەکەن. لە یەکتەر دەگەن، تەنیا پاش ئەمە داوای خەمڵاندن دەکەن.

تەنانەت ئەگەر نەتەوێ فەلسەفیکیش بەهۆی خۆپێندەوهی پووهوه و دەهست بەینی، لە مێشک و دەروونتدا سوودمەند دەبی کاتیک لەم زانستە مرۆڤییە قوولە ورد دەبییهوه. ئیستا کامیان لە لات لە پێشتره: لایەنە مادییەکە یان لایەنە پۆحییەکە ی؟ لە هەردوو باردا خۆپێندەوهی روو دەولەمەندت دەکا.

۲- پێوهندییه کانی

هیزی خۆپێندەوهی روو، خۆی لە پێوهندییه کانی دەردەخا، بەرادییهکی زۆریش لەو بارانەدا کە خەلک بەئاسایی تێیاندا هەست بەلاوازی دەکا وەک لە پێشبرکییه دوو کەسییه کانی، لە کاتی دیتنی خەسویی داهاوتووتا، لە بەگومانبوونت بەرامبەر بەدراوسییە نوێیه لچ هەلقوورتاوهکی خانووی تەنیشتت کە سەگی جۆری رۆتوایلهری هەیه.

هەموو ئەم حالەتانه چ خالێکی هاوبەشیان هەیه؟ لەبەرئەوهی تۆ خاوهن گۆچانیکی سحرای نی، ئەوا بەخەلکەوه بەستراوییهوه و خەلکیش لە تۆ دانەبراون. چۆن هەردوو لایەنتان باشترین سوود لەوه وەردهگرن؟ ئەگەر تۆ بێ هیز بی ناچاری خۆزگە بخوازی ئەم بێگانانە لەگەڵت نەرمونیان بن، ئاواتەخواز دەبی ئەوان ناخی تۆ ببینن "کە هەلبەتە شکۆمەندە". تۆ خۆزگە دەخوازی. بزە دەکە ی و لە مێشکتدا بۆ بەختەوهری دەستت بۆ پارانەوه بەرز دەکەیهوه.

بەلام خۆ مێشکت دەستی نییه. ئەمە کتوپر ئاشکراترین هۆیه بۆچی ئەم جۆره هەلۆیستە هەرگیز وا لە مرۆڤ ناکا هەست بەوه بکا، بەهیزه یان ناتوانی توانا بەخش بی بۆی. زانیاری هیزه. ئەگەر بەرادییه پێویست ژیر بی، ئەوا خۆزگە دەخوازی بتوانی باشترین ئاکاری هەموو ئەو بێگانانە ببینی کە دێنە ناو ژبانت و، مەبەستیشم ئەوه نییه

دروشمیکی به خرۆشی وهک ئەمهیان بینهوه یادت: "ئەو کەسه کەسیکی خواییه، کهواته تا ئەو ئاسته‌ی بتوانم ئەوانی تر پشتگوێ بخەم ئیمه دهتوانین به‌خۆشی به‌یکه‌وه هه‌لکه‌ین".

هه‌روه‌ها دیتنی باشتترین ئاکار له‌ کەسیکدا، واتای ئەوه نییه ناوونیشانیکی خیرای پتوه بلکینرێ. کۆمه‌له‌ خه‌لکیک پتی وایه‌ خویندنه‌وه‌ی روو ئەوه‌یه که‌ تۆ له‌ ۳۰ چرکه‌دا بریار بده‌ی ئاخۆ کەسیک "باش"ه‌ یان "خراب"ه‌. حه‌، ده‌ واز بێن. ئیمه‌ ئالۆزین. ئەگه‌ر حه‌ز ده‌کە‌ی سه‌بارت به‌کێشه‌کان و بابه‌تی نایاب زانیاریت هه‌بێ، نیگه‌ران مه‌به‌، کاتیک روو ده‌خوینیه‌وه‌ تووشی ئەم شتانه‌ ده‌بێ.

خویندنه‌وه‌ی روو، شتی کاره‌کیت پێشان ده‌دا وه‌ک ئەوه‌ی چۆن کەسیک بریار ده‌دا، پاره‌ خه‌رج ده‌کا، به‌کاره‌گه‌رتترین شیوه‌ کار ده‌کا و ورده‌کاره‌یه‌کان جێبه‌جێ ده‌کا، کێ خاوه‌ن هه‌ستیکی گالته‌جاریی مندا لانه‌یه‌؟ کێ پتی ناکه‌نی مه‌گه‌ر گالته‌که‌ بێ تام بێ؟ کێ شوینکه‌وتوووه‌کی تۆخی بیروباوه‌ره‌کانی خۆیه‌تی؟ کێ زمانی جه‌سته‌ به‌کار دێنی بۆ ئەوه‌ی پێچه‌وانه‌ کتومه‌که‌ی ئەو شته‌ بنوینێ که‌ له‌ راستیدا هه‌ستی پتی ده‌کا؟

ره‌نگه‌ ریک ئیستا ده‌بێ بلیم که‌ توانای تۆ بۆ به‌کاره‌ینانی سیسته‌می خویندنه‌وه‌ی روو پتوه‌ستی به‌وردبوونه‌وه‌ له‌ رووی خه‌لک نییه‌. پتویست ناکا رووی خه‌لک به‌بیر به‌مێنێته‌وه‌ یان به‌پێچه‌وانه‌وه‌ له‌ سه‌رنجدان ورد بێ «من و نیم». بۆ خویندنه‌وه‌ی نه‌ینیه‌یه‌کان تاکه‌ شتی پتویست زانینخوازییه‌، له‌گه‌ڵ خۆیستییه‌که‌ بۆ سه‌یرکردنی به‌شه‌کانی رووی خه‌لک کاتیک ریک له‌ به‌رده‌مت راوه‌ستاون. کاره‌که‌ ئاسانه‌. خۆ زانیاریت هه‌یه‌ له‌سه‌ر چۆنیه‌تی ئەنجامدانی شته‌کان له‌سه‌ر بنه‌مایه‌کی له‌ باریکه‌وه‌ بۆ باریکی دی؟ که‌واته‌ تۆ ئاسته‌ نوێیه‌که‌ی زانیاریی خۆت له‌سه‌ر بنه‌مایه‌کی له‌ روویه‌که‌وه‌ بۆ روویه‌کی تر وه‌رده‌گری.

ئەو به‌شانه‌ی روو که‌ تۆ لێیان ده‌کۆلێیه‌وه‌، یه‌کجار جیاوازن و، ئەو نه‌ینیه‌یه‌یه‌ که‌ ئەم به‌شانه‌ بۆتی ده‌درکێن زۆر جیاوازن له‌و نمونانه‌ی که‌ ره‌نگه‌ پێشبینیان بکه‌ی. له‌ راستیدا خویندنه‌وه‌ی روو گه‌ره‌نتی کراوه‌ بۆ وردوخاشکردنی هه‌موو ئەو شیوازانیه‌ی رێگر بن له‌وه‌ی تۆ خه‌لک وه‌ک تاک ببینی. ئەمه‌ به‌شیکه‌ له‌و شته‌ی که‌ هیزی زیاترت له‌ پتوه‌ندییه‌کانت پتی ده‌به‌خشی.

به‌شیکێ تری به‌هێزکردنی پتوه‌ندی له‌وه‌وه‌ دێته‌ دی که‌ خویندنه‌وه‌ی روو رێگه‌ت پتی ده‌دا به‌سه‌ر رووتینه‌کان باز بده‌ی. ئاخۆ له‌و کەسه‌ بێزاری که‌ رۆژانه‌ چاوت پتی ده‌که‌وی؟ با خویندنه‌وه‌ی روو یارمه‌تیت بدا بۆ په‌سندکردنی ئەو کەسه‌ له‌ بارودۆختکی ته‌واو جیاوازا.

هئیز، کەس خواز یاریه تی؟

ئەوی بۆچی بۆ زالبوون بەسەر هیلاکی لە ریگەیی خۆیندەنەوهی روو، سوود لە دەسه لاتی خۆت وەرناگری؟ ئاخۆ چاوت بەخەلکیکی زۆر کەوتوووە کە خەریکە روویان لەگەڵ یەک تیکە لۆپیکەڵ دەبێ؟ بەدنیایییەوه پشووێک بەسوودە. بەلام هەرزانتترین و باشترین پشوو، رەنگە بەسەربردنی چەند سەعاتیک بێ لەگەڵ ئەم کتیبە. بەهۆی ریگە دیاریکراوەکانی تیرامان لە خەلک، بۆ خۆت پشووێکی نایاب بە.

۳- ریز لەخۆنان

ئەوه نەینییە بچوو کە ناپەسندەکەیی وانهکانی منە لەسەر خۆیندەنەوهی روو. ئیمە باش ریز لە رووی خۆمان ناگرین و پیشبینیی بێ ریزیش دەکەین. هیچ کام لە بەهەزاران پێوندیکارەکانم نەهاتوووە بۆ لام بپاریتەوه: "یارمەتیم بە، لە رووی خۆم بێزار بوومە، کاتیک رووی خۆم لە ناو نەینۆکدا دەبینم جوانییەکەیی چی تر نامەهێنیتەوه، چی رووی داوه". خۆ ئێوه دەزانن کارهێنەکانی من هەراشن. بەپێچەوانەوه کورە سێ سالانەکەم ئەوهندە حەز لە رووی خۆی دەکا کە پەلە ماچی کەم دەخاتە سەر نەینۆکەکە. دواچار کە من یان تۆ ئاوامان کردبێ کەیی بووه؟

دڵگەرمبوونت بەرووی خۆت نابێ لەگەڵ لەخۆباییبووندا تیکەڵ بکری کە بریتییە لە زۆر فیزلیدانی کەسیک بەهۆی رووی. نەخیر، ئیمە باسی ریز لەخۆنان دەکەین. مافی خۆمانە بەتەواوی حەز لەو شتە بکەین کە دەبینین، بەلام ئیستا کە تۆ ئیتر سێ سالان نی، زۆریک لەو شتانەیی لە ژياندا دەیانینی یان لە نەینۆکدا یان لە هەر شوێنێکی تردا توێ پاش توێ بەلێکدانەوه داپۆشراون. هێماپەکان، بیرەوهریپەکان، ترسەکان و خووەکانی رەخنەگری هەموویان ئەو وینەپەیی ناو نەینۆک دەشپۆین. ئەوهی شتیکی لەم لێکدانەوانە کەمتر نەبێ ئەوهی تۆ چۆن بۆچوونی خۆت لەبارەیی رووت دەلکینی بەبۆچوونت لەبارەیی پاشماوەکەیی تری خۆت. رووی خراپ یەکسانە بەکەسیکی خراپ و، بەداخەوه بەنزیکی کەس ئەوهندە حەز لە رووی خۆی ناکا. کۆمەلگەیی ئەمەریکی لە میلینیۆمی یەکەمدا شایەتمانی ئەوه بووه.

پۆژانە وینە بێ شومارەکانی ئەو ناودار و مۆدیلانەمان بەسەردا دەبارین کە بەمیکیاژەوه جوان کراون، رەنگە نەشتەرگەری جوانکارییان بۆ کرابێ، بێگومان پرچیان بەمۆدیلی شاز رازاوتەوه. پاشان وینەگران رووناکییە هەلخەلەتینەرەکانیان لە دەوریان داناوه و پاش ئەمە "دوا ریسوایی بۆ خەلکی بەدەر لە ئیمە" ئەم خەلکە بەدەسکرد جوانانە

رهنگشور کراون. ئەوان تەنانهت هاوشیوهی وینهکانیشیان جوان نین. ئەوه هه‌موو وره‌به‌زاندنیکی پر هیزه. وه ئیمه‌ش ئەو وره‌به‌ردانه ئەوه‌نده به‌قوولیی‌ه وه ورده‌گرین هه‌روهک ئەوهی شته‌که ره‌وا و براوه بی.

تەنانهت ئەگەر تۆ یه‌کسەر نه‌یهی و دان به‌وه نه‌نیی که چی تر چه‌ز له رووی خۆت ناکه‌ی خویندنه‌وهی روو هه‌ر یارمه‌تیت دهدا بۆ ریز له‌خۆنان. چۆن وا ده‌بی؟ تۆ له‌وه تۆ ده‌گه‌ی که هه‌ر ورده‌ زانیاریه‌کی رووت وهک گۆشه‌ی لیتوت و خری کولمت، واتایه‌کی سه‌رسوریه‌نی له‌ ناو خۆیدا چه‌شار داوه. نه‌هینیه‌کانی خویندنه‌وهی روو پابه‌ندی ئەم گریمانیه‌ن: "خوا شتی بی واتا ناخولقی‌نی". بزانه‌ چۆن ئەمه‌ له‌سه‌ر رووی خۆت و هی خۆشه‌ویسته‌کانت و هی ئەو که‌سانه‌ی که به‌پروای خۆت ره‌نگه‌ بکه‌ونه به‌ردل‌ت جیه‌جی ده‌بی. له‌هه‌ر به‌ش‌تی ئەم کتیه‌دا پێشان‌ت دده‌م به‌دوای چیدا بگه‌رێی و واتایه‌که‌ی روون ده‌که‌مه‌وه.

هیز، که‌س خوازیاریه‌تی؟ ئاخۆ به‌هیز نابی ئەگه‌ر رووخوینه‌وه بی؟ ئاخۆ توانای ئەوه‌ت نابی بۆ مه‌به‌ستی چاکه‌ به‌کاری بی‌نی؟ که‌واته وه‌ره‌ ناو پۆله‌ کاریگه‌ره‌که‌ی من که‌ تیدا کۆمه‌له‌ خه‌لکی وهک تۆ "به‌لام ژماره‌یه‌کی که‌میان ره‌نگه‌ تۆزیک سه‌یرتر بن" کۆبوونه‌ته‌وه. ئەوه‌ش وهک هه‌ولێ منه‌ بۆ وه‌رگه‌یرانی ئەم په‌رتووکه‌ رینوینیکه‌ره‌ بۆ وانه‌یه‌کی نمونه‌ی رووخوینه‌وه. قوتابیانی هاوڕیت ئەو پرسیارانه‌ ده‌که‌ن که‌ ره‌نگه‌ ئیستا له‌ ناو می‌شکی تۆدا هه‌له‌یز و دابه‌زیان بی.

پرسیار: خویندنه‌وهی روو تا چ ڕاده‌یه‌ک ورده‌؟

وه‌لام: له‌ وه‌ته‌ی من ده‌ستم داوه‌ته‌ وتنه‌وه‌ی نه‌هینیه‌کانی خویندنه‌وه‌ی روو، به‌هه‌زاران رووم خویندووه‌ته‌وه. له‌ کۆتایی هه‌ر خویندنه‌وه‌یه‌که‌دا داوای روونکردنه‌وه‌ ده‌که‌م سه‌باره‌ت به‌وردبوونم. ۹۹٪ سه‌دی وه‌لامه‌کان ئه‌رینی بوون و، ئەم سیسته‌مه‌ش فی‌ربوونی ئەوه‌نده ئاسانه‌ که‌ قوتابیه‌کانیشم ئاستیکی به‌رزی وردبینیان هه‌یه.

پرسیار: ئاخۆ سووسه‌کردن له‌ ژبانی خه‌لک له‌ پێی خویندنه‌وه‌ی روو، ره‌وش‌تیکی په‌سنده‌؟

وه‌لام: وه‌لامه‌ کورته‌که‌ به‌لێیه. بۆ وه‌لامه‌ درێژه‌که‌ش با نمونه‌یه‌ک به‌هینیه‌وه. با بلێن تۆ به‌دوای کارێکه‌ ده‌گه‌رێی. ئاخۆ هه‌ول ناده‌ی هه‌موو زانیاریه‌ک له‌سه‌ر سه‌رکاره‌ نوێیه‌که‌ت بدۆزیه‌وه؟ "به‌هه‌مان شیوه‌ ئەگه‌ر تۆ که‌سی دامه‌زرتنه‌ر بی ئاخۆ پێویست ناکا زیاتر له‌ زانیخواییه‌کی گوزه‌را زانیاریت له‌سه‌ر داواکاری کاره‌که‌ هه‌بی؟" خۆ چاوپێکه‌وتنه‌کانی

هين، كەس خوارىيارىيەتى؟

دامەزاندنىش ھەموو ئەو زانىيارىيەى پىويستە، بۆت بەدەر ناخەن .
لە راستىدا كە شانۆگەرىيە . ئەوانەى لە شانۆگەرىيەكەدا رۆل دەگىرن بەرۋالەت بابەتە
رەسمىيەكانى پىوھست بەكاروبار ، بەنەزاكەتتىكى دەسكردەوھ تاوتوئى دەكەن . كەچى لە ژىر
رۋوكەشدا گەرانىكى شىپرزە لە ئارادايە ، ھەركەسە لە كەسايەتى دەكۆلىتەوھ ، گوئى
ھەلدەخا بۆناسىنەوھى ھىمايەكانى خوورەوشت ، بەسەختى تى دەكۆشى بۆ ئەوھى
راستىيەكە بدۆزىتەوھ . ئەوھش لەبەرئەوھىيە كە لەوانەيە تۆ رۆزانە كاتتىكى زياتر لەوھى
لەگەل ھاوسەرتدا بى لەگەل ئەم ھاوكارەدا ببەيە سەر . ئاخۆ بارودۆخكە چى بەسەر دى
ئەگەر ئىوھ بەيەكەوھ بەند بكرىن؟

بەپرەچاوكردنى ئەوھى كە پىويستىيەكى رەوايە تۆ ئەو زانىيارىيەت ھەبى چ جۆرە
كاردانەوھىەكت دەبى ، ئەگەر "جۆرج"ى ھاوپىت زانىيارى نوپت لەبارەى ئەم كەسە
نەناسراوھ پى بدا؟ ئاخۆ بۆ گوئىگرتن لىى دوودل دەبى؟ كەواتە بۆچى دوودل دەبى لەوھى لە
رپى رۋوخوئىندەوھى تۆ خۆت زانىيارى نوئ دەستەبەر بكەى؟

ئەم زانىيارىيە نەئىنيە لەبارەى كەسايەتى كە پىشۋەختە بۆت دابىن كراوھ ، رەنگە ئەو
جىاوازيەت بۆ بەدەر بخا كە لە نىوان ھەلبۇزاردنىكدايە كە لە راستىدا ھەرۋەك
بەدەردەكەوئ مەزنە لەگەل ھەلبۇزاردنىك كە كارەساتتىكى رپى تىچوويە . دەتوانىن ئەمە
بەھۆى گرافوئەنالىسىز ، واتە لىكۆلىنەوھى خوورەوشت بەپىشتبەستن بەنمۋونەى
دەستنووس رۋون بكەينەوھ . ئاخۆ ئەوھت دەزانى كە لە ۸۰٪ نى ئىشوكارەكان ئەمپۆ لە
فەرەنسا پىشت دەبەستى بەگرافوئەنالىسىز؟ بەبۆچوونى "كارۆل مۆر" ، پىشكىنەرىكى
شارەزى دەستنووس لە فېرچىنيادا كە بەلگەكەى لە دادگەدا بەكار دى ، گرافوئەنالىسىز لە
ئىسرائىل تەننەت زياترىش بەھەند ۋەرگىراوھ بەرادەيەك كە مرۆف بەبى پىدانى نىمۋونەى
دەستنووس ، ناتوانى كارىك دەستەبەر بكا ، ياخۆ تەننەت بالەخانەيەك بەكرى بگرى . لە
ھەر شوئىنكى زىان ببەيە سەر ، گرىنگى دەدرى بەناسىنى دەروونت . نەئىنيەكانى
خوئىندەوھى رۋو دەتوانن زانىيارى ھاوشىوھ دابىن بكەن و فېربوونىشان ئاسانترە .

ۋەك يارمەتییەك بۆ باشتر بپياردان لەسەر دامەزاندن و بۆ خستنەرووى كارااترىن
بارودۆخ لەو كارمەندانەى كە داىان مەزاندوون ، من وانەم بەبەپرەبەرەكان وتووه . ستافى
سامانى مرۆفایەتى ئەمەيان بۆ رۋون بووھ كە بەرەنجامەكان ۋەك يەك وان لەگەل
تاقىكردنەوھ ئالۆزترەكانى كەسايەتى ، بەلام ئەوان رۋوخوئىندەوھىان زۆر لە لا ئاسانتر بوو
لەبەرئەوھى تەننىا شتىك كە دەبى بكرى ئەوھى سەپرى داواكارى كارەكە بكرى .

بەپۋەبەرىك بەجوانترىن شىۋە ئەمەھى دەرپرېۋە: "ۋو پوختە زانىارىيەكى گەرۋەكە".
رەنگە ئەۋ چىرۋەكەھى سەرۋەك "لېنكۆلن" ت بەرگوى كەوتبى كە باس لەۋ كاتە دەكا كە
داۋاى لى دەكرى كەسىكى دىارىكرەۋ لە كابىنەھى خۆيدا دابمەزىنى. ئەۋ كاتەھى لېنكۆلن
ئەمەھى رەت كردهۋە، ئەمە ھۆيەكەھى بوو: "ھەز لە ۋو پىاۋەكە ناكەم".
رەۋرۋەكارە متمانەپىكرەۋەكەھى بەگژى داچوۋە: "بەلام گوناھى پىاۋە دامەۋەكە چىيە كە
ۋو پىاۋە؟"
لېنكۆلن ئەم قەسەھى بەدل نەبوو، وتى: "ھەر پىاۋەكى تەمەن سەرۋە چل سال بەرپرسە
لە چۆنەتتى ۋو خۆى".

پرسىار: بىرت لەۋە كردهۋەتەۋە خويندەنەھى ۋو كەسىك ھەر لە بنەرەتدا ھەلە بى؟
ۋەلام: بەلى. ۋو كەسىكى خوار تەمەن ھەژدە سال مەخوینەۋە. مندال كاتى تەۋاۋى لە
بەردەست نىيە بۆ ئەۋ شىۋە بدا بەۋوۋى خۆى. دايك و باوك دەزانن ۋو مندال چەند
خىرا دەگۆرئى، مندال ۋرۋىك زىاتر لە دايكى دەكا و ۋرۋىكى تر زىاتر بەباۋكى دەچئى،
سالئىك لووتى ھەرەشەھى داگىركردنى ۋو دەكا و سالى دواتر بەشەكانى تر واپان بەسەر
دى. كەۋاتە چاكترە بەپلرئ ئەۋ ۋو پىشېنېنەكرەۋانە پر بەپىستى خۆيان پەرە بسەنن،
بەر لەۋەھى ناۋونىشانىان بدرىتە پال. تۆ رەنگە بەھەرھال ۋو مندال بخوینىيەۋە «من و
ھاۋسەرم لە ۋرۋى لەدايكبۋونى كورەكەمانەۋە دەستمان كرد بەخویندەنەۋە» بەلام ئاگەدار
بە نەۋەك، بەھۆى دركاندنې خويندەنەھى ۋو پىيان، سەر لە خەلكى گەنجى ھەستىار
بشىۋىنى.

پرسىار: ئەى ئەگەر كەسەكە بۆ خۆى لە خوار تەمەن ۱۸ سال بى؟ نابى ۋو
بخوینىتەۋە؟

ۋەلام: گالته دەكەھى؟ تۆ ھەرگىز ناتوانى خويندەنەھى ۋو زۆر زو دەست پى بكەھى. ئەۋ
كاتەھى گەشتبىيە تەمەنى دەنگدان دەتوانى بى بەپسپۆرئىكى خويندەنەھى ۋو كە ئەم
پسپۆرئىيە لە ناۋ شتەكانى تردا بۆ پالپشتى لە دەنگدان دەبى. تۆ تەنبا تۆزقال تۆزقال ھەر
شتىكى لە ۋوتدا دەبىنى تا دەگەيە تەمەنى ۱۸ سالى تىبىنى بكە. ۋو ھاۋرئىيەكانىشت
مەخوینەۋە. لەجىاتى ئەۋە چاۋ بېرە سەر ھەراشەكان بەرادەيەكى زۆرپش مامۆستا و
كەسانى بەدەسەلاتى دى. بەرەچاۋكردنى ئەۋە ئەۋان تا چ رادەيەك بەسەر تۆدا زالن
مافى خۆتە ئەم رىگەيەھى بەھىزكردنى خۆت، واتە زانىنى نەپنىيەكانى ئەۋان، بگرييە بەر.

هیز، کەس خواریارهتی؟

پرسیار: ئاخۆ دەتوانم بەهەمان شیوهی بەکارهێنانی کارتهکانی تارۆ، سوود لە خویندنهوهی روو وەر بگیرم؟

وهلام: لهو باوهڕدا نیم هەرگیز بهم زوانه دهسته کارتیک بۆ بهشهکانی روو بخرمه بازار. تهنا ته ئهگەر ئهوه پشکهی له ژياندا بهرئيمه کهوتوو، بهتپهريینی کات بگۆرێ گۆرانه که ئهوهنده خيرا نابێ که دهرهتی جیگۆرکێکردن بهدهسته کارتیکت پێ بدا.

ئهوهی راستی بێ ئهوه شتهی تۆ باسی دهکهی فالگرتنهوهیه. خویندنهوهی روو یارمهتیت دهدا داها توویهکی پرشنگدارتر بۆ خۆت بخولقینی، بهلام نهک له پێ مهزندهکردنیهوه. لهجیاتی ئهوه خویندنهوهی روو دهتوانی یارمهتیت بدا، مهزنترين بههرهکانی خۆت بناسییهوه و گوروتینت پێ دهبهخشی تا بههۆی بههرهکانتهوه پيش بکهوی. ئهمهش ریگهیهکی بههیزه بۆ ههنگاوانان بهرهو چارهنووسی خۆت.

ئهوه کهسانهش که بهقسهی فالچی دلایان لهخۆ نابیتهوه، خویندنهوهی روویان له لا پهسنده. بێر له "ئیدی دین" دهکهمهوه، ههوالنیریکی رۆژنامهی "سیتی پیپیر" ی تایبته بهمۆدهی نوێ له شاری واشنتۆن دی سی. تهنیا بۆ ئهوهی بێرۆکهیهکم سهبارته به له باس بهدیری ناوبراو پیت دابی ئهوه دهلیم که ئهوه ئهم ناوینشانهی بۆ چاوپیکهوتنهکهمان دانا بۆ: "A Visit to the Releam of Dorian Gray and Mr.Potatohead – سهردانیک بۆ جیهانی دۆرین گری و بهرپز پتیتهوهید". لهگهڵ ئهوهشدا ئهوه خویندنهوهکانی بۆ خهڵکی ناسراوی لۆکالی بهدل بوو و کاتیک نۆرهی خویندنهوهی رووی ئهوه هات، ئهوه خویندنهوهکهی به "شیکردنهوهیهکی پر بهپستی خۆی" وهسف کرد و گهیشه ئهم ئهجامه: "ئا لێرهدا من نهک تهنیا ههست بهوه دهکهم شوینداگیرکردم لهسهه رووی زهوی شتیکی بهجییه بهلکو ئهوه بهمافی خۆمیش دهزانم. خویندنهوهی روو تیگهپشتنیکی سهیره بۆ خۆناسینت، ریگهیهکی باشته له گروگالکردن بۆ دهروونناسیکی دهسکران". بیکومان ئیدییش خویندنهوهی رووی پێ باشتهبووه له تارۆخویندنهوه.

پرسیار: ئهوهی ئهگەر هاتو دواي ئهوهی فیتری خویندنهوهی روو بووم خۆم بۆ رانهگیرا؟ ئاخۆ خویندنهوهی روو دهتوانی بمگۆرێ، بۆ کهسیکی نامۆ واته باریک که سهه له خۆم و خهڵکی تریش بشیوینم؟

وهلام: بروانه، که دهتهوی فیتری خویندنهوهی روو بی، خۆ مهبهستت چوونه سهه مانگ نییه. نابێ ههرجاره و که جووته گوێهکت دی، بهفراوانخواییهوه برۆیه ناو قوولایی

بابه ته كه وه. خويندنه وهى روو شاره زايييه كه و به نارهن زوى خوت دهنوانى كارى پى بكهى
يان له كارى بخره.

پرسىار: به لام چون بزانه كهى ده بى به كارى بينم؟

وه لام: وا دابنى خويندنه وهى روو وهك ته له فزيونيك وايه. نهو كاتهى به وهى زياتر له
خه لك تى بگهى، چرق، دهنوانى داى گيرسپنى. كاتيك شتيكى تر، با بلين سيكس، زياتر
سهرنجت راده كيشى، ميشكى تو به ناراستهى پيچه وانه سهرقال ده بى. بويه نهو به شهى تو
كه به پرسه له خويندنه وهى روو له خووه ده كوژيته وه.

پرسىار: نه گهر خويندنه وهى روو خه لك شيت نه كا، نهو پرسىار هم بو دروست بووه نهى
خويندنه وهى روو چ كارى گه ريبه كهى هه يه؟ ناخو كه س پيتى نه وتووه نهو كارى تو به ترسه؟
وه لام: ژماره يه كه لهو كه سانهى روويانم خويندووه ته وه سهرتا خويندنه وهى روويان
به ترسناك دهنانى. نهوان چاوه ريبان نه ده كرد روو خويندنه وهى نه وهنده ورد بى. به لام
له بهر نه وهى من له دله وه نهو كاره ده كم، خه لكه كه هه ست به جوش و خرش ده كن.
جاريكيان داوام لى كرا له ميواندارييه كه روو بخوينمه وه، به لام خه لكه كه نه وهنده به پرورش
بوو كه ماوهى كار كردنميان بو ۱۱ سهرات دريژ كرده وه. به گشتى، روو خويندنه وهى هانى
خه لك دها تا تويان زياتر خوش بوى. مسوگه ريش نييه، به لام رهنه وا بى. نه گهر تو
ته نانهت وشه يه كيش لهو شتهى كه به هوى روو خويندنه وه وه هه ستى پى ده كهى نه دركيتى،
به لام نيانت وا بى به قووليه كهى زياتر له گه لك خه لك بگونجى، نهوه ناستى پيوهندييه كه ت
ده گورى.

نيازى تو بو گه شتن به شاره زايييه كهى قوولتر، له خووه كه سى به رامبه رت هان دها تا
هه مان هه لوپستى به رامبه ر به تو هه بى. ناخو هه ست به جياوازى ناكهى له نيوان نهو كاتهى
كه خه لك به پيرته وه دين له گه لك نهو كاتهى كه به ناو زنجيره گف تو گوويه كدا راده بوورن و
خه يال شكاو و بى مهيل دهن ياخو به بى دهنكى هه لت ده سه نكين؟ ناخو به شيويه كهى
جياواز كار دانه وهت نابى نه گهر بيو كه سيك خوشه ويستيه كهى راسته قينهى هه روهك
نه وه يان كه بو مروفتيكى هه بى، به رامبه ر به تو بنوينى؟

پرسىار: ناخو به راستى مه به ستت نه وه يه تو دهنوانى برويه لاي نه ناسيك و روونكر دهنه
له سه ر لووتى نهو بدهى و نه ويش هه تاهه تابه تو خوش بوى؟

وه لام: خوورپه وشت و هه روه ها هه لسوكه وتى جوان پابه ندت ده كن ته نيا نهو كاتهى

هينز، كهس خوارياريه تي؟

خه لك داوات لي بكا، نه نجامي خویندنه وهی پروو بدرکینتی. وه ههروه ها نه وان ته نیا نه و کاته نه م داوايه دهكهن كه خوین حهز به بیستنی قسهكانت بکهن. هه له به ته، نه وه واتای نه و نییه مه رجه نه وان باوه پرمه ندی راسته قینه بن. هه ندیک جار خه لك تاقیت دهكهنه وه.

به م دوايانه له لایه ن کومپانیا یه کی فرمانبه رانه وه داوام لی کرا پرووی نه ندامانی نه نجوومه نی به پروه به رانی ده زگاگان كه نه رکی به پروه بردنی کومپانیا یه کانی دادیان له نه ستق بوو، بخوینمه وه. هاو پیه ک كه له سه نته ری نه نجوومه نی واشنتون دی سی سه رانی دووکانوچکه که مانی کردبوو دهنگیکی زل و بیزارکه ر و هه لسوکه وتیکی بیزارکه ریش هه بوو. به لام به هه رحال من کاره کم کرد. باسی نه و به هره و به ره چدانه وانهم بو کرد كه له پرووی نه ودا نیشان دهران. نه و پاش پینچ سه عات گه رایه وه. به هیواشی وتی: "هه ره ده بی نه مه ت پی بلیم. تا نه مرق هه ر قم له لووتم ده بووه وه. نه وهی تو وتت جیاوازیه کی گه وره تر له وهی به خه یالتدا دی، له لای من خولقاند".

پرسیار: پرووشکی نترین شت كه له پیشه ی خوتدا وهك پرووخوینه وه هاتبیته ریت چیه؟
وه لام: "له هه لیزاردنه کانی سالی داها توو دا بو سه روکایه تیی شاره وانی نیوه ده توانن له رابردووی نوینه ره کان بکولنه وه یان ده توانن پروویان بخویننه وه"، به م شیویه وتاریک له کوواری واشنتون منی به خویننه ران ناساندبوو، به لام من هه رگیز وام نه وتبوو. پرووخویندنه وه کانم بو سیاسته توانان دهقاوده ق خواسترا بوونه وه، به لام له به ره نه وهی کوواره كه وای پیشان دابوو گوايه من ته نیا له سه ر بنه مای روو، ده توانم بو خه لك سه باره ت به دهنگدان پیشنیاز بدهم خویشیم لی هه لگیرابوو.

هه مان شت دووباره ده بیته وه له دامه زرانندی که سیکیا یان زه ماوه ندردن له گه ل که سیکی. نه ی هاوار، خو من ته نیا و ته نیا له سه ر بنه مای روو ته نانه ت پیشنیازی ماچکردنی که سیکیش ناکه م.

نه وهی من پیشنیازی دهكهن نه وهیه، خویندنه وهی پروو بو وه ده سه ته یانی زانیاری تر به کار به یترتی. خویندنه وهی پروو گه لیک زانیاریت پی ده به خشی، به لام واتای نه وه نییه كه وهك جیگریک بی بو شاره زایی گشتی بگره وهك پاشکویه کی نه مه.

چۆن دەستم بەرپوو خویندنهوه کرد؟

"تیمپسی مییر"، دیارترین رووخویننهوهی جیهان، له بهرامبهرم راوهستا. زۆر ترسام. داوای لی کرابوو رووم بخوینننهوه، بهلام نهک له لای منهوه بگره له لای "بارسۆلۆمیۆ راچمانینۆف"ی سییهم، پیاویک که دهیویست سه رنجم بۆ خوئی رابکیشی.

ئهمهش ئهو رووداوهیه که به رهو ئهم خاله سه رهکییهی ژیانم، پالی پپوه نام. سالی ۱۹۷۵ بوو. یه کهم جار بوو سه ردانی یانهی "مینسا"م کردبوو، یانهیهک که به هیوای دۆزینهوهی کۆمه له هاوپییهک رووم تیی کردبوو و له گه ل ریزمدا بۆ به ریز "مییر"ی کۆچکردوو من بانگه یشتنی شتیکی کرابووم که بیزارکه رترین وانهی ژیانم بوو. به ریز "مییر" له ژووریکدا بوو که ئاخیندرا بوو به خه لکی وهک خۆم، به زیرهک له قه لمدراو و تهواو بی ئاگا له روو خویندنهوه. دیپلۆماتکاری پيشوو که رووخویننهوهیهکی به ناوبانگی به شتیوازی چینی بوو، دوا کتیبی خوئی له سه ره خویندنهوهی روو به رز کردهوه و وتی: "دهموی هه مووتان ئهم کتیبه بکرن بۆیه هیچ شتیکتان له بارهی ناوه رۆکه کهیهوه پی نایم".

فرۆشیارهکان تیبینیان نووسی: "ئهمه ریگه یهکی زۆر کاریگه ر نییه بۆ فرۆشتنی کتیب". "مییر" ده بووایه بۆ سه عاتی دواتر باسی شتیکی کردبايه، له به ره ئه وهی ئهو میوانی تایبه تی ئیمه بوو. ئاپۆره که نه ده سه ره وته وه و ئه گه ر که سیکی خو شه ویستیکی دلرفینی له وکاته دا هه بووايه، ئه وا له گه لی، خوئی ده خافلاند. بی ئه وهی هه ست بکه م له شوینی له دایکبوونی پيشه ی داها تووم دام، باویشکیکم دا.

"بارسۆلۆمیۆ راچمانینۆف"ی سییهم که له تهک منهوه دانیشتیبوو و هه ره که خۆم

چۆن دەستم بە پروو خۆپندنەوه کرد؟

ئاواتەخواریو لەوشەویدا کۆمەڵە ھاوڕێیەک بدۆزیتەوه، پێ دەچوو باویشکی منی بەدل بووی. بۆیه تا بەشی پێشەوهی ژوورەکە لەگەڵ نزیکی ٤.٠٪ی گۆیگرانی ناوهۆلی گۆیگرتن، بە دوام کەوت. ئێمە زانیخواز و بەجیماو، چاک پرسیارمان سەبارەت بە پروو خۆپندنەوه لە بەرێز "مێیر" گرت.

لە کۆتاییدا ئەو پروونکردنەوهی تاییبەتی لەسەر لووت و نیوچاوان و کۆلم پێ داین. دواتر بارسۆلیتومیۆ ویستی سەرنجم رابکێشێ. داوای لە تیمیسی مێیر کرد: "تکایە رووی ئەو کچە بخوینەوه".

سەرەتا سەلم کردەوه. بەدنیایاییهوه دەبوومه جیگە پیکەنین «کەواتە بەرێکەوت بووه، ئەگەر ویستیم کتیبیک لەبارەوی خۆپندنەوهی پروو بەمەبەستی ریز لەخۆنان بنووسم؟ پەنگە ئاواش نەبێ».

داوای تیرامانیکی پسپۆرانی کورتخایەن "مێیر" وتی: "جوانە" سەرم بەدەروربەردا خولاندەوه تا بزائم مەبەستی ئەو کتیه. پاشان وتی: "مامۆستایه".

حەپەسام. لە ماوهی چوار سالی رابردوودا زیاتر لەوانەوتنەوه لەبارەوی پێشکەوتنی کەسی شتیکی ترم نەکردبوو. وانەوتنەوه ژیانم بوو. بەشەرمەوه بووی یان بەچاوقەیمی لە کۆتاییدا وێرام چاو بېرمە ناو چاوی. بەداخەوه دیاربوو نیگەرانه، زۆر نیگەرانه.

پاش بێ دەنگیەکی پر نەزاکەت بەدەربرینیکی هەلقوللاو لە ترستیکی زۆرەوه، لیم پام:

"بەلام نابێ برۆت بکە" .

بەدەربرینیکی بەهەمان رادە بەتین گەرمامەوه و سەیرم کرد. لە ترسا نا، بەلام لە شەرما، وتم: "بەلام خۆ من برۆم هەلناگرم".

چاوه‌پێی زانیاریی زیترم دەکرد، بەلام بەرێز "مێیر" متەقی لێوه نەهات.

چۆن سیستمی نەینییەکانی پروو خۆپندنەوهم پەرە پێ دا

لە سال و مانگەکانی دواتردا هەموو کتیبەکانی پروو خۆپندنەوهم بەزمانی ئینگلیزی، خۆپندنەوه. تا ماوهیەک لە راستیدا من لە کتیبخانەوی کۆنگرێسدا دەژیام. بەلێ. باش تێ کەوتبووم. بێرکردنەوه لەوهی کە پروو لەوانەیه واتای هەبێ، هەستیکی رێبەدیكەری گەرەوی لەلام خولقاند. ئەگەر وتەکانی مرۆف گرینگ بن، ئەگەر زمانی جەستەوی مرۆف بتوانی

تويېهكى ترى واقيعى خاوهنهكهى ئاشكرا بكا، كهواته پروه بهتېمهنهكهى دهې چى بې؟ شتېكه وهك زه لاتې پهتاته تېكهل بهيهك كرابې؟

بهلام ليكولېنهوهى من جهره زهيهكى زورى دهويست كه رهنكه جياوازي لې له شه رهنه ناوهى بې خوښندنه وهى هه موو پهيره وهكاني نووسراو به زمانى ئينگليزى بې دروستكردنى زه لاتې پهتاته، پويسته. بې نمونه زانيمه وه چ شتېك برويه كانمى نه وهنده ترسناك كردهو.

سيسته مى " Siang Mien سيانگ ميېن" ي دېرېنى چينى كه هاوتاي پزېشكيى چينى بهتېمهنه، نه مېرې وهك سيسته ميكي سه رنجراكيش بهلام تونيك رهنه هه لگر له بهر ده ستمانه. سيسته مهكه له سه ر بنه ماي نهو چه مكهى كه شتېكى وهك "باشترين ده" و "باشترين برو" هې، دارپژراوه. نه گهر تو نه م ئاكاره تايه تانته نه بې سيانگ ميېن به ناسانى و هه نديك جار به ورده كارى زوره وه پيت ده لې بوجى تو مروفيكى دوراوى.

بې نمونه هېماى برويه ناويزه كانم به هوى دابه شبونى مووه كانيه تى. به زمانىكى ته كنكى برويه كانم تاجيان زور گه ورهيه «زانيارى زياتر له باره ي نه م هېمايه له به شى برو دايه كه دواى كه ميكي تر دهى خوښنييه وه». به گوږه ي سيانگ ميېن ليكدانه وه كه زور سانايه: "كه سيكى خاوهن نه م جوړه برويانه له ژياندا هه رگيز دهسكه وتيكي نه وتوى نابى". كاتېك خه ريكي ليكولېنه وه له سه ر گوږ بووم هه نديك زانيارى ترم دهست كهوت كه به هه مان راده كارى گه ربوو، بې تالكردى روزه كه ليم. سيانگ ميېن فيرى جيكه وتى گوږى كردم. دوزينه وهيه كه سه رنجراكيش بوو. هه روه ها هه واليكي دلخوشكه ريشم زانى. شتېكى به به راورد ناسائاييم هه بوو، گوږى جيكه وتوو له شوښنيكى به رز. پاشان هه واله ناخوشه كه به دوايدا هات: "گه وره ترين سه ركه وتنى نهو كه سه له سه ر هتاي ژيانيدا ده بې". چ شتېك به در له كيشه ي زه قى ره گه ز نه وهنده نه ميه سامناك كردهو؟ كاتېك نهو بوجوونه م خوښنده وه ده ميك بوو پيم نابووه ناو سييه كانى ته مهنم. گوايه «بې نه وهى هه ستى پې بكه م» گه پشتمومه نه وپه رى سه ركه وتن.

له سيسته مه كانى ترى روو خوښندنه وهش رامام. باسى كتيبيكم له ژير ناوونيشانى " You Are All Sampaku - هېماى مهرگت لى ده بارى" بوو، كه بې مه زنده كردنى جوانه مهرگى سوودى له هېمايه كهى چاو وه رده گرت. هه زم له وه نه ده كرد. گه ران به دواى مهرگ له هيوايه ته كانى من نييه. گوږيسته پهنه به تينه كانى روو خوښندنه وهى

چۆن دەستم بە پروو خۆپندنەوه کرد؟

مايکروبايۆتيک بووم. کهچی ئەو گوروتينه نه ما له بهر ئەوهی بەردەوام واتای هیمایه کانی پرووی به شییوهیهکی وهک ئەم جورەیان، لیک دەداوه: "له دەمتهوه دیاره دایکت زۆر داودەرمانی تایبەت به رجیمی خواردوووه". ئەگەر ئەوه راستیش بێ، باشه کهسه که دەسه لاتی چیه؟

بەره بهره حەز و ئارەزوو، ئەوهیان له ناخدا چاند تا بههۆی ئەو شتهی له خۆپندنهوهی روو فیتر بوومه بهرو بهسیسته میکی جیاواز بدهم، سیسته میکی دابراو له مەزندهی په ریشانکه، سیسته میکی ریک که بۆ خه لک بهسوود بێ. سیسته مه که پابهندی ئەم گریمانیهیه: "خو شتی بێ واتا ناخولقیی".

بەبه کارهینانی ههستی زگماکیم که بههۆی چه ندين سال بیرکرنهوهی قوول دهولمه مند کرابوو، له ناخدا ویلی واتای هیمایه کانی پروو بووم. ئەگەر برۆی تاجدار واتای شکستهینان له ژيانی نه دابایه وه ئاخۆ هه لگری چ واتایه ک بوو؟ ئەه جیکه وتی گوئی؟ کاتیک وه لامه کانم دهست کهوت ئەوانم له سه ر خۆم و دواتر له سه ر هاو پرتیه کانم و له کۆتاییدا له سه ر پتوه نديکه ره پاداشته ره وه کانم تاقی کردنه وه.

ئەوان دهیانوت: "به لئ، زۆر راسته". ئەمه به ته نیا وه لامی به شه دلخۆشکه ره کان نه بوو.

شیوازی کهسی نهک ته نیا شیوهی ژیان

پتوه نديکه ره کان زۆر جار پرسيارم لی دهکن، چۆن سیسته مه کهی خۆم په ره پێ داوه. جگه له ههستی زگماکی، وه رگرتنی پلهی به کالۆریۆسم له زانکۆی برانديس و ههروه ها کۆمه له لیکۆلینه وه یه کم بۆ پلهی ماسته ر له بواری کاروباری کۆمه لایه تی که لکیان هه بووه. له نیوان شته کانی تر دا خۆپندنی ئەکا دیمی شیوهی ژيانی فیتر کردم.

واتای زاراوهی "شیوهی ژیان" دهزانی، وا نییه؟ به واتای شیوهیهکی ژيانه ههروهک هه لپژاردنی شیوه ژيانیکی ته ندروست بۆ دوورکه وتنه وه له نه خۆشیی دل یان خۆرازانده وه بۆ ژوانه کان به مه بهستی به ده رخستنی ئەو شیوه ژيانیهی که تۆ حەز ده کهی خووی پتوه بگری. له شهسته کاند کاتیک بۆ یه کهم جار ئەم چه مکه م ناسی شیوهی ژيان باب ته تیکی چاره نووساز" یان لانی کهم کۆمه لئناسی" بوو: پرۆفیسۆره کانی کۆلیج له بوستن جوړیک له شیوهی ژيانیان هه بو به به راورد له گه ل شیوهی ژيانی گومرایه کۆمه لایه تییه کان. کهچی ئەمرۆ له باسکردنی شیوهی ژياندا جه خته که له سه ر هه لپژاردنه. ئەگەر شیوهی ژيانت به ره نجامی ئەوتۆی هه یه که حەزی پێ نا کهی وهک سه کته یه کی دل، ده توانی شیوهی ژيانت

بگوری و رهنکه هر ناچار بی وا بکهی، مهگهر بۆ خۆت ههزت له سهکتهیهکی تر بی. چه مکیکی ههروهک شیوهی ژیان گرینگ، بهلام یهکجار کهمتر بهرچاو چه مکی شیوازی کهسییه. نهوه واتای باری ئاسوودهیی کهسیکه له ههلسوکهوتکردن بهشیوهیهکی دیاریکراو یاخۆ ههستیاریبوونیهتی بهرامبهه بهلایهنیکی دیاریکراو له ژياندا. بۆ نمونه کۆمهله خه لکیک زۆر گرینگی دهن بهخۆیهستنهوه بهکهسانی تر، ههلسوکهوتیان ریکوپیکه و کاتیک یاسا پشیل دهکن ههستی پی دهکن. بهپیچهوانهوه خه لکی تر زیاتر بهلای سهربهخۆیی دهسکینهوه، سهرهتا کارهکان به "شیوازی خۆم" نهجام دهن، پاشان نهگهر پیویست بوو پهنا بۆ یارمهتی دهبن.

ئههه نمونه هه شیوازه کهسییه جیاوازهکان بۆ گونجانی کۆمه لایهتی ئاشکرا دهکن. ههست کردن بهوهی خویندنهوهی روو دهتوانی زانیاری لهبارهی شیوازی کهسی بداته دهستهوه. وهک رهچهشکینیهک وابوو سهبارت بهگونجانی کۆمه لایهتیش له پتی لیکدانهوهی گۆشهی گوئی زانیاری پیویست دهوژیهوه. ئههه راسته، پلهی درهپهینی گوئی کهسیک له سهرییهوه، بهنده بهپیویستی ئههه کهسه بهگونجانی لهگه ل خه لکدا. بۆچی گونجانی کۆمه لایهتی؟ بۆچی گۆشهی گوئی؟ ئههه هیماناسیی رووه، نه لفوپییهکی رۆحیهیه. ههه بهم شیوهیهشه. کاتیک زاناکانی توپکاری دلی مرؤف شی دهکه نهوه له شیوهی کارکردنی دهکۆلنهوه، نهگینا خۆ دای ناهین، بههه مان شیوه، رووخوینه وهکان لیکۆلینه وه دهکن. ئیمه داهینه نین. کاری ئیمه نهوهیه راستگویی خۆمان بهباشترین شیوه له ریکه ی دۆزینهوهی ئههه شتهی ههبوونی ههیه، پشمان بهین. له بهر نهوهی نهوهش ئاستیکی رۆحیی واقیعه، لیکۆلینه وهکه له ناو ههستدا دهکری نهک له ناو تاقیگهیهکی فیزیاییدا.

بۆم درکهوتوه هه ندیك خه لک بر وا بهمه دهکا، هاوکات خه لکی تر گالته بیان پیی دی. هینری فۆرد دهلی: "نهگهر لهو باوه ره دای دهتوانی شتیک بکهی یاخۆ ناتوانی بیکه ی، له ههردوو باردا ههه راست دهکه ی." من خۆم وای بۆ دهچم گالته چیهکان ههچیان پی نابری. له بهر نهوهی تو ههز دهکه ی نهه ری تیچوونه بههه ند وه بگری، کهوا لیکۆلینه وهی ههیماکانی روو، ههروهک گوئی گۆشه تیژ، رهنکه بتگه یه نیته ئاستیکی به سوودی واقیعی ژیان، کهواته با دوو شتی تهواو جیاواز له گوئی راسته قینهت، له میتشکدا بی:

- خویندنهوهی شیوازی کهسی جیاوازه له دیاریکردنی چاره نووسیکی چه سپاو. شیوازی کهسی خۆت لهوانه یه بگوری ههروهک چۆن شیوهی ژیانته دهتوانی گۆرانی

چۆن دەستم بەروو خۆپندەنەوه کرد؟

بەسەردا بۆ. شىۋازى كەسى پابەندى ئارەزووى خۆتە.

- شىۋازى كەسى نە باشە و نە خراب. چ گۆئى وەك پەپولەھى فرۆك گۆشەھى كراوھى وەرگرتبۆ، چ بەنزىك كەللەوھ نووسا بۆ و زياتر بەدەسكى ئەو پەنجەرەنە بچى كە بەھۆى فېلكرۆى زۆر توندوتۆل تەبق كراون، ھەرىكەك لەم ھىمايانە لانى كەم لە ژياندا، سوودىك دەگەينى بەخاوەنەكەى.

بەھرە نەك نەنيا شىۋازى كەسى

رېگەپەكى بەسوود بۆ شرۆفەھى شىۋازى كەسى كە دەرکم پىي كەردبۆ، برىتتییە لە بەستنەوھى شىۋازى كەسى بەبەھرەوھ. بەھرە ئەو كاتە بەدەردەكەوئى كە تۆ ھەست بەشتىك دەكەى كە بەشىۋەپەكى سروسى لىي باشى و ئەو شتە بۆ مەبەستى تايبەت بەكار دەھىنى.

بۆ نمونە "ئاندرى" ى خاوەن گۆپى گۆشەتيز خۆگونجىنەرىكى كۆمەلايەتییە، كە بەپشتبەستن بەوھى ئاخۆ لەگەل چ گروويىكدايە شىۋازى ھەلسوكەوتى دەگۆرى. ئەو چەندەھا سالل بوو خۆى بەمە بىزار كەردبوو: "كەسايەتییى من لە كوئىھ؟ بۆچى من ئەوئەندە پارام؟"

كاتىك رووخۆپنەوھەپەكى وەك من دەلئى شىۋازى كەسى ئەو، بۆ ھەلسوكەوتەكردن دەبۆ نائاسايىيانە لەگەل چاوەروانىيەكانى خەلكدا يەك بگرتتەوھ، ئەوا كاردانەوھكە لەوانەپە بەسوود بۆ. رەنگە ئاندرى بۆى ئاسانتر بۆ خۆى پەسند بكا.

بەلام بۆچى لە بابەتى خۆپەسندكردنەوھ، لە كورتى بىبىرپىنەنەوھ؟ كاتىك ئاندرى بەھۆشيارىيەوھ لە شىۋازى كەسى خۆى تى دەگات، ئا رېك لەم ساتەدا، دەتوانئى شىۋازى كەسى خۆى بۆ بەھرەپەك بگۆرى. با بلىين ئاندرى لە فرۆشيارىيە ھاوېشيدا كار دەكا و سەردانى شوئىنى جىبەجىكردنى كارەكان دەكا. بىر لەوھ دەكاتەوھ: "ئا، با شارەزايىيى برىكارەكان لە كارى ھاوېشيدا ھەرچۆنئىك بۆ، بەلام مەرج نىيە ھەموويان بتوانن لەگەل ھەموو شوئىنىك خۆيان بگونجىن. من بەراستى زۆر بەئاسانى دەتوانم ئەم كارە بكام، بەلام پىشتەر ئەوھم بەشتىكى ئاسايى لە قەلم دابوو. ئەو كاتىك بزائى بەھرەمەندە، دەتوانئى برەو بەبروا بەخۆپوونى و تەنانەت راپەراندى ئىشوكارىشى بدا.

ئاندرى كە ئىستا لە كارامەيىيى خۆى لە گونجاندى ئەو شتانەھى كە ھەرىكەكە لە

بریکاره کان چاوه ریپیان ده کهن، ئاگه دار بوو هته وه، ئهوا بۆ پیشنیاز هکانی فروشتنیس له جارن کاریگه تر ده بی. ئه وه هروه ها ده توانی به هره که ی خوئی له لای سه رکاره که ی باس بکا. با بلین ئاندری داوای به رزکردنه وه دهکا، بۆ پله ی به ریوه به ریی فروشیاری ناوه خوئی. به جه ختکردنه وه له سه ر لیها توویبی خوئی وهک راویژکاری شاره زاییی له کاری هاو به شیدا، ده توانی خوئی له ناو داواکاره کانی تر له به رچاوتر بکا. ئاخو تیگه یشتنی له جیاوازی نیوان هه سترکردن به ره وا بوون «شیوازی که سی» و به هیز بوون «به کاره یانی ئه وه شته ی که لپی کارامه ی- به هره که ت- بۆ مه به سته تایبه ت؟»

ئه مانه چه ند نموونه یه کی ترن سه باره ت به چۆنیه تی به هیز بوونت له ریگه ی پروو خویندنه وه:

- هه ر شتیکی تایبه ت به هیما یه ک بخوینییه وه، فیتری لایه نکی شیوازی که سیی خوئی ده بی که ده توانی وهک به هره یه ک له فروشیاری یان هه ر کاریکی تر دا به کاری به ینی.

- به هره، هۆیه که بۆ ریژ له خوئانیکی رهوا.

- ئه و کاته ی له باره ی هیماکانی خه لکی تر زانیاریت ده ست ده که وی، فیتری شیوازی جیاوازی له وه ی خوئی ده بی، لییان ورد به وه، لییان فیتر به، ئه مه ش گوروتینت پی ده به خشی له پتوهندییه کانت.

- ئه گه ر تۆ به ریوه به ریک یاخو دایک یان باوکیک بی، به شیوه یه کی کارا ده توانی یارمه تی که سکی تر بده ی تا به هره که ی بناسیته وه و په ره ی پی بدا. له گه ل ئه وه شدا به ریگه یه کی تر خویندنه وه ی پروو، یارمه تیت ده دا تا له پتوهندییه کانتدا بدره وشیه وه.

له چوارچیه نانه وه

تایبه تمه ندیه کی تری نه یینییه کانی خویندنه وه ی پروو که له سیسته مه کانی تری پروو خویندنه وه دا باس نه کراوه، له چوارچیه نانه وه یه. ئه مه به و اتایه یه شتیکی که له رابردوودا هه راسانی کردبی، هه لگری و بیخه یه ناو بارودۆخیکی ته واو جیاوازی. کاره که هه روه ک ده ره یانی وینه یه کی خیزانییه له چوارچیه یه کی ناشیرینی کۆن که هه رچی لایه نی کریتی ناو پرووی خه لک هه بی پیشان ده دا و پاشان گواسته نه وه یه تی بۆ ناو چوارچیه یه کی دره وشاوه و نوئی. له ناکاو له جیاتی دیتنی کریتییه کان له ناو چاوی هه موو خه لکه که دا پرشنگیک ده بینی.

چۆن دەستم بەروو خۆپندەنەوه کرد؟

نەپنییەکانی خۆپندەنەوهی روو دەتوانن بەمەبەستی لە چوارچێوەنەوانەوهی ئەو شتانەیی بەرگەیان ناگری یارمەتیت بدا . بەدەردەکهوئێ کە کیشەکان بەزۆری پێوستن بەو شتانەیی کە لە راستیدا تۆ حەزبان لێ دەکەیت . شتەکە وەک روو دەبەستەت تری سکه وایە . کاتیک باس لەخوورپه‌وشت دەکری زۆربەمان پێوهندییەک لە نیوان روو شێر و روو خەتەکەیی، سکه‌یه‌ک یاخۆ رووی ژێره‌وه‌ی و رووی سه‌ره‌وه‌یدا نادۆزینەوه . لەگەڵ ئەوشدا زۆریک لە کەموکوورپی و خالە لاوازەکان بەتوندی بەستراونەوه بەجیاکراوەترین خالە بەهێزەکان .

با بگەڕێینەوه سه‌ر نمونەیی ئاندیری خاوه‌ن گویتی گۆشەتیژ . هەرچەندە ئەو زۆر هەستیارە لەمەڕ خوورپه‌وشتی جوان بەلام پەنگە بەئاسانی لەلایەن ئەو خەلکانەیی کە خوورپه‌وشتەکانیان لە روو و قڵین، هەراسان بکری . ماوه‌ی چەندین سال بوو ئەو ئاندیری بیزار کردووه . هەرچەند هەول دەدا کە سێکی نەرمونیان بێ هەندیک جار وەک لووتبەرزیک هەلسۆکەوت دەکا . لە ئێواره میوانییە شکۆمەندەکاندا لە ناکاو خۆی دەدۆزییەوه کە خەریکی بۆلەبۆلینە: "ئەو کەسە لە کوئێ گەوره بووه؟ لە تەویلە؟".

باشترە ئاندیری بزانی لووتبەرزییەکەیی سه‌بارەت بەخوورپه‌وشت رەنگدانەوه‌ی پێوه‌رە بەرزەکانیەتی . لووتبەرزییەکەیی روو هەلگەراوه‌کەیی رەوشتبەرزییە یەکجار خواگیرانەکەیه‌تی . تەناتەت ئەگەر لە داها توودا بەردەوام تێبینیی خوورپه‌وشتی قڵپ بکا ، ئێستا دەتوانی شتیکی نوێ دابریژێ: "بۆچی دەبی چاوه‌پوان بم هەموو کەس خاوه‌نی خوورپه‌وشتی جوانی وەک هی خۆم بی؟ تێ گەیشتم، من لە خوو و رەوشت بەهره‌مه‌ندم . رەنگە بتوانم زیاتر بەرگەیی ئەو خەلکانە بگرم کە لەم بەهره‌یه‌ی بی بەشن" . ئاندیری بەهۆی لە چوارچێوەنەوانەوه‌یه‌کی تێروتەسه‌ل سه‌ره‌تا واز لە لووتبەرزییەکەیی دینی و دواتر لە یه‌کیک لە وانه‌کانی ژبانی ته‌واو شارەزا دەبی .

وانه‌کانی ژبان

ئاخۆ بیرت لەوه کردووه‌ته‌وه ئەو شوێنەیی تێیدا دەژی "هەساره‌ی فێربوون"؟ قوتابخانەیه‌کی یه‌ک هۆلییه‌ کە لە ناویدا مندالانی باخچه‌ی مندالان لە تەک دەرچووانی زانکۆ دادەنیشن . بته‌وئێ و نەته‌وئێ، هەر هەمووان پەروەردیه‌کی پۆچی وەرده‌گرین و پیت خۆش بی یان ناخۆش، ئەوه قوتابخانەیه‌کی ته‌واو گشتییە .

سه‌یر له‌وه‌دایه‌ کە مه‌رج نییه‌ چه‌مکه‌ رواله‌تییه‌کانی وەک باری کۆمه‌لایه‌تی، سامان و ناوبانگ دەرخره‌ی ئاستی سه‌رکه‌وتنی هاوپۆله‌کانت بن له‌وانه‌ پۆحییەکانیاندا . ده‌کری

خه لکی خاوهن پلهی بهرز یان خه لکی دهبهنگ یاخو هه رکه سیکی نیوان هم دوو تویره زور چاک په روه ده بکری. نهو مرؤفه به سه زمانه ی جهسته ی پی به خشر او به شیوه یه کی سه روئاسایی رهنکه هه ر جوړه پله یه کی کاری پی چه سپاوی هه بی یان رهنکه له مه هه ر بی به ش بی.

ړولی خویندنه وهی روو نه وهی به باسی نهو وانه یه ی ژیان ت بو ده کا که که سیکی وهی دهگری. نیوهی وانه کان باس له وه دهکن تۆ چۆن به هره کانت بنا سیی وه و به کاریان بی نی. نیوه کی تریان وا ده خوازن تۆ فیتری چۆنیه تی به رهنکار بوونه وهی رووه هه لگه راوه کی به هره که ت بی. بهم شیوه یه، هه ر به هره یه کی کار دانه وهی کی ری تیچووی هاو پی خوی هیه- هه روه ک چۆن دواتر له باسی کی دوور دریژی سه رنجرا کیشدا دهی خوی نیی وه.

ئاخو روو ده توانی پیت بلی که سیکی وانه یه کی دیاریکراوی وه رگرتووه یان نا؟ ناتوانی «هه رچنده خه رمانه کانی که سیکی هاوشیوهی هاوسوژی که له کتیبه کانی ترمد باس کراون، ده توانن هم خاله ت بو روون بکه نه وه».

تا فیتری وانه یه کی ژیان دهی به هوی ئاریشه ی هاو پی توشی گیروگرفت دهی. خویندنه وهی روو یاریده ت ددا چوارچیوه یه کی نو بی بو وانه که دابریژی. پاش نه وهی به رده وام دهی له فیربیونی وانه یه کی ژیان کار دانه وه ری تیچووه کی نیتر کاریگه ری له سه رت نامی نی. که واته کاتیک له باره ی کار دانه وه یه کی ده خوی نیی وه که چی تر کارت تی ناکا، ئافه رینیکی زور شایسته له خوت بکه.

ناکوی

به کورتی و پوخته یی، نهی نیی ه کانی خویندنه وهی روو، زانیاریت سه باره ت به وانه کانی ژیان، هم به هره کان و هم هم به ریه رچدانانه وهی که رهنکه هاو پی به هره کان بن، بو دابین دهکن. نهو جوړه تیگه یشتنه ش توانا پی ده به خشی بو له چوارچیوه نانه وهی که موکوورپی ه کانی خوت و خه لکی تر. نهی نیی ه کانی خویندنه وهی روو سیسته میکی ریکوپیکه که پابندی هم گرمانه یه یه: "خو شتی بی واتا ناخولقینی". له جیاتی نه وهی هیما یه کانی رووی مرؤفیک به کومه له بو هیلیکی بی واتا دابنرین، هه ر نه نامی کی روو به شتیکی رۆشنکه ره وه دادهنری. ته نیا به خویندنه وهی رووی خه لک ده توانی زیاتر لیان تی بگی. له گه ل نه وه شدا خویندنه وهی روو مشتمری له سه ر دهگری. خویندنه وهی روو کومه له بوچوونیکي گشتی خه لک له باره ی واقع به درؤ ده خاته وه. بزانه ئاخو ده توانی له و کورده

گوماو هدا دهرې، بۆ نمونه ړووخوینه ویهه که ئه وهی دۆزیه وه له خیزانه کهیدا که چوار برا هه، هه هه موویان لیک ده کهن جگه له "یاخییه که" که ړووی ته واول له هه موو ئه وانی تر جیا وازه. ئه مه ریکه وته؟ بۆ ړووخوینه ویهه که، نه خیر.

ئهمه ش نمونه یه کی تر. بیر له هه ژن و میردیکی ناسیاو بکه وه که لانی کهم ماوهی ده ساله به به خته وه ری به یه که وه ده ژین. هه ست ناکه ی روویان خه ریکه ده چپته سه ر شیوهی به کتر؟ باشه ئه میان له کوئی بۆ هاتووه؟ له مندا له کانیا نه وه؟

ړوونکر د نه ویهه کی ری تیچووی تر ئه وه یه که هه روه که ړووخوینه وه کان هه زاران ساله وای بۆ ده چین: «ژور پیش سه ره له دانی بوما وه زانیی هاوچه رخ»، پیوه ندییه کی قوول له نیوان ده روون و ړووی مرؤفدا هه یه.

بیر و بۆچوونه کان بی به ره نجام نین. ئه گه ر له و باوهره دای ژیانته به هوئی بوما وه سنووری بۆ دیارکراوه که واته تو ئازادیی ویستی خوت ته سک ده که یه وه. نه پنییه کانیه خویندنه وهی ړوو ئه وه له ت بۆ ده ره خسیئن تا له ړووت هه روه که لایه نه کانیه تری ژیانته به ړیسیار بی. ئه گه ر به قوولی سه یری ړووه کان بکه ی سه رت سر ده مینی له ئاست راده ی گورانیان له گه ل تیپه رینی کات و هه روه هاش له وهی به چ شیوازیک په ره سه ندنی ړوچی ژیانیه هه رکه سیک پشتراست ده که نه وه.

پرسیار: له ماوهی ژیاندا به ده ست په گه زپه رستی دژی ئاکاره کانیه ئه مریکی - ئه فریقیمه وه ده نالینم. ئاخو من تاکه که سیکم که پیی وایه ئه و شته ی تو که به "فیزیوگنومی" ناسراوه، ته نیا وشه یه کی رازاوه یه بۆ په گه زپه رستی؟

وه لام: به داخه وه، نه خیر. به لام با به پیچه وانه ی نیگه رانییه کانت سه باره ت به ړوو خویندنه وه بزاین له راستیدا خویندنه وهی ړوو چییه. خویندنه وهی ړوو، پیوه ریک نییه تا به هویه وه خه لک به باش یان به خراپ هه لسه نگینی. خویندنه وهی ړوو، ده رفه تیکه بۆ فیربوون نه که هه لسه نگاندن. خویندنه وهی ړوو په کلاکه روه نییه بۆ سه رانسه ری ژیان له به رته وهی ژیانیه تو له ماوهی ته مه نتدا گورانی به سه ردا دی و ړووت ره نگدانه وه یه که بۆ ئه م گورانه. هه روه ها مه به ست له خویندنه وهی ړوو پو لینکر دنی خه لک له ناو تا قمه نه ژادییه کان نییه. بگره مه به ست لیی باسکر دنی شیوه و گوشه و ئه ندازه کانیه ړووه. خویندنه وهی ړوو په چاوی رهنگ و پیکه اته ی موو و رهنگی چاو و هی پیست ناکا.

پرسیار: بیگومان ناتوانی نکولی له وه بکه ی که کومه له ئاکاریکی دیاریکراو تایبه تن

چۆن دەستم بەروو خۆپندەنەوه کرد؟

بەگرووپیکی ئەتئیکی دیاریکراو، وایه؟

وہلام: پئویست ناکا بەهۆی کلئشەکردنەوه چاوەروان بین کۆمەلە ئاکاریک تاییەت بن بەگرووپیکی دیاریکراو. بەلام کاتیک تۆ بروانی، بەراستی بروانی، تاکەکان دەبینی. ئەمە بەشە سەرنجراکئشەکەیه. جاریک لە تەلەفزیۆنی نیشتیمانیدا دیمانەیهکم لەگەڵ کرا. پئشکئشکارەکە ئەم پرسیارەهی کرد: "تۆ چۆن دەتوانی رووی خەلکی رەش پیست بخۆینییهوه لە کاتیکدا کە هەموویان بەیەک دەچن؟".

شەپۆلەکان تاسان بەناو ئاپۆرەهی ستۆدیۆدا بلۆ بوونەوه.

ئەوهی سەرنجراکئش بوو ئەوه بوو کە ئەم پئشکئشکارەهی پرۆگرامە گفتگۆئامیزە پئستئیکی رەنگ قاوهیی و جووتە چاویکی شینی هەبوو. رەنگە بۆ خۆشی دوورەگەیهکی رەش و سپی بووی. کەواتە ئەو بۆ خۆی بەراستی چاکتر لە من دەیزانی نەدەبووایە پرسیارئیکی ئەوندە رووشکئین بکا. بەلام مەبەستی ئازاوەنانهوه بوو.

ئەمرۆ خەلکئیکی کەم دەتوانن بیئە دەرەوه و بەئاشکرا بلئین: "هەموو خەلکی رەش پیست بەیەک دەچن" یان "هەموو خەلکی ئاسیای رۆژەلەت بەیەک دەچن". ئیمە و نالئین، بەلام زۆربەهی کات وایر دەکەینەوه. لەگەڵ ئەوشدا ئەمە تەنیا لە رووکەشتترین هەلوئاستدا بەدەر دەکەوئ.

لۆرا کە یەکیکە لە هاوڕئیهکانم لە دایکبووی تایوان، بەلام لە ئەمریکا گەرە بوو. پئش ئەوهی سەردانئیکی چین بکا، پئی وتم: "گەلئیک خۆشە بەشەقامدا بروم و هەموو خەلکەکە شئووی لە خۆم بکات". هەرچەندە بەپئچەوانەوه، ئەگەر ئاپۆرەکە چەند گەرەش بووی لۆرا هەگیز لە ناسینەوهی هاوسەر یان کۆرەکەهی تووشی گرفت نەبوو. لایەنە لئکچووەکە بەشئوویەکی سەرەکی رەنگەکە بوو. زۆربەهی کاتئیش شتەکە هەر ئاوایه.

وای بۆدەچم ئەوهی لۆرا مەبەستی بووی رەگورئشە کولتوورئیهکانی بووین. لئکچوونە رەگەزئیهکان هەرەک هۆیک بۆ رئزگرتن لە کولتووری مرۆف شتی سەرسرەهئین- و ئاستئیکی سەرسرەمئنی شانازی بەرەگەز هەیه کە پەسنی مئژوو و پئشینان و کولتوور دەدا. لەگەڵ ئەوشدا ئاستئیکی تری شانازی بەرەگەز هەیه کە شوئینی وەک بۆسنیای کردوو بەمەلئەندی رق و کینی "پاکتاوی رەگەزی". خۆپندەنەوهی روو بابەتئیکی تەواو جیاوازه.

پرسیار: بەلام ئەی ئەگەر بی و تۆ وایهاتبی، کاتیک چاوت بە خەلک بکەوئ سەرەتا و

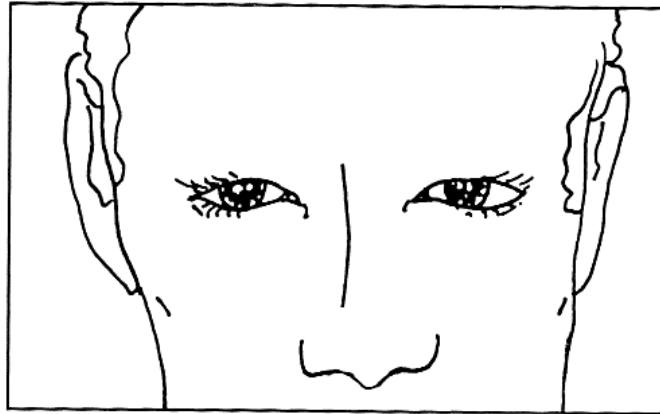
لە سەرۋوۋى ھەموو شتېكەۋە سەرنجى لايەنى ۋەگەزى بدەي؟

ۋەلام: ئەۋ كاتە تېبىنىي لايەنى ۋەگەزى بکە ۋ بەسەرىدا باز بدە. ۋەك ۋو خويندەۋەيەك تۆ سەربەستى لەۋەي خەلک بگە ۋېنىيەۋە بۆ سەر ھەر كېشەيەكى ۋەگەزى ياخۆ لەۋەي ھەرۋەك تاك سەيرىيان بکەي. ئاخۆ ئەمەش دەبېتە كاتى بەمېشكردن يان بەگامېشكردنې مەسەلەكە؟ ئەۋ كاتەي چاومان بەكەسېكى نەناس دەكەۋې سەربەستىن لەۋەي بەدلى خۆمان لەگەل ھەر كۆمەلېك ۋۆلېنى بکەين. بۆ نمونە تۆ دەتوانى بە ۋوۋى كەسېكدا چاۋ بگېرى بۆ دۆزىنەۋەي كەموكوۋرېيەكان ھەرۋەك چۆن ۋېشېكىكى پېست نەخۆشەكان دەپشكنى. لە ۋېي ۋاھىنانەۋە ھېندەي تۆزقائېكىش بى، دەتوانى بەچاۋ بەباشترىن شېۋە لەشولارى ئافرەتېك لە ۋوۋى چەۋرېيەۋە «ھەرۋەھا ئاكارىشى» بخەملېنى ۋ ئەمەش ھەر سوۋدى دەبى ھەرچەندە نازانم بۆ چ شتېك.

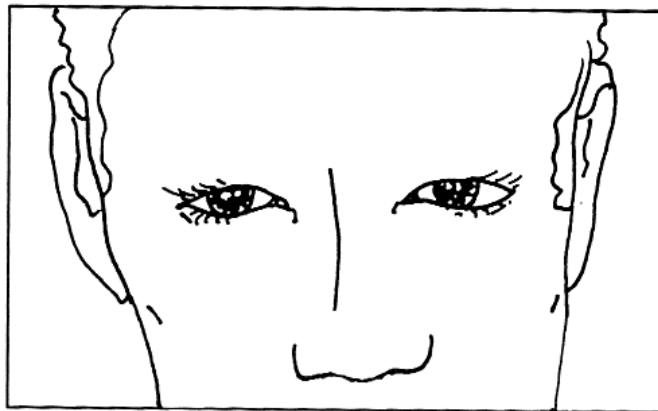
كاتېك ئامادە بوۋى بۆ ئەۋەي زياتر لە خەلک تى بگەي ۋ خەلک ھەرۋەك تاك ھەلېسەنگېنى، ۋو بخويندەۋە.

ۋېسىار: ئەگەر بمانەۋې لەجياتى كلېشەيەك، كەسە راستەقېنەكە بېينىن ئاخۆ چۆن خويندەنەۋەي ۋو يارىدەمان دەدا؟

ۋەلام: تۆ بەجىا سەيرى بەشېكى ۋو دەكەي ۋ لەگەل ئەم بەشەدا بەردەوام دەبى لە سەيركردن. ھەر بەشېكى ۋو، زۆر ھېماي ھەيە كە دەبى لېيان ھەلېزېرى. كەۋاتە ئەگەر بەۋى ۋەرۋەدەكردنتەۋە پېت ۋابى كۆمەلە ئەندامېكى ديارىكراۋى ۋو ۋەك لووت بەردەوام تايبەتن بەگروۋېتېكى ۋەگەزېيە، ئەۋا توۋشى حەپەسانېكى گەۋرە دەبى. ئەۋ ھېمايەي لووت كە بەزىادەي لووت ناۋى دەبەم، ۋەك نمونە ۋەرىگەر. ھەندېك خەلک كوتە گۆشتېكى زىادەيان بەلووتەۋەيە كە لە سەرى لووتەۋە شۆر دەبېتەۋە، ۋاتە لە نېۋان ھەردوۋ كونه لووتيان دايە. سەيرى لاپەرەي دواتر بکە كە تېيدا ئەۋە ۋوۋن كراۋتەۋە. ھەرۋەھا لە ناۋ نمونەكانم لە كۆتايىي ئەم كتېبەدا سەيرى نمونەيەكى راستەقېنە بکە لە ۋوۋى نەژادەۋە بئەچەي من ئەۋ جوۋلەكانەن كە لە ئەلمانىا ۋ ۋووسىا ۋەدەرنراۋن. دايكەم ۋ باۋكەم ۋ خوشكەم ۋ ئامۆزا ۋ خالۆزاكانم ئەۋ ھېمايەيان نېيە ۋە منىش تا تەۋاۋ پېم نەنايە ناۋ سىيەكانى تەمەنم ئەم ھېمايەم نەبوۋ «دېتەۋە بېرت پېشتەر وتم چۆن بەۋھېلەكانەۋە ۋوۋمان دادەپېزىرى ۋ چۆن ۋوۋمان لە ژياندا گۆرانى بەسەردا دى؟». ئەۋ كاتەي سەيرى لاپەرەكەي تر بکەي دەتوانى نمونەي زياتر لە خەلكى خاۋەن زىادەي لووت بدۆزىيەۋە.

خاوهن زيادهى لووت

بى زيادهى لووت

پرسیار: بههرحالّ نهو هیمایهی لووت واتای چیه؟
وهلام: نهگهړ خاوهن زیادهی لووت بی، دهبی مهبهستت له کارکردن، خزمهتکردن بی.
نهگهړ له قوولاییی ناخوهه ههست نهکهی بههوی کارهکهتهوه یارمهتیی خهلک ددهی، با
کارهکهت ههړ شتیکی ترت له ږووی مادی و پله پی ببهخشی، ناتوانی له کارهکه بهردهوام
بی.

بهلام نهو واتایه چ پیوهندیهکی بهږهگهزهوه ههیه؟ هیچ.
پرسیار: ناخو دتوانری خوتندهوهی ږوو بو بهراستی زالېوون بهسهړ کلیشهکانی
ږهگهزی بهکار بهیتری؟

وهلام: نهو کاتهی نهوهنده سهیری کهسیکت کردبی که توانیبیت سی هیمای ږوو یان
زیاتری بو دستنیشان بکهی، تو له بری نهوهی سهیری کلیشهیهکت کردبی چاوت بریوته
مرؤقیکی راستهقینه. تهنانهت بیروکهی سهیرکردنی بهشه راستهقینهکانی ږوو دتوانی
ږزگارت بکا.

له لاپهږه ۱۸ دا تهنیا ږروانه وینه کیشرارهکهی "تایگیر وږ"، بههرمهندترین یاریزانی
نههمریکی لهگولفدا. لهبهرنهوهی وینهی کیشراره لیره دا ئیتر هان نادریی که بهشیوازی
ههمیشهییت له سهیرکردنی خهلک، واته بههوی ږهنگی پیستیانهوه، سهیری نهو کهسه
بکهی، توژقال توژقال له ږووی ورد بهوه. نهو خوئی به "کیبلینیزیهن" دادهنی لهبهرنهوهی
کهلهپووری خوئی پیک هاتووه له:

۱/۴ چینی

۱/۴ ږهشیپست

۱/۴ تایوانی

۱/۸ خهلکی خومالیی نهمریکی

۱/۸ سپیپست

تایگیر وږ بهنزیکینه سهړ بهکام ږهچلهکه؟ کهسیکی فرهږهگهږ، تیکهلهیه، بهلام نهو
تیکهلهیه ههړ خوئیتهی. نهوه حالی جیهانی ئیمهیه لهم ږوژگارهدا. نافرهتیکی بهتتهمن
بههاوږپیهکهمی وت: "سوپاس بو خوا ههړگیز نهوهنده ناژیم نهو ږوژه بهچاوی خوّم ببینم
کورهکهت ژنیکی غهیره ئیتالی بینی". که دلّتوندکهره! سهردهمی هاوسهړگیری له نیوان
نهتهوه جیا جیاکانه کهچی بهگوپیرهی کولتووری خیزانیی خوّت ږهنگه گویت لهوه بووی

كه سيك پرسته يه كى وهكو نه مه بدر كينى «ته نيا دوا وشه به پي كولتوورى خوت به نه ته وه يه كه بگوره وه، هر نه ته وه يه ك بى له نه مريكييه وه بگره تا زولوو». زور خه لك هاوسه رگيرى له دهره وهى نه ته وهى خويان به دل نيه. به لام هاوسه رگيريه كه بهم هويه پيشگيرى لى ناكري و، من دلخوشم به يه كيك لهم هاوسه رايه تيبانه. رهنكه دايك و باوك و باپيره كانى تا يگير وږ، كومه له خزم و كه سيكيان تاساند بووى، به لام تا يگير وږ بى كه موكوورى دهرچوو.

"بيتى كرؤكر" نمونه يه كى تره له سه ر فره رهنكه زيه تى مرؤف كه «نه گه نه وه كه سه به راستى هه بوونيشى نه بى» له پرووى باز رگان ييه وه يه كيكه له سه ركه وتوو ترين شيرنيكارانى ناوه خووى له نه مريكادا. ۱۵ سال پاش نه وهى كومپانيا يه كه ده ستى به فرؤشتنى كه ره سهى دروست كرنى كيك كر دبوو بو يه كه م جار وينه ي بىتى كرؤكر بلاو كراوه. به وتهى "پام بيكر"، و ته بيژى ناشه كانى گشتى، پرووى بىتى به دريژايى ته مه نى كومپانيا زور جار دهسكارى كراوه تا رهنگان وه يه ك بى بو "نافره تى هاوچه رخ". موديله كانى پرچ هه روهك ميكيان پهره يان سه ندووه. له نه جامدا به رگى باوه كه ي ناومالى بىتى ده بوايه دابكه ندرابا تا نيشان بدا كه "نافره تى هاوچه رخ" كه خووى له ناو بيتيدا به رجه سته دهكا رهنكه چى تر ته نيا وهك ژنيكى ماله وه نه روان تته خووى.

نه و شتهى له ماوهى چه ندين سالدا نه گورابوو نه وه بوو بىتى هه روهك قه وقازيه كى پرچ ره شيله ي چاوشين ما بووه. له كو تا ييدا نه وهش چاوى پيدا خشين رايه وه. وينه ي بىتى بو نويه م جار دهسكارى كرا. به وينه ره سميه ته مه ن ۷۵ ساله كه ي بىتى نه م رووهى وهرگرت. بو گه ران به دواى وينه يه ك كه كريا ره كان به هويه وه خويان پيناسه بكن، كومپانيا يه كه كيركيه كى وتار نووسينى ساز دا. براوه كانى روونيان كر دبووه كه هه زيان له چيشتلينان و هه ويركاريه، كه وا خويان بو خيزان و هاوړى و كومه لگه كه يان ته رخان كر دووه. وتار نووسه براوه كان هه روه ها كارامه يي خويان له وه وده رخت كه ريگه ي داهينه رانه يان بو جبه جيكردنى نه ركه كانى ناومال ده دوزيه وه. به ريز بيكر وتى: "هه رچه نده بنه چه ي خيزانى ره چاوه نه كر ابو، به لام هر ۷۵ براوه كانى پيشبركيه كه له راستيدا سه ربه رچه له كى ره گه زى جورا و جوړ بوون".

شيوه سازى كومپيوته رى، رووه كانى هر ۷۵ براوه كه ي ناويتته ي يه كترى كرد تا بىتى كرؤكر يكي نوئ بخواقيني كه وينه كه ي دواتر له سه ر شيوازه باوه كه ي كومپانيا يه كه رهنك كرا. وينه نو تيه كه كه پيك هاتبوو له وينه ي هر ۷۵ نافره ته كه له سه ر به رگى كتيبى "Betty"

چۆن دەستم بە پروو خۆیندەنەوه کرد؟

Crocker's New Cookbook – بەرھەمی نوێی بیتی کرۆکر لەبارەى چیشتلیپان" که له ساڵی ۱۹۹۶دا چاپ کراوه، دەدرەوشیتهوه.

ئێستا چاوهکانی بیتی قاوهیین، رەنگی تۆزیک ئەسمەرتره. کلێشهگەرانى رەگەزى ئیستا زۆر بەدژواری دەتوانن بۆ سەرکلێشهیهکی بگەڕێننەوه. بەبۆچوونی پام بێیکر ئەنجامه پێچەوانەکان زۆرترین رەزامەندیان لى کهوتووتهوه. هەندیک خەلک دەلێ: "بیتی بەخەلکی ئەمریکای لاتین دەچێ". ئەوانی تر دەلێن: "ئەو تۆزیک رەنگی مۆسولمانەکان دەداتەوه" کاتیک گوێمان لەوه دەبێ: "ئەو کتوپر وەک دراوسیم یان ئامۆزام یان هاورییهکەمه" ئیمه هەست دەکەین سەرکەوتوو بووین. بیتی کرۆکر هەرۆک لایەنه مرۆفانەکەى ئەم کۆمپانیایه سەیر دەکری. پرسیارم له یهکتیک لهو ئافرهتانهى که بۆ وینهکەى بیتی کهلکیان له بەشیکی جەستەى ئەو وەرگرتبوو، کرد که ئاخۆ چ هەستێکی هیه بەرامبەر بەوهى وینهکەى خۆى کراوه بەروویکی فرەرەگەز. "جولى لیفینر" ی خەلکی ویلمینگتۆن له کارۆلایناى باکوور هاوولاتییهکی نمونەییى ولاته فرەنهتەوهکەمانه. بنهچەى ویلش و ئەلمانى و فرەهنسى و خەلکی خۆماليى ئەمریکیه. جولى که بۆ یهکەم جار بیتییه پەرەسەندوو نوێیهکەى دیتبوو کاردانەوهى بەم شیوهیه بوو:

"بەبەرورد لهگەڵ وینهکانی پێشتری، بیتی کرۆکر زیاتر له جارێان رووییهکی رەگەزى پێوه دیاربوو. بەلام کاتیک وردتر سەیرم کرد هەستم کرد له بزەکهیدا ددانیکى خێچوخوار دیاره، ددانیک که من خاوهنى بووم. ئەوندە دلتیا بووم که پرسیارم له پیاوهکەى بەرپرس له وینهکە کرد. ئەو پێى وتم یهکەم جار که وینهکەى بیتی نهخشینرا وینهکە یهکجار بى کهموکوورى دەرچوو. پێى وتم: "بۆیه من دەمى تۆم خسته ناو وینهکە".

"کاتیک من توانیم ئەندامیکى خۆم له رووی بیتییدا ببینمەوه وینهکە چى تر ئەوهنده رەگەزى نەدەهاته بەرچاوه".

جولى پروونی کردەوه: "مرۆف بەردەوام خۆى بەکەسیکی کەمیک ئاسایى دادەنى". وه مەسەلهکەى ئا لێرەدايه. ئاخۆ تۆ خۆت بەکەسیکی "کەمیک ئاسایى" دادەنى؟ با رەنگى پێستت هەر چیهک بى تۆ وەچەیهکی نمونەیی مرۆفی. ئەگەر بەدواى وردەکاریى تاییهتەوه بگەریی وەک ددان یان شیوهى کونه لووتەکانت، ئەمه مەودای تاکبوونته. ئەمه بۆ هەموو کەس هەر بەم شیوهیه و، خۆیندەنەوهى پروو یارمەتیت دەدا تا مەودای تاکبوونی خۆت بەقوولی و بەتێروتهسەلى بدۆزییهوه.

ئەۋكەسانەي خاۋەن زىادەي لووتن:
مارتن لووتر كىنگى كور، سەركردەي ئەمريكى - ئەفريقى، خەباتكارى مافە
شارستانىيەكان.
ئالېرت شوایتزر، نېردەي ئەلمانى لە بواری پزىشكىدا
ئەنۋەر سادات، سەركردەي سىياسىي مىسرى
ليۇ ئىزاكاي، فىزىزانى ژاپۇنى
ھېنرى بېرگسن، فەيلەسوفى فەرەنسى
جاسىنتۆ بېناڧىنت مارتنز، شانۇنامەنۋوسى ئىسپانى
ئۆدىستىس ئىلېتس، شاعىرى يۇنانى
يوۋان تى لى، كىمياگەرى ئەمريكى-چىنى
ئوانگ سان سوۋكىي، خەلكى بورما، خەباتكارى مافەكانى مروڧ
مىرىد كۇرىگان، ئاشتىخۋازى ئىرلەندى
ھار گۇبىند كۇرانا، زاناي ئەمەريكى - ھىندى لە بواری كىمىيائى زىندەۋەرزانى
كامىلو گالگاي، نەخۇشىناسى ئىتالى
داگ ھامارسكىۋلد، سەركردەي سوئىدى، ئەمىندارى گشتىي نەتەۋە يەكگرتوۋەكان
ئىقان پاقلوڧ، دەرۋونناسى ۋوسى
تاىگر ودىز، يارىزانى ئەمەريكى گولڧ

چۆن به چاوی رووخوینه وهیه ک سهر بکهین؟

ئهو روژانهی که تۆ، یان کەس نا خۆم، وهک مندال نانمان دهخوارد و دایکمان ئاواته خوازی ئەمه بوو، بهسه رچوون. بهلام بۆ چەند چرکه ساتیک، خووه کۆنهکانی خۆت بهبیر بهینهوه، له بهرئوهی شتیکی بهکه لکت له بارهی چۆنیهتی پوانین لهسه ر شتوازی رووخوینه وهیه ک فیر دهکەن.

مندال له شیوهی خواردنی ئامانجیکی هیه. بهجۆش و خرۆشی شارهزایهکی زهین «ئهگەر واش نهی به کارامهیی شارهزایهکی زهین» شتهکان لیک جیا دهکاتهوه. له قوناخیکی مندالیدا ئهو کاتهی تاکه شتیکی که تۆ ویستبات بیخۆی، مریشک بوو، بی ههله مریشکت له هه ر خواردنیکي ناو مه نجه له که جیا دهکردهوه. سو سه که ت به لای راست و له تکه گیزره کانت به لای چه پدا پال دهنه و ئه ودهمه دهتوانی یه کسه ر دابکه و ییه سه ر ئه و پارووهی حه زت لئی بوو. به لام به پیچه وانه وه ئه گه ر له سه ره خۆتر بای ئه و زیاتر له خواردن ورد ده بوویه وه دهتوانی هه ر پارچه مه عده نووسیک، جا با چه ند بچووکیش بووایه، لابه ری. مریشک، ته نیا مریشک ئه و شته بوو که تۆ ده تویست سکتی پی بناخنی.

مندال له سه رنجدان سه رده سته یه. له راستیدا، هاو پیه کم که جادووگه ره پی وتووم کاری جادووگه ری بۆ ئاپۆریه کی پیکهاتوو له مندالی پینچ سالان زۆر زهحمه ته.

کین، ئاوا گله یی کرد: "تۆ ناتوانی هه لیان بجه له تینی، فیله که به و مه رجه سه رده گری که له کاتی جیبه جیکردنیدا بینه ران بخافلینرین، به لام مندال هه لئاخه له تیندری. ئه و هه رکاریکی تۆ ده یکه ی ده بین، و پرای ئه و شته ش که ده ته وی بیشیرییه وه. وهک هه موو جاریک له کۆتاییدا ئه و کاته ی ده لیم: "ها، ئه ه!" کاردانه وه یان به مجۆریه: "ئی، ئینجا چی؟" ئه و زیته لانه هیشتا ش چاوه ری به شه سیراوییه که ده کەن."

سیحر له ته مهنی مندالیدا له ناو فروفیللی که سیکی تردا نییه. به هه مان شیوه، سیحری ناو روو له شوینیکی به دهر لهو جییه که له سهیرکردن راهینراوین. ئەگەر به بیرمان بی دیده وردبینه که سی رووخوینه وهیه ک بروانین، ئەوا دهتوانین به سهر ئەم خووه دا بان بدین و به پیچه وانه شهوه ئەم خووه سه به خۆ خۆی دسه پینیت.

خووه کۆنهکان

هه چهنده نووسینگهی ئەمه ریکی بۆ سه رزمیری موچه یه کی مانگانه ی بۆ تۆ نه بریوه ته وه، به لام له وه ته ی ته مه نت پینج سالان بووه خه ریکی کۆکردنه وه ی زانیاری بووی.

له چرکه ساته کانی دیتنی روو کدا تیبینی ئەم لایه نانه ده که ی:

– رهگه ز «نیر یان می»

– پیری یان گهنجی

– رهنگی پیست «که دواتر بۆ گه راندنه وه ی که سیک بۆ سه ر جوړیکی رهگه زی سوودی

لی وهرده گیری»

– زیندوو یان مردوو «رهنگه تۆ زۆر یک له دووم جوړیان که به ناو شه قامدا هاتوچۆ ده که ن، نه بینی، به لام بروام پی بکه ئەگه ر بیان بینی هه ستیان پی ده که ی».

ئەم زانیاریان هه چهنده زوو به می شکدا گوزهر ده که ن. کۆمه له زانیاریه کی جیاواز پیوه ندیان به سه رنجرا کیشبوونه وه هه یه. با بلین تۆ سه لتی و به ناو ئینته رنیتدا ده که پی به و هیوا یه ی که وینه ی هاوړوچه که ت بدۆزیه وه. سه رنجرا کیشی رهنگه زۆر به هه ند وهرگیری و له هه ندیک باردا ئامانجی هه موو ئەو به کاره ی نه ره "مراجع" به ئاگایانه ی ئینته رنیت بی که ویلی هاوژوانیکن «هه چهنده هه ر که سیک که به نیازی خو شه ویستییه کی ئینته رنیتی بی، سه ره تا ده بی به ناو لاپه ره کانی ئەم کتیه دا نه ک گوزهر به لکو ده بی را بکا پاشان سی تاقیکردنه وه که ی درۆ-دۆزه ره وه له "Aura Reading through All Your Sences" خه رمانه خویندنه وه له پی هه موو هه سه ته کانه وه "وهک پاشکویه کی ئەمه بخوینیته وه».

ئهنجامی لیکۆلینه وه ی سایکۆلۆجی ئەوه ده سه لمینی زۆربه ی خه لک ئەو که سه به هاوسه ر هه لده بیژیرن که له جوانیدا ئاستیکی لیکچوو یان له گه لیدا هه بی- ئەگه ر تۆ له جوانیدا ده به م پله ت هه بی زۆر پی تی ده چی که هاوژوانیکی پله ۳ نه بی.

زۆربه ی ئەو شته ی که له روو خویندنه وه، که لیکۆلینه وه یه کی سایکۆلۆجی قووله، په سند

چۆن بەچاوی رووخوئەنەوێهەیک سەیر بکەین؟

دەکرۆ یاخۆ لە ناسینەوێ هاورۆحیەدا لە ڕۆی پیکهاتەهێ هۆرمۆنییەو، لە راستیدا بەهەلسەنگاندنیکی رۆحسووکی کورت دەکرێتەو.

زۆر جار نیگایەک نەک روویەکی راستەقینە هۆشمان دەفریئێ. ئەندامە جەستەییەکان بەدڵمان دەبن، بەمەرجیک لەگەڵ مۆدیله ویستراوەکە ی پرچ و ئارایش و خەرمانەدا «بەلێ، خەرمانەش، تەننەت ئەگەر ئێمە ئەنقەست ئەویمان بەمەرجیک دانەنابێ» بگونجێن. ئێمە بە بەلێ یان بە نەخێر خۆمان یەکلادەکەینەو و کارەکەمان لە مەودای ئەو روودا بەکۆتا دێ. ئەنجامدانی ئەم کارە دەشی داکەرەو بەلێ بەلام ئەگەر تۆ بۆ خۆت لە ژێر تاقیکردنەویدا بێ، شتەکە ڕەنگە ئەوێندە داکۆشکەر نەبێ. لە هەردوو باردا نابێ چاوپێداگێڕانیکی سەریئێی لەگەڵ روو خوئیندەویدا تیکەڵ بکێ.

هەندیک جار ئێمە دەتوانین خۆمان بخەینە ناو زانینخوازییەکی کۆمەلایەتی بێگەردەو. ئاخۆ زەنگینی لە ناو روودا بەدەر دەکەوێ؟ زۆر بەی جار بەلێ، لە ددان، لە چۆنیەتی خۆرازانندنەو، لە گۆشە سەر، لە گوارە بەدەر دەکەوێ «بەهەر حال ئاماژەکان زۆرن».

ئەو ئینتیمای کۆمەلایەتی؟ ئەو شتەکی کە تیشیتر ناتوانی بۆتی ئاشکرا بکا لە رازاندنەوێ روودا بەدەر دەکەوێ، ئاخۆ هێمایەکی خاچ دەبینیەو کە بەشوئینەوێ هەلۆاسرابێ، یان خالیکی سووری نیوچاوان یان خەزیمیک دەبینی؟

ڕێگەییەکی تر بریتییه لە سوودوهرگرتن لە پسیپۆری زۆر پەرسەندووتر. بۆ کۆکردنەوێ زانیاری لەسەر شێوێ ژیان ڕەنگە تۆ خۆت لە خوئیندەوێ زمانی جەستە یان خەرمانە یان بچووکتەرین دەربرینەکان راهێنابێ. ئەمانە یاریدەت دەدەن بۆ دەستنیشانکردنی هێما وردەکانی تاییەت بەکۆمەلێکی دیاریکراو. بۆ نموونە من دۆزیومەو کە ڕێگەییەکی بۆ جیاکردنەوێ کولتووریک لە ئاینیکی سست، بریتییه لە لیکچوونیک بەروالەت لە نێوان دەربرینەکانی سەر رووی ئەندامە جیاوازهکان.

بۆ لایەنی سیکیولار، ئاخۆ هەرگیز لە پستورانیک لە شوئینیکی دانشتووی؟ کە نزیک لە ئەندامانی کۆمپانیایەکی کە بۆ خاوانی نیوهرۆ کۆ بوونەتەو. ئاخۆ سەرت سێ نەماوە لەوێ رووی تەواوی کەسەکان لە یەکتەری دەکا؟ چون توانراوە خەلکی ئەوێندە لیکچوو بدۆزیتەو؟ یان چۆن ئەم کارمەندانە روویەکی ئەوێندە لیکچوو یان وەرگرتوو؟

هەموومان شارەزاییمان لە تاکە ئینتیمایەکی کۆمەلایەتی هەیه کە لە روودا بەدەر دەکەوێ یان دەتوانین شارەزای بێین. کۆواریکێ وەک فۆژ بکەو و سەیری روو سێ و بێ

هسته كاني موديله بهرچاوه كاني ناو وپنه كان بكه . ههموو كهس ناتوانى ئەم رووه به خويوه بگرئ. لاني كه م ئەوه پيوستى به پراهيئانه .

ههنديك جار ئيمه له پرووا بهدواى تهنروسستيدا دهگه ريئن . برينه جهسته يي و دهروونيه كان دهشى له پرووا نه خش ببهستن . به پيى شاره زاييى خوت رهنكه تو ناشناييت هه بي له گهل ئەو هيمما وردانه ي كه ده رخه رى جوړه پراهاتنيكن له ئەلكحول يان ئەو هيمما يانه ي ئاماژه دهن به وهى كه سيك تووشى نه خو شىي سه وهفانى دريژخايه يان جوړه كاني ترى ئازارى جهسته يي هاتوو .

خه موكى ، لاوازي سيكسى ، دلره قى ، شهرم و به پيى ئەو ئەزموونانه ي له ژياندا وهدهستمان هيئاون ، هه ر يه ك له ئيمه له ناسينه وهى كومه له جياوازيه كي تايبه تدا شاره زاييمان پهيدا كردوو . ئەو شته ي كه خه لكى تر هه ر بيريان بوى ناچى ، بو ئيمه وهك روژى پروون دياره .

ئەم زانباريه دهسكه وتيكي سه رسورهيئنه كه به دژواري دهست كه وتوو و به نرخه . به لام با له گهل روو خويندنه وهدا تيكه ل نه كرى . سوپاس بو خوا كه خويندنه وهى روو يارمه تىي خه لك دها بو ئەوهى دليان خو ش بكه ن . ته نانه ت ئەگه ر شيوه ي ژيانيشت وا بخوازي كه تو به شيوه يه كي روژيني هيلاكىي ناو رووى خه لك بخوينيه وه ، هويه كه ي خودى خوته كه ناچار دهكا له و ريگه يانه وه سه يري روو بكه ي كه شتيكى زياترت پيشان بدن . تارمايييه كاني تراژيديا دهتوانن قائمان بكه ن ، به لام تيشكى به هره ش هه مان تواناي هه يه .

دهربرين

دهست داگره و چاوت بكه وه ، ئيمه ي ئەمه ريكي به هوى حه زكردنمان له دهربرين خوومان به وه گرتوو زور سه يري روو بكه ين . كولتورى گشتىي ئەمريكي ئيمه ي له تيرامان له رووى يه كترى پراهيناوه و ئەمه ش به هيج شيوه يه ك نه ريتيكي جيهانى نييه . ته له فزيونيش له وه رامان دهه نيى تا ببينه بينه رى دهربرين . ئەو كاته ي تو فيرده بي چون سه يري ته له فزيون بكه ي ، له وه تى دهگه ي كه نواندن كليلى ههموو ديمه نه گرينگه كانه . تانو پوى چيروك چر ده بته وه و دته جو ش . ريك له و كاته دا كاميرا بو گرتنى ديمه نيكي به هيزى شله ژانكي عاتيفى بو پيشه وه ده چى . موسيقاي پشته وهى ديمه نيش پرته رتى ليوه دى . تو له وه تى دهگه ي كه ره سه بنچينه ييه كاني چيروك ، جا هه ر چيروك كى بي ، ئەو شته يه كه دهتوانى ببيني و بيبستى .

چۆن بە چاوی ڕووخوینە و هیەک سەیر بکەین؟

بەلام ئاخۆ ئەو بە راستی هەر بەم شیوەیە؟
دوو بارە، باشترە دان بەوەدا بنرێ کە راستی زۆر توێی هەیە. دەربرین وەک ڕینگەییەکی
ناسینی خەلک بەسوودە. لەگەڵ ئەوەشدا زۆر کەموکووری هەیە.
کاتێک تۆ پشت بەدەربرین دەبەستی دەرگەیی هەلخەلەتان ئاوەڵە دەکەیت. لە تەمەنی
منداڵیدا هەموومان فیری ئەو بووین چۆن ڕووخساریکی ویستراو بنوینین. مەرج نییە
ئەمە تەنانەت درۆش بێ و زیاتر لەو دەچێ کە خۆت بخزینییە ناو مەودایەکی عاتیفی و
بەناسانی بریار بەدی کە درۆیەکە ئەو بەشە واقیعیە کە دەبی بوێ.
وا دا بنی تۆ چاوت لە "بۆبی" ی کورت مۆر کردووەتەو:
"ئەو خەریکی خواردنی ئەو پسکیتە بووی؟"
بۆبی بەوردی مایکروۆساتی نیوان ئاودیوکردنی پسکیتەکە و هاتنە ژوورەوێ توێ بەبیر
دێ و دەلێ: "نا باوکه، خەریکی بازدان لەسەر کاناپەکەدا بووم."
ڕوویەک کە بێ تاوانیی لێ دەباری زەق چاوت تێ دەبرێ.
ئای لەو!

ئەگەر بۆ شارەزابوون لە کەسێک پشت بیهستری بەرووی ئەو کەسە و جەختەکە لەسەر
دەربرینی سەر رووی بێ، ئەوا دەربرینەکە جگە لە هەلخەلەتاندن کەموکووری تریشی
هەیە. دەربرین میزاج پیشان دەدا و میزاجیش شتیکی کورتخایەنە و دواتر واقع جێی
دەگریتەو. چەندجار گوتیبستی چیرۆکی خەمباریی هاوڕێیەک بووی کە بەم وشانە دەستی
پێ کردی: "متمانەم پێی کرد لەبەرئەوێ ئەو یەكجار نەرمونیان بوو."
"نەرمونیان" ی لە ژوانێک یان چاویێکە و تێکی دۆزینەوێ کاردا بەوردی هیچ شتیکی
لەبارەیی هەلسوکهوتی بەردەوام کەسێک بۆ ئاشکرا ناکات، جا چ جای شیوازی کەسی
ئەو کەسە لە دەسلات یان دۆستایەتی یاخۆ کاردا. بۆ دەستەبەرکردنی زانیاری لەو جۆرە
تۆ پتووستیت بەروو خویندەنەوێ. بەپێچەوانەیی ڕووناندن، هێماکانی ڕوو ساختە نین،
ئەمەش بەرەو جۆرە زانیارییەکی وردترمان دەبا.
لە هەموویان خراپتر، دەربرینی نیوچەلە.

خەلک کاتێک زەقزەق سەیری ڕوو دەکەن، دەلێن: "چاوە نەینۆکی ڕۆحە". زۆر جار ئەوان
خۆیان هەلخەلەتین. بەدڵنیاییەو کەرۆکی ڕۆح لەوێدایە بەلام سۆزیش لەوێ هەیە.
زۆر بەی کات خەلک کاردانەوێ بۆ سۆز دەبی، نەک بۆ ئەو ڕۆحەیی لە قوولاییدایە.

- بەلام با ئەمەت لە مېشك بى: بۆ ۋو خويندەنەۋان تەۋاۋى ۋو نەينۆكى ۋو.
- تۆ ئىستا چۆن ۋو دەخوينىيەۋە؟
- ئەمە تاقىكردەنەۋەيەكى بچووكە يارمەتت دەدا چۆنيەتتى خويندەنەۋەى ۋو بەشىۋاۋى ۋو خويندەنەۋان، بەرجەستە بكەى.
- راستە يان چەۋتە؟ "ۋەلامەكان لە كۆتايىي ئەم بەشەدان".
- ۱- تېبىنيكردى دەريپىنى سەر ۋو كىرپارەكەت يارمەتت دەدا، بەسەر دۆخەكەدا زال بى.
- ۲- ھەرگىز متمانە بەكەسىكى چاۋ زەنگيانەيى مەكە.
- ۳- ھەرگىز متمانە بەكەسىك مەكە كە بەردەۋام ئاراستەى نىگاي دەگۆرپت.
- ۴- زۆربەى خەلك لەچاۋ ئەندامەكانى تريان زۆر حەز لە چەناگە ناكەن.
- ۵- ئەۋ پياۋانەى ردىن بەردەنەۋە ۋە رەنگە چەناگەيەكى ناتەۋاۋى پى بشارنەۋە.
- ۶- خەلكى لىۋ پرتەر، سىكسىترن.
- ۷- بىرتىزى لە شىۋەى كاسەى سەردا بەدەر دەكەۋى.
- ۸- پى دەچى خەلكى سەر بەھەمان رەگەز شىۋەيان لە يەكترى بكا.
- ۹- پاش تىرامان لە ۋو كەسىك دەتوانم لە ھەلسەنگاندەن سەرىپىيەكانى خۆم سەبارەت بەكەسايەتتەيەكەى دلىيا بم.
- ۱۰- مەموو شتىكى گرینگ لەبارەى شىۋەى ۋو خۆم دەزانم.

ئامانجىكى نۆى بۆ لە ۋو ۋوانىن

ئامانج يەكەم تەكنىكى سەيركردن لەسەر شىۋاۋى ۋو خويندەنەۋانە. ئامانجى تۆ لە بەكارھىنەنى چاۋت و مېشكت و دلت چىيە؟ بۆ ۋو خويندەنەۋە تۆ سەيرى ۋو كەسىك دەكەى. مېشك و دلىشت يارمەتت دەدەن تا خىرا بتەۋى شارەزاي ئەۋكەسە بى.

تكايە، مەبەستەم ئەۋە نىيە بەزۆرى ھەلۆتتست بگرى، ھەرۋەك چۆن لە مووچىرك پىداهاتنى پالەپەستۆ خستتە سەرخۆدا بلىي: "ۋا بزەنم دەتوانم بىكەم... ۋا بزەنم دەتوانم بىكەم... ۋا بزەنم دەتوانم بىكەم...". تەنبا وىستىك بەسە بۆ ئەۋەى شتەكە سەربگرى. پاش ئەۋەى وىستەكەت يەكلا كردهۋە، دەتوانى لە ۋو دانى شتەكە دلىيا بى. شتەكە ھەرۋەك ئەم پەندە سەرسىمىنەيە كە دەلى: "لە تۆ حەرەكەت و لە خواش بەرەكەت".

چۆن به چاوی پروخوینه وهیه که سهیر بکهین؟

یه کیچک لهو هۆیانیهی پرونی دهکاته وه بۆچی چۆنیهتیی راهاتنمان له سهیرکردنی پرو دهتوانی بهر بهستیکی زۆر گهوره بی، ئه وهیه که زۆر بهمان بهدریژایی خویندنی ته مهنی مندالییمان له وانه بیژانی وانهی وهک ژمییره و وانهی هاوشیوه فییری ئه م بنه ما بنچینه ییه بووین: " هه ر ئه وهنده سهیر بکه که زیرهکی خۆت پیشان دهی".

باشترین ئه و پروخوینه ره وانهی من چاوم پتییان که وتیی، بی فیزن. ئه وهش له بهر ئه وه نییه که ئامانجم ئه وه بی: «دهمه ی بی فیزیی خۆم پیشان بدهم»، بگره له بهر ئه وهیه که ئامانجی وهک ئه مه یان هه یه: «حه ز دهکهم شاره زای ئه و که سه بم»، «حه ز دهکهم له و که سه فییر بم»، «حه ز دهکهم خزمه تیک به و که سه بکه م».

ئه گه ر شاره زای ریگه زۆره کانی سهیرکردنی پرو بووی، ئه وای بی ئه وهی ههستی پی بکهی خووه کانی خۆ به درخه ریش له ناو ده بهی. ته نانه ت و به تاییه تیش ئه گه ر ئه م خوویانه ههست پی نه کراو بن، پیویسته وازیان لی بهیندری.

که واته رهنگه ناوه ناوه پیویست بی له ناخه وه خۆت رابته کیینی. هه ناسه یه کی قوول هه لکیشه. هیمن به وه. ئه و شته ی ئیستا ده بی ئه نجامی دهی پرو خویندنه وهیه. ریگه کانی تری تیرامان له خه لک ده توانن تا ما وهیه کی تر چاوه پروان بن.

له یه ک ئاستد ابوون له گه ل پرو

کاتیک خه ریکی خۆ ئاماده کردنی بۆ خویندنه وهی پروی که سیک، له گۆشه یه کی راسته وه پروانه. هه مان شت بۆ باشترین خویندنه وهی پروی خۆت له ناو نه ینۆکدا به کار دی.

– له خواره وه بۆ سه ره وه و به ییچه وانه شه وه سهیری خه لک مه که. بۆ دیتنی واقع له گه ل پرویان له یه ک ئاستدا به.

تیرامان ههروه ها له کاتیشته دهبا به راده یه کی زۆریش له و ما وهیه دا که تۆ سه رقالی راهاتنی له چۆنیهتیی سهیرکردنی شتیکی نوئ. بۆ نموونه کاتیک بته وئ له لووت ورد ببییه وه، ئه گه ر ته نیا چاوپیدا گپرانیکی سه رپتیت کرد و گه یشتییه ئه و ئه نجامه ی که خالی گرینگ بریتییه له وهی پروه که لووتیکی زلی له سه ر قووت بووه ته وه، ئه وه به س نییه. بگره ده بی ئه وهنده سهیر بکهی تا بتوانی لووته که به له باری ببینی. بزانه: "لووته که چه ند گه ره یه؟" و جاریکی تریش پروانه. بزانه کام هیما ئه م یه که م ههسته ی وروژاندووه؟ هه ریه ک له م هیمایانه بۆی هه یه ئه م ههسته بخو لقیینی:

- دريڙی لوتیکی دريڙ
- دهرپه پینی لوتیکی دريڙ له لاپرووهوه
- چه ماوهیه کی زهق که له لاپرووهوه به دهر بکه وئ
- پاناتی لوت له ناوچهی ئیسقانی لوتدا
- پاناتی لوت له سهری لوتدا
- پاناتی ته ووی لوت
- لوتیک که به شیوهیه کی زهق به ره و خواره وه پان بووه ته وه
- سه ره لوتیکی گوشتن
- دووه مین ږووبه ری به که مایه تی گوره

پت سهخته؟ نیکه ران مه به. ئەم کتیبه ری بازیکي گونجاو پیشکش دهکا که سهیرکردنی به شهکانی ږووت بۆ ئاسان دهکا. ئەندامه سروشتییه جۆراوجۆرهکانی وهک گوئ بهشی تایبته به خوځیان بۆ ته رخان کراوه. هر ئەندامیک "Feature" چهند جۆریکی "Category" هیه که هه ره یه که بیان کۆمه لیک هیمما "Trait" یاخۆ بهندی زانیاری له باره ی ږووی له خو گرتووه. لوتی دريڙ یه کیکه له هیمماکان و لوتی کورت نه وهی تریانه. ناو ئەم کتیبه هیممایه جیاوازهکانی سه ره به هر جۆریکی ریک خستووه. وهک یارمه تییهک بۆ راهانی چاوت له به جیا ناسینه وهی هیممایهک هر وینه یه کی ناو سیتته که جگه له جیاوازیی نه وه هیممایه کی تۆ فیری دهبی، جیاوازی له گه ل وینهکانی تر دا نییه. له بنه رته دا تۆ هه رگیز چاوت ته نیا له دیتنی هیمماکان رانهی نی.

هه روه ها هیممایه کیش واتایه کی هیه. هر کاتیک تۆ هیممایه کت له ږووی که سیکدا دیت نه وا وه سفی نه وه هیممایه له سه ره هر که سیک که تووشت دهبی و خاوه نی هیمماکه یه جیبه جی دهبی. که واته لیره به دواوه تۆ ده توانی نهی نییهکانی هر ږوویهک بخوینییه وه.

پت شتر گالته م ده کرد که وتم مندال نه وهنده به زولاییه وه واقیع ده بی نی که فروقیلی جادووگه ری کاری تی ناکات. کاتیک تۆ به ږوونییه کی زیاتر ږوویهک ده بی نی نه وا وه همهکانیش ده بی نی. نه وه جۆره سیحریکه که تا به ته مندا بچی کارا تر ده بی.

ږرسیار: مه گه ر خوا یارمه تیم بدا دنا به نزیکه یی وهک کیسه ل ته پم. به دلنیا یییه وه ده مه وئ ږوو بخوینمه وه، به لام ئاخۆ ده توانم؟

وه لام: نه گه ر نه وهنده خیرا بی که بتوانی وشهکانی سه ره لاپه ره یهک بخوینییه وه واته

چۆن بەچاوی رووخوینەوہیەک سەیر بکەین؟

بەرادەى پېویست خێرای بۆ ئەوہى ببى بەروو خوینەوہ. وە بىر لەوہ بکەوہ ئەو کاتەى ھێماکانى روو بۆ واتا بوون چ پېویستى دەکرد تۆ ھەستیان پى بکەى؟ شتەکە وەک خویندەوہیەکی بەردەوامە. بەر لەوہى تۆ فێرى نووسین بى، پیتى وەک ب و د و پ و ک و وەک مژمژۆکە و ابوون. ھێماکانى روویش لە خودى خویندا جوڑە ئەلفووبیەکن. کاتیک تۆ فێریان بووى، دەتوانى بیانخوینىیەوہ. وە کاتیک تۆ شارەزای ئەم جوڑە خویندە بووى، سەرت لە ئاست سانایى روو خویندەوہدا سەر دەمىنى. ھەندیک جار لە مێواندارییەکان بۆ سەرگەرمى کار دەکەم. ھەرچەندە بەرامبەر بەتییكى مۆسیقا یان سەمایەکی چوارگۆشەییە، ھیشتاش لە خویندەوہى روو بەردەوام دەبم و، کاتیک ھەول دەدەم بۆ ئەوہى لە ناو ژاوەژاوەدا کرد قسەم ببیسترى، دەنگم دەنوسى. بەلام لە دیتنى ھێماکانى روو و تیگەیاندى واتاگانیان تووشى گرفت نابم. خویندەوہى روو وەک ھەر شارەزاییەکی تری ژيانە. ئیمە لەو شتانەى کە بەلامانەوہ گرینگە لەسەر خوین.

پرسیار: من بەناوى ھەموو قوتابییانى تۆ کە ھونەرمەندن، دەمەوى سکاڵایەک بکەم. رەنگ لە روودا شتیکى یەكجار دلرفینە، روو ھەمووى ھەر رەنگە. ئەمە دەستەرەنگینى خواپە، وا نییە؟ کەواتە بۆچى لە ناو سیستەمەکەدا شوپنیک بۆ رەنگیش ناکەپەوہ؟
وہلام: بەلای منەوہ شتیکى دلخۆشکەرە کە ھونەرمەندیكى وەک تۆ پیم سەرسام بووہ. بەلام بەرامبەر بەھەر دلنكى پاک کە شەیدای جوانیە بۆ خەوشەکەت نەرماتی پستت یان رەنگى پرچت بووہ، ئاخۆ کۆمەلە خەلکىکیش شک نابەى کە رەنگى پستى تۆ ھەر وەک ھۆیک بۆ پۆلنکردنت بەکار دین و بەم شپوہیە لە راستیدا ھەر بەھىچ ھەژمارت ناکەن.
پرسیار: ئەى ئەگەر سەیری رەنگیش بکەین و تەنانەت وشەپەکیش نەدرکین؟ بۆچى نابى چى تر شەیدای ئەم رەنگانە بێن؟

وہلام: کە داوات لى دەکەم لە روو خویندەوہدا رەچاوى رەنگ نەکەى خۆ ھەرگیز مەبەستم ئەوہ نییە لە کاتەکانى تردا چىزى لى وەر نەگرى. تۆ دەتوانى وینەى خەلک بەرووتیشەوہ بکیشى بەلام بێگومان کە تووشى ھەرکەسێک دەبى تەنیا بۆ پەردان بەسەلیقەى ھونەرى خۆت، خۆ داواى لى ناکەى جەکانى داکەنى. فیزیۆگنۆمى بەرەنگىکى نەگۆرى کورتخایەن داڤنى. کاتیک تۆ بەسەر شپوازە بەردەوامەکانى خۆت بۆ رامان لە روو کە تىیدا بەزۆرى رەچاوى رەنگ دەکرى، باز دەدەى، ئەوا رینگە بە توانای خۆت دەدەى تا تىینى شتى تری بەھەمان رادە جوانى ناو روو بکا.

ئىستا چۇن رۇو دەخوئىيىيەۋە؟

ۋەلامەكان

۱- چەۋت: ئەگەر رەچاۋى دەربىرىنى سەر رۇۋى كىرپارەكەت بىكەى، بەدلىنىيىيەۋە ئەم كارەت ۋەك ئاۋ لە ھىلەككردنە. بەلام رەنگە زىاتر لەۋەى بتەۋى بەچالاكى بۇ گۇرپىنى ھەستەكانى بەرامبەرەكەت چالاکانە ھەۋل بەدى، كاردانەۋەت بەرامبەر بەھەستەكانى ھەبى. بۇ ئەۋەى كەسىكى مىزاج ناخۇش، دلخۇش بىكەى رەۋتى گفئۇگۇيەكە بخە ژىر پكىفى خۇت كە ئەمەش لە رپى خويىندىنەۋەى ھەست و بىرى كىرپارەكەۋە دەبى. بۇ نمونە بۇ خويىندىنەۋەى رۇو سەبىرى شىۋەى برۇ و گۇشەى گوى بىكە.

۲- چەۋت: چاۋى زەنگىيانەى ھەر چۇنە؟ گشت ئەۋ ھەستەى وات لى دەكا كەسىك بەچاۋ زەنگىيانەى دابنىى دەشى بەھۇى ھەرىكە لەم فاكتەرەنە بى: بچووكى قەبارەى چاۋ، چاۋى لىك نىك، چاۋى قوۋل، ۋە يان پى سەرچاۋ. كاتىك زاننىت چۇن ئەم ھىمايانە دانە بەدانە شى بىكەۋە لە واتايان تى دەگەى و رەنگە واتاكەيان بەپىچەۋانەى پىشېبىنى خۇت بى.

۳- چەۋت: ئەگەر كەسىك ھەز نەكات چاۋ بېرىتتە ناۋچاۋى، واتاى ئەۋە نىيە كە كەسەكە بەمسۇگەرى تەلەكەبازە. شەرم و ناۋارامى سىكىسى و خەمۇكى ھۇيەكانى چاۋى ئاراستە بگۇرن. لە راستىدا ئەمەرىكىيەكانى سەر بەكولتورى جىاۋان ھەندىك جار ۋا پەرۋەردە كراۋن كە ۋەك ھىمايەك بۇ رېزىلئان چاۋ نەبىرنە ناۋ چاۋى كەسانى تر.

۴- چەۋت: بەپى لىكۇلئىنەۋەبەك كە لە "ساىكۇلۇجى تودىتى" دا ھاتوۋە، ۳۰ مىلئۇن ئەمەرىكى ھەز لە چەناگەيان ناكەن بەلام ۶۰ مىلئۇن رقىيان لە لووتيانە. بەلام خەملاندنىكى سەرەكىتېش ھەبە: من كە بەردەۋام چاۋدىرىى كاردانەۋەى پىۋەندىكەرەكانم كىردوۋە بۇم دەركەۋتوۋە كە ۹۹٪ كىرھىنەكانم پاش ئەۋەى لە واتاى شاراۋەى ئەۋ ھىمايانەى رۇو كە رقىيان لى دەبوۋەۋە، تى دەگەپىشتن، بەبۇچوۋنى تۇ ناخۇ چ كاردانەۋەبەكىيان ھەبوۋ؟ رېزىكى تايىبەتايان لە رۇۋى خۇيان دەنا.

۵- چەۋت: بە ردىن بەردانەۋە پىاۋ دەرفەتى گۇرپىنى شىۋەى چەناگەى خۇى بۇ دەپەخسى. لە كاتى رۇو خويىندىنەۋەدا ئەۋ شتەى كە دەبىبىنى گرېنگە و، بەھۇى وىستى ئازادە كە رۇومان بەجۇرەھا رېگە گۇرانى بەسەردا دى. ردىنىش يەككە لەۋ رېگەيانە. كاتىك پىاۋ چەناگەى خۇى بەردىن دادەپۇشى، ئەۋ چەناگەى دەگۇرئى، كەسايەتېيە

چۆن بەچاوی رووخوئەنەوئەیک سەیر بکەین؟

دەروونییەکەش بەم شێوەیە گۆرانی بەسەردا دێ.

۶- چەوت: ھەر کەس بۆی ھەبە سێکسی بێ... ھەیان ئاوا نەبێ «بۆ خوشت وای رێک کەوتوو کە رۆژیک لە چاوی رۆژەکانی تر زیاتر سێکسی بووبی، وا نییە؟» ئەمەیان رێگەییەکی مەسۆگەرتەر بۆ خوئندنەوئەیک لێوی کەسێک: پریەتی لێو پێوەندی بەخوئاشکراکردنەوئەیک ھەبە، چەندی لێو گۆشتنتر بێ ئەوئەندە کەسەکە بەئاسانتی زانیاری کەسی خۆی دەدرکێت.

۷- چەوت: فرینۆلۆجی کە لە رێی خوئندنەوئەیک قۆرتەکانی سەر کەللەوئە پێوانی بیرتیزی کەسێک دەکا زۆرەبە کات وەک رێگەییەک بۆ پۆلینکردنی خەلک بەباشیان بەخراب بەکار دەھات و گومان لە وردییەکە کراو. نەئینیەکانی خوئندنەوئەیک روو، وەک رێگەییەک بۆ قوولترکردنی شارەزاییمان لە خەلک سوودی لێو وەر دەگێرێ، نەک بۆ دوورکەوتنەوئەیک لەم شارەزایییە. روو ھێچ پێوەندییەکی بەفرینۆلۆجی و ئەفسانە و باوەر بەچارەنووسەوئەیک نییە "بەگۆرە زانیاری گشتی رووی مرۆف ھەرچۆنیک بێ، لە چاوی بەشی پشتمەوئەیک سەری مرۆف، شتیکی رۆشکەرەوئەیک ترە".

۸- تەنیا ئەو کاتە زۆر لە نزیکەوئە سەیر نەکە: ھەرچەندە ژمارەییەکی کەم لە ھێماکان وەک رەنگی پێست و پیکھاتەیی موو بەسن بۆ مەبەستی کلێشەسازی، بەلام لێکچوونە رەگەزاییەکان بەشیکی گرینگی نەئینیەکانی خوئندنەوئەیک روو نین. ئەو کاتە تۆ فێر دەبی بەشیای روو بخوئینیەوئەیک خەلک کەمتر وەک کلێشە و زیاتر وەک تاک دینە بەرچاوت.

۹- چەوت: ئەم جۆرە ھەلسەنگاندانە زۆرەبە جار ناتەواو و ھەلخەلەتینەرن و پێشبینیەکانی کەسی ھەلسەنگینەر بەدی دەھێن. لە رێی روو خوئندنەوئەیک پەرە بەتیکرای گورجوگۆلی و ھەر وھا رەوشی پێوەندیەکانت بدە.

۱۰- لەوانە: کۆمەلگە فێرمان بکا بەرێگەگەلی ئەوتۆ سەیری روو بکەین کە لە ھەمان کاتدا ھەم سنوردار و ھەم سنوردانەرن. ئیمە خولیا رەنگ و ھەمەرەنگی و شیواز و بیروباوەری نوێ و رووین. ئەو کاتە تۆ فێری خوئندنەوئەیک روو دەبی رەنگە شتی ئەوتۆ لەبارەیی رووی خۆت بدۆزاییەوئەیک کە پێشتر ھەرگیز تیبینیت نەکردوون، لەوئە تێ دەگەیی کە ھەر ھەموویان زۆر واتا ھەلگرن.

برۆ

هەر هه‌موومان له چۆنیه‌تی سازدانی دهمه‌ته‌قییه‌ک شاره‌زاین. ئیمه‌ خه‌لکی نه‌ناس له ریگه‌ی باسکردنی بابته‌تی گشتی وه‌ک که‌شوه‌وا دینینه‌ قسه‌. هه‌ندیک جار ته‌نیا بۆ دلخۆشکردنی خه‌لک ئه‌م ریگه‌یه‌ ده‌گرینه‌به‌ر. به‌لام یه‌کیکی وه‌ک تۆ پلانیک‌ی تری له‌ می‌شکدا ده‌خولیته‌وه: تۆ پر به‌دل ده‌ته‌وی که‌سه‌که‌ بناسی. ئه‌گه‌ر پزیشکه‌کانی ده‌روونی ده‌توانن له‌ تیستی رۆشادا په‌له‌ مه‌ره‌که‌ب به‌کار بێنن، ئه‌ی بۆچی تۆش بۆ ناسینی خه‌لک که‌لک له‌ په‌له‌ هه‌وریک وه‌رناگری؟ ئه‌و کاته‌ی تۆ باسی بابته‌تیک‌ی ئاشکرای وه‌ک که‌شوه‌وا دینیه‌ پیش، ریگه‌ی لیکۆلینه‌وه‌ له‌ نه‌ینیه‌ که‌متر دیاره‌کانی سروشتی مرۆف هه‌موار ده‌که‌ی.

یه‌کجار زۆر له‌به‌رئه‌وه‌ی که‌ تۆ سه‌باره‌ت به‌خه‌لک زانینخوازی، هه‌ز ده‌که‌م برۆت پێ بناسینم که‌ له‌مه‌ودوا له‌ رووی هه‌ر که‌سێکی نه‌ناسدا چاوت پێی ده‌که‌وی. وه‌ تۆش هه‌زت لێیه‌ شاره‌زای برۆ بی. بۆ رووخوینه‌وه‌یه‌که‌ یه‌ک خوله‌ک خویندنه‌وه‌ی برۆ ده‌توانی هینده‌ی یه‌ک سه‌عات سه‌رقاڵبوون به‌ته‌نیا دهمه‌ته‌قییه‌که‌، زانیاری له‌باره‌ی شی‌وازه‌کانی بیرکردنه‌وه‌ی که‌سێک دا‌بین بکا.

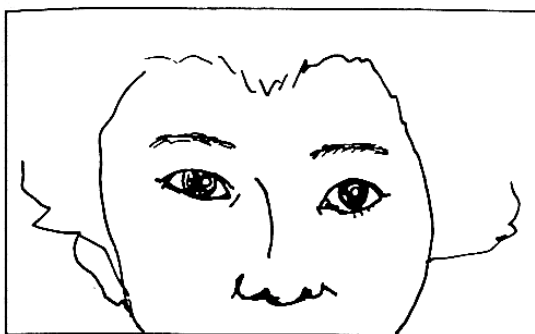
موو؟ له‌ کوێ ر‌واوه‌؟

شی‌وه‌ی روانی مووی برۆ ئاماریکی سه‌ره‌کییه‌. بۆ خویندنه‌وه‌ی ئه‌م ئاماره‌ له‌ نزیک لووته‌وه‌ ده‌ست پێ بکه‌ و به‌ره‌و لای گوێ برۆ. به‌جیا ته‌ماشای هه‌ر یه‌که‌ له‌ برۆیه‌کان بکه‌.

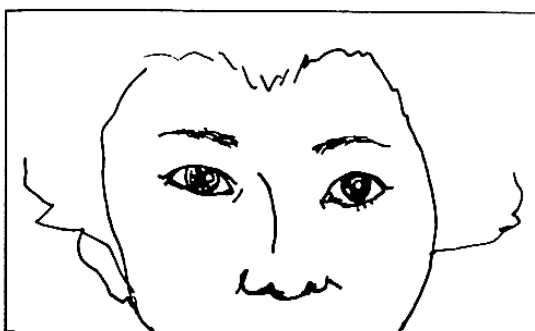
- برۆی تاجدار باوترین هیمایه‌. سه‌ره‌تاکه‌ی چروپه‌ر و دواویی ته‌نک ده‌بیته‌وه‌ تا له‌ کۆتاییدا ورده‌ موویان هه‌یچ موویه‌که‌ نادۆزیته‌وه‌.

- برۆی سه‌راوبن به‌په‌یچه‌وانه‌ی برۆی تاجداره‌. چه‌ندی موو «به‌ریژه‌یه‌کی زۆریش» له‌

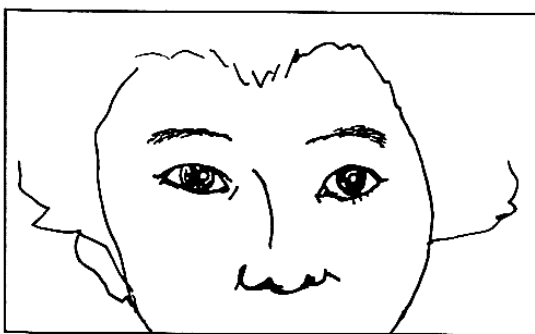
نزيك لووتەوۈ پروابى ئەم رېژەيە بەرەو لاي گوئى زياد دەكا .
- برۆى رېك لە سەرەتاوۈ بۆ كۆتاييەكەى ھەمان رېژەى مووى ھەيە .
پرسىيار : ئەى ئەگەر برۆ پىر يان تەنك بوو؟
وہلام : ئەوۈ جوړيكي جياوازە : پىي دەوترى رېژەى موو .
پرسىيار : ئەى ئەگەر برۆيەك وەك چەماوۈ ھاتە بەرچاو؟
وہلام : ئەوۈ شيان جوړيكي ترە : پىي دەوترى شيوۈى برۆ .
پرسىيار : باشە ئەى رەنگى برۆ؟ ئاخۆ ئەگەر رەنگى برۆ تۆختر بى ئەوا پىتر ناھيتە بەرچاو؟
وہلام : ئاخىر ئەگەر تۆ رووخوينەوۈيەكى ورد بى لە يەك كاتدا تەنيا بۆ يەك ھىما چاو دەگىرى كە ئەويش رېژەى موويە . رەنگەكەى گرینگ نبيە .
پرسىيار : ئەى ئەگەر ميكاژى پىوۈبوو؟
وہلام : نيگەر ان مەبە و بەتايبەتەيش ورە بەرمەدە . ئەو كاتەى تىرامانىكى رووخوينەروانەى باشت ھەبى دەتوانى ژير ميكاژيش ببينى ، بروام پى بگە وايە .
دەى ، ھەركەسە با نەينۆكى خوۈى ھەلبگرى ، چى دەبينى؟
شيوۈى پروانى موو ئاماژە دەدا بەوۈى كە چۆن كەسيك وردەكارىيەكان جىبەجى دەكا .
شيوۈى سروسشتى برۆ ھاوتاي ئەو شيوازەيە كە لە پرۆژەيەكى ناو ژيانى واقيعدا پىرەو دەكرى .
خاۈن برۆى تاجدار لە دەستپىكردى پرۆژەى نوئى بەھرمەندە . دەستپىكردى شتىكى نوئى جوړە گوروتىنىكى تايبەتى دەوئى . كاردانەوۈى رى تىچوو برىتييە لەوۈى كەسەكە پاش ئەوۈى پرۆژەكە دەكەويتە گەر ، لىي سارد دەبيتەوۈ . ئەگەرى روودانى ئەم بارە لە ئارادا يە ئەگەر كەسەكە ئەو وانەيەى ژيانى وەرنگرتىي كە چۆنيەتىي ھاوسەنگىردنى پالنەرى داھىنانى لەگەل ئەو يەكدلىيەى كە بۆ بەرەو اجوولانەوۈ لەگەل بىرۆكەكانى پىويستە ، روون دەكاتەوۈ .
- ئەگەر برۆى تۆ لە ناوۈراستدا تەنك بوويتەوۈ ، بەشىوۈيەكى نمونەيى تۆ لە ناوۈراستى پرۆژەيەكدا لىي سارد دەبييەوۈ .
- ئەگەر برۆت پاش سىيەم چارەك تەنك بوويتەوۈ ، ئەوا سى چارەك لە پرۆژەكە

برۆی ریتک

برۆی تاجدار

برۆی سهراوین

دابہ شیبوونی موو له ناو برۆدا

خۆى بشىۋىنى؟ بەلى. بەلام كەمتەرخەمىش ڤەنگە گىرڤتىك بى. ئىستا من مەبەستم ھەموو جۆرەكانى كەمتەرخەمى نىيە لەبەرئەۋەى زۆر جۆرە كەمتەرخەمى ھەيە. كەسى خاۋەن برۆى سەراۋىن لە جۆرەكى دىيارىكراۋى تەمەلى راھاتوۋە. ئەو دژى دەستىپىكردىنى ڤرۆژەيەكى نوئى بەرھەلىستى دەكا. وا ديارە ھۆيەكەى دەگەرپتەۋە بۆ ئەۋەى كەسانى خاۋەن برۆى سەراۋىن، دەزانن چ چارەنووسىك چاۋەروانىان دەكا. ئەم كەسانە دەزانن لە كارىكى شروپىدا شتىك بەناۋى "خىرا" بوۋى نىيە. پىاۋىكى برۆ سەراۋىنى ناسىاوم سى سالى پى چوو تا برىارى دا شوپىنى جل ھەلواسىنى ناو ژوورى نووستنى ڤىك بخاتەۋە. پاشان رىكخستەنەۋەكە شەش سەعاتى خايدان. كارەكەش ھەلبەتە بى كەموكوپى بوۋ.

برۆ سەراۋىنەكان كە دەگەنە ڤلەى ئاسايى كارايى و چالاكى خۆيان، ۋەك تەقەمەنىيان لى دى. بەنزيكەى دەقاۋدەق ئاۋان. سىيانگ مېيىن دەلى ئەۋان سەربازى لىھاتوۋىان لى دەردەچى - ئەۋان ئەۋ تەقەمەنىيەن بۆ شەرىكى درىژخايەن پىويستە. ئەم ۋەسەفە بەراۋىيەكى زۆر بۆ ئەۋ برۆيانە دەست دەدا كە لە ڤوۋيەكى لەبىزىنەيى خاۋەن كولىمى دەرپەرىۋدا جىگىر بن. تۆ ئەم ڤوۋەت لە تەلەڤىزىۋن بىنيۋە. مەبەستم ڤوۋى "ۋىليام سكاتنر" ە كە بەشىۋەيەكى درەوشاۋە ئەم جۆرە ھىمايانەى ڤوۋى بۆ دارىژراۋە، بۆ ئەۋەى تا ئەۋ كاتەى ۋەشانە بەردەۋامەكانى "Starship Enterprise" بخۋازن ئەۋ ڤۆلى پارىزگارەكەى ناو ئەم بەرھەمە بگىرى.

خۆشەختانە برۆ سەراۋىنەكان بەكەلكى ڤۆستى ئاشتىخۋازانەش دىن. بىر لە كارامەيى "يۆيۋما"ى چىلۆژەن و "كىنژۆ تانگ"ى كۆلەكەى بىناسازىي ژاپونىي ھاۋچەرخ بىكەۋە. ئەى ھاۋار، با "كىنڤن تروڤۆ"ى بىرمەند لە ياد نەكەين.

"گابرىل گارسىا ماركز" خاۋەن برۆى سەراۋىنى بەئاشكرا ئەستورە. ئەمە سەرنجى راكىشام كاتىك لەۋاشنتۆن ڤۆستدا چاۋم بەۋىنەيەكى ڤوۋى كەۋت. ھەرۋەك چاۋەرىم دەكرد لە روۋنكردەۋەى ژىر ۋىنەكەيدا نووسراۋو: "ڤۆماننوۋسەكە تەمەنىكى بەۋەسڤكردىنى ئەم ۋىنە بەشكۆيە بەسەركردوۋە. ۋە ھەموو ڤۆژەكانى ژيانى بەلىكدانەۋەى وردەكارىيەكان ئاۋا بوۋنە".

ھەربەم بۆنەيەۋە، تەننەت ئەگەر شىۋەى ڤوانى موو تاكە جۆر بى كە بىزانى بىخۆيىيەۋە دەتوانم دلىيات بىكەمەۋە كە لەمەۋدوا لە ڤۆژنامەخويىندەنەۋەدا تاموچىژىكى زۆر زىاتر لەۋەى جاران ۋەردەگرى.

برۆى رېك كه دوابابه تى ئەم لىستە تايپه تەيە نابى ھەرگىز لە لايەن كەسكى خاوەن ئەم ھىمايە پشتگوئى بخرى. ئەگەر تۆ ئەم جوړه برۆيەت ھەبى، دەزانی چەند بەباشى دەتوانى وردەكارىيەكان جيبه جى بكەى، لە "ئاگوستو فييلد" بېرسە كه نەك تەنيا سوود لە برۆيە رېكەكانى وەر دەگرى، بەلكو مووھ قىتبووھەكانىش كه ھىمايەكى دەگمەنن و دواتر لە بارەيان دەخوئىنيەو، سوودى پى دەگەيەنن. سەرکەوتوويەكى ترى خاوەن برۆى رېك "نۆم ميلير" ه كه پلە دواى پلە رېگەى سەرکەوتنى برى و بوو بە رېتووبەرى ئىدارى برپاردەر لە "Interstate Battery's System" ى ئەمەريكا .

ئەگەر برۆيەكانت رېك بن پرۆسەى بىرکردنەوت بەھىواشى بەرەو پيش دەچى. بىرۆكەيەكت دەست دەكەوئ. پەرەى پى دەدەى و ھەموو وردەكارىيە پتوھستەكانى جيبه جى دەكەى. بەخۆت دەلئى: "ھىچ كىشەيەك نىيە، كارەك زۆر گران نىيە". بەلام، ھەلبەتە لەسەر ھەسارەى فيربوون كەموكوورى ھەر ھەيە. كەموكوورىيەكەش بەپەرچدانەوھەيەكى رى تىچووى بچووكە كه ھەندىك جار لە روويەكى بەھرە لىباريودا سەر ھەل دەدا. ئارىشەكەش برىتييە لە: بىنكورتبوون لەگەل ھەموو خەلكى تر. ئىمە تى ناگەين، بۆچى خەلكى تر لە ئەنجامدانى ئەو كارەى كه بۆ ئىمە وەك ئاوخواردنەوھە وايە ئەوھندە دەستوپی سپين، لە خۆمان دەپرسين دەبى چ كىشەيەكيان ھەبى؟ بۆ نمونە ئەگەر تۆ برۆ رېك بى، دەتوانى بەئاسانى لەگەل وردەكارىيەكاندا مامەلە بكەى. لەبەرئەوھە رەنگە وا بزانی شتەكە بۆ ھەر ھەموو خەلكى تريش دەبى بەم شىوھە بى، بۆيەش ئەگەرى زۆرە خۆت لە كاتى بۆلەبۆلندا بدۆزىيەوھ: "ئەو گىلە تەمەلە چىيەتى؟ قاتى سەرھەوى بەكرى داوھ، دەنا بۆچى ئاوايە؟" يان "بۆچى ئەو كچە بەردەوام لە ناو وردەكارىيەكاندا دەچەقى؟ بۆچى ھەرەك خۆم زوو جيبه جىيان ناكا و بەرەو پيش ناچى؟". ھەر بۆلەبۆل و بۆلەبۆل. ئەمە بەرگە نەگرتنى ھەموو خەلكى ترە. بروام پى بكە ئەگەر خەلكى تريش ھەمان بەھرەى تۆيان ھەبووايە ئەوا بى يەك و دوو بەكارىيان دەھىنا .

پرسىار: ئەى بۆ ھەلپژاردنى ھاوژوان چ ئامۆژگارىيەكت ھەيە؟ ئاخۆ نەتدەتوانى بۆ ھەر لايەنىكى برۆ سىتتىكى جياواز دابنىتى؟

وھلام: ئۆھ، برۆ تاجدارە داھىنەرەكانت خەرىكە خۆيان وەدەر دەخەن، بۆ بناخە رېژكردنى ھاوړپيەتى، بەلئى، لە شىوھى روانى موو سەرھەداويكت دەست دەكەوئ. بەگوئىرەى بنەماكان بەجيا لە وردەكارىيەكان بكوئەوھ.

با بلين بۇ نمونه تۆ و هاوژوانه خه يالاييه كهت به لاي پروژيه كي بيناسازى ناو شاردا پياسه ده كن. ئەمە ئەو ئامۆزگار ييه پيشنيزى ده كه م بۇ وروژاندى ههستى دۆستانه ي جىگير له ناو برويه كانى هاوژوانه كهت:

- به برو تاجداريک بلی: "ئای له م هه موو کاره؟ قهت باوهر ده كه ی پروژيک کۆتايى بى؟".
- به برو سه راو بىک بلی: "ئەو كه سانه ی هه موو كونوكه له به ره كانى كاريكى له و جوهره پر ده كه نه وه، شايه نى ريزن. تۆش وا بىر ناكه يه وه؟".
- به برو ريكيك بلی: "هيوادارم هه ره كه سيك به رپرسه له م بى سه روبه ريه، خه لکيكي ليها توو بدۆزيتته وه بۇ ئەوه ی دواتر ريكي بخه نه وه. ههستت به وه كردوه دۆزينه وه ی خه لکی کۆلنه در چه ند زحمه ته؟".

پرسیار: خۆ مه بهستت ئەوه نييه من هه موو هاوژوانه كانى داها تووم بيمه لاي پروژيه كي بيناسازى، وايه؟ مه بهستتي گرينگرت هه يه، وا نييه؟
وه لام: بنه ماي نزيكوونه وه له كه سيك بهستنى پتوه ندييه كه له گه ل ميشكى ئەو كه سه.
ئه گه ر تۆش ئاريشه ي تايهت به هيمايه كي پروت له لا ئاسان بى كه واته رهنگه ئەمه هه نديك سوودى بۆت هه بى.

پيروژه. تۆ يه كه م جوورى بروت وهرگرت. ئەمەش ئەو زه مينه يه كه له هه ريه كه له هيمايه كانى دواتردا له سه رى ده روين: جياوازييه كانى هه ر جوړيكي سروسى فير به، بزانه هى خۆت چۆنه، پاشان بزانه واتاي هه ر هيمايه ك چيه و كاره كه به نمونه هينانه وه به كۆتا بهينه. بهر له وه ي بروينه سه ر ئەندامى داها توو، با ره چاوى شتيك بكه ين كه هه موو رووخوينه وه به ك زوو يان درهنگ تيبينى ده كا.

شتيكي زۆر گرینگ

له گه ل په ره سه ندى شاره زاييت، ههست به شتيكى سه ير ده كه ي. جوورى هيمايه كي سه ر پرويه ك ده شى زۆر بى يان كه م. باشتهر به زانرى كه ي هيمايه ك زۆره له به ره ئەوه ي چهندي هيمايه جهسته ييه كه زياتر بى ئەوا واتا ده روونيه كه ي ئەوه نده زياتره. رووخوينه ره وان هه زاران ساله ئەم ياسايه يان پيره و كردوه:

- به شتويه كي جهسته يي يه كجار زۆر = له ناخدا يه كجار زۆر

به كورتى:

- زۆر = زۆر

به پيچه وانه وه:

- به شيوه يه كي جهسته يي نه ختيك ديار = له ناخدا نه ختيك گرینگ

ههروهها بۆ هه موو مه بهسته كاره كيه كانيش:

- به شيوه كي جهسته يي ته نيا به ئاسته م بينراو = نه ونده ناهيئي بخوي نريته وه «خه ريكي

به شيكي تري پرووي كه سه كه به دهنه كاره كهت وهك كوتاني ئاسني ساردي لي دي».

پرسيار: ئاخه كه سيك چۆن ده تواني زۆره كان ده ستني شان بكا؟

وه لام: تو له زيي روونكر دنه وه وه سفه كانى ناو ئه م كتيبه بيروكه يه كهت له باره ي هيمه

جۆرا جۆره كان ده ست ده كه وي. بۆ نه وه ي زانيار ييه كه بگوازيه وه بۆ سه ر پروويه كي

راسته قينه، سه يري ئاوينه بكه وه هيمه يه كه له سه ر پرووي خو ت تاقي بكه وه. دواتر روو بكه

خه لكى تر و با شتره چهنده كه سيك له يه ك كاتدا سه ير بكه ي تا بتواني هيمه يه كان به راورد

بكه ي. به باشي نه وهت بۆ روون ده بيته وه كه ئه م هيمه يانه تا چ راده يه ك ده شي جيا وان ين.

بۆ نمونه تو بۆ شيوه ي برو چاو ده گي ري. ته نيا سه يري برويه كان و ته نيا سه يري

شيوه يان ده كه ي و له پروويه كه وه روو ده كه يه روويه كي تر و له كو تايدا قسه يه كي له م جۆره

ده كه ي: "برۆي" جۆن" كه وانه ييه به لام هي "جي ن" راسته.

كاتيك فيري ناسينه وه ي هيمه يه كان بووي، ههنگاوي دواتر نه وه يه شاره زاي زۆره كان

بي.

شيوه جۆريكه له زۆره كان. بۆ ناسينه وه ي نه م جۆره زۆره دوو كه سي خاوه ن هه مان

هيمه به راورد بكه.

له نه جامدا رۆژي ك دادى كه تو له ژوور يكي قه ره بالغا روويه ك ده بيني و نه و رووه

ده ته ژيني - نهك له به ره وه ي ئيواره يه كي نه فسوونا وييه و كه وتوويه داوي خو شه ويستيه وه

بگره له به ره وه ي تو له ژووره كه دا كه سيك ت دۆز بوته وه كه بروي كه وانه ييه. نه وه ش به و

واتا يه يه كه تو ده تواني ئاستي چه ماوه ي بروي نه و كه سه له گه ل هي كه سه كه ي يه كه م

به راورد بكه ي. چه ماوه ي بروي كاميان زۆر زياتره؟

رهنگه هي جاك له هي جي م زياتر بي. هه نديك له و برويه كه وانه ييه يانه ي كه

ده يان ناسيه وه يه كجار كه وانه يين له كاتي كدا نه وانى تر له گه ل جۆري كه وانه ييدا پۆلين

ده كرين، به لام به نه سه ته م ده چه مينه وه. ناسينه وه كه پيت ده لي كه وا چۆن شيوه يه كه

دهتوانرې بهيه كېك له زورهكان ههژمار بكرې.

قهباره جوړېكى تره له زورهكان. بهدواداچوونى هم لايه نه، رهنكه سهرهتا گيژت بكا و وهك نهويه كه پشتاوپشت له ريگهيهكي لوهكي لى بخورې. هميش له بهر نهويه كه تو تنيا بهدواى گوره بهپيچهوانهى بچووكدا ناگه رپي، بگره تيشك دهخيه سهر زور گوره بهپيچهوانهى ههنديك گوره - ياخو زور بچووك بهپيچهوانهى ههنديك بچووك.

بو نهويه بهئاسانترين شپوه همه بينرې، بهشهكاني ناو يهك پرو بهراورد بكه. كهواته وان له بهراوردكردنى جاك و جيم بنه و بهجيا له يهك پرو بكو لهوه. با بلين گهيشتوويه نهرمه گوځ. نهكهى بهبهراوردكردنى نهرمه گوځي جيم لهگه لى جاك بلين نهرمه گوځي جيم گورهيه. رهنكه هممو نهندامهكاني جيم گورهتر بن.

لهبرى نهويه قهبارهى نهرمه گوځي جيم لهگه لى بهشهكاني ترى گوځي بهراورد بكه.

تى گهيشتى؟ ههنديك پرو تاكه زورېك پيشان نادن، نه له قهباره و نه له شپوه. پرويهكي وهك پروى "روس پيروت" تهواو پيچهوانهيه لهبهر نهويه دهتوانى كومه ليك زورى تيدا بدوزيهوه. ههنديك پرو، زورهكانيان پيوه دياره و ههنديك وانين، شتهكه هر وانسانه.

برو له پروى تهنكى و پرى

- بروى پر، فره مووداره.

- بروى تنك، شتيكى پيچهوانهى فرهپي هيه، جا با هر ناويكى لهسهر بى، با ناوى تهقولوقيش بى؟

پرسيار: لهبهر نهويه برو دهنى تاجدار يان سهرابن بى، چ بهشيك بو زانينى پيژهى مووهژمار دهكرى؟

وهلام: سهرنجى تووكني گشتى بده. بزانه دهتوانى نهو كهسهى پروى دهخوينيهوه بهبروى تووكنتر بهپنپيه بهرچاوت؟ نهگره وابوو بروى نهو كهسه تنكه. نهگره ئاسانتر بوو كه كهسهكه بهبروى تنكتر وينا بكهى، كهواته بروى پره.

پرسيار: نهى نهگره هر تواناى ويناكردنمان نهبووايه؟

وهلام: چون قسهى وا دهكهى، خيال مافى زگماكيى تويه. له كو تايدا هر دهگيه هم قهناعهته. له ههمان كاتدا دهتوانى زانيارى كو بكهيهوه. سهيرى بروى ۱۵ كهس بكه و

بروی تهنگ

بروی پر

بروی مامناوهندی

برۆ له ږووی تهنگی و پرییهوه

تېشك بخە سەر جۆرى "رېژەى مو". دەتوانى زانىارىيەكانى خۆت بەخىرايىيەكى زۆر داپرېژى.

پرسىار: ئەى ئەگەر تۆ سەرنجى تووكنىى برۆى خۆت دا و زانیت بەھەردو ئاراستەۋە زۆر نىيە؟ ئەى ئەگەر تەنیا تۆزىك پر بوو؟

ۋەلام: مەرج نىيە ئەم ھىمايە لەسەر رۇوى خۆت بخوينىيەۋە. ۋازى لى بەئىنە. تا نەبى بەرۇوخوئىنەۋەيەكى شارەزا ھەول بەدە ھەر ھىمايەك كە بەھىچ بابەتتەك نەچى لىكى نەدەيەۋە.

رېژەى موو لە جووتە برۆيەكدا، ئەۋە رۇون دەكاتەۋە كەۋا تا چ رادەيەك كەسىك لە ئەنجامدانى وردەكارىيەكان لە يەك كاتى دىارىكاراۋا ھەست بەئاسوودەبى دەكا. برۆى پر، يەككە لە ھىمايەكانى بىرتىژى. ئەى خوا بىبىرئى. دەزانم ئەگەر ئەم ۋەسفە لەگەل تۆ بگونجىت رەنگە ئىستە چاوت برىبىتە خوارەۋە و لە ناۋ بى ئوقرەبىيە رىزلىگىراۋەكەى خاكەراتىيدا پەل بكوئى. ئەگەر بۆ دلدانەۋەش بى، بزانه كە خەلكى برۆ تەنكىش ھەرۋەھا دەتوانن بەھەمان رادە زىرەك بن. جىۋازىيەكە تەنیا لەۋەدایە كە شىۋازە كەسىيەكانى خەلك جۆراۋجۆرن.

بەشىۋەيەكى ورد پى دەچى برۆ پرەكان بتوانن لە يەك كاتدا ئازوگوئىز بەزۆر پرۆژە بكەن. ۋە ئەگەر برۆيەكانت رىك ۋە پان سەراۋبن بن ئەۋا تۆ بەشىۋەيەكى يەكجار باش دەسەلاتت دەبى بەسەر وردەكارىيەكانى ھەريەكە لە پرۆژەكان. لەۋەش زىاتەر، ئەگەر تۆ لە مشومر كردندا بالادەست بى «كە ئەمەش لە رېى ھىماى لىۋى قايلكەر كە دواتر باسى لىۋە دەكرئ، بەدەر دەكەۋئ» دەتوانى ۋا لە خەلك بكەى لە ئاست ژىرىى تۆدا ۋاقورماۋ بن.

تاكە كاردانەۋەت برىتىيە لە خەلكى كاسكەر. نەكەى لەلای ھاۋرپىيەكانت باسى ھەموو چالاكىيەكانت بكەى. ئاۋەل ۋ ھاۋكار و كارمەندەكانت رەنگە لە ناۋ ئاگرى ئىرەبىدا بەتۆدا باليان بسووتى يان لە ئاست تىشكى بەشكۆى مېشكى تۆدا لەسەر خۆيان بچن.

ئەگەر سەيرى "دېقىد كۆپرفىلد" ى خەيالپلاۋ بكەين، تى دەگەين تەننەت ئەگەر يەككە لە برۆيەكانى مرۆقىش پر بى ئەم مرۆقە بەراشكاۋى دەشى كەسىكى سىحراۋى بى. رەنگە ناۋبراۋ سودى لە برۆيەكانى ۋەرگرتى بۆ كۆتايىھىتان بەشەر، بەدلىنبايىيەۋە، تواناى مرۆق بۆ فرۆفلى ناياب و يەكجار زۆر نكۆلى لىۋە ناكرى. جارىك پىۋەندىكەرىك كە پىشەيەكى ھىندە باشى نەبوو بۆ برۆچاندنەۋە پرسى پىم كرد. "جۆ" لە پىۋەندىيە

دووقۆلئيهكەى نىوان روو و دەروون تى گەيشت. لە ويست و خەياللى خويدا ئەگەر بروى راستى زۆر پرى وەك ھى "ئەنيشتاين"ى ھەبووايە- كە لە راستيدا بەكەلكى پيشەى بەشكۆى فيزيانانى دەھات، زۆر دەگۆرا. «ئەى بۆچى بروى چەپى ئەنيشتاينى نەويستبوو؟ بۆ ئەمەيان برويەكى وەك "ئوپرا"ى دەويست، پياويكى كۆلنەدەر بوو!». پيم وت، نەشتەرگەريى بروم پى باش نييه «ئاگات لە ريكلامەكانى تەلەفزيونى ھەيە؟ "ئيمە، لە سەنتەرى برق بۆ پياوان، لە خزمەت ئيوە داين!».

بروى تەنك، بۆ نمونە، ئاماژە بەبەجۆشبوونى ميشك دەكا. چەندى زۆرى لە خۆت بەكى بۆ ئەوھى ئازوگويى بەكۆمەلە پرۆژەيەك بەكى، بەلام كاريگەريت زياتر دەبيت ئەگەر لە يەك كاتدا خۆت بەيەككيان سەرقال بەكى. "ستيفن كۆفى"ى بەرپۆھەر، دەزانى چۆن باشتەين سوود لەم بەھريە وەرگري. ھەروەك نووسەرى "The Seven Habits of Highly Effective People - ھەوت خووى خەلكى يەكجار كاريگەر"، ئەو چۆنيەتتى پيخستن و جيەبەجيكردى يەكەمايەتتەكان روون دەكاتو و ئەم پيخستن و جيەبەجيكردى يەكەمايەتتەكان ھونەرى خەلكى خاوەن بروى تەنكە.

پرسیار: چۆن بۆ كاری فرۆشیاری سوود لە تووكنی برو وەرگري؟

وہلام: خەلكى خاوەن بروى پر رقيان لە كورتپريه. ئەوان ريزت لى دەگرن ئەگەر تۆ ھەموو سوودەكانى كالاپەكەت بەھەموو وردەكاريەكانيانەو پيشكيشيان بەكى. بەپيچەوانەو، خەلكى خاوەن بروى تەنك وەسفى ئاساييان بەلاو پەسندترە. ئەوان ريزت لى دەگرن ئەگەر تۆ پوختەى خالە ھەرە گرینگەكانيان پى بليى.

پرسیار: دان بەو بنى كە تۆ بەراستى مەبەستت ئەوھە خەلكى خاوەن بروى پرى وەك من، بەكورتى، زيرەكترن؟

وہلام: نەخیر، ھەر چۆنيك بى مەبەست چۆنيەتتى ھەلسەنگاندن و رەسەنايەتتى بىر و ھۆش و لايەنەكانى ترى بىرتيژى نييه. بروى پر بەواتاى ھەزكردن لە ئالۆزيه. بروى تەنك ئاماژەيە بۆ ھەزكردن لە سادەيى. بەئارەزووى خۆت جياوازيهكە بەسادەبوون يان بەئالۆزبوون ليك بەدوھ.

شپوهى برؤ

شپوهى برؤ برېتېيه له و قالبه ئەندازهيبييهى كه هەر برؤيهك پښكى دېنى:
- برؤى كه وانه يى، هه نديك جار پيى دهوترى "چه ماوه" كه به شهكانى بازنه يهك پښك
دېنى.

- برؤى راست، به نزيك يى له هيلكي راست دهچى.
- برؤى هه شتى "گوشه دار" ته وهرېكي هه يه كه تيدا ئاراسته ي موو دهگورئ. زوربه ي
«به لام نهك هه موو» برؤ هه شته كان، ته وهره كه يان له كوتاييى برؤ دايه.
ئو دهمه ي بؤ ناسينه وهى برؤى خوت سه يري خوت دهكه ي له بىرت نهچى له جياتى
ئوه ي بړوانيه سه رتر يان خوارتر، رېك سه يري به رامبه رت بكه.
شپوهى برؤ ئاماژه يه بؤ چوارچپوهى بىر كرده وه. ئاخو تؤ به شپوهيه كي نمونيه ي
تېينى چ جوره ورده كارويهك دهكه ي ئو كاته ي له گه ل خه لك داي؟

برؤى كه وانه يى ئاماژه بؤ ئوه دهكا كه تؤ له تېين كرده ي ورده كارويه كانى تايهت
به هه سته كانى خه لك شاره زاي. ئه م شپوهيه يه كي كه له و چهنه نيشانانه ي ږوو كه هيماي
هه ستيا ريه عاتيفيه «ئوانى تر برېتين له چه ناگه ي چه ماوه و ژېرپنلوى چه ماوه و گوڼي
خاوه ن بازنه ي ناوه كي گوره.»

هه ستيا ريه چ له فرؤشيا ريه و چ له پيوهندييه كان به تايه تيش ئه گهر ئو كه سه ي دته وي
به سه ريدا زال بى هه مان هيماي هه يى، يارمه تيت دها. پله ي چه مانه وه كه ئاراسته دهگورئ
له گه ل تيشكوڅي هه ست. ئه وانه ي خاوه ن برؤى زور كه وانه يين بؤ هه ست و سؤز وهك
موگناتيس وان. له لاي ئه وان نابى ته نيا بلېى "من باشم، تؤ چؤنى؟". رهنكه تؤ يه كسه ر
هه سته كانت بدركيڼى له به رته وهى كه ساني برؤكه وانه يى هه رچؤنېك بى، بؤ خوځيان ئه م
هه ستانه دهخويننه وه.

پرسيار: ئاخو ئو شته ي كه به ئاريشه ي هاوتاي ئه م برؤيانه ناوى دبه ي ئه وه يه كه ئيمه
ئاگامان له هه ستونه ستى خه لك دبه ي؟

وه لام: نه خير، ئاريشه پيوهندييه به وه وه هه يه كه كاتيك هه ستى خوت بړيندار دهكرئ چ
كارانه وه يه كت دبه ي. تؤ كاتيك دته وي هه ست به ئارامى بكه ي به شپوهيه كي ئاسايى ږوو له
چي دهكه يت؟ ږوو له سؤز دهكه ي- بؤيه هه ر بړينه كه ت دهكولتنييه وه. له چاو كه ساني

بروی کهوانه‌یی

بروی راست

بروی هه‌شتی

شیوه‌ی برۆ

خاۋەن دوو جۆرە برۆيەكانى تر، لە كاتى ھەلچوونى عاتيفيدا ھېوربوونەۋەت زۆر دژوارترە. كەسانى خاۋەن برۆى زۆر كەۋانەيى، ۋەك برۆى تۆ زۆر بەئاسانى ھەستيان بريندار دەكرى. ئەۋەش لەبرى ئەۋەندە ھەست تىژبوونى خۆتە. بەلام رەنگە زانينى ئەمە دلت بداتەۋە كەۋا سيانگ ميين تىبينيە ئەۋەى كردوۋە كە ئەم جۆرە برۆيە كاتىك تەنكىش بى دەربىرى سۆزە. راستە، لەبەرئەۋەى برۆى يەكجار تەنك جا ھەر شىۋەيەكى ھەبى ئاماژەيەكە بۆ مېشكىك كە تەنيا خولياى يەك شتە. كەۋاتە، برۆى زۆر تەنك و كەۋانەيى ئاماژەيەكە بۆ كەسېك كە لە يەك كاتدا لە ئەنجامدانى تاكە پرۆژەيەكدا زۆر سەرکەوتوۋە. ۋە ھەرۋەھا بابەتى سەرنجىشى رەنگە سۆزدارى بى. كەۋاتە، بەلى ھەلبەتە، تۆ خاۋەن تواناى سۆزدارىيى.

پرسىار: ئاخۆ لىكدانەۋەكەى تۆ لايەنگرىي ئافرەت ناك؟ ھەر ھىچ نەبى ھەموو خەلك دەزانى ئافرەت برۆى كەۋانەيىيە و پياۋيش برۆى راستە.

ۋەلام: تۆ خۆت رېك بەكلىشەيەكەۋە بەستوۋەتەۋە. خۆشبەختانە رزگاربوون لەمەيان ئاسانە. ئەركى تۆ، ئەگەر بۆ خۆت ھەز بەكى، ئەۋەيە سەبرى خەلكى راستەقىنە بەكى. رېك سەبرى برۆيان بەكە.

"گريگورى ھينس"ى سەماكار و ئەكتەر، برۆى ھەم كەۋانەيى و ھەم چرە. تەقەسەمايە سەروئاسايىيەكەى ھەم ئەۋ ھەستىارى و ھەم ئەۋ ئالۆزىيەى كە تۆ لەۋ برۆيانەدا چاۋەرېتيان دەكەى پېشان دەدا.

"پۆل مەكيارتنى" برۆى زۆر كەۋانەيىيە. ئەۋ زياتر لە "بىتل"ەكانى تر لە ھۆننەۋەى ھۆنراۋەى خۆشەۋىستى شارەزايە.

برۆى راست ئاماژە دەكا بەچەمانەۋەيەك بەرەۋ تىبينيكردى بىرۆكەكان. ئەمەش كاردانەۋەيە بۆ ھۆيەكى ۋەك زانينخوۋازىي زەينى يان ھەبوونى مەيلېك بۆ لۆجىك. لە زنجىرەى "ترىكىس/ كۆرەۋان"دا بەرېز "سپۆك" ت بەبىر دېتەۋە؟ لە راستىدا، برۆى "ليۆنارد نيمۆنى"ى ئەكتەر كەۋانەيىيە. بەلام دەستپىداھىنانىكى بلىمەتېكى ميكياژ، برۆيەكى راستەئاساى بۆ ئەۋ كەسايەتییەى كە نيمۆنى رۆلەكەى دەگېرا، دارشت.

پرسىار: برۆى نيمۆنى جوان بوو، بەلام ئاخۆ وشەى "بلىمەت" كەمېك بۆى زۆر نىيە؟ ۋەلام: لەۋانەيە ۋا بى. بەلام بىر لە كىشە سەرەكییەكەى كەسايەتییەكە بەكەۋە. سپۆك دەبوايە نىمچە گرېكانى و نىمچە مرۆفانە بووايە تا مشتومرېك لەسەر يەكجار

لۇژىكالبوونى لى بىكەوئىتەو. ئەمە، لە راستىدا، كىتوپر گىرقتى برق راستەكانە. كەسىك رەنگە ئەوئەندە سەرقالى كۆكردنەوئى زانىيارى و بىرۆكە و دۆزىنەوئى بى كە ئەوانى تر بەكەسىكى دلمردووى لە قەلەم بدەن.

يەكجار دلىندووبوونىش رەنگە كىشەيەك نەخولقنى. بەم دوايانە لەگەل "بلىك" قسەم كرد كە ھاوړپىيەكى تەمەن شەش سالانى كۆرەكەمە و بەخوړاگرىيەكى سەرسپهين بەرەنگارى خەيالشكىنى دەبىتەو. بلىكىش برۆى زۆر راستن. خوځم بوړانەگىرا. لىم پرسى: "كاتىك دلتەنگ دەبى چى دەكەى؟".

وتى: "زۆر ئاسانە، تا پىنج دەژمىرم. دواى دەلىم پىويست ناكات دلم توند بكەم، وايە؟".

تۆش ئەگەر برۆت زۆر كەوانەيىيە نەك زۆر راست، ھەر ئاوا بكە.

برۆى ھەشتى ئاماژە دەكا بەمىشكىكى بەرپوئەبەرانە. بەشىكى كەسەكە بەردەوام دوورەپەريزە و پرسىيارى لەم جۆرە دەكا: "ئاخو ئەم گىتوگۆيە لە بەرژەوئەندى منە؟ ئاخو ئەو كەسە كاتم دەكوژى؟ من بەراستى چ شتىكم لەم بارودۆخە دەوئى و چۆن دەتوانم دەستەبەرى بكەم؟".

كەسىكى خاوەن برۆى ھەشتى گۆشەگىر بۇ خوځەلقورتاندىنە ناو گىتوگۆيەك و گۆرىنى رەوتەكەى دل لە دل نادا. بەرەنگاربوونەوئەش لەگەلى رەنگە تەنانەت دلكرەوئەش بى.

بەلام ئەو خالە بۇ ئەوانى ترمان ترسناكە، وا نىيە؟ تەنانەت ئەگەر ھىمايەكە زۆرىش نەبى و بەرەنگاربوونەوئەكان تا ئەوپەرى توانا كەم كرانبەوئە، كاردانەوئە رى تىچووى برۆى ھەشتى برىتتەيە لە ھەرەشەكردن. كاتىك تۆى برق ھەشتى سەبرى خەلكى تر دەكەى ئەوان ھەستت پى دەكەن، دوورەپەريزى رىخۆشكەرە بۇ شك و گومان. بەلام بەدلىيايىيەوئە ئەمە نرخیكى كەمە بەرامبەر بەھىزىكى ستراتىجىي گەورە. بەرپوئەبەرەكان بەھۆى گۆشەگىرىيەوئە سەركەوتوو دەبن و بەوتەى "ئار ئىقىل جانسن"ى رووخوئەوئە ئاوەلم، وا ديارە ئەو پىشەيەى كە ئەمەرىكىيەكان تىيدا رىز لە خەلكى خاوەن برۆى ھەشتى دەگرن بەزۆرى بىژەرى دەنگوباسە. ئىقىل ئەوئە ئاشكرا كرد كەوا لە تىمەكانى تاپبەت بەبالوكردەوئە دەنگوباسياندا، بەھىزترىن بىژەر بەزۆرى پىاوئىكى لانى كەم خاوەن تاكە برۆيەكى زۆر ھەشتىيە. وا بزانم ئىمە چىژ لە بەرنامە "پىتەر جىننگز" و "سام دۆنالدسن" وەردەگرىن لەبەرئەوئە ئەوان حەزىان لە بەزمورەزمەيە. بزانە ئەوان چۆن لە پىي خۆسەپاندىن و لىكدانەوئە و دەسەلاتگىرپىدا، جا چ بەشىوئەيەكى ئەفسونائى، چ

بەپپچەۋانەۋە، گوروتىن دەبەخشىنە بەرنامەيەك.

ڤرسىيار: ھەرچەندە من ئەۋ مېشكە بەرپۆبەرانەيەم نىيە «لەبەرئەۋەى ھەرۋەك دەبىنى ڤرۆم راستە» بىرۆكەيەكى بچووك خەرىكە لە مېشكەدا سەر ھەلدەدا كە دەلئى ئىمە بەسوود ۋەرگرتن لە شىۋەى ڤرۆ دەتوانىن لە فرۆشيارىدا سەرگەۋتوو بىن، ئەۋە راستە؟ ۋەلام: واىە، پئوھندىشى بەبىر و بۆچوونى خودى كەسەكەۋە ھەيە.

– بۆ كرىارەكى ڤرۆكەۋانەيى جەخت لەسەر ئەۋ لايەنەى سوودى كالاىەكەت بکەۋە كە پئوھست بى بەھەست. "پىت ناخۆش نىيە كە ميوانەكانت لەبەر بچووكى قەبارەى شاشەى تەلەفرىۋنەكەت ناتوانن ۋىنەيەكى جوان بىين؟ بىر لەۋە بکەۋە كە چەند ئاسوودە دەبى ئەگەر لەم جۆرە تەلەفرىۋنە بکرى؟"

– بۆ ڤرۆ راستەكان سوودەكانى كالاىەكە رىزى بکە و بلئى كەۋا تۆ بەنيازى روونكردەۋەى: "يەكەم شت تۆ تىبىنى ئەۋە دەكەى كە لەسەر ئەم شاشەيە دەتوانى سىپىيەتى چاۋى خەلكەكە لە كاتى گوللە ھاۋىژئندا بىينى. ئەۋەش لەبەرئەۋەيە سىستەمەكە خاۋەنى "ۋپ دى دۆ"يە. دووھم شت تىبىنى سافىيەتى قىژەكانى ناۋ ئەم فىلمە بکە. دەنگەكە ھى فلان ماركەى بازرگانىيە. "ۋ قسەى لەم جۆرە.

– بۆ ڤرۆ ھەشتەكان جەخت لەۋە بکەۋە كەۋا چۆن بەرھەمەكە يارمەتى كرىيار دەدا تا خاۋەن دەسلەت بى. "ئەگەر شاشەى لەم قەبارەيەت ھەبى، دەزانى چەند كارىگەرى لەسەر شىۋازى ميواندارىكردنت دەبى؟ چ كارىگەرىيەكى لەسەر ميوانەكانت دەبى؟ تى گەيشتى، ھەريەكە لەم ڤرۆيانە دەتوانن ختووكە بەخەيالئدا بەين. لە ڤى تىبىنىكردى ژيانى كرىيارەكانت ئاستى فرۆشيارى خۆت بەرز ڤابگرە.

بەرزايى ڤرۆ

ئەۋ كاتەى تىبىنى ھەمو ھىمايەكانى جىگىر لە ناۋ ڤرۆ دەكەى، نەكەى بەرزايى ڤرۆ فەرامۆش بکەى كە برىتتىيە لە مەۋداى بەراوردى نىۋان چاۋ و ڤرۆ.

– زۆربەى خەلك ڤرۆ ناۋەنجىن واتە مەۋداى نىۋان چاۋ و ڤرۆيان بەشىۋەيەكى ئەۋتۆيە كە دواتر ۋەك مامناۋەندى دەيناسىيەۋە.

– بەپپچەۋانەۋە خەلكى ڤرۆ نزم ڤرۆيان كەۋتوۋەتە ئەۋ شوينەى چاۋيان لى دەترووكىن. ئەگەر ڤرۆ نزمىيەكە يەكجار زۆر بى، ۋەھا دىتە بەرچاۋ كە ڤرۆيەكە خەرىكە بەرئىتەۋە سەر چاۋ.

بروی ناوهنجی

بروی نرم

بروی بهرز

بهزاتیی برۆ

– برۆ بەرزەھان مەۋدايەكى زۆريان لە نىوان چاۋ و برۆدايە. لە يەكەم نىگادا، خەلكى خاۋەن برۆى بەرز، رەنگە وا بىنە بەرچاۋ كە برۆيان ھەلاۋىشتى كەچى وا نىيە. پرسیار: چۆن ئەۋە بزائىن؟

ۋەلام: كات ئەۋە بەدەر دەخات. برۆى بەرز لە سەرانسەرى ماۋەى كفتوگۆيەكە تاندا ھەر لە شوپىنكى بەرز بەجىگىرى دەمىنيتەۋە. برۆى ناۋەنجى و برۆى نزم لە كۆتايىدا ھەر دەگەپىنەۋە شوپىنى خۆيان. برۆى ناۋەنجى و برۆى نزم بۆ ئەۋەى شىۋەى برۆى بەرز ۋەر بگرن دووبارە پىۋىستە بەزەھمەت بەرز بگىنەۋە.

پرسیار: برۆى بەرز، برۆى نزم... ئاخۆ زاراۋەكانى تۆ نەختىك خۆيەزلزائىن پىۋە ديار نىيە؟

ۋەلام: ھەلبەتە ھىچ كام لەم زاراۋانە ئاماژە بەكولتور نادەن. دوو نمونە لە جىھانى مۇسىقا ۋەر بگىرە: "دۆلى پارتىن" خاۋەن برۆى بەرزە. لە كاتىكدا "فىكتۆر بۆرگ" برۆى نزم بوو. ھىچ ھىمايەكى ۋو، بەلەخۆگرتنى بەرزايىى برۆش، خەلك پابەند ناككا گوئى لە ھەر جۆرە مۇسىقا يەك بگرن. پى دەچى بەرزايىى برۆ، پىۋەندى ھەبى بەماۋەى دەربىنى بىرۆكەيەكەۋە ۋە ئەمەش بە "ھەلقولايەتتى بىژەكى" ناسراۋە.

ئەۋەتان كە برۆى بەرز بى، خاۋەن چەكىكى شاراۋەيە. تۆ پىت خۆشترە بىرۆكەكانت لەلاى كەس نەدركىنى. ھەرچەندە تۆ بەۋاتاي ۋشەۋە بىرۆكەكانت لە مەۋداى سەرەۋەى چاۋەكانت ناشىرىيەۋە، بەلام دەبى خاۋەن جۆرە خانەيەكى زەينى ناۋەكى بى، واتە شتىك كە بۆ پلانەكانت ۋەك داغىلەيەك وا بى تاكو رىگەت پى نەدا لەسەر ئەۋ پىرۆژەكانت بدوئى كە ھىشتا جىگىر نەبوۋە.

كاتىك كە كفتوگۆيەكى گرىنگ چاۋەرپىت بكا لە مېشكتدا تا ئەۋپەرى باشى خۆتى بۆ ئامادە دەكەى. لەم ۋوانگەيەۋە ھىچ كام لە خاۋەن جۆرە برۆيەكانى تر ناتوانن شان لە شانن بەن. ھەرۋەھا رازدارىيەكەت لە ھەموو تەۋەرەكانى ژياندا سوودت پى دەگەيەنى. تاكە كاردانەۋەى رى تىچووت دوورەپەريزىيە. بەلام ئەمە نرختىكى كەمە لە بەرامبەر ھىزە ستراتىجىيەكەى تۆ.

بۆ نمونە "دكتۆر مارتىن لۇتتىر كىنگ" لايەنگرانى خۆى تاساند و، لەسەر شىۋازى راستەقىنەى برۆ بەرزەكان، بەر لەۋەى خىرا بەھەموو جىھان بلى: "من پلاننىك ھەيە"، تەۋزىمىكى سىياسىي گەۋرەى خولقاند.

كەسى خاوەن برۆى نزم له يەكەم پۆژەوه باسى پلانى كەنى دەكا . ئەو بەهرەمەندە له بەرنامە رێژكردنىكى دەستبەجى . ئەو گوئى نادا بەم پەندە كە دەلى : " پارووهكەت جوان بجوو ئەوجا قوتى بەدە . بەلایەوه خوئامادەكردنى پيشووهختى بۆ گفتوگۆيەك دەبیتە هۆى ئەوهى وشەكان بېگه فوگور بېنە بەرچاو . ئەگەر تۆ برق نزم بى چاك دەزانى هەرۆهك ئەو نانەى كە له نانبرىزى كارەبايىيەوه دەردەچى و تەنيا ئەو كاتە بەتامە كە گەرم و تازەيە ، بىرۆكەكانىشت بەهەلقوولا بوونيانەوه كارىگەرن .

تۆ كە قسەكەرىكى دەستبەجى له پيشەى ئەوتۆ كە رېز له پاراويەتى دەمودەست بگيريت ، وەك پيشكىشكارى پرۆگرامى گفتوگۆئامىز له چاو هەر پيشەيەكى تر سەرکەوتوتر دەبى . "ميرف گرېفېن" بەنمونه وەرگره كە له بەرژەوهندى بەهات و ژيانى كەلكى له شىوازە دەمودەستهكەى خۆى وەرگرتووه . گرېفېن بەر له وهى بېتە پيشكىشكارى بەمليۆنەها پرۆگرامى پيشبرىكى و پرۆگرامى وتوويز ، ئەكتەر بوو . له ژياننامەكەيدا باس له وه دەكا كەوا چۆن هاوړتية ئەكتەرەكانى خۆى تووشى گرفت كردوو . له بەرئەوهى ئەو هەرگيز نەيتوانيوه رېگه له سەر بەخۆ قسەكردنەكەى بگرى ، هەر جارەى وتەكانى بەجۆرېك دەرچوونه . بۆيە ئەكتەرەكانى تروش وتەكانى خۆيان لى تېك چوو . بەلای رووخوئەوهيەك شتىكى سەير نەبوو ئەگەر گرېفېن نەيتوانيا بەرنامەيەك بەهەمان شىوه بۆ دووم جار پيشكىش بكا له بەرئەوهى برۆى ئەو پياوه ئەوهندە نزمە كە له پاستيدا وەك برژانگ وايە .

"محەمەد عەلى كېلىبى" قارەمانى بۆكس بەدەرخستنى تواناى خۆى له يارى بۆكسپندا ، ناويانگى دەركرد . مەوداى نيوان چاو و برۆى كېلىبى ئاماژەى بەوه دەدا كە پيش ئەوهى بلى : "من بەهيزترين كەسم" ، تووشى دوودلى نەدەبوو .

كەسىكى خاوەن برۆى بى تام نزم "جىرالډۆ رىقتىرا" پيشكىشكارى پرۆگرامى گفتوگۆئامىز . ئەو بەم شىويه وهسفى شىوازي قسەكردنى خۆى دەكا : "هەول دەدم هەلوئىست وەر بگرم و ئەم هەلوئىستە بەخەلك رابگەيەنم" .

رېقتىرا ، بەسوودەرگرتن له شىوازە كەسىيەكەى خۆى وەك هزر فانتىك ، بىرۆكەكەى راستە «ئەوهى گومانى لى دەكرى رەنگە سەليقەكەى بى» ، برۆنزمەكانى خاوەن هەر جۆره سەليقەيەك بەباشترين شىوه سەر دەكەون ، بەمەرچىك له هەستى كتوپر و خۆتپوهگالاندن و دەربرىندا شارەزا بن . بەلام ئەوت له ياد بى كە قسەپەراندن دەسەلاتت پى دەبەخشى .

هەرچى كەسى برق ناوهنجييه ، بەرنامە رېژىكردن بۆى كيشە نييه . تۆ تواناى گۆرانت

ههیه. له بارودوڅیکدا پېشوهختی خوټ ناماده دهکھی. له بارودوڅی تردا بی نازونووز و شلهژان چی هاته سهردهمت نای گیرییوه. تاکه پرسیارت ړهنگه ئەمه بی: "ئو خه لکه گیلانه چییانه؟" له گهل ئهوشدا، خو تو گرفتی برق نزمه کانت نییه تا هرچی ههته و نیته بدرکینی. ههروهها لهو مهترسییه بهدووری که وهک برق بهرزیک به نهینیکار له قه لاهم بدری. تاکه گرفتی تو، هه مان گرفته ههمیشه یییه که ی چاره نووسه کهته، واته بهرگه نه گرتنی ههموو خه لکی تر.

پرسیار: تاقهتی چهنه بازیم نییه. برق نزم بم یان برق بهرز، هه ر هاورتییه کانم له دست دهدم. ناخو کهس پیټی نهوتوو بهاسکردنی ئه و هزرانه ی له میشتکتدا دهخولیتوه ړهنگه مهترسیدار بی؟

وهلام: له بهر ئهوهی تو شتیکی ترت له ناو ړوودا دیاره، دوو دلپوونه کهت شتیکی ئاساییه. ههندیک جار بههره ی هه لقلولایه تی که سیک ته و او پچه وانه ی ئه و ئاریشه یه که له بهشه کانی تری ړوودا بهدر دهکون و لپوه زور ته که که ی تو ش نمونه یه که بو ئه م ئاریشه یه. ئه وانی تر دهمی بچووک و چرچ و لوچی ئه ستوونی نیوچاوان و پف و چاوی گو شه دا که وتوون. هه ر هه موویان دواتر باسیان لپوه دهکری. که واته پخویسته تو له چونیته یی بهرهنگاریوونه وه له گهل ئاریشه ی هاوتای به کاره ی نانی بههره ی خوټ له ئاخافتنی دستبه جیدا تووشی گرفت نه بییه وه.

پرسیار: که واته ناخو تیگه پشتن له چونیته یی سوود وهرگرتن له بهرزاییی برق بو فروشیاری سهرکه وتووتر شتیکی ئالوزه؟

وهلام: له راستیدا شته که ئاسانه. گرینگی به شیوازی که سیی خوټ بده و له گهل ی برق. به شیوه یه کی وردتر، ئه گهر تو برق نزم بی ئه و مافه بده به خوټ تا ئه و شته ی به میشتکتدا گوزهر دهکا، بیلپی ته نانهت ئه گهر سهرکاره که شت داوای لیت نه کردبی ئه م کاره بکه ی له بهر ئه وه ی ړهنگه ئه و برق نزم نه بی.

ههروهها ئه گهر برق بهرز بی ئه و ماوه یه وهر بگره که له گهل خوټ دهگونجی. وه ئه و کاته ی زهوقی دهمه ته قیت نییه، بو قسه کردن زوری له خوټ مه که.

به هره تاييه ته كاني برؤ

بؤ چيژوهرگرتنيكي تاييه ته سهي ري به هره تاييه ته كاني برؤ بكه كه له م ئه ندامه دا به دهر ده كه ون.

- مووه ئالؤز بلؤزه كان سه ير و سه مه ره ي ناو جي هاني برؤن. لپره و له وي دهر وين و هه نديك جار دريژ دهن و لوول ده خؤن و جاري وا هه يه به پري و به رهنكي جياواز له رهنكي مووي دهر ويه ر وه دهر ده كه ون. واتا كه يان هه روه ك شي وه يان سه رنجرا كيشه .

- مووه پيچه وانه كان به ئاراسته ي يه كتر ي گه شه ده كهن و هه نديك جار ليك ده ئالين.

- مووه په رشووبلاوه كان ليك دوورن وه ك خه لكي مؤنتانا كه ئه گه ر دوور ي نيوانيان له گه ل دراوسيه كان كه متر له ۵۰ ميل بي هه ست ده كهن دراوسيه كانيان سنوور يان به زان دووه.

- مووه قيتبووه كان يه كسه ر بؤ لاي سه ره وه گه شه ده كهن، واته به پيچه وانه ي مووه كاني تري برؤن كه به لاري گه شه ده كهن. ئه م جو ره مووه تاييه تايانه له ده ستپيكي برؤدا ده دؤزييه وه، بؤيه ئه و ناوه يان لي نراوه. به لام به شيويه كي ته كنيكي زؤر به ي برؤيه كان به م شيويه ده ست پي ده كهن و به ده گمه ن ريك ده كه وي مووه قيتبووه كان له بنچكيكي ديار يكراودا چر ببنه وه.

- برؤيه پيوه سه ته كانيش ناز ناويكي رازاويه بؤ ئه و جووته برؤيه ي كه به هؤي كؤمه له موويه كي روواو له سه ره وه ي لووت يه ك ده گره نه وه.

به هره تاييه ته كاني برؤ ئامازه به شيوازه نا ئاساييه كاني بير كر دهنه وه ده كهن.

پرسیار: چؤن وا ده بي؟ ئه ي بير كر دهنه وه ي هه ركه سيك لاني كه م به بؤ چووني خودي كه سه كه نا ئاسايي نيه؟

وه لام: به هؤي ئه م هيما تاييه تانه ي برؤ، ئيمه تيشك ده خه ينه سه ر ئه و شيوازانه ي كه به به راورد ده گمه نن ته نانه ت ده گمه نتر له هه ستي بي هاواتايي كه به شيويه كي كه سي وه حيمان بؤ ديني. من هه رگيز ئه و قوتابيه م له بير ناچيته وه كه پاش ئه وه ي له زانكؤي ميامي وانه يه كم له سه ر تيرامان پيشكيش كرد، سه رداني كردم. ئه مه ۲۶ سال له مه وپيش رووي دا، به لام هيشتاش ده نكي ئه و كچه م كاتيک كه به قوولترين نه ينيكارييه وه وتي: "من وه ك خه لكي تر نيم. هزري ئه وتؤم هه يه كه هه رگيز نا يان در كيتم. ئه م هزرانه م له ناو ميشكمدا هه شار داو ن"، له گويدا ده زرنكيته وه.

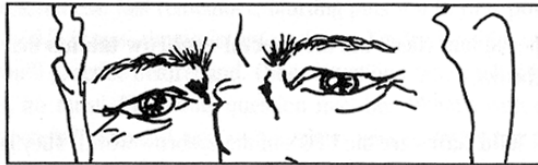
مووه ئالۆز بۆلۆزهكان

مووه پيچهوانهكان

مووه پەرشويلاوهكان

مووه قيتبووهكان

برۆيه پيوهستهكان

بههره تايبه تيبه كاني برۆ

مووه ئالۆزبۆلۆزهكان سەمبۆلی بیرۆکەیی ئالۆزبۆلۆزه. رەنگە داھێنەراییەتیەکی سەرسۆرھێنیان لێ بکەوێتەو، وەک لەباری ئەم کەسانەدا "ئالبێرت ئەنیشتاين" و "وارین بافیت"، ئەو کەسەیی کە لەلایەن "فۆرییس" هۆ بەزەنگینترین ئەمریکی ناسراوە.

مووه پێچەوانەکان بەھریەکی رێ تێچوووتر بەدەر دەخەن. تۆ زیاتر بەرگەیی بیر و بۆچوونە دژیەکەکان "یان تەنەت وروژان بەھۆی ئەم بیر و بۆچوونانە" دەگرێ. ئەم موویانە بریاریان لەسەر پیشەیی "دۆنالد ترەمپ" داوە.

مووه پەرشوبلۆهەکان دەربەری هەزری پەرشوبلۆن، ئارایشەییەک بۆ بەدواداچوونێکی یەکانگیر. بەلام بوونی پاشبیری ناپۆھستی تریش رەنگە بەکەلک بێ. دووبارە ئەنیشتاين بەنموونە وەرەگرە. پێویست دەکا زیاتر پوونکردنەو بەدەم؟

کەس دەناسی کە مووه قیتبۆهەکانی دیار بن؟ ئەم مۆدیە بەھۆی "بروک شیلدن" ی مۆدیەلکار و ئەکتەر دەناسرێتەو و سەمبۆلی بیرتێژیە «ھیچ نەبێ شیلدن لە پریکتۆن خویندنی تەواو کردووە». بەشپۆھییەکی وردتر ئەگەر مووه قیتبۆهەکانی بروی مۆف بەئاشکرا دیار بن ئاماژە بەو دەدەن کە کەسەکە بەتێگەشتنەو لە تەمەنیکی بچووکەو دەچیتە ناو جیھانی هەست و هەزەرەو. بەرلەوہی کەسی خاوەن ئەم ھێمایە دەست بکا بەپێژەییەک، ئەو جۆرە گرتە رێ تێچووانە مەزەندە دەکا کە رەنگە بەخەیاڵی ئەوانی تردا نەھین. گرتە رێ تێچووەکەیی کەسی خاوەن مووه قیتبۆهەکانی برو ئەوہیە کە لەبەرئەوہی بەردەوام دەلێ: "راوەستن، رەنگە گرتیک ھەبێ"، بەکەسیکی دلساردکەرەو دادەنرێ.

ھەرەھا ئەو راستییەش کە زۆرەیی جار ئەو شتەیی کە تۆ وتووتە راست دەرچوو، لەلایەن خەلکەوہ خۆشەویستت ناکا. لەگەڵ ئەوہشدا خەلک ئیرەیی بەم ھێمایە دەبن. بۆ نموونە بزانی چۆن "ئاگۆستۆ فیلد" ئەم سەلیقە جیاکەرەوہی لە بەرژەوہندی خۆی بەکار ھێناو و یەک لە دوا یەک کەنالی تەلەفزیۆنی سەرکەوتووی، بەلەخۆگرتنی "Latino En-ertainment Television" ی دامەزراندووە.

ھەرچی برو پێوہستەکانیشن، ئەوان بێ پچرانەوہ بیر دەکەنەوہ. بەشپۆھییەکی نموونەیی، مێشک ھەر لە کارکردن داہ. وشەکان رەنگە گرتیک بن. بۆیە بروی پێوہست یەکیکە لەو ھێمایە سروسشتییانەیی روو کە پیم باشە بگۆرێ. مووکیش بەکار بەھینە یان سوود لە ئیلاکتروولایسز وەرەگرە. یانیش بەمەکینەییەکی بچووک پرتاشین مووہکان بتراشە. لەبەرئەوہی ھێمایەکانی روو و شپۆزی کەسی پێوہندیەکی دەروونیان بەیەکەوہ ھەییە،

ھېوركردەنەۋەى بروى كۆلنەدەر رەنگە يارمەتتىى ھەسانەۋەى مېشكتى بىدا .
پرسىيار: ئاخۇ مەبەستت ئەۋەىيە لەبەرئەۋەى بروم پېۋەسە رەنگە نەخۇشىى خەۋزپانم
ھەبى؟

ۋەلام: ھىمايەكى سروشتىى دەرەكى، لايەنىكى دەرۋونى لە شىۋازى كەسىدا بەرھەم
ناھىنى. مەبەست پېۋەندىيەكەيە. بەشىۋەيەكى زۆر وردتر پېۋەندىيەكى دووقۆلىيە، بەۋاتاي
ئەۋەى ئەگەر تۆ دەرۋونت، بگۆرى ئەۋا پرووت دەگۆرى «ئەم گۆرانە درېژخايەنە بەشىۋەيەكى
كشتى بەربلاۋترىن جۆرى گۆرانە»، بەلام كاتىك پرووت بەھۆى نەشتەرگەرىى جوانكارى
يان ئەۋ شتانەى كە بەرىكەۋت ناۋ دەبردېن، بگۆرى ئەۋا دەرۋونىشت يەكسەر دەگۆرى.

پرسىيار: چ نمونەيەك ھەيە بۆ گۆرانىك كە لە دەرۋونەۋە بى و لە پروودا رەنگى دايىتەۋە؟
ۋەلام: بەتىپەربوونى كات بەپشتبەستن بەھەبىژاردن و بەھاكانى خۆت، پرووت
بەشىۋەيەكى سروشتى بەۋ رېگەيانەى كە لەگەل شىۋازى كەسىت دەگونجىن، دەست بە
گۆران دەكەن. پرۆسەكە ئىجگار وردە. بۆ نمونە، كاتىك بۆ خۆم مندالم بوو پىلۋەكانم
بەرىگەيەكى ئەتۆ گۆران تا رەنگدانەۋەيەك بن بۆ شىۋەيەكى تر لە سۆزدارى. ۋەك
پروخوينەۋەيەك من زۆر گۆرانى ۋەھا دەبىنم كە تۆ ھەرگىز پىشتەر ھەستت پىيان
نەكردوۋە.

پرسىيار: برۆھەلگرتن بەۋاتاي ھەلخەلەتاندن نىيە؟

ۋەلام: ھەلخەلەتاندن كى؟

پرسىيار: دەزانى، مەبەستت ئەۋەيە خەلك وا راھاتوون ئىمە بەشىۋەيەكى نەگۆراۋ بىينن.
ۋەلام: تا ئەۋ كاتەى كەللەت بەلەشتەۋە نووسابى و گوپشت بەكەللەتەۋە ... ھتد، باۋەر
ناكەم پرووى تۆ ۋەك خۆى بىننىتەۋە. ئەۋ شتەى كە لە پرووى تۆ دايە يان بۆ خۆت
دەبخولقېنى، واتايەكى دەرۋونىيە ھەيە. ئەۋ واتايەش ئەۋ شتەى كە تۆ فىرى خويندەنەۋەى
دەبى. شىۋەى پروو، پىرەۋى لە برىارىكى نەگۆر ناكە بگرە لە گۆراندايە.

پرسىيار: ئەى نەشتەرگەرىى جوانكارى؟ ئەۋەيان بەھەلخەلەتاندن دانانىي؟

ۋەلام: نەشتەرگەرىى جوانكارى نمونەيەكى باشە لەسەر گۆرانى خەلك لە پروودا واتە
گۆرانىك كە دواتر لە ناخىش رەنگ دەداتەۋە.

پرسىيار: بەبرۋاى من گۆرىنى لووت يان ئەندامى لەۋ جۆرە، بۆ ئەۋەيە خەلك

بەشیوھەییکی جیاواز ھەلسوکەوتت لەگەڵدا بکا. دەزانئ، ئەگەر لووتیکی گۆراوی جوانت ھەبئ، پرووت جوانتر دەبئ و خەلکیش باشتەر لەگەڵت دەجووڵینەوھ و تۆش ئاسوودەتر دەبی.

وہلام: بابەتەکە زیاتر لەوھ ھەلدەگرئ. ئەو کاتەئ تۆ پرووت دەگۆرئ، دەروونیشت بەو رینگەیانەئ کە بەھۆئ خویندەنەوھئ ئەم کتیبە دەتوانئ مەزندان بەکەئ، دەگۆرئ. نەشتەرگەری لووت لەلای ئەو خەلکانەئ کە حەزبان لە شیوھەییکی دیاریکراوی لووتە بەسەنگت دەکا، بەلام ھەلئ ئەنجامدانئ کاریکت لەکەئ دەدا کە یەكجار پەسەن و گرینگە. کولمندانان پەنگە زۆر بەشکۆتر پیشانت بەدا، بەلام تا خو بەشیوازە نوئیەکەئ ھێزئ خۆت دەگرئ پەنگە زیاتر لەوھئ بۆئ دەچئ تووشئ بەرپەرچدانەوھئ دەروونئ ببیوھ، تەنانەت ئەگەر ئەو نەشتەرگەرییەئ پارەت لئ خەرچ کردوھ لە سەتاسەت سەرکەوتووبئ، کاریگەرییە دەروونیە لاوھکییەکانئ پیشگیریان لئ ناکرئ. بەھۆئ پیوھندیە دووقۆلییەکەئ نیوان روو و دەروون ئەم کاریگەرییانە مسۆگەرن. نەشتەرگەرانئ جوانکاری داوای وانەوتنەوھیان لئم کرد تا بۆیان پروون بەکەمەوھ چۆن نەشتەرگەرییەکانئ ئەوان خەلک لە ناخوھ دەگۆرئ. ترسئ نەشتەرگەرەکان لە سکالای دژئ ھەلئ پزیشکییە. بەبۆچوونئ من، پیویستە نەخۆشەکان زیاتر لە خودئ نەشتەرگەرەکان لە بەرەنجامە دەروونییەکانئ دەسکاریکردنئ پروویان کە وەک ھەویری سیرامیک یاریی پئ دەکرئ، بترسین.

ھەر نەشتەرگەرییەکی جوانکاری بەرەنجامئ نەویستراوی لئ دەکەوتتەوھ. نەشتەرگەری بەلای زۆر خەلک ھەلبژاردنئیکئ باشە، بەبۆچوونئ خەلکئ تر ھیشتنەوھئ بەھرەییکی جیگیر لە ناو ناخ، پەنگە زۆر گرینگتر بئ لەلایەنە کۆمەلایەتییەکەئ روو. ئەو شتەئ کە مسۆگەریش بئ ئەوھئ نەشتەرگەری جوانکاری ھەلبژاردنئیکئ زۆر ئالۆزترە لەوھئ بەخەيالئ زۆر بەئ خەلکدا دئ. وەک پرووخیوینەوھیک تۆ دەگەئ ئاستئیکئ ئەوتۆ کە باشتەر لەم خالە تئ بگەئ.

پرسیار: بەھۆئ جووری کاری فرۆشیارییەکەم، زۆر پالەپەستۆم لەسەرە بۆ ئەوھئ گەنجتر بئمە بەرچاو. وەک زۆرئیک لە گەنجان من لەخۆیایی نیم، بگرە واقیعەبئیم. بۆئە بەنیازم نەشتەرگەرییەکی جوانکاری بۆ لووت بەکەم تا کارەکەم بپاریزم، رات چییە؟

وہلام: "ھینری دئیفید سۆرۆ" بەگالئە وتئ: "دوورکەوھ لە ھەموو ئەو پڕۆژانەئ کە

پېۋىستە بۆيان جلى نۆي بکەيە بەرخۆت". من ھەمان شت بۆ ھەر پېرژەيەك كە داۋاي لووتىكى نۆيت لى بكا، دووبارە دەكەمەۋە. ۋەك ۋووخوئىنەۋەيەك ۋقم لە ۋمارە ۋو لە زيادبوونەي پېۋياگەندە ۋ وتارى ناۋ كۆۋارەكان دەبېتەۋە كە بەشانوبالى نەشتەرگەريى جوانكاريدا ھەلدەدەن. خۆ كەس پارە لەۋە خەرچ ناككا تا پېۋياگەندە بۆ بۆچوونىكى پېچەۋانە بكا. كەۋاتە راستىيەكە لە كوئىيە؟

ۋو خويندەنەۋە بۆچوونىكى پېچەۋانەت پېشكىش دەكا كە لە ۋوۋى ۋوچىيەۋە سوۋدبەخشە. تۆ دەتۋانى سوۋد لە فيزيۇگنۆمى ۋەربگرى تا بەرھەلىستى ئەۋ ۋوانگەيە بېتەۋە نەشتەرگەريى جوانكارى بەپېۋەر دابنرى. بىر لەۋە بکەۋە كە سەردەمىك ئافرەتانى ئەمەريكى كۆرسىتتېان دەبەست، دواتر كەمەربەندىان بەست، ئىستا ئىمە سەربەستىن لەۋە ھېچ كاميان نەبەستىن، بەلام لەجياتى ئەم دوو جۆرە جالانەمان لە لا ئاسايى بوۋە.

ئەۋ بەدخۆراكييەي ئىمە ئەم ۋوۋە ۋوۋى بوۋىنەۋە دياردەيەكى تا بلىي خراپە، ئاخۆ ئىمە لە راستىدا دەمانەۋى ۋامان لى بىت، كە تىيدا ئافرەتان «ۋ پاشان پياۋان» پېرەۋىي ئەۋ مۇدىلانە بکەن كە لەجياتى مكياز بەھۆي نەشتەرگەرييەۋە دەپازىنرىنەۋە.

ملراكيىشان بۆ نەشتەرگەريى جوانكارى، تىنبەخشى ئەم جۆرە پالەپەستۋىيە كۆمەلايەتتىيەيە. بۆيە لەبەرئەۋەي بۆ خۆت داۋات لى كردم، پىم باشە نەشتەرگەري نەكەي. سېنەۋەي بەشېك لە ۋووت چۆن دەكرى بتپارىزى؟

نەشتەرگەريى جوانكارى يارىدەدەرە بۆ لايەنە كۆمەلايەتتىيەكان، بەلام ۋەنگە يەكجار زۆر ۋوچ بشىۋىنى. ئەگەر تۆ دەبى شتىك بگۆرى بۆچى لەسەر بېۋىكەانت شتەكە تاقى ناكەيەۋە؟ ھۆيەكى بەھىز ھەيە بۆ ئەۋەي بېۋ بەئاسانترىن بەشى شياۋ بۆ گۆران لە ۋوۋ دابنېين. ھەرۋەك لەم بەشەدا فىر بوۋى بېۋ دەربىرى شىۋانەكانى بىرکردنەۋەيە ۋ بىرکردنەۋەيەك كە تۋاناي گونجانى ھەبى، يارمەتت دەدا لەۋ شوئىنەي كە گرینگە، ۋاتە لە ناخدا گەش ۋ جوان بى.

گوئی

ئەو كاتەى ئامادەبىت ھەبوو بۆ ۋەرگرتنى نەپنىى بەكەلك و قوول ئاورپىك لە گوئی بدەوہ. ھىچ بەشىكى ترى روو ھىندەى لە گوئی ناتوانى زانىارىى وامان بداتى كە چۆن كەسىك چوارچىوہ بۆ واقىع دادەپىژى. ئەم شىوازە قوولانە بەزۆرى نا ئىرادىن. لەگەل ئەوہشدا، لەو باوہرە دام تۆ بتوانى خۆت لە چوارچىوہى ئەم جۆرانەى خوارەوہدا پىناسە بكەى.

رەنگە تەنانەت رووبەرووى ئاستىكى ئەوہندە قوولى واقىع ببىيەوہ كە ترست بنىشى.

درىژى گوئی

يەكەم نەپنى كە گوئی دەتوانى بۆتى بدركىنى پىوہندى بەجۆرى درىژى گوپوہ ھەيە كە شتىكى رىژەبىيە. بەلى، من بوپرانە ئەم بەشەى كىتب بەدژوارترىن بابەتەكەيەوہ دەست پى دەكەم. ئاخۆ تۆ چۆن دەتوانى پىوانى شتىكى رىژەبىيە ۋەك درىژى گوئی بكەى؟ لە خۆت و تەنيا لە خۆتەوہ لە ناو نەينۆك دەست پى بكە «لەسەر ھەمان ئاست سەيرى روو بكە و لە بىرت نەچى دەبى ئەو نەينۆكەكە لە ئاستى رووت نە بەرزتر بى نە نزمتر.»

سەيرى درىژى گوپت بكە. بەراوردى درىژىيەكەى بكە لەگەل درىژى رووت، لە نىوچاوانەوہ بۆ چەناكە. بزانه دەتوانى چەند گوپى لەسەريەكترى بەپنىيە بەرچاوت پىش ئەوہى لە مەوداى روو دەربچى؟

– ئەگەر ۋەلامەكەت سى يان چوار گوئی بوو، كەواتە تۆ گوپىيەكى بەئاشكرا درىژت ھەيە.

– ئەگەر توانىت ھەوت تا ھەشت يان تەنانەت نۆ دانە لەو ئەندامە وردانە رىز بكەى

سەريەك، كەواتە تۆ بەكەسىكى خاوەن گوپى كورت دەناسرىيەوہ.

- ئەگەر توانیت جېي پېنج تا شەش گۆڭ بکەيه وه، گۆييه کى له دريژيدا ته واو ناوهنجیت ههيه .

پرسیار: ئاخر من دهزانم له پيواندا سهركهوتوو نابم. له وانهى زینده وهه زانیى قوئاخى ئامادهى نه مده توانى يهك شتیش له ژير مايكروئسكوپ بېينم. ئەگەر بۆ پيوانى ههershتيك ته نانهت دريژيى گۆيش لهخۆم رانهديت، دهبي چى بکهم؟
وهلام: ئەو کاته واز له ميتۆده رهسميهکه بېينه. ده توانى پشت به مەزنده بيهستى. بزانه گۆيى تو، به بهراورد له گههه موو روو، گه وهه دياره يان ناوهنجى يانيش بچووک. رات چيه، ها؟

ئىستا کاتيکى گونجاوه بۆ ئەوهى ئەوه بخه موه يادت که خويندنه وهى روو ته نانهت به لهخۆگرتنى بهشى خه ملاندنى قه باره بهراورديه کهى هيمما جهسته بيهه کانيش شتيکى لهخۆزانراويه Intuitive. ئەو کاتهى تو له دووکانى پيلاو فرۆشى دای و پيت دهخيه ناو ئاميره سهيره گيلۆتين ئاسايه کهى پيوانى قه بارهى پى رهنگه ههسته کانت بيانوهى شتيکت پى بلين: خه فته مهخۆ، قه باره نزيکراوه کهى پيت پر به پيلاوه که ده ره دهچى. به هه رحال، چه ندى زياتر گۆڭ بخوينيه وه، ئەوهندهش ئاسانتر له م جوړه شارهزا دهبي.

پرسیار: مه بهستت گۆيى گه وههيه؟ به دلنيا بيهه وه ده لئى ئەو گۆيانه گه وهه. به هوى ئەوانه وه ژيانم لى تال بووه. سهيرکه چه ند ده ره پريون.

وهلام: دان بهخۆتدا بگره. هه ره ده لئى ئەو خه لکه هه موويان تاوانتيکى عاتيفيى گه وهه يان داوهته پال ئەم به شه يان ئەو به شهى روويان.

بیر له وه بکه وه: ئەندامتيکى روو به جوړه ها شپوه ده توانى گه وهه بي. له بارى توڊا، به لئى، گۆيى تو يه کجار ده ره پريوه ئەمهش وا له هيمماى گۆشهى گۆيى تو دهکا به يه کيک له زۆره کان هه ژمار بکرى. به لام ئيمه هيشتا نه گه يشتووينه ئەو هيممايه. ئيمه ئىستا له جوړتيکى جياواز ده کوئينه وه که برتييه له دريژيى گۆڭ. گۆيى تو له دريژيدا ناوهنجيه.

- وايه، تو راست ده کهى. گۆشه که هوى گه وهه بوونى گۆيمه نهک له بنه رتهدا ههershتيکى تری ئەو ئەندامه. به لام کى بیری بۆ ئەوه دهچوو؟

دريژيى گۆڭ پيشاندهرى چه زى نا ئيرادىيى که سيکه بۆ رادهى وهرگرتنى زانيارى. ئەم رادهيهش ههروهک دريژيى گۆڭ بهراورديهه.

کهسى خاوهن گۆيى دريژ تواناي بيستنيى نائاسايى ههيه. نموونهش ئەوانه: "ليندن

گوئی کورت

گوئی دریژ

گوئی ناوهنجی

دریژی گوی

جانسن"ى سەر كرده له قومار يازى و "ئەلبېرت شوایتزر"ى مرقۇدۆست و ھەرۋەھا پېشەنگانى دەستەبەركردنى بازارى فرەئاست واتە "رىچارد دى فۇس" و "جېى فەن ئەندل" كە لەسەردابەكانياندا "Amway" يان دامەزراند «ئىستا كۆمپانیا بچووكەكەيان پتر لە ۳, ۵ بليون دۆلار دېنى».

ئاخۇ ئارېشەى رې تېچوو بۇ ئەو كەسەى كە ھەرۋەك چۆن ئسفنجىكى وشك ئاو ھەلدەمژىت ئەۋىش وا بەئاسانى زانىارى رادەكېشى، دەبى چى بى؟ نقومببون ئارېشە رى تېچوو ھەكەيە. رەنگە تۆ بزانى ئەم ئارېشە چۆنە. ئەنانەت پاش ئەۋەى تۆ ئەو شتەى دەتەۋى دەبېستى بەبى ۋېستى خۆت ناتوانى ۋاز لە ۋەرگرتنى زانىارى بەئىنى. لە ئاكامدا تۆ لەۋانەيە سەرت لى بشىۋى سەبارەت بەو شتەى كە بەپى تېگەيشتنى خۆت بەپېچەۋانەى ھەموو ئەو زانىارىيانە بى كە لە سەرچاۋەكانى ترەۋە ھەلچۆراۋن. بەلام سوۋدەكانى گوپى درېژ زۆرن، لەۋانەش كارامەيى لە خشتەى وشەى يەكتەرى، يان ھەر چالاكېيەكى تر كە پىۋېستى بەزانىارىي گشتى ھەبى.

بەپېچەۋانەۋە، خەلكى گوپى كورت نەك تەنیا زانىارى كۆ دەكەنەۋە بگرە زانىارىيەكە بەجېدى ۋەردەگرن و تەنانەت ۋاى دادەنېن كە قسەكان بەخۆيان وتراپى. ئەگەر تۆ سەر بەم گروپە بى كەسېكى زۆر لەسەر ھەستى، ئارېشەى رې تېچوو ئەۋەيە كە خېراتر لەۋانى تر لە ۋەرگرتنى زانىارى تېر دەبى. پاشان لە كاركردن دەۋەستى، جا با ئەو شتەى خەلكانى تر ھەۋل دەدەن پېتى بلىن ھەر شتېك بى، تۆ ئامادە نى گوپى بگرى «رەنگە دژۋار بى بۆ خۆت دان بەۋە بنېى كە تۆ ئاۋاى، ئەگەر پىۋېست بكا، پرس بەكەسېكى ۋا بكە، كە چاك بتناسى تا بۆچوونى خۆى، پېت بلى».

بەلام سەبىروسەمەرەبى گوپىيە بچووكەكەت لەۋەدايە كە بەر لەۋەى لە كاركردن بوەستى زۆر بەباشى زانىارى ۋەردەگرى. "چارلى چاپلېن" ھەرگېز تاكە فېلېكېشى، كە ئەگەر بۆ فېلمەكانى بەكەلكى ھاتبا، لە بېر نەدەچوو. گوپىيە پېكەۋنېناۋېيەكەى "پېتېر سېلر" ېش دەبى بەھاۋتاي گوپى چارلى چاپلېن دابنرى. "مايكل جۆردن" ېش لە ھەر شتېك كە توۋوشى ھاتبى، جا ھەرچۆرە ۋەرزىك بوۋى، باشتىن سوۋدى ۋەرگرتوۋە.

ئەگەر تۆ خاۋەن گوپى مامناۋەنجى بى ئەۋا بۆ گوپىگرتن تواناي خۆگونجاندىت ھەيە. ھەندېك جار ۋەك بەتامەزرۆيىەۋە زانىارى ۋەردەگرى. كاتەكانى تر ھەز دەكەى گوپى رانەگرى. زۆر پەرىشان نابى، ۋايە؟ «لانى كەم لە كاتى بېستنى خۆنەۋېستەكەيدا».

گوئی

هاورئ! تۆ به جوانی خۆت دهگونجینئ. تاکه کاردانه و هت هه مان گرفته بچوکه که به، واته بهرگه نه گرتنی هه موو خه لکی تر. بۆچی هه ندیک خه لک ناتوانن به ئاسانی واز له گوئیگرتن بئینن؟ بۆچی ئه وانی تر ئه وهنده خۆیان ماندوو و مردوو ده کهن و ئاماده ن گوئی له هه ر که سیک بگرن که به لایاندا تی ده په رئ؟

پرسیار: که واته ده کرئ له بهر ئه و هۆیه بی که خیزانم ناهیلئ مندا له کانمان ببهینه سیرک؟ ئه و ده لئ سیرک بیزاری ده کا. گوئی خیزانم وه ک ورده له پکه ی ده ریاییه. وه لام: به لئ. په نگه پئوه ندیی به هیما ی درئی بی گوئی هه بی. به بۆچوونی من هه ر کاتیک ئه و پئی وتی له خه لک بیزاره و ده یه وئ به ته نیا بی پئویسته باوه به قسه که ی بکه ی. ئه وه شت با له مئشک دابی که تۆ هۆی بیزار بوونی نیت. شته که پئوه ندیی به هاوسه ره که ت و گوئی خۆیه وه هه یه.

جیکه وتی گوئی

ئیسنا گوئی له مه بگره. تا ئه و کاته ی زانیاریت نه بی له سه ر گوئی جینکینن «گوايه پاش ئه وه ی گوئی براوته وه شه ریک هه لایساوه. پیلانئیکی ورد بوو، بۆ زانیاریی زیاتر سه یری کتیبه کانی میژووی به ریتانیا بکه» یان گوئی "فینسینت فان گوخ" که به ده ستی خۆی گوئی خۆی برپوه ته وه «خوا ئه و رۆژه ت به نسیب نه کات» په نگه وا بیر بکه یته وه که گوئی ته نیا به ک جیکه وتی رئ تیچووی هه یه که ئه میش له ته نیشته سه ره.

به لام ئیسنا ئیمه به نیازین ئه و رئ تیچوونه په چا و بکه یین که ده لئ جیکه وتی گوئی هه ر ئه وه نییه که له ته نیشته روومه ت یان شوینئیکی تری رووته وه بی. به به راورد له گه ل هه موو رووی خۆت ناخۆ گوئی تۆ له کوئی هه لواسراوه؟

بۆ ئه وه ی ئه م جوړه ببینی پئویسته دوو نه ینۆک به ده ست بگری تا کو بتوانی له لارووه وه خۆت ببینی. هه روها په نگه به شیوه یه کی کاته کی پئویست بکا تۆ مۆدیلی ریکخستنی پرچت بگۆری «له راستیدا تا کو تاییی ئه م به شه ی کتیب ده بی هه روا بکه ی له به ره وه ی ئه گه ر گوئی تۆ به پرچئیکی چروپر و سه یر دا پۆشرا بی خویندنه وه ی دژوار ده بی».

- جاروبار چاوت به گوئی به رز ده که وئ که لووتکه که ی له ئاست شوینئیکی سه رووی برۆدایه و نه رمه گوئی که شه ی ناگاته ئاست سه ری لووت.

- گوئی نزم هیما یه کی به ربلاوتره که تییدا نه رمه گوئی که له خوار ئاستی سه ری لووتدایه و لووتکه که شه ی ناگاته به رزاییی ئاستی برۆ.

گوئی بہرز

گوئی نزم

گوئی ناوہنجی

جیکہوتی گوئی

گوئی

- گوئی له جیکهوت ناوهنجی له هر هه موو هیمایه کان باوتره که تئیدا گوئی جیی خوی به پیکلی له نیوان بهرزترین بهشی برۆ و سهری لووتدا کردووته وه.

پرسیار: من بۆ دیتنی ئەم هیمایه له رووبه پروو دا هیچ گرفتیکم نییه، به لام خاله تایبهتییه که ئەوهیه که پێ دهچیت من بتوانم جیگۆرکی به جیکهوتی گویم بکه م. هه ندیک جار گویم بهرز دیاره و کاتهکانی تر نزمه. ئاخۆ ئەمه ئاماژه به بههرهیهکی تایبهت دهکا؟

وه لام: نه خیر. به لام تۆ په نجهت خستووته سه ره ئه و گرفته ی که کاتیک هه ول بده ی له رووبه پرووه ئەم هیمایه بخوینیه وه، سه ره هه لده دا. به دلنیا ییه وه له رووبه پرووه ده توانی گوئی ببینی، به لام ئەوه ده وه ستیته سه ره وه ی تۆ چۆن سه رت راگرتوه. ئەو کاته ی تۆ سه یری سه ره وه یان خواره وه ده که ی، جیگۆرکی به جیکه وته ئاشکرایه که ی گویت ده که ی. بۆیه ئامۆژگاریت ده که م که له جیاتی ئەوه ی له رووبه پرووه ئەم هیمایه سه یر بکه ی، له لاروه وه سه یری بکه. به م شیوه یه ده توانی سوود له دوو خالی نیشاندهری جیگیر وه ربگری که بریتین له لووتکه ی برۆ و سه ری لووت. له م روانگه یه وه جیکه وتی گوئی گۆرانی به سه ره نایه ت.

پرسیار: ئە ی هاوار، مه به ستت ئە وه یه ئە م هیمایه هه رگیز ناگۆری؟

وه لام: پێشبینی گۆرانی بۆ بکه. به دلنیا ییه وه ده گۆری، به لام نه ک له ماوه ی چه ند ساتیکدا بگره له ماوه ی چه ندين سال. ئە گه ر جیکه وتی گوئی جیگۆرکی بکا یان تۆ سه یری وینه ی میقاتکراوی خۆت ده که ی یانیش سه یری فیلمی کارتۆن ده که ی. ئە گه ر واش نه بی هۆیه که ی ئە وه یه که تۆ هه مان ته کنیکی دژواری سه یرکردنی گوئی له رووبه پرووه ت به کار هیناوه.

جیکه وتی گوئی یه کیکه له و هیما به سوودانه ی که باشتره بیانخوینیه وه به تایبه تیت ئە گه ر تۆ له بواری فروشیاریدا کار بکه ی. ئە م هیمایه خیرایی بریاردانی که سیک به ده ر ده خات.

گوئی بهرز ئاماژه ده کا به خیراییه کی زیاتر له تیکرای خیرایی بۆ هه رسکردنی زانیاری. خاوه نی ئە م جوړه گوئییه "ستیف جويس" ه، بازرگانی بویر له بواری کۆمپیوته ر که وه ک قاره مانیکی ئە فسانه یی وایه. هه روه ها زۆریک له و که سانه ی خاوه ن ئە م جوړه گوئییه ن زیاتر له هه موو کاریکی تر له و کارانه دا هه ست به ئاسووده یی ده که ن که بۆ دارشتنی به رنامه ی کۆمپیوته ری مه رجه کارکه ره کان خیراییه کی زۆریان هه بی.

"سیر چارلز درو" پېشه‌نګیک له بواری پاراستن و پاشه‌که و تکر دنی خوین، خاوهن گوږی بهرن و که لپی گه وره بوو «بو که لپه که ی گالته م کرد»، که سانی نوځکاری تری خاوهن گوږی بهرن بریتین له: "جی گریچ فینتر" که دستپېشخه ر بوو له به کارهینانی سیستمی دوزینه وهی زنجیره‌ندی میکانیکی automated gene sequencers و "جییمز واتسون" ی بو ماوه ناسی وه چه کانی پېشو و "سیر پاتریک گیدیس" ی چاودیری په ره پیدانی شار و "نیدگار فاریس" ی ناوازانهر. "جون سټینبیک" بیرتیزی خیرای خوږی بو د ارشتی زور ږومان به کار هینا، "ویل چمبرلین" هم به هرهیه ی خوږی له توپی باسکه به کار هینا و بلیمه تی "میدوری" ش له که مانچه ژهنیدا، له سوودی هم به هرهیه بی بهش نه بووه.

جاریک له میوانداریه ک پیاوړیک سهرنجی راکیشام. هم پیاوه خاوهنی بهرترین جیکه وتی گوږیه که تا ئیستا دیتبیم. پیم وت: "سلاو، تو خاوهنی بهرترین گوږی که تا هم ږو دیتبم. ناخو تو به خیراییه که ی سهروئاسای شت فیر نابی؟" «هیچ لئی دوو دل مه به، خويندنه وهی ږو ریگه یه کی سهره کیه که به هوږیه وه دته وانی له میوانداریه کاند خوت به خه لک بناسینی. له جیاتی هم ی بلپی: "ناخو پېشتر له هیچ شوږنیک تر به کترمان نه بینیه؟" و به و قسه یه به وئ خوت هه لبقورتینی دته وانی هاوژوانه کانی داهاتوت به و ته یه کی له م جوړه هم سوونی بکه ی: "من پېشتر هرگیز تو یان که سیکم که به ئاستم، لانی که له ږوی جیکه وتی گوږیه وه له تو بکا نه دیوو" هر همایه کی تر بلپی که هم کاته سهری ده که ی" من ږو خوينه رم. حه ز ده که ی پت بلیم واتای هم همایه جیه؟».

یه ک ساتیشی نه بر د تا پیاوه گه ږاوه و وتی: "من هه ژده زمان ده زانم".

همی لابه نه خراپه که ی گوږی له بهر زاییدا شه کاوه بی، چی بی؟ دان به خوږانه گرتن ږهنگه لایه نیک خراب بی. زوو تی گه شتی. بوچی هم که سه ی قسه ت له گه ل ده کا هم وهنده هیواشه؟ "وه لام: له بهر هم وهی هم گوږی بهرن نیه بویه میشکی زور خیرا کار ناکا."

ناریشه ی ږی تیچووی تر هم وهیه که زوو به کوټا هینانی کاریک پیوستیه کی سهره کیی توپه. به لئی، به زورترین خیرایی تو بریاری باش دده ی و وهستان شیتت ده کا. ږهنگه هندیک جار تو به په له بریار له سهر زانیاریه کی ناته و او بده ی ته نیا له بهر هم وهی ناتوانی بو چرکه یه کی تر دان به خوټدا بگری.

که سیک خاوهن گوږی نزم، ږهنگه تووشی گرفتیک ناوا نه بی. هم که سه ږهنگه له

گوئی

بیرتیژیدا هیواشتر بی. تکایه سهرنجی ئەوه بده که ئاستی بیرتیژی که سێکی گوئی نزم، رهنکه ههروهک خه لکی تری خاوهن گوئی بهرز، بیان ناوهنجی بی، ئەوهی جیاواز بی، ته نیا خیرایی و شیوازه که یه.

بریاردانیش به شیوهیهکی جیاواز، ئەنجام دهری. زیاتر له ههر شتیکی تر گوئی نزم به و اتایهیه که پێویستی تو به زانیاری زیاتره له پێویستیت به بریاردان و کۆتاییهتینان به کارهکه. بۆ ئەوهی به شیوهیهکی ریک، ئەمه ئەنجام بدهی رهنکه کارهکه دوا بخری. به بۆچوونی من باشترین شیوهی کارکردنی تو به مجۆره یه:

- تو سه رهتا زانیاری گل ددهیهوه و ئەگه ر ماوهت پێ بدری، قۆناخی لیکۆلینهوه رهنکه چه ندين سال بخایه نی.

- دووهم شت زانیاریه کهان هه لده سه نگی نی Evaluate- ئەم وشه یه ده بوایه ئاوا بنووسری Evalu-Wait واته هه لسه نگاندن- چاوه روانکردن له به ره ئەوهی ئەو ماوه یه که تو سه رقالی بیرکردنه وه له بریاردان ده بی، خه لکی تر کتویر له چاوه روانیدا ده بن.

- له کۆتاییدا تو بریاری خۆت ددهی. باشتره بریاره کهت ژیرانه بی له به ره ئەوهی رهنکه هه رگیز نه ته وی لپی پاشگه ز ببیته وه.

وايه، رهنکه هه ندیک خه لک بریاردان و مکووربوون له سه ره ئەم بریاره به ئاریشه یه که دابنن. به لام تو ده توانی به م وته یه وه لامی بۆ له بۆلکه ران بده یه وه:

من له بریارداندا لاسایی ئەو که سانه ده که مه وه که نمونه ن بۆ ژیرییه دووربینانه که ی که سی خاوهن گوئی نزم.

«له به ره ئەوهی زۆربه ی خه لک کاتی که کارتی ژیرانه ده که ن وشه ی "لاسایی کردنه وه" به کار ناهین تا ژیرییه که به ناوی خۆیا نه وه تۆمار بکه ن. ئەگه ر بابه ته که سه رنجی تۆی راکتیشابی، ده توانی لیسته یه که له هه موو که سایه تییه میژوو بییه کانی خاوهن پله ی سیاسی گه وه ئاماده بکه ی. به گویره ی تیۆره که م گوئی نزم کاریگه رییه کی به رگریکارانه ی هه یه، بۆ دنیابوون له م راستییه ش بیر له رپیگان بکه وه که تا ئیستا به به راورد له گه ل هه موو سه ره که کانی ئەمریکا، خاوهنی نزمترین چیکه وتی گوئی بووه. ته نیا میلیترد فیلمۆر و فرانکلین پیرس له پووی سه رنج راکتیشی گوئیانه شان له شانی گیر دهن.»

تۆی گوئی بهرز ئیستا بیرت بۆ ئەوه چوه که رهنکه که سێکی بریارده ری گوئی نزم سه رپشکییه کی تریشی هه بی. با بلین تو هه ر ئیستا به سه ره وکی ولاته یه کگرتوو هه کان

ھەلبېزىرداۋى. كە خۆشە، بەلام بۇ خۆت زوۋ ھەست بەۋە دەكەي كە مانگى ھەنگوئىنى سەرۋىكىك بەھۆي ھەلبېزاردنەۋە تەنيا چوار سال دەخايەنى. لەگەل چاپەمەنىدا ۋرەنگە تۆ تەنيا دوو سەعات ۋىزىت لى بگىرى ۋ دواتر ھەموو بېرپارەكانت بەشىتانه لە قەلەم دەدرىن. ھەر بۆيە بىر لەۋ بگەۋە كە چەند بەھرەمەند دەبى، ئەگەر بۇ نمونە بتوانى نىۋەي بېرپارەكانى كەسىكى گوى بەرز بەدەي.

سەرۋىك "جۆرچ ئىچ رىيگان" ۋ "جۆرچ دەبلىو بوش" ۋرەنگە سوودىيان لە خىرايىيە بەبەرورد كەمەكەيان ۋەرگرتبى. بەپىچەۋانەۋە بىر لە كىشەي سەرۋىك "كلىنتون" بگەۋە كە پىۋەندىي بەگوتىيە بەرزەكەيەۋە ھەبوو. بەدلىيايىيەۋە كلىنتون بەھۆي خىرايى لە بىرتىژىدا توانىي زەمالەيەكى زانكۆي رۆدز ۋەربگىرى كە ئەمەش رىخۆشكەر بوو بۇ پلەي سەرۋىكايەتى. پاش ئەۋەي پىي نايە كۆشكى سېي، گوتىيە بەرزەكانى ئاماژەيان دا بەھەز ۋ ئارەزوۋى بۇ بەپەلە بېرپاردان لەسەر بابەتى كەسى ۋ سىياسى ۋ ئەمەش كلىنتونى نەپارېزراۋانە خستە ژىر لىشاۋى رەخنە.

بەلام تۆي ۋووخوئىنەۋەي خاۋەن گوتى لە جىكەۋتدا ناۋەنجى ئەم جۆرە گرفتانەت ناھىتە رى. بەلام گرفتى تۆ ھەمان گرفتى جارانە: بەرگەنەگرتنى ھەموو خەلكى تر بەتايبەتىش خەلكى بەپەلە ۋ خەلكى كاتكوژ. بەلام تۆ كە لە تواناندايە خىرايىي بىرتىژىيەكەت بگورى، سەرمايەيەكى تەۋاۋ ئەرتىنەت ھەيە. بەشىۋەيەكى سەرنجراكىش ئەم ھىمايە لە ناۋ يارىزانە شارەزايەكانى بىسبۆلدا بەربلاۋە. يارىزانە بەرچاۋەكانىيان كە بەخەيالدا بىن ئەمانەن: "مارك مەگگواير" ۋ "ۋىلى مېس" ۋ "رىكى ھىندرسن" ۋ "ئۆرل ھىرشىسەر".

ئەۋ بەھرەيەي لە گوتى لە جىكەۋتدا ناۋەنجى دەردەكەۋى ھەروھە يارىدەي "مارقن ھارۆل دىفس" ى بلىۋنېرى داۋە تا بەھۆي خىرايىيە سەروئاسايىيەكەي لە بېرپارداندا، جا چ بۇ نەۋت بوۋى، چ بۇ مۆلكى لۆسانجلىس، ۋ چ بۇ بەرھەمە سەرنجراكىشەكانى "Twentieth Century Fox"، ناۋبانگ دەرىكا.

پرسىيار: تىكايە بەيارمەتت. لەسەر لىۋارى بابەتتىكى گرینگ خەرىكە ھەلدەلەرزىم. چۆن سوود لە زانىيارى جىكەۋتى گوى ۋەربگرم بۇ پەردان بەپىۋەندىيەكانم لەگەل خەلكى تردا؟ ۋەلام: تۆ لىرە ھەستت بە گرفتىك كىرۋوۋە، زۆر چاكە. بۇ ئەۋەي سوود لە خويندەنەۋەي ئەم ھىمايە ۋەربگىرى، سەرەتا بزانە ھىماي خۆت سەر بە چ بابەتتىكە. پاشان خۆت لەگەل شىۋازى بىركردنەۋەي ھاورپىيەكانت بگونجىنە.

گوئی

- ئاخۆ گوئی تۆ له شوپنیکى نزم هه لکه وتوو؟ که واته دووباره کهسى بهرامبهرت له وه دلتیا بکه وه که له راستیدا تۆ ئاگات لیه تی و گویت بۆی راگرتوو. ده توانی بلایی: "ده بی بیر له زۆر شت بکه یه وه". کاتیک بۆ بریاردان بیر ده که یه وه ده ستخۆشی له هاوړیه که ت بکه له بهر دان به خۆداگرتنی. ئەگەر پێویست بوو به بییری بینه وه که ڤهنگه بۆ بریاردان کاتیکى زۆرت بوئ له بهرئوه یی له لای تۆ هه لسه نگاندى چەند و چونیه تی خودی بریاره که زیاتر له خیراییی بریاردانه که گرینگتره و ههروه ها پێ ده چی که هه ر ئەمه راست بی و، ئەمه ش شتیکی که م نییه .

- ئاخۆ گویت له شوپنیکى بهرز هه لکه وتوو؟ که واته نه رمونیان به و له گوړی ئەو خیرایییه زهینییه که م بکه که به هۆیه وه له سووچیکى هزرته وه بۆ سووچیکى تری باز ده ده ی. ڤهنگه کاتیک دئییه وه سه ر هۆشی خۆت له وه تی ده گی که به هۆی په له کردنته وه له هه موو کاریکدا ته نیا که لاوه یه کت بۆ به چی ماوه .

گۆشه ی گوئی

ئاخۆ گوئی تۆ چەند له سه رت ده رپه ریوه؟ ئەمه ئاماژه یه که بۆ نه پنییه کانی تر. به کاره تانی قه له مدار ریگه یه کی پتوانی گۆشه ی گوئییه. ئەمه ش تا راده یه ک پتویستی به هه ماههنگی هه یه، به لام دلتیام تۆ ده توانی ئەم تا قیکردنه وه یه ئەنجام ده ی. سه رها پال به پرچی سه ر گوئی راسته وه بنی. نه یه نۆکه که له ده ستی چه پتدا بگره . بۆ ئەوه ی له رووبه رووه وه وینه یه کی ته واو ببینی قه له مداریک بینه و سه راوژیر له ده ستی راستندا بیگره و له پشت گوئی خۆتی را بگره .

- گوئی گۆشه تیژ هه لده ریته وه تا ریگه به تییه ریوونی قه له مداره که بدا .

- به لام مه رج نییه گوئی گۆشه کراوه له جیوه بجوولی. له راستیدا، هه ندیک گوئی ئەوهنده زۆر ده رپه ریون که تۆ ده توانی دوو سی یا ته نانه ت چوار قه له میش بخه یه پشتیان، بی ئەوه ی هه ست به جیاوازییه کی بینراو بکه ی «مه به ستم ئەوه نییه ئەم ته کنیکه وه ک شتوازیکی نوئ بۆ هه لگرتنی شتومه ک به کار بیتی. ته نانه ت ئەگه ر شوپنی هه لگرتنی په راوگه ت ته سکیش بی، ته نیا یه ک جار بۆت هه یه ئەم ته کنیکه به کار بیتی.»

پرسیار: چەند به لاته وه ئاسانه گالته به گوئی من بکه ی که وه ک گوئی گویدریژه، هه سنت به وه نه کردوه باسکردنی ئەم جۆره ئەندامانه ی روو ڤهنگه وه ک جوینپیدان بی؟

گۆشه‌ی گوئ

گوئی

وہ لَام: لہ راستیدا، لانی کہم منیش وک تۆ بہجیدی بیر لہ ئەندامہکانی روو دہکەمەوہ، ھەرچەندە روانگەکانمان جیاوازە و تۆ وک زۆر خەلکی تر بەنارەوایی رەخنەت لئێ گیاروہ یان تەنانەت گالتەت پئی کراوہ، دەستەبەرکردنەوہی ریز لہخۆنانت بەشیکە لہ ئەرکی سەرشانەت لہ ژیاندا.

ئەوہندە لہسەر منہ ئەوہیہ، خەلکی ئەمەریکی فیری ئەوہ بکەم ناوی ئازەل نەھین تەنیا لہ باریکدا نەبئی کہ ئامازە بەخودی ئازەلەکان دہکەن. ھەستیاری خەلک بەرامبەر قسەی رووشینەر لہ سەردەمی ئیمەدا زیادی کردوہ کہچی یەکیک لہو شتانە ی کہ خەلک خوویان پیوہ گرتوہ ئەوہیہ کہ بەبئی بیرکردنەوہ لہخۆرا ناوی ناشیرین دہدەنہ پال ئەندامہکانی روو. ئەمۆ کہم کەس دہویرئ گالتە بەکەسانی خاوەن پیداوہستی تایبەت بکا جا چ جای ئەوہی بویرئ وشە ی "بەککەوتە" بەکار بئنی. بەلام ئەو کەسانە ی دہکەونہ ئاراستە ی تر چیژ لہ وتنی "گوئی وک گویدریژ" و "روومەت سمۆرە" و "لموز سەگانی" وەردەگرن.

جاریکی تر ئەگەر بینیت کەسیک گالتە ی بەئەندامیکی روو کرد وک رووخوینەوہیہ ک ئاوا لہ دەمی بدوہ: "باشە دەزانی ئەو ھیمایە چ بەھرەبەکی گەورە ی بەخشیوہ بەخاوەنەکە ی". تەنیا بۆ ئەوہی بتوانین وەلامی ئەو جۆرە کەسانە بدەینەوہ، شایستە یہ رووخویندەوہ فیرین.

گویشە ی گوئی پیوہندی بہچۆنیہتی ھەلسوکەوتی مرۆف لہگەل نەریتە کۆمەلایەتیہکاندا ھەبە. وا دابنئ شەپۆلەکانی ھەوای ئەم ژوورە ھەلگری پەيامی جۆراوجۆرن کہ لہلایەن کۆمەلگەوہ ھاتبن، پەيامی لہم جۆرە: "جەلت با بەم شیوہیہ بی"، "بەم شیوہیہ دانیشە"، "تا قسەت لہگەل نەکەن تۆش مەدوئ".

زانایانی کۆمەلناسان دہتوانن رۆژئیکی تەواو بەلئیکۆلینەوہیہکی مەیدانی لہسەر ھەموو ئەو نەریتە کۆمەلایەتیانە ی کہ زۆر جار بەشیوہیہکی ھەستپینەکراو بەسەرماندا دہسەپنرین، بەسەر بەرن. بۆ ئەوہی بزانی گوئی چ پیوہندیہکی بەم وینە خەیاالیہوہ ھەبە، ھەموو ئەو خەلکە ی ئیستا لہو بینایەن بپنە بەرچاوت. وا دابنئ ھەرکەسەو دہستەوانە یہکی – لہ راستیدا جووتیک دہستەوانە ی گۆلچییانی بەیسبۆلی پئی دراوہ، تا بەھۆیہوہ پەيامەکان وەربگرئ.

وا دیارە خەلکی خاوەن گوئی گویشەتیژ ھەموو پەيامەکان خیرا وەردەگرن و ئەوہندە بەرئیکی ھەلیان دہدەنە ناو مێشکیان کہ شەققە ی لیوہ دئ. ئەو سەرانە بپنە بەرچاوت کہ بەیہکەوہ لہ کاتی گرتنەوہی ھەر پەيامیکدا، دہلەقینەوہ: "بەلئ، تئ گیشتم". لہوہ تئ

دەگەى كە ئەۋ گويىيەى بەتەختى بەكەللەۋە نووساۋە ئاماژە بەۋە دەكا كە كەسەكە لە ۋوۋى ھەلسوكەۋتەۋە زۆر ھەز لە خۆيەستىنەۋە بەكەسانى ترەۋەدەكا تەنانەت ئەگەر ئەۋ خۆيەستىنەۋەيە پابەندى بكا پېرەۋى لە خوۋ و رەۋشتىكى بى ماناش بكا .

سەلىقە ناۋىكە بۆ ئەم بەھرەيە . ناۋىكى تر بۆ ئەم خەسلەتە ھۆشيارىي كۆمەلايەتتەيە . ئەگەر گويىي تۆ ئەم جۆرە گۆشەيەى ھەبى شانازى بەخۆت بكە لەبەرئەۋەى لە ۋوۋى ئەۋ رەۋشت و پۆشاك و شىۋازانەى تر كە بەھۆيانەۋە خەلك ژىرىي ھاۋىيەشيان بەدەر دەخەن تۆزقائىك جىاۋازى لە نيۋان خۆت و ئەۋاندا نابىنييەۋە ، وايە؟ ئەگەر بۆ خۆت بتەۋى لەگەلىان نەگونجىي ، ئەم پىيارەشت ويستەكييە . لە بوارى كاركردندا لە تواناي خۆت بۆ خۆگونجاندىن لەگەل ھەرشويىنكى كە پىت بىنيە ناۋى ، سوۋدەند دەبى . خۆگونجاندى چى ، لە ناۋ شوپىنەكەدا دەتويىيەۋە ، ھەرۋەك ماستى مەپوت لى دى .

ئەى ئاريشەكەت چىيە؟ تا چەند دەتوانى رىز لە خەلكىك بگرى كە بەسوۋكى ھەلسوكەۋت دەكەن؟ تەنانەت ئەگەر ھەول بەدى رەخنەگرانە سەپرى خەلك نەكەى دان بەۋەدا بىنى كە رەخنەگرى . كاتىك چاۋت بەكەسىكى نامۆ دەكەۋى كە ھەلسوكەۋتىكى سەپر لەسەر شەقام ياخۆ لە ميۋاندارىيەك دەنويىي ، دەستبەجى ئەم كەسە رىزى لە لات نامىنى .

رەنگە كىشە راستەقىنەكە ئەۋە بى كە رەۋشت بەرزىيەكەى خۆت زۆر سىروشتىيە بۆيە ۋا چاۋەرۋان دەكەى كە ھەموۋ خەلكىش ۋەك خۆت بى . خويىندىنەۋەى ۋو ئەمە ۋوون دەكاتەۋە : مەرج نىيە خەلكى تر كەۋدەن ، بن ئەۋان تەنيا لە بەھرەكەى تۆ بى بەشن . بۆ ئەۋەى زىاتر دلت بەسەيتەۋە ، بزانه كە بەھرەى تۆ لە پىشەكەتدا بەكجار يارىدەت دەدا بەتايىيەتى ئەگەر پىشەكەت لەگەل داۋونەریتدا بگونجى . با بلىين ھەز دەكەى ببى بەدادۋەرېكى دادگاي بالا . پى دەچى بۆ ئەندامە ھەرە پىرەۋكارەكانى ئەم دادگەيە ۋاتە بۆ "رېينكوپىست" و "تۆماس" و "سكاليا" گويى گۆشەتيز يەككىك لە مەرجەداۋاكرۋەكانى ئەم كارە بوۋى .

گۆشەى گويى دادۋەرە سەربەستەكان ھەندىك دەرىۋقانى پىۋە ديارە . گويى راستى "ئۆكۆنەر" گۆشەى تيزە و دەرخەرى شىۋازى كەسىي ئۆكۆنەرە لە بوارى كاركردن ، بەلام گويى چەپى گۆشەكرۋەيە . گويىيەكانى "كەنېدى" يش دوۋ ئاراستەى دژبەيەكيان ھەبوۋ . پاش كەمىكى تر لەۋە تى دەگەى خاۋەندارىيەتتى دوۋ شتى جىاۋاز لە يەك ۋوودا ۋاتاي چىيە . ۋەك بۆ كاتى ئىستا ئەۋەندە بەسە كە بزاني كەنېدى و ئۆكۆنەر كاتىك ويستىيان لەگەل دادگەيە يەكجار پارىزگارەكەى رېينكوپىستدا خۆيان بگونجىين پەيامى جۆراۋجۆريان

ئاراستەى مېشكى خۇيان كردووه.

"ستيفنس" و "برتيەر" و "گينسبېرگ" و "ساوتر"، دادوهرانى بەنزىكەيى لىبرالى دادگەى بالا، سەروو جووتە گوئیەكى گۆشەكراوہيان ھەيە.

گۆشەى گوئی ھەروەك بەشەكانى ترى روو دەرخەرى ملكەچى بۆ ھەموو فەلسەفەيەكى شەرعى يان بيرورايەكى سياسى نييە. گۆشەى گوئی دەرخەرى پيويستىي كەسيكە بۆ خۇبەستنەوہيەكى ئارەزوومەندانە بەكۆمەلگەوہ. ساوترى دادگەى بالاى كە بەبەرورد لەگەل دادوهرانى سەربەخۆى تر سەربەخۇييەكى زياترى ھەيە، گۆشەى گوئی ئىجگار كراوہيە و ئەمەش ئاماژە بەوہ دەكا كە ديدى كەسەكە بەرامبەر بەكۆمەلگە وەك ھى بيگانەيەك وايە. سەرۆك "جۆرج ئىچ"، ئەگەر تۆش لەگەل من پيش دامەزراندنى ساوترى بەناو پېرەوکار ليكۆلئىنەوہت كردبايە، دەمتوانى ئاگادارت بەكەمەوہ ھەول نەدەى پيشبينيى بير و بۆچوونەكانى ساوتر بەكى.

خەلكى خاوەن گوئی گۆشەكراوہ ئەگەر لەلايەن دادگەى بالاوہ چاودىرى ھەلسوكەوتيان نەكرى رەنگە گالته بەكولتورى پېرەوکارى بەن. يەككەك لە نمونە ھەرەباشەكانم "مەت گرونينگ"ى دەرھينەرى "The Simpthon" ھ. بەلى، مەبەستم "واكى"يە، كەچى پېرەوکاران ئەم بەرنامەيان بەباشترين بەرنامەى تەلەفزيۆنىي تايبەت بەبەھا بەرزەكانى خيزان داناوہ.

سالى سالانىش "چارلز ديكنز"ى رۆماننووسى بەريتانىيش شارەزايەكى بەرجەستەكردنى نەشازى بوو. ئەگەر مرقوف لە ھەموو روويەكەوہ جياوازي كۆمەلايەتيى ھەبى نەشازى زۆر بەناسانى لىي بەدەر دەكەوئ. بەلام كەسەكە ھەر ھەست بەوہ ناكات كە بۆ خۆى وا ھەلسوكەوت دەكا. ھەرچەندە ديكنز نەشازى بەرجەستە دەكرد، بەلام چيرۆكەكانى بەدلى ئەو كەسانە بوو كە كردەوہكانيان لەگەل پيوەرى فيكتوريەكاندا دەگونجان. كەسيكى ترى خاوەن گوئی گۆشەتيژ "دەليو ئيس گيلبېرت" ھ كە رېچكەيەكى نەگۆرى لە دارشتنى گالته جارترين ئوپرا كۆميدىيەكان بەزمانى ئىنگليزى پېرەو كردووه.

ھەلبەتە دلسۆزترين پېرەوکارەكانيش ھيچ خۆشبيەك لە ناو نەگونجاني كۆمەلايەتيدا نادۆزنەوہ. وا بزائم سيانگ ميئنى كۆن لەلايەن كەسانى خۆگونجىنەرى ئەوتۆ كە تۆزقاليك ھەستى گالته جاربيان نەبووہ، دارىژراوہ. سيانگ ميئ ھەلسەنگاندنىكى تايبەتى بۆ خەلكى خاوەن گوئی گۆشەكراوہ ھەيە: "ئەو خەلكانەى گوئيان دەرپەريوہ گرفتى عاتفيان ھەيە، چەندى گوئی لە كەللەوہ نزيكتر بئ ئەوئندە باشترە".

رەنگە ۳۰۰۰ سال پيش، ئەم قسەيە بۆ چين راست بووبى. لە ھەموو روويەكەوہ چين

كۆمەلگەيەك نەبۈۋە پېشۋازى لە بېرى سەر بەست بكا . ئەگەر مەرۋف نەيتوانىبا بەباشى پېرەۋى لە داۋونەرەيت بكا ، ھىچى پى نەدەكرا . ئەۋەش لە خودى خويىدا بەس بوۋ بۇ ئەۋەى گرفتى عاتىفى بېنىتە ئاراۋە . بەلام كۆلتورى ئەمەرىكا رېز لەۋ كەسانە دەگرېت كە خاۋەن گوپى گۆشەكراۋەن ، جگە لە "رۇس پېرۆت" كە نموونەيەكى بەرچاۋە دەتوانىن زۆر نموونە لەسەر كەسانى خاۋەن ئىرادە خويىگەيەنەرى تر بدۆزىنەۋە كە بەرھەلستىكىردن دژى بەدھيئەننى چاۋەروانىيەكانى كۆمەلگە سوۋدى پى گەياندوون ، بەلى ، ئەۋە راستە كە گوپى گۆشەكراۋە پىۋەندى بەھەلسوكەۋتەۋە ھەيە كە بەھۆيەۋە تۆ لەخۆۋە دەتوانى بەئارەزوۋى خۆت ھەلسوكەۋت بەكى . تەنيا پاشان تى دەگەى كە خەلكى تر چاۋەروانى جىيان لى كردوۋى و بەدۋاى ھەوسارە لە دەستچوۋەكەدا دەرۋى .

بەبۆچۈۋى تۆ ، "دېنىس رۇدمان" لەبەرئەۋەى جلى ژنانە لەبەر دەكا ، رەنگە ئەستېرەى نموونەيى تۆپى باسكە نەبى ، بەلام بۇ كەسىكى خاۋەن گوپىەكى زۆر گۆشەكراۋە رۇدمان ئەۋەندە نائاسايى نىيە .

جگە لە تۆپى باسكە لە شوپىنى كارىشدا رېز لەۋ كەسانە دەگىرى كە شوپىنكەۋتوۋى بىروباۋەرى خويانن . بۇ نموونە ئەمەرىكا تەۋەرى سەرەكىى زانستى ئەمەرىكى لىكۆلېنەۋە لە جىيەنەكانى مەرۋفە ، كتوپر لەسەر ئەم لووتكەيە تۆ "ۋىليام ھېسلتن"ى بىناتنەرى زانستەكانى جىيەنەكانى مەرۋف دەبىنى . زۆر پېش ئەۋەى ئەم بابەتە بىتتە تىشكۆى لىكۆلېنەۋە ، ھېسلتن بەگوپرەى پرۆگرامە بۆماۋەيى و "رۆجى"يەكانى كەسانى گوپى دەرپەريو ھەلسوكەۋتى كردبوو .

ھەلكەۋتوۋە يەكجار سەرەكەۋتوۋەكانى ترى خاۋەن گوپى گۆشەكراۋە برىتېن لە : "جېف بىزۆس"ى دامەزىنەرى مالىپەرى "ئامازۆن دۆت كۆم" و "مايكل دىل"ى دامەزىنەرى كۆمپانىيەى "دىل كۆمپىوتەر" تەنيا گوپى راستى گۆشەكراۋەيە و "دېفېد كىل"ى بەرھەمھېنەرى بەرنامەى تەلەفزيۋىنى "Ally MaBeal" و "The Practice" ، ئەۋ بەرنامەنى رەخنە لە نەرىتە كۆمەلەيەتتەكان دەگرن و تىكىان دەشكىن .

ئەگەر گۆشەى گوپى تۆش كراۋەيە تەنانەت ئەگەر بەروالەت خۆت لەگەل كۆمەلگەدا گونجاندى ئەۋ ھەلبىزاردنە تەنيا ويستەككىيە ، لەبەرئەۋەى ئەگەر بەروالەت خۆت بگونجىنى لە بەرژەۋەندى تۆ دايە . بەلام ئەگەر گالتتە بەداۋونەرەيت بى بەم شىۋىە زياتر رەچاۋى بەرژەۋەندى خۆت كردوۋە . لە كاتى پېچەۋانەبوۋنەۋەى چاۋەروانىيەكانى خەلكىش دەتوانى بلېى : "چى ، من گرېنگى بەۋشتانە بەدەم؟" كە ئەمەش دروشمى "ئالفريد ئى نيومان" بوۋە ،

قارمانی ناو "Mad Magazine" که خاوهنی گوئییه کی یه کجار گۆشه کراوه یه .

له ژيانی "به نزیکه یی" واقیعیدا گوئی "جیی ئیم بار" گۆشه یه کی گونجاوی هه بووه بۆ ئەوهی بتوانی "پیتیر پان" بخولقیینی. "پیتیر پان" ئەو کۆرپه یه که نایه وی گه وره بی و خۆی پابه ندی ئەو شتانه بکا که له که سیکی هه راشه وه چاوه پروان ده کرین. "مه هاتما گاندی" ی رابه ری شوژیسه دوور له توندوتیژییه که ی هیند و "رۆبیرت گۆدارد" ی پیشه نگی سارۆخسازیی ئەمریکا له ریزی هه راشه یاخیبووه به ده سه لاته کان دان. ئەگه ر گوئی "ئۆلی نۆرس" یش ئەوه ندە ده رپه ریۆ نه با، ئاخۆ ئەو هه ر هه مان فه رمانه ونجریکه رانه که ی ده رده کرد؟ ئەگه ر له سه ر رووی زه وی که سیکی هه بی که گوئییه کانی ناته با بن ئەو که سه ته نیا هه ر "نۆرس" بووه .

خه لکی خاوه ن گوئی گۆشه ناوه ندی که گوئیان له گه ل ه یچ کام له دوو جوړه که ی تر دا ناگونجی، ئەو گرفتانه یان تووش نابیی که پیشتر له باره ی خوگونجاندن باس کران. ئەوپه ری رهنگه تووشی باریکی ئەوتۆ بن که به رگه ی هه موو خه لکی تر نه گرن.

به شه کانی گوئی

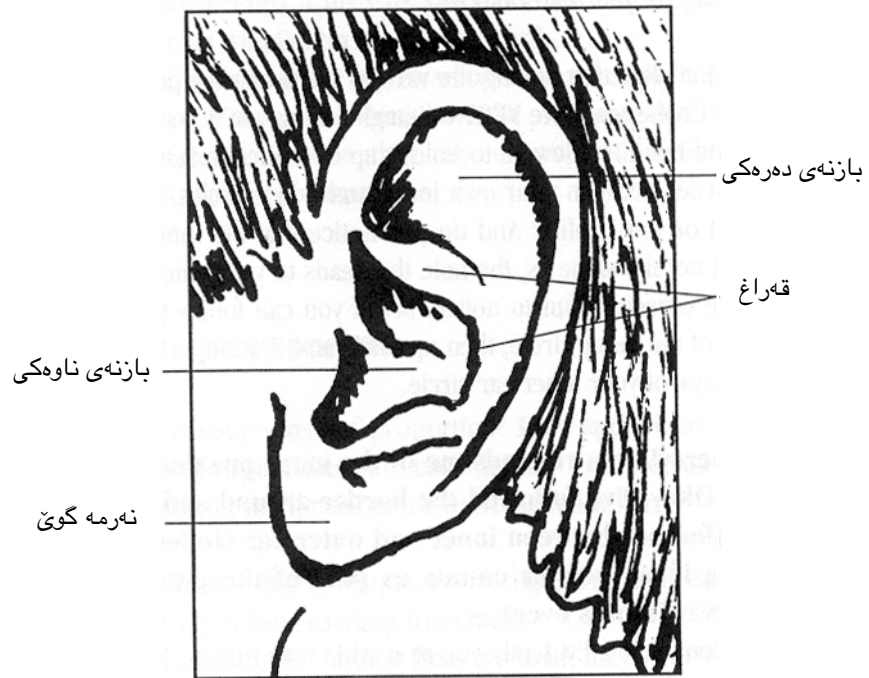
له پێوانی ئەندازهدا چەند زیره کی؟ با وهک گۆرانیکی ئەمجاره گوئی بپۆین. به شه کانی گوئی له که سیکه وه بۆ که سیکی تر به شیوه یه کی به رچاو ده گورپین. بۆ پێوانی ئەم ئەندازانه پێویسته به جیا ئەم خالانه ی خواره وه ده ستنیشان بکه ی:

- نه رمه گوئی: دۆزینه وه ی ئاسانه . زوو ئەم به شه ده ناسییه وه به تایبه تی ئەگه ر گواره ت له گویدا بی.

- بازنه ی ده ره کی: دوورتره له سه ر و رهنگه به لاته وه شتیکی نوئی بی. ئەم به شه دوای نه رمه گوئی ئاسانه ترین به شی گوئییه بۆ راکیشان. به لام که رای ده کیشی «تکایه، به نه رمی رای کیشه، ه یچ به شیکی خویندنه وه ی روو نابیی به ئازار بی» هه ستیکی ته واو جیاوازت ده بی. به راوردی ئێوان هه ردوو هه سه ته که بکه دوایی تی ده گه ی مه به ستم چیه .

- رهنگه تۆزیکت پێ بچی تا بازنه ی ناوه کی بناسییه وه که رووبه ریکی قه راغییه و نه رمه گوئی له خوگرتووه . بۆ ئەوه ی بازنه ی ناوه وه بگوشی له راستیدا، پێویسته گویت رابکیشی - با دۆشاومژت له سه ره وه و که له موسنت له خواره وه بی- ئاوا بازنه که له وه دایه که تیدا به شی ژیره وه ی گویت به سه رته وه ده نووسی.

- بازنه ی ده ره کی و ناوه کی به هۆی سنووریکی گۆشتئاسا که قه راغیکی چه ماویه و

به‌ش‌ه‌کانی گوئی

گوئی

تییدا پیست وهک هویری پوځ شیرینییه کی مرهباایی جوان برژاودا لوول بووته وه، لیک داده برین. ئەم سنووره دهشی دیار بی و به ئاسانی ببینری یان رهنکه به پیچه وانه شه وه بی. ئەو کاتهی دهیگوشی ههستیکی جیاوازت ده بی. ئەم به شه له بهر باری لوولپ چبوونی «له گه ل دهره کیتیرین به شی گویت واته بازنه ی دهره کیی گویت» ره قترین به شه له پیکهاته ی گویدا.

هه مووی تی گه یستی؟ به دهستیوهردان له هه موو به شه کانی گویت، خۆت رابینه. مه گهر خاوهن گوئییه کی زۆر دهره پریو بی دهننا ناچار ده بی به زۆر گویت رابکیشی و به ملا و ئەولادا بیچه مینیییه وه تا له نهینۆکدا ببینی. بزانه ده توانی قه راغی نیوان بازنه ی دهره کی و ناوه کیی گوئی خۆت بدۆزییه وه؟ ئاخۆ سنووره که دیاره یان به ئاسته م ده بینری؟ وه ئاخۆ تیینی ئەوه ت کردوه که بازنه ی ناوه کی له ته نیشته کونه گوئی راسته قینه یه، به لام کونه که و بازنه ی ناوه کی هه مان شت نین. هه سترکردن به تیره غه که تاموچێژێکی تایبه تی هه یه. بزانه ده توانی ده ست به رپیره وه ی تیره غه ی گوئی خۆندا بینی که له رپیره وه ی بازنه ی ناوه کی ده ست پێ ده کا و پاشان بۆ سه ره وه دهره و دوا یی بۆ شیوهردان به بازنه ی ناوه کیی گویت ده چه میته وه.

پرسیار: به زه بیته پیماندا بی، ئەم بابته ئەو مه ته له پر پیچ و په نایانه م ده خاته وه بیر که ئاراسته ی مندالی خۆمی ده که م. ده ستم به ده وری سنووره که دا هیناوه و وا بزانه م ده توانم جیاوازی بکه م له نیوان بازنه ی دهره کی و بازنه ی ناوه کی. به لام نازانه م ئەگهر شیوه ی لوولخواردنی قه رواغه که ئاوابی ئاخۆ ده بی به به شیکی بازنه ی دهره کیی دابنیم؟

وه لام: خالیکی به کجار جوانه، دیاره له مه ته لی پر پیچ و په نا بلیمه تی. به شیوه یه کی سروشتی تیگه یشتنی هه یچ به شیکی روو له به شه کانی گوئی قورستر نییه.

که واته هیزیکی زیاترت ده وی. هه ر که توانیت نه ره مه گوئی و بازنه ی ناوه کی و دهره کی بناسیییه وه، هه نگاوی دووه مته وه یه چاوت له وه رابینی که ئاخۆ قه راغه که ده که ویتته بازنه ی ناوه کی یان دهره کی. له هه ندیک باردا قه راغه که بۆ خۆی دهره پریوه و سه ر به هه یچ کامیان نییه. که واته قه راغیکی دهره پریوه. هه موو ئەم خاله وردانه گرینگن.

پرسیار: تۆ ده لیتی ئەم خالانه وردن. ئاخۆ ئاسایییه ئەگهر له م شتانه شارهزا نه بووبین، جارێ وازیان لی بینین؟ ئەی ئەگهر به دهستیوهردان له گوئی دلت تیک هه لباکا؟

وه لام: به دلنیاایییه وه ده توانی تا ئەو کاته ی بۆ دووه م جار ئەم کتیبه ت نه خویندبیتته وه از

له م به شه بیڼی. له گه ل نه وه شدا نه مانه چنه د راستییه کن له باره ی نه اندازه کانی بازنه کانی گوئ:

- بازنه ی ناوه کیی گوره به شیوه یه کی گشتی بازنه یه کی دهره کیی بچووک ی له دور ده بی. له گه ل نه وه شدا بازنه دهره کییه که زور بچووک نییه.

- به پیچه وانه وه بازنه ی ناوه کیی بچووک، بازنه یه کی دهره کیی گوره ی له دور ده بی.

- یان رهنکه بازنه ی ناوه کی و دهره کی هاوئ اندازه بن.

ناخو نه اندازه ی بازنه ی گوئ چ واتایه کی هه یه؟

به شه کانی گوئ نه و سه رنئشه یه دینی که بؤ دوزینه وه یان تووشی ده بی، له به رنه وه ی باسی نه و پرنکه هه ستپینه کراوانه ت بؤ ده کن که به هویانه وه که سیک دهره که به واقع دهکا.

به لئ، نیمه که مروقین ده توانین به هوی شاره زابوون له توپییه جیاوازه کانی واقع رووبه پرووی بیینه وه «نه و خه لکه ی که نه م کاره به سه رکه وتووی نه انجام نادن له ژیر پاله په ستویه کی دريژخایه ندا ده ژین و رهنکه ته نانه ت تووشی نه خووشی ناوتیزم یان شیزو فرینیا یان جوړه کانی تری نه خووشی زهینی بن.»

به لام زوربه ی خه لک به شیوه یه کی تا رادیه که یه کانگر دهره که به واقع ده کن. هه رچنده نیمه نه م کاره به ناویسته کییانه نه انجام ددهین، به لام تیدا سه رکه وتووین. له راستیدا نیمه نه م کاره نه ونده به پیکي نه انجام ددهین که زوربه مان نه و جوړه واقیعه ی که باوه پیمان پییه تی به تاکه واقیعی راسته قینه ددهنن. له گه ل نه وه شدا پروخوینه وان سه رپشکن له وه ی که واقیعی جوړاوجوړ بدوزنه وه. نیمه ته نانه ت ده توانین راسته وخو له ری به شه کانی گوپوه، مه زنده ی نه وه بکهین که ناخو که سه که زیاتر بروای به کام واقع هه یه.

کاره که به م شیوه یه یه: بازنه ی ناوه کی ئاماژه به وه دهکا که که سه که گرینگی به واقیعی زهینی Subjective وه که هه سته کان و سو فیگری و بیروباوه ری فه لسه فی ددها. بازنه ی دهره کی ئاماژه دهکا به وه ی که سه که گرینگی به جوړه واقیعی که ددها که پی دهوتری "ببه تیانه" Objective هه روه که نه م راستیانه که کی چی کرد و شته که که ی و له کوئ پرووی دا. روژنامه باس له ژیانی ببه تیانه دهکا. کوواره نه ده بییه کان و نه وانی هاوشپوه باس له واقیعه زهینییه کان ده کن.

چ که سانیک به شیوه یه کی نمونه یی له بلاوکراوه هونه رییه کاند بابه ت دهنوسن؟

گوئی

به زۆری خه لکانیک که بازنه‌ی ناوه‌کیی گوئیان گه‌وره‌یه – ئه‌وان شاعیر و هونه‌رمه‌ند و فه‌یله‌سووفه‌کانی جیهانن. بۆ ئه‌م خه‌لکه ئیجگار هه‌ستیاره، رووداو‌هکان له شیوه‌ی خوازه دان. بیر له هه‌ول‌دانی "جۆن برادشاو" بکه‌وه که بۆ په‌رده‌دان به‌چه‌مکی "The Inner Child – ویژدان" زۆر تۆ کۆشاوه. که‌سیک که گوئی‌ه‌کانی له رووی گۆشه‌وه دژیه‌ک و بازنه‌کانی گوئی هاوئه‌ندازه بن، له‌وانه‌یه بشیرینن: "ویژدانی چی؟ مندالی ته‌مه‌ن یه‌ک پۆژی هینده‌ی که‌سیکی ۴۰ سالان تۆ ده‌گا."

که‌واته له‌وانه‌یه به‌راستی مه‌زنده‌ی ئه‌وه‌ت کردبۆ که گوئی "ده‌بلیو بی بیستس" یان "بیتراند راسل" نه‌ک هی "جۆرج واشنتۆن" بازنه‌ی ناوه‌کیی گه‌وره‌ی هه‌بووبۆ. به‌لام تاکه سه‌رۆکی ئیمه که بازنه‌ی ناوه‌کیی گوئی له بازنه‌ی ده‌ره‌کییه‌که‌ی گه‌وره‌تر بووبۆ "فرانکلین دیلانۆ رۆزفلت" ه. له ده‌ره‌ینانی به‌رنامه‌کانیدا به‌ناوی "New Deal – به‌لینیکی نوێ" و "Social Security – ئاسایشی کۆمه‌لایه‌تی" دا ته‌ناه‌ت زمانه‌که‌ی که به‌کاری هینابوو سه‌مبولئامیز بوو. جوان ریک که‌وتوووه.

ئاریشه‌ی ری تیچووی هاویری ئه‌م هیمایه ئه‌وه‌یه که که‌سه‌که زۆر پێوه‌ستی دنیا‌ی خۆیه‌تی. ره‌نگه تۆ به‌ده‌ر له لیکدانه‌وه‌ی خۆت زۆر بروات به "واقع" نه‌بی. بۆ نمونه بیر له چیرۆکی ئه‌و ئافه‌رته بکه‌وه که بازنه‌ی ده‌ره‌کیی گوئی زۆر بچوکه و له راستیدا هه‌ر وه‌ک ئه‌وه وایه که هه‌بوونیشی نه‌بی. "سالی" وتی: "ئه‌و کاته‌ی پینج سالان بووم به‌تۆنیک‌ی جیدییه‌وه به‌ دایکم وت: ئه‌گه‌ر چه‌ز له که‌سیک نه‌که‌م هه‌ر هه‌ست به‌ هه‌بوونیشی ناکه‌م و ئیتر برایه‌وه."

که‌س چه‌ز ناکات به‌هه‌ند وه‌ر نه‌گیرئ. که‌سیک که بازنه‌ی ده‌ره‌کیی گوئی زۆر گه‌وره‌ بۆ، به‌لایه‌وه دژوارتره که ریز له که‌سیک بگرئ که بروای به‌واقیعی باه‌تییانه‌وه نه‌بی. بازنه‌ی ده‌ره‌کیی گه‌وره ئاماژه به‌به‌هره‌یه‌کی به‌سوود ده‌دا. بیر له "مارک فیکتۆر هه‌نسن" بکه‌وه که وته‌بیژیک‌ی بزۆینه‌ر بوو و به‌سه‌ره‌اته‌کانی له به‌ره‌مه‌یک به‌ناوی "Chicken Soup for the Soul – شوۆربای مریشک بۆ پۆح" دا کۆ کردووته‌وه. یان به‌شیوه‌یه‌کی زۆر روونتر بیر له "بیتی ئیدوارد"ی مامۆستای هونه‌ر بکه‌وه که له پێی به‌ره‌مه‌که‌یه‌وه به‌ناوی "Drowning on the Right Side of the Brain – نیگارکێشان له‌سه‌ر به‌شه‌ ته‌واوه‌که‌ی می‌شکدا"، قوتابییان هان ده‌دا به‌ر له‌وه‌ی قه‌له‌میان به‌سه‌ر لاپه‌رده‌دا بخشین، جوان بروانن و دوورکه‌ونه‌وه له کورته‌ری و سه‌مبوله‌ کلێشه‌یییه‌کان.

به لآم بازنهى دهره كىي گوره، به واتاي شادووماني به رده وام و ژيانكي هيمن نييه. بازنه كان پيوندنيان به ژياني خودى كه سه كه وه نييه. ئه و كاتهت به بيره كه "مايكل دوو كاكيس" ي كانديدى سه روك كو ماري و "جوړج بوش" ركا به ريتيان ده كرد؟ ئه و كاتهى پرسياريان لىي كرد چ كار دانه وه يه كى ده بى ئه گهر هاوسه ره كه ي دستدرېژي سىكسي بكريته سهر، دوو كاكيس خه لكى ئه مريكي به وه لآمه بي به زيبيانه كه ي تاساند.

ههروهك سياسته توانان، وهرزشوانان شاره زاش پشت به بابا به تيبانه بوونيان ده به ستن و له ناوياندا ژماره ي ئه و كه سانه ي بازنه ي دهره كىي گوپيان گه وره يه زوره، كه ساني وهك "بييب روس" و "تيد ويليامز" ي پيشه نگانى هيلى راكردن له بييسبوئل. "جوكي ستيڤ كاوسن" يش سهر به م گروهه يه. له دهره وهى جيهانى وهرزش، "سوهر هيردال" ي دوزره وه كه هه م وهرزشوان و هه م دوزره وه و هه م كو مه لئاسه، نمونه يه كى به رچاوه بو كه سىكي خاوه ن گوپى ته واو بابا به تيبانه.

هه رچهنده ئه و خه لكه ي بازنه ي دهره كىي گوپيان گه وره يه، رهنگه كار دانه وه به رامبه ر به هه ستيارى بنوئن، به لآم له به رئه وه ي پا به ندى راستيه كانن، ده توانن له پيشه كانياندا سه ركه و تنيكي گه وره وه ده ست به ين. به جى و زانستيبانه و ريكويك - ئه مانه چهنده سيفه تيكي تا به ت به م هيمايه ن.

هه نديك له و گوپيانه ي چاوت پيان ده كه وه ي بازنه ي ناوه كى و دهره كيان به كسانه. ئه مه ش دهرېرى به هره يه كه بو هاوسه نكردنى شاره زايي كه سى و هى دهره كى. ئه گهر تو خاوه نى ئه م هيمايه بي رهنگه هاوړپيه كانت توپان به گوپگريكي خاوه ن شيان، كه به رپگه به كى گونجاو سوود له تيگه يشتنى خو ي وهرده گري، وه سف كردي.

دوكتور "ابراهام ماسلو" خاوه نى ئه م جوړه گوپيه بوو. به گونجاوى له گه ل ئه م هيمايه دا ماسلو ئه و دهره و نئاسه يه كه بريارى دا له جياتى ليكولينه وه له نه خو شه ده ماغيه كان گرينگى به كه ساني دنيا ديده و خو ناسيو بدا. ئه و دهركى به وه كرديو كه ئه زمونه كانى گه رمه ي ژيان «چر كه ساته كانى گه يشتن به واقيعيكي خوويي قوول» ده شى بيته بنه مايه ك بو وه ديھينان له ناو ژياني واقعي دا. ماسلو ئه و باره ي هه موو هه لسه نگان دووه.

پرسيار: ئه ي قه راغه كان؟ پى ده چى قه راغه گوپى من ناديار بى، ناخو پيوست به نيگه رانى ده كا؟

وه لآم: قه راغى گوپى وهك ديوار يكي جيا كه ره وه ي نيوان ژياني كه سى و ژياني

گوئی

کۆمه لایه تییه، به ئاسته م ده رکه وتنی قه راغی گوئی مایه ی نیگه رانی نییه، به لام ئاماژه به وه ده کا که تو شتی بابه تیانه به که سی وهرده گری و ههروه ها پیت وایه واقیعه که سییه که ی خۆت واتایه کی گشتی هه یه.

پرسیار: واته ئیمه له خه لکی تر جیاوازین؟ ئه دی هه موومان وا بیر ناکه ینه وه؟

وه لام: راست ده که ی، به لام که سیک که قه راغی گوئی به ئاسته م ده رکه وتنی زۆر زیاتر وا بیر ده کاته وه. بئگومان "والتر میتی" ی ده سکرده سه یره که ی "جیمز ستربر" هه ر قه راغی گوئی نه بوو. ههروه ک میتی، تو ش خه یالکی چالاکت هه یه. رهنگه بتوانی فی ر بی که چۆن سوودی لی وهرگیری.

نمونه یه کی راسته قینه بو که سیک خاوه ن قه راغه گوئی به ئاسته م دیار "جیمز ویزلر" ه که به هۆی نیگار ه که یه وه به ناوی "Arrangment in Gray and Black – ری کخستن له ناو ره ساسی و ره شدا" که زیاتر به "Whistler's Mother – دایکی ویزلر" ناسراوه، ناویانگی ده رکردوه. گوئی ئه م هونه رمه نده باز نه ی ناوه کی یه کجار گه وه و قه راغی نادیار ی هه بووه. ئه مه ش ئه وه روون ده کاته وه که بوچی ئه م هونه رمه نده بو یه کجار زۆر زه یینیوونی «که بووه هۆی تو مار کردنی ژماره یه ک سکالا دژی» و بو هه ستیاریه کی له راده به ده ری به رامبه ر به جیاوازیه کانی روونکی «که به هۆیه وه توانی وه ک هونه رمه ندیک ناویانگ ده ریکا، ناویانگی که زیاتر له سکالا بی کۆتاییه کانی خایاند» تووشی گرفت بووه. به پیچه وانوه گوئی "رالف والدو ئیمپرسۆن" باز نه ی ناوه کی گه وه و قه راغی زۆر به چاوی هه بوو. وتاره کانی بالاده ستی ئه وه ده دن له سه لماندن ی شاره زایی روچی و دواتر له یارمه تیدانی خه لک بو گو رینی بارودۆخیان و بو به کاره یانی زانیاری خۆیان به ریگه ی به سوود. با ئه م خاله ت له بیر بی، ئینجا دووباره به وتاره کانیدا بچۆوه وه، به م شیوه یه نمونه ی زۆرت ده ست ده که وئی.

ئه گه ر باز نه ی ناوه کی گوئی قه راغی زۆری دیاری له ده ورانده وره وه بوو واتا که ی وه ک ئه وه وایه که هیمایه کی گه وه له سه ر چیمه نی خانوه که تدا چه قینرا بی، بو ئه وه ی ریبواره کان ئاگه دار بکاته وه که "سنووربه زانندن قه ده غه یه". له میتشکی که سه که دا بابه تی گشتی و تایه تی تیکه ل به یه ک نابن. ئه م که سانه کارامه ن له زینده روئی نه کردن له بوچوونه که سییه کانیا ندا. باز نه ی ناوه کی گوئی "تی ئیس ئیلیۆت" ی شاعیر گه وه بوو و به قه راغه گوئی که زه ق ده وه درابوو. به هۆی ره وشت به رزییه زاتییه که ی ئه م شاعیره وه ده توانی

له وه تى بگهى كه چوڼ ئه و توانيوه تى رسته يه كى وهك ئه مه بنووسى: "ئاخو وړه ي خوار دنى خو خيكم هه يه؟".

گوپى "ئه ليگزه ندر گراهام بيل" ي داهينه ر، باز نه ي ناوه كى زور گه وړه ي هه بوو كه به قه راغه گوپه كى به هه مان را ده ديار دهوره درابوو. شتيكى زور به جپه كه ئه و پياو ه ي ته له فوڼى داهينا وه بپه تته نمونه يه ك له و كه سان ه ي كه توانا ي بيستنيان به ه ي ز و هاوسه نكه .

قه راغه گوپى زه ق دهر بر ي به هره ي ده گمه نى حه ز كرده له سنوره كانى نيوان شتى گشتى و تا به ت. ده توانى كاريگه ر ي ئه م به هره يه راسته خو له سه ر شاشه ي ته له فزيوڼ بيڼى. ته نيا بيخه سه ر به نامه ي "نوپرا"، ئه و ئا فرده ته ي به نامه يه كى تاك بدويى له سه ر شاشه ي ته له فزيوڼ پيشكيش ده كا. چ هه ستى پى بگه ي چ نا، ئه ر كى نوپرا ئه وه بووه كه ههسته زور شار او هكان دهر به ينى و به روونى و به دهنكى به رز ئاشكرايان بكا.

له به رده م ئه م خانمه نكو ليكردن سوودى نييه. جپى سه رسرمان نييه كه "نوپرا ويڤرى" ئه و ميوانانه هه لده بزيږى كه دهر كه وتنى نه ينييه كانيان سنوره كانى كه سيبى بيڼه ر وردوخاش ده كا. نوپرا ته نيا به هوى ژيانى خو ي ريگه ي چوونه ناو با به تى تابووى / Ta-boo وهك ده ستدر يژي سېكسى و سكرپي ته مه نى هه رزه كارى و مه ترسيه كانى كه مكر دنه وه ي كيشى له شى كرو و ته وه. به هره ي نوپرا له وه دا يه كه توانيوه تى سه كو يه كى ئه و تو دروست بكا كه له سه ري دا داننان به واقيع، ته نانه ت ئه گه ر ئالوز و دژيه ك و ناله باريش بيته به رچاو، دوور له مه ترسى بى.

پرسيار: دا پيرم پي و تم نه رمه گوپى گه وړه ئما ژه به ژيرى دده ن و هه ر بو يه ش له نيگاره كاني دا زور به ي جار نه رمه گوپى گه وړه ي بو كرا وه. يه كيكي تر پي و تم ئه م هيمايه نيشانه ي ته مه ندر يژيه. كاميان راسته؟

وه لام: له و هه موو شته ي وتت ئه وه ي راست ترينيان بى ئه وه يه كه به لى، ئه وه نه ريتي كه كه بوودا له په يكه ر و نيگاره كاني دا نه رمه گوپى گه وړه ي بو ده كرى. سه باره ت به و به شه ي پرسياره كه شت له باره ي ته مه ندر يژي، پيم باشه له نزيك ترين سار دخانه ي مردووانى نه ناس ليكو لي نه وه يه ك بگه ي. سه باره ت به زاناييش نه رمه گوپى گه وړه هيماي زاناييه، به لام نه رمه گوپى بچووكيش هه مان واتا ي هه يه. هه ر يه كه له م دوو هيمايانه تا به تن به جوړه زاناييه ك.

بۆ تیگەیشتن لەو بەشترە بزانی نەرمەگوئی نیشانەى گرینگیدانە بەواقیعی فیزیکی .
پرسار: بەلام من وا تى گەیشتم که بازنەى دەرەکیى گوئی پێوەندیى بەراستییهکانەو
هەیه . ئاخۆ ئەو هەمان شت نییه؟

وہلام: لە راستیدا، نەخێر. واقعیى تاییەت بەراستییهکان پێوەندیى بەقورسایى و ئارەقە
و جلوہرگ و زانیاریى پێوەست بەبوون لە ناو فۆرمیى فیزیکیدا هەیه . بۆ نمونە "تایلر"
هیواپەتى کۆکردنەوہى ئامارى بئیسبۆلە . ئەو راستییانەش که بازنەى دەرەکیى گوئی لێیان
بەرپرسە لەبارەى ئەو لێدانانەیه که رینگە بەلێدەر دەدا لە دەورى هەر چوار خالدا بى
وہستان را بکا و هەر وہا ئەو خالانەى که یاریزانەکه نەیتوانیوہ پێیان بگات و شتى لەم
جۆرە .

بەپێچەوانەوہ، واقعیى فیزیکیى پێوەندیى بەلایەنى دەروونییهوہ هەیه، ئاخۆ فریزی
دەسکردى گۆرەپان چۆنە؟ چۆن یاریزانەکان لە ناو جلەکانیاندا دەجووڵینەوہ؟ کى لە ناو
تیمەکەدا پى دەچى زیاتر لەوانى تر حەزى لە تف هاویشتن بى؟ لەبەر ئەو سیفەتە
خاکییانەى دراوونە پال نەرمەگوئی، با باسیکی چروپرتى ئەم هێمایە بۆ بەشى شەشەم که
لەسەر "سیکس" هەڵبگرین.

هۆشیاری سەبارەت بەلاسنگی

ئێستا که تۆ لە دوو سێت لە نەهینییەکانى روو، واتە لە برۆ و گویت کۆلیوہتەوہ، واتای
ئەوہیە که ئیتر رووخوینەوہیەکی تازەکار نی. زانیاریى ئەو بەشانەى روو که پیشتر بىرت
بۆیان نەدەچوو سەرەتاکت لى دەکەن. بروام پى بکە، خووشییەکه خەریکە دەست پى دەکا.
لەبەرئەوہى توانای لیکۆلەرەوایەتیى خیرا گەشە دەکا ئێستا کاتیکى گونجاوہ تا لە پى
بچکۆلە جیاوازییەکی ترەوہ برەو بەشارەزاییەکەت بەدى.

کى بیری بۆ ئەوہ دەچوو که: بەشیک لە لیکۆلینەوہ هەرە کاریگەرەکەى تۆ پەردە لەسەر
شتیک لا دەدا که زۆربەى خەلک بەنەهینییەوہ بەهۆیەوہ شەرمیان بەخۆیە وە یان هەر
هەستیشى پى ناکەن.

بەراشکاو، مەبەستم ئەوہیە که جەستەى خەلک خواروخپچە .

بەر لەوہى ترس دات بگرى و رووت لە پشت زەرفە کاغەزییەکەى بەردەستت بشارییەوہ،
پێویستە بزانی که بۆ رووخوینەوہیەک مەرج نییه، خواروخپچى لە بنەرەتدا شتیکی خراب

بى، بگره شتيكى دلکه رهوه و ږوشنکه رهوه و زور مرؤفانه يه .
ږووخوينه وان ته نانهت زار او هيه كى ته كنيكيشيان بؤ داناوه كه برتيتيه له "لاسهنگى" . له
هر ږويه كدا به گوږه ي جوړ و هېما، جياوازي له نيوان هه ردو لاي ږوودا هه يه .
بؤ نمونه، هى توش ئاوايه . ئه مه به خوټ بسه لينه . سه يري نه يټوك بکه . لايه كى ږووت
به لايه ږه يه كى سپى داپوشه . تاكه برؤيه ك و تاكه چاويك و نيوه لووتيك و كونه لووتيك و ...
هند ده بينى . ئيسټا به لايه ږه كه لايه كه ي تر داپوشه .
لاى راست و چه پى ږوو زور جياوازن، تا راده يه ك كه ده شى خواوونى هه لايه كيان
كه سيكى جياواز بى .
پرسيار: بؤچى وايه؟ كه واته پټويسته به هاوار كړدن په نا بؤ نزيكترين نه شته رگه رى
جوانكارى به رم؟
وه لام: هيوادارم ئه مه نه كه ي . لاسهنگى هه له نييه، بگره ږوسه يه كى په ره سه ندنه . ږووى
مندال به زورى له هه ردو لادا به شيويه كى هاوتا گه شه ده كا . گوږانه كه به ره به ره په ره
ده سه نى و هه ر گوږانكيش هوږه كى هه يه .
لاى راستى ږووى تؤ دهر بېرى خودى خوټه له ناو كوومه لگه دا- دهر بېرى به كه م هه سته كه
تؤ له ناخى خه لكى تر دا ده ي ورووژينى و نيشانده رى چؤنيه تىي گونجانتته له ناو
پيشه كه تدا . لاي چه پ جيهانى تايه تى تؤ ئاشكرا ده كا واته تؤ چؤن له گه ل خيزان و
هاورپيه كانت هه لسوكه وت ده كه ي .
مندال تايه تمه ندييه كى زورى نييه . ته نانهت قسه مندالانه كانيشى شتيكى تايه ت نييه .
به لام له گه ل گه شه كردنمان ئيمه شاره زاي چؤنيه تىي خوټواندن له ناو گومه لگه ده بين .
چه مكټك بؤ ئه م و اتايه برتيتيه له دنيا ديد ي . دهر بېرى تىي تر بؤ ئه مه برتيتيه له
پاريزگار ي كړدن له خوټ . دلنيام تؤ ږيگه دژواره كى بنياننانى ږووكه شيكى كوومه لايه تيت
بريوه . كوئفيوشه سيك يان هه ر كه سيكى تر له وانه يه پټى وتبى: " ئه و كه سه ي كه له
راده به دهر هه ستى خوټى به دهر بخات، وهك مندال مامه له ي له گه ل ده كرى ."
خه لك بؤ به رگري كړدن له خوټ دوو جوړه نواندن يان هه يه: يه كنيكيان بؤ ناو كوومه ل، به رامبه ر
به نه ناسه كان و ئه وه ي تريان بؤ جيهانى تايه ت به رامبه ر به هاورپيه كان .
چيژى خويندنه وهى ږوو له م به شه دا يه . له و شوينه ي كه دوو شيوازي جياوازت هه يه واته
كتوپر له و به شه ي ږوو كه ئه م جياوازيه ي تيدا دهر ده كه وئى، ئا له م شوينه دا ږووى تؤ

گوئ

لاسهنگه . كه بووى به پرووخوينه وه يه كي پيشكه وتوو پيوسته لايه نه ليكچوو و جياوازه كان بدوزيه وه . به لام بو ئيستا ريگه ي ليكدانه وه ي لاسهنگي زور ئاسانه :

- له بواري ئيشوكاردا لاي راستي روو بخوينه وه .

- بو پيوهندييه كان لاي چهپ بخوينه وه .

- ههروهه كاتيكه بهردهوام سهيري لاي راست و چهپي رووي كهسي بهرامبهرت دهكه ي بيرت نه چي له ميشكي خوتدا لاي چهپ و راست وهر بگيري ، ههروهك چون دهستي راستت بو ته و قه كردن له گه ل دهستي راستي كهسي بهرامبهرت دريژ دهكه ي .

پرسیار: ئاخو ته نيا من ههست به په ريشاني دهكه م؟ ئيستا لاسهنگي له ناو هه موو شتيكدا ده بينم . چون ده توانم ئه مه چاره سه ر بكه م؟

وه لام: به خو راگري - هه رچه نده من ئيستا باسيكي گشتيت بو دهكه م ، به لام په رهدان به شاره زايي له خو يندنه وه ي روو ، پيوسته به كات و راهينا نه . زنجيره ي په ره سه نندنه كه به شيوه يه كي نمونه يي به م جو زه يه :

۱- با نيازت خو يندنه وه ي روو ي . ده بي ته نيا به دواي زانباريي تاييه ت به هيماي روو بگه ري . كه واته ئه و شتانه ي كه هوش ت په رشوبلاو ده كه ن «وهك سووراوي سه ر دداني ئافره تان يان خووه كو نه كان ي خوت بو سه ير كردني روو» بو كاتيكي تر دوا بخه .

۲- با خيرا ييه كه ت به و را ده يه بي كه بتواني به جيا هه ر هه موو هيمايه كان ببيني . سه ر له خوت مه شيوينه . گوئ و به شه كان ي تري روو زور جار ليكدانه وه يان يه كجار ئاسانه .

۳- لايه كي روو به جيا بخوينه وه تا ئه و كاته ي ههست به وه دهكه ي ئاماده ييت هه يه بو ليكدانه وه ي لاسهنگيه كه . له بواري ئيشوكاردا لاي راست و بو پيوهندييه كانيش لاي چهپ بخوينه وه .

۴- بزانه ئاخو ئه و هيمايه ي دوزيوته وه ، زوره يان نا ، له به ره ئه وه ي ئه مه كاريگه ري له سه ر ليكدانه وه كه ت ده بي .

۵- ئه و كاته ي ههستت كرد ئاماده ييت هه يه خو يندنه وه كه ت به ليكدانه وه ي لاسهنگيه كه ده وله مند تر بكه .

پرسیار: ئه گه ر بكرئ تكايه نمونه يه ك له سه ر ليكدانه وه ي لاسهنگي به ينه وه .

وه لام: باشه ، با تو به نمونه وه ر بگرين . ئاخو هه رگيز ههستت به جياوازي هه لكه وتي

گوئت كردووه ؟

پرسپار: مه به ستت نه وهيه هويهك بؤ به يه كلاداكه وتنى چاويلكه كه م هه يه؟ راست ده كه ي. گويى چه يم زور نزمه و نهرمه گوييه كه ي ده كه ويته خوار ناستى سهرى لووتم. به لام گويى راستم به رزه و به رزتره له برؤم. نهى خوايه، كه واته نه مه چى ده گه يه ني؟
وه لام: له كاتى كار كردندا بريارى خيرا و باش ده ده ي. به لام بؤ برياره كانى تايبه ت به خؤت وهك بؤ مانه وهت له سهر كاره كه ت يان شوينى ژيانت، وا بزائم بهر له وهى بريار بده ي زور قوولتر بير ده كه يه وه.

پرسپار: كتومت ناوايه، سهيره، من به رده وام وام ليك ده داوه كه بؤ نه بريارانه ي كه پتوه نديان به ژيانى كه سيمه وه هه يه له پاره ي خؤم خه رج ده كم، بؤيه زور زياتر ده ست به پاره وه ده گرم. رات چييه به رام بهر به م ليكدانه وهيه؟

وه لام: ژيان زور ناستى هه يه. تو كه كه سيكي تيگه يشتووى زور جار گويت له م قسه يه بووه. ليكدانه وه له رپى رووخويندنه وه ژماره ي و اتاكان زياد ده كا. هه روهك چؤن تو ده ته وي پاره پاشكه و تكراره كه ت له حيسابى بانكى دابنيى، روو خويندنه وهش يارمه تيت ده دا بؤ كو كردنه وهى زانبايى له ناو حيسابى تايبه ت به ژيريى خؤت.

له ئيسستا به دواوه نه كاته ي خه لكى خاوه ن گويى جيكه وتوو له شوينى نزم ت بينى سه رده اويكت له چؤنيه تى بريار دانيان ده ست ده كه وي. جا نه گه ر كه سه كه زهنگين يان هه ژار يان ده سبالو يان قرچوك بى، نه مه هيج جياوازيهك ناخولقيني «سه باره ت به لايه نى ده سبالوويش، دواتر تى ده گه ي كه له راستيدا له ناو به شيكى ږوودا نه م خه سلته به ده ر ده كه وي».

له بهر نه وهى تو فروشياري ت، باشتره بزاني كړياريك چؤن بريار ده دا و چؤن پاره خه رج ده كا. نه و گرمانه يه ي كه ده لى: "خه لك له كاتى خه رج كردنى پاره ي خويان ورياترن"، مه رج نييه راست بى. نه مه لايه نيكي شيوازي كه سيبه و ناخؤ تو هه ز ناكه ي فيرى خويندنه وهى بى؟ له به شى لووتدا باس كراوه، به لام بهر له وه با تيشك بخه ينه سه ر بهر چاوترين نه ندامى ږوو.

چاۋ

چاۋ ئەمەي لە دەست دى، زۆر جار سەرنجمان رادەكيشى جا چ ئىمە بەرمانسىيەتەۋە لە رەنگەكەي رامابىن و وىلى واتايەك بىن و چ بەۋ نىگا پىر ھەستەي كە بۆ ھىچ ئەندامىكى تىرى پوو نىمانە، سەيرى بگەين. لەگەل ئەۋەشدا بەزۆرى شىۋەي سەيرکردنى چاۋ كۆسپ دەخاتە سەر پىمان. ئەۋ راستىيانە چىن كە ئىمە دەتوانىن بەتپىرامان لە بەشىك كە تۆزىك ئەۋلاتر- واتە لە دەۋرۋەرى چاۋ بى، بىانخوئىننەۋە. بەشە وشكەكان، پىكھاتەكە، دەتوانى زانىارىيەكى زۆرمان لەبارەي لايەنە شاراۋەكانى بىر و بۆچوون بۆ دابىن بكا. ئەۋ "راستىيە"ى لە پىۋى كەسىكدا نەخشىنراۋە، رەنگە بەھۆي دەربىنەۋە داپۆشرايى يان بەئاشكرا بەپىچەۋانەي راستىيە رەگاژۋەكەي خوئىندنەۋەي پوو بى. رەنگە ئەۋە رۆمانسى نەبى، بەلام ئەگەر ئىستا من سەلت بام، بەھەمان رادەي گەرانم بۆ كرىنى ئەۋ شتەي لە ناۋ چاۋى ھاۋسەرىكى شىۋاۋ دايە، بەدۋاى پىلۋوشدا دەگەپام. تۆي سەيركەرى خەلك، چ سەلت بى چ خىزاندار پىۋىستە ئەم بەشەي پوو بەسەرچاۋەپەكى بى كۆتابى سەرنجراكىشى لە قەلەم بەدەي، پىۋىستە تۆ تواناي جىاكردەنەۋەي دەربىرەين «كە زۆربەي خەلك ھەۋل دەدەن بەسەرىدا زال بن» لە واقىيەكى قوولتەرت "كە زۆربەي خەلك لە بنەپەتدا ناتوانن بەسەرىدا زال بن" ھەبى. بەتايبەتى لەبەرئەۋەي پىت وايە بەرادەپەكى زۆر، ھەموو شتىكى تايبەت بەچاۋ دەزانى، ئەم بەشەي كىتەب ناچارەت دەكا دووبارە بىر بگەپتەۋە و تەننەت چاۋپۆشى لە بۆچوونت بگەي. لە ھەموۋ سەيرتر، رەنگە تۆ شتى ئەۋتۆ لە ناۋ چاۋى خۆتدا بدۆزىيەۋە كە پىشتەر ھەرگىز ھەستت پىي نەكردۋە.

چه ماوهی ژیرپیلوو

ږادهی چه مانه وهی ژیرپیلوو چا، شتی که که جگه له و ئافرته هی که هر تاکه برژانگیکی مهسکاره لی ددها، بۆ ئه وهی تیر له دلې پیاوان بدا، ددها به دهگمهن ههستی پی دهکری. کاتیک له لایه نه به هه ندوه نه گیراوهی چا و دهکولیه وه ههست به وه دهکهی که تا ږادهیه که به ئاسانی توانای گۆږینی شیوهی ئه م چه ماوهیه ت ههیه. نهینۆکیک بینه و سهیری خۆت بکه، له ناو دوو کورته فیلم که خۆت تیاندا ږول دهگیری و منیش دهرهینه ریانم:

فیلمی یه که م میلۆدرامایه که به ناوی "سه ربلندی و شکۆ و مهرگی قیزه ون". تۆ بی ږه چا و کردنی ږه که نه که ت ږولی ناسکۆله کچهی ئه کته ری سه ره کیی فیلم ده گیری. فیلمیکی هیمنه و پلانه که ی تا ږادهیه که پیشینیکراوه بۆیه با ږوینه سه ر دوا دیمهن. به داخه وه تۆ به سکه ی شه منده فه ره وه به ستر او ییه وه. کاتیک سه رت هه لده ږی له نا کا و چاوت به نا که سه که ده که وی که به سه سه رته وه هه لوه ستا وه تا به ئاشکرا چیروه رگرتنی خۆی له نه هاهمه تی تۆ دهر ږی، به لام زیاتریش بۆ ئه وه یه تی گوپی له دوا وتته بی، کاتیک ئه مه ده خوینییه وه هه ست وهر ږه:

"تۆی ږول، ږروام پیت کرد. ئیستا زانیم کاتیک وتته وه والهی سامانه که م وه که بارمه ته به کار دینی، درۆت ده کرد. هر جاره ی پیشنیازت ده کرد شووت پی بکه م هه لبه ته ږه فرم ده کرد ییه وه. به لام تۆی یه کجار سپله ږه تکرده وه کانی منت فه رامۆش کرد و پاشان کاریکت کرد که چا و پو شیی لی ناکری، کاریکی ته نانه ت خراپتر له ده سه سه ردا گرتنی مال و سامانی من: بیرنامه ی ږوژانه مت خویندوه، تۆی نه نگی مرؤفایه تی ږوژی ږه شت هر دادی".

دیسان هه مان شت ده که یه وه. مسته ناسکه کانت کۆل ده که یه وه و به هه مو بوونته وه له که سی سپله مۆر ده بییه وه. هه ست به ږق و ئازار بکه. ئیستا دهر ږینی سه ر ږووت مه گۆږه. سه یری نه ینۆکه که ت بکه و سه یری شیوه ی ژیرپیلووت بکه.

هه ناسه یه کی قوول وهر ږه. ږووت بگه ږینه وه سه ر دۆخی ئاسایی، ئیستا خۆت بۆ فیلمی دووه م ئاماده بکه. فیلمی دووه م فیلمیکی خیزانیی خۆشه به ناوی "شه یدایی هه وه سبازنه له نیشتمانی فاله نتاین". ئه مجاره بیان تۆ ده بییه ج خاوه ن تایبه تمه ندی سیکی و ږه گزیی خۆت. دیسان تۆ قاره مانی خۆشه ویستییه که ی و هه م دیسان پلانه که یه کجار پیشینیکراوه. ئه لف بی ده بیی. ده که ونه داوی خۆشه ویستی. به شه ږ دین. ئیستا

چاۋ

سۆزە ئاگرىنەكەيان پى دەچى كزەى لىۋە ھاتىبىت و رەنگە تىنەكەى ئەۋەندە كەم بوۋىتەۋە كە جەرگىيانى بېرىپى. نىگەرەن مەبە لەبەرئەۋەى ئەنجامى ھەژىنەر بەرپۆۋىيە. بەشىۋەيەكى زۆر چاۋەرۋاننەكراۋ ئەۋ كەسەى كە لە ناۋ فىلىمەكەدا رۆلى بەرامبەر بەتۋ دەگىپىرئ خۆشەۋىستى نەپىنى گەۋرە و پىر سۆزى خۆى بەرامبەر بەتۋ دەدركىنى.

ئا، پىتم نەۋتبوو كە بۇ خۆت ئەۋ ھاۋئەكتەرەى خۆت دەدۆزىيەۋە. كەسىكى بى ئەندازە رۈحسۈوك ھەلبىزىرە. ئەۋە بىنە بەرچاۋت كە ئىۋە بەيەكەۋەن و توند يەكترتان لەباۋەش گرتوۋە. ئىنجا تۆ لە باردۆخىكى خەيالى داى بۇ ئەۋەى لە شتى تايبەت بېچىيەۋە:

كەۋاتە بىر لەۋە بکەۋە كە تۆ چاۋت بېۋەتە ناۋ چاۋى خۆشەۋىستەكەت، ئەۋ كاتەى كە گرینگىرەن پىسارەكەى لى دەكەى:

"مەبەستت ئەۋەيە كە من لە ھەر ھەموو ئەۋ خەلكەى كە لە ژياندا بىنيوتن جۋانتىر و زىرەكتىر و بەخشندەتر و بەبەزەيىتر و داھىنەتر، و تەۋاۋ بىگەردترم؟ پىم بلى كەى بۇ يەكەم جار ھەستت بەۋە كرە؟"

ھەستت ۋەربگرە. لە بىرت نەچى ھەستت ۋەربگرى.

دەر بېرپىنەكەت مەگۆرە. ئەمجارەش سەپىرى ژىرپىلۋوت بکە.

ئەم دىمەنانە زۆر زانىارىت لەبارەى چەماۋەى ژىرپىلۋوى چاۋ بۇ دابىن دەكەن «بەلام پىۋىستە تۆ تواناى زۆر بۇ چاندنى رۋوت ھەبى دەنا ۋا بزىنم دەبى خۆت لە شانۆگەرى راپىنى».

- لە ھەندىك بارودۆخى دىارىكراۋدا، ۋەك ئەۋەى ناۋ فىلىمى دوۋم، تۆ دەتوانى شىۋەيەكى خىر بەدەى بەچاۋت. چەمانەۋەى ژىرپىلۋوو، دەتوانى تا ئەۋ رادىيە بى كە زمانى ئىنگلىزى زاراۋەيەكى تايبەتى بۇ ھەيە كە پىپى دەلېن "چاۋخىر كىرەۋە". بەشىۋەيەكى گشتى ئەگەر تۆ ھەستت بەشەيدايى، زانىنخۋازى، يان نەپارپىزراۋى بکەى يان بەھەر ھۆيەكى تر ئامادەيىيەكى زۆرت بۇ دەر بېرپىنى ھەستت و سۆز ھەبى چاۋت ئەم بارە ۋەردەگرى.

- لە بارودۆخى تردا، ۋەك ئەۋەى ناۋ فىلىمى يەكەم تۆ دەتوانى چاۋت تەسك بکەيەۋە، ئەمەش ژىرپىلۋوى پىك دروست دەكا كە رەنگدانەۋەيەكە بۇ نىگەرەنى، ھەستبىندارى، گومان، شەرم و بەشىۋەيەكى گشتى ھەستەكانى ترى پىۋەست بەرۋوخانى عاتىفى.

- ئەۋ چاۋانەى بەتەۋاۋى خىرن «لەسەر پىۋانىكى ۱۰ پلەيى ۱۰ پلەيان ھەيە» سوۋدبەخشىن، بەلام ئەۋ چاۋانەى كە ئىچگار رىكىشىن «ۋاتە لەسەر پىۋانىكى ۱۰ پلەيى ۱

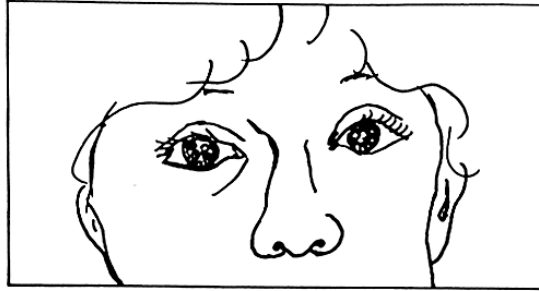
پلەيان ھەيە» بەھەمان ۋادە، بەلام بەشىۋەيىكى جياۋاز سوۋدبەخشن. ھەمان شت راستە بۇ ئەۋ چاۋانەى كە دەكەۋنە نيۋان ئەم دوو تەۋەرە واتە لە ۋوۋى پلەى ۋيىكى ۋ چەمانەۋەۋە ناۋەنجين «لەسەر پيۋانتيكى ۱۰ پلەيى ۵ پلەيان ھەيە.»

پيۋيستە واتاي ئەم ۋادە جياۋازانەى چەمانەۋەى پيۋوۋ بزاني لەبەرئەۋەى ھەر كەسيك ريكخستنيتكى لە لا پەسندە بەھەمان شيۋەى كە تۆ ۋرۆگراميىكى وشەدارپشتنى كۆمپيوتەريت لەچاۋ ئەۋانى تر پي پەسندترە. بەدلىيايىيەۋە تۆ دەتوانى پيۋانەيەكى ۳۰ پلەيى بەكار بىنى، بەلام ۋەنگە پيۋانتيكى ستانداردتر پيۋانتيكى ۱۰ پلەيى بى ۋ تا ئەۋ كاتەى بۇ خۆت ريكخستنەكە دەگۋى ھەر بەم شيۋەيە بمىنيتەۋە.

بەھەمان شيۋە ژيۋيۋوۋەكانت ريكخستنيتكى جىگىريان ھەيە. ھەرۋەھا ئەۋ شتەى كە ريك ئيستا داۋات لى دەكەم بيخوئىنيەۋە «ھەرۋەك بەردەۋام ئەۋەت لە بىر نەچى كە گرینگە لە ھەمان ئاستدا سەير بەكى» ئەۋەيە كە ئاخۆ چۆن چەماۋەى ھەريەكە لە ژيۋ پيۋوۋەكانت بەگۋيرەى پيۋانتيكى ۱۰ پلەيى دەخەملىنى.

ئەۋ كاتەى ھەلسوكەۋتت ئاسايىيە، چەماۋەى پيۋوۋ دەرخەرى ۋادەى گەرموگۋرپتە لەگەل ئەۋ خەلكە نوپيەى لە ژيانندا تووشيان دەبى. پيۋانى پيۋوۋى چاۋى راست، پيۋەندى بەچۆنيەتتى مامەلەكردنت ھەيە لەگەل ئەۋ نەناسانەى كە لە بۋارى كاردا تووشت دىن. پيۋانى چەماۋى پيۋوۋى چاۋى چەپ ھىمايەكە بۇ چۆنيەتتى مامەلەكردنت لەگەل ئەۋ خەلكە نوپيەى كە بەھاۋرپتيان لە قەلەم دەدەى. ئەگەر پلەكە لە نيۋان ۸ تا ۱۰ بوو، بەمەرچىك ۱۰ يەكە زۆرترين ۋادەى چەمانەۋەكە بى، ژيۋيۋوۋەكان بەچەماۋە ھەژمار بەكە. پيۋوۋى چەماۋە دەربى ئەۋەيە كە تۆ مەيلىكى زۆرت ھەيە بۇ ئەۋەى لەگەل خەلك تەنانت لەگەل خەلكى تەۋاۋ نەناسيش تيكەل بى. بەچاۋى تۆ ھەر كەسيك ۋەك مامۆستايەكى رى تىچوۋيە ۋ تۆش فيرخۋازيىكى بەپەرۋشى.

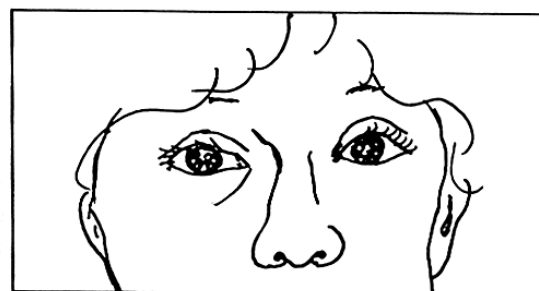
سەرۆك "فرانكلين ديلانو ۋرۆڤلېت" كەسيكى كراۋە بوو. گۋايە ئەۋ ۵۰۰۰ كەسى بەناۋى يەكەميانەۋە ناسيۋە. ئەگەر زياتر بەميژوۋدا بچينەۋە ھەمان كرانەۋە لە پياۋى دۆزەرەۋەى ھېزى كيشكردن، لە "ئيزاك نيۋتۆن" دا، لە "دانتي" شاعىرى شارەزاي بەھەشت ۋ دۆزەخ ۋ لە "نوح ۋيېستەر" دا، يەكەم فەرھەنگدانەرى ئەمريكى، دەدۆزىنەۋە. نمونەيەكى ھاۋچەرختەر "ئادۆلفۋ پيريز ئيسكويفل"ە، خەباتكار بۇ مافەكانى مرۆڤ لە ئارژانتين كە سەرەراى ھەموۋ ئەۋ چەرمەسەريانەى كە تووشى ھاتوون توانيۋيەتى پارىزگارى لە كرانەۋەيى خۆى بەك.

ژیره پیلووی چه ماوه
۱۰

ژیره پیلووی ریک
۱

ژیره پیلووی
ناوهنجی

چه ماوهی ژیره پیلوو

كەۋاتە خالە لاۋازەكەى ژېرپېلۋى چەماۋە چىيە؟ ھەندېك جار كەسەكە خۆشباۋەرە، بەلام بەردەۋامش ھەستېرىندارە. ھەستىيارىي مندالانە خەلك دەرنەنجېنى بۆيە زۆربەى خەلك ھەول دەدەن لەم ھەستە رزگاربان بى. "ۋىليام ئىيىف بەكلى" ى كۆر، دەمرآستى پېرەوكار، پلەى چەمانەۋەى پېلۋى ۱۰. تەنانەت ئەو كاتەش كە ئەو بەقسەى نەستەق ۋەلامى نەيارىك دەداتەۋە، ھەست بەۋە دەكرى كە پېش دەستپېكردى شەپەقسە پىاوانە بارودۇخەكەى ھەلسەنگاندېى. ئەو ھەرۋەك نووسەرىكى سىكىولار تەنانەت ھەنگاۋە نائاساكەشى ھاۋىشتوۋە، بەۋەى لە ژىنامەى خۆيدا باسى لە ژيانى كاسۋلىكىي خۆى كر دوۋە. ئەگەر ئەمە خۇئاشكراكردى نەبى ئەى دەبى چى بى؟

ئەۋانەى ژېرپېلۋى رىكيان ھەيە، كۆمەلىك خالى بەھىزى جىاۋازىان ھەيە. يەكەم شت پى دەچى ئەۋان رەخنەگرى لىھاتوو بن كە خەلكى تر لە كاتىان دەبەن. بەشىۋەيەكى نمونەيى ئەۋان لە ماۋەى چەند چركەيەكدا، خەلكى نەناس ھەلدەسەنگىين و زۆربەيان بەرامبەر بەورىايى رەفتار دەكەن. بۆچى بەخەلكى سۆزدار و ھزر پەرشوبلاۋ و كەسانى لەۋجۆرە كاتىان بەفېرۆ دەن؟

ئارىشەكە ھەلبەتە ئەۋەيە كە تۆ نەك تەنيا كەسىكى لە بنەۋەى، بگرە رەنگە رەخنەگرىش بى. رەنگە كۆمەلە برادەرىكى رى تىچوۋى ئىجگار باش لە دەست بەدى. بەلام ئەگەر بگەرپىنەۋە سەر خالى بەھىزىت، تۆ ھەرگىز زىاتر لە تاقە ھاۋرپىيەكت نابى. ئەگەر ھەردوو ژېرپېلۋوت رىك بوون، ئەو كاتە ھۆى ئەمە دەدۇزىيەۋە. ھاۋرپى بەردەۋامى تۆ ئەو كەسەيە كە لە ئەزمونە قورسەى تۆ خەلكى پى تاقى دەكەيەۋە، دەرىچى.

بەس بۆ ئەۋەى پى بكنى جارىكى تر ئەگەر كەسىكت دى كە پلەى چەمانەۋەى ژېرپېلۋى ۱ بوو، لىى بېرسە: "لە كەيەۋە باشتىن ھاۋرپى خۆت دۆزىۋەتەۋە؟". ۋەلامىكى نمونەيى: "لە ۋەتەى باخچەى ساۋايان" ە.

"روش لىمبا" ى يەكجار پېرەوكار رەنگە شىۋاز و سەرنجراكىشىي مەيدانى شەرەگا بەرجەستە بكا، بەلام ئاخۆ لايەنگرانى چى تر بەرامبەرى بەۋەفا دەبن؟ رەنگە ئەۋان ھەلۋىستىكيان بەرامبەر بەۋە ۋەرگرتىي لەبەرئەۋەى پلەى چەمانەۋەى ژېرپېلۋى ۱. سىياسەتۋانانى ترى يەكجار ۋرىا برىتىن لە سەرۆك "جۆرچ بوش" ى پىشوو و "دان كايلى" ى جىگرى كە گۋايە كەسانىكى يەكجار دلسۆز بوونە. ژېرپېلۋى "جىس جاكسون" ى قەشە رەنگە ۋاقورماۋت بكا لەبەرئەۋەى پېلۋى سەرەۋەى ئىجگار چەماۋەيە. پىش خويندەنەۋەى

چاۋ

رېو پەنگە كەسىك وا بىر بىكاتهۋە كە ژىرپىلۋو و ژوورە پىلۋو ھەمان ئاستى چەمانەۋەيان ھەيە. پەنگە وا بىتتە بەرچاۋ، بەلام لە پوۋبەرى پوۋدا پىلۋو بەشىكە كە توانايەكى زۆرى بۆ گۆران ھەيە.

ئەۋكاتەى "ھىلارى كلينتۇن" بوۋە خاتونى يەكەمى ئەمىرىكا، پلەى چەمانەۋەى ژىرپىلۋو بەنەگۆرى ۱۰ بوۋ. بەلام لە ماۋەى دوۋەمى خولى سەرۆكايەتتىى ھاۋسەرەكەى دىدى پەخنەگران ئەم پلەيەى دابەزاندا. بەدلىيايىيەۋە متمانەى كۆمەلايەتتىى ھىلارى تا پلەى ۱ دابەزى.

لەبەرئەۋەى سىياسەتوانان زۆر بەوردى و بەناشىرىنى پەخنەيان لى دەگىرى، شتىكى ئاسايىيە ئەگەر پەرە بەمجۆرە وريايىيە بەدن. ئەۋەى كە زۆر سەرسىمىن بى ئەۋەيە كە ژمارەيەكى زۆرى ئەكتەرى سىنەمايىش، كە بەتايىبەتى بەشۆخ ناسراۋن، بەھەمان شىۋە كراۋە نىن. "كىم باسىنگر" و "مادۇنا" و "چىرل" شوپنكەۋتوۋى ھەمان شىۋازە وريايەكەى "مارىلېن مۇنرۇن".

لە جىھانى پىاۋانىشدا پەنگە تۆ پىشېبىنى ئەۋە بىكەى كە پلەى ۱ لە كۆمەلە گەنجىكى بەھىزى ۋەك "كلينت ئىستوود" و "جەك نىكلسون" دا ھەبى، بەلام پەنگە توۋشى سەرسىرمان بى ئەگەر بزانى ھەمان ھىما لە ناۋبەتەكانى سىنەما، "تۆم كروز" و "لووك پىرى" ىشدا بەدى دەكرى.

خەلكى خاۋەن پلەيەكى ناۋەنجىي چەمانەۋەى ژىرپىلۋو "ۋاتە لە نىۋان ۴-۷ پلە" بۆ بەرگىرىكىردن لە خۇيان فىرى كۆمەلە شارەزايىيەكى بەكەلك بوۋنە. لە قۇناخى تاقىكىردنەۋەدا ئەۋان لەگەل ناسىاۋە نوپىەكاندا كراۋە نىن، بەلام بەبەراۋرد لەگەل خەلكى زۆر بەئاگاۋە تا ئەۋ رادەيە كراۋەن كە دەرگە بۆ ۋەرگرتنى ھاۋرپى نوپى ئاۋەلە دەكا. ۋتەى "دېقىد بېرنس" لەبارەى ناۋبانگ جەخت لەۋە دەكاتەۋە كە ئەگەر مرۆف بىيەۋى تۋاناي بەرھەلستىكىردن دژى كەم رېز لەخۇنان و خەمۇكىتى ھەبى، پىۋىستە پەرە بە ستراتىجىەتى "ھەستكىردن بە باشى" بدا. بېرنس داۋا لە پىۋەندىكەرانى دەكا كە كراۋە بن، بەلام تەنبا تا رادەيەكى بەجى، ئەم ئامۆزگارىيەش لە پلەى ناۋەنجىي چەمانەۋەى ژىرپىلۋو بېرنس سەرچاۋەى گرتوۋە.

پرسىيار: چۆن زانىارىي تايبەت بەپلەى چەمانەۋەى ژىرپىلۋو لە بەرژەۋەندى ژىنى كۆمەلايەتتىم بەكار بىنم؟ لەبەرئەۋەى سەلتىم، ئامادەم ھەموو شتىك لەم پىناۋەدا بەكار بىنم.

وهلام: سهیری چاوی خوت بکه و خالهکانی هیزی شیوازی کهسیی خوت پهسند بکه:
 - ئەگەر تۆ کهسیکی وریا بی، چاوهروانی ئەوه مەبە، بتوانی بۆ خوت هاوری بدۆزییەوه.
 کهسیک که پلهی چهمانهوهی ژیرپیلووی ۱ یان ۲ بی، تهنیا لهگهڵ کهسیکی خهیاالی
 پیوهندیی خۆشهویستی دههستی. پیویسته متمانهت بهخهڵک ههبی و ئەمهش ریگهیهکی
 پشتپهستراوه بۆ تیکهلبوون لهگهڵ خهڵک.

- بهپهچهوانهوه ئەگەر تۆ خاوهنی پله بهرزهکهی چهمانهوهی ژیرپیلووی بی، بزانه که زۆر
 بهناسانی خۆشهویستی بهسهرتدا زال دهبی. باشته ناوهناوه بهخوتدا بچییهوه تا بزانی
 که ناخۆ ئەو شتهی دهترهنجینی بههۆی پیوهندییه دلشکینهرهکانت بووه یان نا. دل
 نازارچهشتوهکهی تۆ زۆرجار پیویستی بهتیمارکردن ههیه.

- ئەگەر پلهی چهمانهوهی ژیرپیلووی تۆ ناوهنجی بی، پیرۆزبایی له خوت بکه بهبۆنه
 توانای گونجانی کۆمهلایهتیت. وا چاوهروان مەکه که ههموو هاوژوانهکانت ههمان راده
 بهراوردیهکهی بهناسانی مامهلهکردن لهگهڵ کهسانی نهناسیان ههبی. سهیری چاوی و
 نهختیک خوارتری چاویان بکه. پلهی چهمانهوهی ژیرپیلووی یارمهتیت دهدا بۆ چوونه ناو
 پیوهندییهکانهوه.

پف و برژانگ

"پاف" ت بهبیره، ههمان ئەژدیها سیحراوییهکه؟ ههچهنده ئەم گۆزانییه ناوازیکی خۆشی
 ههیه، بهلام ئەژدیهایهکان بهشیوهیهکی گشتی سیحری شوومیان لی دهوهشیتهوه.
 بهدنیایییهوه ههمان شت راسته بۆ ئەو پفه ئەژدیها ئاسایانهی که لهسهه ههندیک پروودا
 بهدر دهکهن. ههروهک هه هیمایهکی تری پروو پفیش دهبریری بههرهیه، بهلام زیاتر له
 زۆربهی هیمایهکانی تر لهسهه خهڵکهکه بهگران دههستی.

چاوی زۆربهی خهڵک پفدار نییه. پف لهگهڵ ئەو هیمایه بهربالوانهی دواتر باسی لیه
 دهکهن، واته پریتی کهمی پیلوو و پیلووی یهکانه و جووته چاوی قوول تیکهڵ مەکه. پف
 بهو تۆپهله گۆشته زیاده دهوتری که له ژیر برۆوه سهه ههلهدا و بهشیک له پرووبهیری
 ژیرهوهی خوی دهپۆشینی.

- پفی کهم بهشیکی کهمی پیلوو دهپۆشینی.

- پفی زۆر بهراوهیهک گهوهیه که بهشیکی خودی چاوی دهپۆشینی.

بئى پف

پفى كه م

پفى زؤر

پف

- رەنگە چاۋى تۆ ھېچ پەيىكى نەبى، واتە سەر پىللو، ھېچ زىيادە گۆشتىكى لى وەدەرنەكەھى و تەننەت ئەو رۆژانەش كە ناۋچەكانى سەر چاۋ و ژىرەھى چاۋىشت تۈزىك دەرىپۆقېن، ھېچ تۆپەلە گۆشتىك نادۆزىيەھە كە كەوتىتە سەر پىللو يان چاۋت.

بەشىۋەھىكى نمونەھى ھۆى سەرھەلدانى پف دەگەپىتەھە بۆ ئەھى كەسەكە خۆى فەرامۆش دەكا. ھۆى ئەم فەرامۆشكارىيەش ئەھى كە كەسەكە زۆر خەرىكى خەلكى ترە. ئەو ھەول دەدا دلى خەلك خۆش بكا و يارمەتییان بدا و پارەھىان لى وەدەست بىنى و شتى لەم جۆرە. ئەم كەسە گرینگى بەو پەيامە بچووكانە نادا كە بەبەردەھامى لەلایەن جەستەھە پى دەگەن، پەيامى ھەك "لیم گەپى با پشووئەك بەدەم" يان "لیم گەپى با لەم نووسىنگەھە دەرىچەم. دەمەھى يارى بكام".

ئەگەر ئەم خۆفەرامۆشكردنە بەردەھام بى پفەكان گەشە دەكەن. ئەو شتە زلانەھى كە بەشىك لە چاۋ دەپۆشپىن دەرىپى ئەھەن كە كەسەكە گرینگى بە تەندروستى خۆى نادا. ئەگەر واسوس بى، كە بەنەشتەگەرى ئەم كوتە گۆشتە لابەرى ئەھى بۆ بىر لەھەش ناكەپەھە كە ھۆى سەرھەلدانى ئەم زىادەھە گۆشتە چارەسەر بكام. بۆ نمونە رەنگە ئالپىرئىيەكى نەناسراۋ بوۋىتە ھۆى سەرھەلدانى ئەم پفانە. شارەزايانى پزىشكى چىنى و شارەزايانى خۆراك و ھەورەھاش چارەسەركارانى سىروشتى رەنگە يارمەتیت بەدەن بۆ ئەھى بزانى جەستەت وىستووئەھى چ پەيامىكت پى بگەپەھى و بەم شىۋەھە تۆ دەتوانى ئەو شتەھى كە لە ناۋ رووتدا سەرنجى خەلك پادەكىشى لە ناۋ بەرى «ئەم رېگەھە ھەم بۆ پفەكانى سەر چاۋ و ھەم بۆ پفەكانى ژىرەھەشى بەكار دى».

بەدەر لە ئەگەرى وریاكدنەھە تەندروستى پف دەرىپى زۆر ئاۋىتەبوونە لەگەل پىشە. پف ھىمى كەسەكە كە پالئەرىكى ھەپە كەسەكە خۆپەختكەر بۆ وەدەستەھىنانى دەسكەوت.

بەشىۋەھىكى مەجازى ئارىشە ھاۋرپى لەگەل پف، رەنگە سەرکەوتنىشى بەدوادا بى. كەم كەس بەۋىستى خۆى، خۆى بۆ سەرکەوتن بەخت دەكا، ئەمەش چاۋ پفكردوۋەكان شىت دەكا. نمونەھەك بۆ ئەم جۆرە كەسانە "جۆ جىرارد" ە كە بەگۆپىرەھى كىتپى "كائىنپس بۆ ژمارە پىوانەپىيەكانى جىھانى" بەگەورەترىن فرۆشپارى جىھان ناسراۋە لە روۋىھە پى دەچى پىاۋىكى سەرنجراكىش بى كەچى ئەو كەسەكە كە ھەلەھى دەبەنگەكان دلتەنگى دەكا. پى كەم، ئاماژە دەكا بەنارەزايىيەكى كەم. كەسەكە كەم بەرگەھى ھەلەھى بچووك دەگرپى

چاۋ

و ئەمەش ھەلى بەئاشكرا ھەموار كوردنەۋەى شىۋازە رېگە پېدراۋەكانى كار كوردن دەرەخسىنى. كەسى رەخنەگر دەتوانى خەلكى فشهكەر ئاقل بكا. كەۋاتە سوپاس بۇ خوا كە بەرپۆەبەرى ۋەك "نانسى ئۆستەن" و "تۆم پېتر" ھەن كە بەدووقۆلى كتېبى "A Passion for Excellence" يان نووسىۋە و ھەردووكيان پفېكى ناۋەنجىيان ھەيە. رەنگە ئاستىكى بەرزترى نارەزايى يارمەتتى "چۆن واين"ى ئەكتەرى دابى تا بەھۆى بەراستى جىكردنەۋەى خۆى لە ناۋ دلى ئەمريكىيەكاندا شانازى بەخۆى بكا.

ئاخۆ شتەكە بەرپۆەتە كە لاپەرەكانى "Forbes – فۆربىس" وئەى ئەو مىليۇنئىرانەى تىدایە كە چاۋيان نەختىك پفى ھەيە؟ وا بزەنم رېكەوت نىيە، بەلام ئەگەر دەتەۋى كارىگەرى سىروشتە پروزەكەى پفى چاۋ بسەلمىنى بۆچى پرسىيار لە ژمىرىارى ئەو كەسانە ناكەى؟ دەتوانى پىيان بلىتى تۆ قوتابىيەكى كۆلجى كە لىكۆلئىنەۋە لەسەر كارىگەرىيەكانى پفى چاۋ دەكەى. پىۋىستە تۆ بزەنى كە ئاخۆ سىروشتى پفەكان ھاۋتايە لەگەل حىسابە بانكىيە پرهكان.

تەنەت ئەو پفەى كە ئەۋەندە گەۋرەيە كە رېگە لە دىتەن بگرى جۆرە نىعمەتتىكى زۆر ئاۋىتەتر ھاۋرپىيەتى. بەبەرورد لەگەل بەشەكانى ترى روو تۆ لەم ھىمايەدا رەنگە مەيلىكى زۆر بۆ سەر كەۋتەن بخۆئىيەۋە كە ھاۋرپى لەگەل توورپىيەكى بەردەۋام و خۆپاراستن و تەنەت لەخۆبايىبوون و ناپاكىش بى. يان رەنگە ھەر ھەموويان لە ناۋ رووى "راسپوتىن"ى قەشەى شوومى ناۋ مېژوۋى رووسىادا بخۆئىيەۋە. لە مېژوۋى ئەمريكادا زۆرىك لە سەرۆكەكان كە كەمترىن جەماۋەرىيان ھەبوۋە خاۋەن پفى گەۋرە بوۋنە ۋەك "ئەندروو جانسن" و "يولسىس ئىس گرانت" و "گرۆفر كلىفلاند" و "ۋىليام ھاۋارد تافت" و "بىنجامىن ھەرىسن" و "مارتىن فان بىرن" و "مىلېرد فىلمۆر".

بىگومان ھەندىك خەلك تەنەت لە شىۋازىشدا بى تام سەختىگىرن. بۆچۈنە رەخنەگرانەكەيان رەنگە ھۆى سەرنجراكىشيشىيان بى و پەردەيەك لەسەر لايەنە ناحەزەكەى تەقەلايان بۆ سەر كەۋتەن دابنى. ئاخۆ "سىر ئارسر كۆنان دۆيل" دەپتوانى ھەمان "شېرلووك ھۆلمز" بنووسى ئەگەر بۆ خۆى ئەۋەندە رەخنەگر نەبوۋايە؟ "دەبلىۋوسى فىلدز" بىنە بەرچاۋت كە چى تر بۆلەبۆل ناكات. لە ماۋەى جەنگى جىھانىي دوۋەمدا شىتگىرىيەكەى "ۋىنستەن چىرچىل" كە لە پفى چاۋىيەۋە سەرچاۋەى گرتبوو، ۋەك سەرچاۋەيەكى ئاسوودەيى بۆ مىليونەھا خەلك بوو. ئەمرو، كە "پەت بوچانان"ى سىياسەتوان توورپىيە پىر بۆلەبۆلەكەى دەرەكا، ئەو كەسانەى پىي سەرسامىن بەنزىكەيى

دېبوورپنه وه. "کال ريپکن"ى کور، که قارهمانى توپى پييه هه جاره دپته مهيدان هاندرانى له خوځى دنيا دهکاته وه، هه مو شته که تهنيا پيوهنديى به پفه وه هيه و بهس. پرسيار: بى نه وهى مه به ستم لايه نگرى ره گه زى بى، وا پيدېچى که پياوان له پروى هه بوونى پفه وه پشكى شيريان بهر که وتوو، ناخو چاوى نافرته تانيس به هه مان راده پفى ده بى؟

وه لام: بهر ده وام توورپه يى - هر هه موومان به شمان پييه وه هيه و له وه دا که ده لپى چاوى پياوان زياتر له هى نافرته تان پفى هيه و به تاييه تيش هيمای پفى گه وره يان هيه، راست ده که ي. به لام ره گه زى من له جياتى پف به هوى برژانگى تهنکه وه جياوازيه که ده خو لقينى. برژانگ بى مروث وهک سمپله بى پشيله. پشيله سمپل وهک نامپريکى هه ستيار بى پشکين به کار دينى. هه رچى مروثه برژانگ بى ليکولينه وهى فيزيكى به کار ناهينى. له گه ل نه وه شدا برژانگى ئيمه رهنگانه وه يه که بى هه ستيارى فسه له جيمان. چهندي برژانگه کان تهنکتر بن به هه مان راده که سه که ده شله ژين.

که واته هر که سيکى خاوهن برژانگى تهنک ناچاره کاردانه وهى هه بى جا چ وهک پشيله جرتوفرتى لئوه بى يان ههروهک سهگ به پينى. مه به ستى من له سهگ نه و جوړه سهگه ورديلانويه که شه رانى دياره و وهک سه گيکى "شلپ و هوړ لئوه هاتوو" خو شه ويسته که چى هيشتاش تواناى گزه ليدانى هيه. مه به ستم نه وه نييه که نه م نافرته تانه مه رجه دهقاوده قيان به مه جازى له توپه تت بکن، به لام نه گه رى توورپه ييه کى سه رچاوه گرتوو له موو رپى تى ده چى. به هره يه که برتپييه له هه ستيارى که رهنکه له کو تاييدا هه ستى نايابيشى به دوا دا بى ههروهک بى زهينى وه ستايه کى نه وسنى چيشتلي تان له بو نکر دن يان وردبيني هونه رهنديک له رهنک.

مه وداى نيوان هه ردوو چاو

مه وداى نيوان هه ردوو چاو هيمايه کى ترى پروت پى دهناسپينى. مه وداى نيوان هه ردوو چاو پيوهندي به... بهه سته، پيوسته سه رته تا هيمايه که بناسييه وه.

- مه به ست له مه وداى نيوان دوو چاو نه وه يه که تا چ راده يه که چاوه کان ليک نزيکن.

- جووته چاوى ليک نزيک، وهک دوو دراوسى ليک نزيکن که ديوارى لووت ليکيان دهکاته وه.

چاۋ

- جووتە چاۋى لىك دور، ۋەك ئەۋ بىنا مۆزايانەى كە يەككىيان لە كۆتايىيى ئاراستەيەكدا بژىت و ئەۋى تريان لە كۆتايىيى ئاراستەى پىچەوانەدا، لىك دور كەوتونەۋە.

ئەۋەت لە بىر بى كە زۆربەى خەلك مەۋداى نىۋان ھەردوۋ چاۋيان ناۋەنجىيە و ئەمەش ھىمايەكە كە پىۋىست ناكە بخوئندىتەۋە. كەۋاتە بۆ سەلماندى مەۋداى نىۋان دوۋ چاۋ، نە سەرنجىكى ورد بده و نە منگە منگ بگە و نە بەناۋمىدى بەپەنجەكانت مەۋداكە بپىۋە. تەنيا ئەگەر نىكى يان دوۋرىيەكە زۆر ئاشكرا بوۋ دەنا لە ھىمايەكى تر بگۆلەۋە «ھەرۋەھا روۋى كەسىكى تىش بخوئىنەۋە لەبەرئەۋى ئەۋ نەناسەى كە تۆ بەپەنجەكانت كەتوۋىە سەر روۋى، لە ترسى ژيانى خۆى لە ژووركە رادەكا.»

كەۋاتە ئاخۆ بەبۆچوۋنى تۆ واتاى مەۋداى نىۋان ھەردوۋ چاۋ چىيە. ئەم ھىمايە پىۋەندىي بەروانگەى ھەستەۋە - Conscious Outlook ھەيە، بەلام ئاخۆ ئەم لايەنە چىيە؟ ئەگەر بەمەزىندەى تۆ شتەكە قوۋلايىي بۆچوۋن بى، كەۋاتە خالىكت بۆ خۆت تۆمار كىدوۋە.

ئەگەر تۆ بەخىرايى بتوانى مەۋداى نىۋان ھەردوۋ چاۋ مىلیمەتر بە مىلیمەتر بەۋردى بپىۋى، كەس خەلاتت ناكە، بەلام رەنگە بتوانى سىفەتى خاۋەندارىەتى چاۋى لىك نىك بەدەيە پال خۆت. ئەمەش واتاى ئەۋەيە خەلكى خاۋەن ھەر جورە مەۋدايەكى ترى نىۋان دوۋ چاۋ تواناى پىۋانى مىلیمەترەكانيان نىيە.

ئەگەر تۆ جووتە چاۋى لىك نىكت ھەبى خاۋەن بەھرى سەرنجىكى وردى. لە ھەر لايەنكى ژياندا كە بەلاتەۋە گرینگ بى كەس زياتر لە تۆ تىبىنى وردەكارىيەكان ناكە. تۆ لەسەر ھىچ كەس و ھىچ شتىك باز نادەى. كەۋاتە تۆ لەۋ پىشانە يان ھەر كارىكى تردا كە پىۋستى بەسەرنجىكى وردەۋە ھەيە، دەبى بەۋەستا. نمونەش بۆ كەسانى خاۋەن ئەم ھىمايە برىتىن لە "پۆل رىفىر" زىوگەر و "ۋىليام سافىر"ى فەرھەنگدانەر و دكتور "سىوس"ى نووسەرى كىتىبى مندالان و "كىرى تى كاناۋا"ى بەردەۋام دەنگ ناسك و "مارك نۆفلير"ى كىتارژەنى سەرسرھىن.

با يارىزانانى گۆلف ئەمە بىيستن: بەبۆچوۋنى من تاكە ھىمايەكى روۋ كە ھەبوۋنى بەۋاتى شارەزابوۋنە لە ھەر جۆرە كارىكدا خۆى لە ۋەرزى ئىۋەدا دەرخستوۋە. ئەستەمە بتوانرى يارىزانىكى پلەيەك بدۆزىتەۋە كە خاۋەن جووتە چاۋىكى لىك نىك نەبى. نمونەش "تاىگر ۋۆدز" و "نىك فالدو" و "جەك نىكلاس" و "ئىمى ئالكۆت" و "تۆمى ئارمۆر".

جووٽه چاوی لیک
نزیکبوه

جووٽه چاوی لیک
دوور

مهودای ناوهنجی
نیوان هردوو چاو

مهودای نیوان هردوو چاو

پرسیار: بۆچی گۆلف؟ چ پئوهندییه کی به جووته چاوه وه ههیه؟

وه لآم: پئویسته یاریزانانی گۆلف ههست به که مترین جیاوازییه کانی فریز و لئژایی و داردهسته که بکن. بیر له و توانا یه کجار ورده پئویستانه بکه وه که پئوهندییان به چاوی لیک نزیکه ههیه. هه لبه ته له یاریی گۆلفدا جووته چاویک بهس نییه بۆ گهرهنتیکردنی سه رکه وتن. پئویسته لئدانه کانیش ته و او بن. ئەگەر تۆ خاوه نی ئەم تاییه تمه ندییه به هیزه بی، ئاخۆ خالە لاوازه کهت ده بی چی بی. له ره خنه گرتن وریا به له به ره وهی تۆ له تیبنیکردنی شته کان زۆر وردی ئەو کاته ی دهست ده که ی به دۆزینه وهی هه له کان ده بی به قاره مان. "Seinfeld" که شوویکی ته له فزیۆنی به هیزه به شتیکی زۆری که موکورییه هه ستی کراره کان ده کا به نوکته. ئەمه ش له جووته چاوه زۆر لیک نزیکه که ی خودی "جیری سیئینفیلد" وه سه رچاوه ی گرتووه. به لای منه وه سه یرکردنی به رنامه که ی یه کی که له په سندترین جوهره کانی چاره سه ره رگرتن له رتی پیکه نینه وه. به لآم ئاخۆ من یان تۆ ده توانین بین به یه کی که له هاوژوانه کانی ئەو؟

پرسیار: ئەوانه مان که خۆیان تووش کردووه و له گه ل پیاوی خاوهن جووته چاوی لیک نزیکه ژیانان پیک هیناوه ده بی له پئوهندییه کانیان چۆن بن؟
وه لآم: ده بی سه ریان له ئاست توانای چاودیری میرده کانیان سر بمینی و شته کانی تری به ئاسایی وه ربگرن.

به لآم له گه ل ئەو میردانه یان که سانی تری خاوهن چاوی لیک دوور، چاوه پروان مه به زۆر ورد بی. ئەگەر ته نیا وردی نییه کی ئاساییت هه بی، به سه. له گه ل ئەوه شدا که سی چاوی لیک دوور که وتوو به تاییه تی ئەگەر برۆی تاجدار بی ده توانی که سیتی ورد بی، به لآم ئەو که سه هه رجۆره لیلیه کی رووکه شی به هۆی شاره زاییه تاییه ته که یه وه به شتیکی گرینگ له قه له م ده دا. ئەو پاسه وانانه ی که ده توانن دارستانه کان به ته وای ببینن له م پۆله دان. بیر له "ویلیام فولبرایت" ی چاوی لیک دوور که وتوووه ی دووربین بکه وه. ئەو کاته ی سه ره وکی سیناتۆرانی ئەمریکی بۆ پئوهندییه کانی ده ره وه بوو پیشه نگی ره خنه گرانی دژ به له شکرکیشی بیگانه بوو. کاتیک "مارگریت سه نگر" ههستی به وه کرد هه موو ئافره تان پئویسته زانیاری کۆنترۆلکردنی مندالبوونیان پی بدری، به بلیمه تیکی سه رده می خۆی دانرابوو. "ماریلین فیرگۆسن" ی نووسه ر، گه وره ترین نووسه ری سه رده مه. هه ره ها خه یال فراوانی هه ره ها یارمه تیده ر بووه بۆ "ئارسر سی کلارک" ی نووسه ری چیرۆکی زانستی

خەيالى داۋە، كە بەجوانترين شىۋە بەھۆي "۲۰۰۱، A Space Odyssey / ۲۰۰۱، ئۆدیسەيەكى بۆشايى" ناسراۋە. كۆمەلىك بىركاريزان "كىرت گۆدل" دەپەرستىن. "گرېيس مىرابيلا" سەرنووسەرى ئەۋ كۆۋار بەھەپمىنەيە كە لە ۋوۋى شىۋازى نووسىنەۋە داھىنەرتىن كۆۋارە لە ئەمريكادا.

خەلكى خاۋەن چاۋى لىك نىك سەريان لە رىكخستنى يەكەمايەتتەكانيان دەردەچى. "ئىلېن زويلېچ"ى ئاۋازدانەر نمونەيەكە بۆ ئەم جۆرە كەسانە و يەكەم ئافەرەت بوۋە كە خەلاتى نۆبلى بردىتتەۋە. ھەرۋەھاش "پۆل لۆرېنس دونبار"، يەكەم نووسەرى ئەفرىقى ئەمريكىيە كە ناۋبانگىكى نەتەۋەيى بۆ خۆى ۋەدەست ھىنابى.

پرسىيار: بەراى تۆ كاميان رۆمانسىترن، خەلكى خاۋەن چاۋى لىك نىك يان ئەۋانەي چاۋيان لىك دورە؟

ۋەلام: ھاۋژوانە چاۋ لىك دورەكان رۆمانسىترن، بەلام ھاۋسەرە چاۋ لىك نىكەكان بەكەلكترن. ئەگەر بىر لەۋە بکەيەۋە كە رۆمانسىيەتەكەت كاتىيە، كەۋاتە بەكەلكبونىش رەنگە بەلاتەۋە پەسند بى.

قوۋلاتىي چاۋ

ئەۋ كاتەي لە ناۋ نەيۋۆك سەيرى جوۋتە چاۋىك دەكەي، قوۋلايىي چاۋىش دەبى بەھەند ۋەربىرى. ئەمە لە لاۋوۋەۋە بەئاسانتىن شىۋە دەبىنرى. سەيرى جىكەۋتى برۆ بکە. لە ژىرەۋەي لووتكەي چالى چاۋ دەبىنرى. ئاخۆ ھەست بەبەختەۋەرى ناكەي كە گۆي چاۋى ئىمە بەپىچەۋانەي گلۆپ ناۋەناۋە پىۋىستى بەگۆران نىيە؟ ئاخۆ كاتىك ئەم گۆيە لە ناۋ چالى چاۋت نرا، دەبى چ قالىبىكى ۋەرگرتبى؟

- ھەندىك جار چاۋت بەچاۋى قوۋل دەكەۋى.

- ھەندىك جار چاۋى دەرپەريو بەدى دەكەي.

- زۆرەي چاۋەكان لە قوۋلاتىدا ناۋەنجىن و ئەم جۆرە ھىمايەش پىۋىست بەخويندەۋە ناك.

- ئەي چاۋى زەق؟ رەنگە ئەۋ بارە كاتەكى بى و بەسەبىر كىردىكى درىژخايەنى تەلەفرىۋن چاۋ ئەم بارە ۋەربىرى.

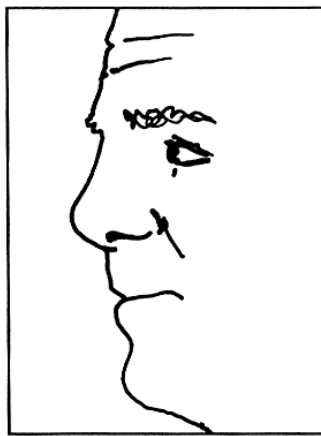
پرسىيار: ئاخۆ نەخۆشىي سايرودى نابتە ھۆي دەرپەرىنى چاۋ؟

چاوی قوول

چاوی دهرپه پریو

چاوی له قوولاتیدا ناوهنجی

قوولاتی چاوی

وه لآم: دهشې وا بې، به لآم بيخه ره وه يادت كه ژيان چه ند ئاستيكي هه يه. نه وهى به لاي ږو خوښنه وه يه كه گرینگ بې، واتاي هېمايه كه يه. كه واته بؤ نيگه رانيه كانت سه باره ت به دهر په رپنى چاو، سه ردانى پزيشك بكه، به لآم وهك ږو خوښنه وه يه كه بزانه سووده دهر وونيه كه ي هېمايه كه چييه.

قوولآتېي چاو، دهر خرى خو ته رخا نكر دنى كه سه كه يه بؤ به شداري كرن له گف تو گوڅي كه. نه مه هېمايه كه كه راسته وخو ده چي ته بواري زمانى جهسته وه. كه سى خاوه ن چاوى قوول به بې هؤ به شدارى له گف تو گوڅ ناكا. كه سه كه له جي وه داده نيشى و گويت بؤ هه لده خا. نه مه ش ږهنگدانه وه يه كه بؤ به شداري كرن يكي ئاسووده. ئاگه دارت ده كه مه وه كه نه مه هېمايه هه روها ئاماژه به توانايه كى به رزى بلو فلي تان دهكا كه مهرج نييه ته نيا له يارى پوكه ردا سوودى لى وهر بگيرى.

نارېشه ي دهر وونى كه سه كه چييه؟ هه موو خه لك دهيزانى. ږهنگه هاوړتپه كه ت له پشت بزه به نه زا كه ته كه يه وه له ناخدا چاوت لى موږ بكا ته وه. به شي وه يه كى نمونه يى مه وداى هه سته شار او اوه كه له نيوان شك و گومان يكي پاريزكارانه و گالته پي كرن يكي هيمن دا يه. مهرج نييه ئامانجه كه هه لڅه له تان دن بې. ته نيا كه لينيك له نيوان هه سته دهر وونيه كه و ږواله ته كه دا ده بيزنرى. هه رگيز له خو ت پرسيوه كه بؤ نمونه "پيجيس فيلبن" له بهر نامه ي "Who Wants to Be a Millionaire" - كى ده يوئى بې به مليونه ر، كاتيك ده پرسى: "ئاخو نه مه دوا وه لامته؟" چ شتيكي له ناو مي تشكي دا ده خولپته وه؟

پرسيار: زور چا كه. كه واته چو ن بتوانم كه سيكي چا و قوول بؤ كړينى كالا قايل بكه م؟

وه لآم: سوود له م هېمايه وهر بگره و تا ده توانى زانيارى له سه ر كو بكه وه.

به دلنيايييه وه تو چه ز ناكه ي له به رده م "ماگري ت ميد" ي كو مه لئاسى چا و قوول ي هه ست نه خوښند را ودا بكه وييه منگه منگ. يان له به رده م "بو ب و دوار د" ي هه وال نير قسه كانت دريژ بكه يه وه. ږهنگه و دوار د له باس كرنى ته قه لاي "هيلارى كلينتون" بؤ گه يشتن به ئاسووده يى دهر وونى له كو شكى سپيدا زيده رو يى كړ دې. به لآم هه ر ږو خوښنه وه يه كه ده يتوانى ئاماژه يه كه بؤ نه م كار دانه وه ميزاجييه ده ستني شان بكا. و دوار د چاوى قوول ي هه بووه، بؤ يه وهك كه سيك كه مه به ستي چا و پي كه وتن بووي له شار دنه وهى ئامانجه ږو ژنامه گه ريبه كانى كارامه بووه.

نارېشه ي هاوتاي هېمايه كه، برتتپه له ريگه دان به دروست بوونى كه لينيكى له راده به دهر

چاۋ

گەرە لە نىۋان ئەۋ رووكەشەى كە بنىاتى دەنىي لەگەل واقىعى دەروونىي خۆت. ئەگەر مەوداكەى نىۋانىان يەكجار زۆر بوو، ئەۋا تۆ جۆرىكى گرېنگى متمانە لە دەست دەدەى. لە رووى ئەرتىنيەۋە ئەم ھىمايەى روو، ھاورپى مەرچىكە كە دەشى بەتايبەتى بۆ فرۇشيارى و لايەنەكانى تى ئىشوكار سوودى ھەبى. "ساموئىل كىرتس جۇنسن" پياۋىكى چاۋى قوول و كەسايەتتەى قوولە كە توانى بەرھەمەكانى پىشەى بنەمالەى خۆى بەشتىكى زياتر لە "Johnson's Wax" - بۆياخى جۇنسن" بناسىنى، ئەم تىبىنيەم ئەۋەم بەدلە كە دەلى:

"ئىمە زەمىنەى زوور و ھەروھە قەنەفەكانتان رەنگ دەكەين و رايەخەكانتان پاك دەكەينەۋە و مېروولە سىپىيەكان دەكوژىن و ھەۋا بۆنخۆش دەكەين و ئۆتۆمبىلى پىرە پىاۋ رەنگ دەكەينەۋە و، ھەر كاتىك مۆسكەيەك پىتەۋە بەدا، بزانه كە من ئەۋ كاتە بزەم دى". بەدلنىايىيەۋە ئەۋ لە ناخەۋە بزەى دى، بەلام ئاخۆ دەھىلى كەس ھەستى پى بكا؟ بەپىچەۋانەۋە كەسىكى چاۋ دەرىپەى، دەرفەتى ئەۋەت پى دەدا تا ھەر ئىنچىكى ئەۋ بزەى ببىنى. زۆر چوونە ناۋ گىفتوگۆ، شىۋازە پەسندەكەيە. زمانى جەستە دەلى ئەم كەسە كەسىكە كە دەقاۋدەق لەسەر لىۋارى كورسى دادەنىشى. ئەگەر تۆ ئەم ھىمايەت ھەبى بۆ خۆت دەزانى كە مەيلى ئاشكرات بۆ بەشدارىكرن لە گىفتوگۆ زۆر گرېنگترە لەبارى دەروونىت. تۆ لە راستىدا و بەتەۋاۋى لە گىفتوگۆيەكەدا ھەبوونت ھەيە.

ئەمەش ئامۆزگارىيەكى بچووكە: ئەگەر كەسىك ئەۋەندە مژوۋلى قسەكرن بوو، قسەى پى مەبىرە دەنا بەھەمان شىۋە كە "ئارشى بانكر" فەرمانى دەدا "دەنگت بىرە" قسەكانى تۆش پىت دەبردېن. بەلى، "جىن ستاپلېتن"ى ئەكتەر بەخۆ بەچاۋە دەرىپەرىۋەكانىيەۋە لەگەل ئەۋ رۆلەى لە كۆمىدىا تەلەفونىيە كلاسىكىيەكە پى درابوو، واتە لەگەل رۆلى "ئىدىت"ى ھاۋسەرى ئارشى، دەگونجا. ھاۋسەرىكى زۆر بەرچاۋتر لەم روۋەۋە "باربارا بووش"ى ھاۋسەرى سەركۆمارى پىشۋويە كە بۆ ئاخافتن لەگەل خەلك زۆر گەرموگور بوو.

رۇنانى پىلۋو

ئەگەر رىك ئىستا تۆ لەگەل خۆم لە ناۋ پۆل باى، داوام لى دەكردى لەگەل پشۋويەك بەدى. لە پرۆگرامى روو خويندەۋەى تايبەت بەپىتگەياندىنى شارەزايانى خويندەۋەى روو، يەككە لەسەرگەرمىيە جۆراۋجۆرەكانمان ئەۋەيە كە بەدەۋرى زوورەكەدا بخولتەينەۋە و دەموچاۋمان لە يەكتەر با بەدىن. ھەراش بەبەراۋرد لەگەل مندال رەنگە كەمتر بۆى

بېرەخسى بىرۇي خۇي تىك بئالئىنى، ئەۋ ۷۰۰ رېگە يان زياترەي لىو دەرىپۇقاندن بەكار بىنى و ھەست بەۋ كارىگەرىيە پىكەنىناۋىيانە بكا كە بەھۇي بەكارھىنانى پەنجەكان بۇ بادانى رۇو دەخۇلقىن و ھەروھە چىژ لەۋ ھەستە ۋەرىگىرئ كە بەھۇي رېكخستنىكى سەيرى رېگە جياۋازەكانى سووراندنى لىو يان لووت بەسەر لايەكى رۇودا دروست دەبن. ئىستا ئەگەر دەۋىرى ھەۋل بىدە ھەندىك دەموچاۋت با بىدەي. ئەۋ بەكەكت دى. لە تەمەنى مندالئىتدا پىيان وتوۋى: "چى تر دەموچاۋت با مەدە دەنا ھەتاھەتايە رۇوت قەد دەگرئ" بەلام باۋەر بەۋ قسەيە مەكە.

بەلام تەنەت ھەراشە ھەرە رېگەپىدراۋەكانىش ھەز ناكەن يەككىك لەۋ جۇرە رۇوبادانانە كە لە ناۋ مندالئندا بەشىۋەيەكى رۇوۋو زىادبۇون باۋە، تاقى بىكەنەۋە. ئەگەر جارىكى تر ۋا رىك كەوت كە كۆمەئىك مىردمندال لە پىشتەۋەي ئۆتۆمبىلەكەت دانىشتىن لە ناۋ نەينۇكى بەرامبەرت كاتىك ئەۋ گەنجانە پىلۋى چاۋيان ئاۋديو دەكەنەۋە، سەيرىان بىكە «بەرەچاۋكردى ئەۋەي ئىمەي ھەراش ۋەك مندال جەستەمان نەرموشل نىيە ئەم جۇرە نوپگەرىيە رەنگە بۇمان مەترسىدار بى. چەندىش لە ناخى خۇتدا جەربەزەت ھەبىت من ئەم كارە بەشتىكى باش نازانم.»

ھەراش بەشىۋەيەكى گىشتى گرىنگى بەپىلۋو نادا. زۇربەمان تا ئىستا ھەستمان بەۋە نەكردوۋە كە پىكەتەي پىلۋى مۇۋف دوو جۇرى ھەيە. بەلى، كاتىك تۇ تىبىنى ئەۋە دەكەي كە چۇن پىستى پىلۋو لە ئىسقانى بىرۇ بۇ خوارەۋە دەنوشتىتەۋە:

– يان پىلۋوۋەكى يەكانە دەۋزىيەۋە كە تىيدا پىستەكە راستەۋخۇ لەئىسقانى بىرۇۋە بەچاۋ بەستراۋەتەۋە.

– ۋە يان پىلۋوۋەكى دوۋانە دەۋزىيەۋە كە دەنوشتىتەۋە تا چىچۇلۇچىك لە ناۋ چالى چاۋدا دروست بكا.

– ۋە يان ئەگەر نووشتانەۋەيەكى ناۋەندى بدۇزىيەۋە واتاي ئەۋەيە كە خۇت بەتەماشكردى ۋىنەي ناسكۆلە كچەكانى ناۋ كۇۋار خەرىك كىردوۋە. لە راستىدا با بگەرىنەۋە سەر ۋانەي رۇو خويندەنەۋە.

پىسار: ئاخۇ ئەۋ شتەي بەپىلۋوۋى يەكانەۋە ناۋى دەبەي، دەبىتە ھۇي ئەۋەي كە چاۋ ھەروەك چاۋى كەسىكى چىنى فۇرمىكى بادامى ۋەرىگىرئ؟

ۋەلام: ئەمە بەشە خۇشەكەيە ھەرچەندە بەشىۋەيەكى نمونەي ئەگەر تۇ چاۋى بادامىت

پیتووی یه کانه

پیتووی دووانه

رۆنانی پیتوو

ھەبى شۆڧەى ئەم چاۋە زىاتر لەۋەى گاڤتە نامىزى بى بەلاتەۋە شتېكى زوۋىر كەرە. ئەۋ چاۋانەى بەچاۋى بادامى ناۋ دەبرى لە راستىدا شىۋاۋ نىن. لانى كەم ئەۋ جۆرە چاۋانە لەۋ چاۋە قاۋەبىيە تۆخانەى كە بەپىستىكى رەنگ كال دەۋرە درابن، سەبىتر نىن. بەرچاۋى كەردنى ئەۋەى كە تۆ مرۆڧى و جوۋتە چاۋىكت ھەبە، ئەم چاۋانە يان خوار دەردەچن، يان شىۋاۋ. ئەمە بۆ دەم و برۆ و ئەندامەكانى تىرې ڤوۋىش راستە. ئەۋ كاتەى كە تۆ لە بەشىكى دواترى كىتېدا زىاتر لە گۆشەى چاۋ دەكۆلىيەۋە، لەۋە تى دەگەى كە گۆشەى چاۋ بەتەۋاۋى لە پىكھاتەى چاۋ جىاۋازە.

ئەگەر تۆ ئەۋەندە بوېر بى، بۆ ئەۋەى بېروانى، بەراستى بېروانى، بەسەر كلىشەشدا باز بەدى، واتاى ئەۋەبە لە بنەرەتدا ھىچ شتېكى نائاساى لە گۆشەى چاۋى ئاۋەلە ئاساۋى-ئەمرىكېيەكانتدا نادۆزىيەۋە. ئەۋەى دەيدۆزىيەۋە تەنبا قەدىكى پىلۋوۋىيەكى يەكانەى چاۋە. لە ئەمرىكادا بەبەرۋورد لەگەل ھەندىك پارچەى ئاسىادا كەسانى خاۋەن ئەم ھىمايە سەر بەكەمايەتتېيەكانن. ئەگەر تۆ بۆ خۆت ئەم ھىمايەت نەبى جارېكى تر لە كاتى دىتنى كەسېك كە خاۋەن ئەم ھىمايە بىت بەنھىنېيەۋە چاۋى تى بېرە. لە كۆتايىدا تۆ ھىمايەكەت لە لا ئاساى دەبى.

ڤۆنانى پىلۋو ھەرۋەك ئەستورائىيەكەى «كە داۋى ئەمە دېنە سەر باسكردنى» زانبارى تايبەت بە بۆچۋونى تۆ لەبارەى ژيان ئاشكرا دەكا.

تۆى خاۋەن پىلۋوۋى يەكانە ئەۋەت لى چاۋەرۋان دەكرى كە ۋەك كەسېك پىۋەندىت لەگەل خەلكى تردا توندوتۆل بى. بەپىچەۋانەۋە، تۆى خاۋەن پىلۋوۋى دوۋانە، لە سەرۋوۋى ھەموو شتېك پىشېبىنى داپرانت بۆ دەكرى. ئاخۆ ئەۋە بەرېكەۋت بوۋە كە مېژوۋى ئەمرىكا كە ۋلاتى مرۆڧى ئازاد و سەرەخۆبىيەكى روۋەۋ زىادبوۋنە، لەلايەن خەلكىكى خاۋەن پىلۋوۋى دوۋانەۋە لە قەلەم درابى؟ ئاخۆ بەرېكەۋت بوۋە كە ۋلاتىكى ۋەكو ژاپون كە دانىشتۋانەكانى خەلكىكى خاۋەن پىلۋوۋى يەكانەن، ئەم ھەموۋ بايەخە بەپىكەۋە ھەلكردن دەدەن؟

بەبۆچۋونى من ئەۋە بەرېكەۋت نەبوۋە.

شىۋاۋى ژيانى كەسى خاۋەن پىلۋوۋى يەكانە، رەنگە تۆزىك ملكەچى لەگەلدا بى كە بەلاى دانىشتۋە خۆمالىيە نمونەبىيەكانى واشنتون دى سى شتېكى ناسروشتىيە. لە ۋەتەى جارېدانى سەرەخۆبىيە ئەمرىكا كۆمەلگە سەرەكىترىن يەكەمايەتتېي ئىمە نەبوۋە.

لەگەل ئەوئەشدا خەلکی ئەمریکی - ئاسیایى بۆ چەندىن نەوئەپە كە لە ئەمرىكادا دەژىن و بەبۆچوونىكى تايبەت بەخەلكى خاوەن پىلۋى بەكانە، كە بۆچوونىكى گرینگە بەلام زۆربەى كات فەرامۆشكراويى، بەشيان بەكۆمەلگەى ئەمرىكىيەو ەبەووه. پەرسىار لە گەورەترىن تىگەيشتووانى بەتەمەنداچووى سەر بەهەر رەچەلەكەك بەكە، دەلەين ئىمە سەر بەپەك خىزانىن. ھۆشيارىيە كەيتى لەگەل خەلك بەرەو چۆرە تىگەيشتەنكى رۆحىي قوول پالمان پىو دەنى. لەگەل ئەوئەشدا پىكەوئەژيان لەگەل خەلكى پىلۋى بەكانە مەرج نىيە واتاى ئەو بى تۆ رۆشنىبىرىيەكى رۆحىي تەواوت دەستەبەر كەردى. لەجىياتى، رەنگە تۆ بەراشكاوى ئەركەكانى سەرشانت بەرامبەر بەبراى گەورە و براى ناوئەنجى و براى بچووكتر و خزانى تەرت «كە ھەريەكەيان لە ھەندىك زمانى ئاسىياويدا ناوئەكى جىياى ھەپە و سىفەتە كۆمەلەپەتەيى تايبەت بەخۆشى ھەپە» بەبارىكى قورس داينى. لانى كەم بەگۆرەى بۆچوونى ژاپوناسىكى ەك "دەيف بىر" نۆكتەچى و بەو شىوئەپەى لە كەتتەپە كۆمەلەپەتەيە وەسەف وەدەكەيدا بەناوى "Dave Barry Does Japan" دا باس كراو ە مۆسىقاى "I Did It My Way" - بەدلى خۆم كەرد" كە ھى "فرانك سىناترا" پەبەباوترىن كاریۆك لە ھەموو وئەتدا دانراو ە. ھەلەبەت ئەم شتە بۆ كەسكى پىلۋى بەكانە بىرۆكەپەكى تازەپە. بەلام ئەگەر ھەرەك سىناترا تۆش پىلۋى دووانەت ھەبى لانى كەم لە وەتەى دوو سالىيەو ە فىرى ئەو ەراوى كە كارەكان بەدلى خۆت ئەنجام بەدەى. چۆن خەلك نەتوانى بەدلى خۆى ھەلسوكەوت بەكا؟ و تكاپە پىم بەلى چ شتەكت دەست دەكەوئ ئەگەر كارەكان بەھەمان شىوازى خەلكى تر ئەنجام بەدەى؟

بىر لەو گۆرانىيە بەھەرمەنەى "نانسى" كچى "فرانك" بەكەو كە لە دەقەكەيدا ھاتو ە :
 "ئەم پووتانە بۆ پى رۆيشتن دروست كراون و ئەمەش كەتومت ئەو كارەپە كە بۆيان دىارى كراو ە. رۆژىك لەم رۆژانە تۆ دەپى بەرپەرەو ەى ئەم پووتانە".

دىسان، سەربەخۆپەيە دلكەرەو ەكەى خەلكى خاوەن پىلۋى دووانە خۆى دەسەپەينى. ھەندىك جار راستە، ئىمە بەپووت يان بى پووت سنوورى ئەم سەربەستىيە دەبەزەينىن. لەبەرئەو ەى خەلكى رۆھەلات و رۆئاوا و خەلكى پىلۋى دووانە لەگەل خەلكى پىلۋى بەكانە تىكەل دەبن با بزەنن ئاخۆ دەتوانن جىھانىك بەخۆلقەينن كە تەيدا ھەردوو شىوازەكە و سەربەستىيە تاكاپەتەى و گەرموگورپى كۆمەلەپەتەى رەزىيان لى كىرا بى.

ئەستووراتی پیلوو

ئەو کاتەى بەشادوماننیهوه بەرهو هەریمی چاو هەنگاو دەننن شتیکی تریش چاوهپریمان دەکا. ئەگەر تۆ چاویکی پیلوو دووانەت بینی دەتوانی جوړیکی سەرنجراکیشی تریش ببینی که بریتییه له ئەستووراتی پیلوو. تیبینی ئەو قەدە پستە بکه که راستەوخۆ لەسەر برژانگهکانته «زۆربهی کات پیلووی یهکانه ئەستووراتی پیلووی نییه، بەلام هەرگیز نابێ بلی هەر ئەستوور نییه.»

زانایانی توپکاری ناویکی خووشیان لەو شتە ناوہ که لەسەر بەشی ناوہکیی ئەستووراتی پیلوو بەدەر دەکەوێ. ناوہکه بریتییه له "شانەى قولەپییى. بەلێ، لەو گەمەیهی منداڵاندا که هەرۆک پیشتر باسم کرد، تیدا پیلوویان ئاودیو دەکەنەوه، یاری بەم شانەیه دەکری.

مەبەستی ئیمەى هەراش لە وردبوونەوه له ئەستووراتی پیلوو هۆی یهکجار تایبەت بەکەسانی هەراشی هەیه. بۆ ناسینەوهی ئەستووراتی پیلوو میکياژ یاریدەدەرە. ئەو کاتەى له ناو نەینۆک رامایى وا دابنێ بریارت داوه پیلووکانت بەسێبەرێکی رەنگ شینی زهقی ناو سیتی سێبەرى چاو برازینییهوه. ئەو کاتەى چاوت هەلەبەری ئاخۆ چەند لەو سێبەرە دەبینی:

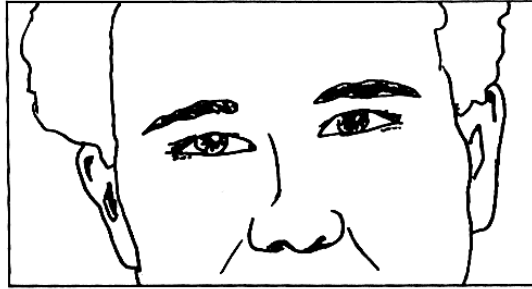
– بۆ ئەوى سوودیکی تەواو لەو رەنگە وەرگیری که پارەت پێی داوه، پێویستە پیلووی تەواو ئەستوورت هەبێ.

– له پرووی میکياژکردنەوه، ئەگەر پیلووێکی تەنک هەبێ، سێبەرەکه ئەوەندە نات گۆرێ.

– ئەگەر پیلووت نە تەنک و نە تەواو ئەستوور بێ، سەرت بەسێبەر لیدان مەبەشێنە، لەبەرئەوهی رازاندنەوهکه تەنیا له کاتی چاونوقاندندا بەدەر دەکەوێ.

پرسیار: ئاخۆ مەبەستت چاوی خەوالوویە «چاوی ژووری نووستن- ئاسا»؟ پیلووی ئەستوور هەمان چاوی خەوالوویە، وا نییه؟

وەلام: ئەگەر توانیت کەسێکم پێشان بەدی که پیلووکانی ئەوەندە بەرین بن که جێی تەختی نووستنی «تەنانەت ئەگەر لەسەر تەنیشتی شەوه دانرابێ» لەسەر ببێتەوه، ئەو کاتە تۆ کەسێکت پێشان داوم که گرفتێکی سروشتی راستەقینەى هەیه. بەلام بەمەجازی

پیلووی ناوہندی

پیلووی تہنک

پیلووی ئہستور

ئہستور اتیی پیلوو

نه گهر بلين كه سيك پيلوويه كاني نه وهنده فراوانن كه شويني سيسه مى مال وهى تيدا ببيتته وه، ده ليم، به لي، هه نديكمان پيلووى و امان هه يه كه شويني ته ختي نووستنى له سهر ده بيتته وه. خه لكي تر ته نانه ت ناتوانى شويني راډيو-سه عاتيكيش clock-radio له سهر پيلووى بكاته وه. خه يالت فراوان بكه. دواى سه يري خوت بكه «به بير بيت كه له گوشه يه كى راسته وه سه ير بكه» تا بزاني كام هيمايه ت هه يه:

نه گهر تو سالت بي و به راستى ويلى دوزينه وهى هاوسه ريك بي، نه ستوور اتى پيلو ده شى گرينگترين جوړى ناو ږو بى كه پيوسته بيخوينييه وه. نه هيمايه نه وه به دهر ده خات كه خه لك چوڼ پيناسه ي دوستايه تى ده كا.

سه يري نه وه كه سه سالت خويندشيرينه ي نه ويه رى ژوره كه بكه. به دنيايييه وه نه وه كه سيكى سهرنجر اكيشه، به لام نه گهر بريار بى، نيوه به يه كه وه بژين ناخو تا چند ده توانى له گه لت بمينيته وه؟ يان نه گهر به زمانه جيهان ييه كه خوشه ويسته نه مه دهر بېرين «كه به ئاشكرا خوازه كاني له سهر خوار دنه» ناخو نه وه كه سه وهك هه ويږى بادام پيتته وه دنووسى يان به و تاله سپاگيتييه ده چى كه بو نه وهى بزاني له قه دهر كولاوه يان نا، هه لده دريته لاي ديوار و به ئاسته م خوى به ديوار را ده گري؟

هه جووته هاوسه ريك پله يه كى دياريكراوى پيوه نديان هه يه، به لام نه هه پله يه ده توانى له نيوان دوو ناراسته دا بى. كو مه ليك هاوسه نه وهنده به جووته ناويته ي به كترين كه به رده وام دوستايه تى گرييان ده دا.

نه واني تر به ږواله ت هاوسه رن، نه وان جوړه يار ييه كى دوو كه سى ده كه ن كه تاييه ته به كه ساني پيگه يشتوو. توى ږو خوينه وه به خت يا وهرته، بو نه وهى بزاني ناخو هاوژوانيكى نوئى هه زى لييه، ريگه به توش بدا كه له ناو كو شكه كه يدا له گه لي بژى يان نا، پيويست ناكه تو نه وه هاوژوانه بو سهر سندووقه ليك به رى تا بزاني چوڼ يارى ده كا. نه ستوور اتى پيلووى كه سه كه له هه ر كات و شويني كدا نه م راستييه ت بو به دهر ده خات.

شتيكي گونجاوه كه پيلووى نه ستوور نازناوى پيلووى "ژوورى نووستن ناساي" "خه والوو" هى لي نراوه له به ر نه وهى كه سه كه هه ست به وه ده كا كه ږه گه ز هيج جوړه پيوه ندييه كى به م ژوره وه نييه. نه هيمايه واتاي نه وه يه كه به گوږه ي پيوه ندييه كان پيشبيني نه وهت بو ده كرى كه له ژوورى نووستندا ژيان به يه سهر. تو هه رگيز ناتوانى به به ريه به ر ژوره ږه سميه كه ي دانيشتن يان بو توالتى تاييه ت. هه ر بير له مانه مه كه وه.

تۆلە نىزىك خەلك و راشكاو و خۆمانەى.

ئەگەر تۆ خۆت پىلۋى ئەستوروت ھەبى واتاى ئەۋەبە كە تۆ بۆ خۆت دۆستانەى و ھەم چاۋەپى دۆستاىەتەش دەكەى. بەرەچاۋكردنى پىۋىستىيەكانى ھاورپىيەكەت ئەم گەرموگورپىيەش دەشى پىۋەندىيەكى شكۆمەند يان مۆتەكەيەكى بەدوادا بى. ئەم جۆرە كرانەۋە عاتىفییە توانات پى دەبەخشى بۆ ئەۋەى فىرى وانەى پىرەھا لەبارەى سۆز و بەزەبى بى. بەلام دەبى خۆت لە خۆبەستەنەۋە پىرەبى.

داداگەبىكردنى "تۆ جى سىمپسۆن" تەبىرە؟ ئەو وىنەيەى كە لە يەكەم بەيانى دواى رۆژى كۆزى ھاۋسەرەكەى لە سىمپسۆن گىرابوۋ ئاماژەى بەگۆرانتىكى خەيالى لە پىلۋى چەپىدا دەكرد. ئەم پىلۋىيەى زۆر ئاۋسا بوو و ئەمەش ئاماژەى بەپىۋىستىيەكى زۆرى ئەو بەنزيكى عاتىفى دەكرد. پىلۋى راستى بەھەمان قەبارەى ئاسايى مابوۋە.

ئەو كاتەى سىمپسۆن وتى ئەستەمە ئەو ھاۋسەرى خۆى كوشتنى، من بىرم لەلاى دەرىپىنەكەى سەر پىلۋىيە ئاۋساۋەكەى بوو، واتە پىلۋى چەپى كە تايەتە بەثيانى ھاۋسەرىيەتەۋە: «پىۋەندىى من لەگەل كەسە ئازىزەكە يەكجار خراپە». كەۋاتە بەرپىكەوت بوۋە كە ھەر ئەو كاتە ھاۋسەرى سىمپسۆن كۆزى؟ بەداخەۋە رەنگە بەرپىكەوت نەبوۋى.

پىلۋى بەردەۋام ئەستور، لەگەل ئەو شىۋازە دۆستانەى كە ھاورپىيەتى لە روۋى ئەو سەرۋەكى مالى ئەمريكاي يەك خستەۋە، خۆى بەرچەستە كىردوۋە، ھەرچەندە ئەم يەكخستەۋە نرخەكەى شەرىكى ناۋەخۆى بوو. بەلامەۋە خۆشتىن بەسەرھاتى "ئىبى لىنكۆلن" باس لەو كاتە دەكا كە كۆنقىدرالى لە كۆتايىدا روۋخا و لە لىنكۆلنىان پرسى ھەز لە چ مۇسقىيەك دەكا، تا تىپەكە بۆى بژەنى و ئەۋىش داۋاى "Dixie" ى كىرد. ئەگەر ئەمە بەرادەى پىۋىست ئەۋە نەسەلنى كە لىنكۆلن بەنيازى نىكبوۋنەۋە لە جەماۋەر بوۋى، ئەى دەبوۋ لەۋە زىاتر ئەو چى بىكردايە؟

پىلۋى ئەستور ھەرۋەھا خۆى لە شىۋازى كەسى "مارتن لووتىر كىنگ" ى كور، كە پىشەنگى مافەكانى شارستانىيە بەرچەستە دەكا. "رۆپىرت ئەبىرناسى" ى قەشە كە سەردەمىك نىكترىن ھاورپى پاشا بوو، خاۋەنى ئەم جۆرە پىلۋە بوۋە. ھەرۋەھا "دۇنا شالالالى" ى ۋەزىرى خزمەتگوزارىيەكانى تەندروستى و مۇقايەتى لە سەردەمى سەرۋەك كلىنتۆن ھەمان ھىماى ھەبوو. ئەم كەسانە كە ھەموۋىان خۆيان بۆ دادپەرۋەرى كۆمەلەيتى بەخت كىردوۋە، بەو گەرموگورپىيەى كە لە پىلۋى ئەستورى چاۋى راستەۋە

چاۋەرۈان دەكرى، مامەلەيان لەگەل خەلك كىرۈۋە. لە دنياى سىياسەتتەش، من بەتايىبەتى بەسەرھاتى "پاستى مىنك" م بەدلە. ناۋبراۋ ئافىرەتتەكى گۈنگرېسى ھاۋايىيە كە خاۋەن پىلۋوى زۆر ئەستۈۋرە و لە ھەلمەتى بانگەشەكردن بۆ پۈستەكەى لە رۈۈى دارايىيەۋە بەيەك جارى پىشتى بەستىۋو بەبەشدارىكردنى خەلك و يارمەتتەى خۆبەختكەران. باشتىن خۆبەخشى مىنك كى بوو؟ ھاۋسەرى خۆى.

لە جىھانى مېردەكانىشدا، كەسانى بەھرمەند لە پىلۋو برىتەن لە: "ئىفا گىبىر" و "زسا زسا گىبىر"، كەسايەتتەىكەنى كارى شۆ. چەندىن سالا كە ھەردووكيان بەردەوام بەگەرموگورپىيەۋە زەماۋەندىان كىرۈۋە.

لە دنياى ھونەردا، ئەستۈۋراتتەى زۆرى پىلۋو خۆى لە شىۋازەكانى "بۆرىس پاستىرناك" رۆماننووس و "گىكامۇ پوچىنى" ى ئاۋازدانەردا بەرجەستە كىرۈۋە. بەپىچەۋانەۋە ئاۋازدانەرىكى تىر ئۆپىرا واتە "رىچارد واگنر" پىلۋوى زۆر تەنكى ھەبوۋە. ئەۋ بەگۈنجاۋى لەگەل ئەم ھىمايەدا ئەۋ چىرۆكانەى ھەلبىژاردۈۋە كە تىياندا خاۋەندەكانى ئەسكەندىناشى شەرەمستىانە، كەچى چىرۆكەكانى پوچىنى باس لەئەقىندارىيە تراژىكە كلىشەيىيەكان دەكەن.

من بەتايىبەتى لە تەمەنى ھەرزەكارىمدا لەبەرئەۋەى پىلۋويەكى لە ئەستۈۋرىدا ناۋەنجىم ھەبوۋ تۈانىم لە قوتابخانەى بالا دەرىچم، لەبەرئەۋەى يەكەم بەشى ئۆپىراى "La Bo-heme" م بەئامپىرى رىكۆردەرى خۆم لى دەدا. گوپم لە گۆرانىيە عاشقانەكان رادەگرت و دەنگىشم خۆش بوۋ بۆيە تۈانىم ئەركەكانم جىبەجى بكەم «ھىشتاش بەدروستى نازانم لە پىنج بەشە كۆتايىيەكەى ئەم ئۆپىرايەدا چى رۈۈ دەدا، بەلام بىستۈۋومە كە "مىمى" ى داماو دەمرى.»

پرسىيار: ئەى پىلۋوى تەنك پىۋەندىيە بەچىيەۋە ھەيە؟ لەبەرئەۋەى دەزانم پىلۋوى من تەنكە دەمىكە توۋشى دلەراۋكى بوۋمە؟

ۋەلام: بۆچۈۋىتىكى "سەرەتا خۆم" خۆى لەم ھىمايەدا بەرجەستە دەكا. دووبارە بىر لە پرسىيارەكەت بكەۋە تا سەرەداۋىكت دەست بكەۋى.

سەرسمىنىيە پىلۋوى تەنك لەسەر بەخۆيى دايە. گرىنگ نىيە خۆشەۋىستتە بەرامبەر بەكەسىك چەند قوۋل و دىرىن بى، تۆ ھەر كەسى خۆتى و بەس. رىك لە سەرەتاۋە بەخۆشەۋىستەكەت بلى كە بەردەوام پىۋىستتە بەمەۋدايەكى عاتىفىيە فراۋان-شتى

تاييەت بەخۆت، ژيانى تاييەت بەخۆت، و رېنگە ژوورى نووستنى تاييەت بەخۆشت ھەبى. گويپرايەلى ئامۆژگارى ئەو كەسانە بە: "مىلۇدى بيت"، ئەو ئافرەتەي كە پىلۋويەكى زۆر تەنكى ھەيە و نووسەرى "Co-Dependent No More – خۆپىكەستىنەو ۋىتر نا" يە و "رۇبين نۆرود"ى نووسەرى "Women Who Love Too Much – ئەو ئافرەتەنەي خۆشەويستىيان قول" ھە "ئاخۇ ئەم دوو كەسە بەر لەو ھەي بەھەرمىنتىر كىتەبەكانىيان بنووسن، پىلۋويەكانىيان چ قالپىكىيان ھەبوو؟ بەلامەو ھەسايبە ئەگەر ھەردووكىيان پىلۋوى زۆر ئەستورىيان ھەبووبى.»

لە ھەلبۇزاردنى ھاوسەرىيان ھاوكار بۇ كارى بازىرگانى، ئەستورىياتى پىلۋو دەتوانىت يارمەتت بەدا بۇ پاراستنى ئەو سنوورە كەسىيەي كە بەھۆيەو ھەست بەئاسوودەي دەكەي. رېنگە سەرۆك بووش بۇ ھاوسەنگىردنى پارىزگارىيە پر سۆزەكەي «سۆزەكە لەو وتارانەي كە لە دويەي داي بەدەر دەكەوئت نەك لە روويدا. سەرەراي ئەو ھەي ئەو پىلۋويەكى زۆر ئەستورىي نىيە چەماو ھەي ژىرپىلۋو و چاوي گۆشە داكەوتوو و گويى خاوەن بازىرەي ناوھىكى گەرە و برۆي كەوانەي و كۆلمى ھاوسەنگەر و ھىماي خۆبەختىردىشى نىيە» ژمارەيەكى زۆر لەو كەسانەي دامەزراندوون كە پىلۋويان تەنك بوو ھەي يان ھەر ئەستور نەبوو، ھەك "دىك چىنى"ى جىگىرى و "كۆلن پاول"ى ھەزىرى ناوھىخ و "كۆنداليزا رايىس"ى رايىزكارى ئاسايشى نەتەوھىي و "دۆنالد رامسفىلد"ى ھەزىرى بەرگىرى و "تۆمى تامپسۆن"ى ھەزىرى كاروبارى تەندروستى و مرۆقايەتى و "كارىن ڧىنيمان"ى ھەزىرى كشتوكال و "لۇرا بووش"ى ھاوسەرى. بەبۆچوونى من ئەگەر دلى تۆ لىوانلىو بى لە سۆز، ئەو ئەگەر لەگەل ئەو كەسانە كە سنوورى كەسىي ئاشكرايان ھەي ھاورپىيەتى بىكەي، كارىكى ژىرانەت كىردوو.

ئامۆژگارىيەكى تر بۇ كەسانى پىلۋو تەنك: تەنانەت ئەگەر ھەز لە مۆسىقاي لادىيى رۆئاواش بىكەي، بىروا بەبۆچوونى ئەو گورانىيانەي بەرامبەر بەژيان مەكە. بەگويەي ئەم گورانىيانە ئافرەتەيكى راستەقىنە دەبى ھەناسەساردىكى خۆ بەكەسىكى تر بەستووي گرېنۆك بى. ھەر ھەموو گۆرانىيەژانى گۆرانىي لادىيى خاوەن پىلۋوى زلى ھەك "دۆلى پارتىن" نىن. زۆرىيەيان ئەستورىياتى پىلۋويان ھەك ھى ھەرزەكارانە يان ھەر ئەستورىياتىيەكى ئەوتۆيان نىيە، نمونەش ئەمانەن: "ڧىنس گىل" و "ڧىيس ھىل" و "ۋىلى نىلسن" و "جۆرج سترييت" و "شاينا تۋاين" و "ترىشا پىرود".

خۆشەۋىستى بۇ كەسىك كە پىلۋى تەنك بى ۋ بەجىگىرى خاۋەنى ھىماي سنورى ئاشكرا، واتە ھىماي قەدى دوۋانەي پىلۋو بى برىتتېيە لە بايەخدان بەسەرەخۆيى. ئەگەر تۆ ئەم پىكھاتەت ھەبى كەۋاتە دەست بىكە بەژماردى بەھرەكانت: تۆ ۋەك كەسىكى سەرەخۆ دەتوانى پىش بىكەۋى، دەتوانى بۇ خۆت خۆت پى بىگەيەنى. ئەگەر خىزاندار بى دەتوانى بى ئەۋەي تۆزقالتىك خۆت بەھاوسەر تەۋە بىبەستىيەۋە خۆشت بوى ۋ سەرەخۆيى عاتىقى يارمەتت دەدا تا لە ھەموو پىۋەندىيەكانت خۆت بەبەرپرسىار بزانى.

پرسىار: مەبەستت لە "خۆت بەبەرپرسىار بزانى" چىيە؟ بەرپرس لە چى؟ لەۋەي پىلۋى تەنكرمان ھەيە؟

ۋەلام: با بلىن تۆ ۋ ھاوسەرت بەنيازى چوون بۇ ئاھەنگى ھالۋىن/جەژنى پاكانن. تۆ چى دەكەيە بەرت؟ ئەگەر پىلۋوت ئەستور بى، رەنگە زىياتر بەدىلى خىزانن جىل بىكەيە بەرت. ئەگەر ئەۋ بلى: "دەمەۋى تۆ جىلى" مىكى ماوس "بىكەيە بەرت"، رەنگە تۆ لە ناختدا رقت لەۋە بىتتەۋە كە گۆيىكى ۋەك مىكى ماوست پىۋە بى، بەلام تۆ لە سازشكردن رافاتوۋى لەبەرئەۋەي لە روانگەي تۆۋە "ئىمە" لە "من" گرېنگترە.

كەۋاتە تۆ بەجىلى مىكى ماوس دەروپە ئاھەنگەكە. بەراشكاۋى بەرەنجامەكان دىشكىنەرن. ھەرچەندە ھاوسەرەكەت لە روۋى جىل لەبەركردەۋە بە"مىنى" دەچى، بەلام بەدرىژايى شەۋ بەردەۋام پەسن دەدرىي. خەلك چاۋيان بەتۆ دەكەۋى ۋ لىت تى دەپەرن ۋ لە ژىر لىۋەۋە سرتەيان دى: "ئەم لە كۆي ۋ ئەۋ لە كۆي". كەۋاتە تۆي خاۋەن پىلۋى ئەستور چ وانەيەك لەم بەسەرھاتە ۋەردەگرى؟ تۆ دلى ھاوسەرەكەت خۆش كىردوۋە ۋ ئەمەش لە ھەموو شتىكى تر گرېنگترە. بەلام ئەگەر بىيىنە سەر ھەلبىژاردنى جىلۋەرگ تۆ شتىكى ئەۋتۆ لەم بارەيەۋە نازانى لەبەرئەۋەي بەرادەيەكى زۆر لە سەرەتاۋە راي تۆ بۇ جىل ھەلبىژاردن ۋەرنەگىراۋە، ئەركى ھەموو داھىنەرايەتتېيەكە ۋ لىكدانەۋە كۆمەلەيەتتېيەكان لە ئەستۆي كەسىكى تر دابوۋە.

بەپىچەۋانەۋە، ئەگەر تۆ پىۋىكى پىلۋو تەنك بى ۋ ھاوسەرەكەت بەشەرمەۋە لىت نىزىك بىتەۋە ۋ بلى: "ئازىزم، تكايە ببە بە"مىكى"ى من"، ئاخۆ چ ۋەلامىكت دەبى. ھەر گۆيى پى مەدە لەبەرئەۋەي ئەۋ كەسەي دەبى لە ژىر تووكة دەسكردەكەي مىشكەكە ئارەقى لى ھەلچۆرى تۆي، تۆ ئەۋ كەسەي كە بەخۆ بەگۆيىە زەلكانت زرمەت لە دىۋار دى.

كەۋاتە ئەگەر ۋەلامى تۆ "باشە" بى، ئەۋە تەنبا يەك شت دەگەيەنى: كەۋا تۆ بەۋىستى

چاؤ

خۆت حەز دەكەى بىى بە "مىكى ماوس". بۆيە ئەگەر ھەست دەكەى جەكانت شەپوشۆرن تەنيا دەبى خۆت سەرزەنشەت بكەى. بەھمان شۆپە لە بارودۆخى زۆر راستەقىنەى تر و لە بەرەنجامەكانياندا تۆى پۆلۆو تەنك لە ھەلسەنگاندنى وانەكانى خۆت زياتر لەوھى بتەوى دلى كەسىكى تر خۆش بكەى، بابەتییانە بىر دەكەيەوھ.

پرسىيار: بەرپۆھبەرەكەم پۆلۆوى ئەستوور و جووتە چاۆكى لىك نزيكبووهى ھەيە. ھەرچەندە ئەو بايەخمان پۆ دەدا، بەلام ئەو خاوهنى ئەو توانا رەخنەگريپە وردەيە كە تۆ باسە لپوھ كرد. دروشمى لە كاردا ئەوھيە: "كەس سەر لە خۆى نەشپۆيۆنى. دلىنام ئپوھ كارەكانتان بەدروستى ئەنجام دەدەن". چۆن بى ئەوھى سەرم لى تىك بچى، ئەم ھەموو پەيامە تىكەلانە لىك بەدەمەوھ؟

وہلام: ھاوسەنگکردنى ئەو ئالۆزىيەى كە لە ھىمايەكانى روودا بەدەر دەكەوى شتىكى سەختە، بەتايپەتى لە سەرەتادا، بەلام بەتپەرينى كات لەجياتى ئەوھى سەرت لپى دەرنەچى، لپى شارەزاش دەبى. زانىارىيى زياتر وەلامى زياتر بۆ دابىن دەكا.

سۆزى زىدەكى، بەكۆكە لەم وەلامانە. رەنگە بەرپۆھبەرەكەت ئەو شتە بللى كە كتومت مەبەستىيەتى لەبەرئەوھى دەيەوى بەسەر ئەو لايەنە رەخنەگرانەى كە لە چاوه لىك نزيكبووهكانى بەدەر دەكەوى، زال بى. گرەو دەكەم كە گرفتىكى سەرەكىي بەرپۆھبەرەكەت برىتپىيە لە ھاوسەنگکردنى ئەو گەرموگورپىيەى كە بەرامبەر بەخەلك ھەيەتى لەگەل لايەنىكى بەھمان رادە زۆر، بەلام لە ئاراستەدا پىچەوانە، واتە بەوردى سەيرکردنى خەلك و بەتوندى رەخنەگرتن لپيان.

پرسىيار: كەواتە مەرج نپيە ئەو دووروو بى؟

وہلام: ئەم خەسلەتەى مەدە پال، مەگەر ھىچ لىكدانەوھيەكى تەرت نەبى. ئەگەر بەچاوى خراب سەيرى خەلك بكەى بەرەنجامى ئەوتۆى دەبى كە بەپىچەوانەى بەرەنجامەكانى ديدتىكى لە بنەرتدا باشە بەرامبەريان. سەرەراى ئەمەش ئەگەر كەسىك كە پۆلۆوى زۆر تەنكى ھەيە، فپرى ئەو وانەيەى ژيان بپى كە لەسەر رەخنەگرايەتپىيە، ئەو كەسە دەشى بپتە رەخنەنەگرتىن كەس كە تۆ لە ژياندا بپنيوتە.

پرسىيار: ھەر بەم بۆنەيەوھ ئاخۆ دوورووى لە ھىچ شونپىكدا خۆى بەرجەستە دەكا؟

وہلام: جۆرىك لە دوورووى خۆى بەدەر دەخات. ورياي ئەو كەسانە بە كە پۆلۆوى

چاوپکيان ئهستور و هې چاوهکهى تريان تهنگه. بۆ نمونه کهسیک که پیلووی چهپی ئهستور و هې راستی تهنگ بی، کهسیکه که له ژيانی تایبهتیدا تا رادهیهکی زۆر پیوهسته بهکهسانی تر، بهلام له ئیشوکاردا بهرامبهر بهخوی بۆچوونیکى "سهرتهتا خۆم" ی ههیه.

پرسیار: ئهه پېچهوانهکهی؟

وهلام: کهسیک که پیلووی چاوی راستی زۆر ئهستور بی، لهگهڵ هاوکارهکان گهرموگورییهکی زۆری «یان لانی کهم ئاشکرای» ههیه که ئهمهش بهپېچهوانهه بۆچوونه "سهرتهتا خۆم" هکهی ناو ژيانی تایبهت.

من له ههر دوو بارهکهی ئهم جوړه تایبهتهه لاسهنگی، وریای خۆم دهیم. هېچ کام له جوړهکانی ئهستور اتی پیلوو له خودی خویندا سهلمینهری دوروویوونی کهسیک نین. بهلام ههبوونی ههر دوو ئاراستهه پېچهوانه له ناو یهک روودا رهنکه ئاماژه بهساختهبوونی ههستهکان بکا.

کاری لیکۆلهری بۆ روو خوینهوان

ئهه ئهگهر بهدوای راستیدا بگهړی؟ ئهه ئهگهر بهتوئی لهجیاتى ههموو ئهه جوړه تاقیکردنهوانهه بۆ تهلهکه بازبوونی کهسیک بهکار دین، سوود له خوښندهوې روو وهگرى؟

ناخۆ هېچ هیمایهک بهمسۆگهری درۆزنبوونی کهسیکت بۆ ساغ دهکاتهوه؟

نهخیر، شتهکه ئهوهنده ئاسان نییه. بهلام ئهگهر ههز بکهی جوړیکى ئالۆزتری خوښندهوې روو بۆ کاری لیکۆلهری بهکار بهتینی دهتوانی زانیاریی ئیجگار بهسوود دهسته بهر بکهی.

ئهگهر دهربرینی کهسیک بهشیوهیهکی زهق بهپېچهوانهه هیمایهکی زۆر بههیزی سهر رووی بی ئهه کاته درۆزنبوونی کهسهکه بهدهر دهکهوئی. بۆ نمونه ئهگهر کهسیک نزمترین پلهی ری تېچووی چهمانهوهی ژیرپیلووی ههبی و یهکجار دۆستانه ههلسوکهوت بکا، گومان له ههبوونی پالنهریکی شاراوه دهکهم. یان ئهگهر کهسیک خاوهن هیمایهکی بههیزی دهه بی که دواتر باسی لپوه دهکین و ئهم هیمایهش ئاماژه بهوه بکا که بۆ کهسهکه درکاندنی نهپینییهکان وهک ددانکیشان بهئازاره، کهواته ئهگهر کهسهکه بهویستی خۆی ههزی کرد زانیاریی یهکجار تایبهت بدرکینى یان تهنانهت «بهههناسه برکپوه» له

راڊه به دهر ههست و سۆز بنوینئ، من وریای خۆم ده بم.

له خۆم ده پرسم بۆ، مه بهست له م هه موو ههست دهر برینانه ده بی چی بی؟

چهند سال له مه بهر کاتیک پالئوراویک بۆ پۆستی شاره وانیی ئیرجینیا هه لمه تیکي بانگه شه کردن له ریی بلاوکردنه وهی وینهی بۆ به رتیه ده چوو، ئەم جوړه زانینخوازییهی له ناخدا وروژاندم. ئەو پیاوهی باسی ده کهم هیمایه کی ددانی هه بوو که دارسکه (غهریزه) یه کی بکوژی پیشان دها که قوولترین ئاستی رکا به رایه تییه که ده توانی خۆی له روویه کدا به دهر بخت «باسی ئەم هیمایه له و به شهی کتیبدا که به ناوی "چاره سه رکردنی گرفت له پتیه ندییه کان" ه ده خویندیه وه». ئەم هیمایه کی ددان له بزهی پیاوه کدا به جوانی دیار بوو. له گه ل ئە وه شدا ئەو دهر برینهی له بز ه کهیدا نه خشی به ستبوو، به ته واوی به پتیه وانیهی واتای ددانی بوو.

بزه کورانییه کهی دهیوت: "دنیایا بن له وهی داوا ی هه ر شتیک بکه ن بۆتانی جیبه جی ده کهم، من ملکه چی ئیوه م، من فه رمان به ره بی فیزه کهی ئیوه م".

ئه گه ر پوویه کی تر با با وه ریم به م قسه یه ده کرد، به لام له گه ل ئەو جوړه ددانانه، هه رگیز. له ماوهی ئەو هه لپژاردنه وا ریک کهوت که له گه ل هه والئیریکي "واشنتۆن پۆست" دا چاوپیکه وتن بکه م. له گه ل تیبینیه کان ی ترم له باره ی خویندنه وهی روو نه متوانی باس له نیگه رانییه کانم سه باره ت به م پالئوراوه نه کهم که ههروهک پیشینیان وته نی وهک گورگیکی له ناو پتستی مه ر، ده یسه لماندم. هه والئیره که پیکه نینیکي دوورودریژی کرد: "هاورپیه کم بانگه شهی ئەم پیاوه ده کا و ئەم پیاوه به ئاشکرا ده لی حه زی له هه لمه تی بانگه شه کردنه. هاورپیه کهم گپرایه وه دوینی گوئی له م پالئوراوه بووه کاتیک وتبووی: "ده زانی له هه لمه تی بانگه شه کردن شه ره کهیم له هه موو شتیکي تری پی خو شتره. حه زم له شه ریکي خو شه".

پرسیار: پیت باشه سوود له خویندنه وهی روو وه ر بگرین، بۆ ئەوهی خه لگی مه تر سیدار له ریی دۆزینه وهی ئەم دژایه تییا نه بناسینه وه؟

وه لام: له راستیدا وه لامه یه کلاکه ره وه کهی من "نه خیر" ه. ئەگه ر ده ته وی له کاتی مه تر سیدا، زهنگی وریاکه ره وه ت بۆ لی بدری، له جیاتی ئەوهی هه ر هیمایه کی روو و زمانی جهسته و دهر برین بخویندیه وه، باشتره بۆ خۆت سوود له خه رمانه خویندنه وه وه ر بگری. کتیبی "Aura Reading Through All Your Senses" - خه رمانه خویندنه وه له ریی هه موو ههسته کانتیه وه "سی تاقیکردنه وهی جیاواز بۆ ناسینه وهی درۆ، ده خاته روو که هه موویان

زور وړدن و جيبه جېكردنيان ئاسانه .

بؤ زوربهى ئه مريكييه كان گه وره ترين مه ترسيى تاوان له خودى تاوانبارانه وه سه رچاوه ناگرى . گومان دوژمنيكى زور سه رسه ختتره . خه لك كه بؤ يه كه م جار باسى ږوو خويندنه وه يان گوئى لى ده بى ، به كيك له باوترين پرسيا ره كانيان ئه مه يه : " پيم بلئ چؤن بزائم كه سيك درؤزنه ؟ نيشانه كانى ناسينه وهى كه سى درؤزنم فير كه "

له م كارساته ، ئاخفتنى خؤم له گه ل " ويندى " كه بريار بوو ببيتته قوتابى و به راستى بؤ دوژينه وهى نيشانه كان په رؤش بوو ، به بېر ديتته وه . من به پېچه واننهى خواستى ويندى ئه و به شه م بؤى باس كرد كه گوږوتينم پى ده به خشى . باسم له وه كرد كه چؤن خويندنه وهى ږوو ده توانئ ياريدهى بدا بؤ تيگه يشتن له قوولا يييه كانى سر و شتى مرؤف و بؤ وه ده سته ينانى سؤز و بؤ ناسينه وهى گه وره ترين به ره كانى خؤى . پاش ئه وهى من ئه م جيهانه پيشكه وتوويهى زانياريم بؤى روون كرده وه ، بيزارى لى ده بارئ " مه به ستت ئه وه يه ناتوانين بؤ درخستنى چه وتييه كان سوود له خويندنه وهى ږوو وهر بگرين ؟ "

ئه گه ر بؤ ويندى باسى ترس و نيشانه كانى ماليره كانم كرديا ، به ئاسانى ده متوانى دلى خوش بكه م ، به لام له به ر ئه وهى مه به ستم رؤشنيبر كردنى خه لكه گفتگو يه كه گفتگو يه كى وشك بوو .

ئاخؤ ده زانى چه مكى " پيشينيى ئاوات به ديپنه ر " واتاى چييه ؟ ئه و شتهى كه بؤ خه لك پيشينيى ده كه ين زوربهى كات به هؤى واقيعه وه ده سه لينرى . بؤيه ئه گه ر به رده وام به دواى چه وتيدا بگه ر پين ، چه وتييه كه ده دوژينه وه . واى لى دئ باشتري تيبينيمان له سه ر خه لك ئه وه ده بى كه خه لكه كه چه وت نين . به پېچه واننه وه چى ږوو دها ئه گه ر ئيمه بمانه وئى له ږوودا به دواى زانايى و به هر دها بگه ر پين ؟ ئيمه ده توانين ئه مه ش بدوژينه وه . له راستيدا ئه گه رى ئه وهى تو ئه مړؤ له لايه ن تاوانباريكه وه هيرشت بكرتته سه ر به به راورد كه مه . به لام ئه گه ر ديدكى گوماناويت هه بى به دلنيا يييه وه ، تاوان له هه موو سووچيكا بؤسهى بؤت ناوه ته وه . هه ر بؤيه به مه به ستهى پاريزگار ي كردن له خو شىي ژيانت باشتري رتگه بؤ گرتنه به ر ئه وه يه كه له خويندنه وهى ږوو ، نه ك بؤ درخستنى ساخته كارى به لكو بؤ شاره زايى له ژيان سوود وهر بگرى .

لووت

تاقیکردنه وهیه کی هونه ری: پرویه کی شادم بۆ بکیشه. خو دهرانی مه بهستم چیه، مه بهستم هیما ی تاییهت به دهر برینی "به هیوای رۆژیک شاد" ه. له هه موو شوینیک تۆ چاوت بهم هیما بچووکه خنجیلانه یه ده که وئ- له سه ر تیبینییه ده ستنوسه کان و په راوگه و وینه نوسه نه که کان و کلیپ ئارتی کۆمپیوتەر و ههروه ها به کیشراوی له به رزاییه کی شه ش پئیدا له سه ر دیواری بازاری وۆلمارتی ناوچه که تان یان هه ر شوینیک تریا ده بیینی.

چ دلخۆش بی چ دلته نگ، ئەم پروانه هه ر بزه ت بۆ ده که ن. که واته دلنیام تۆ دهرانی مه بهستم له پروی شاد چیه. که واته پرویه کی شادم بۆ بکیشه.

ئیسئا تۆ وهک روو خوینه وهیه کی زیرهک و وریا وه لآمی ئەم پرسیاره م بده وه:
ئەم وینه یه چ که موکو رییه کی هه یه؟

لووتی نییه، ئەمه که موکو رییه که یه تی. ئاخۆ بئ لووتیون به ریکه وته؟ وا بزانه و نییه. بۆ، ئاخۆ لووت چ واتایه کی هه یه؟

پرویه کی شاد، ته نیا چاو و ده می تیدایه. ئیسئا تۆ دهرانی چاو به واتای پروانگه یه. هه رچه نده ئیمه هیشتا نه که یشتووینه به شی تاییهت به ده م، به لآم گره و ده که م تۆ ده توانی مه زنده ی واتاکه ی بکه ی... قسه کردن.

پرویه کی شاد به شیوه یه کی ره مزی بۆچوونیک هه یه و ده توانی قسه بکا. هیچ وته یه کی خه لک «گوئی» و شاردنه وه ی بیروکه یه ک «برۆ» ناتوانی ئەم ههسته خو شه په ریشان بکا و ره نگه له هه مووی گرینگتر ئەوه بئ که له پروانگه ی ئەم روو خوینه وه یه شتیکی زۆر بنچینه یی لا دراوه: ئەه ی ئەو ئەندامه ی پروو که دهر بری کار و چۆنیه تی مامه له کردن له گه ل

پارهيه؟ كهواته با ئهم بهشه تايبهته تا بهياني دوا بخهين، دواى بخهين؟
نا، لووت نهداميكى سهرهكييه و له روودا گرینگه و توش كيشانه وهى لووتيك پى گران
بوو. پاش خويندنه وهى ئهم بهشه كتيببش ږهنگه تو ديسان ههز بهكيشانه وهى لووت
نهكسى، بهلام زانيارىي زور زياترت له وهى جاران له بارهى لووت دهست دهكهوئى،
بهله خوگرتنى زور له وهيانهى كه بوچى لووت هه شيوهيهكى هه بى هه دهتسله ميئيته وه.

درېڅى لووت

له بهرئ وهى ئيمه هه ئيستا تاقيكردنه وهى لووتمان كرد، ئيستا پرسياريكى تر له
نارادايه:

چ جوړه لووتيك به لووتى نريستوقراتى ناسراوه، لووتى دريژ يان لووتى كورت؟

هه لبهته لووتى دريژ، بهلام ناخو هه هچ له خوټ پرسيوه بو؟

ناخو لووتى دريژ هه رووك ناوى خيژانى له گه ل توامارى بارى شارستانى و سهرهوت و
سامان له نه وهيه كه وه بو نه وهيهكى تر دهگوازريته وه؟ ناخو دهتوانى به سه ريڅى لووتيكى
"ميراتى" دهستنيشان بكه؟ به داخه وه، ژيان نه وهنده ئاسان نييه، بهلام لانى كه م ديئنى
دريڅى لووت شتيكى ئاسانه.

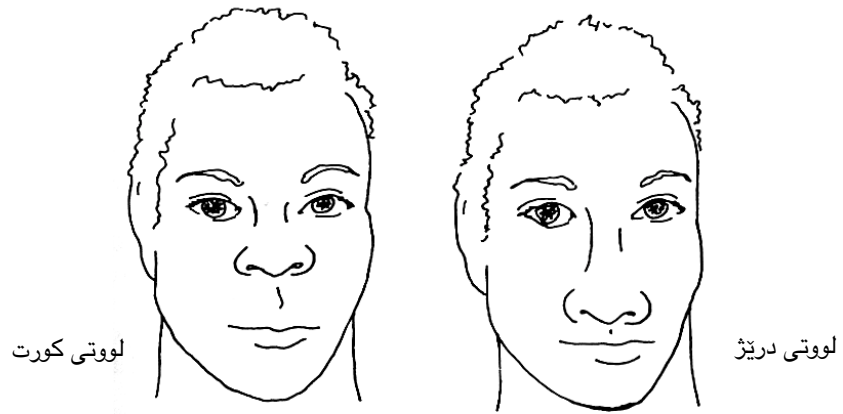
- لووتى كورت كورته.

- لووتى دريژ به به راورد له گه ل پاشماوهى ږو دريژه.

- لووتى له دريژيدا ناوهنجى ناوى نه و لووتانه كه بو ناسينه وه يان به زهبرى سهرنجيكى
ورده وه هه و ل ددهى بزاني ناخو لووته كه دريژه يان كورته.

من بهم شيوهيه واتاى لووت ليك ددهمه وه: هه ناسه دان ئركيكي بنچينه يي مرؤقه. هه
كهس ده بى بايى زيندوومانه وهى خوئى هه مان ږادهى هه ناسه له ږي ئهدامى دابينكراوه وه
وه بگرئ. ږونانى ژماره يه ك لووت به شيوهيه كه كه ئهم كار هه راسته وخو به نه نجام ده گه يه نن.
ئهم شيوازه نه ږاوانه هى لووتى كورتي كار كه ره.

ږونانى لووته كانى تر به شيوهيه كه كه ئهم كار هه داينه رانه تر به نه نجام بگه يه نن. نه وهى
گرينگ بى شيوازه كه يه. بهم پييه كو م ليك كار كه ږوړه لووتيكى ږاواوه و دريژيان پى
به خسراوه. شيوازى كار كرنش هاوتاي لووته كه يه: كه متر په له كردن و زياتر گرينگيدان
به شيواز.

دریژی لووت

كەۋاتە ئەۋ بەھرەيەي كە لە لووتى كورتدا دەبىيىنى ئەۋ تىكۆشانەيە كە لە سەردەمى كۆن رەۋاجى ھەببۇ. ئەمىرىكىيەكان سەردەمىك پەسنى شۆرشى پىشەسازىيان دەدا، بەلام ئەمىرۆ لىي بەگومانن. بەم خەسلەتە دەوترى "ماندوونەناسى". گرینگ نىيە ئەم خەسلەتە چ ناۋىكى ھەبى، گرینگ ئەۋەيە خەلكى لووت كورت دەپۆنە شوپنى كاركردن و ھەك دىوانە كار دەكەن. ئەۋان بەپىي رۆتينيك كار دەكەن. ئەۋان نەك تەنيا پىرۆۋەي گەۋرە ۋەردەگرن بگرە بەتەۋاۋى جىبەجىشى دەكەن. گرەۋ دەكەم لە ھەر دەزگايەكدا كە بتەۋى لىكۆلئىنەۋەيەك لەم بارەيەيەۋە بكەي، دەگەيە ئەۋ ئەنجامەي كە بى رەچاۋكردى ناۋونىشانى كارى و رەچەلەك و برى موۋچە، كەسانى خاۋەن كورتترىن لووت ئەۋ كەسانەن كە بەردەۋام لە ھەموۋان زياتر ماندوۋ دەبن.

ئارىشەي رى تىچوۋ ئەۋەيە كە ماندوۋبۋونى كەسەكە بەشتىكى ئاسايى دادەنرى. "ھەلبەتە "جۆن" كارەكە دەكا. ئەۋە ھەر ئىشى خۆيەتى"، "پىۋىست ناكات دەسخۆشى لە "شىلا" بكەي بۆ ئەۋ ھەموۋ زىادەكارىيەي كە كىردۋىيەتى. تىن و تاقەتى زۆرە".

ئەگەر تۆ كەستىكى لووت كورت بى، ئەم ئامۆژگارىيەم لى ۋەربگرە: ۋان لە پلارھاۋىشتن بىنە و رىككەۋتەكان و ھەرۋەھا ئەۋ داۋاكارىيانەي بۆ بەرزكردەنەۋەي پاداقت پىشكىشت كىردۋون لە بىر خۆت بەرەۋە.

زۆرىك لەلەيەنگرانى چىنى ناۋەرەستى كۆمەلگە لووتى كورتىان ھەببۇ: "جەكۆب رىس"ى نووسەرى "How the Other Half Lives - نىۋەكەي ترى كۆمەلگە چۆن دەژىت" و "ۋىليام جىننىنگز برايان" كە بە "بۆرەپىۋا" ناسراۋە و "كلارىنس دارۆ"ى پارىزەرى گشتى كە سەرەتا بەپارىزەرى چىنى كرىكار ناسرا بوو و "ساموئىل گۆمپىرس"ى رىكخەرى دامەزراۋى كرىكارى و دايكە "جۆن". "نۆرمەن رۆكۋىل"، ھونەرماندى بەھرمەند ئەندامىكى كۆمەلەي لووت كورتان بوو. يەككىك لەۋ كەسانەي كە زۆر ھەۋادارىمە "ئىرل ۋارىن"ى سەرۋكى دادپىرسانە كە لووتىكى بچوۋكى ھىندەي دوۋگمەيەكى ھەببۇ. ئەۋ وتبۋوى ھەز دەكا بەدادپىرسى "دادگەي جەماۋەر" ناۋى بەپىنرى.

سەبارەت بەۋ بىرۆكە خەيالىيەي كە گوايە خەلكى لووت كورت ۋاتە خەلكى تىكۆشەر ناچارن زىدە كار بكەن و قەرەبۋو ناكىرنەۋە بىر لە "گۆردۆ گىتى" بكەۋە كە دەكاتە كورى "جىن پۆل گىتى"ى قارەمان كە كرىكارىكى كارگەرى نەۋت بوو. گۆردۆ سامانى بىنەمالەي خۆي دوۋ ئەۋەندە كىرد و گەياندىيە ۳ مىليۇن دۆلار. "جوان كرۆك" ئەۋ بىۋەژنەيە كە كاتى خۆي خىزانى "رېي" بوو و رىيش بازىرگانىكى بەھەلمەتە. ئىستا جوان لە بۋارى

ڤرسىيار: واىە، بەلام ئەگەر بىۋ لووتىكى درىژ و برۆيەكى كەۋانەبى لە بەك ڤوۋدا بن؟ لە ژياندا لەگەل ئەۋ كەسەى كە ئەم پىكھاتەبەى ھەبۋە، مامەلەم كىرۋوۋ «مەبەستم خۆمە.»
 ۋەلام: برۆ دەرخرى ئەۋەبە كە تۆ تا چ ئاستىك لە ئەنجامدانى كارەكان وردى. درىژى لووت ئاماژە بەۋە دەكا كە تۆ چۆن دەرۋانىيە كارەكەى خۆت و پىناسەى دەكەى. كەۋاتە ئەندامەكانى ڤوۋت ئەۋەت پىشان دەدەن كە تۆ زياتر ھەزت لە پلاندانان بۆ تەۋاۋى ڤرۆژەكەبە، نەك تەنبا بۆ بەشىكى. كاتىك دەستت بەڤرۆژەكە كىرد لە سەرەتادا داھىنەرايەتتەكەت لە لووتكە داىە، باشترە داۋى ئەم خالە، ئەگەر بۆت برەخسى، ڤرۆژەكە رادەستى كەسىكى تر بەكى ۋە يان كارىك بدۆزىيەۋە كە تەنبا لە قۇناخى دەسپىكدا پىۋىستى بەتۆ بى.

بەھۋى ئەۋ لووتە زۆر درىژەى كە تۆ ھەتە، پىۋىستە بى ئەۋەى ڤەچاۋى شىۋازى خۆت بۆ جىبەجىكردى وردەكارىيەكان بەكى كارىك بدۆزىيەۋە كە بتوانى تىيدا ستراتىجىتت بەكار بەئىنى. نمونە لەسەر ئەۋ كەسانەى كە كتومت واپان كىرۋوۋ ئەمانەن: "جۆن جىمىز ئوۋبۆن"ى بالئەندەناس و "سىر فرانسىس باكۆن"ى سەردەمى رىنسىسانس و "چىف جۆزىف"، كە بەككە لە ناۋزەدترىن سىتراژىكارە ئەمريكىيە ڤەسەنەكان و "ۋالتر باگھۆت"ى بەرىتانى دامەزىنەرى كۆمەلناسى ڤامىارى.

لەبەرئەۋەى بەشىۋەبەكى نمونەبى كەسى لووت درىژ لانى كەم بەھەمان رادە زۆرەكەى لايەنە كارەكىيەكان لە كار كىردا چىژ لەلايەنە تىۋرىيەكانى ئىشوكار ۋەردەگرى كەۋاتە شتىكى ئاسايىيە كە زۆر فىزيانى بەناۋبانگ لووتيان درىژ بوۋى بەلەخۆگرتنى "لويس دى برۆگلى" و "پى. ئىم. ئىس. بلاكىت" و "نىكۇلاس بلۆمبىرگن".

ڤرسىيار: مەبەستت ئەۋەبە كە بەپىچەۋانەى بۆچۋونى من، ھاۋسەرى پىشۋوم كە لووتىكى درىژى ھەبە، مفتحۆرىكى تەمەل نىبە؟

ۋەلام: تەمەلى شتىكە كە پىۋەندى بەۋىستى مرقەۋە ھەبە. ھىچ شتىك لە ڤوۋدا ئاماژە بەتەمەلى ناك، جگە لەۋ چاۋە زەقانى كەسىك كە ڤەنگە داغەى لى دابى. "مارشا سىمىتار"ى ڤاۋىژكارى پىشەبى لە ناۋونىشانى كىتەبەكەيدا "The Do What You Love، Money Will Follow – ئەۋكارە بەكە كە ھەزت لىبەتە، ڤارەش بەدۋايدا دى"، بەشىۋەبەكى سەرەكى گرىنگى داۋە بەپالئەنر، ڤارەت دەست دەكەۋى لەبەرئەۋەى تۆ تامەزۆى كارەكەى.

ڤەنگە ھۆبەكە بگەرئىتەۋە بۆ ئەۋەى كە دۆزىنەۋەى كارىكى پالئەنر دروستكەر، بۆ كەسىكى

لووت دريژى وهك هاوسهري پيشووت گرینگيهكى زورى ههبي. ئەو كاتهى ئەو ناتوانى تهواوى ئامانجهكانى خووى له كارکردن دسته بهر بكا، شيوازى كارکردنهكهى وهك ئەو ههويهى لى دى كه زۆر بههيواشى دهرشى. ئەگهري نهمانى توانا بۆ بهردهوامى لهسهه كارهكه پالنه ره بنچينهيهيهكه واته ههوينهكه له ناو دهبا. كارهكه ههچ ئەنجاميكي نابى.

بهپنجهوانهوه تۆ لووتىكى زۆر كورت ههيه كه ئامازه بهوه دهدا كه تۆ ههه جۆره كاريكت ههبي له بهرئهوهى بهتینهوه كار دهكهى كارهكه واتايهك وهردهگرئ. ئەمه بۆ تۆ خاليكى ههزه. بهلام ناتوانى دلنهرمى بنوينى؟ با هاوسهري پيشووت له لايهنهكانى تردا كه موكوپى ههبووى، بهلام شيوازى كارکردنى له هى تۆ جياواز بووه، مه رج نييه ئەو ته مه ل بووى، بهلكو جياواز بووه.

كاتيك تۆ لووتىكى زۆر كورت يان دريژت ههبي بهئاسانى بهههله لهو كهسانه تى دهگهى كه خاوهن لووتى تهواو پنجهوانهى خوئن. ئەى ئەو كهسانهى لووتىكى له ناوهنجيان ههيه؟ بهرنامهريژيكرديان دهگۆري، له پرۆژهى كورتخايهه و دريژخايهندا كار دهكهن- له ههردوو جۆرهكهياندا كارکردنيان باشه. بير له "دوكتۆر دياك چوپرا" بكهوه كه نووسهريكي بههرمهند و وتاربيژيكي پرجهماوهه وههروهها وهك پزىشك، هيشتاش له پيشهدا بهردهوامه. ئەو بهلتهاتووويهوه نازوگويز بهپرۆژهكان دهكا، بى ئەوهى ماوهكه گرفتىكى بۆ دروست بكا، ئەمهش بهجۆريك دهبيته هوى ئەوهى ئەنجامدانى كارهكه بهشتىكى ئاسان بيته بهرچاو.

له بهرئهوهى قهبارهى كارهكه بۆ كهسانى خاوهن لووتى ناوهنجى كيشهيهك ناخولقينى ئەوان رهنگه بهئاسانى هاوکارهكانيان بهكهسانىك دابنين كه يان مفتخۆرن يان بههوى پرکاریيوه ههناسهيان براره. و سهبارهت بهرهنهگرتنيش...

لووت له لاروووه

من ئەم بهشهى كتيب پيشكيش دهكهم بهو 60 ميليۆن ئەمريكيه بۆلهبۆلكه رهى كه رقيان له لووتيانه. بهئهركى خوومى دهزانم وهك جۆره رايژكاريكى هاوسهرايهتى ناويژوانى بكهه له نيوان لووت و پاشماوهى ترى جهستهندا. هويهك بۆ ئەو راستيهى كه ئيمه نهتهوهيهكين كه رقيان له لووتمانه پيوهندي بهكولتوره هونهريه تايهتديهكهمانهوه ههيه. بهپيى ئەم كولتوره تاكه لووتى جوان لووتىكى شووشى كورته. ئەگه سهيرى كارتۆنهكانى ديزنيت كردي ميشكت بهتهواوى ئەم بيرۆكهيهى تيدا چهسپيوه: له خوتهوه ههست بهوه دهكهى كه

پاكى و جوانى لەگەل ئەندازەى لووتدا ئاراستە دەگورن.

تۆچەند فىلىمت بەھەموو جۆرەكانىيەۋە ديوە بەر لەۋەى توانىيىتت پەيامى ئەۋ دىمەنانە تى بگەى كە لە لارۋوۋە گىراون؟ بۆچى لە فىلىمەكاندا بەزۆرى لووتى جوانى رىك پىشان دەدرى؟ ئاشكرايە كە ھۆيەكەى دەگەرىتەۋە بۆ ئەۋەى شىۋەكانى ترى لووت لە شان و شەۋكەتى ئەستىرەيەكى سىنەمايىدا نىن.

ئاي لەۋ بىروباۋەرە چەۋتە. با لانى كەم ئەم بارە كولتورىيە رەچاۋ بگەين. داۋات لى دەكەم ھەموو ئەۋ بوپرىيە كە پىۋىستە بەدى بەخۆت با راستەۋخۆ بچىنە ناۋ بابەتە وردەكەى دىمەنى لووت لە لارۋوۋە.

- ئەگەر لووت رىك بوو، ھىچ گازندەيەكت نابى. ئەگەر بەپىچەۋانە بوو، ئەۋە فەرامۆش مەكە كە بەدەر لە نەشتەرگەرانى جوانكارىيى ھاۋنەتەۋەمان، ھېزى كولتورىيى ئەمريكىش دژايەتت دەكا. بەردەۋام بە لەسەر خويىندەنەۋە، تا بزانى لووتە راستەقىنەكەت چۆنە.

ھەر بەم بۇنەيەۋە، ئاخۆ بەرىكەۋت بوۋە كە وشەى "نۆستۆلۇجى" وشەيەكى زانستىانەيە بۆ پۇلتىكردى نەخۆشسىيەكان؟ ئەم ھەموو بۆچوونە خراپە سەبارەت بەلووت ھۆيەكەى چىيە؟ بۆچى ئىمە ناتوانىن وشەى ئەرىنىترى ۋەك "نۆستالژيا"، واتە تامەزرۆبۋون بۆ ئەۋ كاتانەى كە تىيدا بەراستى دلت دەكرىتەۋە ۋەك ئەۋ كاتەى كە بۆ دواچار لە ناۋ نەينۆكدا لە ناۋەراستى ۋوۋى خۆت راماۋى، دابھىنن.

بەھەرچال با دلت بەرامبەر بەم ئەندامە سەرەككىيەى ژيانت نەرم بى. دوو نەينۆك بىنە تا بتوانى بەراستى ۋىنەيەكى ئاشكراى لووتت بىنى و بەم شىۋەيە رىزى لى بگى:

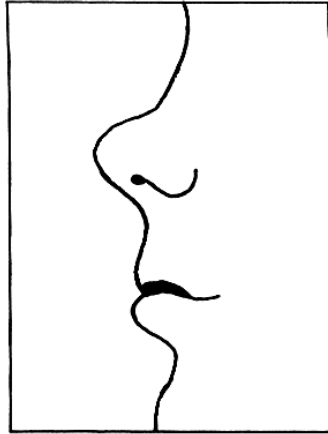
- رەنگە لووتى خۆت بەلووتىكى قىت دابنىتى كە لە رىككىيەۋە بەرەۋە چەمانەۋە بۆ سەرەۋە لا دەدا. چەماۋەكە رەنگە زۆر بى يان كەم و لە ھەر شوپىنكىدا دەرىچى لووتەكە ھەر بەقىت دادەنرى. ئەم چەماۋەيە رەنگە لە ھەر شوپىنكى نىۋان ئىسقانى لووت و سەرى لووتدا بەدەر بگەۋى.

- سىيەم رى تىچوون بۆ شىۋەى لووت لە لارۋوۋە برىتتىيە لە لووتى لە شىۋەدا چەماۋە. ئەم چەماۋەيە رەنگە لە ھەر خالىكى نىۋان ئىسقانى لووت و سەرى لووتدا بەدەر بگەۋى و لووتەكە ھەر بەچەماۋە دادەنرى.

پرسىار: ئاخۆ مەبەستت لە چەماۋە ھەمان تاسەى سەرى لووتە داماۋەكەى منە؟
ۋەلام: كۆمەلىك لەم شىۋە بەرەۋە دەرەۋە كىشاۋانە لەۋانى تر زۆر ديارترن، بەلام ھەر

لووتی رینک

لووتی قیت

لووتی چهماوه

لووت له لاپرووهوه

چۆنىك بى، بەتاسە دانانرىن. تاسە تەنيا وشەيەكى ناشىرىنە كە بۆ بەشەكانى لووت بەكار دى.

لووتىكى لە راستىدا تاسەدار قووتىكى ئاشكراى ھەيە ۋەك ئەۋە وايە كە دەنكە نۆكىك لەسەر قاپىك دانرايى. تەنيا ئەگەر لووت بەھۆيەكى ديارىكراۋە شكابى، ئەم بارە ۋەردەگىرى.

پرسىيار: خەرىك بوو ئەم پرسىيارە بكەم كە چۆن لووتىكى شكابى ۋەك لووتى من دەخويىندىتەۋە؟

ۋەلام: ھەرۋەك لووتەكانى تر.

پرسىيار: بەلام لووتەكە خۆ شىۋە ۋەسەنەكەى نەماۋە، وايە؟

ۋەلام: ئەۋەى گرىنگە ئەۋ شتەيە كە تۆ ئىستا ھەتە. ھەر ھۆيەكى تىرى گۆرانى ۋووت دەچىتە خانەى مېژۋوى خۆتەۋە كە ئەمەش ۋەك مېژۋو گرىنگە. بەلام پىۋەندىى نىيە بەخويىندىنەۋەى ئەۋ ۋوۋەى كە ئىستا ھەتە.

شىۋەى لووت لە لاۋوۋەۋە دەرخەرى تايبەتتيرىن بەھەرەكانتە لە كاركرىن كە ۋەك پىناسەيەكى تايبەت بەئىشوكار لەگەل خۆتدا دەيگىرى.

كەسى خاۋەن لووتى ۋىك دەلى: " لىستەكان ئامادەن". تۆ زۆر بەۋىكويىكى كار دەكەى و ئەۋ كاتە لەگەل كارەكەت دەگونجىي ئەگەر لە خالى يەكەمەۋە دەست پى بەكى و لەسەر لىستى كارەكانت بەردەۋام بى و لەگەل بەرەۋ پىشقىچەۋوونت نىشانەى - لەسەر ژمارەى كارە بەكۆتاگەيشتوۋەكان دابىتى.

تۆ چەند بەختەۋەرى! فەرمانگە نمونەيىيەكانى ئەمريكا كە تىياندا جەخت لەسەر پىرەۋ دەكرىتەۋە لەلايەن خەلكى خاۋەن لووتى ۋىك و بۆ خەلكى خاۋەن ھەمان جۆرى لووت دامەزراۋن.

لە ئەنجامدا تاكە ئارىشەى تۆ ھەمان خەسلەتە نابەجىيەكەيە، بەرگەنەگرتنى ھەموو خەلكى تر. خۆ تى دەگەى مەبەستم كىيە، ئەۋ ھاۋكارە "گىلوكانە" ت كە بەبەر اورد لەگەل تۆ بەنزىكەيى پى ناچى ھىچ كاميان بەشىۋەيەكى ۋىكويىك كار بكەن.

بەتايبەتى ئەگەر لووتت زۆر ۋىك و درىژ بى، «ۋاتە ئەۋ جۆرەى كە من بەلووتىكى ۋىكى بەزەبرى ناۋ دەبەم» كەۋاتە پىۋەركانت بۆ بەزەبرىۋون بەشىۋەيەكى ۋوۋەۋە زىادىۋون بەرزە. لووتى ۋەك لووتى تۆ ھۆى بەرزەۋىۋونى ئەم كەسانە بوۋە: "چارلز لىندبىرگ" كە ۋەنگە لووتى لە ماۋەى يەكەم فرىنى تاكەكەسى بەسەر ئاسمانى زەرياي ئەتالانتىكدا پىنمايى

بووی، "فرانسیس کریک"ی خوینەرەوێ کۆدی بوواوویی، "ئیرنیست هیمینگواي"، که یەکیکە لە کاریگەرترین پۆماننووسەکانی ناو ئەدەبیاتی ئەمریکا، "سیکویا"، ئەو بلیمەتە ی ئەلفوویی نووسینی زمانی "Cherokee"ی دانا و "بۆکر تی واشنتۆن" که خویندنی بالای لە پیتی کردنەوێ پەیمانگە (Tuskegee) چەسپاند.

لە کۆتاییدا بەمەزەندە تۆ خاوەنی کام جۆرە لووت نەخشە ی ئەو بالەخانە یە کجار بەرزە هەوربەرانە ی که بەسەنتەری بازگانێ جیهانی نیویۆرک ناسراون، داناو؟ ئەگەر وەلامە کهت کەسیکی خاوەن لووتی ریک بووی کەواتە بۆ خۆت خاڵیک تۆمار دەکە ی. دوو خالی تریش بۆ خۆت تۆمار بکە ئەگەر ناوی ئەندازیارە کەشت زانیی کە "مینۆرو یاماساکی" یە.

لووتی قینتس بەهەمان شێوە دەرخەری بەهرە ی کارییە، بەلام وا چاوەرێ مەبە کەسی خاوەن ئەم لووتە زۆر بەرێکۆپێکی کار بکا. ئەم خەلکە هەلگری جۆرە کارتێکی پلانی کاریین که لەسەری نووسراو: "خۆشەویستی لە ناو ئیشوکاردا، هەست و سۆز لە کاردا گرینگە". ئەگەر تۆش سەر بەم گروویە بی لە راستیدا گەورەترین بەهرە ی تۆ لە کاردا بریتی یە لە گفتوگۆکردن لەگەڵ هەست و سۆزەکان. لەجیاتی پشوو ی رەسمی بۆ خوارنەوێ قاوہ تۆ پێویستیت بەکاتە بۆ هەماهەنگکردن:

"سلاوت لی بی هەستی زگماکی، ئەم کارەت پی چۆنە؟ ئاخۆ هیچ گرفتێکی تیدا دەبینی؟ ئەگەر گرفتێک هەبی ئاخۆ چۆن دەتوانم چارە ی بکەم."

گفتوگۆ ی لەم جۆرە رەنگە شیتانە بیتە بەرچا، بەلام شتیکی لەو شیتۆکانیتر روو دەدا ئەگەر بیو خۆت لەم گفتوگۆیانە بی بەش بکە ی. ئەگەر بۆ گفتوگۆکردن لەگەڵ هەستی زگماکی پشوو وەرناگری ئەوا وەک دەبەنگێک بەر لە تەواووونی پرۆژەکان توشی کەمتەرخەمی دەبی. وا بزانی پۆچی تۆ ناهیلی تا ئەو کاتە ی توانای داھینەرانی خۆت دەرناخستیی، وان لە کارەکە بیئی.

تۆ ئەوێش دەرک دەکە ی که هەر کاتیک تەنیا لەسەر پێرەو برۆی لەجیاتی ئەوێ وەک کارکەرێکی لووت ریک هەست بەگەرموگوری بکە ی، توشی خەمۆکییەکی زۆر دەبی. ئەمە بەرێکەوتە؟ بۆ خۆت سوود لەپشوو یەکی تاییەت بەگفتوگۆکردن لەگەڵ هەستی زگماکی وەرگرە و بزانی چۆن هەوری خەمۆکی لە ناسمانت دەرپویننەو. لەپێکدا تۆ خۆت لە ژێر ناسمانتیکی سامال و لە بەردەم فینکترین شەبە ی پایزدا «یان هەر کەشوہەوایەکی تر که خولیا ی بی» دەدۆزییەو.

هەر بهم بڼه يه وه، ناخو هه ستت به وه کرد که من له وه سفى ئەم شپوه تايبه تهى لووتدا به هره يه کى شاعيرانه م به دهر خستووه؟ ئەگەر هه ستت پيى کردبى هويه که نه وه يه که بو خو ت هه ستى شاعيرانه ت هه يه. يان رهنگه منت ناسيبت هه وه له بهر نه وهى هيمای لووتى من بو کارى پشت به ستو به هه ستى زگماکى يه کيکه له هيمایه زور توخه کان.

بو کارکردن ش کرى کاره لووت قيته کان، پيويستيان به په سندان هه يه تا به باشتري شپوه کار بکن، نيمه به راده يه کى زور ره خنه مان لى ده گيرى. به لام له بهر نه وهى عاتيفيانه کار ده که يه له نالوگور کردنى هه ست و سوز ده ستبلاين. نمونه بو که سانى خاوه ن ئەم هيمایه بريتين له: "توم هه نکس" و "ميرى تيلر مور" ي ئەکتر و "شارى لويس" که به رده وام سه ماپيکه رى لى بووک بووه و "ئندرېس سيگوفيا" ي گيتارژهن و "ويلا کييسر" ي رومانووس. ئەو کاتهى "جون دينفر" ي گورانبيژى کوچکردوو پرسيارى لى کرا که ناخو سه رچاوهى بى هاوتابوونى کاره کهى چييه، وتى ئەو ته نيا گورانى به سه ر هه ستى خو شى ژياندا ده لى. سامان و هه روها ناوبانگه زوره کهى "نورمهن کازنز" له و تيگه يشتنه وه سه رچاوهى گرتووه که پيکه نين ده توانى به رهنگارى لوجيکه شوومه کهى نه خو شى بيته وه. "لويس هې" ي سه رکردهى فهلسه فهى سه رده مى نوئى که نو سه رى "Heal Your Body – تيمارى جهستهى خو ت بکه" يه يارمه تى مليونها خه لکى داوه تا له برى نه وهى ته نيا نه خو شيه که ده ستنيشان بکن لى تى بگن.

ئەگەر خودى کاره که لىک به ينه وه ده گينه ئەو نه نجامه ي که خه لک به ريگه ي تريس ده توانن خو يان له به ته نيا گرينگيدان به کاره کهى دابيرپيى. ئەم داھينانه له لووتى چه ماوه دا خو ي دهر ده خات. ئەگەر لووتت چه ماوه بى له سه ر کارتى کاريت نو سراوه: " کهسى داھينه رى نامادهى کارکردنه". شته که به م شپوه يه وه واته چه ندى چه ماوه دهره کيه کهى لووت گوره تر بى، تو نه وهنده زياتر به هره ت بو «و پيويستيشت به» کارى داھينه رانه زياتره.

پرسيار: بوسته...

وه لام: پرسياره کهت له باره ي لووتى خو ته؟ پى ده چى لووتت پيويستى به هيچ يارمه تيه کى من نه بى.

پرسيار: با له سه ره تاوه ده ست پى بکه ينه وه. لووتم زور چه ماويه و خو شم فيزيانم. مه به ستت نه وه يه ده بى له مه ودوا من ناميريکى ئوکورديون و کومه له رهنگيکى چه ور له گه ل خو مدا بگيرم؟

وهلام: مهرج نيه داهينهرايهتي ئەم شيوازه ئاشكرايانه وەرگرئ. داهينهرايهتي، واتاي ئەوهيه كه تۆ چارهسەريكي بي هاوتا بۆ گرفتیک بدۆزیهوه. تۆ سەرچاوهكاني بەردهستت دهيني و دهشزاني ئامانجهكانت چين. داهينهرايهتیهكهت له وهدايه كه ريگهيهكي بليمهت بۆ بهكارهيناني سەرچاوهكاني بەردهستت بدۆزیهوه. ئابووريناسان ئەمه بهزياتركردني زرينگهزرينگي ناوگيرفان ناو دهبن. تۆ كه فيزيازاني ناوي بني ريكوييكي.

پرسیار: مه بهستت ئەوهيه من كه لووتم چهماوه نيه، هەرگيز ناتوانم داهينهريم؟

وهلام: له راستيدا هەر شيوهيهكي لووت جوړه داهينهرايهتیهكي تايهتي ههيه. و له بيرت نهچي كه ئەم جوړه هيمايه تهنيا پيوهندي به شيوهي كارکردنهوه ههيه. داهينهرايهتي تۆ له بوارهكاني تر له برو و تالە موو و ئەندازهكاني ليو و شوينهكاني تري رووت دهرکهوتوه.

هۆي ئەوهي من كهساني لووت چهماوهم بهوه جيا كردهوه كه كارهكهيان داهينهرايهتیهكي تايهتي تيدايه ئەوهيه كه ئەگەر تۆش ئەم هيمايهت ههبي ناچاري داهينهرايهت كار بکەي و ئەمەش شتيكي ئارەزوومهدانه نيه. واته ئەگەر بهوي له كارهكه رازي بي، دهبي داهينهرايهت كار بکەي.

پرسیار: كهواته لووته ريگهكهي من كه شايهني "فهرمانگهكاني ئەمريكا" يه چ جوړه داهينهرايهتیهكي لهگهڵ دايه؟

وهلام: تۆ بۆ كهوتنه سەر سكهكي سهرکهوتن و لهسەر مانهوهي، سوود داهينهرايهتیهكهت وهردهگري. ئاخۆ چۆن دهتواني بهناو ئەم ههموو پيرهوهدا وهك گولله رەت ببی؟ رۆژانه چەند جار ئەمە دووباره دهکەيهوه؟ تۆ بۆ هانداني خۆت داهينهرايهتي بهخهرج دهدهي.

داهينهرايهتي لووتي قيت له وهدايه كه كهسهكه ريگهي ئەوتۆ ددۆزیتهوه تا بههۆي واقيعهوه كار بهههستي زگماکيي خۆي بکا.

بهپيچهوانهوه داهينهرايهتي كهسي لووت چهماوه بریتيه له گرینگيدانيكي زۆر بهسەرچاوهكاني بەردهست. ئاخۆ بهيهكهوه بهستنهوهي كام خهلك و كام بههره و كام شتومهك يان چهكم به شيوهيهكي سهروواسايي سوودي دهبي؟ ئاخۆ چۆن بتواني كارهكهت به ريگهيهكي ئەوتۆ بکەي كه پيشتر هەرگيز تاقی نهکرايستهوه؟ مۆسيقاران داهينهرايهتي خويان خهرجي ريگهكاني له راندنهوهي دهنگ دهکن، سهماکه رانیش بۆ بنهماکاني سهما بهکاري دهين و کارهکه بهم روتهيه. پي دهچي ئەو لووتانهي كه بهرهو

دېره وه چه ماونه وه ههستياريه كى تايبه تيان هه بى بهرامبر به هه شتيك كه له دېره وه بى و به كه لكى پيشه ي هونه رمنديك بى.

بیر له "پابلو كاسالس" ي چيلوژن و "ارون كوچلاندى" ي ناوازانهر و "ته گنيس دى ميلير" ي سه مادانه و "ميخايل شولوخوف" ي رومانووس و "تاريسا فرانكلين" ي گورانبيژ و گورانيدانه بكه وه. كه سيكى تر كه ناوبانگيكي هاوتاي ئه مانه ي هه بى "گوردن پارکس" ه كه داهينه ريكي دهستبالاي جوانيه و نهك ته نيا موسيقاريكي شاره زايه بگره شاعير و وينه گريشه.

پرسيار: ئه گهر لووتيك به راستى چالى هه بوو نهك چه ماوه، ئه وه واتاي چييه؟
وه لام: مادام كاره كهت به پچرپچري به ره و پيش دهچى. له هه پرژه يه كدا كه وه رى دهگري لاني كه م يهك جار داهينه رايه تيبه كهت خوى به دهر دهخات.

كاردانه وه كهت ئه وه يه كه خه لك به ناسانى ليت رازى نابى، هه لبه ته رى تى دهچى كه تو "دووك ئيلينگتون" يكي ترت لى دهر بچى.

پرسيار: ناخو بو من كه فرو شيارم نه شته رگه ريبه كى جوانكارى لووت بو ئه وه لوتوتم ريك بكا هيچ سوودى ده بى؟

وه لام: رهنكه. وا باوه كه شيوه كاني لووتى به دهر له لووتى ريك به شيويه كى نابه چى به "رهگه زى" ناو دهر درين، كه ئه مهش بو ميلله تيك كه هوى شكومه ندييه كه ي فرهنه ته وه بوونيه تى، به لام رهگه زه رستى هه ر تيدا به ربالوه بوچوونيكى سهيره. هه لبه ته ناوانانى لووتى به دهر له لووتى ريك به لووتى "ئيتالى" و لووتى "پوله ندى" كار يكي دوو ئه وه نده نابه جتيه له به رنه وه ي خه لكى سه ر به هه ر گرووپيكي رهگه زى رهنكه لووتى چه ماوه يان قيتيان هه بى، به لام كى ده لى رهگه زه رستى شتيكى به جتيه؟

به هه ر حال له رووى كومه لايه تيبه وه خاله لاوازه كاني ئه وه كه سانه ي "باشترين" لووتيان نييه، ئاشكرايه. ئه وه ي كه متر ئاشكرا بى راستيه كى تره. ناخو ئه مريكيه كان فيرى چ بنه مايه كى كار كردن كراون. ئيمه فيرى ئه وه كراوين كه ريز له شيوازيكى كارى بگرين كه پيره وى هه بى "واته شيوازه كه سييه كه ي كه سيكى لووت ريك".

كه واته ئه گهر تو خه سه لته دهره كى و دهر وونيه كاني كه سيكى لووت ريك هه بى، شيوه ي كار كردن رهنكه له لايه ن كه ساني تره وه به شيوه "راست" كه ناو ببرد رى. شيوازه كار بيه كاني تر كه له لايه ن خه لكى خاوه ن شيوه ي ترى لووت به رجه سته ده كر ين رهنكه به ناسانى په سندنه كر ين. له گه ل ئه وه شدا هه ر كاتيک داهينه رايه تيبه كه ي كه ساني لووت

لووت

چه ماوه و لووت قیته دهرک کرا ئەو کاته خەلک لەوه تۆ دەگەن ئەم لووتانە ئاماژە بەشیوازی کاریی زۆر تاییبەت و زۆر بەسەنگ دەکەن.

کەواتە پێش ئەوهی خۆت بگەیهنیه نزیکتەری نەشتەرگەری جوانکاری پێم باشە حەز لەو لووتە بکە که ئیستا هەتە. نرخێ بەهرەکانت بزانه. ئەگەر بەهرەکانت بەدروستی بەکار بێنی، زۆر باشتر لە جارێ لەوه تۆ دەگەن که خوا شتی بۆ واتا ناخولقیینی.

بەشی ناوهکی لووت

لووت لە چی پێک هاتوو؟ گوشت و خۆین و کێکراگە هەروەها جار بەجار پێم چۆمێ تێداپە و ئەگەر تۆ هەواداریکی "دییف بیری" بی یەکەم جار بیرت بۆ ئەم چۆمێ چوو. هەر شتیکی لە ناو مێشکت خۆی قوت کردبێتەوه دڵنیام ئەو شتە یەکیکی لە پێ واتاترین چۆرەکانی لووت واتە ناواخی لووت نەبوو. ئەم ناواخە ئاماژە دەکا بەبیری گوشتی دەوری لووت لە ئیسقانی لووتەوه تا سەری لووت کە لە لارووهوه بەدەر دەکەوێ.

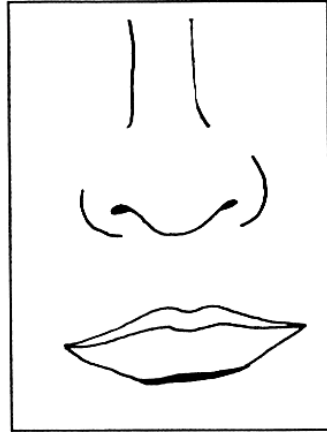
پرسیار: مەبەست پاناتیی لووتە؟

وەلام: پێم باشترە وشە "پان" بەکار نەهێنێ لەبەرئەوهی هەلگری زۆر واتای زێدەکییە کە پێوهندیان بەکلێشە ی رەگەزییەوه هەیە. سەرەرای ئەوهش وشە "پان" زۆر ورد نییە. ئەوهی گرینگە ئەوهیە کە ناخۆ تەواوی بەشەکانی لووت بەهەمان رادە ناوچە ئیسقانی لووت گوشتن؟ ناخۆ بیری ئەم گوشتە، ئەم ناواخە، لە سەرەوه بۆ خوارەوه کەم دەکا یان زیاد؟ جگە لەمەش چەمکی پاناتیی رەچاوی ئەو جیاوازییە ناکا کە بۆ ئەو کەسانە لووت دەخویننەوه زۆر گرینگە: کۆمەلە لووتیک لە ناوهراستدا ئیسکیکی باریکیان هەیە. ئەگەر لووتیک ئەم ئیسکە ی تێدا دیار بۆ ناواخەکە ی تەنکە.

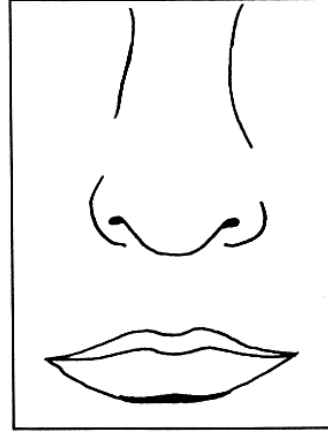
- لووتی ناواخن تەنک ئەو لووتەپە کە تێیدا ئیسکی لووت زۆر دیارە و دەتوانی بەنزیکی بەئیسکیکی پروتی دابنێ.

- لووتی ناواخن ئەستور ئەو لووتەپە کە ئیسکەکە ی نابینرێ، بەلام لەجیاتیی بەرینی لووت دیار دەبێ.

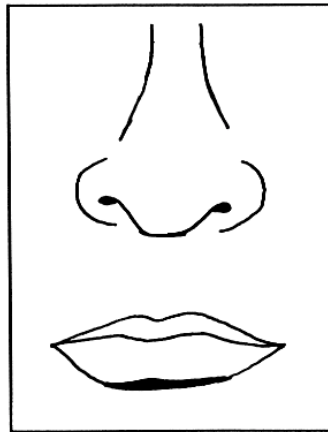
- ئەگەر لووتیک لە ناوچە ئیسقانی لووتەوه باریک بۆ و پاشان کە بۆ خوارەوه دێ، بەرین ببیتەوه لووتیکی ناواخن سیگۆشە پێک دینێ. هەندیک جار ئەمە بەزەقی دەر دەکەوێ و هەندیک جار پێم ئەوەندە دیار نییە، بەلام تۆ تا ئیستا لە دینی زۆرەکان

لووتی ناواخن تهنک

لووتی ناواخن ئهستوور

لووتی ناواخن سیگۆشه

ناوخی لووت

لووت

راهاتووی و دتوانی شاره زاییه کهت بۆ ئەم هیمایه و هەر جۆریکی تری ناواخنی لووت به کار بینی.

پرسیار: هه‌میشه پیم وابوو که لووت زلبوون جۆره قه‌له‌ویییه که له ناو خیزاندا بلأوه ده‌بیته‌وه. ئاخۆ مه‌به‌ستت ئه‌وه‌یه که به‌راستی ئەم "ناواخنه" واتایه‌کی هه‌یه؟

وه‌لام: له‌به‌رئه‌وه‌ی ئەمه به‌شیکی رووی مروّفه که‌واته واتای هه‌یه. ئەگەر له ناو خیزاندا هیمایه‌کی هاوبه‌ش هه‌بی بزانه کام ئەندامانه‌ی خیزان هه‌یانه و کامانه‌یان شیوه‌یه‌کی تریان هه‌یه؟ ئەگەر ئەندامیکی خیزانت به‌راستی هیمایه‌کی وه‌ک هی تۆی هه‌بی هه‌ردووکتان شیوازیکی که‌سی لیکچووتان ده‌بی که پێوه‌ندی به‌و هیمایه‌وه هه‌یه. که‌متر ریک ده‌که‌وی که لیکچوونیک بدۆزیته‌وه و ئەمه‌ش به‌پێچه‌وانه‌ی بۆچوونی خه‌لکه.

پرسیار: که‌واته من که ئەم هه‌موو سالانه وتوومه لووتی من و باوکم کتومت وه‌ک یه‌که، هه‌له بوومه؟

وه‌لام: زۆربه‌ی کات ئەندامانی خیزان به‌و راده‌یه‌ی بۆی ده‌چن لیکچوونی جه‌سته‌ییان نییه. به‌به‌راوردکردنی وینه‌کانی باوکت و شیوه‌ی لووتی خۆت ئاخۆ دتوانی جیاوازییه‌کان بینی؟ من ده‌لیم رهنگه‌ لووتی باوکت له لارووه‌وه به‌هی تۆ بچێ نه‌ک له درێژییه‌که‌یدا. هه‌روه‌ها رهنگه‌ ناواخنی لووتی تۆش له هی ئەو جیاوازه. ناواخنی لووت درخه‌ری ئه‌وه‌یه که ئاخۆ تۆ چه‌ز ده‌که‌ی له‌گه‌ڵ چه‌ند که‌س له پرۆژه‌یه‌کی کاریدا به‌شداری بکه‌ی. ئاخۆ له چ بارێکدا هه‌ست به‌ئاسووده‌یی ده‌که‌ی؟

ئەگەر تۆ چه‌ز بکه‌ی به‌ته‌نیا ده‌ست به‌پرۆژه‌یه‌ک بکه‌ی و به‌ته‌نیا له‌سه‌ری به‌رده‌وام بی و به‌ته‌نیاش کۆتایی پێ بینی ئەگه‌ری زۆره که تۆ که‌سیکی خاوه‌ن لووتی ناواخن ته‌نک بی. ئەمه شیوازیکی تاییه‌تی سه‌ربه‌خۆیییه له کاردا و تیگه‌یشتنی ئەم لایه‌نه‌ی شیوازی که‌سی دتوانی یاریده‌ت بدا بۆ ئه‌وه‌ی باشترین سوود له به‌هره‌یه‌کی سه‌ره‌کی وه‌رگیری. به‌لام ته‌نیا یه‌ک گرفتت هه‌یه، چی ده‌که‌ی ئەگه‌ر سه‌رکاره‌که‌ت به‌سه‌رته‌وه هه‌لۆه‌ستی و له‌گه‌ڵت ده‌ست پێ بکا:

"هیشتا کاره‌که‌ت ته‌واو نه‌کردوه؟ که‌ی ئەم کاره ته‌واو ده‌بی؟ ئاخۆ به‌و شیوه‌یه‌ی پیم وتی کار ده‌که‌ی؟"

ئاح، خه‌لکی لووت ته‌نک چه‌ز له که‌له سه‌رکار ناکه‌ن. ئەم قسه‌یه به‌هه‌ر که‌سیک بلێ که بیه‌وی به‌وردی سه‌ره‌رشتیت بکا:

"من ئەگەر دەستم بەرپۇرژەيەك كىرد يەككىك لە گەرەترىن ئەو كەسە خۆھاندەرانەم كە لە ژيانندا بينيوته. زۆر لە تۆ زياتر دەتوانم لە خۆم كار بكىشم. بەجىم بىلە تا بەباشترىن شىۋە كار بكەم".

پەنگە ئەو قىسەيەش زىاد بكەى كە چاودىرىكىردنت ھىچ جىاوازيەكى لەگەل قامچى لىدان لە ئەسپىكى تۆپىيو نىيە تەنيا ئەو نەبى كە لەبارى تۇدا ئەۋەى قامچى لى دەدرى ئەسپىكى پىشېركىيە. خۆشەختانە "جوان گۆتېنېرگ" لە پىشەكەيدا پروبەپروۋى ئەم كىشەيە نەبوۋبوۋە. ھەرچەندە دۆسىيەكانى كاروبارى ناخۆى ۵۰۰ سال پىش ۋەك بلوور پروون نىن، بەلام وا بزىانم باشترە وا دابىنن كە ئەو كاتەى ئەم پىاۋە گەرەيە ئامىرى چاپى داھىناۋە كەس بەسەرسەرىيەۋە ھەلنەۋەستاۋە.

"گرىتا گارىبۇ"ى ئەكتەر لووتىكى گونجاۋى ھەبوۋ بۇ ئەۋەى قىسەى دللى تۆ، واتە وتە بەناۋبانگەكەى بدركىنى: "دەمەۋى بەتەنيا بم". لە ژيانى واقىعەشدا گارىبۇ لە ناۋچۆلگەى خۇيدا كۆچى دوايى كىرد. بەرىكەوت بوۋە؟ نەخىر، بەلام پىويست بەنىگەرانى ناكا. گارىبۇ ھىماى تىرى لە پرودا بوۋ كە پىۋەندىيان بەيەكجار دوورەپەرتىزىيەكەيەۋە ھەبوۋ. تەنانەت ئەگەر ئەم ھىمايە لە تۇدا ھەمان رادە زۆرەكەى گارىبۇى ھەبى، ئەستەمە پاشماۋەكەى پرووت بە ھى ئەو بچى. مردنى گارىبۇ بۇ سىنەما خەسارىك بوۋ، بەلام تۆ دەتوانى وانەيەكى دەروۋنى لى ۋەربگرى.

لووتى ناواخن ئەستور لە ئاراستە پىچەۋانەكەى تر داىە. ئەگەر ۋەسفىكى "كارە دۆزەخ"يەكەى تۆ بكرى تەنيا چوار ۋشە پىويستە: لە زىندانى تاكەكەسيدا بوون.

بەلام پۇژى خۆشى كاركىردنت لەگەل خەلكى تر داىە. بۆچى پىويستت بەخەلكە؟ خەلك ۋزەت پى دەبەخشن. بەبى خەلك لەگەل كارەكەت ۋشك ھەلدەگەپى. نموۋەيەك بۇ كەسى خاۋەن ئەم ھىمايە "جاك كانفيلد"ە كە بەھاۋبەشى بەھەرمىنتىر كىبى "Chicken Soup for the Soul" - شۆرباى مرشك بۇ پۇچ"ى نووسىۋە كە نە بەدەستورى ئامادەكىردنى خۇراك ۋ نە تەنانەت بەكتىبىش دەچى ۋ زياتر لە ھەردووكيان بەبلاۋكراۋەيەكى بى كەموكورىپى رىستۇرانتىكى زنجىرەبى دەچى كە باس لە پىاۋىك دەكا كە بەدلىكى لىۋانلىۋ لە خۆشەۋىستى بۇ خەلك دەچىتە سەركار.

ئەگەر گۆشتىكى زۆر تاسەرى لووتت دابگرى، تۆ يەككىك لەۋ كەسە دەگمەنانەى كە لە راستىدا ھەز دەكەى لەگەل لىژنەيەك دەست بەرپۇرژەيەك بكەى. نموۋەيەك بۇ ئەمە "ماريا فون تراپ"ە كە "The Sound of Music" - دەنگى مۇسىقا" باس لە سەربوردەى ئەۋ دەكا.

ئەو لەگەڵ ھەموو ئەندامانی "Do're-mi" دا کە گۆرانیبیژن لیژنە ی گۆرانیبیژانی خۆی دامەزراند.

تۆی خاوەن لووتی ناواخن سیگۆشە، حەز دەکەیت بەتەنیا پرۆژەکان دەست پێ بکەیت، بەلام کاتیک پرۆژەکان دەکەونە گەر زیاتر ھەست بەئاسوودیی دەکەیت ئەگەر کارەکە بەکۆمەڵ بکەیت یان بەکەسیکی تری راسپێری. بەلام ئاخۆ لەگەڵ کامیان ھەست بەئاسوودیی دەکەیت؟ سەیری بەرینییە بەراوردییەکە ی لووتت بکە. لووتیک کە سیگۆشە یەکی زەقتری ھەبێ دەرخەری ئەو یە کە تۆ بەراستی زۆر حەزت لە کاری بەکۆمەڵە.

پرسیار: لووتی من شتیکی سەیرە. ئیسکەکە ی لە ناوەراستیدا جوان دیارە بەلام ھەردوو لای لووتیشم زۆر گۆشتن. چۆن لووتیکی ئاوا، کە ھەم تەنک بێ و ھەم ئەستوور، دەخویندریتەو؟

وہلام: ئەم دژایەتیە دەرخەری جیاوازی نیوان ئەو ھەستە یە کە لە ناو خەڵکدا دەیووژینی لەگەڵ لایەنیکی زۆر تاییبەتتری شیوازی کەسیت. وای بۆ دەچم شتەکە بەمجۆرە بێ: تۆ وا لە خەڵکی تر دەکەیت بەکەسیکت دابنێن کە حەزی لە کاری بەکۆمەڵە و تا رادەیکیش ئەم خەسلەتە ھە یە. بەلام تۆ لە ناخدا زیاتر حەزت لێیە بەشیوازی خۆت کار بکەیت و ئەمەش ناکۆکییەکی عاتیفی لە دەروونتدا دروست دەکا. بەلام ئەگەر بۆ دلدانەوش بێ، بزانی کە ئەم جۆرە ئالۆزییە رەنگە بەسوود بێ لەبەرئەو ی تۆ لە بەرچاوی خەڵک کەسیکی کە حەزت لە کاری بەکۆمەڵە و کاتیک بەتەنیا ی بەدلی خۆت کار دەکەیت و کەس ھەست بەوہ ناکا کە تۆ ئەم لایەنە بەھیزە ی دوورەپەریزیت ھە یە، وایە؟

پرسیار: وایە. تەنیا ئەو کاتە ی کەسی تری ناو گرووپە کە نەمبینی بەئەسپایی بەپێی شیوازی خۆم کار دەکەم. وا بزانی ئیستا نەتینییە کەم درکاند.

گۆشە ی سەری لووت

بەدنیایییەوہ تۆ دەزانی کە ھەلسوورانندی سکە یەکی دايم چ کارامە یییەکی دەوێ. ئیستا ئیمە بەنیازین بۆ فێربوونی شارەزایییەکی وردتر ھەول بەدین، واتە لەسەر سەری لووت بخولێنەوہ. ھۆی ھەولدان بۆ تیگەیشتن لەم شارەزایییە ئەو یە کە سەری لووت سەبارەت بەدوو لایەنی تەواو جیاوازی ژیان زانیاریمان پێ دەبەخشی. کەواتە ئیمە سەرەتا لە لاروہوہ سەیری سەری لووت دەکەین تا گۆشەکە ی ببینین و بەم شیوہ یە دوا ھیمای

لووت كه پيوهندي به ئيشو كاره وه هېڅى، دخوينينه وه. پاشان به ده سستو بردى هه لده سوور پيښه وه سر وينه لوت له رووبه پرووه تا ئه و زانيار پيانه بخوينينه وه كه له ناو خودى هه مان سره لووتدا جيگيرن و پيوهنديان به پار هه وه هيه «هه لبه ته تو دهنانى كه سرى لوت پيوهندي به پار هه وه هيه، وا نيه؟»

بو زانينى گوشه لوتى خوت پيوستيت به دوو نهينوكه. سرى لوت له و شوپنه دايه كه تييدا لوت توپه ل ده بى. بنه وبانى لوت له نيوان هه روو كونه لووته كان دايه. بو ئه وه لوت گوشه لوت دستنیشان بكه لوت به روو دى نيوان به رزى سره كه و به رزى بنه وبانه كه بكه.

- نه گه سره كه به رزتر بو كه واته سرى لوت قيته.

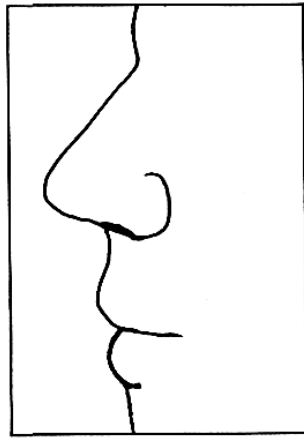
- نه گه بنه وبانه كه به رزتر بو كه واته يان تو به سه راوژيرى دانىشتوى يانيس سرى لوت شوره.

- هه روها نه گه سره «يان لوت» هه لكرينى و نه زانى سرى لوت چ گوشه لوتى هيه به رنكه سرى لوت و بنه وبانه كه لوت ها و ناست بن.

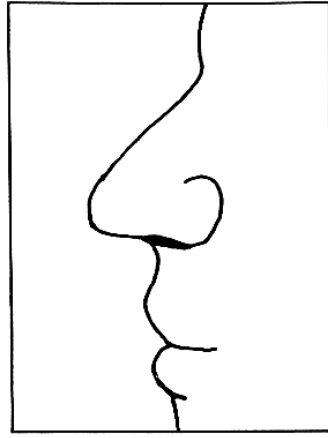
گوشه لوت سرى لوت پيوهندي به به رنامه پيژى و به تايبه تي پيوهندي به هه نگاهه كار پيكانته وه هيه. ئه و گورانپيه به بيه دپته وه كه ناو لوتى قيتى تي دا هاتوه؟ خو دهنانى مه به ستم كامه هيه: "Turn Five Foot Two ... Eyes of Blue ... Turned up Nose ... down Nose" و دريژه لوت گورانپيه مندا لانه كه به شپوه هيه: "Has Anybody Seen My Gal?" له كوئ بووم؟ به لى، شپوه لوت دهرخه لوت ته لوت مه ند و هه نگاهه لوتى كار پي ئاره زوومه ندانه و ژيانپي هه ردهم خو شه. من مه به ستم ئه وه هيه نه گه لوت هه هيه كه شار دهنه وه لوت نه پيښه كان كار پي سخته لوت «ده زانى سرى لوتى من چ گوشه لوتى هيه؟»

جاريك خه ريكي واژو كردنى كتپ بووم. ئا فره تيك كه خو لوت هه رو كه كار مه ندى كتپ خانه ناساند به كورتى و سه رنجرا كيشى باسى له وه كرد كه زانينخوازى گرنگترين سيفه تيكه مرؤف له ژياندا ده توانى هه بى. ئه وه لوتى واى كرد قسه كه يم دوو نه ونده لوت خو ش لوت گوشه لوت سره لوتى بوو كه قيتبو وه ترين گوشه لوت سره لوت بوو كه ديمبوو.

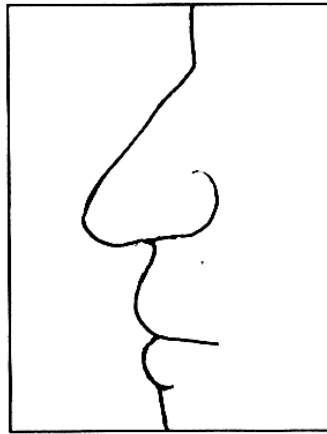
پرسىار: نازانم نه مه چ پيوهنديه كه به هه نگاهه لوت پيشه لوتى ئاره زوومه ندانه وه هيه؟ وه لام: با نمونه هيه كه وه رگرين. وا دابنى كه تو له به شيكى گواستنه وه لوت گشتى

قیتبوه

هاوناست

شۆر

گۆشه‌ی سه‌ری لووت

شاريىكى زەبەندا كار دەكەي. تۆگەنج و ئايدىيالىستى. ھەرۈك ھەموو ھاوكارەكانت تۆش ئۆتۆمبىلەكان بەبزوينەرى قىزەۋنى ئالوودەكەرى ژىنگە دادەنىي. ئەگەر كەس ديار نەبى تفيان پيدا دەكەي.

بەلام جياوازييەكى تۆلەگەل كەسانى ترى ناو فەرمانگەكەت لەسەرە لووتە زۆر قىتەكەتدایە. لە زانينخووزيدا تۆسەركردەي. ھاوكارانت پلەي گەرەترين وتوواتكەرى ناوفەرمانگەيان پېت بەخشىۋە. كەۋاتە تۆيەككى لە يەكەم ئەو كەسانەي كە دەزاننەۋە سەركارەكەتان وازى لە ليخورىنى پاسكىل ھىناۋە و ئۆتۆمبىل لى دەخورى، بەلام نەك مۇدىلە كۆنەكان بگرە يەكك لەو مۇدىلانەي كە بەبۆچۈنى تۆبەگازخۆر ناويان دەرکردۈۋە. پرسىياري جۆرى ھەلپژاردن:

كەۋاتە تۆلەم باردا تەنيا بەرچاۋكردنى گۆشەي سەرى لووت چ كاردانەۋەيەكت دەبى:
أ- ئاخۆ دەرۋىيە دەرەۋە و ژمارەيەكى زياترى ئۆتۆمبىل تفياران دەكەي تا تۆرەيىيە قەتيسكراۋەكەت دابمركىنى.

ب- بىر لەۋە دەكەيەۋە كە بۆ خۆشت بەيانى ئۆتۆمبىلەكەت بىيە سەر كار و لە تەك ئۆتۆمبىلى سەركارەكەت راي بگرى لەبەرئەۋەي پېت باشتەرە خۆتى لى نزيك كەيەۋە.
پ- راستەۋخۆ دەچىيە فەرمانگەي سەركارەكەت و بەرەنگارى دەبىيەۋە و دەست لە كار دەكىشىيەۋە.

ئەگەر ۋەلامەكەت "ب" بوو، پىتى تى دەچى كە گۆشەي سەرى لووتت شۆر بى و ئەگەر "پ" بوو، ئەۋە بەدەر دەخات كە تۆبۆچۈنى كەسكى لووت قىتت ھەيە.

بۆ ۋەرگرتنى نمونەيەكى تر لەسەر ئەو گۆشەيەي لووت كە كارى لەسەر دەكەين ئىستا لەگەلم بگەرپتوۋە بۆ رۆژە ھەژىنەرەكانى سالانى پىشۋو و با زۆر دوور نەرپۆين بىر لە فىلمى "The Lone Ranger - پاسەۋانە تەنياكە" و ھىچ نەبى لە "دۆريس دىي" و فىلمەكانى سەردەمى "خۆشەۋىستەم بگەرپتوۋە" ۋاتە فىلمەكانى نىۋان كۆتايىي پەنجاكان و سەرەتاي شەستەكان بگەۋە. لەم فىلمانەدا ژيانى ئافرەت لە دۆزىنەۋەي مېردىك و پارىزگار يكردن لىي كورت كرابوۋە.

رەنگە تۆش بەباشى جۆرى ئەو كەسايەتتەيەت بەبىر بىتەۋە كە دىي لە ناۋ ئەم فىلمانەدا بەرجەستەي كىردوون: گورجوگۆل و سەربەخۆ و خاۋەن جىراتىي بەردەۋامىي پوۋەككى مارشمالۆي جوان برژاۋ.

لووتە کورته تەسکە قیتبووئەکی دێی بە جوانی وینە ی لێ گیرابوو. بە پێچەوانەوێ من گومانم لەو هەیه که گۆشە ی سەری لووتی هەموو مێپەرورە Feminist کۆنە سەرەکیەکان رێک و هاوئاست بووی. ئەم هێمایە پێوەندی بە بریاری کاریی زۆر وردتر هەیه و بەهیچ شێوەیەک پێوەندی بە پرکیشبوونەو نییه. خەلکی خاوەن ئەم هێمایە خۆیان دەخەنە مەترسی، بەلام هۆشیارییەکی تەواویان سەبارت بە مەترسیی رێ تێچوو هەیه. کەواتە با دەستخۆشیی گەرم لەو ئافەرته دلاوهرانە بکەین که گۆشە ی سەری لووتیان دەرخری ئەو تالاوێه که لە ژياندا چەشتووێانە، ئافەرەتانی وەک "سوزان بی ئانتۆنی" و "ئیلیزابییس کیدی ستانتۆن" و "لووسی ستۆن" و "کیری چەمان کەت" و "فرانسیس پیرکیس" و "ئیمیلین پارکھیرست" و "میری چیرچ تیرل". لە سەردەمی خۆشاندا دەتوانین "بیتی فریدان" بەنموونە وەرگیرین.

تاکە کاردانەوی ئەم خانمانە بەهۆی ئەم هێمایەوێ بریتی بوو لە بێنکورتی بەرامبەر بەهەموو خەلکی تر، بەلام نەک بەرادی بەرگەنەگرتنی ئەو پیاوانە ی که مێشکی ئافەرەتیا ن پێ ناتەواو بوو «ئەم پیاوانە شایستە ی قیزلێبوونەو بوون.» بەداخوێ که ناچارین که موکۆرییەکانی تاییەت بەسەرە لووتی قیت یان شوێ هەلبەسەنگینین.

سەرە لووتیکی شوێبوو ئەماژە بەشێوازیکی ورد لە هەنگاوێ کارییەکاندا دەکا. هەر کاتیک ئەم خەلکە پلانی کاریی خۆیان دارشت بەدووری بزانه لێی لا بدەن. ئەگەر تۆش ئاوا بی، لە گرینگی هەولدان بۆ گەیشتن بەنایابترین پلە تێ دەگە ی. سەری لووت هەر گۆشەیهکی هەبی، رەنگە حەز بکە ی جارێکی تر که بۆ یەکەم جار تووشی کەسێکی هەلگری ئەم هێمایە بووێه، ئەم پرسیارە ی لێ بکە ی: "زۆر بە ی خەلک یان ئەو هتا نازانن ئامانج دارشتن لە پیشەدا واتای چییە وە یان گوێی پێ نادەن. بەبۆچوونی تۆ ئاخۆ ئامانج دارشتن لە پیشەکەدا سوودی بۆت دەبی؟".

ئەگەر بەچاو زەفکردنەوێ وەلامی نەدایەوێ، پێم بلێوێ.

سەرکردەیهکی سیاسی گەرە ی وەک "لیخ وایا" بەرژەوێندی کۆمەلە خەلکی بەخەمی خۆی دەزانی. "رېچارد نیکسون" یش تاکە سەرۆکی ئەمریکا بوو که ناچار بوو بۆ ئەوێ تاوانبار نەکریت، دەست لە کاربکشیتەوێ و ئەمەش نموونەیه بۆ مکووربوون لەسەر ئامانجی کاری. باری نیکسون زۆر بەهێزتر بوو لە چاو باری کەسێکی خاوەن هێمایەکی تری لووت واتە لووتی قیت، که ئەماژە بەپا بەندی عاتیفی لە کاردا دەکا. پاشەکشەکردنە کورتخایەنەکی نیکسونت لە سیاسەت بەبیرە واتە کاتیک که بەرژنامەنووسانی وت چی

تر نايىپىننەۋە؟ زەھمەتە بتوانىن كەسىك بېنىنە بەرچاۋ كە تواناى بۇ بەردەۋام درۆكردن سەبارەت بە وترگىيىت وزەبەخشى ناخى بوۋە، مەگەر ئەۋەى بىر لەۋ كۆلنەدەر ايه تىيە بەكىنەۋە كە لە ناۋ سەرە لووتە شۆرپوۋەكەى نىكسۇندا خۆى بەرچەستە كىردوۋە.

بەگشى ئەم گۆشەيەى سەرى لووت رەنگە ھاوتاي زۆرزانى بى و تەنەت رەنگە ئامازە بدا بەۋەدىھىتەنى فراۋانخۋازىيەكى كەسىك بەرپىگەيەكى بى بەزەيىيەنە. دەتوانى ئەمە بە"بەهرەى مەكىفلىلى" ناۋ بېەى " واىە، نوۋسەرە پىلانگىرەكەى كىتېبى "The Prince – مىر" ىش ئەم خەسلەتەى ھەبوۋ. ئارىشەى رى تىچوۋى ھاوتاي ئەم ھىمايە ئەۋەيە كە كەسەكە دەبى ھەردەم ئاگەدار بى نەۋەك ھەلسۈكەۋتېك بكا كە ئەۋانى تر بەخۆپەرستى لە قەلەم بەدن.

بەلام شىۋازى خۆپەرستى رەنگە سوۋدىشى ھەبى. "دېئىقىد كىلتۇن"، ئەۋ كەسەى كە ۋانەى ستراتىجىەتى سەرەخۆيىى ئابوۋرى دەداتەۋە و "جىم جۆرگىسن"، سەرنوۋسەرى رۆژنامەى ئابوۋرىى "ئىننىرئور مانى"، بەنمۋنە ۋەرىگەرە. كى ئىرەيى بەدلرېنى گۆشەى سەرە لووتى "قىنس لۇمباردى" ئى ناۋبىۋان دەبا؟

"بىرنى ئىبىرز"، بەرپوۋەبەرى كۆمپانىياى ھاۋبەشى "World Com" ە، كۆمپانىيايەك كە بەردەۋام لە فراۋانبوۋن داىە. ئىبىرز تۋانىۋىەتى تابرى ۲۷مىلېۋن دۆلار لە بەشەكانى كۆمپانىياى "ئىم سى ئاى" بىكرىتەۋە. ھەرچەندە ئەۋ زىياتر لە ۲۵ كۆمپانىياى كرىۋەتەۋە، بەلام بەكەسىك ۋەسەف كراۋە كە رازى نابى كۆمپانىيايەكەى بۇ ماۋەيەكى دورودرېژ لەسەر ھەمان قەۋارەدا بىمىنئەتەۋە.

كەسىكى خاۋەنى سەرە لووتىكى شۆرپوۋە و لە شىۋەدا تىژ لە مەۋداى كاردا گرېنگى بەبەرژەۋەندىى خۆى دەدا. بۇ خەلكى تر ھەلكردن لەگەل كەسىكى خاۋەن ئەم ھىمايە ناخۆشە. بەلام ئەم لووتە بەكەلكى "بازل رەسبۇن" ھاۋوۋە كە ئەۋ ئەكتەرەيە رۆلى "شىرلوۋك ھۆلمز" لىكۆلەرى بلىمەتى گىراۋە و بۇ ئەم رۆلەش لووتىكى گونجاۋى ھەبوۋە.

سەرە لووتى ساحىرە شوۋمەكەى رۆژھەلات كە لە ناۋ فىلىمى "The wizard of Oz – مارمىلكەكەى ئۆز" دابوۋ يان ئەۋ زىدايەكى كە لە ناۋ فىلىمى "سنىۋ وايت/ كچە سىپىلكەى بەفر ئاسا" ى بەرھەمى دىزنىدا سىۋە ژەھراۋىيەكە ئامادە دەكا، ئەمانەت بەبىر دىنەۋە؟ ھۆشيارى گىشتى پىمان دەلى ئەۋ لووتە درېژ و تىزانە كە سەرەكانىيان شۆر بووتەۋە، ئامازە بەخۆپەرستى دەكەن. بۇ ئەۋ كەسەى خاۋەنى ئەم لووتەيە كە بەدەگمەن ئەۋ كەسە ھەبوۋنى ھەيە كاردانەۋەكە زىياتر لە خودى بەدكارىيەكە رەنگە ئەۋە بى كە كەسەكە

لووت

پيويسته بېردهوام بېرھهآستی له پيشبينييهکانی خهآک سبهارهت بهخوپهريستبوونی خوئی بکا.

بويه نموونه هره باشهکههم بؤ ئەم جوړه لووته، "ئاین راند"ی نووسره که بيباکانه پهسنى رهوابوونی خوپهريستی کردووه. بویرم قسهکه بکه، یان نا؟ ئەویش سهره لووتی تیژ بوو.

پرسیار: ئەی ئەگەر لووتم ههم قیت و ههم تیژیش بوو، ئەوه واتای چیه؟

وهلام: سهره لووتیکی تیژ جا هر گوښهیهکی هبئی ناماژه بهراډهیهکی زوری ههستیاری بهرامبهر بهژینگهکی کاری دهکا. تو زیاتر له هر کهسیکی تر بهدهست نارپیکی ژینگهکی کاریتهوه دنالینی، له قهقهه پهرتوپووت و نامیره تیکچوووهکانهوه بگره تا سیاسهته بوگهنهکانی فهمانگهکته. ئەمه ئاریشهی ری تیچووی تویه. بهلام ههواله خوښهکه ئەوهیه که کارکهره سهره لووت تیژهکان دهشتوانن پهره بهژینگهکی کاریی خویمان بدن. پیوهره بالاکانی تو رهنگه بگوازریتهوه بؤ ئەوانی تریش.

تو که لووتیکی تیژ و له ههمان کاتدا قیتت ههیه، کهسیکی نهگبهتی. ههروهک پهندي پیشینان تو خاوهنی "لووتی زانینخواز"ی. لیکدانهوهکه دهگونجی، وا نییه؟ هیچ نهبی - تو زانینخوازی.

- تو ههستیاری بهرامبهر بهوشتانهی له دهوړویهرت روو ددهن.

ههرکهس نهینیهکی بوگهنی ههیه با ئاگهداری خوئی بی. "رالف نییدر" لووتی خوئی بؤ دۆزینهوهی کریاری ساختهچی بهکار خستووه. "لانگستون هۆگس" و "ئان مۆر لیندبیرگ"، ئەم دوو نووسره ویلی دۆزینهوهی راستی بوون. باشتترین شوین که تئیدا بتوانی ئەم سهره لووته سهیرانه بدۆزییهوه، کوپیه؟ سهردانیکی رۆژنامهیهکی لۆکال بکه. بانگهوازی بؤ مهکه. بهئسپایی خۆت بخزیننه ژووری ههوالهکان و لهوئی سهیری ههوالنیرهکان بکه.

قهبارهی سهری لووت

له ئەمریکادا و لهم سهردهمه نوپیهدا، ئیمه بیرۆکهی سهیرمان لهبارهی قهبارهی لووت ههیه. ناخۆ هیچ کام له هاوړپیهکانت بهم دوايانه پهنای بؤ نهشتهرگهری جوانکاری نهبردووه تا چارهسهری سهره لووتی خوئی بکا لهبهرئوهی پی دهچی بچووک بی.

نهخیر، گرفته ری تیچوووهکه سهره لووتی گهورهیه که یهکینکی تره له هیمايه باشهکانی

ۋو كە ئىستا بەشىۋەھىكى نابەجى بەھىمايەكى "رەگەزى" دادەنرى. سەير لەۋە داھە كە لە فۆرمەكانى سەرژمىرىكىردندا ھىل بەسەر ھەر بۆكىسىكى زانىارىيى تايبەت بەرەگەزدا بېنى، رەنگە خەلكى تىرې خاۋەن ھەر جۆرە ئەندانەھىكى سەرە لووت ھەمان بۆكىس پىر بىكەنەۋە.

- سەرە لووتى خىر بەپىچەۋانەھى سەرە لووتى بارىكە. ۋوۋى كەسەكە ۋوۋەرى خويندەنەۋەكەھى. ئاخۆ قەبارەھى سەرە لووتەكە بەبەرۋورد لەگەل پاشماۋەھى لووتەكە و پاناتىي دەم و درىژىي چاۋ چەندە؟

- ئەگەر شتەكە بەئاسانى يەكلا نەبۋە واتاى ئەۋەھى سەرە لووتەكە لە قەبارەدا ناۋەندىيە.

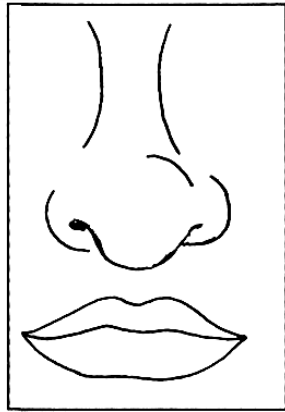
ئىستا ۋرە بدە بەخۆت و سەرە لووتى خۆت لە ناۋ نەينۆكدا سەير بىكە.

قەبارەھى سەرە لووت دەرخەرى ئەۋەھى كە ئاخۆ چۆن دەرۋانىيە ئاسايشى ئابۋورى. نىگەرانىيە سەرەكىيەكەھى كەسىكى سەرە لووت خىر پاشەكەۋتكردندە بۆ داھاتوۋ. ئاخۆ بەراستى چەند پارە دەبى لە ناۋ بانك گل درابىتەۋە؟ ببۋورە، سەرە لووت ئەمەت پى نالى. ھەزكردن لە ئاسايشى مادى مەرج نىيە ئامازە بەبىرى پاشەكەۋتى كەسىك بىكا.

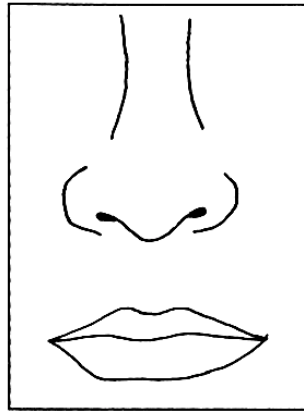
ئاخۆ ھەرگىز چاۋت بەپىكلامەكانى بەرنامەھى "American Express Traveler's Checks" ى "كارل مادلن" كەۋتوۋە؟ سەرە لووتە گەرەكەھى ئەكتەرى سىرووش بۆ ھاتوۋ دەلى: "بەبى پارە لە مالى دەرەمەچۋو و با بىرىكى زۆرىشت پى بى". زۆرەھى جار ھەست بەۋە دەكەھى كە سەرە لووتى ناۋەندى و خىر زۆر زىاترن لە سەرە لووتى بارىك ۋە بەرەچاۋكردى ئەۋەھى زۆر = زۆر، دەبى چەندى سەرە لووتەكە گەرەتر بى، ئەۋەندە زىاتر كەسەكە بىر لە پاشەكەۋتكردى پارە بىكەتەۋە «يان بەھۆيەۋە نىگەران يان شاگەشكە بى.»

ئەۋ كاتەھى چاۋىك بەسەر بەشى ئابۋورىي رۆژنامەكەتدا بخشىنى يان سەيرى بەرنامەھى "Newshour with Jim Lehrer" ساتەھەۋاللىك لەگەل جىم لېھەر "بىكەھى، زۆر كەسى سەرە لووت خىر دەبىنى بەلەخۆۋەگرتنى خودى جىمىش. لە رابردوۋدا كە بەرنامەكە پىي دەۋترا "The MacNeil Lehrer Newshour - ساتەھەۋاللى مەكنىيل - لېھەر" ئەۋ كاتەش تۆ بەردەۋام "مەكنىيل" ت لە بەرچاۋ بوۋ.

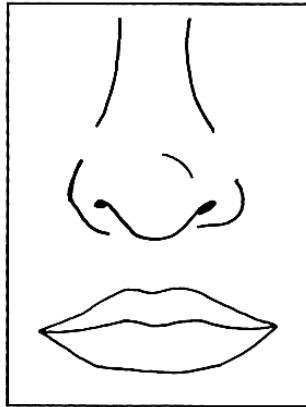
كى زۆرەھى جار بىر لە پاشەكەۋتكردن دەكەتەۋە؟ خەلكى ھەزار و خەلكى فراۋانخواز و چاۋچنۆك و خىرخواز و كۆكەرەۋانى ھۆنەر و... ناكرى ئەم خەسلەتە تايبەت بەگروۋپىك بىرى. ئەۋ كاتەھى نەپنىيەكان دەخوئىيەۋە دەرەك بەۋە دەكەھى كە پاشەكەۋتكران خاۋەن

خړ

باریک

ناوهنجی

قه‌بارهی سه‌ری لووت

موچې جۆراجۆر و سهر بهرېگه زى جۆراجۆرن. پهنكاورېنگتيرين بهرنامهى تهله فزيؤنى له بارهى ئه و كهسانهى كه پارهيان له سهر يه كه له كه كر دووه له لايه ن پياويك كه خاوه ن سهره لووتى گونجاوه بۆ ئه م كاره پيشكيش ده كرى. هه لته ته ئه م پياوه "رؤبين ليچ" ي پيشكيشكارى بهرنامهى "Life Style of the Rich and Famous – شيوه ژيانى كه سانى زهنگين و ناودار" ه.

پرسيار: ههر دوينى بوو كه له گه ل داىك و باوكم له سهر پاره ليمان بووه شه ريكى پر ههراوه ژريا. ئه وان ده يانوت: "تۆ وا ۳۰ سالته، هيشتا ژنت نه هيتناوه و موچې ئه و كاره رۆژنامه گه ريبهت هه ژارانه يه. كهى ده ته وئى بيريك له داهاتووت بكه يه وه؟" ئه وان راست ده كه ن. به لام قسه كانى تۆش له باره ي سهره لووتى من و هه زنه كردنم له پاشه كه و تكدنى پارهش ههر راستن. بۆ بهرگريكدن له خۆم من ده بووايه چۆن وه لامم دابانه وه؟

وه لام: ههر كاتيك خه لك پيت بلئى تۆ له وان جياوازى و به م شيوه يه بيخه نه بارى په رچه كرداره وه، ئه م قسه يه ي ئه وان رهنگه ريگهت بۆ خو ش بكا تا بير له وه بكه يه وه كه رهنگه شيوازى كه سى ئه وان له بنه رته وه له هى تۆ جياواز بئى. رهنگه ئه مه ش نه ختيك له نازارت كه م بكا ته وه. سهره لووتى تۆ زۆر بارىكه. ئه ي هى داىك و باوكت چۆنه؟

وه لام: سهره لووتيان زله، زۆر زل، به تايبه تى هى باوكم. به لام قسه كانت برينداريان كردم نه ك ته نياش له بهر ئه وهى من به هؤى لووتم كه سيكى نامۆم، بگره له بهر ئه وهى تۆ ده لئى ههر هيمايه كى روو نيشانه ي به هره يه كى تايبه ته كه واته لايه نه باشه كه هى هه لويسته نابه پرسيارانه كه م كه هاوپرئى سهره لووته بارىكه كه مه چپيه؟

وه لام: جيا له و باره كۆمه لايه تيانه ي كه تۆ به هؤى سهره لووتيكى ئاواوه تووشيان ده بى، ئه م سهره لووته واتايه كى سه رسر ميني هه يه. ئاخۆ هه رگيز گوئيبىستى هؤشيارى خوشگوزهرانى Prosperity Consciousness بووى؟ واتاي ئه وهى كه پاره ته نيا وهك هيمايه ك بۆ دابينكردنى وزه و كار و شاره زايى و پاداشت كردنه وه دابنرئى. پاره له جياتى ئه وهى شتيكى پاشه كه وت بۆ رۆژى رهش بئى شتيكه كه وهك ئاو له جووله دايه و ئه گه ر نيگه رانيه ك له ئارادا بئى، ئه وا يه ك دلؤپى ترى لئى ناچكيتته وه.

هه رچه نده ئه گه رى ئه وه هه يه كه هه ركه سيك بۆ باوه ريكردن به م فراوانيه ي پاره زۆرى له خۆى بكا به لام تۆ ئه م بيروكه يهت هه رس كر دووه، وا نييه؟ ئاخۆ ئه وه به به هره ي خۆت دانائى كه هه ست به وه ده كه ي به رده وام به شى پويست پاره ههر ده بئى؟ ههروه ها ئاخۆ تۆ به جۆريك هه ست به وه نه كر دووه كه به رده وام پارهت بۆ دابين ده كرى.

پرسیار: کتومت وایه و بۆیه نیگه رانیس نابم و خیزانم له بهر ئەم خەم نەخواردنەم به شیتیم له قەلەم دەدەن.

وهلام: بینیت؟ هۆشیاریی خوڤگوزهرانی له تۆدا سروشتیییه و سوودهکەیی ئەوهیه که تۆ له ژیانندا سه‌ربه‌ستی و ده‌رفه‌تی ئەوه‌شت ده‌بی که خه‌لکی تریش له‌م تیگه‌یشتنه رۆحانییه سه‌باره‌ت به‌پاره رابینی. به‌لای خه‌لکی تر، به‌له‌ خوڤگرتنی دایک و باوکیشته، تۆ نموونه‌ی که‌سیکی زۆر چاونه‌ترسی. که‌واته تا ده‌توانی ئەم هه‌له بقۆزه‌وه و له‌به‌رئه‌وه‌ی خه‌م له‌ پاره ناخۆی شه‌رمته به‌خۆت نه‌یه‌ت.

ئه‌ندازه‌ی کونه‌ لووت

هه‌ناسه‌یه‌کی قوول و هه‌ریگه‌. ئەگه‌ر پێویسته بوو شتیکیش بخۆره‌وه. ئیمه به‌نیازین له‌ کونه‌ لووت بکوڵینه‌وه. ده‌زانم به‌ر له‌وه‌ی بی به‌رووخوینه‌وه‌یه‌کی ته‌واو پێگه‌یشتوو، ره‌نگه‌ کونه‌ لووت به‌لاته‌وه وه‌ک کریتترین به‌شی رووت بی. به‌ پێی ئەم واتایه ره‌نگه باسکردنی بابته‌یککی وه‌ک واتای ئەندازه‌ی کونه‌ لووتیش شتیکی تابوو بی. ته‌نانه‌ت هاوڕێیه گیانییه‌کانیش ره‌نگه‌ هه‌ز نه‌که‌ن باس له‌ بابته‌یککی وه‌ک واتای ئەندازه‌ی کونه‌ لووت بکه‌ن. به‌لام من تامه‌زرۆم باسی بکه‌م. هۆیه‌ک بۆ ئەم تامه‌زرۆیونه‌م ئەوه‌یه که هه‌ر که‌سیک له‌ بواری فرۆشیاریدا کار بکا، پێویسته له‌سه‌ر کونه‌ لووت زانیاری هه‌بی. هۆیه‌که‌ی تریشم ئەوه‌یه که به‌پێچه‌وانه‌ی خه‌لک که به‌رده‌وام سه‌باره‌ت به‌ پاکخواینی لووت ترسیان هه‌یه شیوه‌ سروشتییه‌که‌ی لووت نامترسینی بگره‌ کونه‌ لووت ژیرییه سه‌رنجراکیشه‌که‌ی کۆره‌که‌ی خۆم ده‌خاته‌وه یاد.

ئهو کاته‌ی "مه‌ت" پێره‌وه‌که بوو یه‌که‌یک له‌ خولیا سه‌ره‌کییه‌کانی به‌کورتی و به‌روونی لووت کوڵینه‌وه بوو. رینوینی دایابانه‌ش کاری لێ نه‌ده‌کرد. له‌ ماوه‌ی گه‌فتگۆیه‌کی نیوان مه‌ت و "میچ"ی هاوسه‌رمدا ئەم جۆش و خرۆشه له‌سه‌ر لووت ته‌واو درێژه‌ی کیشا. بۆیه‌ هاوسه‌رم به‌نه‌زاکه‌ته‌وه وتی: "کوری خۆم، ئەوئ جیی ئەنگوستت نییه. تکایه هه‌ر ئیستا ده‌ستت له‌وئ ده‌ربینه‌".

مه‌ت یه‌کسه‌ر به‌گوپی باوکی کرد و په‌نجه‌ی خۆی ده‌ره‌ینا و راست کردی به‌لووتی باوکیدا.

هه‌وله‌کانی ئیمه بۆ خویندنه‌وه‌ی روو به‌و راده‌یه مشومری تیدا نییه. با به‌شیوازه زۆر نه‌رمونیانه‌که‌مان بویرانه بچینه سه‌ر کونه‌ لووت.

گونه‌لووتی
گه‌وره

گونه‌لووتی
بچوک

نه‌ندازه‌ی گونه‌لووت

لووت

تۆ چۆن پېوانى ئەندازەى كونه لووت دەكەى؟ نىگەر ان مەبە پېوئىستىت بەھىچ شتىكى ئاشكرای وەك راستە نىيە. تەنیا لە پروبە پروو و لەسەر يەك ئاست لەگەل روو، سەيرى كونه لووتەكان بگە.

– ئەگەر بتوانى كونه لووتەكان بەتەواوى ببىنى كونه لووتت بەكونە لووتىكى گەورە دابنى.

– ئەگەر تەنیا دوو ھەواكىشت دى كەواتە كونه لووتەكان زۆر بچووكن.

– ئەگەر ھەر ھەواكىشىكت نەدى؟ مادام يان ئەو سەيرى بووكەلەى بارى دەكەى يانىش كونه لووتى كەسەكە زۆر بچووكە.

ئەندازەى كونه لووت، دەكرى بەراورد بكرى لەگەل توانای پارەكىشانەوہ لە بانكىك. دەزانى داغلە چىيە؟ داغلە كونىكى تىدايە بۆ ئەوہى سكەى پىدا ئاودىو بكرى. زۆربەمان پارە وردەكانمان لە ناو شتىكى وەك بەركمان دادەنەين كەسەرى داپۆشراو بى و بەئاسانى دەستمان بگاتە پارەكە. بەشىوہىكى سروشتىش ھەندىك كەس برىارىان داوہ كونهكەيان فرەتر بگەن تا بەئاسانى دەستيان بەپارەكە بگات و ھەندىكى تر برىارىان داوہ كونهكەيان تەسكتر بگەن تا پارەكە بەئاسانى رانەكىشريتە دەرەوہ.

ئاخۆ چ كاتىك ئەم برىارە گرنكە دراوہ؟ من خۆم لەو باوہرە دام كە ھەر پۆحىك بەر لەوہى ژيانىك وەرېگرى، بۆ ئەندامە سەرەككەيانى روو، گرېبەستىك دادەرىژى، سەيرى ئەو بەشەى لەسەر "دژايەتى بەھرە" نووسراوتەوہ، بگە. بەلام ئەگەر پىت باشترە برىاردانەكە بەشتىكى بەرىكەوت لە قەلەم بەدەى كەواتە بەردەوام دەبى وا بىر بگەيەوہ كە كونه لووتەكانت راستەوخۆ لە يەكىك لەو ئامپرانەوہ دەرچوونە كە بۆ كرىنى شتومەك پارە ھەلدەدرىتە ناويان (Slot machine).

ھەرچۆرە لىكدانەوہىەكى گرېنگ بۆ ئەم بارە كرابى، بەلام ھەزاران سالە كە رووخوینەوان پىوہەندىيەكى ئاشكرایان دۆزىوہتەوہ: كونه لووتى گەورە ھىمەى دەسبلاوېوونىكى زۆرە، ھەرەك ئاسان دەسبردنە ناو گىرفانە. ئەوانى ترمان كە كەمتر خەرج دەكەن كونه لووتيان بچووكە، ئەم خەلكە وەك داغلە وان.

پرسىار: ئەم شىوازەى خەرجكردن چۆن لەگەل پېوئىستى ئاسايشى ئابوورى ھاوتا دەبى؟ ئاخۆ سەرە لووتى گەورە لە خۆيە ھاوپى كونه لووتى گەورەيە؟

وہلام: ھەر شتىك رى تى دەچى. لە راستىدا كۆمەلەك لە دەولەمەندە سەرەككەيانى

ئامريکا سهره لووتى گوره و کونه لووتى بچووکيان ههيه. "ئالگزاندر هاميلتون"، يه کهم خه زينه دارى له ميژووى ئامريکا دا ئه م جوړه لووتهى هه بوو. ئه م شپوهيهى لووت له ناو سهر کرده به ناوبانگه کاني پيشه سازيدا ږه و اجى هه بووه: "ئندر وو کارنيچ" ي بازگان و "جېي پى مورگان" ي بانکدار و "جېيمز جېي هيل" که له پيشه سازيى هيلى شه مه نده فسر که سيکى به ناوبانگ بوو. ئه م ږو ئيمه سه ليقه يه کى زور له ناو شتومه کى مال وه دا ده بينين و ئه م سه ليقه له لووته گوره و کونه لووته بچووکه کاني "ئالډو گوچي" ي بازگان وه سهر چاوهى گرتووه.

به لام شپوازي خه رجکرنش هه روهک هيمايه کاني ږوو مسوگه ر نيهه. "دوکتور جون دى ږو کفيلر" که له ناو ميژووى ئامريکا دا ږهنگه زهنگينترين پياو بوو بى له و که سانهى باس کران ته و او جياواز بوو. سهره لووتى ږو کفيلر زل بوو، به لام کونه لووته کاني هاوتاي کو مه ليک له گه وهر ترين ئه و کونه لووتانه بوون که ديتبووم. ئاخو ده تراني که ئه م سهرمايه داره ږولايينه ته نيا به پار ه کو کړدنه وه ناوبانگى دهر نه کړد بوو، بگره خيړخوازيکى دل سو زيش بوو.

ئپوهى خيړخواز و فرو شيار بهر له وهى دهمتان بو کړپاره کونه لووت و سهره لووت گوره کان ئاو بکا پيم باشه بزنانن که تواناي خه رجکرنى ئه م که سانه ئه وه نده به ئاسانى پيشبيني ناکړئ. ئه ندر ا زه کونه لووت ناتوانى ئه وه ت پيشان بدا که ئاخو که سيکى زهنگين تو يان کو مپانايه که ت به که سيک يان کو مپانايه کى موسته حقهى خيړ پي کړدن داده نى يان نا. کونه لووتى گوره ته نيا له وه دل نيات ده کاته وه که بړيکى زورى پارهى که سيک، به هه ر شپوهيه ک بى ده بى خه رج بکړئ، خه رج که ره به سو زه کان ږهنگه پتيان خو شتر بى، پاره که خه رجى خو يان بکن.

لووتىکى به هه مان راده پيشبيني نه کړ او لووتى "ئندر وو کارنيچ" ه، سهره لووتىکى گوره و کونه لووتى بچووک. ږهنگه بزاني که کارنيچ هه م ده سنو و قوا و هه م خيړخواز بوو. به شپوهيه کى باوتر خه لکى خاوه ن ئه م سهره لووته گه ورانه زور بهى جار له پيدانى ئاموژگاريى تايبه ت به پاره، ده ستودل کړاوه ن. "رالډ نيدر" له پيناو کړپاره کاند ا خه بات ده کا و به هه مان شپوهش "ږولا بيگوم" ي شار ه زاي ميکياژ که به "Ralph Nader Of Rouge" "ناسراوه." "نارسر فورمر" ئاموژگاريى ږيوار ه کاني کړدووه که له جيهاندا چاوه رپي پارهى زور نه بن. "جېين براينت کوين" چه ند مليون خه لکى له شار ه زاييه ئابوور يه که ي خوى بي به ش نه کړدووه «هه لبه ته ئه م چه ند مليون خه لکه خويندنه ران و بينه راني ته له فزيون

دهگریتته وه. نابئی کوین ههروهک که سیکی وا بناسینین که پسوولهکانی خوئی ههروهک چوکلیت بهناو خه لکدا بلاو کردیته وه.»

پرسیار: ئەئی گاندی؟ ئەو سه ره لووتیکی زلی هه بوو، وا نییه؟

وه لام: هه ره که سیکی که ریگه ریچانییه که ی ته کی دنیا بگریته بهر، شیوازی پارخه رجکردنی به ئاراسته ی یارمه تیی خه لکی تر ده بی و به هه مان شیوهش وا بیر ده کاته وه که سکه پاره که ی له خودی خوئی خه رج دهکا. "مه هاتما گاندی" وهک دایکه "تریزا" به دهنگ هه ژاران و نه دارانه وه چوو. که واته سه ره لووتی گه وره و کونه لووتی بچووک رهنگه بو خه لک خیر و به ره که ت به دیاری بپن.

شیوهی کونه لووت

ئیسنا ئەگر قیزت نابیتته وه با له کونه لووت ورد ببینه وه که ده شی چوار شیوهی سه ره کی وه برگرئی به لام هه لبه ته هه ره هه موویان له سه ره یهک لووتدا نادۆزریته وه له گه ل ئەوه شدا دوو کونه لووتی ناهوتا، هیمایه کی به ربلاوه. که واته که کاتیک له نه ینو کدا سه ره لووت ده که ی، بزانه ئاخو ده توانی شیوهی هه ره کونه لووتیکت به جیا بناسییه وه. رهنگه تو دوو شیوهی جیاواز بو کونه لووته کانت ده ستنیشان بکه ی.

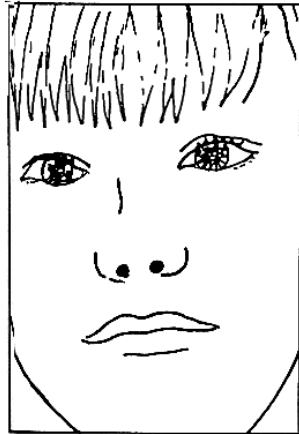
- کونه لووتی خری شیوهیه کی باز نه یی هه یه «ته نیا خوارترین به شی کونه لووته که خره. کونه لووتی کهس وهک باز نه خری نییه.»

- کونه لووتی لاکیشیه یی شیوهیه کی ریک و دریزی هه یه و زۆریه ی جار له قه پارهدا بچووکه.

- کونه لووتی کلپه یی رهنگه بو ناسینه وه سه ره تا ناخو شترین شیوهی کونه لووت بی، به لام چاوت هه ره لئی رادی، له به ره وه ی ئەم شیوهی باوترین شیوهی کونه لووته. ئەم شیوه کونه لووته سه ره تاکه ی ریکه به لام پاشان به ئاراسته ی لووت ده چه میتته وه.

- کونه لووتی سیگۆشه ده گمه نترین شیوهیه. وهک ئەوه وایه که له ناو بیابانیکه ی زیخین ولاتی میسر دا بسوورپییه وه و له ناکاو خو ت به قووچه کیک دابده ی. هه ره ئەو رۆژه دادی که تو به دیتنی جووته کونه لووتیک که له قووچه که مینیا تو زریه کان بکا. واقت ور بمینی و هه ست به وه بکه ی که جووته کونه لووتیکی سیگۆشه ی هاوتات دۆزیوه ته وه.

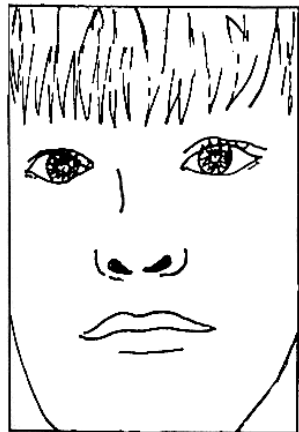
ئاخو ئەم لایه نه به ره و گه شتی زیاتر بو ناو لووت هانمان ده دا؟ ته نیا بیر ی لی بکه وه.

کونه لووتی خر

کونه لووتی لاکیشیهی

کونه لووتی کلپهیی

کونه لووتی سیگوشهیی

شیوهی کونه لووت

رهنگه تۆ رۆژئیک ببی بهجۆره ده لالیکی گهشتوگوزاری بۆ ناو لووت.
ههچهنده من ههولم داوه ههبوونی ئەم گهشته بهسەلینم، بهلام رهنگه بهتهواوی قهناعتت
بهوه نهیهت که خویندنهوهی کونه لووت رینگهیهکی نایابه بۆ دیتنی جیهان. من که
مامۆستام دهتوانم قهناعتت پێ بینم. دهزانم ئەگەر له واتا راستهقینهکهی کونه لووت تی
بگهی بۆی شیت دهبی.

شتهکه بهم شیوهیهیه: شیوهی کونه لووت زانیاریت پێ دهبهخشی سهبارت بهشیوازی
خهرجکردنی پاره. تۆی فرۆشیار رهنگه زیاتر ههز لهو کریارانیه بکهی که کونه لووتیان
خره. ئەگەر خوا بهندهیهکی رووخۆشی خۆش بوی خهلکی کونه لووت خر له بهههشت له
ریزی یهکه مدها دهبن. ئەم خهلکه دهستودلکراوهن و شارهزاییهکی تایبهتیان ههیه له رینگه
داهینهراوه بۆ خهرجکردنی پارهکانیان.

بهشیوهیهکی رووتتر مه بهست ئەوهیه که خهلکی خاوهن کونه لووتی گهورهی زۆر خر
دهستبلاوترین کهسانی سهه رووی زهوین. جارێک که ئافرهتیکێ خاوهن ئەم ههیمایه
سهردانی وۆرکشۆپیکمی کرد، ئەمهم پێی وت. پێیم وت که کونه لووته خههکانی ئاماژه
بهئیرییهکهی له ئاروگۆپزکردن بهقهردهکانی دهکا. ئەو ئەوهنده پێ کهنی که لهسهه
کورسییهکه بهربووهوه. کاتیک دهستی بهقسه کردهوه وتی:

"من ۲۲ کارتی متمانهم ههیه و ههه ههموویان سهتاسهت قهردیان لهسهه کۆ بووتهوه."
جاریکێ تر که من وۆرکشۆپم کردهوه ئافرهتیکێ تر که جووته کونه لووتیکێ هاوتای
یهکتیری ههبوو لهسهه ههمان کورسی دانیششت. من وهک جارێان ههلسهنگاندنیکێ
رێکوپێکم کرد. ئەو وهک دیوانه دهستی بهپیکههین کرد، بهلام لهسهه کورسییهکه بهرنهبووه.
"منیش ۲۲ کارتی متمانهم ههیه، بهلام تاکه دانیهکیشیان له سهتاسهت قهردی لهسهه
کۆ نهبووتهوه."

ناوی ئەم خانمانه نادرکینم. بهلام "میری هانت" که جووته کونه لووتیکێ هاوتای ههیه،
بهئاشکرا گوتوویهتی سههدهمیک تا بری ۱۰۰,۰۰۰ دۆلار کهوتبووه ژیر باری قهردی. ئەمپۆ
ئەو ههروهک سههرونوسههری "چیپ ستییک مانسلی" چۆنیهتی گهیشتن بهزیرهکی له بواری
ئابووریدا، پروون دهکاتهوه.

کونه لووتی لاکیشهیی هاوتایه لهگهڵ پارهخهرجکردنیکێ شرۆفهکارانه. خهلکی خاوهن
ئەم جۆره کونه لووتانه ههزیان له ریکخستنی داها و دهرکهوتنی خۆیان. «هۆشیاری

تايىبەت بەلووت: خەلكى خاۋەن ئەم ھىمايە كە دەۋلەمەنىش بن دلىان زۆر بەۋە خۆش دەبى كە بىرە راستەقىنەكەى سامانىان نەدركىتن. بەلام ئىستا تۆ ھەرۋەك ۋو خويىنەۋەيەك دەتوانى بەپىشېنىكىردنى راستىيەكە بەھەمان رادە دلى خۆت خۆش بكەى. تۆ دەتوانى ئەۋ شتەى لە ناۋ مىشكى ئەۋاندا دەخولتتەۋە بەكسەر لە لووتيان بخويىنەۋە.

كونە لووتى كلىپەى تايىبەتە بەبەھرەى پارە خەرچىكىردىكى بى باكانە. ئەگەر شتىك كەۋتە بەردلىت ھەر دەيكىرى، بى ئەۋەى رەچاۋى ئەۋە بكەى كە ئاخۆ شتەكە بەدلى سەركارە كونە لووت لاكىشەبىيەكەت دەبى يان نا.

باشترىن نمونەم بۆ ئەم بوئىرىيە "كىنى كرامر"ە، ئەۋ پياۋەى سىرووشى بۆ كەسايەتتەيە يەكجار مەتخۆرەكەى ناۋ "Seinfeld" ھىنا. كونە لووتەكانى كلىپەى ۋ ئىجگار بچوۋكن. كونە لووتى سىگۆشە ھاۋرپتتە لەگەل ۋرپاىيەكى يەكجار زۆر پەرەسەندوۋ بۆ پارە خەرچىكىردن. بەرپەرچدانەۋەى رى تىچوۋ چاۋچىنۇكىيە، بەلام لە دىدى خەلكەۋە ۋاىە. بۆچوۋنىكى دەروۋنىيى پىرپەزەبىترى ۋو خويىنەۋەيەك دەلى ئەم كەسە لە ژياندا دەسكورتە.

ئىستا "لى سكۆت"ى بەرپەۋەبەرى ئىدارىيى بىرپاردەرى ۋۆلمارت گوتى لە پارە نىيە، بەلام بەلامەۋە ئاسايى دەبى ئەگەر بۆم دەركەۋى كە ئەۋ سەردەمىك لە ژىر پالەپەستۆيەكى ئابوۋرىي گەۋرەدا بوۋ بى. من حەپەسام، ئەۋ كاتە حەپەسام كە خەرىكى سەيركىردنى ۋىنەكانى ناۋ وتارىكى كۆۋارىك بووم كە لەسەر كۆمەلە بەرپەۋەبەرىكى ئىدارىيى بىرپاردەرى شارەزا ۋ زىرەك نووسرابوۋ ۋ لەۋىدا چاۋم بەكونە لووتەكانى سكۆت كەۋت. ۋىنەى ئەۋ لە تەك ۋىنەى "جىفرى ئىمپلنت"ى كۆمپانىيەى "General Electric" ۋ "ستىف بالمر"ى كۆمپانىيەى "Microsoft" ۋ "رۆبىرت ناردىلى"ى كۆمپانىيەى "Home Depot" ۋ "كرىچ بارىت"ى كۆمپانىيەى "Intel" بوۋ. ھەر ھەموۋ ئەۋاننى تر لەگەل پىشېنىيەكانم بۆ كارگىرەكانى كۆمپانىيا ھاۋبەشەكان دەگونجان، لەبەرئەۋەى ئەۋ كونە لووتانەيان ھەبوۋ كە لەبەر بچوۋكى بەنزىكەيى نەدەبىنران. كونە لووتى سكۆت لە پىشېنىيەكانم توۋشى گومانى كىردم لەبەرئەۋەى ئەم كونە لووتانە تەۋاۋ گەۋرە بوون.

دواتر كە بەۋردى سەيرم كىرد، ئەۋەم دۆزىيەۋە كە شىۋەى كونە لووتى سكۆت سىگۆشەيە كە بۆ پىشەكەى شىۋەيەكى گونجاۋە. لە بابەتەكە تى گەشىتم. خۆرسكىيەكانى كەسكى دەسبلاۋ دەتوانرى بەھۆى شىۋازى بەۋرىيەى پارە خەرچىكىردنەۋە ھاۋسەنگ بىرى.

پىرسىيار: ۋام دەزانى ئامانجەت لەم ۋانەۋتەۋەت ئەۋەيە خەلك ھان بەدى زياتر رىز لە

خویان بنین. من که بهردهوام رقم لهم کونه لووته سیگۆشه ناشیرنانهی خۆم بووتهوه ئیستاش ئهوه دهبیستم که پیوهندیان بهدهستوقاوییهوه ههیه. زۆر چاکه. ئاخۆ من بهو زانیارییهوه بناخهی کهسایهتیم دابریژم؟

وهلام: رهنگه هیمای کونه لووتی سیگۆشه بهبهراورد لهگهڵ ههموو هیماکانی تر بهپرچدانهوهی زیاتر بی. بهلام بیر له واتاکهی بکهوه. ئیمه لهسهه ههسارهی فیربوونین. بهبۆچوونی من کونه لووتی تۆ ههروهک مهالیای شههرفی سههباریک بهرخه. ئاخۆ تۆ وانهی سهخت لهسهه چۆنیهتی مامهلهکردن لهگهڵ پاره وهنهگرتووه؟

پرسیار: با.

وهلام: کهواته ئهو زانیی و سۆزهی که وهدهست هیناوه بهکهم مهزانه. "ماری ئانتونیت" بهوه ناسراوه که له رووی مادیهوه کهسیکی بی بهزهیی بووه. گوایه پاش ئهوهی پی و تراوه جووتیاران نانیان نییه، بخۆن ئهو وتویهتی: "با کیک بخۆن". تۆ له رووی دارایییهوه له ههه ئاستیکدا بی، ریگه به خۆت نادهی قسهیهکی لهم جوهرت له دم دهربچی. تۆ زیاتر له کهسانی خاوهن ههه جوهره کونه لووتیکی تر توانای دۆزینهوهی ئهو کهسانهت ههیه که بهناشکرا و بهنهینی بهدهست نهداریهوه دنالین. سۆزی تۆ له خهمهکانیان کهم دهکاتهوه و رهنگه تۆ هههگیز رادهی ئهم کاریگههری خۆت نهزانییهوه.

پرسیار: کهی دهتهوی باسی باشتترین جوهری ئهو کونه لووتانهم بۆ بکهی که ئافرهتیکه وهک من دهتوانی هاوژوانیتیان بکا؟ له چاوهروانیان خهریکه دهرم.

وهلام: ئهگهه خهمی گهورهی تۆ پاره بی پیم باشه بهباشی له کونه لووتی هاوژوانی داهاتووت ورد ببییهوه «بهلام نهک بهشپوهیهکی ئهوهنده ورد که هاوژوانهکهت لیت بکهوئته گومان و را بکا». پاشان بیر له پیوستیه کورتخایهه و دریژخایهه کانت بکهوه.

رهنگه هاوژوانیکی سههیر و دهسهلاو بۆ کاتی خوشگوزهرانی بهکهلکی تۆ و کونه لووتهکانیشت بی. ئهگهه بتهوی کاتیکه خۆش بهسهه بهی با هاوژوانهکهت کهسیکی خاوهن کونه لووتی گهوره و خری بی. بهلام ئاخۆ پیت باشه ئهو کهسه بی بههاوسههت؟ ئهو هۆکارانهی کاریگههریان لهسهه ئهم بریارهت دهبی بریتین له شپۆازی خۆت له پاره خههجرنددا و ئهو راستیهه که ئاخۆ هیچ حیسابیکی بانکیتان ههیه یان نا.

هاوژوانیکی کونه لووت لاکیشهیی رهنگه له کاتی هاوژوانیدا ئهونده دهسهلاو نهبی، بهلام کاتیک حیسابی بانکی خۆت بهتال دهبی قهههری بوجهدانانی هاوژوانهکهت دهزانی.

نھېنئىيەكانى كار و پارە دەبنە ھۆى ئەوھى لووت وەك بەشېكى سەرنجراكىشى ڤوو خۆى بنوئىئى. ئىستا تۆ لە ھەلئېژاردنى كار يان ھاوژواندا يان لە ھەلئېژاردنى مامەلەى بازركانىي گەورە يان كارىكى بازاركېدا، دەتوانى بوەستى و ئاورپ لە لووت بدەيەوھ. لووت زۆر زانيارىت لەبارەى چۆنئەتئى بەھېزترکردنى پئوھندىيەكان بۆ دەستبەر دەكا. لە بەشى داھاتوودا ئىمە ئاورپ لە ئەندامىكى ڤوو دەدەينەوھ كە راستەوخۆتر لە ھەر ھەموو ئەندامەكانى تر پئوھندىيە بەھېزەوھ ھەيە.

كۆلم

ئاخۇ كۆلمەكانت دەربرى ھىزى تۆن؟ ھەلبەتتە گومان لە دەربرىنەكەدا نىيە، بگرە لە چۆنىەتتى ئەم دەربرىنە داىە. ھەر پروىەك پىشانەدرى لانى كەم تاكە بەھرەپەكە بۇ ھەلكردن لەگەل خەلكى تر.

بۇ پروى بەدەر لە پروى مرؤف، ھەوالەكە ئەوئندە خۆش نىيە. بۇ نموونە شىرىنىيە ئالقهىيەكان، كونىكىان تىداىە، بەلام دەبوواىە لە شوئىنى ئەم كونه كۆلم ھەبوواىە «يان ئەگەر ئەم شىرىنىيانە چاو و لووت و برؤ و دەمىان ھەبوواىە ئەم كونه شوئىيان بوو». ئاخۇ بەرپكەوتە كە ھەرگىز شىرىنىيەكى ئالقهىيە نەبوو بە سەرؤك؟ وا بزنام بەرپكەوت نەبوو.

خۆشبەختانە تۆ مرؤفى و ئەمەش بەو واتايەيە كە تۆ دەتوانى بۇ ويستەكەت ھەول بەدى. ئاخۇ ويستەكەت پلەيەكى سىياسىيە؟ يان كۆمەلايەتى؟ برؤ و دەستى بىنە، تۆ تەنانەت دەتوانى بەئىزەش بۇ ئەم ويستەت ھەول بەدى، بەلام لەم سەردەمەدا دۆزىنەوہى ئىزەيەك كارىكى سەختە. بەلام لانى كەم ئەو كۆلمانەى كە پىت بەخىراون سەردەمىانەن و لە كارايدا پلە يەكن. ھەر پىويستىشت بەكۆلم دەبى. ھەم لە فرؤشيارى و ھەم لە پىوئندىيەكاندا بەرەنگار بوونەوہى دەسەلاتەكان پەنگە و رەبەزىن بى. پەنگە پاش رۆژىكى ناخۆش ھەست بەو بەكى كە لەگەل جەنگاويرىكى ئەوتۇدا زۆرانبازىت كىردووہ كە قەلغانەكەى ھەرگىز تىك ناشكى. لەبەرئەوہ رىز لە خۆنانت زياتر لە ھەر قەلغانىكى تر، پىويستى بە نۆژەنكردنەوہ ھەيە.

لە رۆژىكى وەك ئەو رۆژانەدا لە سووچىكدا خۆت بەخوئىندنەوہى ئەم بەشە خەرىك بەكە و شكۆمەندىيە كۆلمەكانت بىيە.

بەرچەستەھى كۆلم

بەرچەستەھى كۆلم بەھ واتاھىيە كە ئاخۇ كۆلمەكان تا چ رادەھىك دەرپەرپون:
- ژمارەھىك كۆلم رەنگە بەرچەستە بن و ھەك پەھكەركانى سەر زنجىرە چىاي "پوشمۆر"
واتە ھەك ئەھ پىكھاتە چاھ دەرپۆقېنانە بېنە بەرچاھ كە سەرنجىت رادەكېشن و دەبنە ھۆى
ئەھى بلىيى "وا".

- ھەندىك كۆلمى تر ئاسوودەن و رەنگە لە بنەرەتدا نەبنە ھۆى سەرسېمانت تەنبا لە
بارىكدا نەبى كە بەمەبەستىكى تايبەت سەبىريان بىكەى «بۆ نمونە ئەھ كاتەھى كە دەتەھى
ۋووى خۆت بەگۆپىرەھى كىتېبىكى ۋووخوتىندەنەھى ھەلبەسەنگىنى». ئەگەر نەتتوانى بەھىچ
جۆرىك كوتە كۆلمىك بدۆزىيەھى كە لە ۋوھەھ دەرپەرپىيى و ناچار بى بلىيى "كوا؟" ئەھ كاتە
ئەھ وتەھى خۆت بەوتەھىكى ئامازدەر بەسەركەھوتن ھەژمار بىكە لەبەرئەھى تۋانىوتە
كۆلمى ئاسوودە بناسىيەھى.

پرسىيار: بەلام تىكايە پىم بلىي كە ھىشتاش ئەھ كۆلمە ئاسوودانە تايبەتمەندىيەھى
باشيان ھەھى.

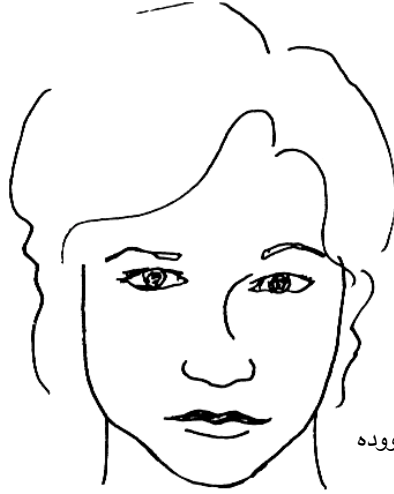
ۋەلام: ئەھ تايبەتمەندىيەھى ھەھى و من ئەھ زانىارىيە پىشكىش دەكەم بەھ خانمانەھى
خاۋەن كۆلمى ئاسوودەن و كە لە شەرمان ۋرەھىان نەماۋە. ئەھ كاتەھى كە تۆ لاپەرەكانى
كۆۋارى تايبەت بەئافرەتان ھەلدەھىيەھى چاوت بەئامۆژگارىيەكانى بى كەموكۆپىي
مىكىياژكردن دەكەھى. ھەر ئەھ كاتەھى چاوت بەرپىنۆپىيى دىشكىنەر سەبارەت
بەبەرچەستەكردنى "سېۋ" ھەكانى سەر ۋوومەتت دەكەھى. رەنگە لە وتارەكەدا پىت بوترى بۆ
دروستكردنى ئەھ جۆرە سېۋە سىحراۋىيانە پىۋىستە ۋووت ھەلمژرى و ھەندىكمان ئەھ
كارە بەگىسكى كارەبايى ئەنجام دەھىن و ھەول دەھىن ئەھ شتەھى كە ھەبۋونى نىيە
بەرچەستە بىكەھىن.

پاشان ئىمە ئەھ پىكھاتە تا رادەھىك بەتالە بەمكىياژ سۋاق دەھىن. ئەھ كاتەھى كە لە
كۆتايىدا كۆلمەكانى خۆمان دەرپۆقاند و سەرسامى شىۋەكەھى بۋوون، ئاخۇ ئەمە چ
سوۋدىكى بۆمان دەبى؟ بەرھەمەكە رەنگكارىيەكى جوانە كە ھىل و پەلەھى لەسەر
دەرکەوتوۋە. رەنگاۋرەنگى ئەھ بەرھەمە دەرخەرى ئارەزۋوى ئىمەھى بۆ خۆپازاندەھى نەك
گرىنگىدان بەخودى خۆمان.

ئەگەر دەتەھى خۆت ھەك ئالاي ئەمرىكا رەنگ بىكەھى، كىشە نىيە. ھەر چۆنىك بى

کولمی به رجه سته

کولمی ناسووده

به رجه سته بی کولم

هه نديکمان ههست به وه دهکەين که به بى ئەم کولمه دهريوقيوه ساختانه شه وه دهتوانين جوان بين «چهندي کولمت تهختتر بى واتاي نه وه به خه لک که متر چاو له تو و له کولمه سه رنجراکيشه کانت دهکەن». ئيستا ته نانهت ناويکي خو شيش له م هيمايهت نراوه که بريتييه له کولمي ناسووده.

له بهر نه وهى بهرجه ستيه يي کولم نيشاندهرى شيوازي سه رکرايه تيهيه، رهنگه مه زندهى نه وه بکهى که کولمي بهرجه سته، هاورييه له گه ل شيويه يه کي پر دهسه لاتي سه رکرايه تي. که سايه تيهي که سه که نه ک کولمه کاني له ناو ئاپوره دا خو ي دهنوتني.

بوچي زوريک له پيشکيشکاران ئەم جوړه کولمه يان هه يه؟ تامه زروبوون بو راکيشاني سه رنجي جه ماوهر، بوو ته هو ي نه وهى که به پله ي به که م ئەم پيشه يه هه لېژيرن. به پيچه وان هه سه رداني شوينتيک بکه که خه لکه که ي زياتر سوود له شيوه دهسه لاتيکي که متر بهرچاو وهرده گرن بو نمونه هاورييه نه ناسه کانت له سه ر هيل ي ئينته رنيت. له م شوينه دا زور که س ده دوزيه وه که کولمي ناسووده پرووي زور به ياني نه خشان دووه.

بو پيشکيشکاري پيوسته مرؤف به جه رگ بى. ده ترسم ئەم خاله فه راموش بکه ي بو يه داوات لي ده که م بچيه زورويکي پر له که ساني نه ناس و به گوران ييه که ت يان سه مايه که ت يان رولگيرانه که ت ئەفسوونيان بکه ي. "کاسرين هپي پيرن" که به کولمه زور بهرجه سته کان ييه وه ناسراوه تواني به سه ر ره خنه روخينه ره که ي "دوروسي پارکر" که وتبو ي: "هپي پيرن ته واوي هه سته کاني تاقى کردووه ته وه" زال بى. نه وه ره وه ها به بو يرييه وه به ره نگاري شه پله بووه. بو ماوه ي چه ندين سال هپي پيرن به جه سته و دهنگيکي له رزۆکه وه کاري کرد و به زه بري ويستي خو ي خيرا يي ده به خشييه جه سته و دهنگه که ي. ته نيا نه وه کاته ش که کاريگه رييه کي دراماتيکي خوازياري له رزۆکي بووايه، ئەم بى هيزيه ي خو ي ئاشکرا ده کرد.

که سيکي تري خاوه ن جووته کولميکي ئازا "کاسرين گراهام" ه. کاتيک گراهام برياري دا يه که م دوزينه وه کاني خو ي له باره ي دروي ووترگييت له واشنتون پوستاندا بلاو بکاته وه ئەم برياره ي پر مه ترسي و له هه مان کاتدا ميژوويش بوو.

پرسیار: هه ر سه باره ت به سياسيه ت ده ي بل يم که من تا ئيستا زور سياسيه تواني هه لېژيردراوي نه وتوم نه ديوه که خاوه ني کولمي گه وره بن. ئاخو نابي نه وان سه رکرده بن؟ تو چون نه مه ليک ده ده يه وه؟

کولم

وه لآم: بهبیرت بی که زیاتر له یهک شیواز ههیه بو ئهوهی مرۆف بههیز بی. ئهوه دسه لاته پر هیزه ی که هاوړییه له گهل کولمی بهرجهسته رهنگه خه لک تووشی دله راوکی بکا. له ئەمریکا ریک له رۆژانی جار دانی دهستووری ئهوه ولاته وه، ئیمه حکومه تمان وهک سیسته میکی کۆنترۆل و هاوسهنگی دامه زان دووه «وا بزنام دهتوانی بهسیسته می Cheek and Balance – کولم و رهسیدیش ناوی بنی». له وکاته وه جه ماوهر بووته هوی بلاو بوونه وهی دسه لاتنی هه لباردن. به شیوه یهکی نموونه ییش ئیمه بو کوشکی سپی دهنگ به دیموکراته کان ددهین و بو کۆنگرێسیش دهنگ به کۆمارییه کان ددهین وه یان به پێچه وان وه.

ئاخۆ ئه مه ته نیا شیوان و شینگرییه؟ یاخۆ دهتوانی جوهره ژیرییهکی هاو بهش واته کرده وه یهکی هاوسهنگه کهر بی؟ له ههردوو باردا تیبینی کردنی ئه م مه یله نیشتمانییه یارمهتیت دهدا بو تیگه یشتن له و کولمانه ی که ئیمه ی ئەمریکی بو وه رگرتنی پۆست دهنگیان پی ددهین. بیر له "کلارا بارتنز" و "هاریتت ته بمان" و دایکه "تریزا" یه کان مه که وه. ئیمه له بهردهم ئهوه خه لکانه ی له راده به دهر بویرانه هه لسوکه وت ده که ن له شهرمان ده توینی وه.

که واته ئاخۆ ئه وه به ریکه وت بووه که ئیمه هه رگیز "رۆبیرت ریدفۆرد" مان هه لئه بزار دووه. نه خیر و منیش ههروهک هه ر ئەمریکیه کی ئایدیال په رستی خه یال شکاو ئاخ هه لده کیشم. تا ئیستا ئیمه ته نیا یهک سه روکی خاوه ن کولمی بهرجهسته مان هه لبار دووه «به یهکی دابنی» که ئه ویش "ئۆنیست ئیبی". "جیی. ئیف. کئی" به دووه م پله دیت که کولمه کانی ته نیا ئه و کاته ی بزه ی ده هاتی نه ک هه موو کاتیک خویان ده نواند.

کولمی ئاسووده ئاماژه به جوړیکی بی فیز له ویستی دسه لات ده کا. ئه گه ر تو ئه م هیمایه ت هه بی هه ست به وه ناکه ی کوته کولمیکت له روومه ته وه دهر په ری بی، به لآم گره و ده که م تیبینی ئه وه ت کردووه که له شیواز هه که تدا پرس به که سانی تر ده که ی. چ ئه مه به ملکه چی چ به دیموکراسی ناو بنریت، ئه م خه سلته هوی متمانه ی خه لکه به تو و چه ندی به وردتری سهیری ئه م لایه نه یه کجار کۆمه لایه تییه ی کولم بکه ی، هه ست به وه ده که ی بهرجهسته یی کولم زۆربه ی جار پیوه ندی به بابته سامنا که ی ناواخنی کولمه وه هه یه.

ناواخنى كۆلم

تەنانەت مندا لانى سەروو چوار سال، رقيان لەو دەبىتەۋە كە داپىرە دىت و ۋو دەبىتە كوتە گۆشتىكى كۆلميان و قسەيەكى ئاۋا دەلى:

"كەس ھەيە لە تۆ شىرنۆكەتر و خنجىلانەتر و شەيتانتر و قشتىلەتر بى؟"

پاش ئەۋەي چەندىن سال كۆلمت ھەر قنجى لى دەدرىت، ھىشتاش ئەم پارچە گۆشتەي كۆلم دەبىتە مایەي سەرنىشەت - لانى كەم ئەگەر تۆ بەرامبەر بەپرسامترین مەرجى ئەمريكيەكان ھەستىار بى. ئاخۆ ھۆي خرىنبوونى ۋو دەگەر پىتەۋە بۆ كلۆربوونى ددان يان گەندەلى يان سەرنەكەوتن لە ۋەدپھىننى ئامانجەكانت لە ژياندا يانئىش ھۆيەكەي دەگەر پىتەۋە بۆ نەخۆشپىيەكى بى كەموكوۋى؟ قىروسىيا، ئىمە زەندەقمان لە قەلەۋبوون دەچى و زۆربەي خەلك پىي وايە پربوونى ۋو بەۋاتاي قەلەۋاتىي گشتىيە.

بەلام توۋشى ھەپەسان دەبى، لەبەرئەۋەي ناواخنى كۆلم، مەرج نىيە پىۋەندىي بەقەلەۋپىيەۋە ھەبى. كاتىك كەسەك قەلەۋتر دەبى، رەنگە ۋوۋى پى نەبى و بەپىچەۋانەشەۋە. ۋوۋى كارھىنى چىچى ۋام خويندوۋەتەۋە كە ناواخنى كۆلميان زۆر بوۋە ۋە ھەروەھا ئەو كارھىنە زەبەلاخانەي كە ناواخنى كۆلميان كەم بوۋە.

ئەگەر بتوانى ھىۋر بىيىۋە ۋ ۋوۋە ۋوۋى ئەم بابەتە ھەستىيە بىيىۋە، لەۋە تى دەگەي كە ئەگەر ۋوۋ خرىنىش بى مەرج نىيە ناواخنى كۆلمى زۆر بى. بىر لە "دىلتا بىرك" بگەۋە، ئەۋ ئەكتەرەي كە دىزايىنى كۆمەلە جلوبەرگى بۆ ئافىرەتانى قەلەۋ دارشتوۋە. سەيرى ۋەشانە دووبارەكانى "رۆزان" بگە. پىپىي ھەردووك لەم خانمانە لە كۆلمە بەرچەستەكانياندا رەنگى داۋەتەۋە، نەك لە ۋوۋياندا. تەنانەت لە قەلەۋترىن باردا رۆزان ھەرگىز ناواخنى كۆلمى زۆر نەبوۋە - ئەۋ كاتەي زانپت واتاي ئەم ناواخنە چىيە لەۋەش تى دەگەي، بۆچى رۆزان ئەم ناواخنەي نەبوۋە.

كەۋاتە تۆ چۆن دەتوانى رادەي پىپىي بەگۆپىرەي ناواخنى كۆلم بىپىۋى؟ ئەۋ گۆشتە شلكوشۋەي كە لە كەمەر و خالەكانى تى ژىرى دايە، ھەژمار ناكەين. كەۋاتە راستەۋخۆ سەيرى يەككىك لە كۆلمەكان بگە. ۋەك داپىرەيەكى شىت و شەيدا، چىنگى لى بدە و پاي كىشە. لە ناۋ نەينۆكدا سەيرى كوتەگۆشتەكە بگە.

- ئەگەر زۆر بوۋ واتە ناواخنى كۆلمى تۆ زۆرە.

- ئەگەر كىرەۋەكە بەئازار بوۋ و شەۋىلگەت قىرتەي لىۋە ھات دان بەۋەدا بىنى كە يان

ناواخنی زۆر

ناواخنی کم

ناواخنی کولم

لاسایکردنه وهیه کی پږئازاری کرده وهی داپیرهت ده که هی وه یان ناواخنی کولمت که مه .
 ئیستا با بهردهوام بین و بزاینن ئاخو له راستیدا واتاکه ی چییه . تو دتوانی ناواخنی
 کولم به "سهرینی دسه لات" له قه له م بدهی . چهندی ئم سهرینانهت نهرمتر فشر بن ،
 نه ونده که متر خه لک له هیزه که هی تو دترسن . ناواخنی زوری کولم هاوړییه له گه ل شیوه
 دسه لاتیکي خاوهن پالپشتییه کی زور . چهندی ناواخنه سروشتییه که زیاتر بی ، به هه مان
 راده پالپشتییه که زیاتره . که واته شانازی به خوت بکه که خاوهنی ئم هیمایه سهری هی .
 ناواخن ناماژه به شیوازیکی سهرکردایه تیبی دلراگرانه دهکا و ده بیته هوی نه وهی هه موو
 نه دمانی گروپ هه ست به وه بکه ن بایه خیان پی ددری . ئم جوړه ناواخنه یاریده دهر
 بووه بو سهرکه وتنی "کین بیرنز" ، نه و که سهی که پشتیوانییه کی زوری بو نامیلکه کانی
 له سر "جاز" و "شهری ناوه خوی" و "بیسیبؤل" و "لويس و کلارک" وده دست هی ناوه .
 "ریچل کارسن" ی ژینگه پاریزی پیشه نگ ، به هه مان شیوهی "هیلین کیلر" که ریبازه دوور له
 هه ره شه که هی یاریده دهر بووه بو داننان به خه لکی خاوهن پیداویستی تایبهت ، شیوازی
 سهرکردایه تیبی خوی به هوی ناواخنه وه هه موار کردوه .

ناواخنی که می کولم شیوازیکی ته و او جیاوازی دسه لات پیشان ددها . له م باردها
 که سیک له ناو تاکره ویدا گه شه دهکا . رهنکه تو حه ز له وهرگرتنی بیرورای خه لکی تر
 نه که هی . رهنکه نه مه ش له و بیرویاوهره دهر وونییه ته وه سهرچاوهی گرتبی که بو خوت
 دتوانی باشر کاره که به نه نجام بگه یه نی ، له وهی داوای یارمه تی له هر که سیکي تر
 بکه هی .

له راستیدا رهنکه بیروبوچوونت راست بی . که واته ئاریشهی هاوړی ئم هیمایه ، زیاتر
 له له خوباییبوون بریتییه له ئیره بیبردی خه لک به تو . مه هیله بارودوخه که وای لی بی .

پرسیار: ئیستا پرسیاریکی راوژکارانه هه یه . من خاوهنی ئم کولمه چالانه م که تو
 باسیان لیوه ده که هی ، به لام ناواخنی لووتیشم سیگوشه یه ، نه و ناواخنه ی که تو به لووتیکی
 راو پرسکه ری داده نی . که واته نه مه واتای چییه ؟

وه لام: هیماکانی لووت ، پیوه ندیبان به کاره وه هه یه . هیمایه کانی کولمیش پیوه ندیبان
 هه یه به پاشماوهی تری ژیانته : به هاوژوان و هاوژوره کانت ، به پیوه ندیبه خیزانییه کانت ،
 به و خه لکه هی که پشووه کانبان له گه ل به سر ده به ی ، به ئاوه له کانت له که نیسه و له یانه ی
 ته ندروستی یان له و شوینه ی بو سه ماکردن سهردانی ده که هی . بو نمونه له کاتی

کولم

نۆژەنکردنەوێ نامپیری جل وشککەرەوێکە تەدا کە ھەر گۆرەوی قووت دەدا ئەو کاتە لە گەڵ چاککەرەوێکەدا دەدوێی ئاخۆ دەنگت چ تۆنیک وەر دەگریت؟ کاتیک تۆ لە ماوەی کارکردنی نامپیرەکەدا تووشی گرفتەکە دەبی ئەو کاتە جۆرە تۆنیک تاییبەت ھەیە، بەلام کاتیک چاککەرەوێکە سەردانی مائی تۆ دەکا، تۆنەکەت تەواو جیاواز دەبی.

تۆ گەیشتی، زۆر بەئاسانی دەتوانیت کەسێک بە "را و پرسکەریکی باش" ھەژمار بکری. خۆیندەوێ روو، تەواوی وردەکارییەکان و کاتی پیا دەبوونیان روون دەکاتەو.

پرسیار: ئاخۆ ئەو دژیەکییەک ناخولقینی ئەگەر کەسێک ناواخنی کولمی کەم بی «و ھەم شێوھە پالپشتییەکی کەمی خەلکی ھەبی» و شتیکی وەک لووتیکی سیگۆشە ھەبی «کە تۆ وتت ھاوڕیپە لە گەڵ بەھری کاری بەکۆمەل»؟

وہلام: لووتی مرۆف دەری شێوازی کارکردنیەتی لە مەودای کاری بەکۆمەلەدا، واتە کاتیک کە مرۆف بە شێوھەکی سوودبەخشانە کاریک ئەجام بەدا. کولم شێوازی دەسەلاتت لە کاتەکانی تردا روون دەکاتەو. بۆ نمونە "ودی گوسری" ی گۆرانیبووس لە گۆرانییەکانیدا بەشداریی بەخەلک دەکرد "لووتی سیگۆشە" بەلام لە رووی دەروونییەو کەسێکی تەنیا بوو "ناواخنیکی زۆر کەمی کولم". بروام پێ بکە بەھۆی ئاوتەبوونی ھێمایەکانی روو ئەگەری ھەر لیکدانەوھیک ھەیە.

پرسیار: کەواتە ئیستا واتای ئیسکە کولمی بەرز چییە؟ تۆ وتت روژان ئەم ئیسکە کولمی ھەیە. ئاخۆ ئەو جۆرە ناواخنیکی کولم نییە؟

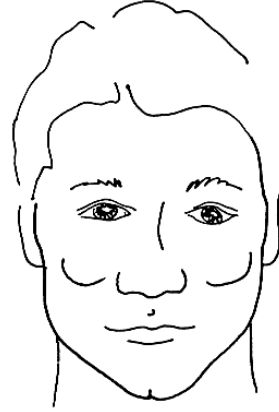
وہلام: مەرج نییە. تۆ باس لە جۆری جووتە کولم دەکەیی کە دەشی سەرھتا ئالۆز بی. بەلام دەزانم تۆ لێی شارەزا دەبی. خۆت ئامادە بکە، ئامادە بە.

جووتە کولم

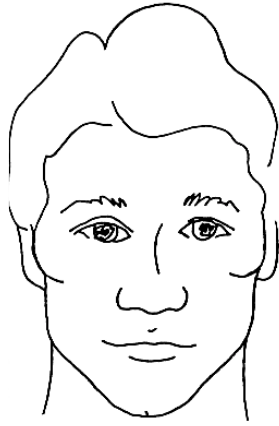
ئیسکە کولمی بەرز، یەکیکە لە زاراوہ بی نرخەکان کە لە روو خۆیندەوێ نارەسمیدا باوہ. خەلک ئەم زاراوہیە بۆ ئاماژەدان بەھەر شتیکی لە مەودای نیوان کولمی بەرجەستە بۆ کولمی چال و بۆ سەرنجراکیشیی گشتی بەکار دین. ئەگەر جووتە کولم بەگۆرەیی دەسەلاتە پر ھیزەکەیی کلپشەسازیی ئەتیکییەو پیناسە بکری ئەوا خەلک کەسێکی ئەمریکی خۆمائی یان ھاوولاتییەکی مەنگۆلییا بەخاوەنی ئیسکە کولمی بەرز دادەنن، بەلام رەنگە ئەوھشی بخەنە سەر کە کەسی خاوەن ئەم ھێمایە، رەنگە خەلکی Peoria یان The Bronx یان ھەر ناوچەیکە تری بەرخۆریش بی.

ٲٲسكه كولمى بهرز

كولمى شور

كولمى لٲك دوور

كولمى لٲك نزٲك

جووته كولم

کۆلم

بۆ تیگەیشتن له هیمایه‌کانی ئیسکه کۆلم پێویسته چاوت له جووته کۆلم رابهینی. کۆلمت له چ شوینیک زیاتر به‌دهر ده‌که‌وێ؟

- ئاخۆ راسته‌وخۆ له ژێر چالی چاوه تا له‌م باره‌دا که‌سه‌که به‌که‌سیکی خاوه‌ن ئیسکه کۆلمی به‌رز هه‌ژمار بکری؟

- یان زیاترین پڕیتی له ئاراسته‌ی پێچه‌وانه‌ دایه؟ هه‌ندیک کۆلم سه‌رسوره‌ینه‌رانه له به‌شی زۆر ژێرینی روودا، پهل بوونه و زیاتر له ده‌م نزیکترن له‌وه‌ی له چاوی نزیکی بن. من به‌کۆلمی شوپریان داده‌نیم.

- ری تیچوونیک تر کۆلمی لیک دور، جووره هیمایه‌ک که زۆر زیاتر ئه‌و کاتانه به‌دهر ده‌که‌وێ که کۆلمه‌کان هه‌م به‌رجه‌سته و هه‌م چال بن. به‌لێ، ئه‌م کۆلمه هه‌مان ئه‌و هیمایه‌یه که ئه‌و خه‌لکانه‌ی هه‌شتا نه‌بوونه به‌رووخوینه‌وه به‌هه‌له‌ ناوی "ئیسکه کۆلمی به‌رز" ی لێ ده‌نین.

- یان ده‌شی تۆ کۆلمی لیک نزیکبووه‌ت پێ به‌خسرا بێ که تیتیدا زۆرترین پهل‌یه‌که له نزیکی لوته.

ئه‌گه‌ر هه‌یز له پیشه و پێوه‌ندییه‌کاندا گرینگ بێ، تۆ ده‌بی‌ی حه‌ز بکه‌ی توانای تیگه‌یشتن له واقیعی جووته کۆلمت هه‌بێ.

پرسیار: ئاخۆ به‌هۆی ده‌ریه‌رینی خودی ئیسکه کۆلم یان ناواخنه‌که‌یه که جووته کۆلم ده‌رده‌که‌وێ؟

وه‌لام: یان ئیسکه کۆلم یان ناواخنه‌که‌- هه‌ر کامیان که له ناو روودا زیاتر ده‌ریه‌ریو بێ، جووته کۆلم، زانیاریت له‌باره‌ی ئاستی هه‌یزی که‌سیک بۆ دا‌بین ده‌کا. وزه له ئاراسته‌ی جیا‌وازا به‌واتای مه‌جازی و ده‌قاوده‌قیش خۆی ده‌نوینێ.

له‌وانه‌یه ئیسکه کۆلمی به‌رز به‌پێی نه‌ریت، شتیکی ویستراو بێ، به‌لام ئه‌وه‌نده تامه‌زرۆی چاندنی کۆلم مه‌به. هه‌لکردن له‌گه‌ڵ ئه‌م هیمایه ئاسان نییه. له‌گه‌ڵ ئه‌م هیمایه‌دا تۆ زه‌بری کۆمه‌لایه‌تی خۆت به‌کار دینی بۆ دا‌کۆکیکردن له به‌هاکان. تۆ ریگه به‌هیچ که‌سیکی نزیکی له خۆت ناده‌ی، کاریک بکا که له فه‌ره‌هنگی تۆدا هه‌له‌یه.

پرسیار: مه‌به‌ستت ئه‌و شته‌یه که بووه هۆی له کار دا‌برانم؟

وه‌لام: رووداوه‌که چۆن بوو؟

پرسیار: کۆمه‌له کاربه‌ده‌ستیکی ئه‌و کۆمپانیا‌یه‌ی که من کارم تیتیدا ده‌کرد کاریکی

ناهه مواریان دهکرد. من تاکه کهس بووم لیپرسینه و هم له گه لیان کرد. ئەوان وتیان "ئەوهی ئیمه دهیکهین رهنکه هه له بی، به لام ریگه پیدراوه. ئەگەر نارازیت، ده رگه ئاوه له یه". من ههستم به وه کرد هۆی ئەم رووداوه ئەوه بوو که من تاکه کار به دهستی میینهی ناو کۆمپانیایه که بووم. به لام تو ده لێی ئەمه هیچ پیوهندیی به رگه زهوه نییه و پیوهندیی به شیوازی که سییه وه هه یه.

وه لام: به شیوهیه کی لیکچوو له ههردوو رگه زدا ئەگەر ئیسکه کۆلم بهرز بوو پیشبینی ئەوه بکه کهسی خاوهن ئەم هیمایه رهوشتبهرز بی. رهنکه خه لکی تریش به هه مان شیوه به هۆی هه لسوکه وتی ناهه مواری دهو روپشتیان هه راسان بکرین، به لام ئەوان نایانه وئ به هۆی ئاشکر کردنی هه له کان کاره کهی خۆیان بخه نه مه ترسییه وه. کی ده وێری فرزه بکا؟ بهرزاتی ئیسکه کۆلم وه لامت ده داته وه.

پرسیار: منیش به هۆی ئیسکه کۆلمی به رزمه وه تووشی کیشه هاتومه. وه خۆشییه کهی له وه دایه که به شیوهیه کی ئاسایی دوا شت که دهیکه م شه ره. من له و جوژه که سانه م که رقیان له ئازاردانی میرووله یه کیشه. به لام نازانم ئەوه چ پیوهندییه کی به کۆلمه وه هه یه؟ وه لام: ته نانه ت ئەگەر له روودا هه یه هیمایه کی تابه ت به شه رانگیزی نه دوزیه وه، ئیسکه کۆلمی به رزت ئەوه روون ده کاته وه که تو یۆ به ها کانت تووشی به رهنگار بوونه وه ده بی و، چه ندی روئانی کۆلمه که ئیسکانیتر بی، به هه مان راده بیروبوچوونه کانت به راشکاوی ده رده بری.

پرسیار: ئاخۆ ئەوه هه موو ئەم به رهنگار بوونه وانه ده هینی؟ سه یری ئیسکه کۆلم بکه تا تی بگه ی بوچی ئەم پرسیاره ده که م.

وه لام: بزانه، راست و دروستبوون کاریکی دژواره، به لام مرؤف ده بی هه و لێ بو بدا. له کاته کانی به رهنگار بوونه و هه د رهنکه سه رکه وتنی "جوئن کالفین"، کۆله کهی پروتستانیزم که که سیکه بی تام ئیسکانی و خاوهن ئیسکه کۆلمی به رز بوو، دلت دابخورپینیت. "لویزا میی ئالکۆت" یش ئەم هیمایه ی هه بوو و له نووسینی ئەو رو مانانه دا ده ستبالا بوو که ده رخه ری به ها نموونه یییه کانی خیزانین بو "Little Women - نافرته تانی گهنج" و "Little Men - پیاوانی گهنج".

ئهی خه لکی خاوهن هیمای پیچه وانه، واته که سانی خاوهن کۆلمی شو؟ خه لکیک که ئەم هیمایه ی هه بی، زۆر به رگه ی بریاره کانی که سانی تر ده گری، به لام لی رده دا مه به ست ئەوه

كۆلم

ئىيە كە تۆ خۆت ھىچ پەشتەرزىنى، بگرە مەبەست ئەوھىە تۆ ھەست بەوھ دەكەى كە لىرە، لەسەر پووى ھەسارەى فېربوون ھەموو شتىك لە فېربووندا كورت دەكرىتەوھ. تۆ سەرھتا دەوربەرت ئامۆژگارى دەكەى دواىي رېگەيان بۆ ئاوەلە دەكەى. بەتەواوى بپوات بەوھ ھىناوھ كە بپارەكانى تايبەت بەخوو و پەوشت كەسەن و نابى بەسەر كەسانى تردا بسەپىنرېن.

ئەم خەسەلەتە پەنگە بەكەلكت بى، ئەگەر تۆ بۆ نمونە "ئىلىزابېتس دۆل" بى و ئاواتەخووزى ئەوھ بى كە ببى بەسەر كۆمار يان تەنانەت جىگرى سەر كۆمار ھەرچەندە كە ھاوسەرھەكەت داكۆكى لە پىرۇپاگەندە كىردن بۆ فېاگرا بكا. يان ئەگەر تۆ خۆت لە جىيى "ھىلارى كلېنتون" دابىئى لە ماوھى رېسوايىيەكانى ھاوسەرھەكەيدا. "كۆنداليزا رايىس" ى راوئىژكارى ئاسايشى نەتەوھىيش كۆلمى شوۆرى ھىيە و پەنگە كە لە ژيانى كۆمەلەيەتتى خۆيدا ئەوھندە بىندىرئى نەبى.

كۆلمى لىك دووركەوتووه پەنگە بەخشەرى گەورەترىن دەرفەتت پى ببەخشى بى بۆ بەرھەلستىكرىدىكى گشتىي درىژخايەن بەتايبەتئىش ئەگەر كۆلمەكان ھەم بەرچەستە و ھەم چال بن. پىشېبىنىي بوپرىيەكى ھىور بكە كە بەتئىپەپوونى كات ھەر پەرە دەسەنى. نمونەش ئەمانەن "ئىلسن ماندىلا" ى سەرۆك كۆمارى ئەفرىقاي باشوور، "گىرۇنىمۆ" ى جەنگاھەرى ئاپاچىي دلاوور، "كلارا بارتن" ئەو گۆشەگىرەى كە خاچى سوورى دامەزاند، "ماريان ئەندرسن" ى گۆرانىبىژ و دامالەرى دەمارگىرى، و "دايكە ترىزا" ى قارەمانى ماراسون.

ھەموو ئەم سەر كىردانە بەتئىپەرىنى كات تىوانىويانە خۆيان بسەلئىن و ئەو كىردەوھ بوپرانە بەئەنجام بگەيەنن كە لەبرى ئەوھى بەچەند سالىك بەرھەم بدەن، چەندىن دەپەيان خايدووه.

خەباتكارىكى كەمتر سەرناس كە كۆلمى لىك دووركەوتووهى بەرچاوى ھەيە "دكتۆر ئىلىزابېتس كوولر-رؤس" ە. لىكۆلئەوھ دەستپىشخەرەنەكانى لەسەر "ھۆشيارىي مەرگ" يارمەتتىي ملپۆنان خەلكى داوھ تا بەسەر نكۆلىكرىن يان ترس لە سەرھەنجامىكى مسۆگەردا زال بن. و بەلئى، با "رۆزان" لە ياد نەكەين. پىويستە تەواوى كۆمىدىكارەكان بەھىز بن، بەلام رۆزان بەخۆ بەكۆلمەكانى بەھۆى نائاسايانە بىباكبوونى لە كومىدىكارەكانى تر جىايە. بىر لەو بەرنامە ھونەرىيە بگەوھ كە ئەو لەسەر تەلەفريۆن پىشكىشى دەكرد،

كومېديا يه كى ددانجير كهر، به لام واقيعبينانه كه كاتى خوځى له سهرووى تيگه يشتنى كومه لگه وه بوو.

پرسيار: مه به سنت نه وه يه كولمى روژان بى ناواخنه؟

وه لام: به لى، به دريژاييى نه و سالانه ي كه زنجيره ته له فزيونييه كاني خوځى تو مار ده كرد، كيشى روژان زور گورا. ته نانه ته و كاته ش كه له جاران پرتو بو هر زيا ده كيشيك نه گهر له پرووى پهنگى دابايه وه راسته وخو ده چوه سر كولمه به رجه سته ليك دوور كه وتووه كاني و زياتر به رجه سته ي ده كردن. مهرج نييه زياد بوونى كيشى له ش له ناو كولمدا پهنگ بداته وه. له مهر روژان ش هر ناوا بووه.

پرسيار: نه ي بو كولمى ليك نزيك بووه چيت ه يه بيللى، ناخو ئيمه ترسنوكين؟ هر بو خو م حرم له شيوه تاييه ته كه ي كولم نه ده كرد و ئيستاش كولمه كه واتايه كى قلايشى ه يه؟

وه لام: كولمى ليك نزيك بووه هاوړتپه له گه ل به هره ي زالبوون به سر قهيرانى كى كورتخايه ن. پهنگه تو هر گيز به شيويه كى ناسايى به كولمت سه رسام نه بى، به لام ناخو شانازى به خو ته وه ناكه ي كه له ژير پاله په ستودا باش ه لسوكه وت ده كه ي؟ تو نه و كه سه ي كه به رده وام به سر قهيراندا زال ده بى.

نه ي ناريشه ي هاوړتپى نه م هيمايه چپيه؟ مه هيله بكه ويه بارودوخى كه نه وتو كه ناچار بى، نه م توانايه به كار به ينى. ته نيا له بهر نه وه ي ده توانى هه موو جاريك به سر قهيراندا زال بى، خو واتاي نه وه نييه كه كاريكى پرپاله په ستو ناتوانى زيان به جه سته بگه يه نى. پرسيار: من به ريوه به رم. ناخو به باشى ده زانى له دانانى دواموله ته كاندا په چاوى جووته كولم بكه م؟

وه لام: به دلنيايييه وه. نه م كرده وه يه به تاييه تى بو نه و كار مه ندانه ي خاوه نى كولمى ليك نزيك بووه يان ليك دوور كه وتوون كاريكى ژيرانه يه. نه ركى سى سالى يان سى سالى بسپيره به راكه ره پشوور د رژه كانت. نه ركى سى روژى بسپيره به راكه رانى مه ودايه كى كورت واته كه سانى خاوه ن كولمى ليك نزيك بووه.

كومه ليك له و كه سانه ي كه سه رسر مپنه رانه نه كه كان را ده په رين ژماره يه كه وهرن شوانيان تيدايه: "جون ئيلوئى" ي ياريزانى سه ره كى له توپى پى نه مريكيدا، "لاويره نس تايلر" ي هيلى به رگرى، "شاكيلا ئونيل" ي نه ستيره ي توپى باسكه، "ميرى تى

ميگر"ى مهلهوان، "سام سنيد"ى ياريزانى گۆلف.

گومان لهوهدا نيبه "تۆماس گهلۆدیت" له كاتى دامهزاندنى يهكهم قوتابخانهى بهخۆرايى بۆ كهسانى نابيست، سوودى له هيزى كۆلمه ليك نزيكهكانى وهرگرتهى بۆ بازدان بهسهر كۆسپهكاندا و "واين هوزينگا"ش ستراتيجيهتى كۆلمه ليك نزيكبووهكانى بۆ بنبرکردنى بهكرى وهرگرتهى فيديوئى تهمن كورتى جۆرى بلۆكبهستر بهكار هيناوه.

ئهاندازهى كۆلم

ئاخۆ توانيوته خۆت بهپيى ئه و هيمايانهى كۆلم كه تا ئيستا خويندوو ماننهوه، وهسف بكهى؟ ئه و كاتهى بهبيزارى سهيرى نهينۆك كرووه تا ئه و هيمايهى روو بدۆزيبهوه كه هاوتايه لهگهڵ لووتكهى چياكان رهنگه له ژير ليوهوه برمهت ليوه هاتى: "بهرحهسته-تهرحهسته". ناواخنى كۆلم و جووته كۆلميش رهنگه له بهرچاوت سه بههيچ جۆريك نهبن. بهلام نيگه ران مه به. بيگومان تۆ خاوهن جۆرى ئهاندازهى كۆلمى كه له هه موو جۆرهكانى ترى كۆلم بنچينهبيتره.

كاتيك سهيرى نهينۆك دهكهى، ئه م پرسياره بكه: "نهينۆك، ئه ئى نهينۆكى سه ر ديوار، پيم بلئ پاناتى چ شوينىكى رووم له هه موو شوينىك زياتره؟". ئه گه ر له نهينۆكه وه دهنگيك وهلامى دا به وه، بزانه له ناو چيرۆكىكى په رياندا بهند بووى. به په له خۆتى لئ رزگار بكه.

- بهلام ئه گه رى زياتر ئه وهيه كه دهنگى خۆت وهلامت بداته وه. رهنگه بلئ تۆ خاوهنى "پاناتى كۆلم"ى كه تيدا رووت له ئيسكه كۆلم به ره و ژير بارىكتر دهبيته وه. - به پيچه وان وه، "پاناتى ژيره كۆلم" ئاماژه به واتايهكى پيچه وان دهكا. له ئيسكه كۆلم به ره و ژيره وه روو پانتر دهبي.

- "پاناتى ئيوچاوان" هيمايهكى به به راورد دهگمه نه كه تيدا پاناتى كۆلم ئه وهنده له بهرچا و نيبه له به ره وهى پاناتى ئيوچاوان ته نانهت له پاناتى كۆلميش زياتره. - "پاناتى يه كسان" هيمايه به ربا لوه كهى ئه م جۆرهيه. به و واتايهى كه پاناتى رووت له كۆلمه وه تاهيلى كارپژه به كسانه. ئه گه ر ئه م باره بينرا گرینگ نيبه كه ئاخۆ پاناتيه گشتيه كه زۆره يان كه مه. له هه ردوو باردا پاناتيه كه جيگيره.

ئهاندازهى كۆلم دهرخه رى ئه وهيه كه هيماكانى سه ركردايه تى تۆ چۆن له ناو كۆمه له

پاناتی کولم

پاناتی ژیره کولم

پاناتی نیوجاوان

پاناتی یهکسان

ئەندازەکانی کولم

كۆلم

خەلكىڭدا رەنگ دەدەنەو. پاناتى كۆلم ھاورپىيە لەگەل شىۋە دەسەلاتىكى "سەركرده ئاسا". مەبەستم لە بەكارھىننى وىرگۈلى ھەلگەراۋە مەجازىيە لەبەرئەۋەى زۆر رىگەى كارىگەرى تر ھەن بۆ سەركردايەتى. بەلام وا ديارە خەلك تەنيا ئەو جۆرەيانى بەراست دەزانىت كە زۆر لە بەرچاۋ بى. شىۋازەكانى تىرى سەركردايەتى كە ئىمە لەم بەشەدا لىيان دەكۆلىنەۋە دەتوانن بەھەمان رادە كارىگەر بن، بەلام زۆر بەرچاۋ نىن.

بەھەرھال كەسانى روو سەركرده ئاسا، بەردەوام لەۋە بەھرمەندن كە ھەستىكى يەكەمىنى پرىكىش لە ناو خەلكى تردا دەورۋوژىن «ھەرۋەھا زىاترىش ئىرەيىيان پى دەبردى». كەسانى خاۋەن ئەم ھىمايە بەسەركردەيەكى زگماكى ھەژمار دەكرىن. و ئەگەر تۆ خاۋەنى ئەم ھىمايە بى شىتىكى خۆش كە رەنگە ھەستت پىي كىردى ئەۋەيە كە تەنانەت ئەگەر وشەيەكىش نەدركىنى خەلك ئەم خەسلەتەت دەناسىتەۋە. لە كۆپۋونەۋەيەكى خۆشەۋىستىن يانەكەتدا ئەو كاتەى كەللەى خەلك دەسوورپىتەۋە و پەنجەكان ئاماژەت پى دەدەن تىشكت دەخرىتە سەر. ئوۋپس! ديسان تۆ بۆ سەركردايەتى يانەى گەشبينان يان بەرپرسىارتىيەكى تر كە ھەرگىز بەنيازى نەبوۋى، كاندىد كراۋى.

ھەندىك خەلكى سەركرده ئاسا، رىز لە بەھەرەكانيان دەگرن، ئەۋانى تر بەدرىژايى چەندىن سال بەرھەلىستى دەكەن. بەلام ئەگەر تۆ كۆلمى زۆر سەركرده ئاسات ھەبى تەنانەت ئەگەر جانتايەكىش لەسەر سەرت دابنى ئەمە ناپىتە رىگر لەۋەى خەلك نەتوانىت لە حوزورۇتدا ھەست بەخەسلەتە فەرماندەرانەكەت نەكا. جيا لە جانتاكەش رەنگە دەبى ئەمەش زىاد بەكەم كە ئەگەرى زۆرە خەرمانەكەشت ھەمان پەيام بەگەيەنى. بەلام جانتايەك لەسەر سەرت، ھىماى كۆسپىكى تا رادەيەك كارىگەرە بۆ سەركردايەتىيەكى نەخوازراۋ.

ھەر بەبۆنەى باسكردنى سەركردايەتى، ئاخۆ بىرت لەۋە كر دوۋەتەۋە كە چۆن گۆرەپانى سىياسى ئەمريكا لەچاۋ ئەو شتەى كە ئىمە ئاسايىيانە بەباشترىن شىۋە دەسەلاتى سەركرده ئاساى دادەنپىن نائاسايەكى گەۋرە بەخۆيەۋە دەبىنى؟ ھەرچەندە راستە كە تۆ ناتوانى زۆر سەركردهى خاۋەن كۆلمى بەرچەستە يان خاۋەن پاناتى روۋيەكى سەركرده ئاسا بدۆزىيەۋە، بەلام وتارنووس و يارىدەدەرەكانى ئەم سەركردەنە لە خودى سەركردەكان تەۋاۋ جياۋازن. بۆ نمونە بىر لە "پىكى نونان" بەكەۋە. ئەو لە بەناۋيانگبوۋنى "رىگەن" بى كۆلم و "بوش" دا دەستى ھەبوۋە. ئەو بەفرىزى ۋەك "نەتەۋەيەكى بەبەزەيىتر و نەرمونىانتىر" بەرەۋ پىش چوۋ. روۋى نونان زۆر سەركرده ئاسايە.

پاناتى ژیره کولم دسه لاتىكى سهر كړدايه تى ته واو جياواز پيشان ددا، شيوه دسه لاتىكى ناشتوخوازانه يه. نه گهر تو هم هيمايهت هه بى، تيبينى نه وه ده كهى كه چهندي ماوهى ناشنايت له گه ل خه لك زياتر بى، نه ونده زياتر خه لكه كه ريزت لى ده گرن و به زورزانانه ترين شيوه هم ريزگرته درده بړن: نه وان گرفته كانى خويان به سهر تودا هه لده ريزن. هه روهك دايكيكى ريزليراووت لى دى. خه لك به خو گرفته كانيان دين بو لاي تو و سكالآ ده كهن و بوله بوليان دى. نه وان چاوه پروانن گويان لى بگرى.

تكايه له ياد نه كهى كه نه وه ريزلينا نه. خه لك ده زانيت تو به دهنك سكالآ كانيانه وه دى، له بهر نه وهى تو له هه ر شونيكدا بى وهك چيايهك ديه به رچاو. په نكه نوكتيه كهى خوش بلى، باوه شيان پيدا بكهى، يان ته نيا هاوخه مانه گويان لى بگرى. له ناكامدا بوله بولكه ران به جيت ديلن. بزه يهك ده كه ويته سهر ليويان. دليان ده گشيتيه وه و ريزيكي زور زياترت لى دهنين.

"ليو بوسكالگيا"، نووسه رى كتيبى خوياريدده رى "Love - خوشه ويستى" خاوه نى هه مان نه ندازهى كولمى تويه. نازناوه نارپه سميه كهى "مستر هاگ، جه نابه باوه شپيدا كهر". خه لك هه ست به سوزى نه وه ده كهن و خوشيان ده ويت.

به داخه وه په نكه خاوه ندياره تى شيوه دسه لاتى ناشتوخوازانه هاوپي كيشه يهك بى. نهى نه گهر بو خوت پيوستيت به سووكبوون هه بوو نه و كاته چار چيه؟ خه لكى خاوه ن جوړى شيوه دسه لاتى وهك تو، زور زور گرينگى دده ن به هاوسه نكي له پيوه ندييه كانياندا. بويه په نكه تو بو دووركه وتنه وه له توندتيزى په رچه كردار بنويى. نه مه نمونه يه كه:

تو له شپه كوگايه كى پشته وهى فروشگادا كورسى ده فروشى. نه و كاته باشترين كړياره كه ت بى نه وهى بزانيت پشتت به نازاره، شه قيك له و پشتت هه لده دا، يه كه م كاردانه وهى تو نه وهيه كه بلى: "وا مه كه. نازارت دام". به لام نه مه په نكه به واتاى هه ست بريندار كردن بى و ته نانه ت به واتاى بازرگانويه كى دلره نجينه. بويه تو به بى دهنكي به رده وام خه ده خوى.

جاريكى تر كه هم كړياره شه قيك له پشتت هه لده دا، تو نه ختيك به زه حمه تتر دان به خوتدا ده گرى" به لام هيجيش نالپى. پيوست ده كا هاوسه نكيه كه تيك بدرى؟
 نه هم كړياره ت په نكه چهندين سال له سهر نه م خوييه به رده وام بى و توش له ناخدا په ر

كۆلم

بەھەراسانىيەكى رووھو زىادىبون دەدەي. لە كۆتاييدا ئەو پۆژە دىي كە چى تر خۆت پى راناگىرى. كپيارەكەت شىرقىنت لىوھ دىنى و تۆش تىرقىنت لىوھ دىي.

تەقىنەوھى لەم جۆرە مسۆگەرن، مەگەر بەر لەوھى تاوانىكى عاتىفىي گەورە پەرە بسەنى تۆ ئەو وانەيەي زىانت وەرگرتىي كە لەسەر چۆنەتېي داكۆكىكردن لە مافى خۆتە.

دوو كەسى توپەيى ھەلبىرېئى ھەر خۆشەوېستىم كە خاوەن ئەم شىوھ دەسەلاتە ئاشتىخوازەنەي بوون برىتېن لە "باربارا مىكولسكى" ي كاندىدى من بۆ ئەنجوومەنى پىرانى ئەمرىكا و "جاكى گلىسن"، ئەو كەسەي كە يەكنەوايىيە ھەسەنەرەوھەكى ناو "The Hon-ymooners" بووھى تەقىنەوھى تووپەيىيەكەي.

شىوانىكى تەنانەت زۆر بەھىزترىش تايبەتە بە كەسانى خاوەن پانائىي نىوچاوان. بىرۆكەكان بۆ تۆ راستەقىنەن، راستەقىنەتر لەو كۆسپانەي كە خەلك لەسەر رىگەي گەيشتن بەئامانجەكانيان تووشيان دەين. بەم شىوھە دەسكەوتى تۆ لەوانى تر زىاترە و ھەرەھا ئەگەر ئەم خەلكە لەگەل تۆدا كار بكن رەنگە بەئاگرى تۆوھ بسووتىن. من ناوى شىوھ دەسەلاتى بەپەرۆش، لەم شىوھ دەسەلاتە دەنىم.

تەنانەت ئەگەر تۆش وەك "فرىد ئەستىير" لە جەماوھركىشىيەكەت راھاتىي، بەلام لە ناختدا بەردەوام ماندووي. ئاخۆ ھەرگىز ئەو ژمارە سەمايەي فرىدت بىنيوھ كە تىيدا ئەو بەسنگى چاكەت ھەلواسىنەوھ ھەولى سەمايەكى سەرسورھىن دەدا؟ تواناي فرىد بۆ پىشاندانى ئەم كارە بەكارىكى ئاسان، پىويستىي بەمەشقى بەردەوام تاگەيشتن بەباشترىن پلە ھەبووھ و ھۆي ئەمەش دەگەرېتتەوھ بۆ وزە عەقلىيە زۆرەكەي.

ئاوھلىكى تر كە لە پىشەكەيدا بەكەسىكى خاوەن شىوھ دەسەلاتى بەپەرۆش ناسرابى، "بىل ماريۆت" ي كورە كە پۆژەي ماريۆتى لە سالانە كارايىيەكى ۵۰ مىليۆن دۆلارى بۆ دەسكەوتىكى نىونەتەوھىي بەبىرى ۱۲۰ بلىيۆن دۆلار دامەزراندووھ. "ھەرى ھۆدىنى"، كەسىكى ترى خاوەن شىوھ دەسەلاتى بەپەرۆش ناچار بوو تەنيا بەسىحرى سادەوھ قايىل بىي.

لە ئاراستەي پىچەوانەدا ئەو جۆرە رووانە بەدى دەكرىن كە بەگوپرەي كۆلم بۆ تىگەيشتنىكى قوول لە تەقەلادان. پانائىي يەكسان، پىوھندىي بەشىوھ دەسەلاتىكى بەنەزاكەتەوھ ھەيە كە بەشىوھەيەكى لىكچوو شتىكى سەرنجراكىش نىيە. بەلام بەكەمى مەزانە. ئەگەر تۆ لەم كۆمەلەدا بى، ئەوا دەزانى چۆن بەپىي پىرەو كار بكەي. بۆ تۆ

ئەنجامەكان زۆر له خۆپەدەرەخستن گرينگترن.

تاكه ئاريشەت بەهۆى ئەم شپۆ دەسلەتە ئەوهيه كه رهنكه بەرەبەرە فرامۆش بكرىي. ناوهناوه بەبیر سەرکارەكەت بېنەوه كه تۆكەسەكەى بەرەمەهینەرى ئەو دەسكەوتە مەزنانهى.

"سیندى فیلاریل"، پېشەواى پېشوو دەستەى هاندەرانى "Dallas Cowboys" زۆربەى ژيانى خۆى بۆ دلخۆشکردن خەلكى تر بەسەر بردووه. هەرچەندە لەبەرئەوهى ئەو له لووتكەى پېشەكەیدا بووه، ناکرئ بوتريت شپۆ دەسلەتەى سەرنجراکیشى نەبووه، بەلام باشتەرە وا دابنئین كه ئەو دەیتوانى بەهەمان رادە سەرکەوتوو بئ، ئەگەر خۆى بەتەنیا سەماى کردبا و بەپېشەش پېشەواى دەستەى هاندەران بووايه.

هەر وهەا بېر بکەوه له کارىگەرییه بەروالەت هیمنەكەى "ساندرا دېى ئۆكۆنر"، یەكەم دادوهرى ئافرەت له دادگەى بالای ئەمریکدا «و هەر وهەا یەكێك له دەنگدەرە پاراپیه هەرە بەناوبانگەكانى ئەم داداگەیه» یان بېر له "بئ. ئی. سكينر"ى دەرووناس بکەوه، پیاویك كه بەبۆنەى کارىگەرییهكەى وهك كه سېكى رەفتارگەرا خاوهنى ناوبانگىكە مەترە له وهى كه شایەنیه تی. "ئەلێگزهندرا ستۆدارد"ى دیزاینەرى ناومال، وهك كه سېك كه خاوهنى بۆچوونىكى شیاوه بۆ برەودان بەباشترىوونى ژيان ناوبانگى بۆ خۆى وه دەست هیناوه. له سایهى كۆلمەكانى ئەودا من ئافەرىنم له ناوونیشانى یەكێك له كتیبەكانى بەناوى، "The Art of the Possible – هونەرى کردەنییهكان" کرد.

كام له هەرچوار شپۆازەكه باشترىنە؟ له راستیدا شپۆازى سەرکرده ئاسا زیاتر له رادەى خۆى بەهەند وەردەگیرئ. ژيانى پېشەییى "میشیل لهنن"ى ئەكتەر بەراستى پاش كۆلمچاندنەوه دەستى پئ کرد. هەر بەم بۆنەیهش ئەگەر تۆ خوازىارى دەسلەتەى كۆمەلایهتییى زیاتر بى، كۆلمچاندنەوه نەك نەشتەرگەریى جوانكارى لوت، ئەو جۆره نەشتەرگەرییه جوانكارىیه كه شایەنى پاره لئ خەرچکردنە. بەلام ئەگەر بتەوئ تەنیا له رپئ ئەنجامدانى كارى شایستەوه بۆ خۆت ناوبانگىك وه دەست بېنى، بەهەر یەك لهو شپۆه دەسلەتە كه مەتر بەرچاوانهى تریش دەتوانى ئامانجەكەت بەئینیه دى.

پرسیار: یەكێك له كارەتوانى سەرەكیم ئەو جۆره شپۆهیهى پاناتى نیوچاوانى ههیه. بەلام له راست و دروستى و تەكەت سەبارەت بە بېرۆكەى شپۆه دەسلەتەى بەپەرۆش، دلتیا نیم. تەنیا ئەگەر زمانى جەستەى ئەو پیاوهر دیتبووايه، ئەم پیاوه زۆر ئاسووده دیتە

بەرچاۋ. ئاخۇ ھەز ناكەي دان بەھەلەي خۆتدا بنىي؟

ۋەلام: لە باری كارھىنەكەي تۆدا، نەخىر، بەلام من پرووى ئەۋ فرۆشيارانەم خويندووۋتەۋە
كە لە بەرزترين ئاستى فرۆشيارىي ھاۋبەشىدا كار دەكەن. لەم بارەدا شىۋە دەسەلاتى
بەپەرۆش بەناھاوتايى بلاۋ بوۋتەۋە و فرۆشيارە پلە بەرزەكان لە شارەندەۋەي
پەرۆشپىيەكەياندا زۆر شارەزا بوۋنە. بەلام چەند كەيفيان دى ئەگەر لەلايەن
رووخوينەۋەيەكى قەدرگرانەۋە پەردەيان لەسەر ھەلمالريت، بۆ ئەۋەي پىۋەندىي خۆت و ئەۋ
كەسە زۆر پەرە پى بەدەي لەپرىكدا ئەمە بلى:

"من خەرىكى فېربوۋنى پروو خويندەنەۋەم. ئەندازەي نىۋچاۋانى تۆ سەرنجى راکىشاۋم.
بەگوپرەي ئەۋ شتەي خويندووۋمە، كەسىكى ۋەك تۆ بەنھىنى بەردەۋام بەپەرۆشە و ھەرگىز
مىشكى ناحەسىتەۋە. زمانى جەستەي تۆ ئەم بارە پىشان نادا، بەلام ئاخۇ ھىشتاش پىي
تى دەچى ئەم قسەيە راست بى؟"

خۆت ئامادە بکە بۆ دىتنى بزهيهكى زۆرزانانە و پىلانگىرانە.

دەم

بۆچی ئىمە لە چاۋ رادەمىن، بەلام كە چاۋمان دەكەۋىتە سەر دەم، نىگامان
 ۋەردەگىرىن؟ زۆربەى جار ئىمە نامانەۋى نىگامان زۆر لەو شوپنە بەنگ
 بكەين، مەگەر كەسى بەرامبەر بەنىگايەكى خىرا بزەيەكى گەرممان بۆ بنىرى.
 شتەكە ۋەك ئەم ئاگەدارىيە ھەلۋاسراۋەى سەر دوۋكانىكە: " كراۋەيە".

بزە دەرخەرى ئەۋەيە كە خەلك دەتوانى لە كەسەكە بچىتە پىشەۋە، بەلام
 دەربرىنى تر بەۋ واتايەن كە خاۋەنى دەمەكە چۈۋە بۆ راۋەماسى يان ھەرچۈننىك بى
 دوۋكانى خۆى داخستوۋە. بەردەۋام رەۋشەبەرزى ۋا دەخۋازىت خۆمان لە ئەبلەقبوون لە
 لىۋ بپارىزىن، مەگەر ئەم لىۋانە بەھۆى بزەيەك يان نەختە دەمەتەقەيەك يان ماچىك
 مەرحەبايىمان لى بكن.

كەى بۆ دواجار توۋشى ھاورىيەكت بوۋى كە بەتەنيا ۋ نوقمى دىيەى خۆى بوۋى؟
 بەبىرت دىتەۋە چى روۋى دا؟ مۇسىقاي "سلاۋى" تۆ ۋەك زەنگى كارەبايى كارى لى كرد.
 ھاورىيەكەت ھاتەۋە سەرخۆى ۋ روۋى خۆى رىك خست ۋ لە ھەموۋى زەقتەر دەربرىنىكى
 بۆ ناۋ جەماۋەرى لەسەر لىۋى نەخشاند.

بەشىۋەيەكى مەجازى، تەنانەت ئەگەر ھەۋلىش نەدەين كە بەشىۋەيەكى زارەكى يان
 نازارەكى پىۋەندى بەكەسىكەۋە بكەين، دەم زۆر زانىارىمان لەبارەى ئەۋ كەسە بۆ دابىن
 دەكا. ھەرۋەھا روۋخوۋىنەۋە زۆر چىژ لەۋ زانىارىيانە ۋەردەگرى كە ئەم ئەندامە سەبارەت
 بەچۈنەتتى خۆدەربرىنى خاۋەنەكەى ئاشكرايان دەكا.

پړتیی ليو

پړتیی ليو، بهواتای ئهويه ليوهکان تاج رادهيهک پر يان تهنانهت گوشتن. بؤ خویندنهوهی ئم جورهيان تۆ نابي وهسواس بي که ليوهکان تهنيا بهگهوره يان بچووک دابنپي. پيوسته پړتیی ليو له دريژی دهم جيا بکيهوه و ئيمهش بهجيا ليامان دهکولينهوه:

- ليوی پر له ناراستهيهکی ليوپړتیی دايه.

- ليوی تهنک له ناراستهکهي تر دايه.

ئهو کاتهی سهيری ليوی خوټ دهکهي تکايه وهسواس بي بؤ بزهکردن له نهينؤکدا. ئيمه دهزانين تۆ خوټ خوټ دهوي «لانی کهم ئاواتهخوازين ئاوا بي» بهلام بزه شيوهی دهمت دهگورئ «يان لانی کهم ئاواتهخوازين بيگورئ.»

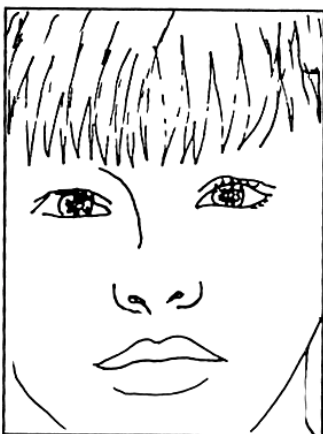
پرسیار: ئاخو هيچ له بابتهکه دهگورئ ئهگه کهسيک رقی له دهمی بي؟ من بهردهوام رقم له ليوه بچوکه چرچانهی خوم بووتهوه.

وهلام: پيوسته ئم شهرمهت فری بدهی و بهدنیا بلئی: " ليوم بخويننهوه". گوئی بگره، ئهستهمه ليوی تۆ له ليوی "جورج، ئيچ، بووش (رهنگه ليوی سهروک "کالفين کوليج" تهنکتر بووي - "کاليفورنياي هيمن" ت بهبيره؟) تهنکتر بي، بهلام ئهو باکی نهبووه لهوهی داوا له تهاوی ولات بکا، سهيری ليوهکانی بکن. گومان لهوهدا نييه مهشقيدهرانی بووش ئاواتهخوازين بوونه ئهو بتوانی ئيشارهتیکي ليوی پر واتا بخولقيني که بهشيويهکی گشتی به "No More Taxes - ئيتر باجی نوئ ناسهپنريت" دهرك بکري و رهنگه مهبهستی بووش ئهوه بووي خهلهکه که راستگويی دهربرينهکهي بخوينتتهوه، ههروهک بلئی ليوهکانی تکاکارانه دهرپوقاندي و يان بؤ سهلمانندی هلوئستهکهي سوودی لي ودرگرتن.

دواتر بهلینهکهي بووش سهبارت بهباج راست دهرنهچوو و ئهمهش بهلگهيه بؤ ئهو راستيهی که ئهو کاتهی ليوی کهسيک باريکی سهلینهر ودرهگرئ، ئيمه متمانهی بي دهکهن. ئيمه، ئهو ئهمريکيه بهختهوهرانهی رووخويننهوه بووين، هان دراین بؤ خویندنهوهی ليوی ئم کابرايه. ئهو پهيامهی سهبارت بهشيوازی کهسی له ليوی ئم پياوه دهردهچوو، گومانی لي نهدهکرا. ليوی بووش ئامازهي بهبههرهيهکی تايبهت دهکرد. بؤ تيگهيشتن لهم بههرهيه پيوسته تۆ يهکهم جار شارهزای پړتیی ليو بي و دوهم جار دريژی دهم و ستيهم جار چۆنيهتیی ئاويتهبوونی ئم هيمايانه لهگهآ يهکتر. دواتر له

لیوی تهنک

لیوی پر

پریتی لیو

خویندەنەوێ دەمە میلیۆنێریەکی بووش چیژ وەر دەگری.

بەلام با سەرەتا یەكەم شت وەر بگرین: پرتیتی لێو پێوەندی بە خۆنیشکرکردنەوێ هەیه. ئاخۆ کەسەكە حەز لە باسکردنی بابەتی كەسیی وەك نەئینیە عاتیفیەكان، راتەكانە دەروونیەكان «لەسەر هەردوو ئاستی بچووك و مەزن»، شارەزاییە ئاینییەكان، حەزە سێكسییەكان، بەتامترین دۆندرمەكان، بۆچی ئەو گۆرەوییانەئە ئەرۆ لە پێتەتی لێك نین و ئاخۆ خەلكی تر چ شتێك لە كارامەیی ئەو فێر دەبن... دەكا. خۆتێ دەگەئێ. بۆ خۆناساندن دنیا یەك بابەت هەیه و پرتیتی لێو نیشان دەری ئەو یە كە باری ئاسوودەیی خودی خۆت لە باسکردن و گوێگرتن لەم بابەتانە لەچی دایە. لەم روووە رادەئێ پرتیتی لێوی نەناسێك ئامازەیهکی تەنانەت زۆر پشت پێ بەستراوترە بۆ گوفتاری كەسی، لەوێ پرسیار لە نەناسەكە بكرێ كە ئاخۆ خەلكی كالیفۆرنیا یە نا.

لێوی پر بۆ تەواو ئاوەلەكردنی گەتوگۆیەك هێما یەكی سەر سەر هێنە. بەپەرچدانەوێكە بەرەهەستێكردنە دژی رووشكەندنی كەسانی تر بەتایبەتی لە بەردەم خەلكدا. ئەو بەزەمتە لە یادە كە پاش ئەو دەستی پێ كرد كە "جیمی كارتەر" ی لێو پر لەلای پەيامنێریكی "Playboy – پلێبۆی" دانی بەو نابوو "دلی پر هەووس بوو"؟

مەرج نییە كەسانی تا رادەیهك لێو تەنك، لەو بترسێن كە بەهۆی كەتێكەوێ ناو و نیتكەیهك لێ بنرێ، بەرچەرچدانەوێكە یان لە بنەرەتدا باسکردنی بابەتی كەسییە. "سەرۆك بووش" ی باوك بەنموونە وەر بگرە – ئاخۆ دەتوانی بووش بەو شێوێە بێنییە بەرچاوت كە بۆ هەر پەيامنێریك، پەيامنێرەكەئێ "پلێبۆی" ییش بەلاو، باس لە حەز و ویستەكانی خوی لە هەر روویەكەوێ بكات؟

خۆش بەختانە دوان لەسەر سێكس هێچ پێوەندیەكی راستەوخۆی نییە بەوێ كە ئاخۆ كەسەكە وەك خۆشەویستێك ئاستی كارامەیی چەندە یان چۆنە. نكۆلێش لەوێ ناكرێ كە ئەو لێوانەئێ تەنك، زۆر بەكەلكی سیاسەت و فرۆشیاری و لایەنەكانی تری سەر كەوتن لە بواری كاریدا دین. رەنگە لێوتەنكی یارمەتی "بووش" ی كۆری دابێ بۆ ئەوێ لە هەلبژاردنەكانی ساڵی ۲۰۰۰ دا سەر بكەوێت، لەبەر ئەوێ لێوێكانی زۆر تەنكتر بوون لە لێوی "گۆر". و تەنیا بەرچاوكردنی پرتیتی لێو، ئاخۆ دەتوانی پێشبینی ئەوێ بكەئێ كە كام كاندیدای سەرۆكایەتی، بووش یان گۆر، لە كاتی كاندیدابوونی لەسەر لیستی حزبەكەئێ خۆیدا زیاتر حەزی كردووێ ماچێكی تەر خێزانی خۆی بكات؟ (رەنگە "تێپر" تاكە كەس نەبێ كە ئەم بەلگە خۆنیشكراكەرەئێ لە یاد مابێ).

به لآم رابواردنى "كلينتۆن" له گه ل "مۆنیکا لوينسكى" په ننگه نه گه يشتبايه گوښى ميدياگان نه گهر مۆنیکا ناچار نه بووايه هه موو شته كه له لای هاورپييه ك بدرکينى، به لآم تو سهرنجى ليوه زور پره كانى مۆنیکا بده «ههروه ها بير له ليوى سهره وهى زور پرى بکه كه پيوهنديى ههيه بهدمشپرى و ئەم هيمايهش دواتر دهخويندنه وه.»

ئه گهر بگه رپينه وه سهر ئه و بيرۆكه يه ي كه ده لى ليوته نكى ده شى بۆ كاروبارى بازرگانى به سوود بى، وا دابنى تو له ناو كۆبوونه وه يه كى كاربه دهسته بالاکان داى. بۆ ئه وهى به كه سىكى "پشتپييه ستر او" بييه به رچاو، هيج به پيويسى نازانى باسى بابته ي كه سى بگه ي. مه رج نييه تو به خو ئاشكر اكر دنه وه له خه لك نزيك بييه وه. ئاسووده بييه سنوورداره كه ت بۆ دوان له سهر خو ت، به ره و جوړى ته واو جياوازى گفتوگو پالت ده نى.

ياساييانه هيج هه له نييه له كۆبوونه وه يه كدا باسى كه سى بيته پيش. خه لك سهر به سته. به لآم ته نانه ت ئه گهر تاكه به شداربوويه كى سهره كى كۆبوونه وه كه ليو ته نك بى، ئه وا وته خو ئاشكر اكره كه ت ده شى مووچر كى ك به له شى به شداربوواندا بلاو بينى.

ئاخو له گه ل مپشكت ده گونجى "لى ئاكو كوكا"، يه كى ك له كاربه دهسته هه ره به ناويا ننگه كانى ميلله ته كان، له ناو كۆبوونه وه يه كى بازرگانيدا پشوويه ك وه رگرى بۆ ئه وهى باس له هه ز و ئاره زوى خو ي بۆ نه مرى بكا؟ "دان ديلىلو"، نووسه رى گو شه گير، به خو ب ليوه زور ته نكه كانى پى ناچى ئەم گرفته ي هه بى. به پيى واشنتون پوست ديلىلو بۆ ماوه ي ۲۰ ساله ئه و كارتانه له گه ل خويدا ده كير پت كه له سه ريان نووسراوه: "نامه وي باسى بکه م".

"گه ريسن كتيلىر" ي نووسه ر و ئەفسانه ي راديو، گالته ي به لايه نگرى له "مافه شه رمنه كان Shy Knights" ديت. بۆ خو دهر خستنيش بيگومان ئه و به خو به و ليوه زور ته نكانه ي شه رم ده كات. به لآم ئه گهر بير له وه بکه ينه وه كه ئه و وه ك پيشكيشكارى ك بۆ جه ماوه رى ك ده دوى، به ئاشكر ا كه سىكى شه رمن نييه و ئيمه ئەم لايه نه ي شتوازى گو فتارى ئه و دواتر له م به شه ي كتييدا باس ده كه ين. پيوهنديى ك دژبى نيوان جوړه شه رمى ك و جوړه كتومت پيچه وانه كه ي يارمه تى كتيلىر ده دا تا له كاتى باس كر دنى شه رمنيدا ئه وه نده قسه خو ش بى. پرسيار: ئه ي ئه گهر ده مى كه سى ك ناسروشتى بوو و ليوى سهره وه و ژيره وه ي له پريدا ته واو ناهاوتا بن؟

وه لآم: به نزيكه يى ده مى هه موو خه لك ئه و باره "ناسروشتى" يه ي هه يه. خوښنده وهى

پرېتیی لئو بریتییە لە هەڵسەنگاندنیکی گشتیی پرېتیی بەرچاوی هەردوو لئو، بەتیکراییی. بەلام ئیستا کە تۆ لەم جۆرە شارەزا بووی دەتوانی بەرەو پێش و بەرەو جۆری ئەندازەکانی لئو هەنگاو بنی.

ئەندازەکانی لئو

بۆ خویندەنەوهی ئەندازەکانی لئو، ئەوهی پێویستە بیکە، بەراوردکردنی پرېتیی لئوی سەرەوه لەگەڵ لئوی ژێرەوهیە.

– زۆربەیی خەلک لئوی ژێرەوهیان تا رادەیهک لە لئوی سەرەوه پرتەر و من ناوی "لئوی ژێرەوهی لەپیدا ناوەند" ی لئ دەنیم.

– ئەو لئوانەیی کە لەم پێوەرە لا دەدەن، خویندەنەوهیان زۆر خۆشترە. "لئوی ژێرەوهی زۆر پ" بەو واتایە کە لئوی ژێرەوه دوو، سئ، یان چوار ئەوەندەیی لئوی سەرەوهیە.

– هەرچی "لئوی سەرەوهی زۆر پ" یشە تێیدا لئوی سەرەوه و لئوی ژێرەوه لەپیدا هاوتان.

پرسیار: کەواتە لئوی سەرەوه وەک لئوی ژێرەوه مەرج نییە دوو یان سئ ئەوەندەیی پرېتیی هەبێ تا بەهیمایەکی تاییەت هەژمار بکری؟

وەلام: تەواوە. بروام پێ بکە ئەگەر لئوی سەرەوه بەهەمان رادە یان تا رادەیهک لە لئوی ژێرەوه پرتەر بێ، هیشتا ش بەزەحمەت بەکەسەکە رادەگیریت.

ئەندازەکانی لئو دەرخەری دژایەتیی نێوان رادە بەراوردییەکەیی دوان لەسەر بابەتی تاییەت بەراوردییەکان و بابەتی بابەتیانە «کە لئوی ژێرەوه دەریان دەبێ» و رادە بەراوردییەکەیی گوفتار لەسەر بابەتی هەستی و بابەتی زەینییە «کە بە لئوی سەرەوه دەردەبردین».

پرسیار: بوەستە. مەبەستت ئەوهیە لئوی سەرەوه ئەگەر پ" بێ، دەرخەری شیوه گوفتاریکی عاتیفییه؟

وەلام: نەخیر. هەر بەشێکی لئو دەتوانیت دەربیری گوفتاریکی دەرخەری پەرۆشییەکی عاتیفی گەورە بێ یان واش نەبێ. پرېتیی لئوی سەرەوه پێوەندیی بەو گوفتارانەوه هەیه کە تاییەتن بەبابەتی دەروونی و کەسی و تەنانەت نەینیش.

زۆربەیی ئەو خەلکەیی لئوی ژێرەوهیان لەپیدا ناوەندییە زیاتر باسی راستییەکان دەکەن،

لیوی ژیرهوهی له پریدا ناوهندی

لیوی ژیرهوهی زۆر پر

لیوی سههوهی زۆر پر

ئهندازهکانی لیو

نهک وردهجیاوازییهکان. بهپیچهوانهوه لیوی ژیرهوهی یهکجار پر شتیکی زور گرینگه. زانینی ئهوشته ئهوهنده گرینگه که تهنیا ئهوانیاریهی که له خوارهودا هاتوو، ههموو ئهوپارهیه دینی که بهم کتیبه دراوه.

واتای ئهم ئهاندازهیییه لیو بریتییه له قایلکردن. "لایلهن یانگ"، سهرناسترین پیشهگهری "سیانک مین" دواى مه‌رگی "تیمسی مییر"، زاراهیهکی پرپه‌پستی بۆی داناه: لیوی خاوه‌ر Blarney Lips. ئاخۆ هه‌رگیز باسی ماچکردنی "بلارنی ستون/ به‌ردی بلارنی" ت به‌رگوتی کهوتوو؟ به‌گویره‌ی فۆلکلۆری ئیرله‌ندا ئهم تاویره بۆ وه‌رگرتنی به‌هره‌ی زۆربێژی، ماچ ده‌کری. له‌و ساته به‌دواوه که تۆ به‌رده‌که‌ت ماچ کرد گوفنارت – جا با هه‌ر شتیکی بۆ – که‌سی گوینگر قایل و ئه‌فسوون ده‌کا.

بۆچی قایلکردن به‌هه‌ند وه‌رگیراوه؟ وه‌ک کریاریک تۆ ده‌توانی هه‌ر کاتیکی که که‌ستیکی خاوه‌ن لیوی خاوه‌ر بیه‌وی شتیکی ناپیوستت پۆ ساغ بکاته‌وه، وریایی بگریه به‌ر، جا ئهوشته رهنکه نه‌خشه‌ی خانووی سه‌هۆلی بۆی که بۆ ئه‌سکیمۆکان پدیوسته یان خاوبنترین برغۆی ئامپریکی سه‌مونقاشکه‌ر بۆی و، یانیش رهنکه ئه‌و که‌سه بیه‌ویت ناچارت بکا ئه‌و کاته‌ی وه‌ک بازا‌پدۆزه‌ره‌وه‌یه‌کی ته‌له‌فۆنی کار ده‌که‌ی و هه‌مکه هه‌مکه پاره کۆ ده‌که‌یه‌وه خه‌لکت به‌کۆل دابنۆ.

هه‌ر که چاوت به‌و لیوانه که‌وت گومانای به. مه‌به‌ستم ئه‌وه نییه خه‌لکی خاوه‌ن ئهم جو‌ره لیوه، مه‌رجه ته‌له‌که‌باز بن، به‌لکو قایلکه‌ری لیهاتوون. ئه‌و کاته‌ی واشنتۆن مه‌گازین لیسته‌یه‌ک له ناو ۵۰ رۆژنامه‌نووسی هه‌ره کاریگه‌ری میلیه‌ته‌که‌مان بلاو کرده‌وه من توانیم له ناویاندا ۶۱ که‌سی خاوه‌ن لیوی خاوه‌ر که زۆربه‌یان راده‌ی زۆری هیماکه‌یان هه‌بوو، ده‌ستنیشان بکه‌م. به‌لام بۆ تیکرای خه‌لکی خاوه‌ن لیوی ژیره‌وه‌ی له پریدا ناوه‌ندی رهنکه تۆ بتوانی له ناو ۵۰ که‌س ۲ که‌س و له ناو ۵۰۰ که‌س تهنیا دوو که‌سی خاوه‌ن راده زۆره‌که‌ی هیمایه‌که بدۆزیه‌وه.

پاش ئهم شیکردنه‌وه‌یه ریزه‌ندیکی هه‌ره‌مه‌کیی ناوی کۆمه‌له‌ خه‌لکیک هاتوو که ته‌نانه‌ت به‌ناوبانگترن له‌و رۆژنامه‌نووسانه‌ی خاوه‌ن لیوی خاوه‌رن. رهنکه تهنیا به ژماره‌یه‌ک له‌م که‌سانه سه‌رسام بۆی. خاله‌ هاوبه‌شه‌که‌ی ئهم که‌سانه بریتییه له‌و وزه تایبه‌ته‌ی که له ئه‌ندازه‌کانی لیویان دایه که هه‌لگری به‌هره‌ی قایلکردنه.

ئه‌گه‌ر تۆش لیوی خاوه‌رت هه‌بۆ، پیرۆزباییت لی ده‌که‌م. توانای قایلکردنت رهنکه

ئوهنده به ئاسانى كارا بوويى كه به پيوستت نه زانبيى زور بيري لى بكيه وه. ئه م هيمايه زياتر له هر هيمايه كى ترى ږوو، ئاماژه به سرکه وتن دهكا. تهنيا ئه وهت له ياد بى كه ئه م به هر هيه به راستگوښييه وه به كار بهښى.

ئه گهر خاوهنى ليوى سهره وهى زور پر بى ناويكى تر بؤ ئه و به هر هيهت برتتبييه له قسه له ږوو بوون.

ئهم به هر هيه ش سى به شى له خو گرتووه:

۱- تو ئاگات له هه موو هه ست و خوستيک هه يه.

۲- زمانىكى پاراوت هه يه و ده توانى بؤ دهر برينى ورده جياوازيه كان وشه ي گونجاو بدوږييه وه.

۳- تو ده ته وي شته كه به هه مووان رابگه يه نى.

ئهم به شه ي كو تايبى به زحمه ته له بهر ئه وهى ئه و كه سه ي كه تو ده ته وي قسه كه ي پى بلئى رهنه هز نه كا گوښت لى رابگرئ. ئاريشه كه ت برتتبييه له وهى فير ئه وه بى كه قسه نه دركيني، ته نانه ت نه گهر قسه كه گرينگيش بى. ئه گهر خو ت بؤ رانه گيرا ئه و به ره له ستيت ده كرى. ته نانه ت بهر له وهى دهمه پاراوه كه ت بكيه وه خه لك ليت ده كه ونه شك و گومان.

له گه ل ئه وه شدا خه لكى بى باكى قسه له ږوو هه نديك جار به بو نه ي دركاندنې واقيعه وه ده ستخو شيبان لى ده كرى. "چيف سيا تيل" تا كه ئه مريكي خو مالىيه كه شارتيكى سه ره كى ئه مريكا ي به ناو كرابى. "چين نينگ يانگ" فيزيان خه لاتي نو بلى بردو وه ته وه، "ئارونداتى ږوى" ږومان نووس به بو نه ي نووسينى "The God of Small Things - خواى ورده شته كان" خه لاتي "بوو كر" بيزوو پتو هه كراوى بردو وه ته وه. به لئى - ورده شت، به لام ږوى به هه رحال وه سفى كردون.

"ماريان رايت ئيدلمان" چاونه تر سانه نوښنه رايه تبي مندا لاني كردو وه و ده زگاي به ږيوه بردنى پاره ي ته رخانكراو بؤ داكو كى له مندا لاني دامه زان دو وه. "رؤپيرت فلاك" به په رو شيبه كى سه رو ئاسايبه وه گوږانى وتو وه. سينكو مى "گه رى شان دلينگ" به به لگه وه گالته ناميز ترين سينكو مى ته له فزيونى بو وه. ئه و زور به ي جار شتى ئه وتو باس ده كا كه به بو چوونى خه لك شياوى باس كردن نييه. "لوريتى مايا ئه نجيلو" شاعيريش له دركاندنې واقيعه سه رسره ينه كاندا ده ستبالا يه. له "Even the Stars Look Lonesome" - ته نانه ت ئه ستيره كانيش ته نيابيبان لى ده بارئ" چيرؤكيكى قوشمه له باره ي هه ز وئاره زوو هه كانى

دايكي دەگىرپىتەو و لەبارەى خۆيەو دەنووسىت: " من گەيشتومە ئەو تەمەنە نازەننەى كە تىيدا دەتوانم دان بەو بنىم لەشپەرستى بەهەمان رادەى حەز و ئارەزووكانى سىكىسى و هەندىك جار زياتریش ئارەزووم دەشكىنى". سنوورىكى تروش بەدەستى مايا وردوخاش كرا.

پرسىار: ئەى ئەگەر كەسىكى وەك من لە فرۆشياريدا كار بكا و ئەو جۆرە دەمە قسە لە رووى هەبى؟ ئاخۆ پىويستە من نەشتەرگەريهكى لىو بكم بۆ ئەوئەى لىوم بگۆرم بەلىوى خاوكەر؟

وئەلام: تۆ بەهەر جۆرە هىمايهكى روو دەتوانى سەرکەوتوو بى. ئەمە پەيامە شاراوەكهى روو خويندەنەوهيه. پەيامىكى تروش ئەوهيه كە تۆ خاوهنى هەر هىمايهك بى، ئەو هىمايه هەر بەكەلكت دى.

پرسىار: بەلام من هەر بىروبوچوونەكانم دەدركىنم و شتى ئەوتۆ دەلىم كە خەلك دەهەژىن. ئەمە حالى ژيانمە. ئاخۆ چۆن دەكرى ئەم هىمايه لە بەرژەوهندى فرۆشياريدا بەكار بهىنرى؟

وئەلام: ئەگەر تازەكار بى بەژىريهوه كالاكانت هەلبژىره بۆ فرۆشتن. بۆ تۆ رەنگە كارگوزارىيهكان لە فرۆشتنى بەرهمەكان ئاسانتر بى لەبەرئەوهى تۆ دەتوانى پىداويستيه نەدركاوهكانى كرىارهكان لەبن زمانيان دەربىننى.

سەرەراى ئەمەش فرۆشيارانى سەر بەهەر تاقمىك پىويستە راستەوخۆ چاو بېرنە دەمى كرىارهكان. ئەگەر كرىارهكەت لىو پر بوو تۆ دەتوانى بۆ بەرژەوهندى فرۆشيارىت خۆبەخشانه هەندىك لە شارەزاييهكانى خۆتى بۆ باس بكەى. بەلام كرىارى لىو تەنك پىت دەلى. "ئەو دەمەت زۆر مەكهوه دەنا دەمفرىنى".

كەسانى خاوهن لىوى زۆر قايلكەر

ئىلقىس پرىسلى: گۆرانىبىژىكى نەمر «و بۆ هەندىك خەلك جەستەنەمر.»

پەت بوچانان: كاندىدى سەرنەكەوتوو سەرۆكايەتى كە لە كتىبەكەيدا بەناوى "ئى پىبابلىك، نات ئن ئىمپاير/ كۆمارىك نەك ئىمپراتۆريهتىك" قايلكەرانهترىن بىروبوچوونى رىقىژنىستەكان بۆ دژايەتىكردىنى هىتلەر، دەخاتە روو.

مارگاريت تاتشەر: سەرۆك وەزىرانى بەرىتانيا، بۆ ماوهيهكى درىژخايەن.

كىۆكوك: سەرۆك خىل

بىل گىتتس: ئىستا سەركر دايەتتى خىلى كۆمپىوتەركارانى ئەمەرىكا دەكا ئەندى وارۆل: ئەو ھونەرمەندە كولتورىيەى ناۋى لە ناۋ رىزبەندەكەى ئىمەدا ھاتوۋە. پابلۇ پىكاشۆ: ھونەرمەندى بۆچوونگەرا، تەنانەت ئەو كاتەش كە تەنبا رەنگى شىنى بەكار ھىنابى

ھەرىسن فۆرد: ئەكتەرى خاۋەنى زۆرتىن جەماۋەر لە ناۋ مېژوۋى سىنەمادا.

راسل بېىكر: يەككە لە وشكتىن بلىمەتەكانى ئەمەرىكا.

فران لىبۆۋىتس: بلىمەتتىكى تەنانەت وشكتىر كە ئەم بلىمەتتىيەى بەجۆرە قايلىكەرايەتتىيەك دەرىپوۋە كە دەبىتە ھۆى ئەۋەى خوينەر بەشىۋەيەكى كاتەكى وا ھەست بكا بۆ خۆشى قسەزانىكى وشكە.

دېف بېرى: ئەمىرىكىيەكان ئەمىشىيان بەدلكەرۋە لە قەلەم داۋە «لە خۇمانەۋە وا نالىن»

روش لىمبا: پىشكىشكارىكى بەرنامەى رادىۋى ئەۋەندە بەپەرۋش بوۋ كە پروپاگەندەى بۆ نووسەنەكى زلى ئەۋتۆ كرۋوۋە كە لەسەريان نووسراۋە "روش ئىز راپت/روش راست دەكا"

رۆجر ھۆرشۆ: ھەز لە فرۆشتنى كاتالۆگ دەكا

ئىرى كىنگ: دەستبالايەك لەشۆى وتوۋىژىدا

ئال كىپىن: يەككە لە كارامەتىن تاۋانباران

جېرى فالۋىل: كۆنە شىرۆقەكارىكى بەناۋبانكى ئىنجىل لەسەر تەلەفۇزىۋن

پى. تى. بارنم: بەرپۆۋەبەرى سىرك كە وتوۋەتى: "لە ھەر چركەيەكدا خۆشباۋەرىك لە دايك دەبى".

درېژى دەم

ئىستا كە تۆ شارەزايىت لە ھەموو شىۋازەكانى پىرتىتى لىۋ پەيدا كرۋوۋە، واتاى ئەۋەيە ئامادەيىت ھەيە بۆ ۋەرگرتنى جۆرى درېژى دەم.

– دلىيا بە لەۋەى فىرى خويندەنەۋەى لىۋى كورت بېى.

– سەرسام بە بەلىۋى درېژى بەبەراۋرد دەگمەن.

لیوی کورت

لیوی دریز

لیوی له دریزیدا ناوهندی

دریزیی دهم

- سهرنجى لېوى له دريژيدا ناوندېي خه لک بده.

بېچى هر ئېستا دريژيې دهمى خوت ناپېوى؟ نه گهر ده پېوى، تکايه نه کهى پې بکهنى، له بهر نه ووى بې خوښندهوېه کى وردى نه م جوړه يان، ده بې دهمت ديسان رابگريه وه. رهنه نه وه بزاني که گوره ترين ترسى نه مريکيه کان بريتيه له دوان له ناو جه ماوهر دا. بې خوت بړو تاقيى بکه وه. ترسه که تهنانهت له ترسى مهرگيش زياتره.

من ده توانم پيوهنديه ک بېنمه وه. وهک زوربهى خه لک منيش ليوم کورته که نه ميش هاورپيه له گه ل مهيل بې گف توگوپه کى دووقولى. فيربوونى ناخافتن بې جه ماوهر رهنه بې که ساني وهک ئيمه ناريشه يه کى مه زن بې. نه و کاتهى من به مبه ستي فيربوونى راهينه رايه تىي رامن سه رقالي خوښندن بووم تووشى نه م گرفته بووم. ده بووايه وانهى گشتى بده م وه. پاش چند مانگ مه شقى به سوې يه که م وتارى خوم پيشکيش کرد. هر چنده ته ووى گوډگرانش فيرخوازاني راهينه رايه تىي رامن بوون و تا راده يه که هه مان وتاره که يان له بهر بوو، به لام نه ده وپيرام سه يرى تاکه که سيکيشيان بکه م. له جياتى تيبينيه کاني خوم راسته وخو له رووى لاپه ره که وه ده خوښنده وه.

پاشان سهرم هه لپرى و له کو تاييدا وپرام چاو بېر مه ناو چاوى جه ماوهره که م. ۱۵ که س گوپيان لى گرتبووم. هر هه موويان هه لده له رزين- به شپوه يه کى جه سته يى هه لده له رزين «همم. دياره تا راده يه ک سامى خوم کار يه گه رانه بلاو کردبووه». چند سالى برد تا فيرى نه وه بووم ده سلا تى خوم ويسته کي يانه به کار به ينم. ئيستا که به سهر ناريشه که دا زال بووم، ده توانم سوود له و به هرانه وهر بگرم که هاورپى لىوى کورتن: نيازپاکى و راستگوپى. دوو مروقى ليو کورت باشترين سووديان له م به هرانه وهر گرتووه. مه به ستم "سورگوود مارشال" و "پوس بييدر گينسبترگ" ي دادوهرانى دادگه ي بالان. "جانيت رينو" ي داواکارى گشتى نمونه ي که سيکى راستگوپى يه کدله، تهنانهت له و کاته ش که دراپته بهر ليشاوى ره خنه. له جي هانى سه رگه رميشدا رهنه هوى سه رکه وتنى "باربارا والترز" بگه رينيه وه بې شپوازه نيازپاکانه که ي که به شپوه يه ک چاوپيکه وتنکارانى نه فسوون دهکا، که وا هه ست بکه ن دوو به دوو ده دوپن نه ک له به رده م مليونه ها خه لک.

ليوى دريژ زياتر له ناو بوارى وه شانندا ره واجى هه يه. نه م لپوه ناماژه به تواناى ناخافتن له گه ل هه مووان دهکا. پيشکيشکارانى شوې وتوويزيى ته له فزيونى له م به هر هيه و راسته خو له کاره ده ستپيشخه رانه که ي "فيل دو ناو" سوودمهند بوون. تو نه مرو دتوانى

ژمارەيەکی زۆر پيشکيشکاری ليو دريژ ببيني بە لەخۆگرتنی "دییفید لیترمان" و "جوان ریفرز" و "چارلی رۆز" و "مۆری پۆفیچ".

دۆستایەتی ناویکی ترە بۆ ئەم بەهرەيە. ئاریشەي ری تیچوو بریتییه لەوەی کە کەسەکە خۆگونجینەریکی کۆمەلایەتییه، مەبەستی تۆ لە قسەکردن تەنیا گەرمگرتنە لەگەڵ ئەندامانی گرووپەکە و پاش بیریکی قوول دەگەيە ئەوەی کە ئەو شتەي وتووتە لە راستیدا بیروبۆچوونی خۆتە. بەهەر حال ئاخۆ دەبێ بیروبۆچوونی خۆت پيشتر چی بووبێ؟

ئەو کاتەي "جولیا رۆبیرترز"ی ئەکتەر شوی کرد بە "لایل لۆفیت" دوو کەسی زۆر ليو دريژ پیک شاد بوون. هەرچەندە ماوەي هاوسەریتییان تاسەر نەبوو، بەلام پێ دەچێ وەک هونەرماند جەماوەرکیشییه دريژخایەنەکیان بەلگە بێ، بۆ دلرفینیی ئەو لیوانەي کە بەشیوەيەکی خوازاوه دەسەلاتیان بەسەر فراوانترین ژمارەي ری تیچوو جەماوردا هەيە.

پرسیار: ئەي لیوی ناوەندیی وەک لیوی من؟ سوودەکەي چییه؟

وەلام: تکایە ئەو هیمایانەي کە ناوەندی بەکەم مەزانە. ئەگەر دريژی لیوت ناوەندی بێ مەودای ئاخافتنت توانای گۆرانی هەيە. بەهەمان پادەي ئاسوودەيیت بۆ ئاخافتنی دووقۆلی بەهەمان پادەش بۆ دوان بەرامبەر ئاپۆرەيە کدا «بەتایبەتی ئەگەر تۆ شەش حەوت جار یان زیاتر دەرفەتی مەشقکردنی وتاردانت هەبووبێ» تووشی سەرئیشە نابێ. بەهێزترین شیوازی خۆدەربرینت راستگۆیییه، بەلام تۆ لە درۆکردن دەستبالا تری لە خەلکی لیو کورت کە زۆربەي جار لە درۆکردن یە کجار کارامەن. لە ئاھەنگیکدا دەتوانی هەر وەک کەسانی ليو دريژ رۆلی پيشکيشکاری وەر بگری، بەلام بەلاتەو ئاسانترە کە لە ریتی ئاخافتنەوە ببییه جێی سەرنجی ئاپۆرە.

بەشیوەيەکی گشتی، شیوە ئاخافتنیکی گونجینەرانە ژيانت ئاسانتر دەکا. تاکە ئاریشەت پشووکورتییه، بەرامبەر بەخەلکی تر. لە هەمان کاتدا خۆگونجانن شتیکی بێ بايەخ نییه. لیوی لە دريژی و لە پانیدا ناوەندی سوودبەخش بوو بۆ "جۆنی کارسن"ی پيشکيشکاری تەمەندر يژترین و کاریگەرترین شۆی گفتوگۆنامیز تەلەفزیۆنی. لیو لە دريژیدا ناوەندییەکەي "والتر کرۆنکایت"ی بیژەري دەنگوباس تا پادەيەک سوودی پێ گەياندوو و هەمان شت راستە بۆ "داستن هۆفمان" کە وەک ئەکتەري ئەکتەران پیزی لی نراوه.

به هره تاییه تیه کانی لیو

خو تو بروات به وه ههیه که په ریه کی تاییهت به ددان ههیه... په ریه کی دهمیش ههیه. نهو په ریه کومه له به هرهیه کی ناخافتنی به خشیوه به خه لکی تاییهت که خاوهن لیوی زلن. تو ش په نکه په کیک لهو خه لکانه بی.

نه مانه نهو به هرهانه ی دهمن که هیشتا باسما ن نه کردوون:

- لیوی زور دریتی ته نک

- لیوی زور دریتی پر

- لیوی زور کورتی ته نک

- لیوی زور کورتی پر

لیوی زور دریتی ته نک، ناماژ به دهمی کی میلیونیر دهکا. "جوړج بووش" و هرهه ها "لی ئاکوکوکا"، نهو پیاوهی به په ره شووت خوئی له "کریسلیر" هه لدایه خواره وه خاوهنی نه م دهمن. "گهریسن کتیلر" یش هه مان هیمای ههیه که نه مهش نهو په پروون دهکاته وه که بوچی پیشتر وتم دهمی کتیلر به راستی شهرمن نییه.

دهمی میلیونیر زور به که لکی سیاست یان بازرگانی یان گالتی به ته وس دیت له به ره وهی واتای نهو هیه تو دهنوانی له گه ل هه ره که سیک له سه ره به ریا به تیک بدوی «تا نهو مه و دایه ی که باسی که سیی خوئی نه هیته پیشه وه». مه رج نییه وته کانت دهقاوده ق راست بن. به لام ناپوره که چه ندیش گوره بی، قسه کانت وهرده گری.

که سانی خاوهن دهمی میلیونیر له به ره وهی کار هیته ری تی چوو ه کانیان ناخه نه بارودوخی کی نهو تو که به هوئی خوئی نا شکر اکر دنه وه پرووشکین بکرین، نهوا دهنوان هه مه چه شنانه سامانه کانیان گل بدنه وه، ههروهک له باری "فوریتست مارس" ی باوک، پیاوی نو قلفرو ش «فروشیاری حبه ی ریگه پینه دراو» وه یان "سام والتن" ی دامه زرینه ری فروشگای زنجیره یی وولمارت، که له کاتی کوچکردنیدا به زهنگینترین پیاوی نه امریکا ناسرابوو، دهرده که وئ. "کوژدیل هال" ههروهک دامه زرینه ری نه ته وه په کگرتوو هکان، زمانه دیپلوماسییه که ی بو خزمهت به مرؤقایه تی به کار هیناوه.

لیوی زور دریتی پر زیاترین وشه به کار دینی. من نه م دهمه به دهمی کی له زگما که وه قسه کهر ناو دهنیم. بیر له "نییمی تان" ی نووسه ری پرفروشتترین کتیب که وه که خولیای

هەسینەری ئەو هیە بەشدارى لە تیپىكى رۆكدا بكا. مامۆستای لەشجوانى ئافرهتان، "سوزان پۆتر"ى مێپەرور، بەرادهیهكى سەرسورھێن كیشى لەشى دابەزاندوو، بەلام خۆشبهختانه تاكه ئاونسیكیش لە لێوهكانى كهەم نەبووتەوه.

دژواره بتوانى كهسىكى خاوهن ئەم هیمایه بدۆزیهوه كه هەستیكى گالتەجاریی سەروسەمەرى نەبى كتومت وهك ئەوه وایه كه نەتوانى "ئیدی مۆرفى" بەكهسىكى لێو كورتى لێو تەنك بێنیه بەرچاوت.

بەلام لێوى زۆر كورتى تەنكیش بەهرهى تايهت بەخۆى ههیه. من ئەم لێوه بەلێوى خۆبى ناو دەبەم. بەلى، خاوهنى ئەم لێوه رەنگه هەستی خۆى دەرنهبرى، سووكایه تیپكردنهكانى رابردوو بخاتەوه یادى و بەبۆنەى كهەمدوو بوونى هاوڕیپیهكانى خەيالشكاو بكا. بەلام ئەگەر دەمى بكاتەوه رەنگه وتەكانى ئەوهنده بەهیز بن كه خەلك لە ناخهوه بتەزین. نمونەكانیش بریتین لە "بۆب دیلان"ى گۆرانیبوووس و "مییىرى كىى ئەش"ى سەرناسى بواری میکیاژ و "گۆرگىۆ ئارمانى"ى نەخشەدانەرى شێوازە دلرفینهكانى بەهەندوهرنەگیراو.

با جۆره دەمىكى یهكجار سەرنجراكیشى تر لە یاد نەكهین. لێوى زۆر كورت و پر كه هەلگری ناوى باشتەرىن هاوڕیپیه. ئەم لێوه ئاماژه بەدركاندنى راستى دەكا، تەواوى راستییهكان بەبى پێچوپهنا. بەلام تاكه كهەموكورییهكى ههیه. ئەم گفتوگۆ بەپێزه بەزۆرى دووقۆلییه. ئەم تايهتەندییه هەستبزوینەرى ئەم جۆره لێوه بەتینانه رەنگه بتوانى جهماوهركیشى "رېچارد گېر" و "میشیل كیتن"ى ئەكتەر روون بكاتەوه.

پرسیار: ئیستا وادهى داننانه، باشه؟ من هیشتااش رقم لە لیومه، باشه؟ من هەرگیز هەزم لە شێوهى لیوم نەبووه و پاش ئەو هەموو باسهى كه لەبارەى ئەو جۆره لیوانهى كردت، هیشتااش هەر هەزى پى ناکەم. ئیستا تۆ چ ئامۆزگار یهكت ههیه؟

وهلام: كهس زۆرت لى ناکا هەز لە رووى خۆت بکهى. بۆ زۆر بهى خەلك ئەوه بەسه كه بزائن واتای هەر هیمایهكى ناپهسندیان چیه تا سەرلهنوئى بەچاویكى تر سەیرى ئەو هیمایه بکهنهوه. كهچى لەبارى تۆ و دەمى تۆدا، پى دەچى چارهسەرىكى زۆر دژوارترت بۆ دابنێن- نەشتەرگەرییهكت پێویسته.

پرسیار: مەبەستت نەشتەرگەرى جوانکارییه؟

وهلام: نەخیر ناوى ئەم نەشتەرگەرییه لە نەشتەرگەریی جوانکارییهوه وهگریاوه، بەلام نەشتەرگەرییهكى سەریپیییه كه تێیدا دلۆپه خوینكیشت لى ناچکیت. وه بەتەواوتى

نەشتەرگەرييەكى خۆكردانەيە، ناۋى لى بىنى لىپۆساكشن. بۆ ئەم جۆرە لىپۆساكشنە پىۋىست نىيە جەستەت سىڭر بىكرىت يان كەسىك چەورىت لەرەنەۋە ھەلپىنجى. تاكە ئامپىرى پىۋىستت نەينۆككىكە. ئىستا نەينۆككىك بەدەستەۋە بگرە. ئامادەى؟

تا دەتوانى بەقەيمى لىوت بۆ ناۋەۋە ھەلمژە. لىۋەكانت بەدەنەۋە بنووسىنە و تا تىنت تىدايە ئەم لىۋانەت ھەللووشە ھەروەك ئەۋەى بىتەۋى بەيەك جارى لە چىنگ، ئەم لىۋانە رىزگارت بى. با ڤووت ئەم بارە بەر نەدا.

جوان سەير بکە. ئاخۆ بەم شىۋەيە ڤوۋى خۆت پى جۋانترە؟ ئەگەر وايە بەردەۋام كە لە نەينۆكدا سەيرى خۆت دەكەى، دەتوانى ئەم چارەسەرە ۋەرىگرى. ئەگەر نا دان بەۋەدا بىنى كە لىۋە سىروشتىيەكانى خۆت بى كەموكوڤىن. ھەر بۆيەش ئاسوودە بە. ئەم لىۋانەت خۆش بوى.

شەویلگە و چەناگە

راسته، رەنگە شەویلگە و چەناگە وەك چاۋ پىر ھەست نەبن، بەلام ھىلى ژىرەھەي ۋو پىك دىن و دەرخەرى بابەتى بىچىنەيى تايبەت بەبنەما و خو و رەوشت و ھەلبۇاردن و چۆنەتەي بەرەنگار بوونەھن.

تا ئىستا دەيى تۆگەشتەيىيە ئەو ئاستەي كە گرینگىۋونى چەناگە و شەويىلگەت بەلاۋە سەير نەبى، وا نىيە؟ ئىستا كە تۆ لەۋە تى گەشتوۋى كە ئەندامەكانى ۋو ژيانىكى تايبەت بەخۇيان ھەيە كەۋاتە ئەگەر بەرپىز "پتەيتۆ ھىد" ت لە شەقامدا لە پىياسەكردندا بىنى، نابى ھەست بەھىچ شتىكى سەير بەكى جگە لەۋەي كە ئەم بەرپىزە لە قەدەر كەسىكى ھەراش نىيە و، ئەگەر ئەم بەرپىزە گويىەك يان لووتىكى تىر بۆت ھەلدابى رەنگە تۆ بەلدخۇشىيەۋە خستبىتە ناۋ بەركت نەۋەك رۆژىك پىۋىست بى. ژىرىي ۋو خۇيىنەۋەيەكەش بەم ئاسايەيە. تۆ دەزانى لە ۋودا ھىچ شتىكى بى كەلك يان بى نرخ بەدى ناكرى. ھەموو ئەندامەكان وىراي چەناگەش گرینگن تەنانەت ئەگەر بەگشتى ئەم ئەندامانە بەرادەي پىۋىست دلگىر يان رىزلىگىراۋ نەبن. بەراستى خۆم بەخۇشحال دەزانم كە بتوانم لەم بەشەي كتەيەكەدا ناۋە نازدارەكەي ئەو ئەندامە بەرپىنمەۋە كە بەگشتى و بەناشىرىنى بەچەناگەي "لاۋاز" ناسراۋە، لە چ ۋوويەكەۋە لاۋازە؟

تۆ توۋشى ھەپەسان دىي. بەلام با سەرھەتا ئاراستەي سەرنجمان لە چەناگەۋە ۋەربگىرپىن. با لەۋ پىكھاتە ئىسكانىيە بىكۆلىنەۋە كە لە ناۋ خۇيدا جومگەيەكى تايبەت بەخۇي ھەيە.

پاناتیی شهویلگه

ئیسنا کاتی باس له پاناتیی شهویلگه هاتوو.

- ئاخۆ بهوردی شهویلگه کانت چهند پانن؟ با بهم شیوهیه ئەمه لیک بدهینهوه. تۆ دهتوانی چهند زارجوو بنیشت له ناو ئەو دهمه بئاخنی و هیشتاش کهس ئەم زارجوانه نهبینی. تکایه لانی کهم یهک جار له پیشهه ی رووخوینه وهیتدا ئەو دهرفته بده بهخۆت که بهبی بنیشت پاناتیی شهویلگه دهستنیشان بکهی. کهسیک بدۆزهرهوه که له رووبه پرووهوه شهویلگه کانی پان دیار بن «کهسیک که پرچیکی مودیل کورتی ههیی» و له پشته وهش سهیری ئەم کهسه بکه. ئاخۆ دهبینی که شهویلگه کانی چهند دهرپه ریون؟ واو! ئەم شهویلگانه پانن.

- ناسینهوهی شهویلگه ی باریک دژوارتره، ته نانهت له رووبه پرووشهوه. ئەم شهویلگانهش ههروهک شهویلگه ی پان ئاشکرا نین. بۆت ههیه ئەم جوړه شهویلگانه پشتگویی بخری، بهلام وهک رووخوینه وهیهک نابیی فهرامۆشیان بکهی.

- شهویلگه ی ناوهنجی ئەو هیمایهیه که زۆریه ی خه لک خاوه نیهتی. ئەگەر سهیری پاناتیی گشتیی پرو بکهی، شهویلگه کان به گویری ئەم پاناتییهن و نه زیاتر و نه که متر له رووبه ره ی که راسته وخۆ دهکه ویتته ژیر کۆلم دهرپه ریون. شهویلگه ئاماژه دها به دوو لایه نی پتوه ندیاری ژیان: هیزی جهستهیی و کۆلنه دانی پۆخی.

جگه له ژمارهیه کی کهم ریزه پ، شهویلگه ی پان مه رجیکی داواکراوه بۆ پیشه ی پیاوانه- و بۆ نموونه له ناو یاریزانه لیها تووه کانی توپی پیدایه و اجی ههیه. شهویلگه ی پانی ناو پرووی "میک جاگر" ی ئەستیره ی رۆکی خاوهن پیشینه ئەندامیکی دلرفینه. جاگر ئەو کهسه ی که کۆنسیرتنه کانی شاکاری وزه به خشی کۆلنه ده رایه تییه. پیاوانی پیشه گەر، ئەگەر ئەم شهویلگه زله یان نه بی له ریی هیمای تری ناو پرو که تایبه تن به هیز و سه رنجراکتشی ئەم که موکورتیییه یان قهره بوو ده که نه وه.

"سوپیрман" به نموونه وه ربگره. که سایه تییه ره سه نی ناو ئەم کارتۆنه شهویلگه کانی زلن و به هه مان شیوهش "کریستوفر ریف" یش که تا ئیسنا سه رکه وتوو ترین سوپیرمانی سینه مایه شهویلگه کانی گهره ن. له وه ته ی ئەو پرو داوه ی که شه پله لیدانی به داوه هات، ریف سوودی له و به هره روحییه وه رگرتوو ه که له ناو شهویلگه که هیدا رهنگی داوته وه.

شەویلگەى پان

شەویلگەى باریک

شەویلگەى لە پانیدا ناوهندى

پاناتیى شەویلگە

كۆلنەدەر ايرايەتى يارمەتتى داۋە تا بەردەوام كۆسپەكانى سەر ۋىگەى خۆى لادا .
 "دىن كىين"ى سوپىرمانى تەلەفزيۇن جگە لەو جەستەيەى كە بەھۆى ۋىكخستنىكى
 سەر كە وتوانەى ماسوولكەكانەۋە دەكەۋىتە جوولە بەھۆى كولمى چەپى خۆى كە لە كاتى
 پىكەنېندا چالئىكى سەرنراكىشى لى دەردەكەۋى «سەيرى بەشى "سىكس" بگە»، قەرەبوۋى
 شەۋىلگەكەى دەكاتەۋە كە لە پانيدا ناۋەندىيە .

ۋىكى، "سىلفىستىر ستالۋنى"ى رامبۆ ئاسا بەردەوام ۋىلى نۆپى ئەوتق دەدۆزىتەۋە تا
 شەۋىلگە شەپۆلدەرەكانى جەمىئىتتەۋە . بەپىچەۋانەۋە، "ئارنۆلد شوارزىنگر" شەۋىلگەكانى
 بەشىۋەيەكى سەرسىمىن تەسكن . لە راستىدا شەۋىلگەى ئەۋ بەبەرۋارد لەگەل ھى "ماريا
 شرىفر"ى خىزانى بچووكترە . بەلام جارىكى تر كە سەرنجى ۋىلى ئارنۆلدت دا سەيرى
 نىچاۋانە پانەكەى «كە ئاماژە بەشىۋە دەسەلاتى بەپەرۋىش و وزەيەكى زەينى بەجۆش
 دەكا» و برۆيە زۆر پرهكانى «كە ھىمان بۆ مىشكىكى سەرووناسايى» بگە .

لە راستىدا ھېزى كەسانى خاۋەن شەۋىلگەى تەسك لە زوۋ ھەستىردن بەشەرى داپە نەك
 خاۋەندارىتى پشودرىژى پىۋىست بۆ بەردەوامبوون لە شەپكى درىژخايەن . ئاخۆ تۆش
 ئەم خەسلەتەت ھەيە؟ كەۋابوۋ ھەر كاتىك كە دەكەۋىيە بارودۆخى دژوار سەرى گفوتگۆيە
 ناخۆشەكە بگەۋە، يان كىشەكە خىرا چارەسەر بگە يان دوور كەۋە .

كەسايەتتەيەكانى "تيرى ماكىلان"ى نووسەر بەم ئاسايە ھەلسوكەوت دەكەن و ھىچ
 گومانىك لەۋەدا ناھىلنەۋە كە نووسەر خاۋەنى خالەكانى ھېزى كەسىكى شەۋىلگە تەسكە .
 شەۋىلگەى "رەندى تراڧىس" و "مارتىنا ماكبىرد"ى گۆرانىبىژانى گۆرانى لادىيى ھەمان
 بەھرى خىرا بۆنكردىنى شەرى و دووركەۋتەۋە لە شەرىان تىدايە .

بەپىچەۋانەۋە خەلكى خاۋەن شەۋىلگەى پان تەنانەت لە دژوارترىن بارودۆخەكانىشدا
 چىژ لە كۆلنەدان لە شەرىدا ۋەردەگرن . قارەمانانى جەنگى جىھانىيى دوۋەم، "سىر وىنستىن
 چىرچىل" و سەرۆك "ئايزنھاور" گفتى شەۋىلگە زۆر پانەكەى خۆيان بەجى گەياند . ئەۋ
 ناۋچەيەى كە تۆئىستا لى دەژى رەنگە ناۋچەيەكى نازى بوۋايە ئەگەر چىرچىل ئەۋ
 بىروباۋەرەى نەبوۋايە كە جارىك بەم شىۋەيە دەرى بىرۋە:

"ھەرگىز چۆك مەدە، ھەرگىز . ھەرگىز، ھەرگىز، ھەرگىز بۆ ھىچ شتىكى مەزن يان
 بچووك، ورد يان درشت، ھەرگىز چۆك مەدە تەنيا لە بەردەم راستگۆيى و نيازپاكىدا نەبى" .
 ھەلبەتە بەتەنيا پىاۋەكان نىن كە لە ژياناندا سوۋدىان لە كەللەپەقايەتتى

سەرچاۋەگرتوو لە شەۋىلگەكانيان ۋەرگرتوو، نمونەى بەرچاۋ بریتىن لە "سالى رايد"، يەكەم ئافرەتى ئەمريكى بۆشايىگەر، "پۆلا عەبدول"ى سەمادانەر، "ليلياس فۆلان"ى رايىنەرى يۇگا و "سالى فيلد"، ئەكتەرىك كە جەماۋەركىشىيەكەى يەكجار درىژخايەن بوو، "كىي شىرلى"ى شەۋىلگە پانىش كە شروڤەكارىكى ئابورىيە پىي باشە مرۆڤ بەكۆلنەدەرانه سەرمایە كۆ بىكاتەو.

پرسىار: سەير لە ۋەدایە كە تۆ لە جىياتى ئەو ەى لە باسى شەۋىلگەدا ەيزى دەستپىكردن روون بكەيەو، باس لە ەيزى كۆلنەدەرايەتى دەكەى. ەەرچەندە من ۱۲ سالى شوم كردوو، بەلام لەبەرئەو ەى زۆرى برد تا بەپىئەندىيەكە قايل بووم ەيشناش ھاوسەرم تىزم پى دەكا، تۆ چى دەلئى؟

ۋەلام: خۆبەدەستە ۋەدان بۆ كەسىكى شەۋىلگە پانى ۋەك تۆ، كىشەيەكى سەرەكەيە. بەلئى، ئارىشەكە برىتەيە لە ئازارچەشتن بەھۆى ئەم خۆبەدەستە ۋەدانە. دەزانى بۆ؟ لە ناختدا ەست بەو دەكەى كە چى چاۋەپروانت دەكا؟ ئەگەر برىپارت دا خۆت گىرۆدەى پىئەندىيەك يان كارىك بكەى مەگەر بەمردن «يان بەكارەساتىكى تر» بى، دەنا ۋاز لەم پىئەندى يان كارە ناھىنى.

لەلايەكى ترەو كاتىك من رووى "كارل سىول"ى نووسەرم بىنى، ناچار بووم بە بىدەنگى پى بكەم. نووسەرە لە ۋەدا دەستبالايە كە ۋا لە خەلك دەكا كە ئەگەر يەك جار كىتەبىكى بكرن تا لە ژيان ماون بەردەوام كىتەبەكانى بكرن. شەۋىلگەى پان پى دەچى ھاۋرپى بى گەل برىپارى خۆسەپىنەرانه لە ژياندا. تەنانەت ئەگەر تۆ بەسەر ئازارى ئارىشەكەشتدا زال بى، خەسلەتە سەرنجراكىشەكەت ەەر دەمىنئەتەو ۋە خەلكى تىرش بەھۆيەو رىزت لى دەگرن.

ئەى ئەو كەسە بەختە ۋەرانەى خاۋەنى شەۋىلگەى ناۋەنجىن، ئىستا تۆ چىرۆكى ەيمایە ناۋەنجىيەكانت لەبەرە. ئەگەر تۆ خاۋەنى ئەم جۆرە شەۋىلگەيە بى، لە خۆبەدەستە ۋەداندا ئازار ناچىژى. لە كۆلنەدان بۆ چاكەكارى سەركەوتووى، بەلام تاكە ئارىشەى رى تىچووت برىتەيە لە گوماناۋىبوون بەرامبەر بەھەلسوكەوتى دەوروبەرت. گرىنگ نىيە ناكۆكىيەكە لەسەر چى بى، بەلام تۆ بىر لەو دەكەيەو كە بۆچى كەسىك ناتوانى بۆ ماۋەيەكى گونجاۋ شەر بكا و پاشان ۋاز بىنى؟ بەلام تۆ ناتوانى بەئاسانى بۆ خەلك پىناسەى ئەم "ماۋە گونجاۋ"ە بكەى، ەروەك چۆن ناسىنەوى كىشە شاراۋەكەى خۆت كە برىتەيە لە بىنكورتى بەرامبەر بەھەموو خەلكى تر بۆت ئاسان نىيە.

دەرىپەرىنى چەناگە

ۋادەى دەرىپەرىنى چەناگە چۆن دەپپورى؟ ھەلبەتتە لە لاۋوۋوۋە سەپىرى ۋو بکە. پاشان سەرنجى تەۋاۋى مەۋداى ۋو بدە نەك بەتەنیا چەناگە. دەتوانى ھىلپكى خەيالى بکىشى كە لە نىۋچاۋانەۋە دەست پى بكا و بەسەر لووتدا ۋروا و بەسەر سەرلپویشدا رەت بى و تاگەردن بەرەۋخوار ۋابكىشىرى. ئاخۇ ئەۋ ھىلە چ گۆشەپەك وەردەگرى؟

– ئەۋ كاتەى كە چەناگە دەرىپەرىۋ بى، كە زۆربەى چەناگەكانىش وان، كەسەكە چەناگە دەرىپەرىۋە.

– كۆمەلپك چەناگە قوۋلن كە ھەندپك چار بەچەناگەى "كشاۋە" ناۋ دەبردرىن. حەز لەم وشەپە ناكەم، لەبەرئەۋەى بەۋ واتاپەپە كە چەناگە لە كەنار دەرىۋاۋە بەھەمان شپوۋەى ۋووتانەۋەى موو دوور دەكەۋپتەۋە. بەلام خۇ چەناگە و نىۋچاۋان كەنارەى ۋرەشەپۆلى مسۆگەر نىن. شپوۋەى چەناگە و نىۋچاۋان ھەلگى واتاپە. لە راستىدا دەرىپەرىنى چەناگە واتاپەكى زۆرى ھەپە و پەكپكە لەۋ ھىما بەژمارە كەمانەى كە بەدەگمەن گۆرانيان بەسەر دى. ھەندپك چار چەناگەى قوۋل بەچەناگەى "لاۋاز" و ھەرۋەھا بەچەناگەى "كشاۋە"ش ناۋ دەبردرى. ھەندپك چار چەناگەى قەبارە بچووكىش بەچەناگەى "لاۋاز" ناۋ دەبردرى. بەپپچەۋانەۋە ھەرۋەك دواتر بۆت ۋوون دەپپتەۋە، ھىچ كام لە ھىماپەكانى چەناگە شاپەنى ئەۋ دىدە سووكە نىن.

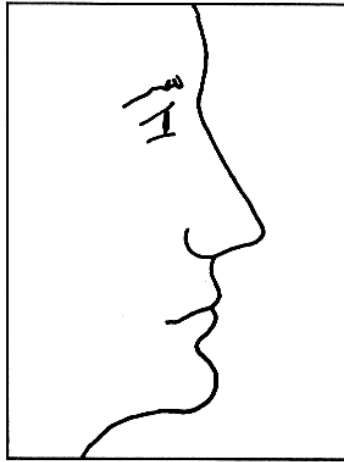
– چەناگەى تەخت لە ھەموو جۆرى چەناگەكان دەگمەنترە.

ئاخۇ تۆ كام ھىماپەت ھەپە؟

ۋرسىار: بەلام ئەگەر خەلك چەناگەى خۇيان دەرىپەرىن ئەۋ كاتە دەرىپەرىنەكە چى بەسەر دى؟

ۋەلام: ئەۋە گرینگە. دەرىپەرىاندنى بەشى ژىرىنى ۋو بۇ پپشەۋە بەباشترىن شپوۋە بەھەلسوكەۋتپكى بەرھەلستكارانە ناسراۋە. بەبۆچوۋنى من كەسپك كە حەز بكا بەشەۋ و بەرۆژ چەناگەى دەرىپەرىنى تۋانىۋپەتى پلەى ۋرلپنراۋى كەسپكى خاۋەن چەناگەى دەرىپەرىۋ بۇ خۇى دەستەبەر بكا.

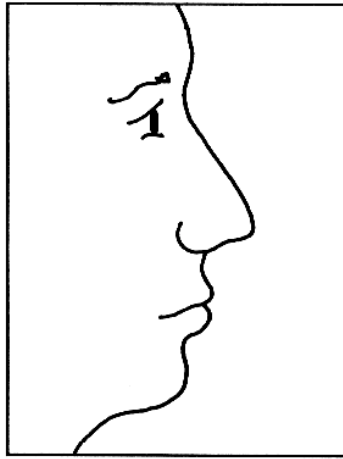
ئاشكراپە كە چەناگەى زۆر دەرىپەرىۋ پپوۋەندى بەرپكابەرەپەپپەۋە ھەپە. لە ماۋەى ھەلمەتەكانى بانگەشە بۇ سەرۆكاپەتپدا خۇشە بەردەۋام سەپىرى ۋكابەرەكان و ھاۋزپنەكانىان بکەى. لەم ۋوۋوۋە تا ئپستا كەسم نەدپوۋە شان لە شانى "جەكۆلپن كەنەدى

چہناگہی دہرپہ ریو

چہناگہی قوول

چہناگہی تہخت

دہرپہ رینی چہناگہ

ئۇناسىس " بىدا .

لە دەرەۋەي جىھانى سىياسەتتىشىدا گۆشە چەناگەي پىرتىن خۆي لە پووى "جىين ئادامز"ى پىشەنگى كارى كۆمەلايەتى و ژەنەرال "جۆن پىرشىنگ"دا ئاشكرا كىردوۋە . ئەگەر تۆ ھىوايەتت كىبەركىي بەلەمەكان بى كەۋاتە لەۋە تى دەگەي كە چۆن شىۋازە ھىرشبەرانەكەي "دنىز كۆنر" بوۋتە ھۆي سەركەۋتنى . يان ئەگەر پىشېركىي ئۆتۆمبىل زىيارت لەگەل تەۋژمى تۇدا دەگونجى ئەي بۆ بىر لەۋە ناكەيەۋە كە چۆن "كىيل ياربۇرۇ" تۋانىۋىەتى بەھۆي "Daytona500" ھۋە ناۋبانگ دەرېكا .

"ماریان ویلیامز" خاۋەنى گەلىك ھىماي ئاماژەدەر بەھەستىارى و نەرمونىانىيە . بەلام دەرپەپىنە زۆرەكەي چەناگەي ئەم لایەنەي ھاۋسەنگ كىردوۋە و ئازايەتىي ناۋ چەناگەكەي يارمەتى داۋە تا دەقە رۆحانىيە بەبەرۋارد نەناسراۋەكەي " A Course in Miracles – كۆرسىك لەبارەي پەرەجوۋەكانەۋە " بنووسى و پالپشتىيەكى جەماۋەرىي بۆ ئەم بەرھەمە و بۆ خۆي ۋەدەست بىنى .

"درو بىرېمۆز"ى ئەكتەر لە رۆلى خۆي لە "Charlie's Angels – فرىشتەكانى چارلى"دا خۆي بەكەسىكى زۆر بەجەرگ لە قەلەم نەدايوۋ بۆيە لە ژيانىدا راستىدا ناچار بوۋ لە تاقگەپەك خۆي ھەلدا تە خوارەۋە . بىگومان چەناگەكەي ھاندەرى بوۋە .

بەلام دەپەرىپوتىن چەناگە لە كارى شۆدا «يان لە راستىدا لە ھەر بۋارىكى تردا» چەناگەي "جىي لىنۆ" بوۋە . نواندەنە ھەلچوۋ و بەردەۋامەكەي ھەرۋەك كۆمىدىكارىك ئاماژە بەشىۋازە ھىرشبەرانەكەي دەكا . ئەم پىاۋە كۆل نادا مەگەر جەماۋەرەكەي خۆي بەھۆي پىكەنىنىكى زۆر و دوۋرۋىژەۋە نەبوۋرىنىتەۋە .

بەرپەرچدانەۋى رى تىچۋوى چەناگەي دەرپەرىۋ برىتىيە لە توندوتىژى ناپىۋىست . دەزانى چ جۆرە كەسانىك بەباشترىن شىۋە لەم خالە لاۋازە تى دەگەن؟ خەلكى خاۋەن چەناگەي قوول .

ھەلەپەكى چەند گەرەپە ئەگەر چەناگەي قوول بەچەناگەي "لاۋاز" ناۋ بىردىرى، مەگەر "ئىلىنۆز رۆزفېلت"ى خاتۋونى يەكەم، كەسىكى بى ھىز بوۋ؟ خەلك لانى كەم بەھەمان رادەي سەرساميان بەھاۋژىنە سەروئاسايىيەكەي بەم خاتۋونەش سەرسام بوون . بەلام زاراۋەكە خەرىكە پوون دەپىتەۋە . ئەم زاراۋەپە ئەۋە پوون دەكاتەۋە كە چۆن خەلك دەتۋانى بەچاۋىكى سووك سەبرى ھىمايەكى رىزلىنراۋ بكا . چەناگەي قوول دەرخەرى رۆحى

تەباییە، خەلکی خاوەن ئەم چەناگە یە زیاتر لەوەی بیانەوی پێوەندییەکان بەهۆی شەپووە لێک بترازین، خاوەن ئاشتی و سازشن. ئەوان لەجیاتى ئەوەی بیانەوی بەشتیک کە شایەنى نین ناویانگ دەربەگەن، ئامادەن زیاتر تى بکۆشن.

ئاریشە کە چییە؟ بریتییە لەوەی چاوەروانی ئەو بەی لە کۆمەلگە کە تەبایی بەسووکى سەیر دەکرى و توندوتیژی زیاتر لە رادەى پێویست بەهەند وەرگیراوە، لەلایەن خۆت و لەلایەن خەلکەووە ریتز لى بگیرى. "جۆزىف لیبیرمان"، یەكەم كانیدی جۆلەكەى ئەمریکا بۆ پۆستی جیگری سەرۆک، بەهۆی شیوازە تا رادەیک گشتگیرەكەى لە ناو ئەنجوومەنى پیراندا ریتزى لى نراوە. لەگەڵ ئەوەشدا زۆر شروڤەكار ئەو بەبەراورد لەگەڵ "چینی" ی چەناگە دەریپەریو بەمشومرکەریکی ناکارا لە قەلەم دەدەن.

کاتیک لەم روانگەووە دەستت بەخویندەنەووەی چەناگە کرد لەو تى دەگەى کە خەلکی چەناگە قوول، هێمن دیارن. "هینرى بێرگسن" ی فەیلەسووف هەرۆک "جین هاوارد" قەشەى فریشتەناس خاوەنى ئەو جۆرە چەناگە یە بوو. "جۆنى میچل" و "ئارۆن کۆپلاندا" بەستایی جیاواز مۆسیقایان داناوە، هەردووکیان زۆر بەجۆشن بەلام بەهۆی هەستیارییە هێرەكەى چەناگەى قوولیانەووە هاوسەنگی خۆیان پاراستووە.

ئەووەی پێوەندی بەچەناگەى تەختەووە هەبى ئەو یە کە ئەم چەناگە یە هاوڕییە لەگەڵ دیدکی ئاسایی بەرامبەر بەئاشتەوایی و توندوتیژی. کەسانی چەناگە تەخت نە مافی کەسانی تر پیشیل دەکەن و نە رێگەش بەپێخوستکرانى مافەکانى خۆیان دەدەن. کەسانیکی بەختەووەرن تاکە ئاریشەیان هەمان بێنکورتییە بەرامبەر بەخەلکانى تر. نمونەش ئەمانەن "لۆرا دی ئەندری تاپسن"، هەماهەنگەرى چالاک و سەرۆکی ئەنجوومەنى راویژکارانى ئابووری کلینتۆن، "پیترووس پیترووس غالى" ی سکریتیری نەتەووە یەگرتووەکان و "گیلسی کیرکلاندا" ی سەماکاری بالە.

پرسیار: ئەى ئەو کەسانەى دان بەخۆیاندا دەگرن؟ خۆ مەرج نییە تەنیا هێرشبەرێکی زویرکەر؟ زویرکەر بەبەراووە لە قەلەم بدرى. ئاشتیخوازیش رێگە یەکی سەرکەوتوو بوونە. وەلام: کتومت وایە. بۆ ئەووەى بزانی کى لە کۆلنەدان دەستبەلایە، سەیری شیووەی چەناگە بکە. هاوشیووەى دەم چەناگەش دوو کۆمەلە هێمای جیاوازی هەیه، لە بارى ئەستوونى و لەبارى ئاسۆییدا.

دریژی چەناگە

ئاسانتەرین ڕێگە بۆ خۆبەدوێنەوهی دریژی چەناگە بریتییە لەوهی وهک جاران لە گۆشەیهکی راست و هەروهک ڕوو خۆبەدوێنەوهیهک ڕووانی. خێرا بەبەر اوردکردنی چەناگە لەگەڵ پاشماوهی تری ڕوو دریژییهکهی بخەملێنە.

- ئاخۆ چەناگەکه دریژ دیاره؟

- یان کورته؟

دریژی چەناگە پێوهندی بهخۆدانەبەر مەترسی و هەروهه زالبوون بەسەر تەنگانەدا ههیه.

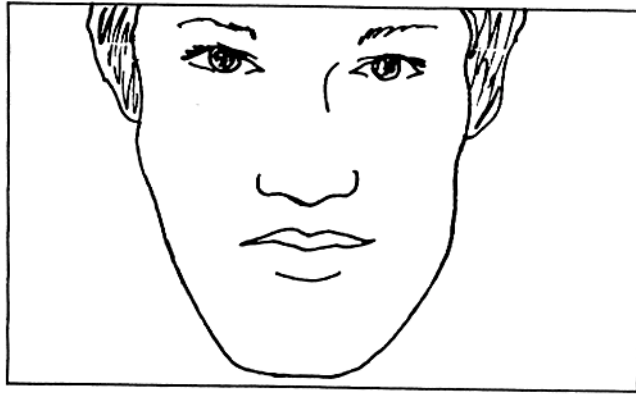
چەناگە دریژ ئاماژە بەکهسیک دهکا که ههزی له خۆدانەبەر مەترسی جهستهیهیه. هەروهه ئاماژە بهوهش دهکا که کاتیک نههامهتیهک سهه ههلبدا پێویسته کهسهکه چەناگە خۆی بهبەرپرس بزانت. دهقاودهق زۆر هۆ ههیه بۆ ئەوهی تاوانهکه بخهیته سهه ئەستۆی "چەناگە".

نمونهیهک بۆ ئەم جوړه چەناگهیه "ئامیلیا ئیپههارت"ی فرۆکهوانه. یهکیکی تر "می کونین" ه، کهسیک که له ژیر چهوساندنهوهی نازیدا بۆ زیندوو مانهوه خۆی راگرت. کهسیکی ئەوهنده زیرهک بوو که ههلهکهی قۆستهوه و بووه ئەندامی یهکیک له یانه ههره تایبهتهکانی ئەمریکا، "Governors Who Are Women / خاتوونانی پاریزگار" «من خۆم ئەم ناوهم لێی ناوه، بهلام ئاخۆ وشهێ کورتکراوهی GWAW بهلوورهیهکی بههێز ناچی؟»

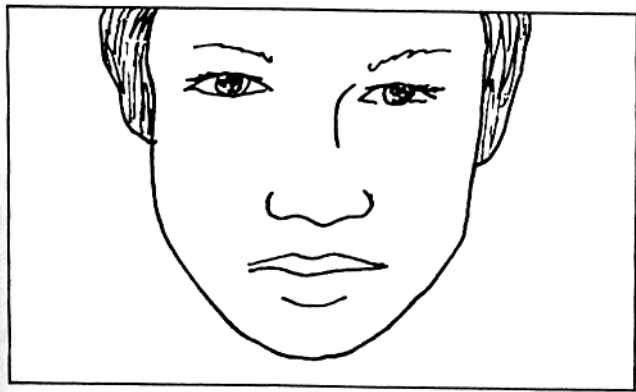
پایه مەزنهکهی "پاتریشا نیل" بهپلهی ئەکتەرێک ڕکابهرایهتی دهکا لهگهڵ جهماوهرکیشیهکهی که له بویریی بۆ زالبوون بهسەر ئەو شهپلهیهی توانای ئاخافتن و خۆبەدوێنەوه و ڕۆیشتنی لێ سهندبوو، سههچاوه دهگرێ. و "پتی چارلز"ی گۆرانیبیژ تهنانهت بهبویریهکی زیاتریش دژی نابینایی و ناسهقامگیری عاتیفی و دژوارییهکانی جیهانی پسرۆریتی له هونهردا خهباتی کردوه.

ئەي چەناگە کورت؟ ئاخۆ شایهنی ئەوهیه که پێی بوترێ چەناگە لایه؟ بهلێ، بهمهرجیک که تۆ تهنا خۆدانەبەر مەترسی جهستهیهی بهپێوهه بزانی. بهلام چەناگە کورت هاوڕییه لهگهڵ خۆدانەبەر مەترسی عاتیفی.

هۆکارێکی تر دهگهڕیتهوه بۆ بههیزی خوو و رهوشت. ئەگەر تۆ چەناگهت کورت بۆ

چه‌ناگه‌ی دريژ

چه‌ناگه‌ی کورت

دريژبي چه‌ناگه

دهبى ههستت بهوه كړدبى كه كهسيكى راستگوى. رهوشته بهرزهكانت ته نيا له پوژانى په كشممه و له كه نيسه دا خوځيان نانوښن. له راستيدا رهنكه تو به هوى نهو خوو و رهوشته كه سانويه ته وه خوت تووشى ژيانكي زور ناخوش بكهى.

با بلين بى نه وهى ئاگات لى بى له بانك پښووسكت له گهل خوت هه لگرتووه. نهو كاتهى كه دهگه رتيه وه مال ههست بهم هه ليه دهكهى. چى پرو ددها؟ نه گهر چه ناگهت دريژ بى ئاوا بير دهكه يه وه: " كه پيم ناخوش بوو، به لام خو پښووسه كه له روبعيكش زياتر ناهينى و نه وانيش يه كه دنيا پښووسى تريان هه يه ". به لام توى چه ناگه كورتى ويژدان گرگرتوو له وانه يه نيگه رانى دات بگرى: "ئيبى لينكولن، ناچار هه موو نهو ريگه يه ي بانك كه تهنانت ۱۵ ميليش دريژ بوو، بى دانه وى نهو پښووسه بېرته وه. منيش هه ر دهبى نهو پښووسه بگه رينمه وه".

ريگه يه كى ترى وهسفر كړدى دهنكه بهرزه كهى "جيمنى كريك" ي ناو ناخت نه وه يه كه بلين تو وايه رى تاوانت بى راكيشراوه. ته نيا تاوانه كانى فه راموشكارى وهك به ريگه وت دزىنى پښووسكت نييه كه زهنكى وريا كه رهوت بى لى ددهن. رهخنه ي خه لكيش هه مان نه نجامى دهبى. وا دابنى پيشتر وريا كرابييه وه. ته نيا له بهر نه وهى كه تو نهو هه موو سركيته گونجاوانه ي تاوانت پيوه به ستر او ته وه خو مر ج نييه هه له بكه ي و سركيته كان هه لبده يه وه. بوچى خوت ئازار ددهه؟ هه روهك "زيگموند فرويد" كه چه ناگه ي خو ي به كو له ردينيكى دريژه وه دا پو شيبوو، ده لى: "هه نديك جار جگه ريه كه ته نيا جگه ريه كه و بهس".

له گهل نه وه شدا نه گهر كه سانى چه ناگه كورت رووبه پرووى رهخنه ش ببنه وه خو واتاى نه وه نييه نه وان كه سانكي بى كه لکن. بير له ئافرهتى وهك دوكتور "چين شيونگ وو" بكه وه كه له بوارى يه كجار به شكوى تايبهت به پياواندا كه وتووه ته ملمانى. له بهر نه وهى نه م خاتوونه بهرگه ي سووكا يه تيكردن به چه ناگه ي كورتى نه گرتووه بو يه وهك "شاژنى فيزيباى ناوكى" ناوبانگى دهر كړدوه. پاشان سه ره ي "مى سى. جيميسن" ي بو شاييگه ر دى. به بوچوونى تو، ئاخو كومه له پياوانى بو شاييگه رى هاوپرى جيميسن هه رگيز گالته يان پتى كړدوه؟

پرسيار: نه گهر كه سيك ردينى بهردايه وه ئاخو ردين بهردانه وه كه ي ده بېته هوى نه وهى كه چه ناگه تا نهو راديه دريژ بكرى كه كه سه كه خه سلته خى خو دانه بهر مه ترسيى جه سته ييى وه ربگرى؟

وه لام: به لى، چه ندى ردينه كه دريژ تر بى، نه وهنده بو يرييه جه سته يييه كه زياتر ده بى، به لام نه كه ي هه لېخه له تى و ردينه كه له جياتى گوريسى خو پى هه لدان به كار به ينى.

پاناتی چه‌ناگه

تۆ که ئیستا فیتری ئه‌وه بووی دریزی چه‌ناگه وهک جۆریکی جیا بخوینییه‌وه که‌واته ئاماده‌بیت هه‌یه بۆ ئه‌وه‌ی ئاسۆیی هه‌نگاو بنیی و له پاناتی چه‌ناگه‌ش بکوژییه‌وه. بۆ راهاتنی چاوت له‌م جۆره‌یان باشتره سوود له سلانگیک وهر‌بگرین: که بریتییه له کووپ. "Mug Shots – وینه‌ی سه‌ر کووپ" ت که به‌واتای وینه‌ی تایبه‌ت به‌مامه‌له‌یه، بیستوهه، وا نییه؟ تۆ له پتی دیده نوئییه‌که‌ی رووخوینه‌وانه‌ته‌وه ده‌توانی له‌وه تۆ بگه‌ی که ئه‌و شیوانه‌ی له به‌شی ژیره‌وه‌ی روو دان، وهک کووپ و جۆره‌کانی تری ده‌فری گلین.

– هه‌ندیک چه‌ناگه له تهنیشه‌وه بچووک دیارن، به‌لام ره‌نگه دریزی بن. ئه‌م چه‌ناگانه شیوه‌یان له کووپه چای بچووک یان بابته‌کانی تری فنجانی قاوه ده‌کا. ئه‌مانه به‌چه‌ناگه‌ی ته‌سک ناو بنی. هه‌روه‌ها ئه‌و شیوانه‌ش که زیاتر له کوویی ته‌واو ده‌چن «ته‌نیا ئه‌وه نه‌بی که ده‌سکیان پیوه نییه» به‌ته‌سک دابنێ.

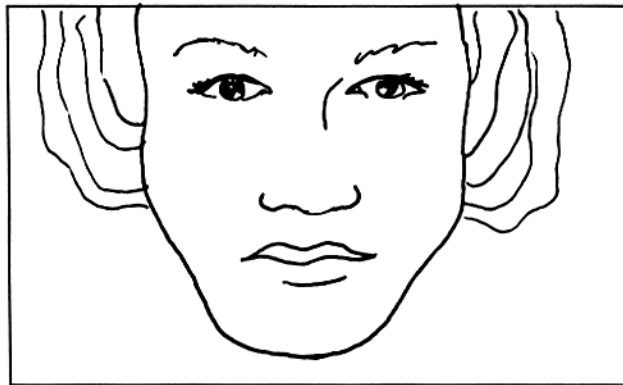
– چه‌ناگه‌ی پان به‌تۆکمه‌یی به‌شه‌ویلگه‌وه به‌ستراوته‌وه و وهک ئه‌و کاسه‌یه‌یه که له ژیر پارچه قاپوقاچاگی تر دانراوه. هه‌ندیک جار ئه‌و چه‌ناگانه کورت و به‌رینن، وهک ژیریاله‌ی ئه‌ستور وان. ئه‌وانه‌یان که دریزتر و زلترن، زیاتر له‌وه قاپه پانانه یان ته‌نانه‌ت ئه‌و کاسانه ده‌چن که له ریستۆرانتیکی دل‌فیندا له ژیر قاپی سووپه‌که‌ت دانراون که ئه‌مه‌ش بۆ هه‌ر ریستۆرانتیک که پیم نابیته ناوی شتیکی زۆر سه‌رنج‌راکیشه و به‌هه‌مان راده‌ش بۆ هه‌ندیک چه‌ناگه سه‌رنج‌راکیشه. من ته‌نانه‌ت باسی چه‌ناگه‌ی ده‌بلیشم نه‌کرد. ئه‌گه‌ر به‌ریکه‌وت ئه‌و ئه‌ندامه‌ی له به‌شی ژیره‌وه‌ی روو دایه، بووته هۆی ئه‌وه‌ی بیه‌ر له "یۆفۆ" بکه‌یه‌وه واتای ئه‌وه‌یه به‌ته‌واوی له جیهانی روو ده‌رچووی.

پرسیار: راقه‌کردنی چه‌ناگه بووته هۆی ئه‌وه‌ی من هه‌ست به‌وه بکه‌م ئاساییانه ئه‌و به‌شه‌ی رووم فه‌رامۆش کردبوو. هه‌موو ئه‌و شته‌ی که زۆربه‌ی جار تییینیم ده‌کرد چه‌ناگه‌ی دریزی ریک بوو. به‌لام چه‌ناگه‌ی کورت، پان، ته‌سک، ئه‌وه هه‌مووی جیهانیکی نوئییه. ئاخۆ زۆربه‌ی خه‌لک ئه‌م جیهانه به‌رفراوانه‌ی چه‌ناگه‌یان پشتگوێ خستوه؟

وه‌لام: بێگومان و ئه‌مه‌ش جیگه‌ی داخه. ئه‌ی ئه‌گه‌ر خه‌لک بلێ تاکه چاویک که شایه‌نی سه‌یرکردن بێ ده‌بی ره‌نگیکی خۆله‌میشی ده‌گمهنی هه‌بی؟ هه‌ر ئیستا به‌وردی سه‌رنجی

چهناگهی تهسک

چهناگهی پان

پاناتیی چهناگه

چەناگەى خۆت بدە و بزانه چۆنە، چەناگەكەت ئەۋەندە پۆشكەرەۋەيە كە نابى پشنگوئى
بخەى، بەتايەت ئەگەر تۆ بەنيازى ھاوسەرگىرى بى پئويستە بزانى چ جۆرە شىۋازىكى
كەسى ھاۋرپى پاناتى چەناگەكەى تۆيە.

با بزانيں ئاخۆ دەتوانى واتاى پاناتى چەناگە بخەملىنى. ئەمانە چەند سەرەداۋىكن:

- پاناتى لووت، واتە ناۋاخنەكەى پئوۋەندى بەكارى بەكۆمەلەۋە ھەيە.

- پاناتى لىۋ واتە درىژى دەم پئوۋەندى بەگونجاۋترىن ژمارەى گوڭرانى تۆۋە ھەيە.

- ئەگەر ديمەنى چەناگە لە پروبەروۋە پئوۋەندى بەزالبۋون بەسەر تەنگانەدا ھەبى، ئاخۆ
دەتوانى واتاى پاناتى چەناگە بخەملىنى؟

پرسىار: ئاخۆ پاناتى چەناگە بەواتاى ئەۋە نىيە كە خەلك لە دەۋر بەرت بى، بۆ ئەۋى
دلت خۆش بىكاتەۋە؟

ۋەلام: ئافەرىن. تەۋاۋە، چەناگەى تەسك ئامازە بەۋە دەكا كە لە كاتى تەنگانەدا
خۆرسكىيەكەت ۋا دەخۋازى، بەتەنيا بى يان تەنيا كەسىكى گرینگت لە لا بى. بىر لەۋە
بىكەۋە كە "ھەمفەرى بۆگارت"ى چەناگە تەسك چەند سەرکەۋتۋانە لە كۆتايى
"كاسابلانكا"دا "ئىنگرىد بىرگمان" بەرى دەكا. سەرنجى وشەكانى "مارفن ھاملىش"ى
گۆرانىھۆن چەناگە تەسك بدە كە ھۆنىنەۋە بە "Such a Lonely Life - ژيانىكى تەنيايى"
ناۋ دەبات.

چەناگەى پان ئامازە بەۋە دەكا كە تۆ كۆمەلە پشتيوانىكت ھەيە. ئەۋان لەۋ جىھانەى كە
تۆ چاۋەرۋانى دەكەى «ۋ بەم ھۆيش دەى ھىنىيە دى» لە پروبەروۋبۋونەۋە لەگەل
ئارىشەكان يارمەتییەكى زۆرت پشكىش دەكەن. نموۋەش برىتپىن لە "بىتى فۆرد"ى
دامەزرىنەرى سەنتەرە ناسراۋەكەى چاكسازى و "ۋارن بىرگر" دادۋەرە يەكجار
بەدەسەلاتەكەى دادگەى بالا.

چەناگەى پانى درىژ، سىستەمىكى بەرگرى سىروشتىيە دژى تەنگانە. ئارىشەكە برىتپىيە
لە خۆخستنە ناۋ باروۋۆخىك كە تپىدا دەبى ئەم بەرگرىيە بەكار بەپىنرى. تەنيا سەپرىكى
جۆرە جىاۋازەكانى خۆدانەبەر مەترسى لە ژيانى ئەم كەسانەدا بىكە "فىكتۆر بۆرگ"ى
كۆمىدىكار و "مىخايىل بارىشنىكۆف"ى سەماكار و "ھەلگە پراۋەيەكى سۆقىيەت" و ھەرۋەھا
"تۆنى براۋن" كە پشكىشكارى درىژخايەنترىن بەرنامەى كىشە نەتەۋەيىيەكانى خەلكى
ئەفرىقى - ئەمريكىيە، ئەمانە ئەۋ كەسانەن كە تاۋانەكە دەخەنە ئەستۆى چەناگەيان.

به‌گویره‌ی چه‌ناگه‌یان ئەمانه که‌سانیکی به‌هره‌مەندن.

پرسیار: من وهک به‌ریوه‌به‌ریک زۆر باش له‌وتی ده‌گه‌م که‌ سنافی فرۆشیاریم له‌ کاتی سه‌رنه‌که‌وتندا چۆن هه‌لسوکه‌وت ده‌که‌ن. ئاخۆ ده‌توانی به‌گویره‌ی چه‌ناگه‌ ئامۆژگاریم بکه‌ی تا کارمه‌نده‌کانم به‌کارایی بمیننه‌وه؟

وه‌لام: خۆش‌حالم که‌ پرسیارت کرد. تا ئیستا هێماکانی دهم، سه‌ره‌داویکیان سه‌باره‌ت به‌وه‌ پێ داوی که‌ چۆن خه‌لک باسی گرفته‌کانیان ده‌که‌ن «به‌بیرته‌: خه‌لکی لێو پر به‌پێچه‌وانه‌ی لێو ته‌نکه‌کان ده‌دوین». چه‌ناگه‌ش سه‌ره‌داویکت له‌باره‌ی لایه‌نه‌ شاراوه‌کانی چۆنیه‌تی به‌ره‌نگاربوونه‌وه‌ی دۆران و ته‌نگانه‌ بۆ دابین ده‌کا.

به‌مه‌به‌ستی هاندان ناوه‌ ناوه‌ بۆ کارمه‌نده‌ چه‌ناگه‌ پانه‌کان ئاهه‌نگ بگێره‌. ئاهه‌نگ یارمه‌تیان ده‌دا بۆ به‌ده‌سته‌پێانی پالپشتی له‌ ناو گروویدا. به‌لام بۆ خه‌لکی چه‌ناگه‌ ته‌سک هه‌لێک بره‌خسێنه‌ تا به‌ته‌نیا بن بۆ ئەوه‌ی به‌سه‌ر نه‌هامه‌تیدا زال بن. هه‌رگیز بیر له‌ یارمه‌تییه‌کی هاندهرانه‌ بۆ دلنه‌وايیکردنیان مه‌که‌وه. هیزی ئەوان به‌به‌راورد له‌گه‌ڵ که‌سانی چه‌ناگه‌ پان له‌ ئاراسته‌یه‌کی جیاوازه‌وه‌ سه‌رچاوه‌ ده‌گرێ.

شیوه‌ی کۆتایی چه‌ناگه‌

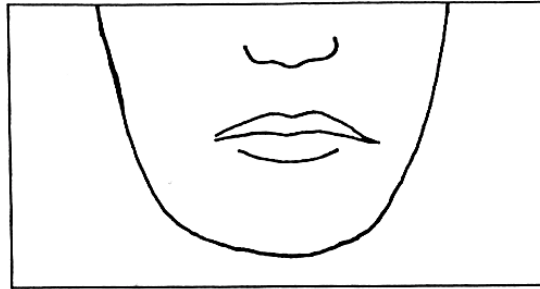
ئاخۆ زانینی چۆنیه‌تی بریاردانی که‌سێک هێچ سوودیکی هه‌یه؟ ئەگه‌ر وه‌لامه‌که‌ت به‌لێیه‌، دیاره‌ هه‌ز ده‌که‌ی کۆتایی چه‌ناگه‌ بخوینیه‌وه. ئەو کاته‌ی ده‌رکت به‌نه‌ئینییه‌کانی پالنه‌ر بۆ بریاردان کرد، ئەوا ده‌توانی به‌گویره‌ی بیروبو‌چوونی که‌سانی بریارده‌ر لێیان نزیک ببییه‌وه.

به‌لام سه‌ره‌تا پێویسته‌ بزانی له‌ ناو پرودا به‌دوای چیدا بگه‌رێ. له‌ چه‌ناگه‌ی خۆته‌وه‌ ده‌ست پێ بکه‌ و سه‌رنجی ئەو شیوه‌یه‌ بده‌ که‌ رێک له‌ کۆتاییه‌که‌یه‌تی.

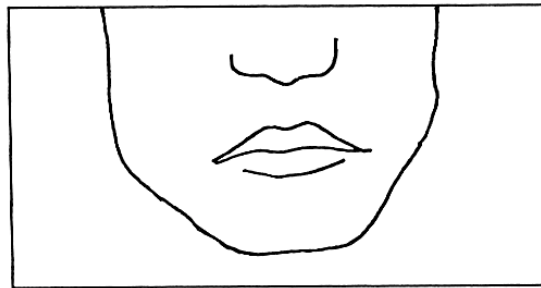
- تا ئیستا چه‌ناگه‌ی چه‌ماوه‌ بلاترین هێمایه‌.

- تۆ هه‌روه‌ها چه‌ناگه‌ی رێکیش ده‌دۆزییه‌وه‌ که‌ شیوه‌ی خۆی له‌سه‌ر ئەو پروانه‌دا ده‌نه‌خشینی که‌ هێلکیان له‌ ژیره‌وه‌دا دیاره‌.

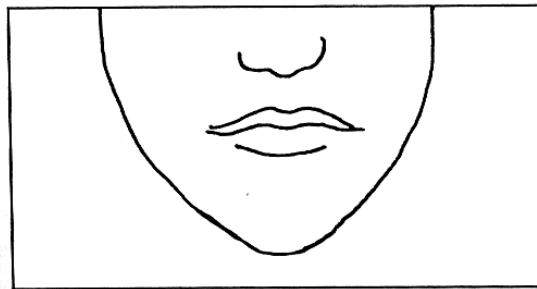
- دۆزینه‌وه‌ و هه‌روه‌ها ناسینه‌وه‌ی چه‌ناگه‌ی هه‌شتی له‌ هه‌ر هه‌موو جوژه‌کانی تر دژوارتره‌. ئەم چه‌ناگه‌یه‌ ته‌سکه‌ و ئەگه‌ر سه‌رنجیکی ورد بده‌ی باریکبوونه‌وه‌یه‌کی گشتی له‌ چه‌ناگه‌دا تێبینی ده‌که‌ی.

چہ ناگہی چہ ماوہ

چہ ناگہی ریک

چہ ناگہی ہہشتی

شیوہی کوتاییی چہ ناگہ

چەناگەى چەماۋە ئاماژە بەۋە دەكا كە بىنەماى برپيارەكان بەندە لەسەر خەلك. ئاخۇ خەلك چەستىكىيان بەرامبەر بەبرپيارەكەى تۆ دەبى و ئاخۇ برپيارەكەى تۆ چ كارىگەرىيەكى لەسەر ژيانى ئەوان دەبى. چەناگە چەماۋەكان لە لە كاروبارى مروقانيدا كار دەكەن. "تېپر گۆر" بەھۆى ھەلويست ۋەرگرتنى بۆ پالپشتىكىردن لە بزوتنەۋەى كەم جەماۋەرى " چاودىرىي بەخپوكرديان لە كۆمەلگەيەكى نەشياو بۆ مندالاندا"، خۆى خستە بارودۆخىكى ناسك. كەسانى ترى چەناگە چەماۋە برىتىن لە "تۆم چاپىن" و "دېنيز ھايىسم" و "تۆم پاكسن" كە ھەموويان گۆرانىبىنووسانى گۆرانىي تايبەت بەمندالان. يەككە لە مەزنتىن ياسادانەران لە مېژووى ئەمريكادا "سورگوود مارشال"ى دادوهرى دادگەى بالاپە كە خاۋەنى چەناگەيەكى زۆر چەماۋە بوۋە.

چەناگەى چەماۋە، ھەروھە پېۋەندىي بەشتىكى بەسوودەۋە ھەيە: ميواندۆستى. ئەگەر چوويە ئاھەنگىك خۆت بكە ھاۋرپى كەسىكى خاۋەن چەناگەى زۆر چەماۋە. لە پرووى خواردەنەۋە زەرەر ناكەى.

ۋىنەى "لورىل رۇبىرتسن" كە لەسەر ئەو كىتەبەى چىشتلېنان كە لە نووسىنى خۆيەتى و بەناۋى "Laurel's Kitchen - چىشتخانەى لورىل" بەلای مەۋە يەككە لە جوانترىن ۋىنەكانى ميواندۆستى. ئەم كىتەبە بەگونجان لەگەل چەناگەى تەسك، بەلام زۆر چەماۋەى لورىل، گيانى دۆستايەتى و بەزەبى لای خويىنەر دەبزوۋىنى.

خەلكى خاۋەن چەناگەى رېك، رەنگە زياتر تواناى خۆيان بەبەشدارىكىردن لە كۆيوونەۋەى سىياسى يان ھەلويستى تر بەدەر بخەن. ئەم شىۋازە تايبەتە بەبرپياردان لەسەر بىنەماى ئايدىۋولۇجيا و بىروبوۋچوونەكان.

ئاخۇ زۆر بەپەرۋشەۋە گرىنگىدان بەبىرۋكەيەك بەشتىكى نەكردەنى دىتە بەرچاۋ؟ تەنيا بىر لە "جۆرج واشنتون"ى چەناگە رېك بكەۋە، كە زەحمەتە بەفەيلەسووفىكى - پشت مېز دابنرى. رەنگە "جاكى رۇبىنسن"ى يارىزانى بىيسبۆل بەپشتبەستن بەپىرەۋ، تواناى زالبوون بەسەر كۆسپى رەنگى پىستى ھەبوۋى كە يارىزانانى ئەفرىقى ئەمريكىي لە بەشدارىكىردن لە جامە سەرەككەكانى بىيسبۆل بى بەش دەكرد. ئەمقۇ لە ئەمريكادا يەككە لە ۋەكەسايەتتىيانەى شوپىنكەۋوتووى بىروبوۋچوونى خۆيەتى و زياترىن راي جياۋازى لەسەرە خاۋەنى چەناگەيەكى زۆر رېكە. ئەم كەسە دوكتۇر "جاك كىفۇركيان" ە كە پشتگىرى لە خۆكۆزى - بەيارمەتى - پزىشك دەكا، كۆتايىيە چەناگە فراۋانەكەى "جۆن ئەشرۆفت"ى

دادپرسی گشتی بەچینە گۆشتیکی دەرپەریوی بۆ وینەووە سەرنجراکیش بوو. ئەویش سازشنەکرانە بەرەو بیروباوەرەکانی هەنگاوی دەنی. هەر کۆتاییە چەناگەیک کاردانەووی خۆی هەیە. خەلکی چەناگە چەماوە دەشی لە کاتی بریاردان یەكجار هەستەکی بن، چونکە لەجیاتی ئەوێ راستەخۆ بێر لە بەرەنجامە دوورەکان بکەنەووە کاردانەوویان بەهەست و سۆز زیاتر دەبێ. ئێمە ی خاوەن چەناگە ی پێک، پروبەرووی ئارێشەهەیک بەهەمان پادە گرینگ دەبینەووە، بەلام ئەم کاردانەوویە تەسکینییە. بۆ ئێمە تەنیا بنەمایەک هەیە، کە یان باشە یان خراب و هیچ پێوەریکی ناوەندی بەدی ناکرێ. دوکتۆر "لۆرا شلیسنیگر" لە شوووە گفتوگۆئامیز هونەرپێهەیکە ی لەسەر رادیو و لە پر فرۆشتترین کتێبەکانیدا پەرە بەشتیکی سەرسرەپین دەدا: بەهاکانی کەسایەتی «هەرۆهە خۆ تەرخانکردنیش کە لە شەویلگە زۆر پانەکە یەووە سەرچاوە ی گرتووە». بەلام کۆمەلێک گوێگر هەستیان بەووە کردووە کە دوکتۆر لۆرا سەبارەت بەبریاردان لەسەر راست و هەلە «بەدەر لە بیروبووچوونی سەبارەت بەحەزە سێکسییە خۆرەسکییەکان» تۆزیک دلێرەقە.

منیش کە خۆم چەناگەم پێکە، دەزانم چەند بەئاسانی مرۆف دەتوانی بپێتە کەسێکی یەكجار رەخنەگر. بەسەرھاتیکی ناخۆشی ژیانی من و چەناگە ی من کە ئەم ئارێشەهەیک بەروونی شروۆفە دەکا، بەنموونە وەرەگرین. لە تەمەنی ۵ سالیی "مەت" دا بەیانییەک ئێمە سواری ئۆتۆمبیل بووین. پەلەم بوو بۆیە بەناچاری دەبووایە لە کاتی رەتبوون بەناو شاردا بەرچاییەکەم بخۆم. لەبەرئەووە داوام لە مەت کرد قاپیکی پلاستیکی پر لە سیریلە ی وشک لە کۆشی خۆی دا بنی. ئەم قاپە لیوار کورت و پان بوو بۆیە دەمتوانی ئەووە بێنمە بەرچاوم کە چۆن وەستانیکی لە ناکاو دەتوانی برمە ی پر خرمەخرمی ئای خوایە! بەناو ئۆتۆمبیلەکەدا بلۆ بکاتەووە. بەمەتم وت دەبێ قاپەکە لانی کەم بەدەستیکی بگرێ تا لە خواردنەکەم دەبمەووە. پاشان ئامۆژگارییەکی تینبەخشی بچووکم پێی دا تا گوێرایەل بێ:

"چیرۆکی پەرییانت بەبیرە؟ قارەمانەکە ئەرکیکی قورسی پێ دەسپێردرێ تا جیبەجیبی بکا و ئەگەر سەر بکەوێ دەتوانی لەگەل کچی پاشا زەماوێند بکا ئەگەر نا لەملی دەدرێ. شتەکە بەم شێوہیەیکە. ئەگەر تۆش قاپەکەت بەرداوە رەنگە تووشی کێشەهەیکە گەرە ببیەووە."

منداڵەکەم بەرھەستی کردم: "بەلام دایە، هیچ چارەنووسیکی تریش نییە؟"

بیرکردنەووە لەو وتانە ی کە لە دەمی دایک و باوکیکی خاوەن چەناگە ی هەشتییەووە دەردەچن دلەم دەداتەووە لەبەرئەووە ی هەوساری کار دەبێ لە دەستیاندا بێ «خۆزگە توانیام

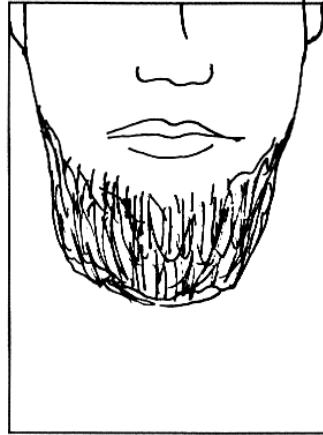
لە ناو ئۆتۈمبىلەكەياندا گوييان بۇ ھەلبخەم». بۇ ئەوان دەسلەت ھەم بەھرە و ھەم بەلایە
كە لە ناو زەرفىكى ھىندەى چەناگەيەكەدا پېچراۋەتەۋە.

بېگومان ئەم جۆرە چەناگەيە يارمەتىى "جىم بېيكر"ى داۋە تا ۋەك شرۆفەكارىكى
ئىنجىل لەسەر تەلەفزيۇن بەسەر ئاپۆرەيەكى فراۋاندا زال بى. پاشان دەتوانى سەيرى
"ئەلگزنەندر ھاىگ"ى باوك بىكەى، شەرخوازىك كە بىروراي جىاۋازى لەسەرە و ھەرۋەك
سەرۋكى ستافى كۆشكى سىپى لە سەردەمى نىكسۇندا گەيشتە دەسلەت. بەلامەۋە
خۆشەۋىستىرەن خەباتكارى خاۋەن چەناگەى ھەشتى دووك "ۋىلىنگنۇن"ە كە بەۋە ناسراۋ
دەسلەتەى بەسەر ئاپۆلىۋندا شكا بى "لەجنگى واتر پلۇدا". ئەۋ ھەرۋەھا بۇ زالېۋون بەسەر
كەشۋەۋەى ناخۆشيشدا كەسىكى بەكارە بوۋە بەھۆى بوۋتەكانىيەۋە.

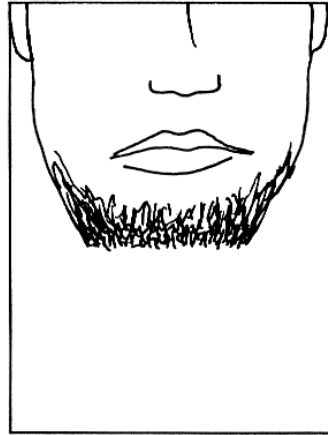
"جىمى كۆنرز"ى يارىزانى زىرەكى يارىى تىنس، كە خاۋەنى چەناگەى ھەشتىيە، بۇ
قارەمانىتىى خۆى سوۋدى لە پىۋىستىيەكەى بەدەسلەت ۋەرگرتوۋە. لەگەل ئەۋەشدا
بەردەۋام يارىزانىكى پلە يەك نەبوۋە. ئەم جۆرە كۆتايىيە چەناگە ھەرۋەھا لە ژيانى "بىب
دېدريكسن زاھارىاس" كە ئافرەتىكى ۋەرزشۋانى قارەمانە، سوۋدبەخش بوۋە.

خەلكى خاۋەن چەناگەى كورتى زۆر ھەشتىيە رەنگە بەھىزترەن جۆرى كۆتايىيە
چەناگەيان ھەبى. بۆيە ئەگەر يەككىك لەم ھىمايە دەگمەنەت ھەبى، دان بەۋ نەپىيە
بچوۋكەدا بنى: خەلكى خاۋەن چەناگەى زۆر ھەشتى رەنگە دلناسك و نەپارىزراۋ بىنە
بەرچاۋ، بەلام ئەۋ ھىمايە ئامازە بەۋىستىكى پۆلەين دەكا و ئارىشەى رى تىچوۋ برىتىيە
لەۋەى كەسەكە تەنبا لەسەر ئەۋ بىنەمايەى كە بەخەلكى تر پىشان بىدا كە "كەس ناۋپىرى پىم
بلى سەر چاۋم برۆيە" برىيار دەدا.

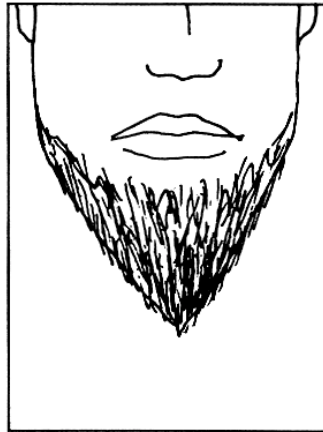
بىر لە "ئىلىزابىتس تالىر" بىكەۋە كە بەھرەى چەناگەى خۆى بەسوربوون لەسەر بەردەۋام
زەماۋەندىكردن دەربرىۋە. كۆمەلىك لە ھاۋسەرەكانى نەشیاۋ بوون، بەلام برىيارى خۆى بوۋە
ۋ دەستى خۆش بى، لەم سالانەى دوايىدا چەناگەى ئىلىزابىتس شىۋەيەكى چەماۋەى
ۋەرگرتوۋە. برىيارەكانىشى بەرەۋ ئاراستەيەكى مرۆقانەى گۆراۋن لەبەرئەۋەى ئىستا
بەشىۋەيەكى ۋوۋە زىادبوون ۋەك خەباتكارىكى دژى ئايدز ناۋى دەھىنرى. كى دەزانى
ژيان و چەناگە و ھەلبۇاردنەكانى جلوبەرگى ئەستىرەى گەنجى چەناگە ھەشتىيە ۋەك
"جىنىفر لۇپىز" و "تۆنى براكستون" و "چارلىز تىرۆن" چى بەسەر دى؟ بېگومان دەسلەت
خالى ئەرتىنى تايبەت بەخۆى ھەيە. قارەمانىكى تى كارى شۆ ۋ ئەستىرەيەكى تەمەنى

ردیننی چهماوه

ردیننی رینک

ردیننی ههشتی

شیوهی کۆتاییی ردین

ږاږدوو "مېيرى پېكفورډ" ه كه به شپواز ه سهر كه وتوو ه كهى و كه زيبه زېږينه كهى ناسراوه. له ناو شار ه زايانى ئابووريدا تا ئيسستا ئه و به يه كېك له زور زانترين ئه و ئافره ته بازرگانانه داده نړى كه سهر به ه و ليوود بن.

پرسيار: وا بز انم من له خويندنه وهى هرسى هېماكانى كو تايبى چه ناگه باشم. به لام ناز انم چون كو تايبى چه ناگه يه كى شار دراوه له ژير ږدين ا ببينم؟

وه لام: وه لامه كه ه وه يه مه رج نييه تو وهك زه ويناسي ك توئ به توئى له چه ناگه هه لېده يه وه. ږدينه كه به پتوهر دابنى: كو تايبى ږدين هه مان كو تايبى چه ناگه ه ه يه.

پرسيار: به لام ه گهر پياويك چه ناگه ي راسته قينه ي خوى له ږي جورى ږدينه وه بگورئ؟ ژماره ي كه سانى ږدين بزنانى يه ك دنيا له كه سانى چه ناگه ه شتى زياتره.

وه لام: ه گهر شپوه ي ږووت بگورئ له ناخيشتدا شپوازي كه سبت ده گورئ. و ته يه كى كه لئرى ه يه كه ه گهر به شپوه يه كى تر داى بږيژين ده لئى: "بزانه خوت له ژير چ روويكدا ده شپريه وه، له به رنه وهى به دلنيا ييبه وه هه م رووه وه رده گرى".

هه روه ها بير له لئكچوونه سرو شت يه كانى كو تايبى ه كانى چه ناگه و كو تايبى ه كانى ږدين بكه وه. كو تايبى ږدين يان چه ماوه يان ږي ك و يان يش ه شت يه. تاكه جياوازيه كه ه وه يه كه ږدين هه ر هېما يه كى ه يئى، هېما يه كه به يه كېك له زوره كان هه ژمار ده كرى.

ږدين يكي چه ماوه به ږدين يكي سانتا كلوزى ناسراوه. ئاخو هه م هېما يه پتوه ندى به يان يكي مرؤفانه ي ږږبه زه ييبه وه نييه؟ نمونه يه كى هاوچه رخ كه هه لگرى هه م هېما يه يه مامؤستاي ته ندروست يي گشت يي دوكتور "هه ندروو وييل ه".

شپوه ږي كه كه ي ږدين به ږدين ي پياوى هه شكه وت ناو ده نيم. هه م ږدينه ده رخه رى سه ربه خوئى و هه لېژاردن به گوږه ي عه قل ه و "ليؤ تولستوى" ي نووسه ر و فهيله سووف خاوه نى هه م جوره ږدينه بووه. تا ئيسستا "ماركؤس دى ساد" خاوه ن سامنا كترين جورى هه م ږدينه بووه.

"ليؤن ترؤتسك يي" ي شوږشگيريش كتومت به ږيز "رؤجيزز" نه بووه. "ئورسؤن ويليس" تا يبه تمه ندى خوى ه يه. ئورسؤن هه و هه كته ره ده ستبلا يه له ناو بهر نامه راږيؤ ييبه كه ي "War of the Worlds - جهنگى جيهانه كان" به ږي كه وت «هيوادارين به ږي كه وت بووبى» و لاتى سه باره ت به هيرشى دانيشتووانى مارس تووشى دل ه ږاوكى كرد.

پرسيار: سه رم لئى ده رناچئ. چه ناگه و ږدين باسى هه لېژاردنه كانمان بو ده كه ن، به لام

ئاخو برۆ چۆنیه تیی بیرکردنه وهی خه لک بهرجهسته ناکا؟ و ئاخو بو هه لباژاردن به دلنیا یییه وه بیرکردنه وه پئویست نییه؟

وه لام: مه هیله جیاوازییه که سهرت لی بشیوینی له کاتیکدا که ده توانی له بری نه وه بیرتیژییه که زياتر بکا. مرؤف به پئی هیما ی برۆی بیر ده کاته وه و ددهوی و به گویره ی هیما ی کۆتاییی چه ناگه ی یان ردینی بریار دها و بریاره که جیه جی ده کا. ئاخو هه سنت به وه نه کردوه شیوه کانی برۆ و چه ناگه لیک ده چن؟ راسته، به لام هیما یه کانی چه ناگه تنیا سهراوژیرن دها له گه ل هیما کانی برۆ هاوتان.

- له چه ماوه کانداه خه که له سه ره خه لکه.

- له پیکه کانداه خه که له سه ره بیرۆکه یه.

- له هه شتییه کانداه خه که له سه ره ده سه لاته.

پرسیار: ئاخو ده توانی کۆمه له نمونه یه کی تایبهت له سه ره ئاویته بوونی جیاوازی هیما کانی برۆ و چه ناگه م بو باس بکه ی؟

وه لام: ئه مه ی خواره وه پوخته یه کی ۹ پیکهاته ی ری تیچوو یه که هه رییه که یان سی نمونه ی له گه له.

- برۆی که وانه یی + چه ناگه ی چه ماوه

له بنه ما و کرده وه و کاردا خه لک یه که ما یه تییه که.

سه رۆک فرانکلین دیلانو پۆزفلت

خاتوونی یه که م پهت نیکسن

"ماریان ئه ندرسن" ی گۆران بیژ

- برۆی که وانه یی + چه ناگه ی ریک

که سه که تیینی هه سه ته کان ده کا، به لام جه خه که ی له سه ره بیر و بنه ما نابه رجه سه ته کانه.

سه رۆک ئابراهام لینکۆلن

خاتوونی یه که م پۆزالین کارتر

"چارلز ریفسن" ی سه ره ناسی میکیاژ

- برۆی که وانه یی + چه ناگه ی هه شتی

که سه که کاره کان به شیوه یه که ریک ده خات تا بتوانیت له هه ستیاریی خوی به رامبه ره به هه ست و سوژی خه لک سوودمه ند بی.

سەرۆك فرانكلين پيريس
خاتونى يەكەم ھىلېن تافت
"جېين ئۇستىن"، روماننوووسى شارەزا لە تەۋسى كۆمەلەيەتى
- برۆى رېك + چەناگەى چەماۋە
كەسەكە حەز لە بېرۆكەى نابەرجهستە دەكا، بەلام ئامانجەكانى بەگوپزەى ھەستى
خەلك دەھىنئەتە دى.

سەرۆك ھەرى ترومان
خاتونى يەكەم مارتا واشنتون
"جۆنى كاش"ى گۆرانىيېژ
- برۆى رېك + چەناگەى رېك
كەسەكە سوود لە چەمكەكان وەردەگرئ بۆ دارشتنى بنەماى گرېنگتر.

سەرۆك جۆرج بوش
خاتونى يەكەم فرانسىس كلېفلاند
ئەكتەرى زلھېز، ساموئېل گۆلدواين
- برۆى رېك + چەناگەى ھەشتى
بېرۆكەكان مېشكى كەسەكەيان داگير كر دوۋە و ئەو سوود لەم بېرۆكانە وەردەگرئ بۆ
پركردنەۋەى پئوستى خۆى بەدەسەلات.

سەرۆك وىليام تافت
خاتونى يەكەم لويزا ئادامز
بىلى زى كيد "بىلى بچكۆل"ى ياخيپوو
- برۆى ھەشتى + چەناگەى چەماۋە
پئويستە كەسەكە وەردەكارىيەكان رېك بخت، گۆشەگىرىيەكى بەرپۆبەر ئاساى ھەيە و
كارەكانى بەھاوسەنگىيەۋە بەكۆتا دىنى.

سەرۆك مارتن فان بېرن
خاتونى يەكەم بېتى فۆرد
"جۆن سىباستىيەن باخ"ى مۇسىقادانەر
- برۆى ھەشتى + چەناگەى رېك

كەسەكە پلانى پىويست بۆ بەدەستىنانى ئاكامە ويستراوۋەكە "كە چەمكىكە" دەدۆزىتەوۋە.
سەرۆك وۆردۆق وىلسن
خاتوونى يەكەم نانسى رىيگان
"جاكى رۆبىنسن"، يارىزانى پىشەنگە لە بىسبۆلدا
- برۆى ھەشتى + چەناگەى ھەشتى
كەسەكە لە ھەستەكانەوۋە داپراوۋە و لە ھەولدان بۆ لەسەر دەسلەلات مانەوۋەدا دەشى بى
رەھمى يان دلنەرمىيەكى زۆر بنوئىنى.
سەرۆك جۆن كوئىنسى ئادامز
خاتوونى يەكەم جەكۆلەن كەنەدى ئوناسىس
ماركۆس دى ساد
پرسىيار: رۆز، من بەنوئىنەرايەتى چەناگەم سوپاست دەكەم. پىشتەر ھەرگىز زۆر بىرم لە
چەناگەم نەكردبووۋە. بەر لە خوئىندەوۋەى روو، چەناگە لەسەر روو ۋەك تۆپەلىك وا بوو.
تاكە شتىك كە ھەزم پىنى كىردبا چاوم بوو. ئاخۆ ئەوۋە بارىكى گشتىيە؟
ۋەلام: سەيرەكە لەوۋەدايە كە بارەكە گشتىيە. ئەگەر لە كاتى دىتنى روو خالى سەرنج
لەسەر دەربرىن بى ھەلبەتە چاۋ گرىنگىرەن خالى سەرنجە. دووۋەم پلە ھى دەمە و چەناگە
رەنگە ھىچ نرختىكى نەبى. رىگەيەكى سەرەكى كە بەھۆيەوۋە چەناگە بتوانى دەربرىنكى
دراماتىكى بخولقۇننى ئەو كاتەيە كە مرۆف خەرىكە بگرىي. چەناگە دەشى ۋەك زەرفە
ۋەرەقتىك گرمۆلە بىي.
چەناگە كە دەتوانى سەبارەت بەخوۋ و رەۋشت و خۆدانە بەر مەترسى و شىۋازى
بەرەنگارىوونەوۋە لە شەردا "بۆ روو خوئىنەوۋەيەك" ئەو ھەموو زانىارىيە دابىن بكا، شتىكى
سەرسىرەيئە. ھىوادارم ئەم بەشەى كىتەب سىرووشى بۆت ھىنابى تا بەرپۇختىكى نوپوۋە
بروانىيە خوارترىن بەشى رووت.

سیگس

ئەم پرسىيارەم ئاراستەى كۆمەلە كەسانىكى سەلت كىرد كە داوايان لى كىردبووم بۆيان بدویم: "چ شتىكى ھاوژوانىكى نوئى لە لات گرینگە؟".

زۆرىەيان وتیان: "سەرنجراكىشى"، "بزهىكى دلخۆشكەر" بەپلەى دووم و "كەسىك كە گەرموگور بىتە بەرچا" لە ناو وەلامەكاندا بەپلەى كۆتابى ھات.

دەمويست ھاوار بكەم: "ئەى ھاوار! ئاخىر ئەگەر كەسىك بتوانىت لە شەوئىكى ھەينىدا بچىتە ژوان، ئەى ناشتوانى خۆى برازىنىتەو و زەردەخەنەىك لەسەر لىووى بنەخشىنى؟ ھەموو ئەو شتەى كە نىگاہەكى دۆستانە بۆتى بەدەر دەخا، ئامازە بەھاوسەرايەتى دەدا. ئاخۆ ناتەوئى بزانى ئەو نەناسە پاش ۶ مانگ، چۆن ھەلسوكەوت دەكا، بەمەرجىك ئىوہ تا ئەو كاتە لىك دانەبراين؟ ئاخۆ كەسايەتى لەلاى تۆ گرینگ نىيە؟ بەلام من بەنەزاكەتەو پرسىيارىكى سانانترم كىرد: "كەز دەكەى ھاوژوانىكى نوئى چ شتىكى تۆ ببىنى؟".

ئەمجارەيان وەلامەكان بەتىكرا ئەو بوو: "دەمەوئى ھاوژوانە نوئىكە خۇدى راستەقىنەم ببىنى".

گوئىگرەكانم وريا كىردەو: "بەلام خۆ ئىوہ بۆ خۆتان ناتانەوئى خۇدە راستەقىنەكانى ھاوژوانەكانتان ببىن. بۆيە چۆن دەبى چاوپروان بن كە ئەوان خۇدە راستەقىنەكەى ئىوہ ببىن".

سەرنجراكىشى خەلك پىوہندى بە "خۇدە راستەقىنەكە" يانەو ھەيە. ئەو كەسەى كە تۆ دەتەوئى لە باوہشى بگرى خۇدەى خۆشەويستەكەتە، نەك نمونەيەك كە راستەوخۆ لە ناو فىلمەكاندا ببىوتە.

ئەوئە لەم بەشەى كەتیبانەى لێى دەكوۆلییەو دەووبارە "راستەقینایەتى"یەكە هەلەسەنگینیتەو. تۆ شارەزایى پەیدا دەكەى لە هیماکانى ئاماژەدەر بەو روژاندن، گەرموگورپى، دۆزینەوئەى هاوڕۆحەكەت واتە ئەو هیمایانەى كە لە مەودای نیوان پپووستى بنەرەتى بۆ سپیکس تا تەبايى هەمیشەى دان. رووخوینەوئەى بۆ دۆزینەوئەى وروژینەرايەتى كەسپك دەزانن پپووستە سەیرى شوینى تا رادەیهك چاوەرەواننەكراوى وەك سەرلێو و نەرمەگوئى بكەن.

لەو پەرى وروژینەرايەتى كۆمەلایەتییەو

رووخوینەوان هەرەها جیاوازی دەكەن لە نیوان وروژینەرايەتى راستەقینە و وروژینەرايەتى كۆمەلایەتى كە پپوهندى بەناوبانگ و بیروپچوونەو هەیه. بەگوێرەى ئەو بازنە كۆمەلایەتیانەى كە تۆ تیاندا دەخولیتەو كەسپكى وروژینەر رەنگە خاوەنى یەكێك لەم تاییبەتمەندیانە بئى: جەستەیهكى زۆر سمینراو، پرچكى پرى مۆدیل تیگزاسى، جەستەى لووسى مەلەوانىكى پرۆفیشنال، ماسولكەى ئەستور و یان كەسپك كە رەنگە یەك تەن مکیاژى پپوئە بئى یان هیچ جۆرە مکیاژىكى پپوئە نەبئى.

بەم دوايانە كەسانى لێو پر لە رووى كۆمەلایەتیەو خەلك دەو روژین. ئەگەر لێوى كەسپك زۆر ئەستور نەبئى رەنگە ئەو كەسە ئەگەر بیبێتە هاوژوانى تۆ، نەتوانئى ماچىكى تەرت بكا «ئەمە قوتابخانەى ماچكرنە: باشترین لێو ئەو لێوانەن كە گەورە و پر رەنگن و زۆر لیت دوور نین». ئەم وروژینەرايەتیەى لێو، تەنیا واتایەكى كۆمەلایەتیە. هەرەك لە بەشى تاییبەت بە "دەم" خویندەتەو، لێوى پر، ئاماژە بەخوێناشكراكردن دەكەنە وروژینەرايەتى. نەپنیبەكانى وروژینەرايەتى شاراو لە ناو روودا لە شوینىكى تر دان.

ئەزموونىكى رووشكىنى "فیکى" كە یەكێك لە قوتاییبەكانە، ئەم خالە شى دەكاتەو. فیکى لە نزیکەو پپووبەرووى "كیتفن كلالین"ى ئەكتەرى بالادەستى وەرگرى خەلاتى ئۆسكار بوو. كیتفن لێوى زۆر تەنكە بۆیە مامۆستایانى قوتابخانەى وروژینەرايەتى لێو ئەستوران نمرەیهكى زۆر كەمى بۆ دادەنێن. بەلام لەم خالەدا ئەوان هەلەن.

كارى فیکى لەو فیرگەیدەدا بوو كە ئەم ئەكتەرە بۆ وانەوتنەو سەردانى دەكرد. ئەركى فیکى تاقیكردەوئەى لپهاتوواییبەكانى ئەكتەرەكە بوو و ئەم ئەركە ئەوئەندە پپووتینى بوو كە فیکى لە خەویشدا دەیتوانى ئەنجامى بدا. بەلام كیشەیهك پپووبەرووى بوو:

"خەرمانەى مەیلە سپكسیبەكانى ئەم پپاوه زۆر بەهیز بوو. نەمدەزانى چى لە خۆم بكەم.

خه رمانه كه ژوره كهى داگرتبوو. ده تئوانى به دريژاييى هؤله كه هه ستي پى بكهى".
 فيكى تهنيا له بهرئوهى له گهل كللين له يهك ژوردا بوو له كه سيكي به شيويهى
 ناسايى پاراوهه گؤرابوو بؤ گه مژهيهكى قسه لابه لا. نهو نهك تهنيا نهيده تئوانى قسه بكا،
 بگره هه ستيشى به له رزيى چؤكى ده كرد. له كاتيكا كه دلئى فيكى كه وتبووه ترپه ميشكه
 پرساكهى ده پيرسى: "نهوه چى ږوو ده دا؟".

ورووژانى سيكسى سهرو ناسايى هه رهمه كيانه. نهويه ږووداوه كه.
 ناساييه كه زوريك له نه ستيړه كانى سينه ما له گهل يه كتر زهماوند ده كن. جووته
 كه سيكي يه كجار وروژينه ر له گهل يهك دابنى. رهنكه نهوان نه وند يه كتر يان له لا ناسايى
 بى كه له كاتى به يه كه وه بوونيان بتوانن تا ده ش بژميرن.

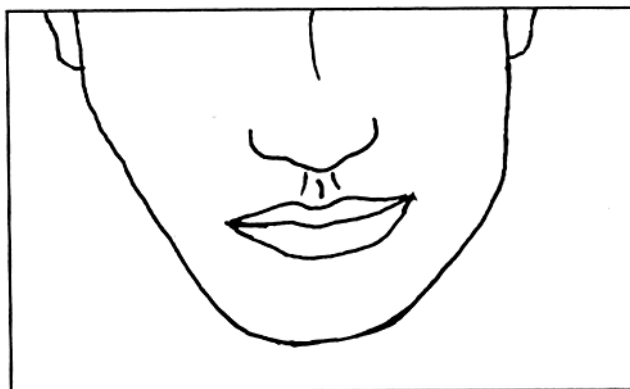
"فؤب كييتس"ى خيژانى كلينيش نه كتر يه كه له سه ر شاشه خاوهن خه رمانه يهكى
 گوره و وروژينه ره. نهو كه خو شبه ختانه له گهل كللين زهماوندى كردوه، هه مان هيماي
 ږوى هه يه، واته نهو هيمايه ي كه ناماژه به وروژاندنى سيكسى ده كا و ئيمه پاشان باسى
 لئوه ده كه ين. دواتر ئيمه به رده وام ده بين بؤ نهوهى هيماي تر بخهينه ږوو كه بؤ دوزينه وه و
 پاريزگار ي كردن له هاوسه ريكي ته با ته نانه ت زور گر ينگ ترن.

سه رليو

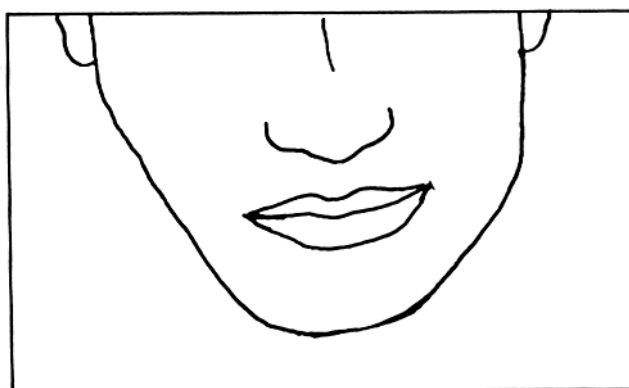
نه ستيړه كانى سينه مايى نه له تو و نه له من يان لاني كه م له من ناكه ن. سه رليو
 نمونه يه كى دنيا كه ره وه يه بؤ نه م راستيه. نه ستيړه كانى شانؤ و سينه ما شتيكى زور
 سه رنجراكي شيان هه يه كه پئونه دى به شيوهى سه رليويانه وه هه يه.

پرسيار: من رقم له وهه ده بيته وه كه له ږوى سيكسيه وه به كه سيكي نه شاره زا بيمه
 به چاو. به لام ناخؤ هه ر واتاى "سه رليو" چيه؟

وه لام: سه رليو، ليوى سه ره وه نييه. سه رليو كه وتووه ته ژوره وهى ليوى سه ره وه و
 ږويه رى نيوان سه ره لووت و دم داگير ده كا. ناوه ليكم سه رليو به نه لقه ي به رته ي "ناو
 ده بات و حه ز له وه ناوه ده كا، له بهرئوهى له كاتى تاشين زوربه ي جار نه لقه كه ده پچر ينى.
 نه گه ر به ويته له ناوليتانه كه تدا زار او هى پزيشكى به كار به ينى ده تئوانى نه م به شه ي
 جه سته به فيلتروم ناو به ي. هه مو نهو شته ي كه چاوى بؤ ده گيږى دي راويكه كه ده كه ويته
 سه ر ناوه راستى ليوى سه ره وه ت.

سه‌رلیوی به‌رجه‌سته

سه‌رلیوی که‌م به‌رجه‌سته

پیکه‌ته‌ی سه‌رلیو

ئىستا سەيرى نەينۆك بکە. ئاخۇ دەتوانى دوو تيرەغەي قىت بەنزيكەيى تەريب لەگەل
بەكتەر كە دىراۋيكيان لە نيواندايە، ببينى؟ يان ناتوانى شتيكى زۆر ببينى؟ چەندىتيى ئەو
شەي كە دەيبينى دەۋەستيتە سەر شىۋەي سەرليۆ.

- سەرليۆيكي بەرجەستە دوو تيرەغەي ريكي ھەيە.

- ئەگەر نەتوانى تيرەغەيەكى ريك يانيش نارېك ببينى، تۆ خاۋەن سەرليۆيكي كەم
بەرجەستەي.

نەينىيەكى سەرنجراكيش لەبارەي پېكھاتەي ئەم بەشەي جەستەت ھەيە. لە ژير
سەرليۆتدا «بەشىۋەيەكى ورد لەسەر ئەو پوۋكانەي كە راستەخۇ دەكەونە سەر
كەلپەكانەۋە» دەتوانى ھەست بەپېكھاتەيەكى رستە ئاسا بکەي كە پىي دەوترى فرينوم.
يان بەزمانت يان بەپەنجەكانت ئەم بەشە تاقى بکەۋە. پاشان ھەست بەۋە دەكەي كە دريژى
ۋ شويىنى ئەم پېكھاتەيە ھاوتايە لەگەل ئەو تيرەغانەي كە ۋەك سەرليۆي تۆ، خويان
دەنوین.

ئەو زانيارىيانەم ۋەرگرتون. لەبەرئەۋەي بەپىي ئەزمونى خۇم ئەگەر فرينومەكە ۋەك
تالە سپاگىتتيەك بەپدوۋە نووسابى ئەۋا مرؤف نازانى فرينوم چيىە. ۋەك خەلگى ترى
خاۋەن سەرليۆي كەم بەرجەستە، جەستەي منيش ئەو شىۋەيەي لەشى ھەلژاردوۋە كە بى
بەشە لە فرينوم. نەبوۋنى فرينوم لە ناۋ دەمدا، بەواتاي دەرئەكەوتنى تيرەغەي بەرچاۋە لە
دەرۋەدا. كەۋاتە ۋا ديارە ھەندىك خەلك ئەم پېكھاتەيەي ھەيە ۋ ھەندىكى تريس نىيانە.
پرسىيار: واتە ئەمە شتيكى بژاردەبىيە؟ مەبەست ئەۋەيە كە من بەژيانىكى دابراۋ لە
سېكس سزا دراۋم؟

ۋەلام: بەئاستەم وايە. ھىۋر بە ۋ ھىشتاش گويى بگرە.

ۋاتاي شىۋەي سەرليۆ برىتتيە لە ۋروژاندنى سىكسى. ئاخۇ سەري خەلك بەئاراستەي
تۆۋە دەسوۋرپتەۋە تەنانت ئەگەر تازەش لەلای سەرتاشەۋە نەھاتبىيەۋە؟ ئەگەر سەرليۆت
بەرجەستە بى، ئەگەري زۆرە ۋەلامەكەت "بەلى" بى.

تى گەيشتى؟ رەنگە تۆ كەسىكى بۆلەبۆلكەر، خۇدوورخەر، بۆن ئارەقاۋى، شەكەت،
شېۋشەپرىۋ بى. كى گويى لەم شتانەيە؟ رەنگە تۆ زياتر لەۋ رادەيەي حەزت لىيەتى قەلەۋ
يان لاۋاز بى. دەشى تۆ لە تەمەنى دايك ۋ باۋكى ئەۋ كەسانەدا بى كە بەھەۋەسىكى
ئاشكراۋە چاۋيان لىت بريۋە.

به لّام نه گهري نه وه هه يه که پووی تۆ و و سه رليوی به رجه ستهت جهخت له سه ر وروژينه رايه تیت بکه نه وه. پي ده چي خه لکي خاوه ن نه م هيمايه هه ست به پرکيشبونوی خويان بکه ن، هيچ نه بي خه لک له وه ته ی سالانی هه رزه کاري هورمونپه لده رته وه کاردانه وه ی به رامبه ر به و سه رنجراکيشيه ت هه بووه.

نه مه چ ليکدانه وه يه کی بۆ ده کړي؟ دادپه روه ريه که له کوپيه؟ يه کيک له قوتابيانم زورزانانه ناوی "درزی سه ره وه" ی له سه ر ليوی به رجه سته ی ئافره ت ناوه. چ ميزاجت باش بي چ خراب نه و خه لکه ی له گه لت دان به هوی تۆوه بېر له سټېکس ده که نه وه.

هه لبه ته ويستی ئازاد دپته ناو نه م باسه. نه گه ر تۆ که سټيکی خاوه ن سه رليوی فؤلتاژبه رز بي، ئاخو چۆن سوود له م شيوه ده سه لاته وهرده گري؟ وزه ی سټيکسي وزه يه کی بي که موکوورپيه. تۆ ده توانی نه و سه رنجه ی که پيت دراوه به ره و هه ر ئاراسته يه کی ويستراو رينوييني بکه ی. رهنگه تۆ ته نيا چيژ له وه وهربرگی که خه لک له گه ل تۆدا زياتر هه ست به زيندووی ده که ن. رهنگه له پووی پيشه وه فرؤشياری و سياسه ت سه رنجت رابکيشن له به رنه وه ی نه مانه ريگه ی کاريگه رن بۆ نه وه ی سوود له ته ليسمی وروژينه رايه تیت وهربرگري.

سه رۆک که نه دی و ره يگان و کلينتون به هوی سه رليوه به رجه سته کانپانه وه له هه ژماری سه رکرده سياسيه هه ره ته ليسمگه ره کان دان. "کلؤديا" ی قوتابی من هاوولآتپيه کی واشنتونه که له وه ته ی مندالييه وه تيکه لي له گه ل سياسه توانان هه بووه. نه و به م شيوه يه کاردانه وه ی خوی له وده مه ی که له گه ل کلينتوندا دابووه، وه سف کرد:

"نه و به راده يه کی نه ونده زور وروژينه ره که بروای پي ناکري. نه و کاته ی نه و له ژوره وه يه تۆ هه ست به وروژينه رايه تپيه که ی ده که ی. من ته نانه ت به شيوه يه کی فيزيکی لي نزيک نه بووم. ده بي نه وه شت پي بلیم که هه رگيز که سايه تپيه کی سياسی خاوه ن نه و جوړه وزه يم نه ديوو".

ئيسټا پرسياریکی تر سه ر هه لده دا. ئاخو تۆ به راستی خوازياری نه و پله يه ی کيشکردنی؟

ئاخو تۆ به راستی چيژ له وه وهرده گري که وه ک "کيچن کلين" بي، واته چاره نووست نه وه بي خه لکيک که به بي تۆ که سانیکی ئاسايين له گه ل تۆدا زمانيان ته ته له بکا يان قسه ی پرپوچ بکه ن. نه گه ر سه رليوی تۆ به رجه سته بي و ته نانه ت به رجه سته بوونه که زوريش

نەبى، ئارىشەيەك ھاۋرپى ئەم ھىمايەيە كە برىتتايە لە چۆنيەتتاي ھەلسوكەوتكردن لەگەل كيشكردنەكە. كەم خەلك ھەن لە ناخياندا ئارەزوومەندى ئەۋە بن ۋەك ئامرازىك بۇ سىكس ھەلسوكەوتتايان لەگەلدا بكرى. كەۋاتە پرسىارەكە ئەمەيە: ئەۋ كاتەى تۆ سەرنجى خەلك رادەكيشى، چۆن مامەلە لەگەل كيشكردنەكە دەكەى؟

"دەبم بەئەستىرەيەكى سىنەمايى" يەككە لە ۋەلامەكان. ئاخۆ دەزانى ئەگەر تۆ بەنيازى ۋەرگرتنى رۆلەكانى تايبەت بەپيۋەندىي خۆشەويستى بى، سەرلئوى زۆر بەرجەستە لە راستيدا يەككە لە مەرجهكان. ئەمانە چەند نموونەيەكن.

پياۋانى سەركردەى خاۋەن سەرلئو

پيريس برۆسنان. ھەريسن فۆرد. ميل گيبسن. قال كىلمر. براد پيت. پاتريك ستىۋارت. بروس ويليس. شۆن كۆنرى. مۆرگان فريمان. ميشىل كىتن. بروس لى. جىمى سميتس. دىنزل ۋاشنتون. چۆيون-فات

ئافرەتانى سەركردەى خاۋەن سەرلئو

ھىيل بىرى. جودى فۆستر. ھىلپن ھانت. جوليان مۆر. جوليا رۆبىرتز. سوزان ساراندىن. كىتت وينسلېت. كامپرۆن دياز. سالما ھايتك. بىتى مىدلر. گوينېس پالترۆ. ميگ راين. شارۆن ستون. كاسرين زىتاجۆنز نەبوونى سەرنجراكتيشى ھەۋەسبزۋىنەرانە لەسەر لئوى كەم بەرجەستەشدا بەۋ واتايە نىيە كە تۆ خاۋنى ھىچ جۆرە كيشكردنكى تىرى. تۆ لەسەر ئاستى رۆچيدا بەشئوھيەك بەرنامەپىژ كراۋى كە كاريگەرييە سەرەتاييەكەت لەسەر خەلك بەھۆى لايەنەكانى تىرى كەسايەتتەۋە بىت، لايەنى ۋەك بىرتىژيەكەت، بەزەيىيەكەت يان شارەزايىيە ۋەرزشيەكانت. ئەۋ كاتەى خەلك خەرمانەى تۆ دەخوئىننەۋە رەنگە ئەۋ بەشەى تايبەتە بەسىكس دەرئەكەۋى و سەرنج رانەكيشى، تەنيا ئەۋ كاتانە نەبى كە تۆ دەكەۋىە ناۋ داۋى خۆشەويستى. بەلام خەرمانەى تۆ بەزۆر شىۋازى تىر دەتوانى بەھرەكانى تەلىسمگەرانەى تۆ بخاتە ۋو، دەبى ئەۋەش بوتىرى كە خەلك سەرەتا بەھۆى ئەۋ بەھرانەتەۋە تۆيان دەكەۋىتە بەردل و پاشان لەپاشبىرىكى دلخۆشكەردا ۋوۋژىنەرەيەتتاي تۆيان بۇ بەدەر دەكەۋى.

"ۋپى گۆلدبېرگ" لە پيشەكەيدا ھەرۋەك سىنەماكار و شانۆكار و پيشكىشكارى شۆى

وتووژی سهرکه وتنیکی گهره به دهست هیئاوه. به لام نه و هک هیمایه کی سیکس سهیر ناکری. "بیلی کریستال" یان "رۆبین ویلیامز" یش ههر ئاوان. شیوهی سه رلیویان کیشنت ناکا، به لام ههر ههموویان خهرمانه ی سه روئاسایی نه وتویان ههیه که جهوره ها ته لیسمی ناپتوهست به سیکسی له گهل دایه.

له دهره وهی جیهانی سه رگه رمیدا، تو خه لکی خاوهن سه رلیوی کهم به رجهسته ی نه وتو ده دۆزییه وه که کاریگه رییه کانیان زور له بابته ی سیکس سه رتره: "جین بۆلین" ی پزیشکی دهروونی، "نایلانا روبنفیلد" ی چاره سه رکه ر، "بیتی ئیدی" ی نووسه ری پرفروشترین کتیب له باره ی نه زموونی مه رگی نزیکبووه و ههروه ها "دیفید ئوگیلفی" ی که سایه تیی نه فسانه یی له ریکلامدا، به شیوازیکی یه کجار سوود به خشانه سه لماندوو یه تی سیکس تاکه شتیک نییه که بازاری گهرم بی.

پرسیار: با له وروژاندنی سیکسی گه ریین. چ به شیکی روو پیت ده لی که که سیک سیکسییه، به راستی سیکسییه؟

وه لام: راستیت ده وی؟ هه رکه س ده شی که سیکسی سیکسی بی، یان واش نه بی. هه رییه که مان ژیانیکی تایبه تی ههیه.

راسته وخو ترین ریگه ی خه ملاندنی وروژینه رایه تیی ته واو له روو خویندنه وهی چینیی دیریندا باس کراوه. به بۆچوونی شاره زایانی سیانگ مین هه وه سبزوینه رترین که سانی سه ر رووی زه وی نه وانهن که چه ناگه ی پان و کورتیان ههیه «کتوپر چۆن نه و روو خوینه وانه گه یشتونه نه و نه جامه؟ من نازانم، به لام هیوادارم له م لیکۆلینه وه یه دا چی ژیان وه رگرتبی.»

لۆجیکیانه لیکدانه وه یه که یان واتا به خشه. هیچ نه بی، چه ناگه دهرخه ری نه وه یه که چۆن که سیک به سه ر ته نگانه دا زال ده بی. چه ناگه ی کورت هاو رتییه له گهل هه ستیاری به رامبه ر به ره خنه. چه ناگه ی پانیش ئاماژه ده دا به وهی که سه که پیویستی به دلنه واییی که سانی تر هه یه. هه ر دووکیان له ته ک یه کتر دابنی و شته که وهک له ته نیشته یه کتر دانانی نه و که سه یه که به زۆری پیویستی به دلنه واییکردنه، له گهل که سیکسی تری گرینگ، و ئاخۆ خو ش نییه نه و که سه ی تر تو بی.

به دلنیا یییه وه کۆمه له ئافره تیکی خاوهن چه ناگه ی پانی کورت له دوان له باره ی سیکس ده میان شه ره. بیر له دکتۆر "روس ویستمیر" ی سیکسناس بکه وه یان له "جین هارلو" و "می ویست" ی وروژینه رانی ده ستبالا. "سیدنی بیدل بارۆز" یان هه مان "زی میتیفلاور مادام" ت

بەبىرە؟ "چارلز برۆنسون"ى ئەكتەرىش لە ورووژىنەرايەتییە ئاشكرايەكەى سوودمەند بووہ. راستە، دەشى پياوانىش ئەم ھىمايەيان ھەبى.

پرسىيار: ئاخۇ جگە لە چەناگە ھىچ ئاماژەيەكى ترىش نىيە؟

وہلام: "جۆزىفین تى"ى رۆماننوس، بىروبوچوونىكى سەير لەسەر ورووژىنەرايەتى دەخاتە روو. لە "The Franchise Affair" كۆمەلىك لە كەسايەتییەكان تىبىنى دەدەن لەسەر جۆرىكى تايبەتى رەنگى چاۋ. ئەوان ھاۋران لەسەر ئەۋەى چاۋى بۆرى شىنكار ئاماژەيە بۆ كەسىكى زۆر ھەۋەسبزوۋاۋ. رەنگە تى راست بكا. بىر لە رەنگى چاۋى كۆمەلىك سەرناسى خاۋن جەماۋەرىكى گەۋرە و پر خرۆش، واتە "پۆل نىومان" و "فرانك سىناترا" بكەۋە.

ئاسايىيانە من نامەۋى لەسەر بنەماى رەنگ خەلك ھەلبەسەنگىنم و بەئاشكرا بىردۆزى رەنگى شىنى تۆخ رەچاۋى كۆمەلە خەلكىك ناكە چاۋيان شىن نىيە و رەنگە بەھەمان رادە ئارەزوومەندى سىكس بن. بەلام رەنگە ئەم چەمكە يارمەتت بەدا، بەتايبەتى ئەگەر تۆ چاۋى خۆت ئەم رەنگى ھەبى. كەۋاتە بىر لەۋ ناسىاۋانەت بكەۋە كە ئەم خەسلەتەيان ھەيە و بزانه ئاخۇ ئەم قەسەيە ھىچى بنەمايەكى ھەيە.

پرسىيار: من لە ھاۋژۋانىدا ھەزاران جار توۋشى ئائومىدى بووم. بۆ رەتكردنەۋەى ئەۋ ھاۋژۋانانەى بەكەلكم نايەن ھەلسەنگاندنىكى خىراى حەزە سىكسىيەكانيان دەكەم. ئاخۇ ئەمە ھىچ ھىمايەكى روو رەۋشتپاكى يان نىربازبوۋنى كەسىكت پىشان دەدا؟

وہلام: نەخىر. ئەگەر تۆ دەتەۋى ئەۋە بكەى بەپىشەى خۆت دەتوانى بەردەوام پرسىيار بكەى «مەگەر لە سوپادا بى». ئەگەر نا تۆ دەتوانى حەزە سىكسىيەكان لە خەرمانەى كەسەكەۋە بخوئىيەۋە. ئەگەر بتەۋى سوود لە خويندەنەۋەى روو ۋەرىگى نىكتىرەن ھىما بۆ ناسىنەۋەى حەزەسىكسىيەكان ئەۋ ھىمايەيە كە پاش ئەمە باسى لىۋە دەكەين.

گرى شاناى

كۆمەلىك چەناگە بەزۆرىش چەناگەى پياۋان، تۆپەلە گۆشتىكى خرى قووتبوۋەيان پىۋەيە كە بەدەسكى دەرگە دەچى. بۆيە من بەگرى شاناى ناۋى دەبەم. ئەم ھىمايە پىشتگۋى مەخە. بەتايبەتىش ئەگەر زۆر بى و تىيدا چەناگەكە بەھۆى چالىكەۋە خالىكى تىدا دەرەكەۋى «بۆ روونكردنەۋەى جۆرە زۆر باۋترەكە واتە چەناگەى بى چال، سەيرى چەناگەى ئەۋ پياۋە بكە كە دواتر لەم بەشەى كتىبدا ۋەك نمونەيەك بۆ روۋبەرەكانى

په که مایه تیه کانی ژیان ناوی هاتووه.»

گری شاناږی پټوهندی به شانازیکردنه وه هیه. نه گهر نه و گریه پرووی پیاوټکی خه ملاند، پیاوکه شانازی به پیاو بوونی خوئی دهکا، شانازییه که تیدا پیاو له سر شیاوژی کوټباو به که سی خاوهن دهسه لات پیناسه کراوه. پیاو شایه نی نه وهیه له ناو مالدا حوکم بگری. قسه که ی یاسایه و نه گهر دلنه رمی به واتای دټوران بی، پیاوی له خوټای پای راسته وخو به مسته کانی یان به هر چه کیکي تری به ردهستی دست دهکا به لیدان.

تو هر گیز ناتوئی له گهل نه م پیاوه تی بکوی. هه نديکمان نه وهنده چاوترساو بووین که نامانه وئ هر باوهش به م پیاوه دا بکین، تهنیا له باریکدا نه بی که نافرته که ش خاوهن گریه کی تایهت به خوټ بی.

نه گهر تو نافرته تیکی خاوهن گری شاناږی بی ریگهی تایهت به خوټ هیه بو چاوترسکردنی ناحه زان. به هوئی شانازییه که ته وه نه گهر که سټک به بی ریژی هه لسوکه وت له گهل بکا، رهنکه تو به ریگی چر که مایه ی سه رسامی دوروبه رته کاردانه وه که ت دربری.

پرسیار: ناخو به شیوهیه کی سروشتی هه مو که س رقی نابیته وه نه گهر به زمانیکی ناشیرین له گهل بدوین. نه م پټوهندی به گری شاناږییه وه نیه، وایه؟
وه لام: هه مو که س رهنکه تیک بچی. تو راست ده که ی. به لام خه لکی خاوهن گری شاناږی، شیتتر ده بن. چاوټک به ناو هاوړی و ناشناکاندا بگریه.

نه گهر به وئ له ژياندا به شیوهیه کی نه رینی سوود له گری شاناږی وهر بگری ته کنیکی نه نجامدانی نه و کاره له وه دایه که شانازییه که ت پیشان بدهی، به لام تو پزییه که ت له تام نه بهیه دهره وه. به کاره پنانی توندوتیژی بو مانه وهت له ژياندا کیشه یه که نیه، به لام خوټ تو ناتوئی بی به مټه که. تا ئیستا به گشتی چ که سټک خاوهنی گهره ترین گری بووه؟ سه دام حوسین- گریه که ی به نزیکه یی ۲۰٪ پرووی داگیر کردبوو.

گری بچووی خنجیلانه تر دهسه لاتی به خشیه به هه ردو جه نه رال "جون نیم شالیکاشفیلی" و "کولن پاول". بیگومان له نیوان هاوولاتیانیشدا گری شاناږی به شی به ژيانی "جو مونتانا" ی ناواری توپی پی و "ئیدوارد جیمز ئولموس" ی نه کتهر و "ئینریکو کاروسو" ی گورانیتزی نه فسانه یی دلبروینه وه هه بووه.

ههروه ها با "کریستوفیر کولومبوس" له یاد نه که یین و ههروه اش دوزره وهیه کی تری

جیاوان، "تید تیرنر"ی خاوهنی Atlanta Braves and Hawks و هه‌لبه‌ته خاوهنی که‌نالی ته‌له‌فزیونی تیرنر. تیرنر به‌شیویه‌کی سروشتی ناوبانگی هاوتای ئه‌و ئیمپراتورییه‌ته نییه که دای مه‌زاندوو، به‌لام ئه‌گه‌ر بۆت ره‌خسا چاویک به‌ژینامه‌که‌ی به‌له‌خوگرتنی ئه‌و وینانه‌ی که گری‌ی شانازییه‌که‌ی ئاشکرا ده‌که‌ن، بخشینه. گرییه‌که‌ی به‌به‌راورد له‌گه‌ل هی هه‌ر که‌سیکی تر جگه له سه‌دام حوسین گه‌وره‌یه. تیرنر ری‌کلایمیکی زیندووی تیستیتروونه.

پرسیار: ناخۆ واتای گری له خه‌لکی نیرباز یان مینازدا جیاوازی هه‌یه؟

وه‌لام: هیمای ئاماژه‌پیدراو ره‌نگه گری بی، به‌لام سنگ نییه. واتاکه‌ی ئه‌وه نییه تۆ له خووه سه‌ر به‌جوژیکی تایبه‌تی ره‌گه‌ز بی. هه‌ریه‌که‌مان کاردانه‌وه‌ی به‌رامبه‌ر به‌کوومه‌له سیفاتیکی نیرینه یان مینینه هه‌یه. هه‌روه‌ها گری‌ی شانازی نیرینه هاو‌پریه له‌گه‌ل نیرینه‌بوونیکی زۆر، جا با ئه‌م نیرینه‌یییه له‌لای تۆ هه‌لگری هه‌ر واتایه‌ک بی.

پرسیار: گریمانه که‌سیک گری نه‌بی. ناخۆ هیشتا‌ش ئه‌و که‌سه ده‌توانیت زۆر نیرینه بی؟

وه‌لام: به‌دلیاییه‌وه، له‌به‌رئه‌وه‌ی تۆ له‌سه‌ر هه‌ساره‌ی ویستی ئازادا ده‌ژی. به‌لام جیاوازییه‌که له‌وه‌دایه‌که: ئه‌و پیاوانه‌ی گری‌ی شانازییان هه‌یه له‌کاتی دیتنی سه‌رتاشخانه‌یه‌کی تایبه‌ت به‌یه‌ک ره‌گه‌ز دلایان له‌خۆ نابیته‌وه، ئه‌و پیاوانه له‌لیکدانه‌وه‌ی واتای پیاویکی راسته‌قینه‌دا بۆچوونه کو‌نباوه‌که‌یان پی په‌سندتره. پیاوانی وه‌ک تۆ که گری‌یان نییه، ره‌نگه به‌هه‌مان راده پیاوانی و ته‌نانه‌ت یه‌کجار ورووژینه‌ر بن، به‌لام بۆ ئیوه به‌رگریکردن له‌پیاوونی خۆتان، زۆر گرینگ نییه. ره‌نگه تۆ ئه‌وه‌نده بیروات به‌خۆت هه‌بی که وری مژمژۆکه خواردنیش هه‌بی و هه‌ستیاری خۆت به‌ئاشکرا ده‌ربیری و ته‌نانه‌ت هه‌ست به‌و په‌یامه سیکیسیه بکه‌ی که له سمیلته‌وه ده‌رده‌چی.

سمیل

سمیل ته‌نیا کۆله موویه‌کی پرووایان شتیکی نزیک له‌لیو نییه. سمیل هیمای نیرایه‌تییه. مه‌رج نییه تۆ رووخوینه‌وه بی تا ئه‌مه ده‌رک بکه‌ی.

به‌گویره‌ی ئه‌م هیماسازییه جوانتره ئافره‌تان سمیلیان پیوه نه‌بی. وا بزانه‌م کاتیکی زۆر نابا که کچی هه‌رزه‌کار سمیل ده‌رده‌کا. له‌و رۆژانه‌دا ئه‌م هه‌رزه‌کاره ریگه‌ی وه‌ره‌سکه‌ری وه‌ک تاتوی سه‌رشان و سمینی ناوک بۆ کارتیکردن له‌به‌ته‌منتره‌کانی ده‌گریته به‌ر. له‌گه‌ل ئه‌وه‌شدا ئه‌و هه‌رزه‌کاره کیژۆله‌یه‌کی گه‌نجی بویره، له‌به‌رئه‌وه‌ی له‌جیاتی ئه‌وه‌ی

به داودهرمانی وهک سپیکه ره وه و موویه ره کان هه و لای پزگار بیوون له مووی پرووی بدا ویسته کییا نه گرینگی به موانه دها .

زانیا ربی گشتیی زیاتر له باره ی سمیل: پیویست ناکا تو روخوینه وه بی بو ئه وهی له واتا وروژینه ره که ی شیوازی رازاندنه وهی سمیلی پیاویک تی بگه ی. ئه و کاته ی پیاو زور گرینگی به سمیلی خو ی دها ، به پاک و خاوینی دهیقرتینی، لولی دها ، با ی دها ، توند رای ده کیشی، رهنگه مه زنده ی ئه وه بکه ی که وروژینه رایه تی سپیکسی می شکی ئه م پیاوه ی داگرتوه - می شکی خودی ئه م پیاوه . به لام ئه و پیاوه ش که سمیلی خو ی وهک بزیه کی خو رای ی، دهرده خا ، به هه مان راده شهیدای توانا سپیکسیه کانی خو یه تی. یان ئه وه واتاکه یه تی یانیش ئه و که سپیکسی ته مه له .

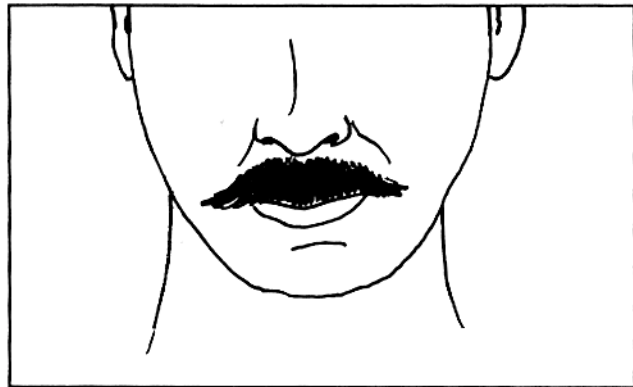
تیبین کردنی شیوازی خه ملاندنه که به لاوه بنی. روخوینه وان به پرچا و کردنی ئه وه ی که ئاخو سمیل لیوی سه ره وه ی پیاوی پو شان دو وه یان نا ، زانیا ربی رو شنکه ره وه یان ده ست ده که وه ی.

سمیلک که ریگه به دهرکه وتنی لیوی سه ره وه بدا ، رهنگه ئه وه نده کورت بی که لیوی سه ره وه به شپوه یه کی زه ق له مه ودا یه کی دو وریشه وه دیار بی. یان تووکه که رهنگه به جوانی له سه ر لیواری دم گه مه بکا و وهک ئه وه وایی که بیه وی بلی: "بتگرم یان نه تگرم؟ رهنگه نه تگری، ته نیا نه مرۆ واکه م. به لام سبهینی پرسیارم لی بکه وه."

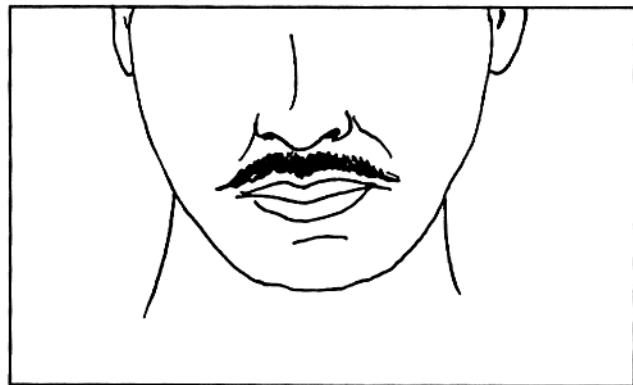
- کاتیک پیاو سمیلک هه لده بزیری که لیوی سه ره وه ی ده شاریته وه ئه و خو ی ده کا به خاوه نی هیمایه زوره که که سمیلکی زله و وهک به رگه قه نه فه مه ودا ی سه رلیوی پیاوه که تاردین داده پو شی و تانزترین پله ریگه له دهرکه وتنی دم ده گری. لیره دا سمیل رهنگه ئه وه نده کورت بی که به شیک له لیوی سه ره وه دابپو شی.

پرسیار: چاوه پروانی خه ریکه ده مکوژی. مه قه ستم به ده سته وه یه . ئه م قه بارانه ی سمیل واتایان چییه؟

وه لام: با له جو ره باوتره که ی ده ست پی بکه یین. ئه گه ر سمیلت ریگه به دهرکه وتنی لیوی سه ره وه ت بدا واتای ئه وه یه تو به ویستی خو ت هه سته کانی یه کجار که سیی خو ت دهرکی نی. "که ریم عه بدولجه بار" ی ئه سته رهی تو پی باسکه ویستیکی به جو شی بو باسکردنی ژیا نی خو ی نو اندوه . "بینجامین سپو ک" ی پزیشکی مندا لان نه ویسته وه به ئاموژگاری کردنی باوکان بو قرتاندنی سمیلیان سنووری خو ی به زینی که چی سمیلی

لیوی سہرہوہ دہشاریتہوہ

لیوارہکانی لیوی سہرہوہ دہردہخات

سمیل

خوی له و جوره یانه که ریگه به درکه وتنی لیوی سهره وهی ددا . "بوی ما کفیرین" نه که ته نیا ریگه به درکه وتنی لیوی سهره وهی ددا بگره سروشتیانه ریگه به دهنگی خوی ددا تا له کاتی گورانی و تندا ئوکتییف پاش ئوکتییف خوی دربرپړئ .

که ئوریک له میژوو بدهینه وه ناودارترین پاشای بهریتانیا واته هینری هیشتهم دهبنین که هرکه له نیگار هکانیدا درده که وئ که سیکي خاوه نهم شیوه سمیله بووه و به گویره میژوو کومه له هاوسه ریکی هه بووه . نهمه ش درخه ری ئه وهی که نهم پاشایه لانی کهم له خستنه پرووی مه یله پیویست به ژن و میردایه تی که سیکي به سه زمان نه بووه «رهنگه بزانی نهم پاشایه که سیکي زور بی باک بووه به راده یه که ته واری ئه و نافرته تانه ی کوشتبوو که پیشنیازی هاوسه رایه تی ئه ویان رت کردبووه . به لام خوشبختانه ئه وه به هیچ شیوه یه که پیوه ندی به سمیله وه نییه .» نهمرؤ تو به زوری سمیلے جوری لیوی - سهره وه - به درخه ره سهر پرووی "پیاوانی هه ستیار" دهبنی واته ئه وانهی که دان به وه ده بن به شدارییان له سمیناره کانی فراژوو بوون کردوه یانیش «ئهی هاوار به ما لم» ئه وانهی پروخوینه وه ن . خه یالی خوت به کار بهینه تا نهم شیوازه هه ستیاره ی نیرینایه تی وهر بگرییه سهر هه لسوکه وتی ناو ژووری نووستن .

پرسیار : ئهی نهمه ر پیاویک لیوی سهره وهی دیار نه بی ، واته خاوه نی ئه و خه سلته بی که تو به حه زنه کردن له خوئاشکرا کردنی ناو دینی و پاشان جوری سمیلے خوی کرد به سمیله دهمشره که ؟

وه لام : یان ئه و هتا ئه و پیاوه به ته قه لایه کی قاره مانانه وه ده یه وئ زیاتر خوئاشکرا که بی ، یانیش ته نیا سمیله کانی زور زور کورت ده کاته وه . به لام له راستیدا ناخو نهمه چه ند باوه ؟ ئه و پیاوانه ی که به ئاسووده بی خوئان ئاشکرا ناکه ن به ده گمه ن ده توان ، شیوه ی ئاراسته پیچه وانه که بدن به پروویان .

زیاتر ری تی ده چی ، ئه وان سمیلے کیان هه بی که لیوی سهره وه یان بشاریته وه . لیره دا پیاوه که ده یه وئ نیرایه تی خوی به شیوه یه کی به هیژ و ته نانه ت سهر ووئاسایی پیناسه بکا . سهرؤک "تیدی رورقلیت" باشتترین دروشمی بو دربرپینی شیوه ی سمیلے خوی دارشته وه : "به نهرمی بدوی و گوچانیکی گهره له گه ل خوت بگریه" .

"چارلی چاپلین" و "گروچو مارکس" له سهر شاشه که سایه تی ئه و توئیان خو لقا ندوه که پیوه ندیان به سمیله کانی ئه وانه وه هه بووه . بو چاپلین نیرایه تی له سمیل هه لقوولاو دژایه تییه کی زهی هه بووه له گه ل زمانی جهسته ی که ئه وه ی وه ک که سیکي دربه در و رارا

پيشان دەدا . ماركس ھەزە زۆرەكەى خۆى بۆ سېكس كىردبوو بەبابەتى قوشمەچىتى و بەشى زۆرى گالتەكەى لە شەرم پېچەوانەكەىيەۋە سەراۋەى دەگرت . تى ناگەم! ئاخۇ گالتەجاریيەكەى گروچۆ كەسایەتییە راستەقىنەكەى ئەۋى تەنانەت زۆر كاریگەرەنەتر لە شەرمانیەتییە سینەمایییەكەى "ھاریۆ" كە كەسایەتییە راستەقىنەكەى ھاریۆى دەشاردەۋە ، ھەشار داۋە؟ ئاخۇ بەرپكەوت بوۋە كە ئەم پیاۋە بەروالەت شەرمانە برا بن؟ ئیۋەى ھۆگرانى فیلم لیردە پېویستیم بەیارمەتییە ئیۋەى .

با بگەرپینەۋە سەر سمیل . یەككە لە گەورەترین چیرۆكبیتژانى ئەم سەردەمە "رۆبېرت فولگام" ە . پرفرۆشتەرىن ككتیبەكانى بزۆینەرى خوینەرىكى بەرفراوان بوون . بەلام رەنگە تیببىنىت كىردبى كە لە ككتیبەكانیدا زانیارییەكى زۆرت لەسەر كەسایەتییەكەى دەست ناكەۋى . ئەگەر چاۋت بەنۋوسەر كەوت یان وینەىكەیت بىنى ھەست بەۋە دەكەى بەر لەۋەى سمیل تىكەل بەرپدینىكى چەماۋەى پر بى ، كاریگەرییەكى زۆرى ھەبوۋە بۆ داپۆشىنى لىۋى سەرەۋەى .

"جیم ھینسن" ى بلىمەتى قسەخۆشى پىرۆگرامى بووكەسەماكەرە ، جارىك وتى : "ھونەرى لىبووك رېگەىيەكى باشە بۆ خۆشاردەۋە" . رەنگە مەبەستى سمیلەكەى بووبى كە لەۋ جۆرەیانە لىۋى سەرەۋەى پیاۋ دەشارتتەۋە . لەبەرئەۋەى ئەۋ جۆرە سمیلە شىۋە ژيانىكى تايبەت دەخولقینى ، كەۋاتە دەبى بەجۆرىكى تايبەتى خۆشەۋىستىكردنیش كۆتايى بى .

نەرمەگوئى

نەرمەگوئى ئىستا بەشىكى وروژینەرى ناۋ روۋە . تەنانەت ئەگەر تۆ نە ماچى بكەى نە نەۋازش ئەۋ نەرمەگوئىيە جۆرە زانیارییەكى سىكسى قوولت فىر دەكا . قەبارەى نەرمەگوئىيەكە بپتۋە . ساناترىن رېگەى پتوانى بەھۆى گوارەۋە دەبى . لە خەيالندا ئاخۇ دەتوانى چەند پارچە خشل لەسەر ئەۋ نەرمەگوئىيە كە دەپپتۋى ، جى بكەىيەۋە؟

– نەرمەگوئى گەرە كۆمەلە خشلېكى زۆرى لەسەر جى دەپتتەۋە ، ۋەك قرتینەى وینەدار و ئەلقە و گوارە و گەۋھەرى گەرەى رەنگ پەلكەزپىنەى «نىگەرەن مەبە . ئەمانە ھەموۋى بەخەيالە . ناچار نى بیان كرى .»

– نەرمەگوئى بچووك ، رەنگە شوئىنى يەك یان دوو یان سى پارچە خشلې لەسەر بپتتەۋە . ئەۋە دەۋەستتتە سەرئەۋەى كە ئاخۇ تۆ چەند ھەز دەكەى پالەپەستۆ بخەى سەر خشلەكانت .

ئېستا خشله‌کان لابه‌ره. هه‌روه‌ک ئه‌وه‌ی سېحرېک کرابې، نهرمه‌گوټیه‌کی به‌رېکی قه‌باره پټوراوت بۆ به‌دەر ده‌که‌وئ. ئه‌وه‌ش ته‌کنیکه، وا نییه؟

پرسیار: به‌لام ئه‌مه‌ بابه‌تیکي جیدییه. باشه بۆ خۆت نه‌توت ئېستا ئیمه له کټبرکټی سټېکسی و له سه‌رووی هه‌موو شتیکه‌وه، پټویسته خه‌میک له نهرمه‌گوټیمان بخوین؟

وه‌لام: وا بزانه‌خیر، له‌به‌رئه‌وه‌ی نهرمه‌گوټی هه‌ر قه‌باره‌یه‌کی هه‌بې، هه‌ر براوه‌یه و خاوه‌نی شټوازیکی سټېکسی براوه‌یه. هه‌ر به‌م بۆنه‌یه‌شه‌وه هیوادارام ئېستا هه‌ست بکه‌ن که ئه‌گه‌ر ده‌ستان له‌سه‌ر گوټان لا دهن هیچ مه‌ترسییه‌کی تیدا نییه.

نهرمه‌گوټی گرینگه، له‌به‌رئه‌وه‌ی دهرخه‌ری زه‌مینه‌ی نه‌سته‌یه. ئاخۆ که‌سه‌که خاوه‌نی ئه‌م خه‌سله‌ته‌یه یان نا؟ ئه‌م پرسیاره ئاراسته‌ی ئارایشگه‌ری ئه‌و که‌سه‌مه‌که، به‌لکو پرسیاره‌که له‌گوټی ئه‌و که‌سه‌به‌که.

پرسیار: که‌واته من ده‌بې به‌یه‌ک جاری واز بټنم له‌به‌رئه‌وه‌ی هه‌رگیز گوټیم له‌باسی زه‌مینه‌ نه‌بووه. زه‌مینه هه‌ر واتای چیه؟

وه‌لام: زه‌مینه به‌واتای گرینگیدانه به‌لایه‌نه فیزیکیه‌کانی ژیان و پټوه‌ندی به‌وروژینه‌رایه‌تییه‌وه هه‌یه، له‌به‌رئه‌وه‌ی خه‌لک لیک جیاوازن به‌گوټه‌ری پټویستیان به‌زه‌مینه‌یه‌ک له‌گه‌ل هه‌و به‌شیکدا. زۆربه‌ی کات دژایه‌تییه‌کان سه‌رنجراکیشن. سټېکس، یه‌کیکه له‌خۆشترین ئه‌و رټگه‌یانه‌ی که به‌هۆیانه‌وه ئه‌وه به‌بیر خۆت دټینییه‌وه که تۆ له‌ناو جه‌سته‌یه‌کی فیزیکیدا ده‌ژێ- ئه‌مه‌ش شتیکه که گه‌ره ده‌که‌م هه‌ستت پټی کردبې ته‌نانه‌ت ئه‌گه‌ر هه‌رگیز پټستر زاراوه‌ی زه‌مینه‌شت نه‌بیسټبې.

ئه‌مه‌ش تاییه‌تمه‌ندییه‌کانه: که‌سټکی خاوه‌ن نهرمه‌گوټی گه‌وره زه‌مینه‌ی هه‌یه. به‌هۆی ئه‌م هټمایه‌وه تۆ له‌وه‌دا به‌هټزی که سه‌رنجټکی وردت هه‌یه. بۆ نمونه تۆ ته‌نیا تټیبینی چۆنیه‌تی جله‌کانی هاوژوانه‌که‌ت ناکه‌ی. تۆ تټیبینی ئه‌وه‌ش ده‌که‌ی تاجه‌ند ئه‌و جلانه‌ بۆی ده‌بې. ئه‌گه‌ر هاوژوانه‌که‌ت بروتا ته‌ ژووری ئارایشت و به‌ره‌نگه سووراویکی تر بگه‌رټه‌وه تۆ هه‌ست به‌م جیاوازییه‌ش ده‌که‌ی. ده‌توانی بی به‌لټکۆله‌ر له‌به‌رئه‌وه‌ی که‌سټکی زۆر وردبینی.

ئاریشه‌ی رټ تټچوو ئه‌وه‌یه که هه‌ندیک جار زۆر ده‌قاوده‌قیت. بۆ نمونه "جټری" ی ئاوه‌له‌ت ده‌لټ: "له‌ رټستوران‌تی " Cheap but Good " رټک له‌ ژټر هټمایه سه‌وزه‌که‌ی به‌رده‌رگه ده‌تبټنمه‌وه ". ئه‌و کاته‌ی تۆ ده‌گه‌یه شوټنه‌که ده‌بټنی هټمایه‌که شینه و

به ريناتاييه كهى زياتر له ۱۲ پى نيبه. وهك كه سيكي خاوهن نهرمه گويى گوره تو هه رگيز ريز له جيري ناگرييه وه. نه وه نه بوونى پشودريزييه به رامبه به هه موو خه لكى تر و شتيكى نابه جييه.

به لام نكولى له وه ناكريت كه نهرمه گويى توپه لاني سه رمايه يه كي گوره يه. "ئالفريد هيجكوك"ى دهره نهر له سه ر شيوازى راسته قينه ي كه ساني خاوهن زهمينه له ريگه ي باسكردنى ورده كارىي قايلكه ره وه خه لكى تا راده ي شيتبوون تاساندووه. "كونارد لورينز"ى ئيسولوجيست نمونه يه كه بو نه وه خه لكانه ي خاوهنى نهرمه گويى گوره ي نه وتون كه له ريگه ي گرينگيدان به رووداوه كانى دهره ويه ريان ناوبانگيان دهر كردووه.

مه رج نيبه تو زانايه كي روكتتناس بى يان بو ليكدانه وهى چونه تيبى ريزبوونى جوجكه مراويه كان له دواى داكيان چاوديريكي به توانا بى، تا له گرينگي زهمينه بو سيكس تى بگه ي. خه لكى خاوهن نهرمه گويى گوره جياوازن به به راورد له گه ل نه وانى ترمان كه سيكس وهك دهره تيك بو دهسته به ركردى شوينيكي لى گيرسانه وه به كار دين.

به لى، نهرمه گويى بچووك ئاماژه به وه دهكا هه زه كانى كه سه كه زياتر له وهى فيزيكى بن، ميتافيزيكي بن. نه گه ر تو له م گروويه دا بى تكايه تى بگه مه به ستم نه وه نيبه كه تو ناتوانى به شيوازه يه كجار نارهنووشكينه رانه جهسته ييه كه وروژينه ر بى، به لام بو تو گرينگيدان به لايه نى فيزيكى له ري لادانه. له سيكسدا هه روهك پاشماوه ي ترى ژيانت، روحي ناو جهسته ي كه سى به رامبه رت زياتر كيشت دهكا.

وا بزانه م به گوپره ي نه ندازه كانى گوئى "نيم سكوت پيك"ى نووسه ر كه به ره مه مه كانى پر فروشتري به ره من خاوهنى نهرمه گويى بچووك بى. گوپى نه م نووسه ر خاوهنى بازنه ي ناوه كيى گوره يه. نه مه ش ئاماژه به وه دهكا كه له شيوازى پتوهندى له گه ل خه لكداه خه خه كه له سه ر رامانه روچانيه كه يه. شتيكى زور سه ير نيبه كه نووسه ر "زى رود لىس ترافلد/ ريگه ي كه م گوزه رپيكر او"ى نووسيوه. كى بيرى بو نه وه دهچوو كه سيكي خاوهن گوپى وهك نه وه شهيدايى نوتوبان بى؟

"نال گور"ى جيگرى سه رووك كومار، به ناشكرا شهيدايى خوى به رامبه ر به نوتوبان دهر بريوه، به لام نه م نوتوبانانه نه ليكترؤنين، نهك سروشتى. نه م شهيداييه دهكرى به وهى نهرمه گويى بچووكى گوره وه شى بكريته وه. نهرمه گوييه كه ي هه روه ها ريكيشه كه نه مه ش زور ناواساييه، له به ر نه وهى به دهگمهن نهرمه گويى ناچه ماوه ده دوزر رته وه. نه م هيمايه

نائاسايييه، ئاماژە بە شىۋانزىكى نا بەرھەستى زەينى، بۇ لېكدانەۋەى جوانىيەكانى ژيانى
 فىزىكى دەكا «بەپىچەۋانەۋە نەرمەگوپى چەماۋە ئاماژە دەكا بەگىر و تىنىكى لە دل
 ھەلقوۋلاۋە بەرامبەر بەخۇشىيە ھەستىيەكانى ژيان.»

ئاخۇ دەشى نەرمەگوپىيە دەگمەنەكەى گۆر، لە ژىنگەپارىزىيەكەيدا پالئەرى بووبى؟
 پرسىيارەكە ۋەك ئەۋەيە كە بلىي ئاخۇ زەريا ئاۋى تىدايە؟ نەرمە گوپى گۆر ئاماژە بەۋە
 دەكا ئەۋ بەتىگەيشتنىكى مېتافىزىكى نەك تەنيا فىزىكى تام و چىژ لە دەشت و دەر
 ۋەردەگرى و خاۋەندارىيەتى زەمىنەكەى زەينى واى لى دەكا بىر لەۋ شتانه بكا تەۋە كە
 ھەزىيان لى دەكا بەلەخۆگرتنى شىۋەى پاراستنى ئەۋ شتەش.

با بگەرئەۋە سەر بابەتى سېكس. ئاخۇ كەسكى ۋەك گۆر كە خاۋەنى ئەۋ نەرمە گوپىيە
 بچوۋكانەيە دەتوانى وروژىنەر بى؟ ئەمە كلىلى وروژىنەرايەتىيە "خودە راستەقىنەكەم"ە.
 قوۋلترىن پىناسە بۇ ئەم وروژىنەرايەتىيە لە سەرۋى سەرنجراكىشى فىزىكى
 بىگەردەۋەيە. واتاى ئەۋەيە كە شتىك لە حوزوورى كەسكى تر دايە كە رۆجى تۆ بانگ
 دەكا. بەپىچەۋانەى ئەۋ شىۋانزە وروژىنەرايەتىيە سىكسىيەى كە ھەموو خەلك كاردانەۋەى
 بەرامبەرى دەبى، واتە ئەۋ شىۋانزەى لە "سەرلىۋى بەرجەستەدا خۆى دەنوئى،
 وروژىنەرايەتىيە "خودە راستەقىنەكەم" لە زۆر ھىمادا خۆى دەنوئى. تۆ بەھۆى ئەۋ
 خەلكانەى كە تا رادەيەك پىچەۋانەتن كە كىشت دەكەن و تا رادەيەك لىكچوونت لەگەلىان
 ھەيە كە لەگەلىان يەك دەگرى، دەرووژىنرى.

كەۋاتە ھۆى كاردانەۋى خۆم لەۋ كاتەى "ئال گۆر" م لەسەر تەلەفۇزىۋن دى كە لە ئاھەنگى
 دەستبەكاربوونىدا سەماى دەگرد، دەگەرئەۋە بۇ نەرمە گوپىيە زۆر بچوۋكەكانم. خوا
 شايتە ئەۋ كاتە بەخۆم وت: "ئاي لەۋ سەماكارە سەرسىمىنە". زۆرى نەبرد زانيمەۋە
 سەرچلان «ئەى كىتى تر؟ سەرناسترىن شارەزايانى سەماى نەتەۋەمان» كاردانەۋەى
 پىچەۋانەيان ھەبوۋە و گۆريان بە "ساردوسىر" لە قەلەم داۋە. گۆر ھەرۋەك مېشكىت و
 رۆجىكى مەزنە كە لە جەستەيەكدا خۆى دۆزىۋەتەۋە. بەراى منىش ئەۋە جۆرە
 دلرفىنەرايەتىيەكى پىر ھىزە.

رىكەۋتىكى خۆش: لە كاتى نووسىنى ئەم بەشەى كىتەكەدا لەگەل يەكىك لە باشتىرىن
 ھاۋرىكانم كە ۋەك من نەرمە گوپى زۆر بچوۋكى ھەيە، خەرىكى گىفتوگوپىيەكى تەلەفۇنىي
 بەجۆشە بووم. وتى: "ئىستا" ئال گۆر" م لە مېۋاندارىيەكى مامۇستاياندا بىينى. توانىم
 تەۋەقى لەگەل بگەم. رۆز تۆ راست دەكەى. كەسكى زۆر وروژىنەرە"

رووبه ره کانی یه که مایه تی

به شیکی زوری وروژینه رایه تی "خوده راسته قینه که م" پیوهندی به یه که مایه تی به کانی زیان هه یه. نه گهر تو ئاواته خوازی پیوهندی کی درپژخایه بی که واته به گرینگیدانت به سی پرووبه ره که یی یه که مایه تی به کانی زیان کاریکی ژیرانه ت کردوه.

- یه که مین پرووبه ری یه که مایه تی مه ودا ی نیوان هیلی روانی موو تا به رزترین خالی برو له خو ده گری، له بنه رهدا پرووبه ره که نیوچاوان ده گریته وه. «نه گهر مووی سهری که سیک رووتابیتته وه بزانه هیلی مووه که له کاتی پریدا له کوئی بووه.»

- دووه مین پرووبه ری یه که مایه تی مه ودا ی نیوان به رزترین خالی برو تا نزمترین به شی لووت «یان نیوان دوو کونه لووته کان یان سهره لووت. هه لیزاردنه که ده وه سیتته سهر گۆشه ی سهری لووت» له خو ده گری- له بنه رهدا پرووبه ره که چاو و لووت ده گریته وه.

- سییه مین پرووبه ری یه که مایه تی له بن لووته وه ده ست پی ده کا و تا کوئی چه ناگه «ناگهدار به. مه به ست چه ناگه یی یه که مه» ده روا، له بنه رهدا هه موو شتیکی له دم به ره خواره وه له خو ده گری.

پرسیار: توخوا من چون بتوانم نه به شانه بیبوم؟

وه لام: پیم باشه ریگه ی قولانجی به کار بهینری.

مه ودا ی نیوان هیلی موو تا برو به که له موس ت و دوشاومژه ت به قولانج بیبوه. له بیرت نه چی نه مه ده بیتته یه که مین پرووبه ری یه که مایه تی. نه م دوو په نجان له شوینه که دا به نه گوری رابگره. نه م قولانجه ده بیتته نامیری پیوانه کردنه که ت.

نیستا هه مان دوو په نجه که ت بو خواره وه به ئاراسته ی دووه م پرووبه ری یه که مایه تی وه رگیره. ئاخو پرووبه ره که گه وره تره یان بچووکتتر؟ نه ی سییه مین پرووبه ری یه که مایه تی؟ نه گهر هه ردووکیان گه وره تر بن له یه که مین پرووبه ری یه که مایه تی نه وا پیویسته که له موس ت و دوشامژه ت زیاتر لیک بکه یه وه تا پیوانیکی تر بو قه باره که دابنی. نه وه ی که ده بی بیدوزییه وه گه وره ترین پرووبه ره که یه.

پرسیار: ئاخو هه موو خه لکی تریش وه ک من دووه م پرووبه ری یه که مایه تی یان زور له پرووبه ره کانی تر گه وره تر نییه؟

وه لام: پرووبه ره کانی یه که مایه تی زور له وه ی به خه یالندا دی، جیاواز ترن. هه ره مه کییانه

۲۰ كەس ھەلبېزىرە. ئەم جۆرەيان لە روودا بخۆينەوھ. ئىنجا تى دەگەى كە ھەر رووبەرىكى يەكەمايەتى، رەنگە گەورەترىن يان بچووكترىن رووبەر بى و ئەم جياوازيانە يەكجار واتاھەلگرن.

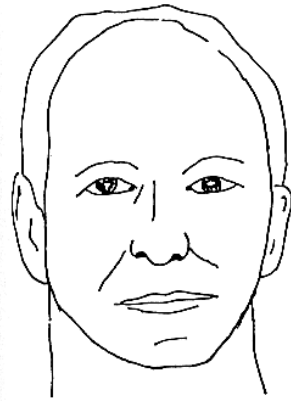
پرسىيار: كەواتە ئاخۆ ھەموو كەسانى بەتەمەن، بەھۆى چەناگەى دەبلەكەيانەوھ سىيەمىن رووبەريان گەورەترىن رووبەرى يەكەمايەتتىيان نىيە؟

وھلام: تىكايە پىوانەكە لە چەناگەى يەكەمەوھ تى مەپەپىنە. بەھەمان شىوھ لەو خەلكانەى كە موويان رووتاوھتەوھ بزائە مووھكە دەبى لە بنەپەندا لە كوئى بوويى.

بەلام تۆ پرسىيارىكى سەرنجراكىشت خستە روو. بەگوپرەى كلېشەسازى بەرەنجامىكى مسۆگەرى بەتەمەنداچوون سەررۇتانەوھىيە. ھەرۇھە پىشت وتراوھ كە رەنگە زىاتر لە يەك چەناگەش دەرىكەى. بەلام بىر لەوھ بگەوھ: دواچار كە ھەردوو ئەم بارانەت لە ھەمان كەس دىتېبى كەى بووھ؟ گروھ دەكەم كەم ئەوھت دىتېبى. بۆ ئەوھى زىاتر لە ھۆ و واتاى ئەم ھىما بگۆرانە تى بگەى، سەيرى كىتېبى داھاتووم لەبارەى روو " Wrinkles Are God's Makeup – ژاكاوى خەملى خواوھندىيە" بگە. لە ھەمان كاتدا بەدنيايىيەوھ تۆ حەزت لىيە رىك لەم ساتەدا رووبەرەكانى يەكەمايەتى بخۆينىيەوھ بەتايىيەتېش ئەگەر بەدواى ھاوژىنىكدا بگەپى. ئەم بەشانەى روو «كە بى شك لە ماوھى ژيانندا گۆرانىيان بەسەردا دى» دەرخەرى يەكەمايەتېيەكانى ژيانن.

ئەگەر يەكەم رووبەرى يەكەمايەتى، گەورەترىن رووبەر بى، ئەوا كەسانى خاوەن ئەم ھىمايە گرېنگى بەبىرکردنەوھ دەدەن. ئەوان شەيداي بىرۆكەى نابەرھەست و پامان و تىۆرى و بابەتى لەم جۆرەن. پىشېبىنى بگە، ئەوان لە بواری وەك زانستەكانى تىۆرى و فەلسەفە و وانەوتنەوھ لەسەر ئاستى كۆلېچ و لە نووسىندا دەستبالا بن. كۆمەلېك ھەرزفانى ناوھەد برىتېن لە "پۆپ جۆن پۆل"ى دووھم و "والتر پىستون"ى ئاوازداھەر و "ئىنرىكو فىرمى"ى فىزيانان و "نەعووم چۆمسكى"ى زمانەوان و "كارل پۆجرز"ى دەررووناس. "مالكۆلم فۆربىس" شاكارەكانى زەنگىنترىن ئەمريكيەكانى تۆمار كردوھ و ھەرچەندە بۆ خۆى ئەم شاكارانەى نەكردوھ، بەلام بەراشكاوى كەسېكى تەمەل نەبووھ. نووسىن بەھرىيەكى خەلكى خاوەن ئەم چەشنە سەرانەيە، كەسانىكى وەك "جۆن گرېشام" كە نووسەرىكى ھەژىنەرە و "چارلز شوالتر"ى كارتۇنىست.

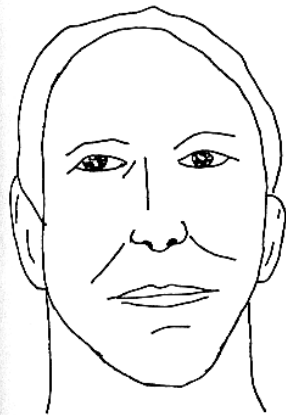
پرسىيار: رەنگە لەبەرئەوھى يەكەمىن رووبەرى يەكەمايەتېم لە ھەردوو رووبەرەكەى تر

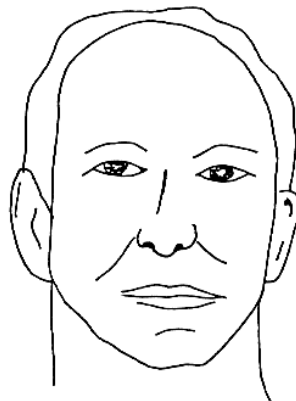
بیرکرنه‌وه (یه‌که‌م گه‌وره‌ترین)

فراوانخوازی (دووه‌م گه‌وره‌ترین)

خاکه‌رایبی (سیتیهم گه‌وره‌ترین)

هاوسه‌نگی (هه‌رسی رووبه‌ره‌که
وه‌ک یه‌ک)

رووبه‌ره‌کانی یه‌که‌مایه‌تی

بچووکتەر بئ بۆیه من سهرم لئی دهرناچی. ئاخۆ نیوچاوانیکی بههرارورد درێژ چ پیوهندییهکی بهورووژینه رایهتییهوه ههیه؟

وهلام: خه لکی سهر بهم گرووپه شهیدای وشه ی درێژ و پرسته ی نانا ساین. به لایه نه وه بیروکه کان وروژینه رن. ئاریشه یان به تایبه تی ئه و کاته ی له گه لی خه لکی وه ک تۆ دان ئه وه یه که یه کجار تیوریه یان وه اته وه ک که سانیکی بایه خده ر به بابته ی ورد و ناگرینگ یانیش که سانیکی واقیعه بن دینه به رچاو. یان له باری "رۆبین ویلیامز" دا که به لای منه وه خو شه ویستترین که سی ناو جیهانی سه رگه رمییه له به رئه وه ی یه که مین رووبه ری یه که مایه تی زۆر گه وره یه، رهنگه ئه و به که سپیکی وا بته به رچاو که هه ر فری به سه ر ژیا نی ئه م دنیا یه وه نه بی.

که سانی وه ک تۆ که یه که مین رووبه ری یه که مایه تی یان بچووکه رهنگه گرفت ه پچه وانه که یان تووش بی. ئه و ره خنه یه ی له تۆ ده گیرئ ئه وه نییه که گرینگ ی به ورده جیاوازییه کان ده ده ی. له راستیدا هیزی تۆ له وه دایه که وه ک که سپیکی سه ر به گانگی که به دوا ی ویسته که ت ده که وی. "سپایک لی" ی فیلم ساز و "سیزار چافیز" ی خه باتکاری سیاسی ئه م شیوازه یان له به رژه وه ندی خو یان به کار هینا وه. "جو دیس مارتین" و "ماریه ن نیفرت" به ریگه ی زۆر شیاوتر گه یشتوونه ته به رزترین پله له پیشه کانیاندا (ئه وان به شیوه یه کی زۆر باوتر به "میس مانرز" و "داکتر مام" ناسرا ون).

ئه گه ر دووه مین رووبه ری یه که مایه تی گه وره ترین رووبه ر بی ئاماژه یه که بۆ ئاره زووی فراوانخوازی. تۆ به هۆی ئه و هیمایه وه له وه به دیه یانی ویسته که ت که سپیکی بی شه رمی و به په رۆشه وه گرینگ ی به وه ده ستیانی پله وپایه و پار ه و باشترین شته کان ده ده ی «به پچه وانه وه خه لکی که سپیه مین رووبه ر یان له هه ردوو رووبه ره که ی تر گه وره تر بی گرینگ ی به چیژوه رگرتن نه ک وه ده سه ته یانی باشترین شته کان ده دن. بوونه وه ری چیژوه رگری ئاسووده ن.»

ئاخۆ به ریگه وت بووه که "هینری کیسینگر" ی سیاسه توانی پله به رز که دووه مین رووبه ری یه که مایه تییه که ی زۆر گه وره یه ئه م وته به ناویانگه که ی درکاندی: "ده سه لات هه وه سپیکی به هیزه؟" با له سه ر ئه مه ده نگ بده ی.

"جۆرج و مارتا واشنتۆن" هه ردووکیان ده سه لات یان به شتیکی ورووژینه ر له قه له م داوه و رهنگه هۆیه که ی بگه ریته وه بۆ ئه وه ی هه ردووکیان دووه مین رووبه ری یه که مایه تی یان گه وره

بووھ. ھەرۋەك دووھمىن ۋووبەرى "دېتۆ ئەلېگزەندى زى گىرېت" و "ناپۆلىۋن بۆناپارت" ىش بەھەمان شىۋە بووھ. و با "مادۆنا" ى "فراوانخوۋى كەژىلە" و ھەرۋەھا "ھەرىسن فۆرد" ى ئەكتەر كە گەۋرەترىن ئەستېرەى مېژوۋى سىنەمايە لە ياد نەكەين.

ھەرۋەھا كەسىكى خاۋەن دووھمىن ۋووبەرى يەكەمايەتتىى گەۋرە دەتوانى تواناى خۇى بۆ سەرکەۋتنى ئابوۋرى بەكار بەئىنى. لە "تۆم ھۆپكىنز" بېرسە كە بەپلە بەرزترىن راھىنەرى فرۆشىارى ئەمىرىكا ناسراۋە يان لە "جۆ جىرارد" بېرسە كە بەگۆپىرەى كىتېبى "گائىنېس بۆژمارە پىۋانەبىيەكانى جىهان" ۋەك گەۋرەترىن فرۆشىار ناسراۋە.

فراوانخوۋان رەنگە بەھەمان رادەى ھىزقاناان زىرەك بن، بەلام لە تەۋەرى جەختەكەياندا جىاۋازىيان ھەيە. كاتىك فراوانخوۋان لە بېرۆكەيەك تى دەگەن لە تامەرزۋوبوۋنىان بۆ بەكارھىنەنى ئەم بېرۆكەيە گى دەگرن. لەبەرئەۋەى كەسانىكى لەسەرخۇش نىن، پىۋىستە بەبىرىان بەئىزىتەۋە كە بۆ دەستپىكردى كارىك بەرنامەپىژى بەكەن. ئەگەر تۆ خۇشەۋىستى يەككىك لەم جۆرە كەسانە بى ئاگەدارى خۇت بە، لەبەرئەۋەى لە دەستپىكى پىۋەندىدا دلت رادەگىرى و دواتر فەرامۇش دەكرىى.

بەپىچەۋانەۋە ئەۋانەى دووھمىن ۋووبەرى يەكەمايەتتىيان بچوۋكە، بۆ ھەموو شتىك بەلەخۇگرتنى پىۋەندىيەكانىش زۆر ھەۋل دەدەن و ئەم پالئەرە لە خۇپەختكردەۋە سەرچاۋە دەگرىت نەك لە فراوانخوۋازىيەۋە. ئارىشەى رى تىچوۋى ئەم كەسانە ئەۋەيە كە بايەخىان پى نادرى، واتە گىرقتىك كە رەنگە "ئەلېگزەندى سۆلژىنىتسن" و "ئايلىا پرىگۆگىن" ى براۋەكانى خەلاتى نۆپل بەسەرىدا زال بوۋىن.

چ بەھرىيەك ھاۋرىتى سىيەمىن ۋووبەرى يەكەمايەتتىيە؟ ئەگەر تۆ ئەم ھىمايەت ھەبى، ۋوۋژىنەرايەتى لە ناۋ مېشكتدا دەخولتەۋە. كەۋاتە با لەۋەۋە دەست پى بەكەين. بەلى، تۆ تا رادەيەك لە ۋوۋژىنەرايەتى خۇت دلىياى. كولىتوۋرە ھونەرىيەكەى ئەمىرىكا ئەم بىۋابەخۇبۋونەت پتەۋتر دەكا، لەبەرئەۋەى زۆرىك لە كەسايەتتىيەكانى ۋەرزشى و مۆدىلكارەكان ھەمان ھىمايان ھەيە. زۆرىك لە كچان و كورانى سەر بەرگى كۆۋارەكان خاۋەنى ئەۋ ھىمايەى تۆن «ۋە ئەم ھىمايەى ۋوۋىش تەنىا لە ۋژاۋاى ناۋەراستى ئەمىرىكادا باۋە».

ھەر دەلىنى ھەموو ئەۋ خۇشەۋىستىيە جەماۋەرىيە بەس نەبى، بۆيە شتىكى تىرىش چاۋەروانت دەكا. چەند جار پىيان ۋتوۋى: "تۆ راستگۆترىن كەسى سەر ۋوۋى زەۋى؟"

چەند جار پیت و تراوه: "تۆ قسە خووشیکی روو راستی"؛ تۆ که هیندە روو راستی - ئووپ - س. مەبەستم کە سپکی خاکەرا - خەلک زۆر متمانەت پی دەکەن. تۆ کە سپکی تووشی خەیاڵپلاو نابێ. کەواتە ئەگەر بلایی شتیک دەکری واتای ئەوەیە پیشتر لەو دنیای بووی کە شتە کە کردە نییە. رەنگە هەبوونی ئەو زەمینە یە هۆی متمانەتی خەلک بە "مەجیک جۆنس" لە کاتی خەباتکردنی دژی ئایدزدا روون بکاتەو "و ئەم خەباتەش هیچ کاردانەو یەکی نەرینیی لەسەر کارامییەکانی ئەو لە تۆپی باسکەدا نەبوو".

"هاگ هیئفر" بەهۆی پەنابردنە بەر خوڕسکییە خاکیتەرەکانی، توانسی سامانەکەیی خۆی گل بداتەو. هەرەها "تینتسی ویلیامز"ی شانۆنامەنووس و "می ویست"ی ئەستیرەیی سینەماییی سەر سەرھینیش بەشیوازی تر ئەم کارەیان کردوو. "جین فۆندا" و "ریچارد سایمۆنز"ی مامۆستایانی وەرزش سوودیانی لە خەسلەتی خاکەراپی خۆیان وەرگرتوو، بۆ دووبارە ژيانەخشینەو بەژمارەیکەیی بی شوماری کاتبەفیترو دەرانی بن تەلەفزیۆن. شتیکی بی واتا نییە کە "ئان لاندز"ی ستوونووسی ئامۆژگاری بەو ناسراو کە داوا لە خوینەرانی خۆی دەکا تا "لە خەو هەستەو و بۆنی قاو هەلمژن".

بەلێ، لەبەرئەوێ ئەم کەسانە لە گرینگیدان بە لایەنەکانی فیزیکی شارەزان و ئارەزوویان مامەلەکردن لەگەڵ ئەم لایەنە یە بە کەسانیکەیی خاوەن رووی و رووژینەر هەژمار دەکری. بەلام بەر لەوێ تۆ رابکە و پەلاماری یەکیک لەم کەسانە بەدی، بۆ ئەوێ بیکەیی بەهاوسەری خۆت با ئەوت لە یاد بی: بۆ پتوهندییەک کە زیاتر لە رابواردنیکەیی تەمەنکورت بخایەنیت پتووستە تۆ و هاوژینەکەت خاوەنی هەمان رووبەری یە کەمایەتی بن. بەپێچەوانەو پتوهندییەکەتان بەهۆی ئاریشەیی رێ تێچووی ئەم هیما یەو، واتە بی رێزیکردن بەهەموو یە کەمایەتی یەکانی تری ژیان بەکووتا دی. خو ناتەو بی ریزی بەیە کەمایەتی یە کەیی تۆ بکری؟

ئاریشەیی ئەو رووانەیی کە سێیەمین رووبەری یە کەمایەتی یان بچووکە بریتی یە لە حەز نەکردن لە لایەنی فیزیکی. قەرەبووکردنەوێ ئەم لایەنە دەبیتە بەشتیک لە ئەرکی ژيانی کەسانی خاوەن ئەم هیما یە وەک لەباری "میری بیکی ئیدی"، دامەزرینەری زانستی مەسیحییەتدا دەر دەکەوێ.

چەندین نەو لە قوتابیانی زمانی ئینگلیزی هۆنراو کە "ویلیام وێردز و پیرس" یان لە ژیر ناوی "Lines Composed a Few Miles above Tintern Abbey" - ئەو دێرانەیی چەند میلیک لەسەرتری پەرستگای تینتیرنەو هۆنراو "خویندوو تەو، لەبەرئەوێ سێیەمین رووبەری

يەكەمايەتتى ۋېردزۋېرس بچووك بوو گومانم لەو ھەيە كە ئەو تەنيا "چەند ميلايك" لەسەرتى پەستگايەكەو بووبى؟ ئەگەر ھەر چاويشى پېي كەوتى شايەنى پېرۆزبايى لېكردە. بى شك ۋېردزۋېرس شاعىرئىكى گەرە بوو، بەلام بېوا ناكەم بەپېي نەخشەيەك رېي خۆي دۆزىيەتەو.

"جولز فييفر" ى كارتۋنىستى گەرەش شتىكى نووسيوە كە وەك ۋوونكردەنەوھيەكە بۆ ژيانى كەسانى خاوەن سىيەمىن ۋووبەرى يەكەمايەتتى زۆر بچووك. لە وەسفكردى ژيانى خۆيدا ئەو ئەم قەسە نەستەقەي كىردووە: "ھەرەك ئەوھى لىي تى گەيشتېم يەكئىك لەو ھۆيانەي حەزم دەكرد گەرە بىم ئەو بوو كە كەسانى ھەراش ناچار نىن جىمناستىك بكن."

پرسىار: ھەم لە ۋووي خۆمدا و ھەم لە ھى دلدارەكەي ئىستامدا يەكەمىن و دووھمىن ۋووبەرى يەكەمايەتتى لە گەرەبىدا يەكسانن. ئاخۆ ئەمە دەمانخاتە دۆزەخئىكى سېكسىيەو؟

وہلام: ھەر جۆرە ئاويتەبوونئىكى ۋووبەرەكان پەنگە بگونجىت. بەلام گونجانەكە ئاسانترە ئەگەر ھەردو كەسەكە لە ۋووبەرەكاندا لىكچوو بن. با ھەموو رى تىچوونەكانى ئاويتەبوونى ۋووبەرەكانى لە گەرەبىدا يەكسان وەرېگىن.

ئەگەر ۋووبەرى يەكەم و دووھم گەرەتر بوون پىشېنىي ئەو بەكە خۆت و دلدارەكەت شەيداي بىرۆكە بن و پاشان لايەنئىكى داھىنەرايەتتى و كارەكئىيانەبوونىشى بۆ زياد بەكە.

ھەلسوكەوتى سىكسى پەنگە لە ناو سەرچاوەكاندا باس نەكرابى. يان لانى كەم لەو كتېبانەي كە من چاوم پىيان كەوتووە، بەلام تۆ دواتر لەو تى دەگەي كە تۆمارنامەي سالانەي كاروبارەكان بەردەوام ئاماژەي داو بەسەرکەوتنى ئەو خەلكانە كە ئەم دارپشتە داھىنەرانەيان ھەبوو. نموونەش ئەمانەن "ھارفى فايرستون" كە كۆمپانىاي " Firestone Tiers and Rubbers" ى دامەزراندووە و "كىرك كىركۆريان" ى ستراتىجىزانى وەبەرھىنان و لە نيوان پلە بەرزترىن بازار دۆزەرەوھەكانى خزمەتگوزارىيە ئابوورىيەكانى ئەمريكا پىويستە ئاماژە بە "نيد جونسن" بدرى. "ھارۆلد گىنين" وەك سەرۆكى كۆمپانىاي " International Television and Telegraph" بەردەوام مەوداي پېرۆژەكانى فراوان دەكا لە كاتىكدا تۋانىويەتتى سوودەكانى دارايىش بەرز بكاتەو و ئەمەش لە راستىدا تەكنىكئىكى زىرەكانەيە.

ټه گهر يه که مين و سټيه مين ږووبه ر گه وره ترين ږووبه ره کان بن پيشبيني ټه وه بکه که سه که خاوهن که سايه تيبه کی خاکي بی و خالی هي زي خه يال کړدن بی «و من ليکدانه وهی وروژينه رایه تيبه که بؤ خه يالی ټيوه به جي ده هیلم». "جیيمز ټه ندرود کړوکیټ" به شپوهيه کی ده قادهق وهک باخه وانیک بپروکه کانی خوئی چاندووه. "يوليسيس ټيس گرانټ" سه رتا وهک ژنه رالیک و دواتر وهک سه روکیک له يه که خسته وهی ولاته که يدا ږولی گپرا. دوزمه نه کولنه دهره که ی گرانټ، واته ژنه رال "ږوپيرت ټی لی" کاتیک بؤ مانه وهی کونفيدراسی ته قه لای ده کړد سوودی له ږووبه ره کانی يه که مايه تيبی هاوشپوه وهرگرتبوو.

ټه گهر دوو مين و سټيه مين ږووبه ر گه وره ترين ږووبه ره کان بن، پيشبيني که سټيکی به دواي ويستکه وتوودا بکه که هينده ی گرینگيدانی به خو شيبه فيزيکيه کانی ژيان ټه وندش لايه نه ماديه کانی سه رکه وتنی له لا گرینگه. بپر له "جوليا چايلد" بکه وه که به تاقی ته نيا گورانکاری له خواردنې ټه مريکيه کاندا کړد له پيناو ټه وه که سانه ی که چ فه ږه نسی بووبن چ غه ږه فه ږه نسی، هه زيان له شتوازی فه ږه نسی بووه، به لام که س بوئی دابین نه کړدوون. "ډولی مه ديسن" ی خاتوونی يه که م خزمه تکاریکی زوری هه بووه، به لام زور داهينه رانه تر له و خاتوونانې بهر له خوئی له کوشکی سپيدا بوون سوودی له م خزمه تکارانه وهرگرتبوو و به م شپوهيه، به جوره ميوانداریه کی ټه مريکيانې تايبه ت به خوئی، ناوبانگی دهرکرتبوو.

پرسپار: تو منت له بپر کړد. ټه ی ټه گهر هه ر سټی ږووبه ره کانی يه که مايه تيبی يه کسان بوون؟

وه لام: که به خته وهی! ږووبه ره کانی يه که مايه تيبی هاوتا به به راورد ده گمهنن. ټه م ږووبه رانه دهرخه ی ټه وهن که تو له هه ر هه موو ټه وانی ترمان که له م سه رده مه ناجيگيره دا ده ژين، هه ز ده که ی ژيانت به هاوسه نگی رابگری.

ژماره يه که سه رکرده ی کولتووری که ږوويان ټه م به هره ی لی ده بارې ټه مانه ن "ټيريک ټيريکسن" ی دهر وونناس، "جون ټيسبيت" ی پيشبيني کومه لايه تی، "ريچارد سکيپری" ی شوڅه کار و نووسه ی کتیبی وينه داری جوانی ټه وندې ږر ورده کاری که له خودی خو ياندا سامناکن، "بينجامين سپوک" ی شاره زا له چاودپری مندال که بپروکه کانی سه باره ت به به خپوکردنی هاوسه نگی کاریگه ریبی له سه ر ژيانی مليونه ها خيزانی مندال دار هه بووه.

خه لکی خاوهن ږووبه ره کانی يه که مايه تيبی يه کسان جيا له و هاوسه نگیه که سيبه له چاو

ئەوانى تر سەرپشکييه کى تريان ههيه. ئەوان له خووه له خه لکى سهر بههر جوړه يه که مایه تیه ک تى دهگن و له گه ل ههر هه موویان دوستایه تى دهگن. تو وهک ئافرته تیکى خاوهن ئەم خهسله ته رهنکه هه م له گه ل شهیدایه کى وهرزش و هه م له گه ل که سیکى به ئیش ږووکاوى فراوانخووان و هه م له گه ل بلیمه تیکى گوشه گیردا هاوژوانى بکهى. ههروهها ئه گه ر مەرجه کانى تر هاوتنا بن، ده توانى له گه ل ههر يه ک له مانه بهخته وهر بى يان ده توانى له کوڅگر تيسدا نوینه رایه تى ههر هه موویان بکهى. ده توانى وهک "دایانا فینشتاین" بى به سیناتور.

ئەوانى ترمان ئەگه ر له گه ل هاوژینانماندا ږووبه ی يه که مایه تى لیکچوومان هه بى ئەوا ژيانمان ئاسانتر ده بى. بى شک ئەگه ر تو خاوهنى تاکه ږووبه ریکى زور بچووک بى، بهر له وهى خو ت تووشى پتوه ندييه کى دريژخايه ن بکهى له گه ل هاوژینیکدا که ئەو ږووبه ره ی تيدا زور گه وره يه، باشته ر قوولتر بىر بکه يه وه.

پرسیار: ئەى ئەگه ر ئەم دوو کهسه ئیستا هاوسه رى يه ک بن؟

وه لام: باشته رین دالده ی تو رهنکه چاله کان بن. ئەگه ر چالیکیشته نه بى، پتويسته چالیک بو خو ت دروست بکهى. ئەگه ر ئەمه ت بو نه کرا په نا ببه بهر هه سته گالته جاريت بو ژيانه خو شه ويسته که ت، له بهر ئە وهى ژيانیکى ناله بار چاوه رپى تو و هاوژینه که ت دهکا.

چاله کان

هه مو خه لک که يفى به چاله کان دى، بوچى؟ ئەو کاته ی واتای چال ت زانى له هو يه که ی تى دهگه ی. به لام بهر له وهى له م ئەشکه وته وردیلانه يه ی ناو ږوو بکو لینه وه با له وه دلنیا بىن که ده توانى جوړه سهره کييه کانى لیک جیا بکه ينه وه.

- چاله کانى خوینشیرينى ئەو شتوه خرانه ن که له کاتى بزه کردندا دهرده که ون و پاش بزه که ون ده بن.

- چاله کانى جیگیر بى ئە وهى پتوه ندييان به بزه کردنته وه هه بى، دهرده که ون. ئەم چالانه بهر دهوام ديارن.

- چاله کانى هیللى هیز، زیاتر له وهى له شتوه يه کى خرى بکه ن، وهک هیلکى قه دگرتوو دینه بهرچاو. ئەو کاته ی تو پى بکه نى وهک تو يیه ئەستونيه کانى ئیکو رديو ن دینه بهرچاو. هه نديک ږوو ته نانه ت جووته چالکى ته ريبیان هه يه که له سه ر هه ردوو لای کولمدا به ده ر

دهکەون. تەنانەت ئەگەر کەسە کە یەکیک لەم چالە هیل ئاسایانەشی هەبێ، هەر بەخاوەنی ئەم هیمایە هەژمار دەکری.

پرسیار: لەبەرئەوهی تۆ ئەوهنده بەوردی باس لەم چالانە دەکە ی کەواتە چ ناویک لەسەر چالەکانی چەناگە، وەک ئەم چالە سەر چەناگە ی من دادەنێ؟

وەلام: چالی چەناگە هاوتای چالەکانی جیگیرە، بەلام لەبری ئەوهی لەسەر کۆلمت بێ لەسەر چەناگە تە. چالی چەناگە بەپێچەوانە ی چالەکانی کۆلم کە دەشی جووتیک بن بەزۆری تاکە و ئەمەش پێوهندی بەوهوه نییە کە تۆ چەند چەناگە ی زیادەت پێوه بێ.

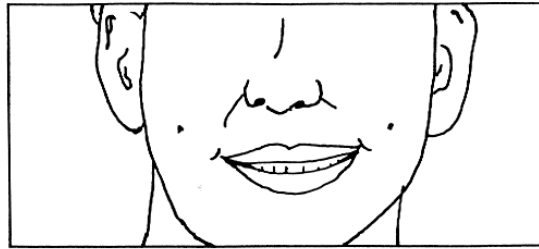
ئەگەر چالی چەناگەت وەک چالەکانی خوینشیرینی تەنیا ئەو کاتە ی پێ بکەنی وەدەرکەوێ تکایە فیدیۆیەکم بۆ بنێرە لەبەرئەوهی دەمەوێت لە مێشکەمدا لەتەک کارامەییەکی دەگمەنی تر هەلی بگرم. کارامەییەکی تریش ئەوهیە کە کورەکەم لە تەمەنی پێرەوکەیدا بەلووت فیتووی لی دەدا.

چالەکان پێوهندیان بەگالتەجارییەوه هەیه. چالەکانی خوینشیرینی ئاماژە دەدن بەوهی کەسە کە بەهرەمەندە لە یارمەتیدانی خەلک بۆ پێکەنین. لە کاتی گرژبوونی باروودخدا تۆ دەروانییە لایەنە گالتەئامێزەکە و پلاریکی و دەهاوێژی یان نوکتەپەکی ئەوتۆ دەدرکینی کە گرژپێکە خاوەن دەکاتەوه.

ئەم سروشتە خوینشیرینی بەرەوایی خوشەویستت دەکا. ئە ی خالە لاوازە کە چیبە؟ خەلکی خاوەن چال بەتایبەتی ئافرەتان رەنگە هیندە ی هاوکەرە مپرومۆنەکانیان بەهەند وەرەگیرین.

ئەو کاتە ی چالەکان جیگیر بن و هیمایەکەش زۆر بێ، ئەم کاردانەوه یە کجار زویرکەر و سەیرە. ویستی تۆ بۆ دلخۆشکردنی خەلکی تر بەئاستەم دادەمرکی و لە سەررووی هەر جۆرە پیشبینیەکی ری تیچوودایە و زیاتر لە بزە ی "Cheshire Cat" ی ناو "Alice in Wonderland" دەچی. لە رووی کەسایەتیەوه و پیشبینی دەکری کە تۆ ی خاوەن چالەکانی جیگیر لە چاوە ئەوانی تر زۆر ئاسانتەر بکەویە بەردلان، بەلام لە بەهەندوهرنەگیراندا گرفتهکەت لە هی ئەوانی تر گەرەترە.

رەنگە بەم هۆیەوه بێ کە چالەکان زیاتر لەسەر رووی ئەو کەسانەدا دەبینرین کە لە بواری سەرگەرمیدا کار دەکەن، نەک لەسەر رووی زلھێزانی بازرگانی یان سیاسەتواناندا. کۆمەلێک هونەرمانەدی خاوەن چالی دلگیر ئەمانەن "بۆنی رایت" ی گۆرانیبێژ،

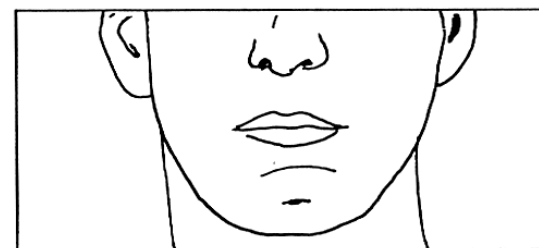
چالی خوینشیرینی

چالی جیگیر

چالی هیلی هیز

چالی چه ناگه

چاله کان

مووچرپیداھینەرانی ناو سینەمای ئەمرۆ "جیم کیری"، "مینی درايفر"، "لورا لینی" و بتەکانی دوینی، "کلارک گیبب" و "فیقیەن لیتی" و "بیتی وایت"ی ھەردەم دیار لەسەر شاشەیی تەلەفزیۆن. لە کۆتاییدا با "شیرلی تیمپل"، ئەو منداڵە ئەستیرەییە کە لە میژووی کاری شۆدا خاوەنی بەناوبانگترین جووتە چالە لە یاد نەکەین. ئەم چالانە تا ھەراشبوونی ئەو تەمەنیان کیشا و گومان لەویدا ناکرێ کە لە رۆلەکی تری وەک بالیۆزدا یارمەتی ئەویان دابی.

چالی ھیلی ھیز دەرخەری ھاوسۆزییە بەتایبەتی ئەگەر تۆ دەسەڵانداری بی. لەجیاتی ئەوەی لافی دەسەڵاتیکی تاکانە لێ بەدی تۆ بۆ دلخۆشکردنیان یارمەتی کەسانی پلە نزمتر لە خۆت دەدەن. بەپەرچدانەووەکە «بۆ کەسی خۆشیرینکەر و ھەروەھا کەسی خۆ بۆ شیرینکردوو» ئەویە کە ئەم رۆلەتە تەبایە رەنگە رەسەن نەبێ.

لەگەڵ ئەویدا خۆینشیرینییە پر نەزاکەتەکی چالەکانی ھیلی ھیز لە رادەبەدەر یارمەتی ھونەرەندانی وەک "فرانک سیناترا" و "سپینسر تریسی" و "شۆن کۆنری" و "ریکاردۆ مۆنتالبان" و ھەروەھا "باباتوند ئۆلاتونجی" «کە وەک ئەوانی تر ناسراو نییە تەنیا لەبەرئەوەی زۆر فیلم لەسەر دەوڵ کۆتەکان بەرھەم ناھینرێن» داو. سەرۆک "لیندن جونسن" لە چالەکانی ھیلی ھیزدا خاوەنی زۆرتەری رادەیی ھێماکەییە کە من تا ئیستا بینیومە. کەسیکی بەرچاوی تری خاوەن چالەکانی ھیلی ھیز، "شاکی گاواین"ی رابەری فەلسەفەیی سەردەمی نوێیە و رەنگە ئەم چالانەیی راستەوخۆ لە پیتی کارامەیییەکانی خۆی لەبەرچەستەسازی داھینەراندەدا خۆلقاندا.

خاوەنکی تری چالکی دەم بەخەندەیی ھیلی ھیز «لەسەر کۆلمی چەپ» "ئالان کۆھن"ە کە نووسەرێکی رۆحانییە و بە "دەمراستە پاراوەکی دڵ" ناسراوە. پارا و خۆینشیرین ھەروەھا سوووبەخش بوو بۆ "ھاوارد شوالتز". ئەو ھەم ژیر و ھەم خۆینشیرینە و بەبۆچوونی من کەسیکی ھەستەریشە.

ئەو چالی چەناگە؟ ئەویان ئاماژە بەرووخۆشی لە ناو یاریی ژیاندا وێرای کاتی برباردانی دەکا. رەنگە سەرۆت و سامان شتیکی ھەمیشەیی بی، بەلام رەنگە پابەندی بەبەلێن ھەمیشەیی نەبێ. بۆیە چاوەروان مەبە کەسی چەناگە چالدار ئەوەندە لەسەر کارێک بەردەوام بی تا بتوانی پارەیی کرێنی سەعاتیکی زیترین کۆ بکاتەو.

پارایی ئاریشەییکی رێ تێچووێ بۆ کەسیکی وەک تۆ کە چالکی لەسەر چەناگە دیارە.

له گهل ئه وهشدا سره پشکييه مسوگه رکه ت نه وهيه که سوزه که ت راسته قينه يه، دنا نه گهر راسته قينه نه بى هر نابى. نواندن له لاي تو ريگه پينه دراوه.

پرسيار: ناخو شه قى چه ناگه هه مان واتاي چالي چه ناگه ي هه يه؟

وه لام: نه خير، شه ق هيلکي ئه ستونيه که به ناو کوتايي چه ناگه دا رت ده بى. شه ق دهر بى ناکوکيه له سر بژارده سره کيه کاني ژيان. سوو دى شه ق نه وهيه که که سه که به هوى تانه وهى له ناو ناکوکيدا ده گاته فراژو بوونى که سى.

پرسيار: ئه وانه مهنه ي که من له م باسه ي تايه ت به وروژينه رايه تيدا وهرم گرتووه نه وهيه که رهنه له چونه تى هاوژوانى کردندا ته واو هه له بووم. ناخو شتيکي راسته نه گهر نه مجاره يان له هه لېژاردي هاوژواندا به گويزه ي نه که سايه تيه له روويدا به دهر ده که وى، بريار بدهم نه که به پيى نه و شته ي که نه م هه موو سالانه به وروژينه رم داده نا؟

وه لام: خو نه گهر وا بکه ي، زهره ي نييه. له راستيدا تو ده تواني هه نگا وى که بلند ترش به او يژى و کاتيک نامانجى خو ت ديارى کرد به دواى نه و که سانه دا بکه رى که هيمايه کاني روويان دهر خه رى نه و خه سله تانه که له لاي تو گرنگ ترين. رهنه ئافره تى ناو خه ونه کاني تو خاوه ن چه ناگه يه کى پانى کورت بى و دوو مین روويه رى به که مایه تى گوره بى و نهرمه گوپى زل يان هه ر شتيکى تری هه بى. له گهل نه وهشدا که پيشنيزى نه وه ناکه م تو وه که وينه کيشى ناو بنکه يه کى پوليسى ناو هخوبى رووى ئافره ته که به ورده کاريه وه وينه بکه، به لام پيم باشه ليسته يه که له چند هيمايه که که له لات په سند بن، دابريژى.

چاره سه رکردنی گرفت له پیوهندییه کاندایا

لیره، له سه ره رووی هه ساره ی فی ربوون، ژیان یان خووش رابواردنه یان وانه وهرگرتن. نموونهش بۆ ئەم راستیییه پیوهندییه کانه. له بهرته وهی ئیمه دوا بهشی کتیبمان بۆ لایه نه گه شتره کانی پیوهندییه کان ته رخان کردوه شتیکی زۆر په وایه «یان لانی کهم واقیعبینانهیه» که ئاوړیک له لایه نی گرفته کانیسه بدینه وه. نزیکبوونه وه له یه کتر په روه ده مان دهکا، به لام دووریش هه مان ئه رک ده بینێ.

کهسانی شارهزا له بواری پیوهندی وهک "جۆن گریی" ی نووسه ری کتیبی "Men Are from Mars، from Venus – پیاوانی مه ریخی و ئافره تانی فینۆسی" و "دیبۆرا تانین" ی نووسه ری "You Just Don't Understand – ئاخو تۆ تۆ ناگه ی" یارمه تی ژماره یه کی بۆ سنوور هاوسه ریان داوه تا گرفته کانی رۆژانه یان به هۆی تیگه یشتن له جیاوازییه کانی په گه زی، دووباره شروقه بکه نه وه.

به شیوازیکی لیکچووش تیگه یشتن له جیاوازییه کانی شیوازی که سی ده توانی یارمه تیمان بدا بۆ باشتر پیوه نیکردن و بۆ هه سترکردن به سوژیکی زیاتر و بۆ تیگه یشتن له وهی که بۆچوونی ئیمه، ته نیا تاکه بۆ چوونیکه له نیوان گه لیک بیرورای ری تیچووی تر. ئه و کاته ی رووی که سیک باری ئاسوده یی ئه و که سه له چوارچێوه ی لایه نیکی دیاریکراوی ژیان ئاشکرا دهکا ئه و زانیارییه ده توانی یارمه تیت بدا بۆ ئه وهی خووت له کۆمه لیک ناکۆکی بپاریزی و ئه وانی تریش چاره سه ره بکه ی.

پرسیار: تکایه ده کری سهره تا به خو پاراسته نه کانه وه ده ست پی بکه یین؟ من خو م لایه نگری شه یم. به لام هه ز ده که م، ئه گه ره له مه به ستم تی گه یشتی، سه ره تا باسی شه ره که بکه ی.

وه لآم: كه واته تو ږاكر دنت له شه ږكردن پى باشتهره؟ باشه، خو ږاراستن له شه ږ كاريكى ژيرانه يه، ناخو ده زانى خويندنه وهى ږوو بو خو ږاراستن چند زياتر له دهر ږين خويندنه وه كه زور باوتره سوودت پى ده گه يه نى؟

پاش نه وهى گوى چاوى "نايگور" ت سوور هه لگه ږاند ږهنگه زور درهنگ بى بو نه وهى بتوانى به نه زاكه ته وه بو نه چوونت بو ټاههنگى چا خوار دنه وه داواى لي ږبور دنى لى بكه ي. زورى پى ناچى نه وه ده قير ينى و توش له سه رى ده شير ينييه وه و تنوك تنوك فرميسكه سو ږره كان هه لده چور ينييه ناو پيال هكه ت يانيس قاپوقا چاغه كه ي ږيك تى ده گرى.

مه به ستم نه وه نييه كه من بى هه ستم بوون به شتيكى باش بزائم. بيگومان تو ده بى شاره زايى هيمايه كانى هه ستمى بى و كار دانه وهت به رامبه ر به تووره يي كه سيك هه بى، به لآم باشتهره به ر له وهى تووره يي كه نه وهنده بكو لنت كه بتوانى چايه كى سه فه رى بخه يه ناو، كار دانه وهت بنو ينى.

به لآم خويندنه وهى ږوو ده توانى پيشو هختى سه باره ت به ناوچه هه ستمياره كان وريات بكاته وه. كى ده سمال يكي سوور له به ردم گايه ك ږاده وه شينى تا مه يلى خو ي بو ده مه ته قيه كى هيمن دهر ږيرى؟ به هه مان شيوه ږهنگه له وه به شه ي كتيب كه له سه ر "سيكس" ه نه وهت به بير بيته وه كه نه گه ر تو به گالته وه باس له وه بكه ي پياويكى خاوه ن گرى شانازى شو رتى په مبه له به ر ده كا كه واته كه سيكى گه مژه ي.

جيا له ږهگه ز و نه و شيوازان هى ناخافتن كه له لايه ن "گرى" و "تاني" ده ستميشان كراون هه ر كه سيك سيفاتى نااسايى هه يه. با به دلنيايى و به گو ږده ي هه موو پتوره ر راسته كانى ږوو، فيرى ستراتي جيه ته كانى خو ږا ريزاى ببين، بو نه وهى ناچار نه بين له نيوان شه ږ و ږاكر دن په كنيكان هه لبر ږيرين.

ده هیامای گرینگی تووړهیی

ټه مه سیسته می وریاکه ره وهی تایبته به خو مه. له خواره ودها ۱۰ هیامای هره گرینگ ریز کراون که ده بی وهک پټوه رگه لیکي خو پار تیزانه په چاو بکړین. هر هه موویان جگه له هیماکانی ژماره ۲ و ۸ و ۱۰ پټستر باس کراون.

	هیامای پرو	گرفتی ری تیچوو	چوټیه تی خواراستن له ناکوکی
۱	پفی سه چاو	بی تاقه تپوون له سه شتی بچووک	له مشتمیری زوو واز بهینه دنا قینه که هر بهرن ده بیته وه
۲	لوچی ټه ستوونی نیوچاوان	خه یالشانکی که له که بووه	ټه کاته ی گرکانه که ده ته قیته وه له گراوه که دوورکه وه
۳	بروی زور هه شتی زور پر	شیوازی به رهنکار بوونه وه	ټه گهر پیویست بوو به رگری بکه، به لام ته نیا ټه گهر ټه وی شهر بکه ی دنا به ره لستی مه که
۴	گری شانازی	شانازی کردن به پیاو بوون «یان به هاوسه ریکی خاوهن ټه م جوړه گریه»	ټه گهر ده توانی با که یفت به لافلیدانه که ی بی
۵	چه ناگهی زور هه شتی یان ریشبنزانی	وریابوون بو له سه ده سولات مانه وه	پی بکه نه، به لام با ههستی پی نه کړی
۶	جووته چاوی لیک نریک بوو	په خنه گری	هه رچنده که سه که بیزارکه ره، به لام په ننگه راست بکا. په چاوی ری تیچوونه که بکه
۷	لیوی زور ته نک	بینکورتی به رام بهر به ناخافتنی عاتیفی	پیز له سنووره عاتیفییه کانی ټه م که سه بگره. ټه گهر پلاری برات هه بی مه هیله له دهمت دهرچی
۸	ددانی پټشه وهی گوره	هه سستی خویه رستی به هیز و ته نانهت خونه شکینه رانه	ټه و لووتبه رزه نه وازش بکه. کالته چا رپوونیش سوو دبه خشه
۹	برژانگی ته نک	تووره بییه کی سه رچاوه گرتوو له موو	کاردانه وه هه سته کییه کانی که سه که به روهوا بزانی
۱۰	که لبه ی گوره	سووربوون له سه برندنه وه	ټه مه وارسکه "غهریزه" کوشنده. له سه ریگهی لا بکه وه

پرسيار: چرچولوچي نيوچاوان؟ ناخو ئەمانه به‌هۆي ئاميري پرچتاشينه‌وه دروست ده‌بن؟
 وه‌لام: لوچي ئەستوونیی نيوچاوان ناويکه که بو جوړيکي تايهت له لوچ به‌کاري ده‌هينم
 و ئەم لوچه به‌هۆي ږوحه‌وه دروست ده‌بي نه‌ک به‌هۆي ئاميري پرچتاشينه‌وه. من
 به‌نزيکه‌يي ليکدانه‌وهی واتاي چرچولوچه‌کانم بو به‌رگي هاورپي ئەم کتیبه واته کتیبی
 "Wrinkles Are God's Makeup" ژاکاوي خه‌ملی خواوهندیيه "هه‌لده‌گرم. به‌لام بيگومان
 هه‌ز ده‌کي هه‌ر ئیستا واتاي لوچي ئەستوونیی نيوچاوانت بو ږوون بکړته‌وه. بو ئەوهی
 ژاکاوييه‌کانی سه‌ر جه‌سته بناسیيه‌وه به‌دواي ئەو هیلانه‌دا بگه‌ړي که له يه‌کيک يان له
 هه‌ردو لای برؤيه‌کانه‌وه بو سه‌روه هه‌لکشاون. به‌دنیايیيه‌وه پښويه‌ته ئەم هیلانه له‌گه‌ل
 ئەو هیله ئەستوونییی که ده‌شي له ناوه‌راستی نيوچاوان واته له نزيک چاوي سيپه‌م بي،
 تيکه‌ل نه‌کي. چاوي سيپه‌ميش هيمای خو به‌ختکردنه.

لوچيکي ئەستوونیی نيوچاوان ده‌ربري توورپه‌يي که له‌که‌بووه‌يه. ئەگه‌ر تو لوچيکي ئاوات
 هه‌بي ده‌زانی چه‌ند به‌زه‌حمه‌ت خوټ له توورپه‌بون ده‌پاريزی. گومانيش له‌وه‌دا نييه که
 زه‌مينه‌يه‌کي باشت بو توورپه‌يييه‌که‌ت هه‌يه. هه‌ر هیلکي ئەستوونیی ئەوه پيشان د‌دا که
 حيساب‌ي خه‌يالشانکه که له‌که‌بووه‌کانت گه‌وره‌يه و له راستيدا سووديشی دپته‌ سه‌ر. ئەگه‌ر
 بتوانی ريگه‌ی ئەوتو بدؤزه‌روه بو ئەوهی ئەم حيسابه توورپه‌يييه‌ت به‌تال بکه‌يه‌وه، واته
 ريگه‌ی سازگارتر بدؤزه‌روه له‌و ته‌قینه‌وانه‌ی توورپه‌يي که به‌پيچه‌وانه‌وه مسؤگه‌رن و له
 پيناوي خوټدا بير له هه‌ولی کارا بو ليږورده‌يي بکه‌وه.

پرسيار: ناخو جياوازي هه‌يه ئەگه‌ر هیلکه له‌لای راست بي يان له‌لای چه‌پ؟
 وه‌لام: بيگومان. لوچيکي ئەستوونیی نيوچاوان له‌سه‌ر برؤی لای راست ده‌رخه‌ري
 توورپه‌يي که له‌که‌بووي پتوه‌ست به‌کاره. لوچيک که له‌سه‌ر برؤی لای چه‌پدا ده‌رکه‌وي،
 ده‌رخه‌ري توورپه‌يي پتوه‌ست به‌پتوه‌نديه‌کانه، به‌زوريش پتوه‌ندی به‌هاوسه‌ر يان مندا‌له‌وه
 هه‌يه.

پرسيار: ئەي هيمایه‌که‌ی خو به‌ختکردن؟
 وه‌لام: ئەم هيمایه به‌شيپه‌يه‌کي سروشتی وه‌ک هیلکي ئەستوونیی که راسته‌وخو له
 سه‌رووي ناوچه‌ی چاوي سيپه‌مه ده‌رده‌که‌وي واته ده‌که‌ويته نيوان و سه‌رتري هه‌ردو برؤ.
 به‌گوټره‌ی هيماسازی ئەمه ئاماره‌يه‌که بو چاره‌نووسیکي ږوحانی. به‌هۆي ئەم هيمایه‌وه تو
 خاوه‌ن گريبه‌ستیکي ژيانی که به‌هۆيه‌وه له‌سه‌ر په‌يژه‌يه‌کي کاره‌باييدا به‌ژياندا گوزه‌ر

دهکەى. خەلکى تر به سەر پلیکانه و به خێراییهکی که متر په ره دهسه ن.

وا دیاره هێمایهکی ئیرهیی پێ براوهیه، وا نییه؟ لیره، له سەر پروی ههساره فێربوون رۆحی تۆ په روره ده بوونی بهیه که مایه تییهک له قه له م داوه. به لێ، ئاریشه که عیش له ئارادایه. ئاریشه که پێوهندیی به وکاته وه ههیه که تۆ ههز بهکی بۆ ساتیک له گوره کهت که م به که یه وه. ناتوانی. خه لکی تر به هۆی نکۆلیکردن یان به هۆی به هه له رۆیشتن بۆ پێشه وه، واته به ره و ئاراسته یه که که له ناخی خۆیدا چه وته ده توان خۆیان له توانه وه له ناو رۆحانییه رزگار بکه ن. به لام تۆ ناتوانی واز له م لایه نه به یینی. هه ندیک جار ته نانه ت رهنگه تۆ ناچار بی له پیناو ژیا نه رۆحانییه که تدا قوربانی بده ی.

به هۆی ئەم هێمایه وه تۆ له پێی خۆ به ختکردنت بۆ ئاین خزمهت به خه لک دهکەى. نموونه بۆ ئەو خه لکانه ی ئەم کاره یان کردووه ئەمانه ن "دایکه تریزا"، په رستگانشینیکی کاسۆلیکی له گه ل بانگه شه که رانی خێرخوازی له که له که ته و "دالی لاما"، سه رکرده ی بوودایی که له تبتی زادگای خۆی سه ری هه لگرت و "پیر فیلیهت عینایهت خان"، سه رۆکی رێبازی سو فیه گه ربی نیوده وه له تی و "هاستۆن سمیز" ی زانای ئاینی و "تۆماس مۆر"، قه شه یه کی پێشو و که یارمه تی خه لک ده دا بۆ ئەوه ی له هه موو لایه نیکی ژیا ندا په ره به ئاین په روه ری بده ن.

ئینتیما ئاینیه کانی که سی خۆ به ختکه ر، رهنگه نه ناسرینه وه هه روه ک له باری "فرید رۆجیترز" قه شه دا واته هه مان ئەو به ریز رۆجیترزه ی که بۆ چا و پێکه وتنی له گه ل مندالان له سه ر ته له قزیۆنی جه ماوه ریدا سویتیریک له به ر ده کا. به لام به دلنیا ییه وه که سیکی هه لگری ئەم هێمایه چ که سیکی جه ماوه ری بۆ چ دووره په ریز چ بروادار و چ برپوا، که سیکی یه کجار رۆحانییه.

به نزیکه یی له نیوان هه ر چوار سه رۆکیکی ئەمریکا دا یه کێکیان هه لگری ئەم هێمایه یه: واشنتۆن و مۆنرۆ و لینکۆلن و گرانت و "تیدی" رۆزفلایت و هاردینگ و کۆلیج و فۆرد و «پیت خۆش یان ناخۆش» نیکسۆن و سه رۆک کارتر که هێمایه که ی له هی هه ر هه موویان زۆر تره و خزمه تکردنی به جه ماوه ر له وه ته ی به جیه تیشتنی پۆسته که ی گلکۆی کردووه. "بین فرانکلین" یش که ریی تۆ ده چی هیشتا دلسۆزترین نیشتیما نه په روه ری ئەمریکی بۆ ئەم هێمایه ی هه بوو.

پرسیار: تکایه باسی برژانگم بۆ بکه. بۆچی ده بی برژانگی ته نک پێوهندیی به توره ییه وه هه بی؟

وه لآم: برژانگ سه بارهت به ٲرادهى توندوتىژى كار دانه وهى كه سٲىك به رامبه ر به بارود ٲوڅىكى ده سته به جى زانيارىت بٲ دابىن ده كا. ئه و كاتهى كه سىسته مى ده مارگىرى له گه ل برژانگى ئه سته ورده لىك بدرى ٲىشبنى سروسه تىكى به به راورده ئارام بكه. به لآم برژانگى ته نك به واتاى هه سته يارىيه كى فه سه له جى - ده ماريى زوره. له به رامبه ر ته وره ياره ييه كى سه رچا وه گرتوو له موودا ورىاى خٲت به .

ته يىن كرده نى ددانى ها وره ييه ك

ٲرسىار: باشه گرىنگى هٲمايه كانى ددان له ناو ٲىزه ندى ته وره ييدا چىيه؟ له وه تهى له خوا به زىاد بى ددانم ها ته وه، ئه وه نده بىرم له ددان نه كرده وه ته وه.

وه لآم: ددان به گستهى هٲماى تواناى به ش به شكردن و شىكرده وهى شاره زاييه كانى ژىان و ٲىياردانه. هه رچه نده ٲه ندىكى ٲىشبنىيان ده لى ژماردى ددانه كانى ئه سٲىكى خه لآتكر او رهوشه تىكى نابه جىيه به لآم رهوشه تىكى ته واو به جىيه ئه گه ر ددانى ها وره ييه كى نوٲت تا قى بكه يه وه به تا يبه تىش ئه گه ر ئه و كه سه ددانه كانى خٲى خٲو يسه تانه له بز ه يه كدا رىز بكا.

خويندنه وهى ددان شه تىكى دلخٲشكه ره، له به ره وهى ددان ده رٲرى قوولترىن ئاسه ته كه هٲمايه كانى ٲوو ده توانن ئاشكر اى بكه ن: ئه م ئاسه ته ش برى ته ييه له وهى كه ئاخٲ كه سه كه چٲن فىررى وانه كانى ژىان ده بى؟ شه يوازه سه ره كىيه كانى فىر بوونى كامانه ن؟

شه تىكى به جىيه كه مندالى ساوا به ده گمه ن ٲوويه ٲووى وانهى ژىانى ٲىوه سه ت به هه لٲژاردن و ويسه تى ئازاد ده بى ته وه. مندالى ساوا ته واو سه ره قاله به به نه ماكانى وه ك ٲىگرتن. بٲيه ٲىويسه تى ناكا ئه و به شه يوه يه كى ده قاوده ق يان هٲماسازىيانه گرىنگى به ددان بدا.

شه يوازه كانى فىر بوون له ته مه ندىكى زوى مندالىدا سه ر هه لده دن و دواتر ٲه ره ده سه نن. ئه م شه يوازه به وهى ددانى شه رىيه وه ده رده ٲرډرىن. ئىوهى داىك و باوكانىش ئاخٲ ته يىبنى ئه وه تان كرده وه كه چٲن ئه و شه يوازه مندالكاره خنجىلانانه و ئه و ددانانهى كه ها وره يى ئه م شه يوازه ن به رٲىكى له گه ل به ره و ٲىشه قه چوونى ژىانى منداله كه تاندا ده سه ت به گونجان ده كه ن؟ به ٲلهى يه كه م وا ده رده كه وهى مندال له گه ل ئه م شه يوازه ندا هه سه ت به ئاسووده يى نه كا. به هه مان شه يوه واقىعى مندال ٲه ره ده سه نى و، ئه و كاتهى كه سه ره تا بٲ دووه م جار ددانه كان ده روٲنه وه ئه و ددانانه له ناو ده مى مندالدىكى بچووكدا يه كجار

چارهسهرکردنی گرفت له پټوهندییہکاندا

گهوره دیارن، ئەم دیمه نه بهسه بۆ ئەوهی سینگی دایکیک پر شیر بکا، بهلام پهنگه ئەو وازی له شیردان هینابی. ئەو ددانه زهبنه گهوانه ئەوهمان دهخهوه یاد که شیوازهکانی فیروونی ههراش له دیدی منداییکی قوناخی قوتابخانهی سههتایی چهند ئالۆزن. لهگهڵ دهکهوتنی ئەم ددانانه شیوازی جیا سهه ههڵدهدهن که هه لگری واتای سوودبهخشن لهبارهی شیوازی کهسی.

ددانی پيشهوه ناماژه دهکا بهرادهی خۆپهستی کهسیک بهبهراورد لهگهڵ خه لکی تر بهگشتی. زۆربهی کات ئەم دوو ددانانهی که له سههروه و له ناوهراست دان تا رادهیهک له ددانهکانی تر گهورهترن که ئەمهش ناماژه بهوه دهکا که ههستیکی خۆبهباش زانین، پيشتریتیی ههیه بهسهه ههه مو ههستهکانی تر.

ناسینهوهی ددانی پيشهوهی گهوره له سهههتادا کاریکی ئالۆزه، له بهرئهوهی ناساییانه ددانی پيشهوه بهبهراورد لهگهڵ ددانهکانی تری ناو دهه گهوهرن و واتاکهیان بریتیه له رادهیهکی زۆری خۆپهستی. ئاریشهی ری تیچوو بریتیه له جوژه کهله رهقیتییهکی خۆپهستانه که به دنیاییهوه دهشی ههوینی هه لسانی شه ری.

"جو دیمایو"ی ئەفسانهی بیسیبۆل پهنگه بۆ کۆلنه دهراههتییه کهی وهک لیدهریک پشتی به کهله رهقیتییهوه گهرم بووی. بههه مان شیوهش "ستیفان کینگ" وهک نووسه ری ئەو رۆمانانهی که به شیوهیهکی دلتوندهکرانه، ترسناکن کۆلنه دهراههتی نواندوه.

هیمای پچهوانه واته ددانی پيشهوهی بچووکه لهو ددانه بهراوه دهه دهکهوی که لهگهڵ ددانهکانی نه نیشتیان هاوئاستن. ئەم هیمایه دهرخه ری بی فیزییه. نموونهیهک بۆ ئەم هیمایه دوکتۆر "سوزان لاف"ه. لاف چالاکیکی بواری تهندروستی و نهشتهرگه ری مهکه که ماندوونه ناسانه بۆ هاو په گهزه خو شه ویستهکانی تی دهکۆشی. و له پرووی ماندوونه ناسیهوه بیر له دوکتۆر "وین دایه" بکهوه. ئەو نووسه ریکی خاوهن به رهه می پرفروشه که به ناو تاقه تپروکینه راهه تی زیاتر له ۵۰۰۰ چاوپیکه وتنی ته له فزیۆنی و رادیۆییدا گوزه ری کردوه. پیاویک که به رهه کهی ئەوی هه بی دهیتوانی به بی ئەو چاوپیکه وتنانهش کتیبی زیاتر بفرۆشیت و له بهرئهوهی من خۆم زۆر چاوپیکه وتنم لهگهڵ کراوه، لهوه تی دهگه م که ئەو کهسیکی خاکیه. چاوپیکه وتن هه ره خو ش نییه. هه رچنده من خۆم هه زم له چاوپیکه وتنه، به لام نووسه رانی دهستبالا لهوه تی دهگه ن که واتای چاوپیکه وتن بریتیه له چهندهها سهعات دانیشتن له پای ته له فۆنه کهت له ماوهی ریکلامه

بازرگانیهکاندا «که له گه ل راپورتی هاتوچو و که شوهه وای ئه و شارانهی که هرگیز چاوت پییان ناکه وئ به کوئا دین» و چاوه پروانی بی کوئا له ژوورهکانی ناو ستویدیوئا و پرسپاری لیل و تهنانهت سووکایه تیپیکه ری ئه و کوئه چاوپیکه وتنکارانهی که هرگیز تاکه وشهیهکی نووسینه کهی تویان نه خویندووته وه.

پرسیار: مه به سست ئه وهیه ئه و که سانهی ددانی پیشه وهیان بچووکه، ئه وهنده خاکین که هرگیز هه لئاچن؟

وه لام: ئه وان زور به باشیش هه لده چن. هه موو که س ده شی وا بی. به لام ئه گه ر ئه و که سانهی ددانی پیشه وهیان بچووکه هه لچن ئه گه ری زوره هۆیه کهی په روشی بو ئه وانی تر بی، نه ک خو یان. وا بزانه دایکه تریزا به به کاره یانی هه ندیک زه بر توانی کرده وه کهی خوی له هیندوستان ده ست پی بکا. سیناتور "باربارا میکولسکی" ئه گه ر له پروی سیاسیه وه، شه ری پی بفرۆشری ئه و به جوانی هه ره شه و گوره شه ده کا. تووره ییه کهی به هۆی ئه و شیوه کولمه ی که پیشتر باس کرا زیاتر ده ورووژینری.

پرسیار: ئه ی ئه و که لبا نه ی که به هیمای تووره یی ژماره ۱۰ ناویان ده به ی؟ نا، بوهسته. سه ره تا ده بی ئه مه بزانه: که لبه هه ر واتای چیه؟

وه لام: مه رج نییه تو له قوتابخانه ی ددانسازی بخوینی تا له م بره زانیاریه ی تایبته به ددان تی بگه ی. له به رده م نه ی نوک بزیه کی گه وره ی ددانه رخه ر بکه. سه یری بره ره کانی تا قمی سه ره وه بکه. چواره کانی ناوه راست ده ستنیشان بکه. له هه ر ته نیشتیکی ئه م چوار ددانانه وه، تو ددانتیکی تیژی که لبا نی واته که لبه یه ک ده بی نی.

پرسیار: ئه ی چۆن که لبه ی که سیک به گه وره ده ژمیردری؟

وه لام: که لبه گه وره کان له چاو هه ر چوار ددانه کانی نیوانیان دریژترن. زوربه ی خه لک که لبه کانیا ن له چاو هه ر چوار ددانه که ی نیوانیا ن کورترن نه ک دریژتر.

که لبه ئامازه به هیرشبه رایه تی ده کا و ناویکی تر بو ئه م خه سلته غیره ته. که واته جووته که لبه یه کی گه وره ئامازه به خوړسکیه کی بکوژانه ده کا.

دان به راستیه که وه بنی. ئه گه ر تو ئه م هیما یه هه بی ناخو به چرنوک و ددان بو ویسته که ت هه ول ناده ی؟ ئه و ریگه یه ی که ده یگریه به ره نه گه بو ئه وانی تر پروون و ئاشکرا نه بی، به لام به ره نجامه کانیا ن بو پروون ده بیته وه: تو بو برا وه بوونت په نا بو هه ر کاریک ده به ی.

چاره سه رکردنی گرفت له پټوه نډیبه کاند

خاونداریه تی ئەم هیمایه شتیکی خراپ نییه، به لām دۆزینه وهی هیمایه که له که سیتیکی تر به تایبه تی رکابه ریکدا شتیکی سامناکه. پرسیار له رکابه رانی "جولی کرۆن" بکه. ئەو پله به رزترین ئافره تی ئەسپسواری ناو میژووی پیشبرکیکی ئەسپسواریی ئەمریکییه. یان پرسیار له "تۆنی رۆبینز" بکه که یه کیکه له وتارده ره خاوه ن پالنه ره هه ره سه رکه وتوه کانی نه ته وه مان.

"مادلین ئۆلبرایت" توانیوه تی ئەو وزه یه ی که له م هیمایه دا خۆی دهنویتی له کاره که ی خۆیدا به پله ی وه زیری دهره وه به کار بیئی. وام خویندووه ته وه دروشمی ئۆلبرایت ئەوه بی: "هه رشتیکی لیمان داوا بکری جیبه جیبی ده که ی".

"جیمی ستیوارد" خاوه نی جووته که لبه یه کی گه وره ی قشتیله یه. وه که به لگه یه که بۆ پالنه ره جوان شاردراره، به لām پر هیزه که ی ستیوارد ده توانی بیر له پله که ی له جه نگدا بکه یه وه یان له و رۆله سینهمایبانه ی که تیاندنا ئەو توانیوه تی رۆلی که سایه تیبه کی در وه ریکری. به لām خۆشترین فیلمی ئەو به لای منه وه فیلمی کلاسیکی ئاینی "It's a Wonderful Life" - ژیانکی سه رسره ینه "یه که تییدا ستیوارد رۆلی "جۆرج بیللی" ده گنری که ئەویش نمونه ی مرۆفکی خۆشه ویسته.

ئه گه ر به وردی سه یری نواندنه که ی ستیوارد بکه ی، دیمه نی ئەوتۆ ده بینی که تییدا دهر بینی شاراره ی سه روئاسایی، له تووره یی یه کجار زیده رۆیانه تا ملکه چکردن بۆ نه زاکه ت، به ناو رویدا خیرا گوزهر ده که ن. ستیوارد به شیوه یه کی سه رسر مین فیری ئەو وانه یه ی ژیان بووه که چۆن هه ست به م خۆرسکییه کوشنده یه بکا و پاشان لپی دوور بکه ویتته وه.

"رۆبیرت هانسن" ی سیخوری به ناوبانگیش نمونه یه بۆ هیزی که لبه ی گه وره، به لām نه که به شیوه یه کی ئەوه نده سه رسره یین.

دوا هیمای ددان که ده بی له چوار چپوه ی ناکۆکیدا ئاماژه ی پی بدری گه زه یه. ئەو کاته ی تا قمی سه ره وه و تا قمی خواره وه ده که ونه سه ر یه که ئاخۆ شیوه ی به ریبه که وتنیان چۆنه؟ گه زه ی تا قمی ژیره وه به و بارانه دهوتری که تا قمی خواره وه له تا قمی سه ره وه دهر په ریوتر بی. ژیره گه زه دهر یکی به رچا و ئاماژه به جۆریکی تری هیرشبه رایه تی ده کا، جۆریکی پیوه ست به بی به زه ییوون یان رقاویوون نه که تووره ییبه کی دهر پراو.

ئەم هیمایه بی ره چا و کردنی جۆری میزاجی زالبوو به سه ر که سیتکدا ئاماژه

به شه پرکړي کولنه دهر دهکا . به دلنيايييه وه هم هيمايه سوډيکى باشى گهيان دووه به ژهنه رال "نورمان شوارزکوف" که له جهنگى کهنداودا سه رکړدايه تپي هيزه کاني همريکي دهکرد و ههروهها "دينيز بانکس" ي دامه زرينه رى بزوتنه وهى هيندى همريکي و "ديک چيني" ي جيگرى سه روک که کونه جهنگاوهر يکى سياسيه و هيشتا له ژيان دايه .

چ همه خاليکى باش بى چ خراپ، خه لکى خاوهن گزه ي تا قمي سهروهه ژماره يان به کجار زورتره . ههروهک چون تا قمه دداني سهروهه ي خه لکى خاوهن هم جوړه گزه يه به سهر تا قمه دداني خواره وه ياندا ده چه ميته وه، رهوانبيژيانه ش هم خه لکesh خو يان ده چه ميته وه تا هوانى تر دلخوش بکه ن . هم خه لکه په روش و هه نديک جار له راده به دهر په روشن بو دلخوش کردنى خه لکى تر و مه گهر بتوانن به هو ي راستکردنه وهى ددانه کانيان هم مهيله پاش چند ساليک به ريه ستدار بکه ن، دنا همه حال يانه .

هو که سانه ي ده توانن دهنگى "س" به پرونييه کى ئيره يي پيراو گو بکه ن خاونه گزه ي هردوو تا قمن . گوايه هم سه رپشکيه به س نه بووى بويه له روانگه ي روخو پنه وانوه سه رپشکيه کى تر يشيان هه يه . که سى خاوهن گزه ي هردوو تا قم جوړه هاوسه نگيه کى دهروني ده گمهنى هه يه . له که سانى خاوهن گزه ي هردوو تا قما پيوستيه به کومه لايه تيه کان «که تا قمي سهروهه دهريان ده بري» له گهل خو رسکيه کاني تايهت به زيندوومانوه «که به تا قمي خواره وه دهرده بريتن» له گهل يهک ده گونج ين . هممهش با شترين باره بو هه لکردن له گهل خه لکا .

پرسيار: با به س بى، خه ريکه له ئيره يى دل شهق ده بات . ناخو ده توانى يهک هو، ته نيا تاکه هو يه کم پى بل يى تا ئيره يى به خه لکى خاوهن هم جوړه گزه نمونه ييه زو يره کانه نه يه م؟

وه لام: هيج هيمايه کى ددان ته نانهت خاوهنداره تپي گزه يه کى ته واو هاوتاي هردوو تا قمن ناتوانى که سيک له وهر گرتنى وانه کاني ژيان بى منهت بکا . ههروهها رهنگه تو چهندي به تو ي ئيره يى به بى که موکو پتپي به روا له تى که سيک به ي، به لام راستيه که ناگور ي: هه مرؤفتيک له سهر هم هه ساره يه ده بى فيرى شتيک بى نه گينا هو مرؤفه چ به ددان چ بى ددان، نه ده بوايه هه بوونى هه بى .

ده نامۆزگاری بۆ خۆپاراستن له دهمه قالی

دەرفه تیک بۆ سازش برهخسینه. بیروکه یه کی جوانه، وا نییه؟ تۆ وهک رووخوینه وه لانی کهم هه لیکه تیکۆشان "با بلاین" بۆ خۆپاراستن له دهمه قریت بۆ دهرمخسی. یاسا زیڕینه که ی رووخوینه و انت له بیر نه چی:

- رهچاوی ئه وه بکه که شیوازی که سیی که سیک تر، ئه گهر جیاوازیش بی، دهشی کتومت وهک شیوازی که سیی خۆت رهوا بی.

خویندنه وه ی نهینیه کان ده توانی هاوکاریت بکا بۆ ئه وه ی خه لک به سروشتی خۆپانه وه په سند بکه ی، ته نانه ت ئه گهر ئه وان به شیوه یه کی جیاوازی له شیوازی تۆ کاردانه وه بیان به رامبه ر به بارودۆخه کان هه بی. مه به ست له وه سووککردنی ئه و پابه ندییه ره وشتییه نییه که به هۆیه وه که سیک دژی ئه و کرده وانه ی که ته و او هه لهن دهنگی هه لده بری. زۆربه ی ئه و هه لسوکه و تانه ی که زویرمان ده که ن هه لهن نین به لکو ته نیا چاوه پروانه کران. ئه مه ش هه ر دووباره ده بیته وه. شتیکی ئاساییه، چاوه پروانی ئه وه بکه ین خه لکی تریش هه مان شیوازی که سیی وهک هی ئیمه ی هه بی. ئه مه شتیکی ئاساییه، به لام رهوا نییه له به رئه وه ی زۆر شیوازی په سندی جیاوازی هه ن. ئه مانه ۱۰ نامۆزگارین که ده توانن بۆ چۆنبه تی هه لسوکه وت له گه ل باوترین ناکوکییه کانی رۆژانه، که به هۆی جیاوازی له شیوازی که سیدا سه ر هه لده دن، یارمه تیت بدن.

۱- ریگه له و لووتانه مه گره

ئه و کاته ی له گه ل خه لک کار ده که ی دهرفه تی ئه وه بیان پی بده تا ئه و راده یه ی که بتوانن کاره که به کوئا به یین به ئاره زووی خۆیان کار بکه ن. ریگه تۆ فرۆشیاریکی تازه کار پی بگه یه نی. ریگه تۆ هه ول بده ی هاوسه ره که ت قایل بکه ی بۆ ئه وه ی قه فه زه ی دووشی گه رماو خاوین بکاته وه. هه رچۆنیک بی ئه گهر تۆ به هره کانی کارکردن که له دیمه نی لاپرووی لووته وه دهرده که ون، بخوینیه وه و ریژیان لی بگری، سوودمه ند ده بی.

خه لکی لووت قیت پتویستیان به دهرفه تیکه بۆ پشتبه ستن به هه سته کانیان. خه لکی لووت چه ماوه داوای هه لیک ده که ن تا داهینه رانه کار بکه ن. ئه گهر خه لکی خاوه ن لووتی به دهر له لووتی ریگ له شیوازه نه ریتییه کانی ئه نجامدانی کاره کان لایان دا، له گه لیان بپندریژ به. ئه وان به و شیوه یه واته به ئارامییه کی دهروونی زیاتره وه باشتتر به ره م دین. به تاییه تی ئه گهر شیوازی کاریی تۆ جیاوازی بی له ریژگرتندا به خشنده به.

۲- نابى فەرامۆشكار بى

به هوى ريزگرتن له شيوازهكانى جياوازى به ره مهيتان كه له دريژى لوتدا خويان دهنويتن، خوت له هر جوره سه رنئيشه يه ك رزگار بكه. سه رسام به له ئاست به ره مهيتنه رايه تيبه پر باره كه ي كار كه ريكي لوت كورت. به لام ماندووبوونه كه ي به كه م مهزانه و ئاگر له و كه سه به رمه ده.

به هه مان شيوه شيوه شيوه كار كه ريكي لوت دريژ په سند بكه. ئه گه تۆ به رده وام به شتيكى پرۆژه يه كه ي راده ست بكه ي كه هر دووباره ي بكا ته وه چاوه روانى ئه وه مه به كه سه كه به جوش و خروش بى. پيويسته ئه و شاره زاي بارودوخه كه بى تا هه ست به وه بكا كه مه به ستى كه هيه. ئه و كاته ي تۆ بۆ پلاندا نانى پرۆژه يه كه پرسى پى ده كه ي، ئه و وه ك دره ختيكى كريس مه س ده گه شپته وه. هه موو كار كه ريكي هه ز ده كا له به پيوه بر دندا هه لى به شدار يكر دن به بيرو راي بۆ بره خسى، به لام ئه وه به تايبه تى بۆ ئه و كه سانه گر ينگه كه به خۆ به لووتى كي دريژه وه دينه سه ر كار.

۳- ريگه به كارى به كۆمه ل بده

هر كه سه و شيوه زى كي كارى به كۆمه لى له لا په سنده. كار كه رانى خاوه ن لووتى ناواخن پر ليك دامه برينه. ئه وان پيويستيان به كارى به كۆمه له. ئه و شته ي بۆ تۆ وه ك هه له يه ك وايه رهنگه به راستى به ره مه يتنه ر بى.

هه روه ها هه ر كاتى ك بۆت ره خسا كار كه رانى خاوه ن لووتى ناواخن ته نك له كارى به كۆمه ل پيار يژه. ته سكا تى لوت زياتر له ئيسقانى لوت دهر ده كه وي. ده سپي كر دنى پرۆژه يه كه ي نوئى له گه ل ليژنه يه كه دا بۆ خه لكى كه راده ي پاناتى سه رى لووتيان هه ر چه نديك بى، به لام ئيسقانى لووتيان بارى ك بى، جوره ئه شكه نجه يه كه.

هه روه ها ئه گه ر خۆشه ويسته كه ت له ماله وه دا رووداوى تر سناكى ئه وتۆ كه له كار دا رووى دابى بۆت بگير يته وه و تۆ به رووداوى ناماقووليان دابنى بير له وه بكه وه كه رهنگه ناواخنى لووت جياواز بى. له م به سه ره اته ورد به وه. رهنگه تۆ به راده ي پيويست له م بابته ورد نه بووبيه وه.

۴- بۆچى له سه ر ورده كار يه كان هه لده چى؟

هه نديك خه لك ده لين خوا له ناو ورده كار يه كاندا خۆى دهنويتى. به لام بۆ ئه وان هه مان كه

چارهسهرکردنی گرفت له پټوهندییہکاندا

برق تاجدارن لایه نهکانی سهرنچراکیشی خوا له ناو وردهکاریهکاندا نین. وانهی مه بهست لهم وتهیهی تایبته به برق نهوهیه که هه موو که سیک له وه ئاگه دار بکریته وه نه وه که بهرپرسیاریتییه کی پر وردهکاری بسپریته دست برق تاجداریک. توی برق تاجدار نه گهر بۆت کرا له گه ل برق سهراوینیک گروویک پیک بهینه. ریگه چاره ی دوو همت که سیک برق ریگه. نه گهر هه ر بۆ خۆت به ته نیا بووی یان له گه ل کۆمه لیک برق تاجدار، کارت کرد سهردانی راویژکاریک بکه. نه گهر نا به وه قایل به که پټوه ره کانت نزم بکه یه وه. هه ندیک جار پټویست ناکات زۆر به وردی کار بکه ی.

برق تاجداره کان بۆ ده ستپیکردنی پرۆژه ی نوێ زۆر دا هینه رن. به هه ر شیوه یه ک بی، سوود له و لایه نه وه ربگره. نه وه بۆ هه موو لایه ک باشتره.

ه- بزانه که ی پټویسته لاسهنگی پشتگویی بکه ی

لاسهنگی ده رخه ری قوولاییه کی شاره زاییه که شایسته ی ریزلینانه. به لام نه مهش ئاماژه یه کی کورتی پر واتایه: نه گهر رووی هاوکاره که ت لاسهنگیه کی زۆری هه بوو، خۆت له تیکه لبوون له گه ل ژبانی که سیه ی نه و هاوکاره ت بپاریزه. پرسیار مه که نه گینا تووشی گیروگرفت ده بی.

پټویسته که سایه تی کارکه ر له ده ره وه ی بواری کاردا له بنه رته دا جیاواز بی. بۆ پټوهندییہکانت له ناو بواری کاردا گرینگی به و هیمایانه بده که له لای راستی روودا به ده ر ده که ون واز له لای چه پ بینه.

نمونه یه ک بریتییه له لاسهنگی گوئی. من دۆزیومه ته وه که زیاتر خه لک گوئی راستیان گۆشه تیژ و گوئی چه پیان گۆشه کراوه یه نه ک به پچه وانه وه. شتیکی زۆر قایلکه ره. له رۆژی کارکردندا نه و که سه به وردی فرمان به جی دینی و پاش ه ئیواره له خۆشیان سه ما ده کا. "سه ره خۆی" وشه یه کی ناوهنجیه بۆ نه م هه سته. "سه ره به ست و شیت" ی بۆ به کار بینه «که متر ریک ده که وئ خه لک گوئی چه پی گۆشه تیژ و گوئی راستی گۆشه کراوه یان هه بی. لیکدانه وه: پیشبینی نه وه بکه که له لیکدانه وه ی واتای هاوسه ربوون، دایک یان باوکبوون یان هاو رپبووندا پټوه ره کان تا راده یه ک کۆنباو بن. هه ره ها پیشبینی نه وه بکه که که سه که به ئاسانی له گه ل هاوکارهکانی نه گونجی. نه مه بۆ هه ندیک پیشه به سووده که تیاندا کاره که ده وه ستیته سه ر به دیه پنانی بیروبوچوونی که سیک ده ره کی وه ک له پیشه ی راویژکاریی تایبته به به رپوه به رایه تیدا. ئاریشه ی ری تپچوو بریتییه له

ناکۆکيى دھروونى به بۆنهى ھهستکردن به "ناپاکى" يه وه، يان به واتايه کى تر ټو کاتهى کهسه که له سهر کاره ههست دهکا وهک بېگانه يهک وايه». شتيکى زۆر خو شه ټه گهر مرؤف هاورى يان هاوره يکى خاوهن شيوازى سهير و ناپېره و کارى هه بى. به لام ديسانيش بير بکه وه بهر له وهى له سهر کاردا پرسيار له چيرۆکى تالى ژيانى که سيک بکهى ټه گهر نا زير سهير دهشکي ته وه.

٦- تیکه لى ھيز، بزانه ټو شتانهى تیکه لى يان دهکهى چين

تۆ به هاوره و هاوروان و هاوره کان يان ټه ندامانى خيزانت خواردنه وه يه کى تیکه له ټاماده دهکهى: هه پیکهاته يه کى خواردنه وه که بریتيه له شيوازى دهسه لاتی هه ريه که له کهسه کان به له خوگرتنى شيوازه کهى خودى خوشت.

ټيستا که تۆ شاره زاييت له خاله کانى ھيزى خو ت پيدا کردوه، بير له تیکه له که بکه وه. بۆ نمونه دوو شيوه دهسه لاتی سه رکرده ئاساى له کولمدا ده رکه وتوو رهنه له پيناوى بوونيان به چه قى سه رنج رکابه رايه تى بکه ن. دوو شيوه دهسه لاتی ناشتيخوزانه رهنه يه کتر دابهيزرين. به لام کاتيک ئاوه لى کى سه رکرده ئاسا ديتته ناو کومه له که ناراستهى ھيزه که ده گورى. چيز له تیکه له نوپيه که وه رېگه، به ربه رکه کانى له گه ل مه که.

ټه گهر تۆ له گه ل که سيکى خاوهن شيوه دهسه لاتی به سوژ تیکه ل بى خو ت بۆ دژوارى ټاماده بکه. به هوى تیکه لاوبوونى ژماره يه کى زۆر شيوه دهسه لاتی جوړاوجوړ، رهنه ههست بکهى خولیک به ناو ئامپرى تیکه دردا سوورابيه وه.

٧- ټه مړۆ رچاوى گوئ بکه، سبه ينى يان هه کاتيکى تر درهنه

ټه گهر تۆ له گه ل که سيک ژيان ببه يه سهر که گوپيه کانى زۆر نزم يان به رز هه لکه وتبن و هى تۆش کتومت به پتچه وانى هى ټو بن پتشيبنى ټه وه بکه که له رووى بېندرېژيه وه تووشى گرفت ده بى، کهسى گوئ به رز به رامبه ر به کهسى گوئ نزم بېنکورتى دنوئى.

٨- چه ناگه يه ک که بگورى؟ فه راموشى بکه

له جيپيدا چه ناگه ده دؤرينى. قسهى من به پيوهر دامه نى. نه ينو کيک هه لگره و بزانه تواناى چه مانه وهى چه ناگه ت به به راورد له گه ل برؤ و چاو و دم و شه ويلگه ت چه نده. به لاته وه لوچاندنى لووتت يان بادانى گوپت، زۆر ئاسانتره له وهى چه ناگه که ت بکؤم ينييه وه. شتيکى چه ند گونجاوه، بنه ماکانى تايبه ت به برياردانيش به ئاسانى ناگورين. ناکۆکيى

چارهسەرکردنی گرفت له پتوهندییهکاندا

نیوان کۆتایییه چه ناگه ی ریک و چه ماوه به بئیندریزی چارهسەر ده کری. به لام کهسه توندوتیژه راسته قینه که هه رکه سیکی خاوهن کۆتایییه چه ناگه یه کی زور هه شتییه. له پتویستی پڕ هیزی ئەو کهسه بۆ لهسه دهسه لات مانه وه تی بگه. له پرووی دهروونیه وه خۆتی له گه ل بگونجینه، ئەگەر نا هه وساریکی دریزی بده دهست.

۹- پرتیتی پیلوو

پرتیتی پیلوو رهنگه گێژت بکا بۆیه گرینگی پی مه ده. ئەندازه ی پیلووی هاوسه رکهت و «له گه لیدا پتویستییه که ی به گه رموگوری» ده شی خیراتر له وه ی بیرت بۆی ده چی، بگۆرێ. شه ویک بی خه وی یان گرینگی تیروپر بۆ گۆرینی پیلوو به سه.

که واته رۆژانه ئەو کاته ی سلۆیکی پر سۆز ده که ی، به سووکه نیگایه ک پرتیتی پیلوو هه لسه نگینه. مه رج نییه تۆ خۆت له گه ل پتویستییه ته وای جیا وازه کانی هاوسه رت بۆ نیتزیکبوونه وه یان دوورکه وتنه وه لئی، بگونجینی «هیچ نه بی تۆ و پیلوویه کانیشته پتویستییه هیه»، به لام تۆ ده توانی له ریکه ی باشته ر تیگه یشتن له و بارانه ی که هاوسه رکهت به ناویاندا رهت ده بی وریایی خۆت بپاریزی. هه روه ها رهنگه تۆ خۆت له تاوان بپاریزی. تۆ جگه له خۆت ناتوانی که سیکی تر بی.

۱۰- هۆشیاری سه بارهت به ئیسکه کۆلم

زۆر جار من ئەوهم دیوه: روویکی به به زه بیی شیوه چه ماوه یی، رقیکی به رامبه ر به به رهنگار بوونه وه لی دهباری. پاشان رهنگه تیبینی ئیسکه کۆلمه به رزه کانی ئەم که سه م کردی. ئەو ئیسکه کۆلمانه هه موو شتیک ده گۆرن.

بیخه روه یادت که ئەم هیمایه پتوهندی به به کارهیتانی هیزی که سی بۆ پالپشتیکردن له رهوشته رزییه وه هیه. هاوسه ر یان هاوکاره به حه یایه که ی تۆ رهنگه خۆی له به کارهیتانی قسه ی رهق بپاریزی، به لام ئەگه ر ئەو به خۆ به ئیسکه کۆلمه به رزه کانییه وه ههست بکا تۆ درۆیه کت کردوه، ئاگه داری خۆت به، له به ره ئەوه ی تۆ دهر برینی ئەوتۆ له سه ر روویا ده بینی و گویت له قسه ی ئەوتۆ ده بی که رهنگه هه رگیز به خه یالندا نه هاتن.

له گه ل ئەو خه لکه به راشکاوی رهوشته رزانه وریای خۆت به. پرووراست به.

گۆشهکانی چاو

پى دهچى هوى كۆمهلىك له بى واتاترين گرفتتهكانى ناو پئوهندييهكان بگهريتهوه بۆ ئەوهى خەلك توانای پەسندکردنى گۆشهچاوى يهكتريان نيبه. ههلبهته خەلك بهورايييهوه بهم لايهنه نازانن و گۆشهى چاو بهئاستهه له ناو دادگهه وهك بهلگهيهكى ياسايى بۆ تهلاقدان بهكار دى. لهگهڵ ئەوهشدا ئەگهه تۆ له واتای گۆشهكانى چاو تى بگهه، لهوهش تى دهگهه كه بۆچى ئەم گۆشانه گرینگن.

با سهههتا هيمايهكه بناسينهوه. گۆشهى چاو بهواتای لاريى چاو له گۆشهوه بۆ گۆشهيه بهبهراورد لهگهڵ پاشماوهى پروو. ئەگهه بزانی بهدواى چيدا بگهريى، دياريكردنى گۆشهى چاو سهخت نيبه. بهراشكاوى ئاسانترين ريگهه بۆ دۆزينهوهى ئەو هيمايهى پروو برىتييه له بهكارهينانى خال. كردارهكه بهم شيوهيهيه:

له چاويكهوه دهست پى بكه لهبهههوهى لاسهنگيهكان پهنگه زۆر لهوهى بۆى دهچى، زياتر بن. له خهياتدا خالىك لهسهه سووچيكي ناوهكيى ئەو چاوه واته ريك لهسهه فرميسكبههه دابنى. خالىكى تر لهو شوينهى كه له ئاراستهه پيچهوانهه چاو تهسك دهبيتتهوه، دابنى و بهوردى بۆ دۆزينهوهى ئەم شوينه چاو بگهريه. شوينهكه زۆر جار گهلىك بهرزتره لهو بهرزايييهى كه رووخوينهوهيهكى تازهكار پيشبينى دهكا.

ئىستا كه تۆ دوو خالهكهى خۆت ههيه بههيليكي خهياى بهيهكيان بگهيهه. ئەم هيله گۆشهيهك وهردهگرى. ههه ئەم هيله دهرخههه ئەو شتهيه كه من بهگۆشهى چاوى ناوى دهبههه.

پرسیار: ناخۆ ئەم گۆشهيه ههچ پئوهندييهكى بهچاوى بادهمييهوه ههيه؟

وهلام: دلرهه مهبه. نهخير. ئەم سيفهته يهكيكه له نابهجيترين كلتشهكانى پروو. زۆرجار گالتهه پتى كردوهه و گهيشتووومه ئەو ئەنجامهه ئەو كلتشهيه ههروهك ريگهيهك بۆ جياکردنهوهى تايبهتمهندييهكانى چاو شتيكى تهواو نابهجيتيه. ئەگهه چاوى تۆ بادامى نهبى كهواته تۆ دهبى خاوهنى چ جۆره چاويك بى، چاويك كه بهبهستهه سوودانى دهچى؟

تۆ لهمهوبهه باسى خويندنهوهى پروو بيستوووه، بهلام ههنديكمان لهگهڵ خويندنهوهى چاودا گيژ دهبين و ئەمهه ههه دووباره دهبيتتهوه. له گهههه بهدواى هيمايهكانى پروو و رديين به. ههه جارهه بهجيا بۆ هيمايهك بگهريى. بههاوئاستهه لهگهڵ پروو سههههه بكه.

ئىستا سههههه ناو نهينۆك بكه. دوو خالهكانى سهه ههه چاويك بهيهك بگهيههه و بهدواى

مه‌لکشاوہ

داکہ‌وتوو

پاست

گۆشه‌کانی چاو

گۆشه كهدا برۆ و بزانه كام هېمايه ت ههيه .

ئو كاتهى چاوى خۆت له گۆشهى چاو راهينا، تيبينى سى جۆره گۆشه دهكهى .

- گۆشه كانى چاو به زۆرى هه لكشاوهن .

- ئهوانى تر دادهكهون .

- هه لبه ته پاشماوهى گۆشه كان راستن .

پرسيار: له راستيدا مهبه سست ئه وهيه كه سىكى قهوقازىي نمونه يى وهك من له لاي تو
خاوهنى چاوى گۆشه هه لكشاوهيه؟

وه لام: له پيناوى خۆتدا تى بگه . من داوات لى دهكهم كه وان له ناوى "قهوقازى" بينى و
ره چاوى لايه نه مرؤفقيه كه بكهى . ئه گهر بهم شيوهيه بير بكهيه وه ئهوا له وه تى دهكهى كه
نزيكهى 85/٪ خه لك له سه رانسهرى جيهاندا تا رادهيهك خاوهنى چاوى گۆشه
هه لكشاوهن .

چهندى هېمايه جهسته ييه كه بهرچاوتر بى به هه مان رادهش كه سه كه پروانگه يه كى
گه شين و تهنانه ت ئايدىالپه رستانه ي ههيه . به لى، چاوى گۆشه هه لكشاوه هاورپيه له گه ل
پيرايدىتئىكى زۆر له هاوسهر و مندال و دايك و باوك و سه ركار و كارمهنده وه .

ژماره يه كى زۆر له ئه گه ره كانى هه بوونى ناكۆكى له سه ره تاوه خويان دنوينن . خۆت
به كورته ئه زموونئىكى چواروه لامىي خيرا تاقي بكه وه . له كامياندا ئه گه رى سه ره له دانى
ناكۆكى ههيه :

- له نيوان ئايدىاليسسته كان و ئه و خه لكه ي كه ده بى چاوه پروانيه زۆره كانى ئه وان به دى
بهينن .

- له نيوان دوو ئايدىاليسست كه جياوازيان ههيه له چاوه پروانيه زۆره كانيان له يه كترى .

- له نيوان هۆش و دلئى خودى ئايدىاليسستىك له و كاته دا كه واقع خۆى ده سه پيئى .

نمره يه كى ده ستخۆشى بده به خۆت ئه گه ر وه لامه كه ئه وه بى :

- له هه ر هه موو باره كانى سه ره وه دا .

ههروه ها ئه م وره به زاندهش نابهجى نيه له به ره ئه وه ي گرفتئىكى تهنانه ت خراپتريش
هاورپى ئه م هېمايه يه . ئه م گرفتهش جۆره گرفتئىكه كه ئه و كه سانه ي به پي پينا سه كه
گه شين رقيان له وهيه ، لئى تى بگهن : نكۆلكردن . له ناو كار هينه كانمدا تا ئيسستا ئه و

چارهسهرکردنی گرفت له پټوهندییہکاندا

کەسەیی کە خاوەن زۆرتەین پادەیی ئەم ھێمایە بوو، "جۆن" ھ. رۆژیک جۆن دەگەریتەو مال بۆ لای ئەو ھاوسەرایی ١٦ ساڵ لەگەڵی ژیاو و لەو تە دەگا کە ئەو جیئ ھێشتوو.

ھاوسەرەکی مندال و کەلوپەلەکان و ھەموو شتتیکیشی بردبوو و تەنیا دۆشەکیکی بچووکی بەجیئ ھێشتبوو بۆ ئەو ھە جۆن لەسەری بخەوئ. جۆن بەخۆ بەچاوە گۆشە ھەلکشاوەکانی روونی کردوھ: "ئەمە ھەپەسانیککی گەورە بوو. ئەوھندی من ئاگەدار بم ھاوسەریتیمان بۆ کەموکوری بوو و لە بنەرەتدا ھیچ گرتتیکمان نەبوو". بۆ شک جۆن جگە لەچاوەگۆشە ھەلکشاوەکانی ژمارەھەک ھێمای تری ھەبوو، بەلام تۆ تۆ دەگەیی مەبەستم چییە.

بەلام با نۆلی لەو نەکەین کە مەیلیکی سەرسپمەن ھاوپیئە لەگەڵ ئەم ھێمایەیی چاوە. روانگەییکی ئایدیالیستییانە ھاوپیئە لەگەڵ سەرکیشانە خۆدانە بەرمەترسی. رەنگە سەرچاوەیی ئەو پەندەیی کە دەلی: "بەر لەو ھەیی خۆت ھەلدەیی، بپوانە" لەلایەن دایک و باوکیکی نائۆمیدوھ بووبن کە وتەکەیان بەمندالیککی خاوەن چاوی گۆشە ھەلکشاو و تەبی، خەیاڵشکان بەزۆری ئەو کاتە روو دەدا کە چاوەروانییەکان زۆر گەورەن. بەلام ئاخۆ ئەو دەتوانی گەشبینانی رەسەنی جیھان دلسارد بکاتەو؟ ھەلبەتە کە ناتوانی و جیھان بۆ خەیاڵشکان شوپنیککی لەبارتەر.

پرسیار: چۆن ئەم سەرچلییە گەشبینانەیی لەگەڵ ئەو وتانەیی کە لەبارەیی درپژیی چەناگە و سەرچلیدا باسەت کردن، دەگونجی؟ لەبەرئەو ھەیی من لە فرۆشیارم ئەگەر لە سەرەتاوھ بزانم کی زیاتر گروو دەگا رەنگە زۆر سوودی بۆم ھەبی.

وہلام: کەسی خاوەن چاوی گۆشە ھەلکشاو بایەخ بەو شتتووانانەیی سەرچلی کە لە چەناگەدا دەردەکەون. کاریککی باش دەکەیی کە ئەم ھۆکارانە بەیەکەوھ پټوھند دەدەیی! کرپارەکانی خاوەن چەناگەیی درپژ نامادە خەتەر بکەن. بۆ نمونە ختیرایی و سیستەمی کارامەیی ئۆتۆمبیلیککی نوئ سەرنجیان پادەکیشی. کرپارە چەناگەکورتەکان خۆیان لە مەترسییە جەستەییەکان دەپارێزن، بەلام بۆ خوورپوشتەکانی کەسیی خۆیان دەخەنە باری مەترسییداروھ. ئەگەر من فرۆشیار بم سەرەتا تاییەتەندییەکانی ئیمەنیی ئۆتۆمبیلیککی نوئیان بۆ باس دەکەم و لەگەلیدا ئاماژە بەوھش دەکەم کە ئەگەر کەسەکە بیەوئ رپبواریک ھەلگرتی، ئۆتۆمبیلەکە بۆ ئەم مەبەستەش دەست دەدا.

ھەلبەتە کرپارانەیی خاوەن گۆشە چاوی زۆر ھەلکشاو و کونە لووتی زۆر خپ خەونی ھەر

فرۆشيارىكىن. ئەوانە لە ۋوۋى دارايىيەۋە سەركىشىتىرىن كەسن لەبەرئەۋەى بېروايان بەھەر رى تىچوونىكى گەشاۋە ھەيە. ھەر تاكىكى كۆمەلگە جگە لە راستەۋخۆ سوودمەندبوونى لە بېروبوچوونىكى گەشېنانە ئەۋ كاتەش سوودمەند دەبى كە رەچەشكىنىك سنوورەكان دەبەزىنى تا كىرەنىيەكان بدۆزىتەۋە. "ھېلىن كىلر" بېروا كىچوكالەكانى جىھانى لەبارەى تواناى كەسىكى خاۋەن پىداۋىستى تايبەت وردوخاش كىرە. "رۇزا پاركس" بەرەنگارى جياكارى بەرھەلىستى كىرە. "ستەدز تىركل" بەخستەنەۋوۋى مېژوۋى تۆماركراۋى خەلك لەسەر كاسىت بەھاي بەم خەلكە بەخشىۋە. دەيە پاش دەيە "ئەبىگىيل فان بىرن" نامۆزگارى پىشكىش بەلدەر و خەپالشاۋ و كەسانى تەۋاۋ نائاسايى كىرەۋە.

چ بەرھەيەك ھاۋرېتى چاۋى گۆشەى داكەۋتوۋيە؟ نىگەرەن مەبە، تۆش بەشت بەبەرھەۋە ھەيە. بەكورتى بەرھەكانت ئەوانەن كە تۆ گرفت دۆزەرھەۋە و گرفت چارەسەر كىرە.

پرسىار: ئەى خاۋا بېبېرى. ئەى ئەگەر گرفت دۆزىنەۋە بەتەنبا پىشەى من بى؟ لەۋ جۆرە كارە فرۆشيارىيەى مندا پىۋىستە مۆف گرفتەكان چارەسەر بكا.

ۋەلام: بەس تۆ ۋا نى. زۆرىيەى خەلك تەنانەت ئەگەر ھەمان پىشەى تۆيان ھەبى بەۋ شىۋەى كە تۆ گرېنگى بەگرفتەكان دەدەى، گرېنگىيان پى نادەن. ھەرۋەھا رەنگە بەھەمان رادەى تۆش سەر كەۋتوۋ بىن. شىۋازەكانىان جىاۋازن. ھەر ئەۋەندە و بەس.

بۆ نمونە ئەگەر تۆ ئەم ھىمايەى تايبەت بەچاۋت ھەبى بىر لە دوا كۆبوۋنەۋەى خىزانى بكەۋە كە تىيدا نامادە بوۋى. ئاخۆ تۆ يەكىك لە يەكەم ئەۋ كەسانە نەبوۋى كە ھەستىان بەۋە كىرەبى مامۆزن "گىيل" و مامە "فىردىناند" لەسەر لىۋارى جىابوۋنەۋە لە يەكتىرىن؟ ئەۋ كاتەى "سېلفىا" نامۆزات لەلای ھەموو كەس باسى ئىشە نوپىيەكەى خۆى دركاند و بلاۋى كىرەۋە ۋەك فرۆشيارى "پسكىتى چەۋرى خۆش" كار دەكا واتە ئەۋ جۆرە پسكىتە نوپىيەى نامانج لە بەرھەمەتەننى ئەۋەيە كۆلىستىرۆل بكا بە "بىشەتە خۆشەى سەر زار"، ئاخۆ تۆ ئەۋ كەسە نەبوۋى پىشېنىيەى گرفتە رى تىچوۋەكانت كىرە؟

دان بەۋە بنى كە تۆ گرفتەكان لەۋ شوپىنانەدا دەدۆزىيەۋە كە كەسى تر ناپاندۆزىتەۋە و ئەمەش تۆ دەكا بەگرفت چارەسەر كىرىكى ئەفسانەيى. و سۆزى تۆ يەكىكە لە سوودە لاۋەكىيەكان. لەبەرئەۋە نكۆلىكىرەن بۆ تۆ گرفت نىيە. تۆ دەتوانى گۆب بۆ گرفتەكانى خەلك رابگرى. بىر لە چاۋە گۆشە زۆر داكەۋتوۋەكانى "جۆن گرېى" و "دىبۆزا تانىن" بكەۋە كە شارەزاي سەرسىمىن لە بوارى پىۋەندىيەكاندا. جىھان پىۋىستى بەۋ كەسانە ھەيە كە

تامەزرۆی گرفت دۆزینەوون.

تاكه كاردانەوهی راستەقینەى تۆ رێكەوتنێكى بچووكه كه تۆ بى ئاگایانە لهگەڵ جیهاندا بەستووتە. ئەمە بەم شێوەیە:

"خوایە من كه له دۆزینەوه و چارەسەرکردنی گرفتهكان زۆر باشم، دەبى بەردەوام چاوه‌روانى ئەوه بم له ژياندا لانى كه‌م گرفتێكى بەراستى سەرەكیم هەبى."

ئەگەر ئەوه رێكەوتنى تۆ بى، بۆ پێیدا ناچییەوه؟

ئەگەر گۆشەى چاوت راست بى تۆ خاوهنى رادهیهكى دەگمەنى واقیعیبى. تۆ كه نه رەشبین و نه گەشبینى دەتوانى ئەوه بەبیر خەلك بینییەوه كه پەرداخێك ئاو له هەمان كاتدا دەتوانى هەم نیوه پر و هەم نیوه بەتال بى.

"ئیمیلی پۆست" سوودی لەم بەهرهیه وەرگرتوو و تاوهكو یارمەتیی كەسانى سەرەدمى خۆى بدا، بەرێگە راست و تەسكەكەى رەوشتبەرزى و هۆشيارى كۆمەلایەتیی راستەقینەدا گۆزەر بكەن. "كەسى گایزوايت"ى كارتۆنىست واقیعیبى بەرجەسته دەكا و پاشان رێگە بەكەسایەتییەكانى دەدا بۆ هۆشيارى كۆمەلایەتیی راستەقینە تى بكۆشن. كارتۆنىستىكى تر بەناوى "گەرى تروودۆ" تەوسى "Doonesbury – دونزبېرى" بەكار دىنى كه زیاتر لەوهى تەوسىكى گومانهێنەرانه بى تەوسىكى واقیعیبىانەیه.

گۆشەى چاوى دوكتور "بیرنى شىگل" زۆر راستە. ئەو بەگونجاون لهگەڵ ئەم هېمايه‌دا تىبىنى ئەوهى كردوو كه: "رەشبینان له روانگه‌یهكى زۆر وردترهوه واقیع دەبین، بەلام گەشبینان تەمەندریژترن".

تاكه ئاریشهى رى تىچوو بۆ خەلكى خاوهن چاوى گۆشه راست بریتىیه له بىنكورتى بەرامبەر بەته‌واوى خەلكى تر. له هەر هەموو ئاراسته میزاجییه‌كانیاندا واته له گورپوتینی تەشەنه‌كەرى "دیلا ریس" و "رۆما دۆونى"، ئەستیره‌كانى "Touch by an Angel – پەریگرتوو" هوه بگره تا خەفەتى شكینه‌رى "ویلیام گۆلدىنگ"ى نووسەرى "Lord of the Flies – خاوى میشه‌كان" بىنكورتى خۆى دەنوینى.

گۆشهکانی دهم

له کاتی چارهسه رکردنی گرفتدا، وشهکان گرینگییهکی تایبهتیا ن ههیه. ههلبهته کردهوهکان نین که پهستمان دهکن بگره ئه و تیبینییه له ناکاوهکانن که له دهمیکهوه دهردهپه پین. ئهگه تۆ دایک یان باوکیک بی گره دهکه م هیتاش بهبیرت دیته وه مندال بۆ یهکه م جار بهشیوهیهکی چهند سهیر خواردهمه نیی رهق دهخوات: "ئیسنا خواردهنه که دهچیته ژوره وه و ئیسنا دیته دهره وه". پی دهچی منداله که هیچ سهر له جیاوازییه که دهرنهکات. وا دیاره ئه مه گرفته بهردهوام هاوپی مروّف بی، بهلام نهک له خواردهنه بگره له قسه کردندا.

ئه و کاته منداله که فیری قسه کردن دهبی کاتی ئه وه هاتوو تا فیری ئه وه بکری باشتره بهتورهیی قسه نهکا. مروّف له هه ر ته مه نیکدا بی پیویسته ناوه ناوه بهبیری بهیتریته وه که به نه رمی و بهخوشی قسه بکا، له بهرئه وهی رهنکه رۆژیک ناچار بی قسهکانی بخواته وه. ئه مه هه واله خۆشه کهیه بۆ هه ر هه موو ئه وانمان که دهبی له گه ل ئه و بارودۆخه پیکه نیناویانهی رۆژانه که بههۆی قسه په راندنه وه دهخولقین، خۆمان بگونجین. تۆ وهک رووخوینه وهیهک له ری سهر کردنی گۆشهکانی دهمه وه دهتوانی پیشوهختی خۆت وریا و ئاماده بکهی. بۆ نه جامدانی ئه م کاره ئه و کاتهی که دهم له باری ئاسوودهیی دایه، لپی رامینه «ته نیا له باریکدا نه بی که تۆ له شیوازی که سیی که سیک بکۆلییه وه که بهردهوام لئو به خندهیه. له راستیدا ئه م که سهش بوونه وه ریکی دهگمه نه- ئه و نه ده دهگمه نه که به ئه گه ری زۆره وه پیویستی به کولانی زیاتر ههیه».

هه ر به هه مان ئه و شیوهیهی که بۆ چاو پیره و کرا، دیسان خالهکان به کار بهینه وه. ئه مجاره یان خالکی خه یالی له سه ر هه ر سووچیکی دهم و خالکیش له ناوه راستیدا واته له و شوینهی که دوو لئوه که بهیهک دهگن، دابنی. ئه م خالانه بهیهک بگه یه نه تا دوو هیلت بۆ دروست بی واته هه ر لایه ی پروو هیلکی بهر بکه وئ. زۆر جار بهلام نهک بهردهوام له هه ر دوو لای پروو دهمی مروّف هه مان گۆشه ی دهبی. ئیسنا هه ر لایه ی به جیا بخوینه وه.

- ئاخۆ گۆشه که له سه ر پروو راست هه لکه توه؟ که واته به راستی هه ژمار بکه.

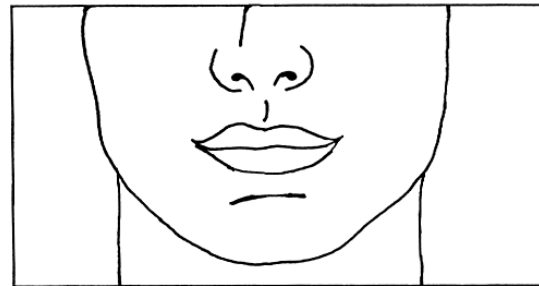
- ئاخۆ له سووچه که دا هه لکشان ده بینی؟ گۆشه که به هه لکشا و هه ژمار بکه.

- ئاخۆ دهم بۆ خواره وه دا که وتوه؟ گۆشه ی ئه م دهمه به دا که وتوو دابنی.

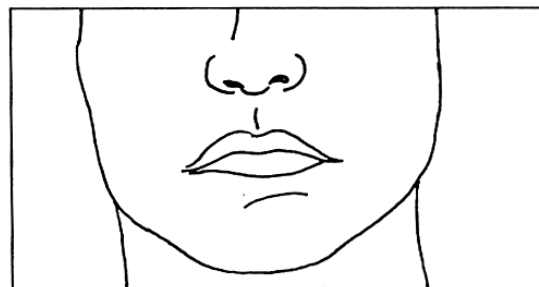
واتای گۆشهکانی دهم بریتیه له وهی که چۆن که سیک وتهکانی خه لکی تر لیک ده داته وه.

پاست

هه لکشاره

داکه وتوو

گۆشه کانی دهم

بابه ته که جياوازه نه گهر توى له ژياندا نايدياليست يان گرفت دوزره وه يان واقيعين له کاتى ناخافتندا خوت کهسى قسه کهر بى. ږنگه نه و کاتهى خه لک قسه کهر بى، تو کاردانه وهيه که جياوازه هې. نه وه ږنگه يه که دېرونييه بى وهرگرتنى نه و شتهى که ژيان به سرتى دېنى و به گونجاوى هېر هه مووى له ناو ږوودا و له ناو خوارترين نه دى نامى بزيوى نه م ږوودا درده که وى.

بى شيگر دنه وهى چونيته يى کارکردنى نه م به هره يه با نمونه يه که وېرگرين. با بلين تو له گه ل نافرته تیک به ناوى "جین" هاوژوانى ده کهى. نيواره يه که تو له کاتى دېرچوونى جين له ږيستوران تیکدا دېبيني، به لام بى خوت بى چاويکه وتن له گه ل کاره تیکت به په لهى. خه ریکه درنگت دې، بويه نه م قسه يه ت له دم درده چى: "زور په له مه. کاتى نه وم نييه بوه ستم و قسه ت له گه ل بکه م. بمبووره".

نه گهر گوښه ي دهمى جين راست بى، ږنگه کاردانه وهى به م شيوه يه بى: "نه م پياوه چيه تى؟ بى نه وه نده په له يه تى؟"

نه گهر گوښه ي دهمى جين هه لکشاو بى، ږنگه بلئ: "نه گهرى زوره نه و سه رقائى په کیک له مامه له سه رسر مينه کانى نيشوکاره کهى بى؟ له چاکه ي خويه تى که به و هه موو په له کاريه و ستم و مېرجه باى لى کردم".

نه گهر گوښه ي دهمى جين دا که وتوو بى «که به گشتى باوترين هيمايه له ناو هه راشه کاند» نه و لیکدانه وهى زياتر ږي تى ده چى نه م يانه: "دهنگى چنه د ساردوسې بوو. ده بزانه، هېر ده لئى نيمه سه رده ميک هاوږى نه بووين. نه و کاتم به بېر هاته وه که "هابيرت" يش هېر نه م کاره ي کرد".

تى گه يشتى؟ چنه دى گوښه ي دم زياتر دا بکه وى نه وه نده خاوه نى دهمه که وته کان به خراپى لیک دداته وه. ناريشه که ناشکرايه. له گه ل نه وه شدا نه گهر دمت هېر دم خه يال شکاويشت بکا، خالى هيزت فه راموش مه که. تو که خوت يه کجار زور بريندار دې، پى ده چى به رامبه ر به خه لکى تر به به زه ييى بنويى. نه گهر هه ست بکه ي نه و وتانه ي درکاندوتن هه ستمى که سيکيان بريندار کردوه، ناخو دسه به جى داواى لېبووردن ناکه ي؟

"Frasier" بيگومان باشتريين سیتکومى ته له فزيونييه که تيدا که سانى خاوه ن دهمى گوښه دا که وتوو به پیکه وينا و يترين شيوازه کان يانه وه ږول ده گيرن. دهمى نه کته ره سه ره کيه که له بارى ناسووده يدا به رده وام هه ول ددا له دا که وتووييه وه بى راستى

چارهسەرکردنی گرفت له پێوهندییهکاندا

بگۆرێ. "نیلز"ی برای ئەکتەری سەرەکی دەمیکی زۆر گۆشه داكهوتووی ههیه و باوكیشیان كه كۆنه پۆلیسیکی توانجدهره، دەمیکی زۆر داكهوتووی ههیه. گفتوگۆی ناو ئەم پرۆگرامه بههۆی خێرای هەر كهسێك بۆ لێكدانهوهی تێبینیهكانی كهسانی تر بهخراپترین ئەگەری رێ تێچوو، درێژه دهكێشی.

ئەو دەمانەى كه بۆ سەرەوه ههڵدهكشێن له قسه په‌راندن رِق هه‌لناگرن. رهنه‌گه به‌گۆیره‌ی روویانه‌وه ئەم كه‌سانه سالاویکی نادلسۆزانه‌یان پێ ئاسایی بێ. له راستیدا ئەو لیوانه‌ی خاوه‌نی ئەم هێمایه‌ن دهرفه‌تی تیزکردن به‌خه‌لكی زۆر هه‌ستیار به‌رامبه‌ر به‌قسه‌یان بۆ دهره‌خسێ. چه‌ندجار خه‌لك لهو قسانه‌ی تۆ وتوتن هه‌مان ئەو قسانه‌ی كه هه‌رگیز ته‌نانه‌ت له رۆژیکی ناخۆشیشدا پێیان سه‌غله‌ت نه‌بووی، رهنجاون؟ گویت له ئیدیۆمی " Having a bad hair day – رۆژیکی زۆر بێزاركه‌ر" بووه. زۆربه‌ی خه‌لك به‌به‌راورد له‌گه‌ڵ تۆ له چنگ ده‌مه‌وه ده‌نالێن و پێ ده‌چێ هه‌موو رۆژیك ئەم بێزارییه دووباره بپێته‌وه. مرۆفه ده‌گمه‌نه‌كانی خاوه‌نی ده‌می گۆشه راست هه‌لسووكه‌وتی خۆرسکیانه‌ی سهرسرمێن ده‌نوین. تۆ له وته‌یه‌ك قوول ده‌بیه‌وه تا له مه‌به‌سته راسته‌قینه‌كه تێ بگه‌ی. پاشان كاردانه‌وه‌ت ده‌بێ.

خه‌لكی تر رهنه‌گه ئەم شێوازه به‌سه‌یر دابنێن. بۆ تاكه جاریش بێ، تۆ به‌هۆی بوونی هێمایه‌کی ناوه‌ندی له ده‌مته‌دا، روه‌به‌رووی كاردانه‌وه‌ی بێنكورتی به‌رامبه‌ر به‌هه‌موو خه‌لكی تر نابیه‌وه. به‌لام له‌جیاتى ئەمه هه‌موو خه‌لكی تر به‌رگه‌ی تۆ ناگرێ. رهنه‌گه بۆ ئەو سه‌رۆكانه‌ی ئەمريكا كه ده‌بووایه سه‌ره‌رای بیرورا جیاوازه‌كان به‌رگری له خۆیان بگن، ئەم هێمایه خاڵیکی هێز بووبێ: "تیبی لینكۆلن" و "تیدی رۆزفلایت" و "وۆردۆ ویلسۆن" و "جیرالد فۆرد" و هه‌لبه‌ته "هه‌ری ترومان"ی خاوه‌نی ئەم وته‌یه "ئەوان به‌جه‌هه‌ننه‌م".

"لوسیل بۆل" بۆ خولقاندنی سیتكۆمی كلاسیکی " I Love Lucy – لوسیم خۆش ده‌وێ" سوودی له‌به‌رگرییه بێ هه‌سته‌كه‌ی ده‌می گۆشه راست وەرگرتوو.

گۆشه‌كانی چاو و ده‌می دوكتۆر "نۆرمان فینسینت پیل" روه‌یه‌کی دلرفینیان پێ به‌خشیوه. له‌لای راستی روویدا، چاو و ده‌می داكه‌وتوو بوون و له‌لای چه‌پیدا هه‌لكشاو. واتای ئەوه‌یه كه ئەم دوكتۆره له ژياندا ئاریشه‌یه‌کی سه‌ره‌کی هه‌بووه بۆ ئەوه‌ی بیروبووچوونیکى نه‌رینی بکاته روانگه‌یه‌کی ئه‌رینی. شاره‌زابوون له‌م وانیه‌ی ژيان رێخۆشکه‌ر بووه، بۆی تا بپێته گرینگترین هزرقانی گه‌شبینی جیهان.

کۆمه‌لیک به‌هره بۆ چاره‌سه‌رکردنی گرفته‌کان

زۆریک له هیمایانهی روو که له به‌شه‌کانی پیشوودا باس کران دهرخه‌ری به‌هره‌ی جیاوازن له چاره‌سه‌رکردنی گرفته‌کاندا. بۆیه ئهم خشته‌یه‌ی خواره‌وه هه‌لگری زانیاریی چێژبه‌خش. ئه‌گه‌ر ئه‌و که‌سه‌ی تۆ له‌گه‌ڵی له‌مشتومی دای هه‌ر کام له‌م هیمایانه‌ی هه‌بی ره‌نگه ئه‌و ریزبه‌نده یارمه‌تیت بدا بۆ ناسینه‌وه‌ی. بیر له‌وه بکه‌وه که چۆن ده‌توانی بۆ به‌رژه‌وه‌ندی هه‌ردوو لاتان سوود له به‌هره‌که وه‌ربگیرێ.

خه‌یال

پرسیار: "لووتکه‌ی خه‌یال"، ئاخۆ ئه‌وه ناوی زنجیره چیا‌یه‌که که خۆی خزانده‌وته ناو باسی گرفته‌کانمان؟ ده‌لیتی گه‌یشتوویه ئه‌و ئه‌نجامه‌ی که گه‌شتکردن باشترین چاره‌سه‌ر بی؟

وه‌لام: من ناوی هیمایا جه‌سته‌یه‌یه‌که‌م گۆپیوه له‌به‌رئه‌وه‌ی ناوه کۆنه‌که‌ی به‌راستی ناله‌بار بوو. گویت له زاراوه‌ی "په‌رچه‌می بیوه‌ژن" بووه؟ مه‌به‌ست لێی شیوه‌ی ژماره‌ سه‌وتیکه‌ که هیللی مووی نه‌خشاندووه. بۆیه‌ سه‌ز ناکه‌م به‌پیدانی ناویکی پیوه‌ندیدار به‌مردنه‌وه له شکۆی ئه‌م هیمایه سه‌رسره‌هین که‌م بکه‌مه‌وه.

به‌مسۆگه‌ری ره‌نگه ئه‌م هیمایه پرتینترین هیمای پیوه‌ندیدار به‌داهینه‌رایه‌تی بی. من بۆ ریزگرتن له‌وه هیمایه و هه‌روه‌ها بۆ ریزلینان له شوینه‌که‌ی که به‌رزترین شوینه له ناو روودا، ناوی "لووتکه‌ی خه‌یالی سه‌ر هیللی موو" م لێی ناوه.

پرسیار: بوسته. خۆ تۆ به‌راستی چاوه‌ری نی ئیمه‌ بڕوا به‌وه بکه‌ین تا‌که هیمایه‌کی بچووک ئه‌وپه‌ری داهینه‌رایه‌تی پیوه‌ به‌ند بی، وایه؟

وه‌لام: وایه. داهینه‌رایه‌تی له کۆمه‌لیک هیمای روودا خۆی دهنوینێ. بۆ نمونه هه‌ر یه‌که له سێ شیوه سه‌ره‌کییه‌کانی لووت له لارووه‌وه «ریک و قیت و چه‌ماوه» ئاماژه به‌داهینه‌رایه‌تییه‌کی جیاواز ده‌که‌ن له ماوه‌ی کارکردندا «به‌ریز، له‌گه‌ڵ پیره‌و و هه‌ستی زگماکی و سه‌رچاوه‌کانی ناو ژینگه‌ی کاریدا». ئه‌م هیمایانه له ناو ریزبه‌ندی هیماکانی چاره‌سه‌رکردنی گرفتدا ئاماژه‌یان پێ نه‌دراوه هه‌رچه‌نده ده‌شکرا ئاماژه‌یان پێ بدری.

له راستیدا به‌نزیکه‌یی هه‌موو روویه‌ک نه‌ختیک داهینه‌رایه‌تی پیوه‌ دیاره و ده‌کرێ بۆ چاره‌سه‌رکردنی گرفت به‌کار بی. بۆ لیسته‌ی پیشوو که تایه‌ت بوو به‌چاره‌سه‌رکردنی

١٢ بەهره بۆ چارهسەرکردنی گرفتهکان

چۆنیەتی کارکردنی بەهرهکه	هتیمایهکه	
بەرفراوانکردنی روانگهی هه‌مووان و رینگه‌گرتن له‌وهی که مێشیک نه‌کریت به‌گامیش	جووته چاوی لیک دور	١
وردبوونه‌وه له گرفتهکه به‌بچووکتترین وردەکارییه‌کانییه‌وه تا ئەو کاتهی چاره‌سەر ده‌بێ-تیبینی ئه‌وه بکه که ئەم شیوازه ده‌توانیت خه‌لکی خاوه‌ن جوژه‌کانی تری جووته چاوشیت بکا له‌به‌رئ‌وهی ئەم که‌سه خه‌لکانی ده‌ورو به‌ری بێ ئومید ده‌کا.	جووته چاوی لیک نزیک بووه	٢
به‌ته‌نیا چاره‌سەر ده‌دۆزیت‌وه "ده‌رفه‌ت بده به‌م کارکه‌ره.	لووتی ناواخن ته‌نک	٣
به‌شداری پیکردن و به‌هه‌ند وه‌رگرتنی هه‌موو ئەندامانی گروپ و هه‌ولدان بۆ ئه‌وهی چاره‌سەرکه کاریکی هه‌ره‌وه‌زی بێ	لووتی ناواخن پڕ	٤
پیکردنه‌وهی هه‌موو کونه‌کان و هه‌نگاوانان بۆ چاره‌کردنی وردەکارییه‌کان که پاشماوهی پڕۆژه‌که‌یان له‌سه‌ر به‌نده	برۆی سه‌راوبن	٥
ره‌تکردنه‌وهی به‌فیرۆدانی یه‌ک ساتی زیاتر له‌سه‌ر ئه‌و چاره‌سه‌ران‌ه‌ی که که‌لکیان نییه. کوتانی هه‌ر ده‌رگه‌یه‌ک بۆ دۆزینه‌وهی پیره‌ویکی نوێ که کاراتر بێ	برۆی هه‌شتی	٦
واقورماندن خه‌لک به‌وه‌ی به‌هره‌مندی له‌ توانایه‌کی باش و رێبه‌دیکه‌رانه له‌ چاره‌سەرکردنی گرفته‌کان	گوێی به‌رز	٧
ببندریژبوون له‌چاوه‌روانیدا تا ئەو کاتهی گرفته‌که به‌یه‌ک جاری چاره‌سەر ده‌کری	گوێی نزم	٨
پیشاندانی به‌زه‌بی له‌ ژێر پال‌ه‌په‌ستۆدا. ئەگه‌ر پتویسته چاره‌سه‌ریک ئیستا بدۆزیت‌وه هه‌رچۆنیک بێ ئەم که‌سه چاره‌سه‌ره‌که ده‌دۆزیت‌وه	جووته کۆلمی لیک نزیک	٩
هه‌ره‌وه‌زیکردن بۆ چاره‌سەرکردنی گرفته‌کان، بێ فیزی و وێرای به‌زه‌بی نواندان به‌رامبه‌ر به‌خه‌لکی تر	چه‌ناگه‌ی قوول	١٠
هاندانی هه‌مووان بۆ هه‌ستکردن به‌وه‌ی که گرفته‌که چاره‌سەر بووه " جا چ چاره‌سەر کرابی چ نا- لانی که‌م ئەمه کاته‌کیبانه هه‌موو ئه‌و خه‌لکان‌ه‌ی که له‌ ناردن‌ه‌ی ئاکامی گرفته‌که‌ی نوورهن، ده‌پاریزیت"	لێوی قایلکه‌ر	١١
چاره‌سەرکردنی گرفته‌کان به‌به‌کاره‌ینانی خه‌یال، خه‌یالیکی دا‌هینه‌رانه که ره‌نگه‌ چه‌ندین سال له‌ سه‌رده‌می خۆی پیشکه‌وتووتر بێ	لووتکه‌ی خه‌یالی سه‌ر هێلی موو	١٢

لووتکه‌ی خه‌یالی سه‌ر هیللی موو

چارهسه رکردنی گرفت له پټوهندییهکاندا

گرفت من ئەو شیوانه‌ی داهینه‌رایه‌تیم هه‌لبژاردوو که یه‌کجار جیا کراوه و ته‌نانه‌ت سه‌یرن.

لووتکه‌ی خه‌یالی سهر هیللی موو، له‌به‌رئه‌وه‌ی به‌تایبه‌تی پټوهندی به‌رامانیکی داهینه‌رانه‌وه هه‌یه، شوینی خۆی له ناو ریزه‌نده‌که‌دا کردووته‌وه. هه‌ر هه‌موومان خاوه‌نی ئەم هیمایه‌ین و ده‌توانین به‌هیزی بکه‌ین، به‌لام هه‌ندێ که‌س ئەم هیمایه‌یان به‌گه‌وره‌یی و به‌جیگیری پټ به‌خسراوه. ئەم هیمایه‌ هاوړیتی تاکه ئاریشه‌یه‌که: خه‌ریکبوون به‌هه‌موو خه‌لکی تر به‌تایبه‌تیش ئەوانه‌ی که هه‌ست ده‌که‌ن خه‌یاڵکردن هه‌ر شه‌یه‌یان لی ده‌کا.

به‌لام دوکتۆر "ئه‌ندروو وایلز"ی بیرکاریزان گازنده‌ ناکا. بلیمه‌تییه سه‌روئاساییه‌که‌ی یارمه‌تی داوه تا دوا ببردۆزی "فیرمات" به‌سه‌لین. ره‌نگه‌ بللی کاریکی چه‌ند مه‌زنه، فیرمات هه‌ر کتیه؟ به‌لای هه‌ندیک بیرکاریزانه‌وه فیرمات لانی که‌م وه‌ک "ئیلفیس" گرینگه و بۆ ماوه‌ی ۳۵۰ سال بیرکاریزانان هه‌وللی سه‌لمانندی ببردۆزه‌که‌یان ده‌دا.

به‌م دواپانه‌ش "سیسیلیا بارتۆلی"ی خانمه‌گۆرانیبیژی گه‌نجی خاوه‌ن ده‌نگی میژۆ سپرانۆ له پيشاندانی ئەو شیوه‌ نائاساییه‌ی هیللی موو به‌جیهان شه‌رمی نه‌کردوو. هه‌نگاوکی جوانه. هه‌چ که‌سیکی خاوه‌ن ئەم هیمایه‌ نابی بېشاریته‌وه. گرفته‌کان جیهان خوازیا‌ری رامانیکی زیاترن.

شاره‌زایانی تری پامان "ماریا گۆپپرت ماير" و "رۆدۆلف ئیلل مۆسباور"ی فیزیا‌زن و با "میکي ماوس"ی داهینه‌رتیرین که‌سایه‌تی کارتۆنی له ئەمریکادا له یاد نه‌که‌ین. ئاخۆ ده‌ترانی که له رووی هیللی مووه‌وه، میکي زۆر له باوکی خۆی واته له "والت دیزنی" ده‌کا.

ستراتیجییه تهکانی فرۆشیاری

فرۆشیاری کاری کهسی خا و خلیچ نییه. هه ندیک جار پئویسته تۆ به دهستوبردی ههنگاوی بنیی. یه کهمین هه لۆیستی کارهینه کانیشت هه لۆیستیکی نهگۆره.

ته نیا له باریکدا نه بی که تۆ بازار دۆزه ره وه یه کی ته له فۆنکار بی نه گهر نا خویندنه وه ی روو ده توانی له فرۆشیاریدا یارمه تیت بدا.

روو خویندنه وه ده توانی یارمه تیت بدا نه که ته نیاش له لقیکی فرۆشیاری وه که کۆفرۆشی یان تاکفرۆشی یان بازارگانی یان ده زگیپی واته له فرۆشیاری نه ریتیدا. نه گهر تۆ قایلکار یان وانه بیژ یان به ریوه بهر بی یانیش هه وه ل بده ی کهسیک بۆ نه جامدانی کاریک هان بده ی، نه وا کاری تۆش ده چیته خانه ی وشه ی "فرۆشیاری" یه وه و نه و نامۆژگاریبانه ی له م به شه ی کتیبدا هاتوون یارمه تیت ده دن کاره که ت به کاردانیه کی زۆتره وه به نه انجام بگه یه نی.

نیازی یارمه تیده رانه

"نۆپرا وینفری" هه موو رۆژیککی ژبانی خۆی به پارانه وه بۆ هه مان شت: "خزمه تکردن به خه لکی تر" به سه ر بردووه. شتیکی سه رسریمینه. نه و داوا ی سه رمایه ی زۆر و به ملیونه ها جه ماوه ر و ته نانه ت ناوبانگیشی نه کردووه. جارێ هه ر له وه گه ری که نه و زهنگینترین ئا فره تی نه مریکیی خۆپیتگه یه نه ر بووه. به لام هه روه که له دیمانه یه کی له گه ل " Redbook Magazine" دا هاتووه نۆپرا له ناخی دلپیه وه ئاواتی خواستووه که سیکی سوودبه خش بی.

سه رکه وتنی نۆپرا پشتنه ستوور به چه ند هۆکاریک بووه، به لام رهنگه نه وه یان که باس کرا بۆ خه لکانی وه که من و تۆ گرینگترین هۆکار بی، چونکه ئیمه به ئاره زووی خۆمان

دهتوانین ئەم ھۆکارە لە ئیستاو پتەوتر بکەین.

گرینگە نیازی تۆ یارمەتیدانی خەڵک بێ. لە رووی کردارییەو ئەم نیازە گرینگە چونکە زۆربەیی خەڵک بۆ پەیبەردن بەئیرەبی ھەستیان تیژە. ئیمە لە دۆزینەوہی ئەو کەسەیی کە بیهوئ کالایەکمان پێ ساغ بکاتەوہ وەک سەگی راو بۆژەنین.

ھەروہا کاتیک کەسێک بەو چاوانەیی ھیمای دۆلاریان (\$) تیدا دیارە، سەیرت دەکا و دڵساردی دات دەگرێ، ئاخۆ ھەز ناکی نیازیکی یاریدەدەرانی راستەقینە کیشت بکا؟

ھاوشیوہی تۆ، کارھینانی تۆش ھەست بەم شتانی دەکەن. کەواتە تەنانەت لە پیناوی خۆتدا گرینگە نیازت بەتەنگەوہاتنی کارھینانی فرۆشیارییەکەت بێ. خۆیندەوہی روو دەتوانی ھاوکاریی ئەوانەمان بکا کە نیازیان پاکە بەتایبەتیش لە کاتی ھەلچووندا. تەنانەت فینکتیرین بەفر واتە ئەو جۆرەیی کە بەھۆی سپیپەتیەیی ھەناسەیی مرۆف قەتیس دەکا، بەرگەیی قەرەپەستان ناگرێ و شلۆقەپەک دەگورپت. بەھەمان شیوہش ویستە نیازچاکانەکانمان دەگورپت.

بەلام خۆیندەوہی روو، سەرچاویەکی سەرسرھینە بۆ راھینانی مرۆف. لە سەعات ٣ی پاشنیوہوہی روو پاشنیوہوہی ھەینیدا بەراشکاوی ئەو کاتەیی کە تۆ لە خەڵک وەرەس بووی، بۆ خۆت سوود لە رامان لە لووتیک یان چەناگیەک وەرەگرە.

ئەو کاتەیی لووتیک پێ دەنیتە ناو پێشانگایەکەت بۆ چەند ساتیک خۆت بەخۆیندەوہی ئەو لووتە سەرقال بکا. دەربرینەکە پشتگوئ بخە «لەو کاتەیی روژ یان ھەفتەدا ھەرچونیک بێ، نەتۆ و نەکرپارەکەش لە دەربرین خۆیندەوہ ھیچ سوودیک وەرناگرن». چالاکانە بۆ بەھرەیک یان دووان بگەرێ پاشان بۆت دەرەکەوئ کە بۆچی کریارەکەت کەسێکی تایبەتە. بەم شیوہی تۆ لە خۆوہ خۆت لە ناو فرۆشیارییەکی ھاوتای دیمەنە بەفریکی پر ھەست دەدۆزییەوہ. تۆ دەتوانی لە دیدگایەکی نوپوہ سەیری ئەو کەسە بکەیی.

بێگومان کەشوہوہی فرۆشیاریی ئەم سەردەمە نالەبارە. کریاران بێ ئەوہی شەرم بکەنەوہ لە کریندا نرخەکەیان بەلاوہ گرینگە. راشکاوانە ئەوان زۆربەیی جار بەچاویک کە ھیمای دۆلاری (\$) تیدا دیارە، سەیری ئیمە دەکەن، یان مەگەر لەوہ دلتیا بن کە ئیمە پیداووستیەکانی ئەوان بەھەرزانتیرین نرخ و لە ھەمان کاتدا بەخیرایی رادەستیان دەکەین دەنا ھەر ئاوریشمان لی نادەنەوہ.

ئەگەر مرۆف لەلایەن کریارەوہ وەک کالایەکە ھەلسوکەوتی لەگەل بکری وەک ئەوہ وایە

که وهک نامیږیک بۆ سیکس سهیر بکریټ «همم، نهگه کړپاره که زور بهدیش بى ږهنگه بههر دوو شیوه هه لسووکه ووت له گهل بکا». که واته سوپاس بۆ خوا که تۆ ویستی نازادت ههیه و شاره زاییت له خويندنه وهى ږوو وزه به خشی نه م ویسته ته. نه و کاته بى تۆ ږپیار ددهى کړپاره که ت وهک مرؤفیک سهیر بکهى، نه م باره له توه بۆ نه ویش دهگواز ږیته وه. جهخت بکه وه له سهر ناخافتنى نیوان دوو که س نهک دوو پارچه شت.

دلى خوت خوش بکه

ته نانه ت نهگه ر نیازیکى ږر شکوشت هه بى و باشت رین هه و لیشى بۆ بدهى نه وه له خووه سهر که وتنى به دوا دا نایه ت. ئا له و کاته دا هه ستنیکى گالته جارى ده توانى له له ږووخانى وره بټپار ږى.

له کوټایى وانه کانمدا داوا له قوتابیان ده کرى، فؤرمه کانى هه لسه نگاندن ږر بکه نه وه. زور بهى جار قوتابیان سروشم بۆ دینن. هه ندیک جار ږیشن نیازى به که لکم ږیشکیش ده کهن. به لام ناوه ناوه تېبى نییه کانیان ده بیته هوى نه وهى به بونهى دژوار بوونى بارودوخه که، هه ست به بارگرانى بکه م. گرینگ نییه من به در ږیایى وانه کان چهن لاپه ره زانیاریان ږیشکیش بکه م، به لام شتنیکى چاوه ر وانکراوه په که کومه لیکیان له چهنگ به رنه که وتنى نامیلکه کانه وه ببولینن. کومه لیک قوتابى گله یى له وه ده کهن که به رادهى ږیویست له بابته که شاره زانیم «به ره چا وکړدى نه وهى بابته که له داهیتانى خووه نه مه یان تېبى نییه کی سهیره». هه ندیک قوتابى ته نانه ت له وه په ست بوون که وانه که به گوږه ی نه شوین و ریکه و تهى که له ناو که ته لوگه که دا هاتووه، نه و تراوته وه «به راستى؟ نهى چون وا ریک که و توه هه ر هه موومان لیره ناماده بین؟».

له جیهانیکدا که مرؤف ناتوانى دلى هه موو لایه ک رازى بکا، لانى که م ئیمه ی ږووخوینه وه به رده وام ده توانین خه لاتی دلنه واییکردن ببهینه وه. هه ر شتنیک ږوو بدا ئیمه ده توانین زانیاریى ږوو خويندنه وه مانى ږى ده وله مند تر بکه ین.

به م جوړه هه ر کاتیک نیازى تۆ بۆ خزمه تکردن به خه لک هېچ قازانچیکى لى نه که وپته وه ده توانى سوود له پلانى "باء" وه ر بگرى: ږى بکه نه و تا ده توانى فیږ به. هه ندیک جار نه و خه لکانه ی له پیشه کانى خزمه تگوزاریدا کار ده کهن هه ولیکى زور ددهن بۆ نه وهى خه لکى تر به ږیکه نین بټن. ئیمه له بیرمان ده چى له گهل خو مان به به زه یى بین. خويندنه وهى ږوو ده توانى لایه نیکى گالته جارى بۆ هه لسووراندى ئیشوکاره که ت زیاد بکا.

من و هاوسهرم هه رگیز ئه و ئاههنگه مان له یاد ناچێ که داوام لێ کرا تییدا وهک رووخوینه وه کار بکه م. "ئیلقیرا" ی میواندار داوای لێ کردبووم یهک سهعات کار بکه م له بهرئه وهی نرخه که ی پێ زۆر بوو له توانای دانه بوو زیاتر له یهک سهعات سوود له خزمهتگوزارییه که م وه بگری. که سیکی زۆر قیرسچمه بوو بۆیه هاوسهرم منی به ئۆتۆمبیل گه یانده شوینه که و بریاری دا له ناو ئۆتۆمبیلدا چاوه روانم بێ. پاشان ئییه ده بوایه راسته وخو بچوو یاین بۆ ئاههنگی له دایکبوونی ئاوه لیک. ئه و کاته ی بۆ خواحافیزی دهستم بۆ میچ راوه شاندا، چالاکانه خۆم گه یانده ئه و شوینه ی که تییدا ده بوایه ده موچای پرچۆشترین کۆمه لێکی میوانان بخوینمه وه. ئیلقیرا نیگه ران بوو و ده بوایه نیگه ران بێ. چه ناگه زۆر چه ماوه که ی ئاماژه ی به وه ده کرد ئه و میواندارێکی زۆر به خشنده یه و بۆ ئه و هیچ شتیک به راده ی پێویست به شایانی میوانه کانی نین. له هه مان کاتدا ئه و خاوه نی کونه لووتی شیوه سیگۆشه ی زۆر بچووک بوو که ده رخه ری ئاریشه یه کی سه ره کییه له پاره خه رجکردندا. میوانداره سه رلێشیواوه که مان چ چاریکی هه یوو؟

به ئاشکرا میوانه کان ده یانویست من زیاتر بمینمه وه و له بری ئه وه ئیلقیرا ده بوایه پاره بدا و هه رچه نده له مال و خێزانه که یرا ده وله مند ی ده خویندرا یه وه، به لام کونه لووته کانی ئیلقیرا هه ژارییان لێ ده باری. ئه و کاته ی که خۆم بۆ رۆیشتن ئاماده ده کرد پرس یاری ئه وه ی کرد ئه گه ر زیاتر بمینمه وه چه ندی تی ده چی. من کرێی سه عاته کاریکی خۆم پێی وت. له بهرئه وهش که ههستم به به هره ی لووتی کردبوو، جه ختم له وه کرده وه ئه گه ر ئه و حه ز بکا ده توانم به چاره که سه عاتیش کار بکه م.

ئیلقیرا وتی: "ته نیا یهک چاره کی تر".

بۆیه من له وێ مامه وه و بۆ چاره کیکی تر به رده وام بووم له روو خویندنه وه. پاشان چاره کیکی تر و چاره کیکی تر و چاره کیکی تر... تا راده یه ک ههستم کرد که من شه ره زادم و ئیلقیراش هه زار و یهک شه وه. هه رخوله کیکی پێ ده چوو دوا خوله ک بێ بۆم. ئه و کاته ی کاره که م کۆتایی پێ هات به نزیکه یی چوار سه عات کارم کردبوو. که گه رامه وه بۆ ناو ئۆتۆمبیل میچ راکشابوو. قاچی خستبووه سه ر داشبۆردکه و کورسییه که ی بۆ پشته وه چه ماندبووه وه.

به لێ، هاوسه ره سه رسرماوه باش و شیرینه که م له که رویشکه خه وێکدا بوو. من هه ر پێیم نه وتبوو ئه وه نده زۆرم پێ ده چی، له بهرئه وه ی تا کۆتاییه که ی مه زنده ی ئه وم نه ده کرد

چەند چارەككىكى تر زياد دەبى. ئىمە پىكەۋە بەم ئاكامە نەۋىستەكياىانە پى كەنن. مېچ بۇ ماۋەى چوار سەعات بەندىكى كۈنە لووتەكانى ئىلفىرا بو.

بەردەوام لە كاتى سەيركردنى خەلكدا دەبىنى ئەوان بەگوپىرەى ۋوويان ھەلسوكەوت دەكەن. رەنگە لە ھۆلى شانۇشدا نواندىكى سەرنجراكىشتەر لەو جۆرە ۋۆلگىرانە نەبىنى. ئەو كاتەى تۆ ھەست بەكەى لە ناو ئىشوكارىكى سىستدا بەند بووى لانى كەم دەتوانى چىژ لەو جۆرە شانۇيەى تايبەت بەۋووخوئىنەۋان ۋەربىگرى.

كەسى دەسەلاتگىر بدۆزەۋە

زۆر لەسەر بىروبوچوون ۋۆيشتىن. ئىستا كاتى تايبەتەكان ھاتوۋە ۋ بۇ فرۇشيارىك ھېچ شتىك پتر لە دەسەلات تايبەتتر نىيە.

ئەو كاتەى كىرپار زياتر لە كەسىك بى، پىۋىستە بزانى كى برىاردەرە ئەگىنا ماندوۋبوونەكەت ھېچ ئەنجامىكى لى ناكەۋىتەۋە. بەگوپىرەى جۆرى فرۇشيارىيەكەت ۋ ئەو راھىنانەى ۋەرت گرتوۋە بەئەگەرى زۆرەۋە شارەزايىت لە زمانى جەستەدا پەيدا كىردوۋە. تۆ فىرى ئەۋە كراۋى چۆن رىزبەندىكى پلەكانى كارى ۋ سىياسەتەكانىش بخەملىنى، بۆيە دەتوانى كەسى سەركردە دەستنىشان بەكەى. ئىستا ئەگەر خاۋەنى ھەر جۆرە كارتىكت بى بۆچى رامان لەو بەشانەى ۋو كە ھەلگىرى ھىزن ناخەيە ناو كارەكەت؟ ئەگەر تۆ لەگەل ۋتوۋىژكارانى شارەزا مامەلە بەكەى يان لەگەل ئەۋانەدا كە لە شارەندەۋەى ھەستەكانىان راھىنانىان پى كراۋە، ئەم جۆرە رامانە بەرادەيەكى زۆر سوۋدبەخش دەبى. بەھاۋتابوۋنى ھەموۋ مەرچەكانى تر ئەو كەسەى كە برىارى كۆتايى دەدا، زۆربەى ئەم تايبەتمەندىيانەى خوارەۋەى ھەيە:

۱- بەرجەستەيى كۆلم

ئەو كەسەى كۆلمى لە ھەموۋان زياتر دەرىپەرىۋو بى زۆربەى كات بى ۋەچاۋكردنى ئەۋەى ئاخۇ ئەۋانى تر پالپشتىكى دەكەن يان نا لە برىارداندا پىشەدەستى دەكا.

۲- دەرىپەرىنى لووت

لووتىك كە لە لاروۋەۋە زياترىن دەرىپۆقانى ھەبى ھى كەسىكى راھاتوۋە لە كارتىكردنىكى زۆر لەسەر خەلكى تر.

۲- دهرپه پینی چه ناگه

ئه گهر بارودۆخه که بپیته بارودۆخیکی پکابه رانه وا چاوه پروان دهکری که سی خاوهن هیرشبه رانه ترین چه ناگه سهر بکهوئ و ئه گهری سهرکه وتنیشی زۆره.

پرسیار: ئه ی ئه گهر هه موو فاکته رهکان هاوتا بن؟ ئه ی ئه گهر به رامبه ر به یه کترکردنی چه ناگه و لووته کانیا ن و ئه و ئه ندامه که ی تر... ناوی چی بوو، گیژت بکات؟ وه لام: بۆ سانا کردنی کاره که که سی خاوهن دهرپه پیه ترین چه ناگه ده ستنیشان بکه .

پرسیار: پاش ئه وه ی ده ستنیشانمان کرد ئینجا چی بکه ی ن؟

وه لام: هه ر جاره ی قسه یه کی گرینگ ده که ی یان ئه و کاته ی به ره و کو تاهینانی فرۆشیاری به که ت ده چی، به که م جار سه یری ئه و که سه بکه . هه روه ها هه ر کاتیک که سیکی ناو گروویه که سکا لایه ک دژی وه لامی تو به رز بکاته وه، پاش ئه وه ی تو وه لامی ده ده یه وه به نیگایه کی دلنیا که ره وه ی خیرا سه یری پله به رزترین که سه که بکه .

دانانی یه که مایه تیبه کان "به گویره ی یه که مایه تیبه کانئ هوان"

هه لبه ته پیویسته تو هه ستیار بی به رامبه ر به وه ی ئاخو کاره ی نه که ت سه به ره ت به یه که مایه تی خوی له و کالایه ی تو ده یفرۆشی، چ شتیکت پی ده لی. له گه ل ئه وه ش هه روه ک ده زانی خه لک به رده وام ته واوی راستیبه که ت پی نالین. هه ندیک جار بۆ خو شیا ن نازانن چ شتیکیان به لاوه گرینگه .

به لام هه ندیک جار پرویا ن ده توانی ئه مه ت بۆ روون بکاته وه. به کتیک له هه ره بنه ره تیه ترین بابه ته کان سه به ره ت به کریار، به که مایه تیبه کانئ ژیا نیه تی که له پروویه رهکانی به که مایه تیدا خو یان ده رده خه ن. بۆ به ده ستهینانی با شترین به ره نه جامه کان پیویسته هه ستیاری بنوینی، به رامبه ر به و شته ی کریاره که ت زا ره کییا نه پیتی ده لی، به لام با ئه و شته ی بۆی دا بین ده که ی به گویره ی ئه و زانیاری به بی که له پروویه وه ده خویندریته وه.

له فرۆشیاری به که ت به گویره ی پروویه رهکانی به که مایه تی به لاده ستترین که سه ده ست به کار به. خویندنه وه ی پروویه رهکان زیاتر له ۵ چرکه نابات «ئه گهر ئه م پروویه رانه به و راده یه ئاشکرا نه بوون که له سووکه نیگایه کدا بخوینرنه وه واتای ئه وه یه پیویست ناکا ره چاوی ئه م هیمایه بکری.»

۱- ئه گهر پروویه ری به که م گه وره ترین پروویه ر بوو

ئەم خەلکانه شهيداي بېرۆکه کانن. کهواته له وه دلتيا به که باکگراونديکى تيؤرىي تير و تهؤييان له بارهى ههريهک له تايبهتمه ندييهکانى ئەو کالايهى که دهيفرؤشى بؤ دابين بکهى. بؤ نموونه ئەگەر کالايه کهت پرؤگرامى کؤمپيوتهرى بى تهنيا باسى تواناي پرؤگرامه که مه که. ئەوهش ږوون بکه وه که بؤچى پرؤگرامه که بهم شيويه بهرنامه ږيؤيى بؤ کراوه و ئامانج له دانانى پرؤگرامه که چى بووه و گرينگى ئەم ئامانجانە چين؟

۲- ئەگەر ږووبهرى دووهم گه وره ترين ږووبه ر بوو

پالنه رى ئەم خەلکانه فراوانخووزييه. جهخت بکه وه له سه ر دهسکه وته کان. چهندي ئەنجامه کان که سيتر بن، ئەوهنده باشتره. بؤ فرؤشتنى ئەو پرؤگرامه کؤمپيوته رييه پرسيار بکه و بزانه که سه که پرؤگرامه که بؤچى به کار دههينى و پيشانى بده که وا ئەو به کام ږيگه دهتوانى بهماندوو بوون و کاتيکى که متر بهر نه جاميکى زياتر له بهر هه مه کهت دهسته بهر بکا.

۳- ئەگەر ږووبه رى سييه م گه وره ترين ږووبه ر بوو

ئەم خەلکه خاكييه له گه ل تودا ههست بهئاسوودىي ناکهن، مه گه ر تۆ له نومايشکردنه کهتدا ږووراست بى. بؤ نوکته کردن و دهمه تهقى و قاوه خواردنه وه هه ردهم دهرفهت بهر خسيته. له ږووى زانياريه وه هه ر راستيه که که بتوانى بهر وه به پيناسه ي بهر هه مه که بدا، باس بکه. بؤ نموونه ئەگەر جؤږيکى تايبهت له پرؤگرامى کؤمپيوته ر له کاته دا پرفرؤشتري جؤږ بى هه ر ده بى باسى بکهى.

پرسيار: ئەى ئەگەر کارهينه کهت خاوهنى ږووبه رىکى سييه مى گه وره بوو، به لام گوئى گوئشه کراوه شى هه بوو؟ ئەى ئەم جؤږه خه لکه ته نانهت ئەگه ر که سانىکى خا کيش بن، ناپتړه و کار نين؟

وه لام: ده م خوئش، وريا به له کاتى مامه له کردن له گه ل کارهينىکت که خاوهنى ږووبه رى سييه مه، زه ره ي نييه ئەگه ر چاويک به گوئشه ي گوئيدا بخشيئى. ئەگه ر کارهينه که ي تۆ خاوهنى گوئى زؤر ده رپه رپو بى تاکه وشه يه کيش له باره ي باو بوونى بهر هه مه که مه درکيئنه. ئەگه ر به بيرت بيته وه بؤ ئەم خه لکانه جيا بوون له جه ماوه ر مايه ي شانازييانه. ته نيا باسى تايبهتمه ندييه به سووده کان بکه و هه روه ها هه ر راستيه که که سه لپنه رى کاراييى تايبهتمه ندييه کان بى.

پرسيار: مه به ستت ئەوه يه مرؤف دهتوانى پيشبيني ئەوه بکا چ کاتيک بانگه وازکردن بؤ

وارسکه "غەریزه" ی یه کرهنگی له گهڵ کۆمه لگه دا ئەنجامی پێچهوانه ی لێ ده که ویتته وه؟ وه لام: زۆر جار تۆ ده توانی پێش بینه یی ئەوه بکه ی. ته نانه ت ئەگەر کرپاره که ت هه رزه کاریک بێ واته له و قوناخه ی ژیان دابی که کاریگه ریه کان ی هاو پێ له سه ر مرۆف له پێ هێزترین ئاستی خۆیدا یه، رووی هه رزه کاره که بخوینه وه و ئەگەر ئەو خاوه نی گوێی گۆشه کراوه بوو یان رووبه ری یه که می گه وره ترین رووبه ر بوو لافی ئەوه لێ مه ده که: "ئەوه پێر فۆشترین کالای ئیمه یه".

خه لکێک که گه وره ترین رووبه ری یه که مایه تییه کان یان رووبه ری یه که م بێ، ده توانن له سه ر رێباز بکێ هۆشه کیانه برۆن که رهنگه به سووک سه یرکردنی خه لکی تر هاو پێی ئەم رێبازه بێ. ئەگەر تۆ بکێ به ره مه که ت به دلی هه مووانه کاره ی نه ری تێچوو ه که ت رهنگه به هۆی بیروبا وه ره وه لیتی نه کری.

خۆگۆنجاندن له رووی بیر وه

که بێینه سه ر باسی بلیمه تیش یه که یکه له و رێگه یانه ی که تۆ به هۆیه وه ده توانی بلیمه تییه که ی خۆت سه له یینی ئەوه یه که زیاتر له جوړه لۆجیکتیک پێ په سند بێ. تۆ ههروهک هه ماهه نگیکاریکی فرۆشیاری رهنگه له گه ل خه لکی ئەوتۆ مامه له بکه ی که به تیکرا به شیوه یه کی جیاواز له تۆ بیه ره که نه وه. ئەگەر تۆ بتوانی خۆت له گه ل شیوازی بیرکردنه وه ی که سێکی تر بگۆنجینی به م شیوه یه فرۆشیارییه که ت ده بوو ژینییه وه.

ئەمه گرینگترین هۆکاره له و باره ی که کالاکه ت تۆ خزمه تگوزارییه کان بێ. بۆ نمونه تۆ ههروهک ده لالکی خانوویه ره، یان پسه پۆریکی ده روونی له بواریکی رکا به رانه دا کار ده که ی. ته نیا ئەوه به س نییه که هه سته کاره یینیکی ری تێچوو به هۆی ئاستی زاناییی خۆت بجوولینی. ئەگەر تۆ بتوانی زانیارییه که ت له گه ل خانه کان ی میشکی کاره یینه که تدا بگۆنجینی، ئەمه شایه نی ریزلینانیکی زیاتر ده کا.

رهنگه ئەو ئامۆژگارییه ت به رگوێی که وتبێ که ده لێ مرۆف به لاساییکردنه وه ی زمان ی جه سته ی خه لک، ده توانی بۆ خۆی هاو پێ بدۆزیتته وه و ههروه ها کاریگه ری له سه ر خه لک هه بێ. ئەگەر کاره یینه که ت قاچیکی له سه ر قاچی تر دابنی یان له سه ر کورسییه که بۆ پێشه وه بجه میتته وه یان سه ری خۆی به لای راستدا لار بکاته وه، تۆش هه مان کار بکه. ئەمه کاریگه ری هه یه له به ره ئه وه ی جه سته و میشک پێوه ندییان به یه که وه هه یه. ئەگەر تۆ به واتای وشه وه خۆت له شوینی کاره یینه که ت دابنی ئەوا به شیوه یه کی ره وان بێژیانه دووباره

دهگه ږيپه وه سهر دؤخى جارانى خوشت.

به ههمان شپوهى هم ناموژگار يپه نهگه تۆ لاسايي شپوازه هوشه كيپه كان بكه يپه وه ده توانى تهنانهت نه نجامى باشتر وده دست به ينى. لووت و برو نهو شتهى كه پيويسته بيزانى، بوټ دابين دهگه. له لووته وه دست پى بكه. كار هينه كه ت چ لوجيكيكى له لا په سنده؟

- چه ندى لووتى كار هينه كه ت ږيكتر بى نه وه نده زياتر ږيز له پيشكيش كړدنكي سيسته ماتيكى دهگرى. بويه به پيى ليسته يه كى پيدا چوونه وه كار بكه يان وا پيشان بده كه له سهر ليسته يه ك ده ږوى.

- نهگه لووته كه قيت بى به دنيا يپه وه پيويسته له جياتى نه وهى به تهنيا باسى راستيپه كان بكه، سهرنج بو ههسته كانيش ږا بكيشى.

- بو لووتى چه ماوه له باسه كه تدا تا راده يه ك جوانيپه كه دلږ فين بكه. نه وه دنيا ترين "لوجيك" ه بو زال بوون به سهر ههسته كانى هم جوړه كار هينه.

پرسيار: بوهسته. تۆ ناموژگار يپه دهگه كى كه بل يم: "هم ناميره تيكه لكره خاوه نى دلږ فين ترين په نكي سپي زه رداوه؟" په نكه من ماوه يه كى زور له فروشتنى كه لويه لى بچووكدا كارم كړدى، به لام باوه ږ ناكه م جوانى له فروشياريدا خاليكى نه وه نده گرینگ بى.

وه لام: راست دهگه. هه نديك جار تۆ له بهر هه مه كه دا دلږ فينه را يه تپه كى هونه رى نادو زيبه وه مهگه ږ خوټ نه نديار بى. به لام ده توانى به كورتى باس لهو شتانه بكه كى كه له گه ل هه ستى جوانناسي كار هينه كه تدا ده تبه ستنه وه بو نمونه بابتهى وهك په نكي كور هويپه كانى. له بيرت نه چى كه پيويسته باس له وه بكه كى كه چوڼ كالا كه ت يارمه تپى كړ ياره كه ت ددا تا داهينه رانه تر كار بكا.

له گه ل برو كانيان بدوى

كاتيك به گوږه رى لووت و لوجيك خوټ له گه ل ئاراسته ي بيرو راى كار هينه كه تدا گونجانده، ئاورپك له برو بده وه. شپوهى برو ده توانى زانياريت له سهر چوڼيه تپى جيگير كړدى ئاستى فروشيارى بو دابين بكا.

۱- خه لكى برو ږيكت لايه نگرى بيرو را يه كانن

جەخت بکەوێ لەسەر بێرۆکەکان. بێرۆکەکان ڕەنگە دەربارەی سوودە لۆجیکییەکان بن. یان ڕەنگە لەبارەی هەستەکان بن. ڕەنگە لەبارەی جوانی و داھێنەراییەتیش بن. تایبەتمەندیی بێرۆکەکان هەر شتێک بێ، پێویستە بەخێرایییەوه باسەکەت بکە. ئەوێ سوودی نییە ئەوێهێ کە تۆ لە یەک خاڵدا بچەقی و چاوەڕێی کاردانەوێهێکی بەجۆش بێ. کارهێنی برۆ ڕیک چیژ لەوێ وەرەگرێ کە تۆ لە ناو ئەلقەکاندا باز بەدی و هەرچارە باسی بێرۆکەییەکی بۆ بکە.

۲- خەلکی برۆ کەوانەیی گرینگی بەهەستەکان دەدەن

بۆچی وەسفی فرۆتەنییەکەت بەگێرانەوێ بەسەرھاتەکانەوێ نارازینییەوێ؟ باس لەوێ بکە کە چۆن فرۆتەنییەکەت بوو تە هۆی ئەوێ خەلک هەستێکی باشتریان هەبێ «تۆ دەتوانی چیرۆک لەسەر هەر بابەتێک بگێرییەوێ بەمەرجێک چیرۆکەکان بەجۆش و بەتام بن و پێوەندییان بەهەستەکانی خەلکەوێ هەبێ.» بۆ زالبوون بەسەر کارهێنەکاندا لایەنی عاتفی خۆت بەکار بەینە.

۳- خەلکی برۆ هەشتی پێویستیان بەدەسەلاتە

ئەگەر کارهێنیکت پێویستی بەدەسەلات بێ ئاخۆ چۆن دەتوانی ئەم پێویستییە دابین بکە؟ هەر زوو لەوێ دانیایا بە کە پرسیار لێ بکە: "کام لایەنی ئەم بەرھەمە" یان خزمەتگوزارییە" بەلاتەوێ گرینگترە؟" ئەگەر دەرھەتیک بۆ کارهێنەکەت برەخسینی تا بەم ئاسایە گەفتوگۆیەک دەست پێ بکا، ڕەنگە ئەم کارە یارمەتیت بدا بۆ تێرکردنی پێویستی ئەو کارهێنە بۆ لەسەر دەسەلات مانەوێ، هەر وەھا هەر کاتێک بگونجی بەشێوێهێک پێرەوێ لەسەر کردایەتی کارهێنەکەت بکە تاکو ئەو هەست بکا گەفتوگۆیەکە لە ژێر ڕکێفی خۆی دایە.

پرسیار: ئاخۆ هەر کارهێنیک جا چ برۆ هەشتی بێ چ خاوەنی هەر جۆرە برۆیەکی تر نایەوێ دەسەلاتی بەدەستەوێ بێ؟

وەلام: تووشی حەپەسان دەبی. ئەگەر لە کاتی ئاخافتندا باش هەستت ڕابگری دەبینی کەسێکی برۆ کەوانەیی تا ئەو رادەییە تۆ بۆ خۆت بتەوێ درێژە بەگەفتوگۆیەکە بەدی، دلخۆشە بەئاخافتن لەگەڵ تۆدا. کەسێکی برۆ ڕیک بەباشی گوێ لە بێرۆکەکانت ڕادەگرێ بەتایبەتی ئەگەر تۆ بەروونییەوێ دەریان ببێ. بەلام کەسی خاوەن برۆی زۆر شتی لە دەسەلات مانەوێ پێ گرینگترە لە هەر شتێکی تۆ دەبێ.

پرسپار: ناخو هېچ کارهېنېک پېتى نه وتوو ههست دهکا تو کاتي لى بهفيرو ددهى؟
وهلام: زور کارهېن نهو کاتهى کار له کار دترانزى واته پاش نهوهى گهرموگورپيان
نامېنى نه مهت پى دهلېن. بهتاييه تى ږچاوى کارهېناني خاوهن دوو چاوى قوول بکه. نهوان
تاماوويهکى زور دريژ پاش نهوهى شوورهيهکى گهورهى چين يان ديوارىکى گهورهى
گومانيان ږوناوه، بهناو ږوتهکانى نه زاکه تدا گوزهر دهکهن.
ههستى زگماکى بهردهوام دهتوانى وريات بکاتهوه له پاشهکشهکردنى نهېنې کسېک له
ناخافتنى تو. بهلام تو دهې گرينگيهکى تاييهت بدهى بهکسېکى خاوهن دوو چاوى زور
قوول. تا بکرى زوو پرسپار بکه: "رات چيه؟".

کاتدانان

له کومه لگه به مليونان جار بهرنامه رېژيکراوى نه م سهردهمه دا، کات باپه تېکى
بنه رتهيه. نابى تو په له کارهېنه کانت بکهى و ههروهه ناتهوئ نهوان ههست بکهن که تو
کاتيان لى بهفيرو ددهى. بو خوشت ناتهوئ چهقه چهقه رېک کانت لى بهفيرو بدا.
چېکه وتى گوى دهتوانى زانيارى بهنرخت بو دابن بکا. بهتاييه تى ورياي نهو گويانه به که
بهرز يان نزنم.

۱- کارهېناني گوى نزم

نهوان به شپو زېکى به ناگا و به بيرکردنه وهوه برپار ددهن. نهگهر تو زور زوو داواى
برپاردان له سهر فروته نييه کيان لى بکهى، رايان دهچهنى. شتهکه ههروهک نهوه وايه که تو
سهيرى خوشترين بهرنامهى ته له فزيونى خوشت بکهى و بى نهوهى ههستت پېى کردى
نوقمى سووکه بى هوشيهک بووبى. نهگهر که سېک بلې "پخ" تو رادهچهنى. يان ته نانهت
له روانگه يهکى فروشياريه وه تو ده بولېنى. نهگهر له فروشياريدا کار دهکهنى، دهرهفت بده
بهو خه لکهى خاوهن گوى نزم تا هه مو نهو زانياريهى که پيوستيان پيه تى گه لاله
بکهن. پيش نهوهى پيان بلې ماوهى سهيرکردن به سهر چوو و کات کاتي برپاردانه، تا
دهتوانى بېندرېژ به.

۲- کارهېناني گوى بهرز

نهوان خيرا برپار ددهن. به دووباره کردنه وهى وتهيهک سووکايه تى به بليمه تيه
به له زهکيان مهکه.

پرسیار: ئەهێ ئهگەر پێویست بوو من کۆمه له خاڵیکی فرۆشیاری باس بکهم. خۆ تۆ مه بهستت ئهوه نییه یاساکان پێشیل بکهم، وایه؟
وه لām: کێ، من؟ نه خێر به لām له گه ل خه لکی گوێ به رزدا ته کنیکه که بریتییه له پیدانی پوخته یه کی خێرا. ئه وان یه کجار خێرا بریار ده دن. به پێچه وانه ی ئه م باره شه وه له قیزبوونه وه بترازی ئه وان هیچ شتیکی تریان ده ستگیر نابێ.

وریاییبوون له مه ر پاره

له به ره ئه وه ی شیوازی پاره خه ر جکردن له لووتدا ئاشکرا ده بێ، ده توانی به به ستنه وه ی خشته ی کاتیت به کونه لووته کانی کاره ینه که ته وه ئه نجامی باشتر وه ده ست بێنێ.
- له گرینگیدان به کاره ینیکی خاوه ن کونه لووتی خری گه وره، ده ست و دلکراوه به. ئه م جوړه که سانه ده سبلاوترین که سانی سه ر پووی زه وین.
- وه به ره ینه که ی خۆت له سه ر ئه و کاره ینه که ی که خاوه ن کونه لووتی سیگۆشه یی یان کونه لووتی زۆر بچووکن، که م بکه وه. ئه م خه لکانه به ر له وه ی کالایه ک بکرن، پێویستیان به هاندانیکی زۆر هه یه.
- ئه گەر کاره ینیکی خاوه نی کونه لووتی کلپه یییه جه خت له سه ر لایه نه دلکه ره وه که ی فرۆته نییه که بکه وه.
- ئه گەر کاره ینه که خاوه نی کونه لووتی لاکیشه یی بی، هه ول بده تا بکری کالایه که به ده سکه وتیکی شیوا به رجه سته بکه ی ته نانه ت ئه گەر فرۆته نییه که ت مه یموونیکی که ویکراو بی.

پرسیار: ئەهێ سه ری لووت؟ ئەهێ نه مانوت که سه ره لووتیش له شیوازی پاره خه ر جکردندا گرینگی هه یه؟

وه لām: با. ئه گەر تۆ که سیکی خاوه ن سه ره لووتیکی تۆبه لانی ت دی تا ده توانی به باشترین شیوه دلنیای بکه وه. بۆی شی بکه وه که چۆن فرۆته نییه که ت یارمه تیی ده دا تا پاره پاشه که وت بکا، هه ره که چۆن فرۆشگایه نرخداشکینه ره که ی گه ره که که مان پیت ده لێ له ره سیده که تدا چه ند پارته بۆ "ماوته وه" و به م شیوه یه ش پێ ده چی ئه و دۆلارانه ی که به راستی خه رج کراون له به رچاوت به سپێته وه.

ھەۋلداڭ بۇ دۆزىنەۋەي رەخنەكان

كېيە ھەز نەكا زياتر پەسن بدرى؟ گەپان بەدۋاي رەخنە خۆشتىر بەشى ناۋ كارى فرۆشيارى نىيە جگە لەۋ بارەدا نەبى كە بۇ خۆت چەناگەيەكى دەرىپەريوت ھەبى يان خاۋەنى ھىمايەكى تىرى رىكابەرايەتى بى.

فرۆشيارى ئىشوكارىكى سەختە. تەننەت ئەگەر رىقىشت لەۋە بېتەۋە كە خۆت بخەيە ناۋ مەترسىيە نارەزايى دەرىپىنەۋە پىۋىستە گوپت لە رەخنەكانى كارھىنەكانت بى. ۋو خويندەنەۋە دەتوانى ئەم كارە سانانتر يان لانى كەم خۆشتىر بكا. بەرپادەيەكى زۆر پىنج ھىماي ۋو دەرخەرى ھەلسوكەۋتى جيان كە پىۋەندىيان بەنارەزايى دەرىپىنەۋە ھەيە.

۱- چاۋى گۆشەداكەۋتوۋ

ئەم چاۋانە ھى ئەۋ كەسانەن كە لە ناۋ گىرقتەكاندا گەشە دەكەن. لەگەل خاياندنى كىشەكان ئەۋان بەپرسىنى پرسىياري ۋەك "ئاخۇ ھىچ رەخنەيەكت نىيە سەبارەت بەۋ شتەي ئىستا وتم؟" يان "بەراي تۆ ئاخۇ ھىچ حالەتتىك ھەيە كە ئەمە بى سوود بى؟" گەشە دەكەن. باۋەر بگەي يان نا ئەم پرسىارانە ۋەك ئەۋە وان كە داۋا لە رايھىنەرىكى فرۆكەۋانى بگەي چەند كىردەۋەيەكى سەرشىتانه راقە بكا. تۆ دەبى كارھىنەكەت ھان بەدى كە ئەۋ كارە بكا كە تىيدا كارامەيە. لە سەروۋى ھەمو شتىكىشەۋە ئەۋ كاتەي كارھىنەكەت بەئازادى كىشەكان باس بكا پىۋىستە تۆ ھەست نەكەي كە ھەپشەت لى دەكرى. بەيەكەۋە كار بگەن بۇ چارەسەركردنى گىرقتەكان، يەك لە دۋاي يەك. بەم شىۋەيە كارھىنەكەت ۋەك كەسىكى ھاۋتاي خۆي رىز لە تۆ دەنى.

۲- شىۋە دەسەلاتى ئاشتىخۋازانە

ئەگەر فراۋنترىن پانتايىي ۋوۋى كىپاران ۋوۋبەرى ژىر كولمىان بى ئەۋ كەسانە رىقيان لە مشتومرە. ئەۋان مەگەر لەبارىكدا نەبى كە رىگەيان پى بەدى رەخنە بگرن ئەگىنا بەنەزاكەتەۋە رەخنەكانى خۇيان ھەشار دەدەن. ھەر كە لە دەرگەكەشەۋە دەرچوون رەخنە نەدركاۋەكانىيان سەبارەت بەھەرقسەيەكى تۆ، ھەلدەرىژىن. ھەلبەتە تۆ نا بگرە ئەۋ ھاۋسەرى كە تەمەنىكە دەنالنى ئەم رەخنە گرانبەھايە دەبىستى. لەبەرئەۋە بەپىۋىستى دەزانم كە تۆ لەگەل كەسانى خاۋەن ئەم ھىمايە شىۋازەكەت بگۆرى. ۋا پىشان بەدە تۆ كەسىكى كە ھەزت لە گوپگرتن لە رەخنەيە.

ئەگەر بتوانی وا بنوینه تۆ که سیکی که زۆر ریز له خۆت دهگری و زۆر خووت بهوه گرتوو که گوئیستی هه لپژانی رهخنهکان بی و تا رادهیهک تۆ له ناو ئەو بزمه دا دهژی. «کیشه نییه ئەگەر بی تاقه تم بکهی» ئەمه وتهیهکی دلیاکه رهوهیه بۆ ئەم کهسانه. زۆر بهیان گیانیان دهردهچی بۆ ئەوهی دهره تیکیان پی بدری داخی دلیان له لای که سیکی هه لپژیرن. ئەوان رهنگه ته نیا له بهر ئەوهی دلیان دادهمرکی شتیکت لی بکرن.

۳- لیوی زۆر ته نک

به بیرت دیته وه که خه لک له پرووی خو ئاشکرا کردنه وه چند جیاوازیان له گه ل یه کتر ههیه؟ باری ئاسوده یی خۆت فه رامۆش بکه. که سیکی لیو ته نک حه ز دهکا له سه ر شتوازیکی ئیشوکارییانه گف توگۆ بکا. نه بادا ئەو هه لیه بکهی و ده ست به گف توگۆیه کی تایبه ت به هه ر شتیکی که سی بکهی.

ناپراسته خو بوونیش بۆ تۆ زهره ری نییه. ئەگەر ئاستی تیگه یشتنت باش بی، که واته پیویسته له گه ل هه ندیک رهخنه ی دیاریکراودا به رخورد بکهی. بۆ نمونه با بلین کاره ئیکت تیبنییه کی داوه که ئاماژه دهره به وهی ئەو جو ره ئامیره فاکسه ی که تۆ ده یفرۆشی زۆر پشت پێ به ستراو نییه. ئەو که سه پاره ی ته واوی به دهسته وه نییه تا دوا به ره مه یکی مودیل به رزتر بکری و تۆش له وه ده ترسی نه وهک ئەو به دهستی به تاله وه له فرۆشگا وه ده رچی. ئەوسا تۆ چۆن ده توانی له گه ل نا په زایییه کی ئەوتۆ مامه له بکهی که به لای کپرا ره که وه ئەوه نده که سییه که ئەو ناتوانی به ئاسوده یی له لای تۆ بیدرکینی؟

تیبنییه کی ناپراسته وخۆ، واته باسکردنی به سه رهاتی که سیکی تر، رهنگه گرتی که سه که بخاته پروو. بۆ نمونه بلی: "هه فته ی رابردوو مامه لکاریکی وهک تۆم هه بوو که یه که م جاری بوو، ئامیری فاکسه ده کری. ئەو له وه ده ترسا نه وهک لاپه رهکان ئەوه نده لوول بخۆن که که لکیان بپریت که چی تاکه لاپه ره یه کی فاکسه یی له لا نه بوو. دوینی ئەو له فرۆشگا بوو. وتی ئەو ئامیره فاکسه ی له منی کپیوو، ژیا نی پرگار کردوو. ئەو پیمی وت: "گرینگ نییه که کوپییه کان له سه ر لاپه ره ی ته نکه وه راده کیشری. ئەوه ی گرینگه ئەوه یه که هه رچۆنیک بی من کوپییه کانم چنگ ده که وئ. تازه ده زانمه وه سه خته پروا بکه م که من به بی ئامیریکی فاکسه تایبه ت خو م ئیشوکارم کردوو".

۴- لیوی زۆر کورت

ئەم لیوانه هاو پین له گه ل په رۆشبوون بۆ راستگویی. ئەگەر تۆش ئەم په رۆشییه ت هه بی

ھەلى ئەۋەي ئەم جۆرە كەسە شتومەكت لى بىكرى زياترە. ئەگەر نا بەشپوھىيەكى كاتى دەبى ھەر خەرىكى سويندخواردن بى. ئەو كاتەي تۆ لەگەل ئەو كارھىنەدا دەدوئى دلىئاي بىكەۋە كە ئەۋە: " راستىيەكەيە، تەۋاۋى راستىيەكە و لە راستى بەدەر ھىچ شتىكى تر نىيە".

تاكايە خۆت بپارىزە لەو دەرېرىنە بى بايەخانەي كە بەھۆيانەۋە گومان لە راستىگۆيىيەكەت دەكرى، واتە دەرېرىنى ۋەك: " ئەگەر راستىيەكەت دەۋى... " يان " راستىرەن بۆچوونى من ئەۋەيە كە... ". خۆ تۆ حەز ناكەي لە ناۋ مامەلەكەدا بۆ خۆت بىيە جىي رەخنە سەرەككىيەكەي كارھىنەكەت .

۵- برۆى نزم

ئەگەر بەبىرت بىتەۋە كەسانى خاۋەن ئەم جۆرە ھىمايەي برۆ، پىۋىستىيان بەۋەيە كە دەسبەجى شتەكان دەرېرىن. لە كاتىكدا كە ئەۋان بەنەزاكەتەۋە لە ناۋ ھزرەكانياندا دەخولتەۋە، لەبەرئەۋەي تۆ دەبۆلئىنى لە تۆ و لە فرۆشەكەشت سارد دەبنەۋە. رەنگە مەيلى كارھىنەكەت بۆ پرسىنى پرسىارىكى گوماناۋى لە سەرەتا يان لە ناۋەراستى رستىيەكەدا سەر ھەلدا. خىرا: ھەر كە ھەستت بەۋە كرد دەسبەجى قسەكەي خۆت بېرە «تەنانەت ئەگەر لە ناۋەراستى رستەكەشدا بوۋى» و بېرسە: "ئەي راي تۆ لەۋ بارەيەۋە چىيە؟".

پرسىار: ئاخۆ لەۋە ناترسىتى كە ھەرۋەك كەسىكى پەشۋكاۋ بىيە بەرچاۋ؟ "تاكايە من لە دوا ساتدا ھەلەيەكەم كرد؟ ئۆھ، زۆر دەترسىم رازىت نەكەم. بەراستى شايانى ژيانم؟

ۋەلام: ئەگەر پىۋىستە گالته بەم ستراتىجىيەتە بەكى، قەي نا. بەلام بۆ مامەلەكەردن لەگەل برۆ نزمەكان ئەۋە بەنامۆزگارىيەكى باش دادەنئىم. بەردەۋام دەتوانى بەھۆى زمانى جەستەۋە، پىشان بەدى كە پرسىارەكەت رەنگدانەۋەيەكە بۆ برۋابەخۆبۋونت نەك ترس.

پرسىار: ئەي بەبۆچوونى تۆ دەقاۋدەق چۆن بزانىن، ئەم برووسكە تىشكدەرەۋانەي گوماناۋىبۋون كەي سەر ھەلدەدەن؟

ۋەلام: ھەر كە برۆى نزم ناسىيەۋە رادىۋى ھەستى زگماكىت بەكار بخە. چاۋ بگىرە بۆ ھەر ھەستىكى كورتخايەنى گومان كە بەروۋى كارھىنەكەتدا گوزەر بكا. ھەر كە بزەيەكى بەتەۋست لەسەر لىۋى بىنى، بېرسە: "كاردانەۋەت بەرامبەر بەۋە چىيە؟" ئەگەر توانىت كاردانەۋەيەكى راستەخۆى راستىگۆ بىيىنى ئەۋا تۆ لەسەر سەكەي بۆ ۋەدەستەھىنانى متمانەي كارھىنەكەت.

پرسىار: چۆن بتوانم بەدۋاى ئەم ھەموۋ ھىمايەدا بگەرئىم بى ئەۋەي سەر لە خۆم

ستراتیجییه تهکانی فرۆشیاری

بشیوینم؟ دهزانی، من حالی حازر سهرم له رینوینیییهکانی فرۆشیاریی خوشم دهناچی. وهلام: خوڤبهبهختانه پئویست ناكا تۆ بۆ سوودوهرگرتن له شارهزایییهکانی خویندنهوهی روو، سهخت تی بکۆشی. جاریک که بهرپیکوپیکی ئەم کتیبهت بهش بهبهش خویندنهوه لهگهڵ بنهماکانی هیمایه جوراوجۆرهکان و واتاکانیان ئاشنا دهبی.

که ئەم بهشهی کتیبهت تهواو کرد دهبهجهی ههول مهده ههموو کاریک بکهی. ستراتیجییهتیکی هیمایهکی روو ههلبژیره که ههزی پی بکهی ههروهک شتیک له بابتهی کونه لووت خویندنهوه، بۆ ههفتهیهک لهسه ستراتیجییهتهکهی من بهردهوام به. بۆ ههفتهی داهاووی بچوو هه دوهم ستراتیجییهت.

پاش ماوهیهک ههستمان لی رادی. پاشان شیوازه نهستهکییهکه زال دهبی. تۆ له ماوهی گفتوگۆیهکی ئاساییدا ئەو کاتهی که جووته چاوکی قوول یان دوو لیوی تهنگ سهیرت دهکهن، له ناختدا دهلیی: "ئاها" و کتومت دهزانی دهبی چی بکهی.

رېز له خوڼان

ئەگەر وا دابنځين که تۆ له سهرهتاوه تا ئەم بهشەي کتیبه کهت خویندیتهوه، نهک ئەوهی یهکسهه هاتیبیه سهر ئەم بهشه «که له راستیدا کاریکی ژیرانهیه» کهواته لهوه تۆ گهیشتووی که رووی تۆ رهنگدانهوهیهکی ناخی تۆیه. ههر هیمایهکی سهر ههر ئەندامیکی روو هه لگری واتایهکی تایبهت به ناخی تۆیه. له راستیدا تۆ هه لگری ئەو بههرانهی که له خه لکی تر جیات دهکه نهوه. به لآم من ئەوهم دۆزیوه تهوه که گرفته کانی تایبهت به پیز له خوڼان ته نانهت پاش ئەوهش که ده بین به روو خوینتهوه، هیشتا یه خه ی هه ندیکمان بهر نادهن. ئیمه رهنگه له چنگ ئەوه بنا لځنځین که تۆز قالیک جوانین یان زۆر پیر و ژاکاو دیارین. هه ندیکمان رهنگه کیشه مان ئەوه بی که "کتومت" بهو خزمانه مان دهچین که رقمان لیپانه که ئەمهش هۆی دروستبوونی گومانی درێژخایه نه سه بارهت به چه مکی دادپهروهری له روو یان له ژياندا.

ناخۆ به گویره ی پشک و بهرکه وتی روو له ژياندا، رهچاوی دادپهروهری کراوه؟ وه لآمه که "به لآی" یهکی دهنگه ره وهیه به مه رجیک تۆ نه یینییه کانی خویندنه وهی روو به ده رووناسی یان میتافیزیکسه وه گری بدهی، واته کتومت ههروهک ئەو شتهی که ئیمه به نیازین له م بهشەي کتیبدا تیشکی بخهینه سهر «ئهوانه ی دوودلن با ئاسووده بن. ئیوه به بی په سندکردنی تاکه شتیکی ناو ئەم بهشەي کتیبه کهش دهتوانن بین به روو خوینته وهیهکی پله یهک. لایه نی میتافیزیکیه که دهقاوده ق به خواردمه نییه کی به جیا داواکراوه دابنځی».

جوان یان ساکار

سه بارهت به جوانی راستیه روته که، ئەوهیه که جوانی تا رادهیهک هه لخه له تینه ره. جوانی له رووی کۆمه لایه تیه وه سه رپشکییه کی ئاشکرات پی ده به خشیت به تایبه تیش له ماوه ی

سالانى قوتابخانهى ئامادهيدا كه پېشبركېپهكانى پرجهماورېتېتى ساز دهرېن، ئه و سالانهى كه رهنه بۇ ئهوانه مان كه نه يانتوانيوه جهماوركېشى بكن بهردهوام زىندوو دهمېننه وه. له روانگهى رووخوتنه وه كه وه هر كه سېك دوتوانى له و شتهى كه له ژياندا گرېنگه كه سېكى براوه بى. جوانى هه لگرى كۆمه لېك سه رېشكېيه و ساكارېش به خشهرى پۆلېكى تر يانه.

ئېمه رېچاوى ههردووكيان دهكهن. با له جوانييه وه دهست پى بكن. ئاخو دهرتزانى جوانى به واتاى وشه به ههند وهرده گرېئ؟ باسكردنى ژمارهكان بۇ ئابورېناسېك به جى بېله. "دانييل هامېرېش" هاو نووسهرى كتېبى "Beauty and the Labor Market – جوانى و بازارى كار" گه يشتووته ئه و ئه نجامهى كه خه لكى سه رنجرا كېش له هر سه عاتىكا نزېكهى ۵٪ زياتر له خه لكى خاوهن روويهكى مامناوهندى پارهيان دهست دهكه وى و به يه كسانىي هه موو مه رجهكانى تر ئه وان له چاو خه لكى به راسىتى ناشيرېن به رېژهى له ۱۰٪ زياتر پاره پهيدا دهكهن.

جوانى رهنه ماوهى به ندبوونېش كه م بكا ته وه. دوو دهر وونناسى دانېشتووى نيوپۆرك كه سه ر به كۆلچى "ئاوان"، تا قېكرده وه يه كيان دارشت بۇ زانېنى راسىتى ئه م بېرۆكه يه. "وېلسى كايسۆن" و "ئهدرى دى سانتيس" داوايان له كه سانى به شدارېوو له تا قېكرده وه كه كرد كه خۆيان به سوېندخوتنه رانى ناو كه سىكى دزېنى خه يالى دابنېن. به گوپرهى ئاسىتى جوانى، هوكمهكان جياواز دهرچوون. سوېندخوتنه ره ناراسته قېنه كان پېيان باش بوو خه لكى روو جوان به گشتى به ۹-۷ سال زېندان هوكم بدرېن به به راورد له گه ل ۱۴-۷ سال بۇ ئه و تاوانبارانهى كه كه متر سه رنجرا كېش بوون. ("ئار مۆرېن" "Beauty and the Beast in the Courtroom – جوانى و تاوانبارى له ناو دادگه دا، واشنتون پۆست، ۳۰ كانوونى دووه مى ۱۹۹۷).

دهر وونناسىكى تر به ناوى "كارل وېنش" ي سه ر به زانكۆى كارو لايناي رۆژه لات به هوى لېكۆلېنه وه چر كه يه وه جياكارىيه كى هاوشېوهى دۆزىيه وه «سه رچاوهى پېشو»، "خه لكى جوانتر له دادگه دا با شتر مامه له يان له گه لدا ده كرئ". ئېمه دۆزىومانه وه كه ئه مه نه ك ته نيا له لېكۆلېنه وه تاوانىيه ناراسته قېنه كاندا روو دها بگره له دادگه يېكرده شارستانىيه كانىشدا به م ره وته يه.

ههروهك ئه وهى بلېى ئه م راسىتىيه به رادهى پېويست دل ساردكه ر نه بووبى، بۆيه

ليکدانه وهى هوى هم جوړه مامه له کړدنه تهنهت وره به زانديکى زياترى به دودا دى. وينش دوزيه وه که که سانى سهرنجراکيش به که سانىكى "متمان په پيکراو و راستگو و پشتي به ستراو و دره وشاوه و گه رموگوږ و دوستانه" دينه به رچاو، له کاتيکدا که خه لکى سهرنجراکه کيش وه که سانىكى "ته مه ل و بؤ دستناخوش و متمان په پينه کراو و ناراستگو" ديارن.

وينش ده لى خه لک وا بير ده که نه وه که "خوا جوانه". هه لبه ته همه جوړه رامانيکه له ږو نه که ږو خويندنه وه.

له بهر نه وهى زور بهى نيمه ي همريکى هيشتا له وه رانه ها تووين قوولتر سه يرى ږو بکه ين بويه شهيداي سهرنجراکيشين. بؤ نمونه نيمه سالانه ۱۸-۵ بليون ډولار له مکياژ خه رج ده که ين. ناخو ده تزاني مکياژه کان سهره راي گراني ده توانن مه تر سيداريش بن؟ به پيى وتهى "جاک نه درسون" ي گوښه نووسپکى واشنتون پوس تهنيا له سالى ۱۹۸۷ دا ژووره کاني فرياکوزارى نه خوښخانه کان ۴۷۰۰۰ نه خوښى بريند ابو به هوى سابوون و پرچ لووسکه ر و شيدهر و ماسکى ږو و به ره مه کاني تريان راگه ياندووه. په نگه تو هه رگيز نارايشتکردنت به کارىکى پر مه ترسى دانه نابى. که چى کاره که پر مه ترسييه «جى نيمه درسون»، "Beauty and the Beast of Makeup/Chemicals" جوانى و مه ترسيى ميکياژه کيمياوييه کان"، واشنتون پوس ت، ۱۲ ي کانوونى په که مى ۱۹۸۸.

له که ل نه وه شدا رازاندنه وه هوکاري سهره کيى جوانى نييه. به گشتى دان به وه نراوه که شيوه و نه اندازه کاني نه دنامه جهسته ييه کان هوکاري سهره کيى جوانين. به لام گرينگي هم نه دنامه نه له چى دايه؟ دهر وونناسانى زانکوى تیکساس و زانکوى نارکانس زانياريه کى هه ژينه ريان دست که وتووه. کاتيک که نيمه له به رده م پياويکى قوز يان نافرته يکى شو خدا واقمان وړ ده مينى نه و شتهى که نيمه به راستى پيى سهرسامين رادهى ناوه نديوونى نه و که سانه يه. يان به گوږه ي ليکولينه وه که ي "جوديس لانگلويس" و "لورى روگمان"، به زمانىکى زانستيانه ي شياو، وه سفى واتاي جوانى بر يتييه له خاوه نديريتيى نه و نه دنامه نه له تيکرا بيرکارييه نه که ي هه موو ږووه کاني ناو جه ماوه ريکى ديارىکراودا نزيکه. ("بى باور" Average Attractions: Psychologists Break Down the Essence of Beauty – سهرنجراکيشييه کاني ناوه ندي: دهر وونناسان کرکى جوانى سروشتى، شروقه ده که ن" ساينز نيوز، به رگى ۱۳۷، ژماره ۱۹، ۱۴ ي نايارى ۱۹۹۹، لاپه ره ۲۹۸).

ئەو ئەنجامانەى لىكۆلەران وەدەستيان ھېنان، بەم جۆرە بوون: ئەوان بەسودوەرگرتن لە وینەى رووى ۹۶ پىا و ۹۶ ئافرەتى قوتابىيى كۆلچ بنەماى لىكۆلینەو ەكەيان دارشت. وینەكان بەھۆى لىنژىكى فیدىۆبى كە بەكۆمپىوتەرىكەو بەستراو بو و ھەر وینەبەكى وەردەگىرايە سەر كۆمەلە بەكەبەكى دىجىتالىي بچووكى ھەلگىرى نرخی ژمارەبى، سكان كران.

لە ھەردوو كۆمەلە نىر و مېبەكەدا رووھكان دابەش كرانە سەر ۳ كۆمەلى ۳۲ رووى. لە ھەر كۆمەلەلىكدا كۆمپىوتەر ھەرپەمەكەيانە دوو رووى ھەلدەبژارد و بىركارىيانە تىكراى نرخیكانىانى دەردەھىنا و پاشان ئەم ژمارانەى دەگۆرى بۆ رووبەكى ئاويتەبوو لە ھەردوو كەسپك.

بەشىوازىكى لىكچوو رووھ ئاويتەكان لە نىوان ھەر ۴ و ۶ و ۸ و ۳۲ پۆلىكى ناو ھەر كۆمەلەلىك رووى ئاويتەدا داپژاران.

پاشان نۆرەى بەشى جوانىبەكە ھات. ھەرەك لە Science News ھاتوو ۶۵ قوتابى داوايان لى كرا بىنە دادوەر و برىار لەسەر ئاستى جوانى ھەر كۆمەلە وینەبەكى روو «رووھكانى بەجىا لەگەل رووھ ئاويتەكان واتە ھەر ھەموويان لە ناو بەك كۆمەلەدا» بدەن. كام رووھكان براوھ بوون؟ ئەو رووانەى ئاستى سەرسرپىنىي جوانيان پىوھ ديار بوو، رووھ ئاويتەكانى كۆمەلەكانى ۱۶ى و ھەرۋەھا ۳۲ كەسى بوون. ئاستى جوانىي رووھ ئاويتەكانى كۆمەلەكانى ۸ كەسى يان كۆمەلەكانى بچووكتر، ھىندەى ھەمان ئاستى جوانىي رووھ راستەقىنەكەى خودى كەسەكان لە قەلەم درا بوو.

تۆ بەپەلەى رووخوبنەر دەتوانى تى بگەى كە واتاى ناوھندىبوونى رووبەك چىبە. بەگۆرەى ئەو ھىمايانەى كە ئىمە لىمان كۆلپونەتەو رووبەكى جوان دەبى خاوەنى ئەو چاوانە بى كە مەوداى نىوانيان ناوھندىبە. پىويستە لووت درىژىبەكى شىاوى ھەبى و پىويستە جىكەوتى گوئى ناوھندى بى. پرىتىيى برۆ دەبى بەكسان بى و... ھتد.

ئىستا واتاى ئەو ھىمايانە بخەوھ يادت. بەھۆى ھىمايە ناوھندىبەكان كەسەكە تواناى خۆگونجاندى ھەبە. ھەر كاتىك تۆ ھىمايەكى ناوھندىت ھەبى شىوازى كەسپىت دەتوانىت دوو شىوھ وەربگرى. لە رووى بىروبوچوونەو ە رەنگە ھەم روانگەبەكى بەرفراون و ھەم روانگەبەكى تەسكت ھەبى. لە رووى كاتدانان بۆ پرۆژەكان لە ناخى تۆدا لە نىوان برىاردانىكى ورد و ھىواش يان برىاردان بەخىرايىبەكى واقورمىن بەكەمايەتىبەك ھەبوونى

نییه. ورده کاریه کان گرفتیکت بۆ ناخولقینن له بهرئهوهی تۆ هم له دستپیکردن و هم له کۆتاییهینان به پرۆژه کان به هه مان راده ههست به ئاسوودهیی دهکهی. تۆ ته نیا کار دهکهی.

تۆ گهیشتی؟ ئه گهر تۆ پرویه کی ناوه ندیت هه بی و «به م هۆیه شه وه خاوه نی پرویه کی جوان بی» گه وره ترین کار دانه وهی هاوړی هه هیمایه کی پرووت رهنگه بئینکورتی بی به رامبه ر به هه موو خه لکی تر. به لام رهنگه تۆ هه روه ها جگه له توانای کیشکردنی خه لک کاتیک سخته ت بۆ دۆزینه وهی هیمایه جیا که ره وه کانت به سه ر بر دبی.

پندیه کی شتیکه ر له پروی ههستی و کۆمه لایه تییه وه شتیک ناسان نییه. هه لبه ته ئه م جوانیه له خودی خۆیدا هاوتای کریتییه کی واقورمئین به هره یه که. له هه ردوو باره که دا خه لک ده وستن و زه ق راده مئین و دواتر هه روه ک بتیک سه یرت ده کهن. ئه وان ئاوات و ترس و رق و هه ر شتیک که له که بوو له ناخیاندا له تۆدا ده بیننه وه.

فیرخوان یکم که راهیبه یه کی خه لکی سپرینگفیلدی ئیلینۆس بوو، خوی به وه وه گرتبوو که جله جیا که ره وه کانی راهیبه یی بکاته به ری. ئه و پئی وتم چه ند سه یره مرۆف به شه قامدا برۆا و وه ک "راهیبه" یه که هه لسوکه تی له گه لدا بکری.

"هه ندیک خه لک به ئامیزی کراوه تا ئه و په ری گه رموگوری به ره و پروم دین. ئه وانی تر واته خه لکانیک که هه رگیز له ژیاندا نه مبینیون تووشم دین و ده بۆلین. هه ندیکیان ته نانه ت به سه رمدا ده گورپین. به کورتی، شتیک سه رنجرا کیشه. هه رگیز ناتوانم پشبینی بکه م که خه لک چ کار دانه وه یه کی ده بی".

با دوور نه چین که خوو به جلیکه وه بگرین یان سویند بخۆین، هه لی ئه وه مان بۆ ره خساوه که به شه یه یه کی کاته کی وه ک بت سه یر بکریین. ئاخۆ هه رگیز ئیسکبه ندت به ستووه؟ به شه قه رۆیش تووی؟ یان که وتوویه سه ر ویلچیر؟ ئه ی سکپری بۆ ماوه ی نۆ مانگ، ئه ی چاویکی شینومۆر، ئه ی بیاسه کردن به سه گیک رهنه نی گرانبه ها، ئه ی له به رکردنی جلی رهنگا وره نگ له ناو ژووریک ئاخینراو له که سانی جل سپی یان رهنگی بیچه وانته تاقی کردووه ته وه؟

کار دانه وه کان به ریوه ن. هه ندیک خه لک تۆیان خۆش ده وئ و ئه وانی تر رقیان لیت ده بیته وه. هه یچ کام له م کار دانه وه به تینانه به شه یه یه کی که سی هه یچ پیوه ندیه کیان به خودی تۆوه نییه. ئه گه ر ئه م راستیه شه ت له بیر بی، رهنگه هه لنه چی. له هه مان کاتدا کار دانه وه کان به چری و خیرایی و شیتانه گوزهر ده کهن و هه روه ک ئه وه وایه که تۆ وه ک

تهختهیهکی مروییی یاریی دارتت لی هاتیی.

ئهمه رۆتینه بۆ جوانیکی وهک "تۆم کروز" یان "کیم باسینگر" یان هر روویهکی تابانی تر جا چ ناسراو بی چ نه ناسراو.

چهندی رووهکان ناوهندی نهبن، ئهوهندهش بههره جیاکه رهوهکان بهدر دهکهون. بهپچهوانهوه بههره بهرچاوی جوانی بریتیه له گونجانیکی باش له ههموو شوینیکدا و ههروهها فیروبونی ئهه وانهیهی ژیان که پتوهندی بهبه پتوهبردی ژیانیکه وه ههیه که تیتیدا مروّف وهک تهختهی یاریی دارت ههلسوکهوتی لهگهلا دهکری.

له ناو ئهم کتیهدا من نمونهم لهسه سهدان رووی ناسراو هیناوهتهوه. نمونهکان رووی خهکی سهه بهپلهوپایه و سههردمی جیاوازن. خهکانیکن که بههوی دهستهکتهکانیان نهک بهرکهوتی جوانییان گرینگن. بهدر له ژمارهیهکی کهم له پیدشکیشکاران ژمارهیهکی کهم خهکی ناودار توانیویانه بین به مۆدیلی وینهگران. زۆریکیان رهنگه بهساکار دابنرین. ناویانگی ئهوان له روویهکی جوانهوه ههناقوئی. و، چهندی پتویست بووی ئهه کهسانه بهسهه کۆسپی زیاتردا زال بن ئهوهندهش لاسهنگی و ژاکاوی و وهرگه رانیکی زیاتر بهئاراستهه هیمایه جهستهیییه زۆرهکان له روویاندا دهردهکهوی.

دوکتۆر "نارایان سینگ"، که یهکیکه له رووخوینهوه سههردهکانی ئهمریکا جاریکیان لهگهلم باسی کهسانی پله بهرزی جیهان ههروهک "تیبی لینکۆلن" و "هیلین کیتلر" ی کرد. بهکورتی وتی: "ئهه کاتهی ئهه کهسانه ئهرکی خۆیان بهکۆتا دین له روویانهوه وا دیاره له ناو ئامیریکی تیکدهری پرشهقوهۆرهدا خولابنهوه".

پرسیار: مههستت ئهوهیه که ئهه خهکهی بهروا لهت یهکجار جوانن له ناخدا هاوسهنگیهکی زیاتریان ههیه؟

وهلام: بهلی. ئهه کهسهی خاونی تاییهتمهندییه "ناوهندی" یهکانه جگه لهوهی که دهتوانی له بنه رتهوه لهگهله ئهه خهکهدا که بهچاوی بتیکهوه سهیری دهکن، بگونجی، بهگشتیش دهتوانی شیوازی خۆی بگۆری. زۆریه جار رهنگه ئهه کهسه له رووی کۆمهلابهتیهوه خۆی بگونجی و هۆیهکهشی دهگه ریتتهوه بۆ ئهوهی که خهک ریگه یی دها.

پرسیار: ئهه خههمانه؟ زۆریک لهه خهکهکانهه به "جوان" دادهنرین ئهه تاییهتمهندییه ستانداردانهیان نییه، بهلام دهره شینهوه و ئههش خهک بۆ کاردانهوه دهرووژینی.

ته نانه تۀ گهر تۆ تواناي تۀ ووت نه بېت هؤشه كييانه خهرمانه كان ببيني، به لام تۀ گهر ههستت كرد كه سيك شله ژاوه يان بينيت حهب دهخوا كاردانه ووت به رامبهري دهبي. شتيك له ناخدا دهوړوژي. ناخو دهتوي نكولي له وه بكي كه خهرمانه كاريگه ربي ههيه، له سه هه لسه نگاندى جواني خه لك؟

وه لام: نه خير. تۀ وهى راستى بي، من هه موو پروخوينه وهيه كه هان ددهم تواناكانى خوئى له خهرمانه خويندنه ودا په ره پي بدا. «له خهرمانه خويندنه ودا به شتويه كي سروشتى ههستى ببيني به رجهسته وهك ريگهيه كي سه ركيه دهسته به ركردى زانيارى به كار ناهي نري. زانيارى زياترت له " Aura Reading through all Your Senses - خهرمانه خويندنه وه به هه موو ههسته كانه وه"، دهست دهكوي». زؤر بهى تۀ و شتهى كه خوئى به جوان يان به ناشيرين دنويئى به در له تايبه تمه ندييه جهسته ييه كان، پتوهندى به ناستى خهرمانه شه وه ههيه. خهرمانه شتيكي دلرفينه و به دلنيايييه وه تۆ دتوانى فيرى خويندنه وهى بي.

دژايه تيبى به هره

وا دابني پيش تۀ وهى تۆ له دايك بي، گريه ستي له دايك بوونت داده ريژي. كو نفرانسيكي بچووك ساز دهرى و تييدا رؤخى تۆ و فريسته ي پاسه وانت و هه كه سيكي تر كه بؤ نه خشه ريژي ريكه وتنه رسميه كه يارمه تيت بدا، نامادن. با تۀ كه سه سيينت پيتير بي يان خوايه كانى ميتولؤجياى يؤنانى واته هه كاميان كه به پرواى تۆ له پرؤسه ي برپاردانه كه رؤل دهيني. بؤ تهم نمونه يه با تۀ كه سه به سيينت پيتير دابنين.

تۆ و فريسته كه ت و سيينت پيتير به فرين خوتان دهگه يهنه كو بوونه وهكه. سيينت پيتير دهلي: "با به يه كي كه له پرسيا ره هه ره گرنگه كان دهست پي بكي. بريارى تۆ له سه تهم بابه ته كاريگه ربي دهبي له سه شتويه تهم ژيانه، پيت چؤنه به هره مند بي؟".

تۆ دهلي: "پيم باشه. تكايه تۀ گهر بكرى حهز دهكه م يه كجار به هره مند بم". ناگه دار به. تهم پرسيا ره به هؤى دژايه تيبى به هره پرسيا رتي هه لئه تينه ر بوو. بؤ زانيني كاريگه ربي دژايه تيبى به هره، پرسيا رتي ناسانى لي بكي: "چه ند به هره م هه بي؟".

راسته. ناخو چهند رؤخ ده يانه وي خاوهنى به هره ي نانا سايي سه ره كي بن؟ ته نيا ژماره يه كي به به راورد كه ميان دهويزن به راستى خوئان بدهنه به رمه ترسي نانا سايي بوون. به لي به شتويه كي گرمانه يي خاوهن داري تيبى به هره يه كي جيا كه ره وه بؤ كار كردن و

شيوازيكى سهركرده ناسايى ناسايانه و شتى له م جوړه، پى دهچى دلرفين بى، به لام له رووى كردارييه وه واتاي ئهويه كه ژمارهيهكى كه م له خه لك له تو تى دهگن و شيوازه كهسيهكانى ئهوان له هى تو جياواز دهبي، به رادهيهك كه هرچنده ئهوان پهنگه زور به تو سهرسام بن، به لام نه زانن كه تو چون هه لسوكه وت دهكهى.

با دريژى لووت كه پتوهندي به بهرنامه ريژى و ستراتيجييه تى كار كردنه دا هيه به نمونه وهر بگرين. چهندي دريژى لووت زياتر بى، ئه وندهش دهسكه وت رى تيچووهكانت هه ژينه رتر ده بن. به لام به هه مان رادهش به رامبهر به زوربهى هه له كانى كارى نائاراميهكى زياتر دنويى. تو له ريكخستننى پرژهيهكى سهرهكى له كاتيكى ديارىكراودا تهنيا له بارىكدا نه بى كه سهر به خو ييهكى ته واوت پى درابى دنا هر هه ست به خنكان دهكهى. هر جوړه هزرىكى گه شيبينا نهى ئه م دنيايه ناتوانى له هه ستركن به بى به ختى رزگارت بكا، تهنانهت له و كارانه شدا كه پهنگه خه ونى زوربهى خه لك بن.

ئاخو ئه م پارابوونه كه پتوهندي به هيمكانى رووه وه هيه مايهى سهرسپمانه؟ به گوپرهى ئامارهكان زورينهى هه ره زورى روجهكان زوربهى جار ناوهنديبوون هه لده بژيرن. پهنگه شهش هيمه له نئوان هه مو هيمكانى روو له هيمه زورهكان بن.

بو دنيا بوون له دروستيى ئه م وتهيه تاقى كردنه وهى خوت ئه نجام بده. هيمايهكى روو هه لبيژيه به تاييه تى هيمايهكى پتوهست به گوپ و برو و لووت «ئو ئه ندامانهى به هرهكانى تاييهت به شيوازي كاربان به چرى تيدا هيشووبه ند كراوه»، رووى ۵۰ تا ۱۰۰ كهسى ناسياوت به جه خت كردنه وه له سهر ئو تاكه هيمايه بخوينه وه. بو نمونه ئه گهر تو دريژى لووت هه لبيژارد له لاي خوت بنوسه چهنده كهس خاوهن لووتيكى له دريژيدا ناوهندين. چهنده كهس لووتيكى تا رادهيهك كورت بان دريژيان ههيه؟ چهنده كهس خاوهن هيمايه زورهكانى ههركام له م دوو ئاراستانهن؟ كه به رهنجامهكانت له سهر هيلكاريهك روون كرده وه، ئه وا كيرفيكى زهنگوله ناسات بو دردهچى كه ريژهى دابه شبوونه كهت به دهر دهخا.

به گوپرهى ئامارهكان زوربهى خه لك هه ز دهكهن خاوهن ژمارهيهكى كه م هيمايى تا رادهيهك به هيتز بن. تهنيا روجه يه كجار بوپرهكانن كه هه لبيژاردنه كه بان روويهكى پر له به هره سهرهكيه كانيانه. «ئو كه سانه پهنگه به سهير بان دره وشاوه - بان بهيه كه م سيفهت پاشان به ئه وى تريان- وه سف بكرين، گرینگ نييه له بنه رتدا چهنده زور په سن بدرين، له بهر نه وهى هه مو تاكتيكى پر هيتز پتويستيهكى زورى به هاندان ههيه».

جه ماوهر كېڅى هوى كه بؤ هه لېڅاردنى ږوويه كى به به راورد ناوهندى. زؤر بهى خه لك هه مان شېواز هه كه سېيه كهى توىان ده بى. لېكچوونېك له نىوان هه ست و بېرى ئه وان و هى تودا ده بېت. ئه وان ده توانن له توتى بگن.

جوانى خالى دووه مه. ئه گهر له يادت بى، جوانى واتاى به ناوهندى هاتنه بهرچاوه، كه واته ئه گهر توى هېماى ئه وتوى هه لېڅىڅى كه به هېڅ و نائاساى بن، به هره دهر وونيه كانى هاوړپى ئه م هېمايانه، ږهنگه به رده وام وهك قهره بوويه كى ږهوا بؤ نه بوونى جوانى نه هېنه بهرچاوه. به ږاده هېه كى زؤرېش له سالانى هه رزه كارېدا ږهنگه ئاخ هه لکېڅى كه: "بؤچى من؟".

ږرسىيار: ږهنگه مه به سست من و ئه و لووتم بى كه له ژيانمدا ږقم لى بوو ته وه. توى به ږاستى وا بېر ده كه هېه وه كه ئه وه به هره هېه ك بى؟

وه لآم: به لى. ئه و نرخه كى كه توى له برى ئه و هېمايه به خشيوته ږوويه كه كه له گه ل ږېزمدا به شتىكى جوان نايه ته بهرچاوه.

بى ناچى توى ته نيا تاكه هېمايه كى زؤر، واته درېڅى لووت هه بى. له زؤر بهى ږووه ږر له هېمايه زؤره كان ږوويه سته گوره ترين به هره كى ناو ږوو له لايه ن هېمايه زؤره ږيوهندى داره كانى تره وه پالېشتى لى بگرى ئه مه ش له ږيناو ږارمه تيدانى خه لكه بؤ جېبه جى كړدى چاره نووسى هه لېڅىڅى ږراوېان. له بارى تودا، لووت جگه له وهى زؤر درېڅه زؤر چه ماوه و ته سكه و هه روه ها چه ناگه شت زؤر دهر ږه ږيو و زؤر كورته.

واتاى خاوه ندرېڅى ئه م كومه له تايبه ته هى هېمايه زؤره كان چيه؟

له ږوى جه سته بيه وه، لووت و چه ناگه كه ت بؤ ږېڅىڅى شاجوانى ناتشېڅن.

له ږوى شېوازي كه سېيه وه توى نائاسا يانه خوت بؤ كار ته رخان ده كهى و وهك كار كه ر سهر به خؤ و داهېنر ده بى. له ږوى ږه وشته وه خوت بؤ ږاستيه كان به خت ده كهى و ئه و كاته هى كه بكه ويه ژېر پاله ږه ستوى به كجار ږكابه رانه هى.

توى له ميانه هى كو نفرانسه كه دا به سېڅن پېتېر ده لى: "زؤر باشه. هه لكردن له گه ل هه موو ئه و به هرانه بؤم ئاسانه".

سېڅن پېتېر به ناخوه ده لى: "ږهنگه وا نه بېت، به لآم باشه، توى دواتر له وه تى ده گه هى".

هه ر يهك له م هېما زؤرانه هاوړپه له گه ل وانه هېه كى ژيان كه به هه مان ږاده ږېرېوونى سه خته. له م نموونه هېه ئېمه دا توى ده بى به رهنگارى ئه م ئارېشه بى كه دهر ږېرى ږووه هه لگه ږاوه كه هى هېماكانتن، كارى ږوتېنى بؤ توى دژواره و به كجار ږقت له وه ده بېته وه كه له

رېز له خۇنان

ژېر چاودېرېيېه كې ورد دابې و يه كجار ههستيار دهې بهرامبېر بهرېخنه. بهرېژاييې ژيانت خهلك پېت دهلي: "دلت خوښ بكه". و شتيكي تريشي بخه سهر: تهنيا لهو بارهدا نهبي كه ههلي داهېنرانه كاركردنت بۇ برهخسېني، ئەگينا تو تا رادهي مردن وهرېس دهې. تو كه بههوي بېركردنهوه له توانا ري تېچوووهكانت تهواو گرت تي بهرېووه بهسېينت پېتېر دهلي: "به دلنبايييهوه دهمهوي كارتيكي بهرچاو ئەنجام بدهم. من بۇ رووبه رووبونهوهي ئەم گرفتانه به رادهي پتويست بههيزم".

گري! جهستهت پي دهبهخشرېت و، ئيستا تو ناچاري لهگهله ناتهباييي بههرهكانتدا ههله بكه.

- چهندي بههرهكەت بههيزتر پېت ئەوهندهش ههلي دهسكهوتېكي ئەوتوت دهبي كه كهسي تر ناتواني دهستهبېري بكا و، ئەگهري زوره تو يه كجار لهواني تر جياواز بي. پرسيار: ئەوه شتيكي مسوگهريه. من ههركيز ناگونجيم. بهلام تو دهلي هوييهكهي تهنيا سهرنجراكيشي نيه بگره بههرهش پتوهنديي پتوههيه؟

وهلام: بههوي رووه يه كجار جياوازه سهرنجراكيشهكهتهوه كهساپهتييهكهت بهو شيويهه نابي كه زوربهي خهلك پيشبيني دهكهن: شيوازي كهسي تو لهگهله باري ئاسوودهيي ئەواندا ناگونجي. له هه بوارتيكي ژياندا كه تو بههرهت پي بهخشرابي پتويسته تي بكوشي نهوهك خهلك بههله ليت تي بگهن و نهوهك بهتهنيا بمينييهوه. بهلام ئەم سهودايه لاني كهم بۇ روحي تو سوودي دهبي. هيوادرم خويندنهوهي روو بتواني يارمهتيت بدا بۇ دووباره له چوارچېونهنانهوهي ئارايشهگهلي تاييهت بهجواني.

پرسيار: كهواته ئەوه بهرېكهوت نيه كه زوريك له بهرېوهبهراني بازرگاني و بليمهتهكاني كوْمپيوتهر يان پرؤفيسورهكاني كوليج، وهك كهساپهتيي راستهقينه دينه بهرچاو؟

وهلام: وايه. بۇ دوزينهوهي ريگهيهكي نوئ بۇ له چوارچېونهنانهوهي ميژووي خوت بگرېتوه سهر سالنامهي قوتابخانهي ئامادهييت. سهيري رووي ئەو كهسانه بكه كه بههوي جهماوهركيشي ناويان دهركردوه و لهگهله ئەو كهسانه ي كه يه كجار دهرسخوين بوون بهراورديان بكه. سهيري تاييهتمهندييه ناوهندييهكاني ئەو كهسانه بكه كه بهسهرنجراكيش له قهلهم دهرين و لهگهله تاييهتمهندييه پر هيزهكاني كهساني پتچهوانه بهراورديان بكه. هه كهسه و خاوهني شتيكه. له روودا دادپهروهر يهچاوكراوه.

پرسيار: بگرېتمهوه سهر سالنامهكهم؟ من دهمهوي له ناههنگي داهاتووي

بهیه کگه یشتنهوهی دهرجوانی قوتابخانهی ئامادهییم بهشداری بکه م. ئاخۆ ئهوه پرۆژه لیکۆلینهوهیهکی باش نییه؟

وهلام: بېگومان. له گه ل پشستگوییخراو کۆمه لایه تییه که ی جار ان که ئیستا که سیکی ملیۆنیره، بدوئ. به هره به هیزه کانی ناو پرووی ئه و هاویۆله ت که رهنگه پروویان لپی ناشیرین کردب، بوونه هۆی سه رکه وتنی له پیشه دا و، کهسانی پر جه ماوه ری خاوه ن هیماکه لی ناوه ندی یان هاوتا رهنگه هیشتاش سه رنجراکیش و هیشتاش له پرووی کۆمه لایه تییه وه کاریگه ر بن. به لام ئه گه ر پرسیار له دهسکه وته کانیان بکه ی، تی دهگه ی که پیشه ی زۆربه یان که متر له سه ر ره سه نایه تی و زیاتر له سه ر تایبه تمه ندییه ناوه ندییه کانی توانا کۆمه لایه تییه کان وه ستاوه. زۆربه ی ئاوه له کانی تو له قوتابخانه ی ئاماده یی تیکه لاون و به زۆریش خاوه ن هیمای ناوه ندی و ژماره یه کی که م له هیمایه زۆره کانن.

ریکه وته کان

پی ناچی ئه و شتانه ی که به ریکه وت ناو ده بردرین، جوانی مرۆف یان ریژ له خوئانی زیاتر بکه ن. له خوئندنه وه ی پروو دا چۆن ده روانینه ریکه وته کان؟

به زمانیکی ساده له پروو دا شتیکی به ناوی ریکه وت هه بوونی نییه. به زۆری پروو بی ئه وه ی کاره ساتیکیش پروو بدا، وه ک کار دانه وه یه ک بۆ پیگه یشتنی ده روونی که سیکی ده گۆرئ. گۆرانه ده روونییه کان به ره به ره له رواله تدا ئاشکرا ده بن. ریکه وته کان ئه و کاته پروو ده دن که رۆحی که سیکی رواله تی جه ستیه یی پروویه ک ره ت بکاته وه. هه ندیک جار ده روونی مرۆف داوای هیمایه کی جه ستیه یی ده کا که نه توانراوه له ناو گۆماوی جینیدا وه ده ست به تیرئ یان به تپه ریینی کات بگۆردرئ. هه ر بۆیه ش رۆحه که هه ر جو ره درامایه کی پتویست ده خو لقینی تا ئه و هیمایه پتویسته وه ده ر بکه وئ.

واين که مندال بوو لووتی شکا. تا ئه و کاته ی ئیمه قسه مان له گه ل یه ک کرد، ئه و پروو دا وه که ی به بی به ختی و به شتیکی بی واتا له قه له م ده دا. به لام من پتوه ندییه کم له نیوان چه ماوه به ره مه اتوو ه که ی لووتی و شیوازه کارییه یه کجار دا هینه رانه که یدا دۆزییه وه. به ره چا و کردنی شوینی چه ماوه که که ریک له ئیسقانی لووتیدا بوو من وای بۆ چووم ته کنیکه تایبه تییه که ی واین دۆزینه وه ی ریگه ی یه کجار دا هینه رانه بی بۆ ده ست پی کردنی پرۆژه کان. پیم وت: "ئه گه ر نه توانی هه ر پرۆژه یه ک بکه ی به پرۆژه یه کی نایاب گومانم له وه دایه که ته نانه ت مه یلی کارکردنت بۆ بمینیتته وه. پتویسته تو ئه مه ت هه ر له سه ره تاوه

هەبى، پاشان پاشماوھى پرۆژەكە لە خۆيەوھە دى.

واين دانى بەوھە نا: "راستە، خۆشيبھەكەى لەوھەدايە كە هېچ كام لە خزمەكانى من لووتيان لە لاڤووهوھە وەك ھى من نيبھە. ھەموو خزمەكانى سەر بەھەردوو لا لووتىكى رېكى جوانيان ھەيھە."

"ناخۆ ئەوان لە كار كردن ھەمان شىوازە داھىنەرانەكەى تۆيان ھەيھە؟"
"نەخىر."

بينىت! مەبەستەكە ئەوھەيھە.

بەشىوازىكى لىكچوو، ھەندىك جار پىويستە رۆحىك رېكەوتى ئەوتۆ بخولقېنى تا ئەو گۆرانانەى كە بەھۆى نەشتەرگەرىى جوانكارىيەوھە ھىنراونەتە دى "ھەلبۆھەشىنئىتەوھە". ھەرچەندە شتىكى دلساردكەرەوھەيھە، بەلام لانى كەم پر واتايە.

بىر لە چىرۆكى "كرىستىن" بكەوھە. ئەو چەندەھا سالا بەر لەوھى لەلاى من وانە بخوئىت، واى بىر دەكردەوھە كە بووھتە قوربانى رېكەوتىكى بى بەزەيى. لە سىبەكانى تەمەنىدا كرىستىن بۆ تەسكردنەوھە و جوانكردنى لووتى خۆى نەشتەرگەرىيەكى كرد. بەلام راستەوخۆ پاش سارپژىوونەوھى برىنەكانى نەشتەرگەرىيەكە "بەھۆى رووداويك" ھوھە برىندار دەبىت. لووتى دەشكى و پان دەبىتەوھە و دەگەرپتەوھە سەر شىوازى بنەرەتتى خۆى. بەھۆى دەموچاوخوئىندنەوھە، كرىستىن لەوھە تى گەشىت كە ھىمايە زۆر ناپەسندەكەى لووتى پىوھەندى ھەيھە بەيەككىك لە ئازىزترىن خالەكانى ھىزى خۆى لە شوئىنى كارەكەيدا: بەھرەكەى بۆ كارى بەكۆمەل. كرىستىن دەيتوانى ھەر لە سەرەتاي پرۆژەيەكەوھە لەگەل خەلك كار بكا. لە راستىدا بۆ كرىستىن خۆشىى كار لەوھەدا بوو كە لە سەرەتاوھە متمانە بەخەلك بكا.

ئەم شىوازە كارىيە سەر بەخۆيە دەفەوتا، ئەگەر ھاتبا و نەشتەرگەرىيەكەى ئەو بەشىوازە ويستراوھەكە سەر كەوتنى وەدەست ھىنابا. لە ناو دەچوو، نەدەما. بەلام ئىسكە لووتە تەسكە تازە ھەلكەنراوھەكەى كرىستىن. لەگەل دەروونى كرىستىن نەدەگونجا. ھەلەيەكى زۆر گەورە رووى دەدا، ئەگەر رۆحى كرىستىن ناچار بووايە خۆى ھەلبقورتىنى. بەدلىيايىيەوھە ئەم لووتە نوئىيە دەستكردە "خنجىلانەيە" زۆر ويستراوھە و يەكجار بەنرخ بوو. لەگەل ئەوھەشدا بەرەچاوكردنى بارودۆخەكە قوربانىكردنى لووتە خەيالىيەكەى كرىستىن لە قوربانىكردنى واقىعى رۆحى ئەو گرىنگتر بوو.

فيڅوازيكي ترم به ناوى "نانتوني" باسى له توورپيى خوى به رامبه به ږوشانى سه رږوى كرد. نهو پيى واوو به هوى نه م ږوشانه وه ږوييه كى جوانى له دهست داوه. داوام لپى كرد ږوشانه كه به خشل دانابى. كه س حهن ناكا كه موكوږپي هه بى. به لام هه ر ږوشان و ژاكاوييه ك يان هه ر گورانيكي ږوييه كى ږوو له گه شه، له وينه ي مه دالياكانى سه رسنگى سه ريارزيكن. باچي كه كه وانه ږوحييه كانى له سه ر نووسراوه. له سه ر ږوى هه ساره ي فيڅوونيش چ شه رفيك له وه گوره تر؟

بو ليكدانه وهى ږوشان، پيويسته تو زانيارى بنه رتيت له باره ي واتاى نه دامه كانى ږوو هه بى، پيويسته حهن بكه ي زانيارى سوو دبه خش بدوږييه وه و خوت بكه ي به زولا لترین كه نالى ږى تيچوو، بو هه ستي زگماكى. له به رنه وهى نانتونى ږقى له ږوشانه كه ي ده بو وه به باشم زانى ليكدانه وه يه كى بو بدوږمه وه.

ږوشانه كه ي نانتونى كه وتبو وه سه ر ږوى لاي راستى و له شوپنيك دابوو كه نه گه ر ږوى هه ستي بووايه، مووى ږوى لى دېروا. گوشه ي ږوشى ريك بوو. ږهنگى ږوشانه كه سپى بوو كه ناماژده ره به فيڅوونيكى بيگه رد «به پتچه وانه وه ږوشانه سووره كان دهر ږرى توورپيى كه له كه بووه ن».

پييم وت: «نه م ږوشانه ږهنگدانه وه يه كه بو به رهنگار بوونه وه ت له ژيانى كاريدا واته به رهنگار بوونه وهى پيوه ست به بيريوكه نوپيه كانت كه نه وانى تر په سنديان ناكه ن. به بوچوونى من، پيش ږوودانى نه و ږيكه وته ي بووته هوى دروستبوونى نه م ږوشانه تو بو بيندريژبوونت له گه ل نه و خه لكانه ي كه له گه ل تو دا له يه ك ناستدا نه بووبن هه وليكي زورت داوه. ږهنگه سپييه كه ي ږوشانه كه ناماژه به و راستييه ده كا كه هه رچه نده ماوه يه كى ږر له نائوميدين به سه ر بردووه، به لام له ږوى تيگه يشتن و په سندر دنه وه توانيو ته سه ركه وتوو بى.»

ږرسيم: "چ ږيكه وتيک بووه هوى دروستبوونى نه م ږوشانه؟".

ږوى نانتونى گه شايه وه. وتى: "پيوهندي به كو مپيوته ره وه هه بوو. كو مپانياكه ي من كارى تي دا ده كه م سوو له سيسته ميكي كو ن وه رده گرى. هيچ كه س له و شوپنه دا تى نه ده گه يشت من بو دمه وي ږر وگرامى هاوچه رخرتر به كار به ينم. چهنده مانگ به رهنگارى خه لك بوومه وه و نه وه شيتى ده كردم. له و شه ردا دوړاندم. به لام له سه ر كاره كه ي خو م مامه وه و توانيم بى گويدان به وهى كه ناخو ږر وگرامه كه به كار ده هين يان نا كاره كه م جي به جى بكم.

رین له خوځان

هر زوو پاش هم پروداوه کابینیتیکي فایل به سهر سهرمدا به ريووه وه. ته قلم خوار و هم پروشانه دروست بو.

پرسیار: مبهستت هويه که نیمه له ریگه نه خوځخانه دا هستین و دلخوشی بنوین؟ به پروو خویندنه وه یان بی خویندنه وهی پروو کی هیه حهز له رووشان بکا؟
وه لام: لیکدانه وه کانی خویندنه وهی پروو له و کاتدا که ژانت هیه له نازارت کهم ناکه نه وه. له گه ل هوه شدا پاشان تو درفه تیکت ده بی، بو دووباره بیرکردنه وه له پروداوه که له روانگه یه کی روچییه وه. ناخو دکری و اتایه کی ئه رینی له نارادا بووی؟ لیکدانه وه جوړه دهسه لاتیکت پی ده به خشیت که هه مهش به پیچه وانه ی بیروبوچونه باوه که ی ناو کولتوورمانه که ده لی گرفته سهره کیه کانی ژبان له پروداوه هه پهمه کیه کانداه درده که ون و له پروداوانه دا مروفت قوربانیه کی بی دهسه لاته «به بوچوونی من زوربه ی ریکه و ته کان ئاستیکي روچی پی و اتایان هیه. هه مووشیان نا، هه ندیک ریکه و ته له راستیدا هه له کانی جوانکارین. هر بویش هه گه ر مروفت بیه وئ هاوسه نگی خوی بیاریزی، پیوسته تا بو ی بکری له پروداوه که وانه وهر بگری. هه گه ر به تیگه یشتنی خوی گه یشته وه لامیکي پر و اتا، که واته به هیتر ده بی. به پیچه وانه وه پیوسته له و شته دا که "جون بو ریسینکو" به "تاوانی سهرده می نوئ" ناوی ده بات، نه چه قی. پیوسته به باشترین شیوه، تیماری خوی بکا و به ره و پیش بچی».

پروو خویندنه وه هه هله ت بو دره خسینی تا هه و شتانه ی که ریگرن بو رین له خوځان ت، لیک بدیه وه. رووشان جوانیت پی نابه خشی، به لام پروو «هه وه که چون توش لی تی گه یشتووی» ته نیا جوانی تیدا نییه. له سهر هه ساره ی فیروون، په روه رده بوون گرینگتره له پروو.

پرسیار: بو رووشانی بچوکی وه که هی ئانتونی ده توانم له و خاله ی پیشوو که تو له باره ی دادپه روه رانه بوونی رووه کانت وتت، تی بگم. به لام هه ی بو رین له خوځان هه و که سانه ی له زگماکه وه که موکورتیان هیه؟ هه ی قوربانیه ی سوتان یان خه لکانی تر که ریکه و تی کاره ساتباریان به سهر هاتووه؟ چون خویندنه وهی پروو ده توانی له گه ل کاره ساتی هه وهنده قول، مامه له بکا؟

وه لام: با سهره تا له و نازاره سه ختانه ی که له شیوانی پرودا خو یان دهنوین، تی بگم. تو به پله ی پروو خوینه وه ده زانی چون بو شتیکی سه رووی جوانی ستاندارد بگه ری و هم

راستییه یارمهتیت ددا بۆ بانگههیشکردنی ورهیهکی زۆر پئویست. له یادت نهچۆی که تۆ شارهزای لهوهی چۆن ههناسهیهکی قوول وهربگری و دانه بهدانه سهیری هیمایه جیاوازهکان بکهی. ئەمەش ریگهت پی ددا تا بهدیدیکی زولالهوه بهدوای ئەو بههرانهدا بگهڕی که له ئەندامه بریندارهکانی کهسیکدا بهدەر دهکهن.

بیگومان کهسیکی بی بهش له هیزی خویندنهوهی پروو له ترسان ههلهدهلهرزۆی و پرووی وهردهگهڕی. تۆش چ رووخوینهوه بی چ نا، رهنگه ههلبهلهزی. بهلام پاشان تۆ دهتوانی ههناسهیهکی قوول وهربگری و پرکیشی ئەوه بکهی که سهیری پروو و ئەو بههرانه بکهی که نهسراونهتهوه. یارمهتی ئەو کهسه پهککهوته یان شیواوه بده که ههست بهههبوونی خووی بکا. ئەو ورهیه بده بهخۆت که سهیری پرووی بکهی. بهدوای ئەو بههرانهدا بگهڕی که نهسراونهتهوه.

پرسیار: هەر کهسیک که بهئهموونیکی سهختی لهم شیواوهدا رەت بووی ناتوانی باوهی بهوتهکهی تۆ سهبارەت بهدادپهروهرانهبوونی پروو بکا. مهگەر مرۆف لهخۆزازی یان دلپهق بی دهنه کهس ناتوانی قسهیهکی لهم جوژه بکا.

وهلام: تیگههیشتنی درێژخایهنم له دادپهروهری، دهوهستیتته سهه بروام بهئهفهژین که ئەمەش شتیکی بژاردهیییه بۆ خویندنهوهی پروو، بهلام ریگهیهکه بۆ لیکدانهوهی ئەوهی که چۆن پرووهکان سههرپای پوولته جیاوازهکانیان دهتوانن دادپهروهرانه بن.

دووپاره ژیانوه واتای ئەوهیه که ئیمه زۆر ژیانمان هیه نهک تهنیا یهک ژیان. له ماوهی ئەم ژیاناندا هەر کاریک بکهین ئەم کاره دیتهوه ریمان. کهواته بهلی، ههچهنده ئەوه سهخته، بهلام دهتوانی شتیکی دادپهروهرانه بی که کهسیک ناچاربی ژیانکی جهستهیی شیواو بهسهه بهری. رهنگه ئەو کهسه سهردهمانیک یهکجار لهخوبایی بووی، یان بوویته هۆی ناشیرینبوونی کهسیک. یان رهنگه پوچی ئەو کهسه خووی بۆ ژیانکی سوودبهخشانهی قارهمان ئاسا تهرخان کردبی که تیتیدا بیهوی پیشان بدا که چۆن سههرپای ههبوونی ئاریشهیهکی زهق ئاشکرا، دهکری بهئازایهتی ژیان ببردیتته سهه.

هۆیهکانی کریتی و شیوان و کیماسییهکانی تر زۆر قوولن، بهلام بنهمایهکی هاویهشیان بریتییه لهو ئاریشهیه که پروویهکی کریت بۆ ههمووانی بهدەر دهخا. ئاخۆ تۆ رازی بهوهی که ناخی کهسهکه بیینی نهک تهنیا پرووی؟ لهم باراندا تیگههیشتنی پوچی شتیکی زیدهکی نییه، بگره پئویستییهکه.

بەسالاچوون

دووبارە دادپەرورەنەبوون، پى دەچى تا ئەو كاتەى بىرمان لە ئالتەرناتىفەكەى بەسالاچوون نەكردبىتەو، بەشتىكى تا رادەيەك ناخۆشى دابننن.

پرسیار: تۆ باس لە مردن دەكەى؟

وہلام: نەخىر من باس لە "The Portrait of Dorian Gray – نىگارەكەى دۆريان گرى" دەكەم.

لە راستىدا قسەكەت تەواو، مردن ئۆلتەرنىتتەىكى پرسامە. بەلام رۆمانەكەى "ئۆسكار وايلد" كە باس لە دۆريان گرى دەكا گریمانەيەكى زۆر دلرفىنى ھەيە. لەبەرئەوھەش دەبى كتیبەكە لەلایەن ھەموو ئەو كەسانەو كە روو خويندەنەويان بەجىددى وەرگرتوو، بخويندريتەو.

وہك زۆرەي ئەو كەسانەى كە لە بەرىتانىي سەردەمى فيكتورىادا دەژيان ئۆسكار وايلدیش زانىارىي لەسەر خويندەنەوي روو ھەبوو. تەكنىكى رۆمانەكە لەسەر ئەو گریمانەيە بەندە كە بۆ جارىكيش بى روويەك بۆ رەنگدانەوي ناخى مرؤف گۆرانى بەسەر نايت.

بەھۆى ئامادەكارىيەكى زىرەكانەى ئەھرىمەن ئاسا بەرەنجامەكانى ناخە چەپەل و كەردوھ بەروالەتەكانى دۆريان گرى، لە روويدا رەنگيان نەدابووھە. لەبرى ئەوھ ئەم بەرەنجامانە گواسترا بوونەو بۆ سەر نىگارەكى شاراو. بەلام لە كۆتاييدا پياوھەكە سزاي خۆى وەردەگرئ.

گرى بىگەرد و بى تاوان دەھاتە بەرچاو. سەرەراى زاتە پۆخلەكەى، ھەر كەسىك كە تووشى گرى ھاتبا، بەھۆى بەروالەت پاك و بىگەردبوونىيەو تووشى سەرسرمان دەبوو. يەكەك لە ياساكانى ئەم ھەسارەيە بمانەوي و نەمانەوي، ياساي كار و كاردانەويە. لە تەمەنى منداليدا بەرەنجامەكانى كەردوھەكانمان دەبنە ھۆى ئەوھى بۆ تەنبىبوون بەتەنيا بەجىمان بەيلنەو. لە تەمەنى ھەراشيشدا گىرۆدەى ئەو رووانە دەپن كە بۆ خۆمان دروستيان دەكەين.

" Wrinkles Are God's Makeup ، ژاكاوى خەملى خواوھندىيە" لە چرچولۆچەكان و ھەندىك رېگەى وردى پر واتا كە بەھۆيانەو روو بەتتپەرىنى كات دەگۆرئ، دەكۆلئتەو. تا ئەو كاتەى ئەم كتیبەت نەخويندبىتەو، گرینگترين چەمك كە پىويستە لىي تى بگەى ئەوھە

که کلېشه کانی تاييهت به به سالاجوون هه لهن. به شپوهيه کی به رېلاو خه لک له وه دترسن که هر نه نداميکی ړوويان به هوی قه له وی شوړ بيته وه جگه له و نه ندامانه نه بی که به هوی چه ورپه وه درده پوقين. له هه مان کاتدا له وه توقاون نه وه که نه ندامه به رواله ت گه شه کانی ړوويان بؤ هه ميشه چرچولوقچييان له سهر بنه خشی. نه گهر چارهنوس نه بيته هوی خولفانی چرچولوقچه کان تيشکه سه رووه نه وشه ييبه کان دهيانخولوقين.

گوڼ بگره، من ناموژگاريت ده که م، به رده وام کریمی دژه خوړ به کار به ينی، به لام له کارپه رپه که ی زور دنيا مبه، هه رجوره گوړا نيکی ړوو مسوگره. با ړووی دايکت هه چو نيک بی له چارهنوسی تودا نه نووسراوه، که چرچولوق له سهر شو ينيکی ديارکراوی جه سته ندا گه شه بکا. له گه ل تپه رپوونی هه ساليک ړووت هه زياتر ده بيته هی خو ت و، هه شتيک ړوو بدا، هه کار يکی له پشته وه يه. نه و کاته ش که تو له هوی هه کان تی بگهی، به لگهی زياتر «نه که متمر» ت بؤ ريز له خونان ده ست ده که وئ.

ليکچوونه خيزانيه کان

نه گهر بؤت بکری با سنگت به رامبه ر به که سایه تی و ړووی نه ندامانی خيزانه که ت فراوان بی. رهنکه توش هه نديک لايه نی هاو به شت له گه لاياندا هه بی.

به لام له ړووی به رکه وتی ړوو، برياره ورده کانت سه باره ت به شپواری که سی ده توان مه و دايه کی سه سر پمین له نيوان تو و خيزانی رچه له کت بخولوقين. ناخو له وانه کانی ميژووی قوتا بخانه ی ناماده ييدا، هه رگيز باسی زئ The Hasburg Nose – لووتی هاسبورگه کان و The Hasburg Chin – چه ناگهی هاسبورگه کانت خويندو وه ته وه؟ نه وانه نه و دوو هيمایانه ی ړوو بوون که له ناو بنه مالهی شان شینی نه لمانيدا باو بوون، بنه مالهی که که بؤ ماو هيه کی زور زياتر له وه ی رها بی، ده سه لاتيان به سه ر نه رويچ و ئيسپانيدا گيرا.

ناخو زالبوونی نه م هيمایانه ته نيا پتوه نديی به وه چه خسته وه هه بووه، هه روه که چو ن ماموستای ميژووم به رده وام به م شپوهيه گالته ی پی ده کرد؟ رهنکه هوی ليکچوونی نه م خه لکه يه کجار ناشيرينانه له م هيمایانه دا بگه رپته وه بؤ هه بوونی ليکچوونکی ده روونی به له خوگرتنی سيفه تی به ره له ستیيه کی سه سه ختانه دژی گوړان. نه گهر بنه مالهی مرؤف بؤ ماو هی چه ندين سه ده ده سه لاتی نه وروپای به ده سته وه بووبی رهنکه به لای نه و مرؤقه وه گه شه کردنی که سی نه وه نده پتويست نه بووبی، به تاييه تيش نه گهر جه ماو ره که پرويان

بەمافی خواپیداوانەى پاشایانەو ھەبووبى. ئەگەر بېينە سەر ڤووەکانى ئەمڤۆ بەگشتى و ھى تۆش بەتايبەتى بەلى، تۆ دەتوانى لە ناو ڤووى ئەندامانى خىزانى خۆتدا، بەدواى ڤەسەنايەتيدا بگەرېي. يان بەلېكۆلېنەو ھەيەكى ورد لە ڤووياندا بەدواى شەرم و ھېماکانى نەخۆشيدا بگەرېي. تۆ لە ڤيى بېينەو دەتوانى ئاستى پېگەيشتنى كەسېك ھەلېسەنگېنى.

بۆچى خزمەکانىشت يان لانى كەم وئەکانيان رېز ناکەى و بەوردىيەكى زياتر لەوھى جارانت سەيريان ناکەى. ڤروانە، بەراستى ڤروانە، ئاخۆ كام ھېماى كۆلم تايبەتە بەخزمەکانى باوكت و كام يەك لە ھېماکان ناسان. لە ڤووى وئەکانەو بەزانە كە چۆن ئەندامانى بنەمالە بەتېپەڤىنى كات گۆراون. جا وئەکان رەش و سېى بن يانىش ڤەنگى تۆ بەھۆى سەيرکردنيان ڤېزىكى نویت بەرامبەر بەشېوازەکانى بەتەمەنداچوونى خۆشەويستەكانت لە لا دروست دەبى. تۆ بەپلەى ڤووخوئەو ھەو سەڤشكېيە دلكەرەوھىت ھەيە كە ھەرەھا دەشتوانى ڤۆلى كەسېكى خاوەن بۆچوونىكى دژەجەماوهرى بگېرى. بەزۆرى مەبەستى ئاشكراى خەلك لە سەيرکردن لە ڤووى ئەندامەکانى خىزانەکانيان بۆ دۆزىنەوھى لېكچوونەكانە. ڤەنگە داڤيرە بەقنەقن بلى: "ئېرنېستىنى بچووك، لووتى ويندل و لىوى فرېدريكاى پتوھى"، ھەرەك ئەوھى بلىي ئەو وەسفە كتومت وابى. ھۆى وەسفرىدىنى كەسېك بەگۆڤرەى لېكچوونەكانى لەگەل خەلكى تر دەگەرېتەو ھۆ يەكېك يان زياتر لەم بېرۆكانە:

- جېنەكان بەڤرسن لە شېوھى ڤووى مڤۆف.

- جېنەكان ڤرپار لەسەر ژيانى مڤۆف دەدەن.

- ئەگەرى ئەو ھەيە كە تۆ "كتومت" لە ئەندامىكى ترى خىزانەكەت بگەى.

- تەننەت ئەمەشيان كە: چارەنووسى مڤۆف بەھۆى باب و باڤيرانىيەو ھەموو ئاراستەيەكى گرېنگى ژياندا نەگۆڤرە. بۆ نموونە ھاتڤىلدەكان چارەنووسيان جۆڤرېكە و ھى مەككۆيسەكانىش بەجۆڤرېكى تر.

باوهرم بەو شتە نييە. ئەگەر تۆش لايەنگرېكى ويستى ئازاد بى، كەواتە خوئندنەوھى ڤوو دەتوانى يارىدەت بدا تا بېرۆكەكەت بسەلمېنى. دەستبەكار بە. ۵ لايەن بدۆزەو ھەي بەھۆيانەو ڤووى داىكە پەنجا سالانەكەت خۆى بەڤوويەكى بى ھاوتا دەنوئى و لە ھى ھېچ كام لە مندالەكان و خوشك و داىك و باوكى ناكە. سى لايەنىش لە لووتى ئېرنېستىن ديارى بگە كە ھېچ پتوھەندىيان بەباڤيرە وئندلەو ھەبى. ھەموو زانىارىيەكان لەلای خىزانەت كە گوئىت بۆ شل دەكەن، ئاشكرا بگە.

پرسىيار: با شتەكە ئاۋاش بى، بەلام ئاخۇ ناتوانرى شىۋانەكانى لىكچوون بدۆزىنەۋە؟
 ۋەلام: بەدلىيايىيەۋە ۋ، خۇشىيەكە لەۋەدايەكە مەرۇف بەدۋاى ئەۋ شىۋانەكانە بىروا ۋ
 لىكىيان بەداتەۋە بەتايىبەتەش ئەگەر باۋبوون لەگەل رەسەنايەتى ھاۋسەنگ بىرىن. ئەگەر
 مەبەستى تۇ جىنۇلۇجى بى، مېژۋويەك لەسەر بنەمالەكە بنووسەكە لەگەل مېژۋوى ئەۋ
 وانانەي ژياندا كە بەردەۋام لە نەۋەيەكەۋە بۇ نەۋەيەكى تر گواسترابنەۋە يەكانگىر بى.

پرسىيار: ئەي ئەگەر كەسىكى ۋەك من پىيى ۋابى تاكە رېگەي نەمىرى مەرۇف
 مندالەكانىن؟ ئاخۇ بىر كىردنەۋە لەۋەي كە ئەۋ كەسانەي لە خوينى مەرۇف ۋ بەۋ رادەي كە
 ئەۋ مەرۇفە پىشېبىنىي كىردۋە لە خۇي ناچن ھەرەشە لە مەرۇف ناك؟

ۋەلام: ئەگەر تۇ بەدۋاى رېگەي ئەۋتۇدا دەگەپىي كە مندالەكانت لە تۇ بچن چ مىراتىك
 لەۋە باشترە كە ئەزمۋونى ژيانى خۇتەيان پى بەخشى؟ چىرۇكىيان بۇ بگىرەۋە ۋ
 چىرۇكەكان بەۋ ۋىنانەي كە شىۋەي گۇرانت پىشان دەدەن دەۋلەمەند بىكە. بۇيان باس لە
 ئازارەكانت ۋ ھەلومەرجى پىگەيشتنت بىكە. وانەكانى ئەۋان رەنگە لە ھى تۇ جىۋاۋاز بن،
 ھەرۋەك چۇن ھىماكانى ۋوۋيان رەنگە لە ھى تۇ جىۋاۋاز بن. لەگەل ئەۋەشدا بىرەۋەرىي ئەۋ
 شتانەي كە تۇ لە بارەي مېژۋوى دەروۋىتەۋە باس تىۋە كىردۋون، دەتوانى بەردەۋام
 سىرووش بۇ ئەۋان ۋ بۇ مندالەكانىان بىنى.

جۋانى، كى پىۋىستى پىيەتى؟

ئەي ئەگەر تۇ لە ئاراستەي پىچەۋانەي نەۋەسازىدا بى ۋ لە بنەرتدا زىاتر گرىنگى
 بەدروستكىردنى خىزان بەدەي نەك بەدلىياۋوون لەۋەي كە ئاخۇ خىزانەكەت يادت زىندۋو
 رادەگرن يان نا؟ ئەي ئەگەر تۇ بەراشكاۋى نائومىدانە بەدۋاى ھاۋزىنىكدا بگەپىي؟
 پىۋىستە خويندەنەۋەي ۋو رېگەي ئەۋتۇي ھەبى تا يارمەتت بەد ۋەك كەسىكى سەلت رىز
 لەخۇنانت بنىات بىنى.

زانىت رېگەكان چىن. لە راستىدا دوو رېگە ھەن. يەككىيان پىۋەندىي بەخۇتەۋە ھەيە.
 ئەۋەي ترىان پىۋەندىي ھەيە بەبابەتى ھاۋزۋانىتى ۋ چۇنىتەي پىناسەكەت بۇ ئەم بابەتە.

سەرەتا با لە تۆۋە دەست پى بىكەين. بۇ كەسىكى سەلتى ئەم رۇژگارە خويندەنەۋەي ۋو
 ۋەك دەفتەرى تۆمارى ژوانەكان شتىكى پىۋىستە. بۇ ئارىشەي پالەپەستۋە
 كۆمەلەيەتەيەكان، تۇ پىۋىستت بەشتىكى زىاتر لە رىز لەخۇنانتكى ئاسايى ھەيە. ئەۋ
 پىۋىگەندەنەي لەم سەردەمەدا سەبارەت بەسەنجراكىشى ۋوۋەپىۋى سەلتەكان دەبنەۋە،

زۆر تېكشكىنەرتن له هەر كاتىكى تر له مېژوودا، ئىمە بهو رېكلامانى مېديا و ئەو وتانەى بۇ مكيان هانمان دەدەن و هەروەها به بەرھەمەكانى گەشەپپەدەرى موو و نەشتەرگەرىى جوانكارىيەو دەورە دراوین و تېك دەشكېن. ئارېشتگەرانى پېرچ و نېنۆك گيانيان دەردەچى تا ئىمە زياتر بۇ ھاوسەرايەتى بشيپن. هەر با باس لەو ديزاينەر و فرۆشيارانە نەكەين كە تامەزروى ئەوین لە ناو يانەيەكى تەندروستى يان رچيمگرتندا بمانچەپپن.

زۆرېك لەم جوانىخولقېنەرانەى كە پئويستە پاداشت بكرېن، هەستېكى باشت بەرامبەر بەخۆت بۇ دەخولقېن، بەلام هەندېك جار كرۆكى كارەكانيان لە راستيدا دەبېتە ھۆى ئەوھى لە ناخندا هەستېكى خراپتر دروست ببى. ئەو جۆرە جوانىيە مېشكت كون دەكا. بۇ نمونە ئېوھى خانمان، ئاخۆ ھەرگيز پېشەگەرېكى ژېنەوەر بۆتانی روون كر دووھتەوھ كە چۆن بارېك بەدەن بەچاوەكانتان كە لە يەك نزيكتر يان دوورتر بەدەر بكەون؟ ئەى پېتركردن يان تەنكتركردن لېوھكانتان؟ ئەى مادام لە بنەرەندا رووتان چ كەموكوپېيەكى ھەبووھ؟

پياوانى رېزدار، سالانە ژمارەيەكى زۆرتر لە ئېوھ نەشتەرگەرى پېست لووسكردەوھ و جوانكارى لووت دەكەن. تكايە.

سەلتەكان ئاخۆ ئېوھ لە سەرووى ھەموو پالەپەستۆھكانى تردا، خۆتان ناچار نەكر دووھ كە لە يانەيەكى تەندروستيدا رايەتانی سەخت ئەنجام بەدەن، يان سەبارەت بە پارەى ئەو ئەندامەتییەى كە ھەرگيز سوودتان لېى وەر نەگرتووھ ھەستتان بەتاوان نەكر دووھ؟ ئەى پالەپەستۆ لەو لايەنەوھ كە ھاوژانەكەى ناو ئامېزت بۇ ئەوھى ببى بەسەنەمى شانوشەوكەت پئويستە روويەكى گونجاوى ھەبى؟

پئوھرەكانى كۆمەلگە بۇ سەرنجرا كېشبوونى تۆ و ھاوژوانەكانت يارېيەكى پلەوپايەدارى لى دەكەوېتەوھ و بۇ ئەوھ دانراوھ كە خەلكىكى پېر بەھای كەمى تېدا براوھ بېت. چەند جار تۆ كەسانى سەلتى تەرت بەپشتبەستن بەپئوھرەكانى جوانى كە خۆشت ھەر لە بنەرەندا خاوەنيان نى، بە "دۆراو" لە قەلەم داوھ؟ ئاخۆ فېلم و وینەكان بوونە ھۆى ئەوھى كە تۆ پروا بەسینارېوېك بكەى كە ھەمووى لەسەر ئەو بخولقېتەوھ تۆ "كەسەكە" بدۆزېيەوھ «ئەو كەسەى بېپارە تەواوى خالەكانى جوانىيە ھەبن» و پاش ئەم رووداوھ پاشماوھى ژيانت ھەروھك چېرۆكى پەرييان بەرەو پېش بچى؟

بۆ هر پياو يان ئافره تتيك كه له بنه رته وه پيى وابى ږوو و جهسته ي هاوژوانتيك هيمايه كي گرینگی شان و شه و كه ته ږومانسيكي واقيعي وهك فاننازيابه كه. تۆ ئيستا ږووخوينه وهی كه واته ئه مه به بيرۆكه يه ك دابني كه له كولتورتيكه وه بۆ كولتورتيكي تر دهگورئ. ئه و هيمانه ي هه لسوكه وت كه ده بنه هۆي ئه وهی ږومانسيكي فاننازي به هاي ژياني خۆي بزاني، رهنگه ته نيا له ږوودا دهرنه كه ون.

راسته. ئه و زانيارييه سه باره ت به ږوويه كي ويستراو له ناو ميشكت چه قينراوه رهنگه هاوړپي تايبه تمه ندي ئه و تۆ بئ كه له به رژه وه ندي به خته وه ر بووندا نه بي. كه واته ئه گهر تۆ هستت به وه كردي كه كه سيكي دۆراوي رهنگه ئيستا كاتي ئه وه هاتبى ياريه كي پله و پايه دار بنا سيبه وه كه تيدا ناتواني سه ركه وتوو بي. خۆت ئاماده بكه.

- هيل به ژير ئه و هيمايانه ي هه لسوكه تدا بكيشه كه حه زيان پئ ده كه ي. گرینگ نيه ئه گهر ئه م هيمايانه هيج پتوه ندي به كيان به و هيمايانه ي ږووه وه نه بي كه به پي به رنامه دار ئژرا وه كه ي ناو ميشكت پتويسته دا و ايان بكه ي.

- له سه ر كارتتيكي پيرستي سي له و هيمايانه ي ږوو ريز بكه كه هاوړپن له گه ل ئه و سيفاته دهر وونيانه ي كه تۆ حه ز ده كه ي له ناو هاوژوانه كه تدا بن: هيماي وهك سه ره لووتتيكي تۆ په لاني، پتلووي ته نك، ږووبه رتيكي گه وره ي به كه مايه تبي ستيه م، چه ناگه يه كي گه وره ي پان، گوپي زل يان هر شتيك كه له ږووي دهر وونييه وه بته گه شينته وه.

- ئه م كارتته له گه ل خۆت بگيره. له ناو به رك يان جزدانندا هه لي بگه ر. با ئه و كارتته هيمايه ك بي بۆ بيروبوو چوونتيكي نوئ: كي پتويستي به و شته يه كه به جواني ناو دهر درئ؟ تاكه پتوه رتيكي نيه بۆ ئه و ږووه ي كه خۆي به ږووه ته واهه كه دهنوئي. به لام ئه وه بۆ تۆ شتيكي به كجار گرینگه كه هاوژينه كه ت گوپت لي رابگرئ. هيج واتايه كي نيه تۆ ئه و هاوژوانانه ت پئ په سندر بن كه خاوه ني گوپي بچووكي خنجيلانه و شتي له م جوړهن. به ږووي زۆر تيك له كه نجان پتويسته ئافره تتيكي شوخ به و جوړه بي كه "تۆم وؤلف" ي نووسه ر به "كه سيكي ته قه لاهه ر بۆ بي كه مو كورتيه كي نزيكه يي" ناوي ده بات. ئه ي ئه و بيروكه يه ي كه ده لي نرخی ئافره ت پتچه وانه ده گورئ له گه ل قه باره ي لووتی و راسته وانه ده گورئ له گه ل قه باره ي سينگي؟

ژياني واقيعي زۆر ورده كاري تيدا به. بۆ ريز له خۆناني هاوژوانه كه ت و «هي خۆشت كه ئه مه ش بۆ به رژه وه ندي خۆته» كۆمه له ستاندارديكي تايبه ت به ږووخوينه وان دابني. ته نيا سه يري ږوو مه كه. لي ي ورد به وه.

چۆن خویندنه‌وه‌ی روو دهنوانی له پیشه‌که‌تدا یارمه‌تیت بدا

کاره‌که ئاسانه، تۆ شاره‌زاییت له راستیه‌کان و تایبه‌تمه‌ندییه‌کان و له‌و شیوازه‌ته‌واو نوێیه‌ی سه‌یرکردنی خه‌لک په‌یدا کردووه. بێگومان ئه‌وه‌ش سوودی بۆ پیشه‌که‌ت ده‌بێ. بۆ نمونه ده‌ستپێکه‌ران برۆا به‌خۆیونیان زیاتر ده‌بێ. ئه‌گه‌ر تۆش وه‌ک فێرخوازیکی نمونه‌ییم بی ئیستاکه‌ هه‌روه‌ک چله‌ ته‌ماته‌یه‌کی تازه‌ ئاوردراو له‌ پڕۆژیکه‌ گه‌رمی مانگی ئابدا له‌ ناو پڕیز له‌خۆناندا خه‌ریکه‌ ده‌خوستییه‌وه‌.

گرینگ نییه‌ بۆ دا‌بینکردنی بژێویی خۆت چ جو‌ره‌ زانیارییه‌کت وه‌رگرتبێ، له‌به‌رئه‌وه‌ی ئیستا تۆ خاوه‌نی کرۆکی ئه‌و زانیارییه‌ی که‌ له‌ پێوه‌ندیی رووت به‌شیوازی که‌سیته‌وه‌ ده‌کو‌ئیته‌وه‌. بۆچی نابێ مرۆف هه‌م به‌هۆی رووی سروسشتیی خۆی و هه‌م به‌هۆی به‌هره‌کانیه‌وه‌ هه‌ستیکه‌ باشتری به‌رامبه‌ر به‌خۆی هه‌بێ؟ پڕیز له‌ خۆنان ناویکه‌ بۆ ئه‌م شانازییه‌ ره‌وا‌یییه‌ی تۆ هه‌ستی پێ ده‌که‌ی. ته‌نانه‌ت ئه‌گه‌ر خویندنه‌وه‌ی روو به‌ده‌ر له‌م جو‌ره‌ گوروتینه‌ ده‌روونییه‌ سوودیکی تری له‌ ژیانته‌دا نه‌بێ، هه‌شتاش هه‌ر به‌شتیکه‌ به‌سوود هه‌ژمار ده‌کری. به‌لام سووده‌کانی زانیاری له‌ باری له‌ باره‌ی خویندنه‌وه‌ی رووه‌وه‌ ره‌نگه‌ زیاتر له‌وه‌ بن که‌ مرۆف به‌شیوه‌یه‌کی کاتی هه‌ستیکه‌ باشتری له‌ لا دروست بێ، سوودی وه‌ک پاره‌ په‌یداکردنی زیاتر. ئیمه‌ باسمان له‌وه‌ کرد چۆن خویندنه‌وه‌ی روو دهنوانی به‌ره‌ به‌پیشه‌ی فرۆشیاری بدا. له‌ سه‌رووی ئه‌مه‌شه‌وه‌ ئاوردانه‌وه‌یه‌ک له‌ بواری پیشه‌که‌وتووی روو، خویندنه‌وه‌ی پسپۆرانه‌ شتیکی سه‌رنجراکێشه‌. له‌م بواره‌دا تۆ دهنوانی له‌ نیوان ئه‌و ۱۰ پسپۆرییه‌ی ئیمه‌ له‌م به‌شه‌دا ده‌یانخه‌ینه‌ روو په‌کیک یان چه‌ند دانه‌یه‌کیان هه‌لبژیری. ره‌نگه‌ رینۆینیکیارت له‌ قۆناخی خویندنی ئاماده‌ییتدا به‌تۆی نه‌وتبێ پاره‌ له‌ پڕی روو خویندنه‌وه‌وه‌ ده‌ست دێ، به‌لام بزانه‌ که‌ ئه‌وه‌ شتیکی راسته‌.

له گهڻ ٿوهشدا پيش ٿوه من دهمه وڃ له وه دنيا بيمه وه كه تو شارهازييت له و ته كنিকে هيه كه خويندنهوھى ڀوو ده گوري بڻ چه كيكي ته نانهت به هيتر تا به هويه وه له ناو كاره كه تدا ڀروا به خويوونت زياتر بكا. ٿه گه ٿيستا خه ريكي هه ر كاريك بي يان ٿه گه ر دانهمه زراو بي و يانيش به نيازي دامه زران بي، ٿم ته كنিকে هه ر به كه ٿكت دي.

ڀووبه ڀووبوونه وه له گهڻ خاله كانى هيڙى خوت

ٿه گه ر بتوانى ڀيوهندييه كي راسته وخو له نيوان به هرهكانت و ڀووندا بدوڙييه وه ڀهنگه ڀروا به خويوونت زياتر بي. به شيويهه كي به شهكيش ٿم كاره دههستيته سه ر ٿه و شارهازييانهي كه له ناخدا تووشى سه رسرمانت و دهكن. ٿاخو له وهتهي خويندنهوھى ٿم كتبه وه چند جار دهنگيڪ له ناو ناخدا وتوويه تي: واو!

تو له ناو دلندا وتووته: "به راستى من له وهدا باشم!" جا چ ٿم شته كاركردي به ڪومه ل بي، يان كاري به جيا بووي، يان دهسٽيكردي ڀروڙهي نوڻ و به نيوه چلي به جي هيشنتيان بووي، ڪومه ٿيڪ له وه به هره هره مه زانهي له رووي تودا ده ركه وتوون ده بنه هوي ٿه وهي له ناخدا بريسه كه يه كي ناسينه وه تيشك بداته وه. ٿه ساتانه "ساته كانى ڪوڊاڪ" ي ڀوڄين. ڀهنگه تو پاشان له بيرت بچيته وه چ شتيڪ بووته هوي وتني ٿم ٿاها! به. به لام ڀيم وايه كه ڀوڄي تو وينه كانى واقيعي راسته قينه ي توڻي ڪو كر دوونه ته وه. خاوهني ٿم ٿه لبومه ڀر وينه خوتي و هميشه له لات ده ميٽيه ته وه. ته كنিকে كي دياريكراو كه ڀيوهندي به ڀوو خويندنهوھى هيه، يارمه تيت دها بڻ ٿه وهي هيڙه كانى دهروني خوت له م ٿه لبومه وه ڀاڳيشيه ده ره وه. ته كنিকে كه ڀي دهوترئ ڀووبه ڀووبوونه وه له گهڻ خاله كانى هيڙى خوت. ٿه گه ر تو بتوانى له كاتيڪدا كه ڀيوستيهه كي زورت به ڀروا به خويوون هيه سوود له م ته كنিকে وه رگري ٿه وه خالتي ٿه رڻيه. ٿه گه ر ڀه چاوي ٿه و راستيهه بكه ي كه له كاتي نه هامه تيدا به دهگمه ن ناراسته ي كارهكان به ره و باشبوونه وه ده ڀوا، جگه له هه زكردي له م ته كنিকে هيچ چاره يه كي ترت نيه. ته كنিকে كه به م شيويهه يه:

۱- بڻ هه سٽكردي به گورانكاري، له ده ڀرپينه كه ي خوت ورد به وه

له ناو نهينوڪدا له رووي خوت ورد به وه. تيشك بخر سه ر ده ڀرپينه كه. ٿه و كاتانه ي تووشى خه موڪي ده ي، ده ڀرپينه كه ت باشترين كه ره سه ي ڀيوست بڻ ٿم به شه ي ته كنিকে كه دا بين ده كا. «نزيكه ي ۳۰ چرکه» له وه ده ڀرپينه قوول به وه. ٿاخو ڀيزار كه ره؟ دلشڪينه ره؟ روويه ك ده تواني هه زاران ورده كاري له چه رمه سه رييه كانى مرؤف پيشان بدا.

چۆن خویندنه‌وه‌ی روو دهنانی له پیشه‌که‌تدا یارمه‌تیت بدا

ئهم جاره چیت به‌سه‌ر هاتوو؟ بروانه. پاشان له‌گه‌ل رووت بدوئ: "هەر به‌لامه‌وه گرینگ نییه له‌به‌رئه‌وه‌ی ئهمه رووی راسته‌قینه‌ی منه".

۲- ئه‌ندامیک هه‌لبژیره تا لئیه‌وه ده‌ست پێ بکه‌ی

هه‌لبه‌ته رووی راسته‌قینه‌ی تو بریتیه له ئه‌ندامه‌کانی رووی سروشتیت. بچوو هه‌سه‌ر هه‌ر به‌شیکي روو که زیاتر سه‌رنجت راده‌کیشی. ئه‌گه‌ر باری ده‌روونیت شله‌ژاو بێ رهنه‌گه نه‌ویستراوترین به‌شی رووت سه‌رنجت رابکیشی. رهنه‌گه ئهم به‌شه زیکه‌یه‌ک بێ یان چرچولۆچیک بێت یان هه‌ر شتیکي سه‌ر رووت بێ که به‌هه‌ر شیوه‌یه‌ک گه‌وره یان بچووک یان نائاسایی بێ. ئاوێ له نزیکتین هیمای سه‌رسپمینی ناو رووت بده‌وه. یان ئه‌گه‌ر هه‌ست ده‌که‌ی به‌کجار بوئری هه‌ر له‌گه‌ل هیمایه نه‌ویستراوه‌که به‌رده‌وام به.

۳- به‌ده‌ست و دل کراوه‌یییه‌وه په‌سنی به‌شه هه‌لبژیردر اوه‌که بده

بێ په‌چاوکردنی ئه‌وه‌ی که ئاخۆ ئه‌و به‌شه‌ی روو که سه‌رنجی راکیشاوه به‌شیکي په‌سند یان نه‌ویستراو بێ زۆر په‌سنی بده. به‌لێ، تو دهنانی ئهم کاره بکه‌ی.

بۆ نمونه ئه‌و کاته‌ی هه‌ستم بریندار ده‌کرئ کیسه‌کانی ژیر چاوم سه‌رنجم راده‌کیشن. کیسه و چرچولۆچه‌کان به‌گویره‌ی شوینه‌کانیان له ناو روو هه‌نگری واتای تایبه‌تن. لیکدانه‌وه‌ی واته‌کانیان به‌شیکه له کتیبی " Wrinkles Are God's Makeup - ژاکاوی خه‌ملی خواوه‌ندییه " نیگه‌ران مه‌به. ئهم کتیبه پاشکۆیییه باس له هه‌موو ئه‌و شیوازانه ده‌کا که روو به‌هۆیانه‌وه به‌تێپه‌ربوونی کات ده‌گۆرئ و چرچولۆچ له ناو ئهم کۆمه‌له شیوازانه‌دا به‌شیوه‌یه‌کی سه‌رسپه‌ین پشکیکي زۆر که‌می به‌رکه‌وتوو. هه‌روه‌ک دواتر له چرچولۆچه‌کاندا ده‌بخوینیه‌وه واتای کیسه په‌له‌بووه‌کانی ژیر چاو بریتیه له به‌سه‌ختی هه‌ولدان بۆ روانینیکی قوولتر. " سوپاس بۆ خوا که من ئه‌وه‌نده په‌رۆشم بۆ بینینی قوولترین واقعیی ژیان و چهند به‌خته‌وه‌رم که ئهم سیفه‌ته‌ته‌نانه‌ت له روویشمدا رهنگی داوه‌ته‌وه. " ئهمه تیبینییه‌کی گونجاوه که پێویسته دانی پێدا بنرئ. له‌وه‌سه‌ره‌له‌به‌یانیه‌ی که کیسه‌کان به‌کجار گه‌وره دیارن په‌سنه‌که‌ی خۆم زیاتر ده‌گونجینم. " پێویسته من ئهمرۆ ته‌نانه‌ت زیاتر له جارانیس واقع ببینم. ئاخۆ ئه‌وه تایبه‌تمه‌ندییه‌کی به‌نرخ نییه. "

۴- به‌رده‌وام به

پاش ئه‌وه‌ی تو په‌سنی ئه‌ندامه "نه‌ویستراو" ده‌که‌ت دا مه‌چه‌قی. ده‌ستبه‌جی ئاراسته‌ی

سهرنجت ړووهو په كيك لهو به شانهي ړوو بكه كه به ردهوام خوشت ويستووه. نه گهر نه تزاني كاميان هه لېږي نه وهيان هه لېږي كه به كجار جيا كه روهويه.

۵- له دله وه په سني به شه هه لېږي در او كه له بده

واتاي نهو به شه جيا كه روهوى ړوو ليك بده وه. واتا كه ي به هاوار كردن به گوڼي جيهاندا بچرپنه «به لام نه گهر له ناو خه لكدا بي وا باشتره به مهنديه وه سهرسه نكيانان بيدر كيني». نمونونه يه كي تر له باره ي خوځم: جيا كراوه ترين هيماي ړووي من ددانه كاني پيشه وه من. له جياتي نه وهى كوڼايي ددانه كاني من هه روهك كوڼايي زور به ي نهو ددانانهي بينيوتن ريك بن، يه كجار چه ماوهن. له به شه كاني پيشترى نه م كتيبه دا به پيوستمن نه زاني نامازه به واتاي كوڼايي چه ماوه كه ي ددانه كاني پيشه وه بدهم له به رنه وهى نه م هيمايه زور ده گمهنه. به لام دداني چه ماوه پيوهندي هيه به وه رگرتني وانه كاني ژيان له رپي دله وه. كه نه مهش به پيچه وانهي چييه؟ زور به ي خه لك به گوڼي كوڼايي ريكه كاني ددانه كاني پيشه وهيان، وانه سهره كييه كاني ژيانان له رپي ميشكه وه فير دهن. به لام نيره ي به نه وانمان مه به كه كوڼايي ددانه كانيان چه ماويه. نيمه زياتر له نيوه پيوستيمان به دسره هيه. نه مهش تيبنيه كي وزه به خشه كه ده توانم سه باره ت به خوځم و ددانم بيدم. "له هه موو ژياندا پيوسته من له رپي دله وه وانه وه رگرم. سوپاس بو خوا له به رنه وهى نه مهش هه لي بوځم په خساندوه تا بتوانم سيسته مي ړوو خويندنه وهم په رنه پي بدهم".

۶- به پرسيار كردن زياتر قوول به وه

له خوځت پرسه "له هه موو به هرانه ي له ړووي مندا كوڼوونه وه ناخو له كاتي نيسنادا كاميان زياتر له هه موويان پيوسته بوځم؟". هه ناسه يه كي قوول يان دووان وه رگره تا ناو سينگت پاك بكيه وه. رهنه گه بشتواني ميشكتي پي ساف بكيه وه.

۷- گوڼ بگره

وه لاميك له ناو ميشكتدا خوځي قووت ده كاته وه. كاتيك نه مه ړووي دا، سهرنج بده. چاوه رپي وه لاميكى "رهها" مه كه. له سهر نه وه لامى سرووشي بوځت هيناوه كار بكه. بو نمونه بلئ من به نياز م له گه ل كار به ده ستيكي كوڼمپانياي Fortune 500 سه باره ت به كردنه وهى خوله كاني راهيتان گفتوگو بكه م. هه رچه نده وا بزائم پرؤسه كه له كه شيكي دؤستانه دا به رپوه ده چي، به لام نه ختيك هه ست به شله ژان ده كم. نهو وشه يه ي كه دربري پيوستيه سهره كييه كه ي منه بو كاتي نيسنا بريتيه له "هيز".

۸- له ناو روودا پیوستیه‌که‌ت بدۆزه‌وه

بزانه کام له هیمایه‌کانی رووت زیاتر له هه‌مووان له‌گه‌ڵ پیوستیه‌که‌ی تۆدا ده‌گونجین، له‌به‌رئ‌وه‌ی پیوست نه‌بووه تا ئه‌م به‌شه‌ی کتیب زانیارییه‌کان له‌به‌ر بکه‌ی، رهنگه‌ لێرده‌ا پیوستیت به‌یارمه‌تی هه‌بێ. به‌رده‌وام به‌ له‌ گه‌ران به‌دوای هیمایه‌کان و تا ئه‌و کاته‌ی نه‌تدۆزیننه‌وه واز له‌م کاره‌ مه‌هینه.

۹- دان به‌به‌هره‌که‌ت بنی

ئه‌و هیمایه‌ی پیوه‌ندی به‌پیداووستیه‌که‌ت هه‌یه له‌سه‌ر رووت بدۆزه‌وه. له‌سه‌ری ده‌ست به‌کار به. گفتوگۆ و زه‌به‌خشه‌که‌ ده‌ست پێ بکه. بۆ نمونه بلێ: "برۆ زۆر که‌وانیه‌کانی من ئاماژه به‌ش‌ی‌وازی ب‌یرکردنه‌وه‌یه‌کی به‌ر‌ی‌یه‌ر ئاسا ده‌دن. له‌ کاتی به‌ش‌داریکردن له‌م کۆبوونه‌وه‌یه‌دا له‌جیات‌ی ئه‌وه‌ی داها‌ته زۆره‌که‌ی کاربه‌ده‌ستان و نووسینگه‌ خه‌یا‌لییه‌کانیان تووشی دله‌راوکی بکات، سه‌یری شیوه‌ی برۆیان ده‌که‌م. بروا ناکه‌م شیوه‌ی گۆشه‌ی برۆی هه‌یچ کامیان له‌ هی من جوانتر بێ. بۆیه جێی سه‌رس‌رمان نییه، من له‌چاوه‌ ئه‌وان سه‌ره‌ش بم. له‌ کۆبوونه‌وه‌ی ئه‌مرۆدا ده‌سکه‌وتی باشم چنگ ده‌که‌وی."

۱۰- له‌ ناو واقیعه‌دا له‌نگه‌ر بخه

بۆ پاشماوه‌ی رۆژه‌که‌ به‌رنامه‌ریژی بکه. له‌ ناو نه‌ینۆکدا سه‌یری به‌شه‌ هه‌ل‌بژێردراوه‌که‌ی روو بکه. به‌ده‌ستی راستت به‌نه‌رمی نه‌وازشی بکه. وته‌ و زه‌به‌خشه‌کانت بدرکینه. پاشان ئه‌م کردارانه‌ دووباره‌ بکه‌وه. واته‌ سه‌یر بکه و بیلاوینه و دانی پێدا بنی، به‌لام له‌ دووهم جاردا ده‌ستی چه‌پت به‌کار به‌ینه.

ئێستا تۆ ئاماده‌ییت هه‌یه. له‌و رۆژدا هه‌ر کاتیک پیوستیت به‌پا‌ل‌پشتی هه‌بوو ده‌ست به‌سه‌ر ئه‌و به‌شه‌ی روودا بخشینه.

پرسیار: ئه‌ی ئه‌گه‌ر ئه‌و ده‌رب‌رینه‌ی له‌ ناو نه‌ینۆکدا ده‌یبینی ته‌نانه‌ت بووه‌ هۆی زیاتربوونی خه‌مۆکی؟ بۆ نمونه ئه‌م نیگایه‌ی ناو چاوم که‌ هه‌ندیک جار به‌نیگای گوجیله‌یه‌کی تێ هه‌لدراو ده‌چی، خه‌مۆکیم زیاتر ده‌کا؟

وه‌لام: ئه‌گه‌ر پیوستی کرد سه‌عاته‌که‌ت به‌کار به‌ینه بۆ ئه‌وه‌ی له‌ بیرت نه‌چی زیاتر له‌ ۳۰ چرکه‌ له‌ ده‌رب‌رینه‌ سه‌ره‌تاییه‌که‌ت قوول نه‌بیه‌وه «پێ ده‌چی ۳ چرکه‌ش بۆ تۆ زۆر بێ» و یه‌کسه‌ر بچۆ سه‌ر هه‌نگاوی سێیه‌م.

چۆن خويندەنەۋەي روو دەتوانى لە پيشەكەتدا يارمەتت بىدا

دۆزىنەۋەي ھەلى كارىكى كاتەكى يارمەتت بىدن. ئىمە ۱۰ جۆر پىسپۆرىي جىاۋان باس دەكەين و بەپوختە زانىارىيەك لەبارەي چۆنىەتتى دۆزىنەۋەي كارىك و راھاتن لە خويندەنەۋەي روو لەسەر ئاستىكى پىسپۆرانە، كۆتايىي بەزانىارىيەكان دىنن.

ھەلى كارى بۆ روو خوينەران

- راۋىژكارى بوارى فرە جۆرىي مرۆيى

- راۋىژكارى سامانە مرۆيىيەكان

- چارەسەر كەرى ناكۆكى

- خوينەۋەي جىنەكان

- بەزمگىر

- خوينەۋەي تۋانا شاراۋەكانى مرۆف لە ژياندا

- خوينەۋەي پيشكەۋتەنەكانى ژيان

- خوينەۋەي تەبايى

- راۋىژكارى نەشتەرگەرىي جوانكارى

- شرۆفەكارى كۆمەلايەتى

راھىنەرى فرەجۆرىي مرۆيى

چاۋدىرانى ھەلبىزاردن پىت دەلنن كە كەس ھەست بەۋە ناكات "لە نيوان مرۆفەكاندا جىياكارى بكا". ئەمە بەردەوام گرفتتى كەسى بەرامبەرە.

بەلام ئەمىرۆ تەنگزەكانى رەگەزى لە ئەمىرىكادا گرفتتى ھەموو تاكەكانە. تۆ ۋەك رووخوينەۋە دەتوانى لە چارەسەر كەردنى گرفتتەكە بەشدارى بى. بەۋ كۆمپانىيا ناۋەخۆيىيانەي كە لە بوارى فرەجۆرىيەتتى مرۆيى چالاكن، رابگەيەنە كە تۆش بەھۆي كارەكەتەۋە دەتوانى بەشدار بى لەۋ خزمەتگوزارىيانەي ئەۋان پىشكىشىيان دەكەن.

راھىنەنى خەلك لە فرەجۆرىيەتتى مرۆيى بەۋاتاي راھىنەنى خەلكە لەۋەي كە لە جىياتى ئەۋەي كەسى بەرامبەريان ۋەك كلېشەيەك بىين ۋەك مرۆفك سەيرى بكن. لەم كارەدا چى تر رىگە بەخەلك نادەي لەلای خۆيانەۋە گریمانە دابنن بگرە تۆ پىۋەندىي دۆستانەيان لە نيواندا دەخولقنىي. لە راستىشدا بۆ دەستپىكردنى ئەم جۆرە راھىنە چ شوپنىك

باشتره لهو شوینهی که خه لک بهواتای وشه وه بهکتری دهبین؟ خه لک فیری نهوه بکه که ناستی تیگه یشتنی خویمان له رهنک و کلیشه سازیه وه بهزتر بکه نهوه. بهرپه چی خه لکه که بدهوه. "نیوه وا بیر دهکده نهوه ههروهک مروّف سهیری بهکتری دهکن، وا نییه؟ به لام نازانم ناخو نیوه ههستان بهفره جوړیه تی مرویی کردوه یان نا. نه گهر ههستان پیی نه کردی نهوا هه کلیشه کان دهبینه وه". با بزاین نهوه راسته؟ هه ر نیستا که سیک دهستنیشان بکه. که سیک به دهر لهم گرووپه که باش شاره زاییت لی نه بی. له میانه ی ۱۰ خوله کدا هه رشتیک له باره ی پرووی نهوه که سه به خه یالندا بی، بینووسه. له گه ل یه کتر قسه مه کن. راسته خو له پرووی که سه که ورد به وه. نیجا تیبینیه کانت له باره ی پرووی وه بنووسه. هه ر تیبینیه که وهک نه تیبنیه که ده پاریزی.

پیشبینی نهوه ده که م، تو بتوانی ته نیا لیسته زانیاریه کی بچووک و ساکار دابریژی. هوی نه م پیشبینیه شه م ده گه ریته وه بو نه و راستیه ی که زورجار که داوام له خه لکی ناسایی کردوه نه م جوړه زانیاریانه بنووسنه وه لیستیکی ناوایان راده ست کردومه. نه گهر مروّف نه زانی چوّن به شیوه یه کی سیسته ماتیک زانیاری له پرووه هه لکری، نهوا جگه له دهر برین هیچ شتیکی تر ناخوینته وه و پاشان خه ملاندنیکی گشتی و نومید به خش پیشکش دهکا. "پی دهچی کچیکی باش بیت. بزیه کی دلکیشی هه یه".

نیستا تو ده توانی وهک پیشه یه کی راسته قینه سوود له خوتندنه وه ی پروو وهرگری و زانیاری قوول و پروردکاری بیالیوی.

راهپاننه که ت به باسکردنی نهوه به شانیه ی پروو که هه لگری واتایه کی عاتیفی به به راورد که مترن، واته نه ندای وهک برو یان پرووه رهکانی یه که مایه تی ده ست پی بکه.

به ر له وه ی باسی بابته ی گرینگی دژایه تی بکه ی، کاریکی نهوتو بکه که گرووپه که ت پی بکه نی. نهوه کاته ی که باس له لووت ده که ی ته ئکید له وه بکه وه که نهوه لووته ی باسی ده که ی ته نیا لووتی که سانی رهش پیست یان لووتی فیلیپینیه کان یان لووتی که سانی پله به رزی کو مه لکه نییه. پیشانیان بده که چوّن خه لکی به پروا له ت سه ر به دوو گرووی جیاواز کتومت خاوه نی هه مان هیمایه کانن، له کاتیکدا نهوه که سانه ی وهک ناموزای به کترین هیمای به کجار جیاوازیان هه یه.

له گه ل باسکردنی هه رجوړیکی رودا، نه ندای گرووپه که ت له سه ر هه مان ریپاز ریئوینی بکه. پرووی راسته قینه بینه، باس له پرووی خووت و پرووی نهوانی تر بکه و خووت فیری نهوه بکه که لیکدانه وه کانت به گویره ی شیوازی که سی بن.

چۆن خويندنه‌وه‌ی روو دهنانی له پيشه‌كه‌تدا يارمه‌تيت بدا

به‌ئێ، به‌شپۆه‌يه‌كى نمونه‌يه له راهینانی فره‌جۆریه‌تیی مرۆییدا، جه‌خته‌كه زیاتر له‌سه‌ر جیاوازیه‌كانی زه‌مینه و كۆلتور. به‌لام له روو خويندنه‌وه‌دا ورده‌كاریی له‌م جۆره وه‌ك به‌ره‌مه‌یكى لاوه‌كی لێكدانه‌وه‌كانن. ئه‌و كاته‌ش كه ئه‌م ورده‌كارییانه ده‌ركه‌وتن باسیان لێوه بکه. بۆ نمونه به‌دنیاییه‌وه كارکه‌رانی فره‌جۆری كارگه‌یه‌ك به‌گۆیهری كۆلتوریاں بیریۆچوونی جیاوازیان هه‌یه، له‌باره‌ی چاوپرینه ناو چاوی به‌كتر. كۆ فیری ئه‌وه كراوه كه خۆی له ئه‌نجامدانی ئه‌م كاره بپاریزی؟ كۆ به‌پێچه‌وانه‌ی ئه‌مه‌وه راهاتووه؟

به‌لام هه‌روه‌ك ئاگه‌داركردنه‌وه‌یه‌ك، ئه‌وه بزانه كه پسیۆرانی بواری راهینان له فره‌جۆریه‌تیی مرۆیی پێویسته كارامه بن. كارامه له به‌رپۆه‌بردنی گروپ و هه‌روه‌ها پێویستیشه هه‌ستیار و بویر بن و به‌راوه‌ی پێراگه‌یه‌نه‌رانه‌وه كاربیگه‌ریه‌یه‌كى زۆریان هه‌بێ. له‌گه‌ڵ پسیۆرێکی بواری ناوبراو تیمیک پێك به‌ینن. له‌جیاتی ئه‌وه‌ی هه‌ول بده‌ی راسته‌وخۆ بچیه ناو بواری راهینان له فره‌جۆریه‌تیی مرۆیی و شپۆه‌ زۆر كۆنباوتره‌كه‌ی راهینانی ئه‌م كه‌سه له خۆته‌وه به‌ته‌واوی بگۆری، پێویسته شتیکی نوێی بۆ بخره‌یه سه‌ر. هه‌روه‌ها خۆت فیری ئه‌و شیوازان به‌كه كه ساریژبوونه‌وه‌ی عاتیفی ئاسان ده‌كهن. هه‌رکه‌سیك له ئه‌مریكادا گه‌وره بووبی، بێ به‌ش نه‌بووه له‌و كلیشه‌سازیه‌ نه‌رینیانه‌ی كه كه له نه‌ستی مرۆفدا ده‌چه‌سپن. بۆیه پرۆسه‌ی ساریژبوونه‌وه‌كه ده‌توانی ئه‌و هه‌سته داته‌زینه‌رانه‌یه بروینێی كه ره‌نگه به‌هۆی پيشه‌ی راهینه‌رایه‌تیه‌وه ناچاری رووبه‌روویان ببییه‌وه. كاره‌كه به‌ته‌نیا ده‌ست پێ مه‌كه. به‌لام ته‌نیا له‌به‌رئه‌وه‌ی ره‌نگه راهینانی خه‌لك له فره‌جۆریه‌تیی مرۆیی به‌شپۆه‌یه‌کی پر ئازار، كاریکی جیدی بۆ خويندنه‌وه‌ی روو هه‌لیكت بۆ گالته‌جاری بۆ ده‌ره‌خسینێ. ئه‌گه‌ر به‌پیشه‌ی راهینه‌ری فره‌جۆریه‌تیی مرۆیی كار بکه‌ی، ئه‌وا جیاوازیه‌کی گه‌وره ده‌خولقینێ. له‌كاتیکدا كه خه‌لك فیری ناسینه‌وه و لێكدانه‌وه‌ی واتای ئه‌ندامه‌كانی روو ده‌كه‌ی، ئاخۆ چ شتیکی تریشیان فیر ده‌كه‌ی؟ په‌يامه‌ شاراره و جوانه‌كه‌ی تۆ ره‌نگه ئه‌وه بێ:

"مرۆفه‌كه ببینه. له‌گه‌ڵ مرۆفه‌كه بدوێ."

به‌شپۆه‌یه‌کی نمونه‌یه‌ی مه‌به‌ست له‌و راهینانه‌ی له‌م سه‌رده‌مه‌دا سه‌باره‌ت به‌فره‌جۆریه‌تیی مرۆیی پيشكیش ده‌كری به‌رزكردنه‌وه‌ی ئاستی هۆشیاریی خه‌لكه به‌رامبه‌ر به‌شپۆه‌ی ژیاں و هۆکاری وه‌ك نایه‌كسانیی كۆمه‌لایه‌تی و گرفتیی ئابووری و ترسی ره‌گداكوتاو و چاوه‌روانییه‌كانی خیزان و زمان و جیاوازیه‌كانی تری كۆلتووری. له‌گه‌ڵ ئه‌وشدا ئه‌گه‌ری ئه‌وه‌ش هه‌یه كه به‌رزبوونه‌وه‌ی ئاستی هۆشیاریی خه‌لك سه‌باره‌ت

به شپږوازي كه سى په ننگه به دريژايي ته مهنى مروځ يارمه تيبه كى ته نانهت زياتر شى هه بى. له گه ل گروپه كه تدا باس له وه بكه كه ناخو چ كه سىك پيوستى به خو ناشكر اكر دنه وه هه يه به پيچه وانهى نه وه كه سى كه متمانه ي به م كرده ويه نييه. ناكوكييه به رده وامييه كاني نيوان خه لكى خاوهن گوږى گوشه تيز و نه وانى ترى خاوهن هيمى پيچه وانه ديارى بكه. باس له جياوازي خه لكى خاوهن شپوه جياوازه كاني كولم بكه و هه روه ها نه و خه لكانه ي به گوږه ي پيره وه كان هه لسوكه وت ده كن به پيچه وانهى نه وانه ي نه م كار ه ديانخنكيڼى.

هه روه ها باس له به هاى هه ريه ك له شپوازه كان بكه. پيوسته هه هه موومان بيندريژ بين و نه م خه سلته مان له به رده م نه و كه سانه ي شپوه ي كار كرنديان جياوازه بنوښن. نه مروځ كو مپانيا كان ناگه دارن له وه ي هيزه كارييه فرجه وركه ي مروځ كه رووه و زياد بوونه پيوستى به تيگه يشتنى كى قوولتر له مروځ هه يه. هه روه ها بو راهيتان بو نه م مه به سته پاره ته رخاڼ ده كرى. نه گه ر تو تواناى نه ووت هه بى كورسيكى راهيتان له سه ر فرجه وريه تيبى مروږى بكه يه وه و وانهى تيدا بلتيه وه نه م ده بته يه كيك له پرسوودترين شپوازه كاني به كار هيتان زانباري پروو خويندنه وه.

راويژكارى سامانه مروږييه كان

هونه رى به ريوه بر دنى سه رچاوه كاني مروږى، به راده يه كى زور بو زالبوون به سه ر ترس سوودى ليوه ودره گيرى. ستافى ناوه خوږيى ده زگايه ك له وه دترسى نه وه ك هه له يه ك بكا. نه وانه ي داواكارى پيشكش ده كن له هه بوونى جياكارى دترسن. نه و كاته ي مه ترسيه كان له وپه رى زورى دابن هه روه ك نه و باره ي له كاتى دامه زران دندا پروو ددا، رهنكه ميشكى مروځ زياتر بگوشريت. هه ر بويش رهنكه تا له خه فه تان موږ هه لده گه رپى، باس له وه بكه ي كه چوڼ رهنك له پروو خويندنه وه دا روځ نابيڼى و هيشتاش بو خوټ گومانته له راستيى نه م وته يه هه بى. به شپوه يه كى مه جازى خويندنه وه ي پروو كتومت به پيچه وانهى ترسه كاني مروځ هه. مه به ستمان پروو خويندنه وه يه نه ك ره گه زخويندنه وه. به لام كه سيكى په روښ كه داواى دامه زران ده كا، رهنكه نه توانى باوه ر به م راستييه بكا.

دژايه تيبه كى يه كجار له خسته به ره. وردبين به. خوليكى راهيتان بو ستافى سه رچاوه مروږييه كان بكه وه. نه گه ر نا هه روه ك راويژكارى كى نافه رمى كار بكه.

به پله ي راويژكار يه وه تو ده توانى يان له گه ل چاوپيکه و تنكاره كانددا دابنيشى، يان به جيا

چۆن خويىندىنەۋەي روو دەتوانى لە پىشەكەتدا يارمەتت بەدا

ۋىنەكەيان شروڤە بگەي و پاشان بەرەنجامەكان بەو كارىە دەستانە رابگەيەنى كە تۆيان بەم كارە راسپاردوۋە. شارەزايانى دەستنوس بەم ئاسايە كار دەكەن. رووخوئىنەوانىش دەتوانن ھەمان كار بگەن. ئەگەر لەلایەن كۆمپانىيەكەۋە بەۋە راسپىردراي كە لە دەستىشانكردنى باشتىرەن پالئوراۋ بۆ كارىكى ديارىكراۋدا يارمەتتى كۆمپانىيەكە بەدى تۆ دەتوانى بەم ئاراستەيەدا كار بگەي:

۱- چاۋەروانىيەكان روون بگەۋە

بەنووسراۋ و دەقاۋدەق چۆنىيەتتى خزمەتگوزارىيەكەت و تىچوۋەكەي ديارى بگە. ئاخۆ تىچوۋەكە بەگوڤرەي ژمارەي ئەو كەسانەيە كە روويان دەخوئىنييەۋە يان بەپىي ژمارەي سەعاتەكانە؟ ئاخۆ ئەو پرسىيارانەي دواتر دەكرىن پارەيان تى دەچى يان لەگەل ئرخە چەسپىنراۋەكەي گرىبەستەكە ھەژمار دەكرىن؟ بەھۆي ئەم نووسراۋەۋە تۆ نەك تەنیا دەتوانى پسپۆرييەكەت روون بگەيەۋە، بگرە رىگەش بەۋە نادەي ھىچ خراب لىك حالىبوونىك بىتە ئاراۋە. تۆ تەنیا پىويستىت بەرىككەۋەتتنامەكە ھەيە. داۋا لە كارھىنەكەت بگە لە ھەر شوئىنىك بەپىويستى زانى، گۆرانكارى لە رىككەۋەتتنامەكەدا بكا و ۋىنەيەكى لى ھەلگىرئەۋە و بۆتى بگە رىنئەۋە تا لە ناۋ فابىلى خۆتدا ھەلى بگرى.

لەگەل تىپە رىبوونى كاتىش رەنگە تۆ ھەرۋەھا بتەۋى پەرە بەجۆرە رۆتىنىكى كارى بەدى، بۆ ۋەسفىكردنى پالئوراۋانى كارىك.

۲- بزانه دامەزىنەرەكە چ جۆرە زانىارىيەكى مەبەستە

كام لايەنەكانى شىۋازى كەسى زياتر لەلایەنەكانى تر پىۋەندىيان بەكارەكەۋە ھەيە؟ بۆ دارىشتنى لىستىك لەگەل ستافى پىۋەندىيە مرۆيىيەكان قسە بگە. پاشان يەكەمايەتتىيەكان ديار بگە.

۳- بگەپى

بزانه چ شتىك زياتر لە ھەمووان بۆ سەرپەرشتىيارە راستەۋخۆكەي ئەۋە كارەي تۆ پىي راسپىردراۋى گرىنگە؟ بزانه كام سىفاتانە گرىنگن «ھەم رەسمى و ھەم نارەسمى». ئەم ھۆكارانە بۆ سەر لىستەي لايەنەكانى گرىنگى شىۋازى كەسى زياتر بگە. بۆ نمونە ئەگەر سەركارەكەت لە رووى خوۋ و رەۋشەۋە كەسپكى سەختگىر بوو چى روو دەدا؟ ھەرچەندە بەشىۋەيەكى تەكنىكى ئەۋ ناتوانى كارمەندىك كە لە رووى ھەلسوكەۋەتەۋە بەئارەزۋوى خۆي ھەلسوكەۋەت بكا لە كار لابدا، بەلام بەدلىيەيەۋە ھەز دەكا لە سەرەتاۋە ئەم

كارمەندە دانەمەزىنى. لەم بارەدا ڤيويستە تۆ بەرادەھىەكى زۆر شەيداي ئەو داواكارانە بى،
كە گويى لاي راستيان گۆشەى تيزە.

۴- مەرجهكانى كارەكە وەرېگېرە سەر زانيارىي ڤوو

ليستىكى تايبەت بەمەرجهكان دابريژە. بۆ نمونە رەنگە ڤۆتىنى كارىي كارىكى
بەرپۆهەرانە ڤيويستى بەتەركيزىكى ورد ھەبى. كەواتە كەسېك كە خاوەنى لووتىكى لە
دريژيدا ناوەندى يان كورته يان كەسېك كە مەوداي نىوان ھەردوو چاوى ناوەندى يان
كەمە، وەيان برۆيەكانى سەراوبن يان ھاوتان سەرنجت رادەكيشى.

۵- ڤووى داواكارەكان بخوينەھە

بەگويەرى ئەو زانيارىانەى لە ڤووى داواكارەكانەھە وەريان دەگرى بزانه ئاخۆ ھەر
كاميان لە چ ڤوويەكەھە دەتوانى بۆ كارەكە سوودىكى زياترى ھەبى.

۶- زانيارىيەكە ھەلبەسەنگېنە.

ئەو زانيارىيەى لە ڤوويە دەستت كەوتوو، لەگەل ليستى مەرجهكانى ڤيويست بۆ
كارەكە بەراورد بکە.

۷- جياوازى و لىكچوونەكان بدۆزەھە

ستافى سەرچاوەكانى مرويى دەتوانن لە رېگەى شىوازه كۆنباوەكان، واتە بەگويەرى
شارەزايى و پيشينەى كارى و نامەكانى پالپشتى كانديدەكانى خۆيان بپالايون. ئاخۆ چۆن
دەروانزىتە زانيارىيەكانى تۆ؟ ئاخۆ تۆ ھىچ شتىكت دۆزىووتەھە كە جىي شكوگومان بى؟
راستىيەكى تالى كيشەى سەرچاوە مرويىيەكان لەم سەردەمەدا ئەوھىە كە بەگويەرى ياسا
و ھۆكارەكانى تر پالپشتىكەرانى داواكارىك رەنگە زانيارىي بنەرەتى سەبارەت
بەكەسايەتتى داواكار بەدەستەھە نەدەن. خويندەنەھى ڤوو دەتوانى يارمەتيت بدا بۆ ئەوھى
ئەو پرسىارانەى ئاراستە بکەى كە واقىعەكەت بۆ ئاشكرا دەكەن.

۸- پرسىيار

ئاخۆ بىرت بۆ ھىچ پرسىيارىك دەچى كە رەنگە بۆ چاوپېكەوتنىكى تر بەسوود بى؟ ئەگەر
وابوو پرسىيارەكە بنووسە و ڤوونى بکەھە كە ئاخۆ ئەو پرسىيارە بۆ لىكدانەھى چ شتىك
دانراوھە.

چۆن خويىندىنەۋەي روو دەتوانى لە پيشەكەتدا يارمەتت بەدا

ئەو گەتوگۆ بەپېزەي لە ژوورى چاوپىكەوتندا بەرپۆە دەچى، ھەرەك نامەكانى پالپشتى مەرج نىيە ئەو زانىارىيانە ئاشكرا بگەن كە بەرپۆەبەرانى دامەزىنەر پىويستيان پىيانە. ئەمەش دەبىتە ھۆي ئەۋەي زۆر جار كۆمپانىيايەك كاتىكى زۆرى خۆي بۆ كەسەك تەرخان بگا و راھىنانىكى چروپىرى پى بگا، كەچى پاش شەش مانگ كاركەرەكە ناچار دەكا دەست لە كار بگشەنپتەۋە. تۆ ناتوانى پىشەبىنىي مەرگ و نەخۆشى و شتى لەم بابەتەنە بگەي. بەلام ۋەك رووخوينەۋە بەدلىيايىيەۋە دەتوانى پىشەبىنىي ئەۋە بگەي كە ئاخۆ چ كەسەك لە كارى رۆتىنىدا بەھەرمەندە «بگەرپۆە سەر بەشى زانىارىي تايبەت بەدرىژى لوت» و چ كەسەك لە راستىدا چىژ لە قوولبۇونەۋە لە ناو ئەنجامدانى وردەكارىيەكان ۋەردەگرى «دەزانم بىرت بۆي چوۋە - بگەرپۆە سەر بەشى زانىارىي تايبەت بەشىۋەي بۆ».

دلىياۋونەۋە لە راستگۆيىي داۋاكارىش «كە خالىكى گرینگە بۆ ھەموو دامەزىنەران» پىويستى بەكارامەيى ھەيە، بەلام بىگومان كارىكى كەدەنىيە. پىويستە بەرچاۋترىن ھىمايەكانى رووي كەسەك بدۆزىيەۋە، پاشان پرسىارى پىۋەندىدار بەو ھىمايانە دابرىژى. بۆ نموونە لە كاتى ئەنجامدانى چاوپىكەۋتن لەگەل ئافرەتتىكى خاۋەن چەناگەي زۆر چەماۋە، پىويستە پرسىارى لى بگەي: "ئەگەر پىويست بوو لە كارەكەتدا برىارىكى گرینگ بەدى، ئاخۆ تا چەند گرینگى بەپىنگەي دەسەلاتى خۆت دەدەي؟"

ئەگەر ۋەلامەكەي ئەمە بوو: "كى؟ من؟ بۆ من دەسەلات گرینگ نىيە". پىويستە وريا بى. يان ئەۋەتا ئەو ئافرەتە زانىارىيەكى درۆ و نەگونجاۋ لەگەل چەناگەكەي خۆت پىشكىش دەكا يان يەكجار بى ئاگايە لە ھىزە راستەقىنەكانى خۆي. لە ھەردوۋ باردا ئەو كەسە جىي متمانە نىيە. بەپىچەۋانەۋە ئەگەر ئەو ئافرەتە بەم شىۋەيە ۋەلامى دايەۋە: "ئامانجەكانى كۆمپانىياكە بەئامانجەكانى خۆم دادەنم و بۆ ۋەدىھىنانى ويستەكەم ھەر كارىكى پىويست ئەنجام دەدەم" بەو كەسە سەرسام بە.

۹- راپۆرتىك ئامادە بگە

تېبىنىيەكانت كورت بگەۋە. ھاۋشىۋەي رۆژنامەنووسىك سەرەتا گرینگترىن زانىارىيەكان پىشكىش بەخوينەرانت بگە، پاشان وردەكارىيەكانى تايبەت بەخالەكانى ھىز و لاۋازىي پالپوراۋەكە روون بگەۋە. وردەكارىي زۆر بۆ كەسانى برىاردەر دابىن بگە.

خوينده‌وه‌ی جينه‌کان

جينۆلۆجيسته‌کان په‌نگه‌ کۆنه‌خواز بن بۆيه بئ شڪ پيويسته له سه‌ره‌تاوه پييان بوتري خويندنه‌وه‌ی روو به‌شيوه‌يه‌کی پسپۆرانه هه‌زاران ساله پيره‌و ده‌کري. بۆ ماوه‌ی ۱۵ خوله‌کيش رووی که‌سيک وهک نموونه و به‌بئ به‌رامبه‌ر بخوينه‌وه. کارهينه رئ تپچوووه‌کانت تووشی سه‌رسپمان دين. زانايانی جينۆلۆجی وينه کۆ ده‌که‌نه‌وه و تۆ دهنوانی کاریک بکه‌ی که ئەم وينانه به‌شيوه‌ی نوێ پۆحيان بيته به‌ر و، خويندنه‌وه‌ی جينه‌کانيش هه‌لتيکی دلکيشت بۆ ده‌ره‌خسیني بۆ ئەوه‌ی شيوه‌ی فره‌جۆره‌کانی وه‌چه‌خسسته‌وه بدۆزيبه‌وه. له خويندنه‌وه‌ی جينه‌کاندا ئەرکی تۆ ئەوه‌يه که گرینگی ئەم شيوه‌ی به‌خه‌لک رابگه‌يه‌نی. با جه‌خته‌که‌ت له‌سه‌ر زۆره‌کان بي. ئاخۆ له خيزانیکدا کي به‌کي ده‌چي و خالی ليکچوونه‌که چيه‌ه؟

ئه‌گه‌ر وينه‌کان به‌راوه‌ی پيويست روون و ئاشکرا بن، ئەوا دهنوانی ئەو گريمانه شی بکه‌يه‌وه که ده‌لي خه‌لک هه‌موویان "گتومت" له به‌کتری ده‌چن. په‌نگه ئەو سي پياوه‌ی گوايه "لووتیکي هاوتای يه‌کتر" يان هه‌يه له راستيدا ته‌نيا دوو يان سي هيمای لووتيان به‌يه‌ک بچي، به‌لام زۆر جياوازی به‌رچاويشيان له لووتدا هه‌بي.

ئاخۆ تۆ چۆن دهنوانی ئەم کاره ده‌ست پي بکه‌ی؟

- بۆ رايه‌نای خۆت، چاويک به‌ژينامه‌يه‌کی وهک شاکاره‌که‌ی "دۆريس کيرنس گودوين" به‌ناوی "The Fitzgeralds and the Kennedys" بخشینه. چاويلکه‌يه‌کی وردبيني باش بکړه، بۆ ئەوه‌ی وينه بچووکه‌کانی ناو کتیبه‌که به‌جوانی ببيني. خۆت له دۆزينه‌وه‌ی شيوه‌ی رايه‌کان رايه‌نه.

- کارتيکی کاری بۆ خۆت دروست بکه و بلاوی بکه‌وه.

- بۆ ئەوه‌ی پالپشتی وه‌ده‌ست بينی به‌بئ به‌رامبه‌ر رووی چه‌ند که‌سيک بخوينه‌وه.

- پيشوه‌خته‌کی کاتيک بۆ ژوان له‌گه‌ل يانه‌کانی جينۆلۆجان و پيکخراوه‌کانی کاربه‌ده‌ستان ديارى بکه، بۆ ئەوه‌ی سمیناريان بۆ ده‌ی. ئەگه‌ر هه‌ر جاره‌و لايه‌نيکت رازی کرد، ئەوا ريگه هه‌موار ده‌بي بۆ دارپشتنی بناخه‌يه‌ک بۆ وه‌رگرتنی کارهين.

سه‌رنجراکيشی کاره‌که‌ی تۆ بۆ کارهينه‌کانت، ده‌گه‌ر پيته‌وه بۆ دوو هۆ. خزمه‌کانی هه‌ر که‌سيک سه‌ر به‌دوو کۆمه‌له‌ن: ئەوانه‌ی زۆر ناسراون و ئەوانه‌ی زانباريه‌کی که‌م له‌باره‌يه‌نه‌وه زانراوه. ئەو کاته‌ی تۆ رووی که‌سيکی سه‌ر به‌کۆمه‌له‌ ناسراوه‌که ده‌خوينيه‌وه

و دهتوانی سیفاتی تاییه تی وهک سیفاتی ناو ئەم وهسفه: "له شه ویلگه کانی خاله" دان" دوه دیاره که ئەو که سیکی به کجار به وه فا بووه. له هه مان کاتیشدا که سیکی تا بلای که له رهق بووه" دهستنیشان بکهی، واو! کارهینه کانت دهستبه جی راستیی قسه که ت پشتر است دهکه نه وه. پاشان به خويندنه وهی ږوو ئەو خزمانه ی که متر ناسراون به رده وامی به ږا که ت بده. ئەمه ته نانه ت زیاتریش سه رنجیان ږا ده کیشی.

جینۆلۆجی به شیوه یه کی به شه کی ږوونکر دنه وه یه کی کورت سه باره ت به چۆنیه تی به رگه گرتنی ئەو نه هه مته تیانه ی که به سه ر خیزان تیکدا هاتوو ه دا بپن دهکا. ئەو کاته ی کارهینیکت چیرۆکیکی ئاریشه یه کی خۆی ده گێریته وه بۆی ږوون بکه وه که به هر هه کانی ناو ږوو، بوونه هۆی زالبوونی به سه ر ئەم ئاریشه یه .

ږوو خويندنه وه دهتوانی زۆر سوود به خش بی بۆ ئەو که سانه ی که شانازی به بنه ماله ی ږه چه له کی خۆیان ده که ن. باب و با پیرانی هه ر که سیک بی ږه چا وکردنی باری ئابووریان به سامانیکي ږۆحیی هاوتای سامانی مادیی زه به ن له دایک بوون. ئاخۆ ئەم باب و با پیرانه مان چۆن سوودیان له م به هرانه ی خۆیان وه رگرتوو ه؟

به زه مگێږی

تا ئیستا ده رکت به وه کردوو ه که خويندنه وه ی ږوو، شتیکی دلکه ره وه یه . هه ر کاتیک له خويندنه وه ی ږوو شاره زه ا بووی ئەوا ئەم شاره زاییه ده بیته شیوازیکی ژبانته . هه روه ها وا پئی ده چی که خويندنه وه ی ږوو، شیوازیکی باشیش بی بۆ وه دهسته تینانی پاره . ږهنگه بازار ی به زه مگێږانی ئاههنگه کان له هه موو بازار ږه کانی دی گه رمتر بی، له به ره وه ی تۆ دهتوانی له م ږیگه یه وه له به رامبه ر هه ر شه ویک ږوو خويندنه وه ی شه ریفانه دا، ۵۰۰ دۆلار یان زیاتر وه ده ست بپنی و له هه مان کاتیشدا له میانه ی ئەم سه ودا یه دا بۆ خۆشت چیژ وه بگری.

- بۆ ئاماده کردنی خۆت بۆ ئەم کاره له توانای خۆت بۆ ږوو خويندنه وه یه کی ورد و له توانات بۆ دیتنی هیماکان و شیکردنه وه ی و اتا کانیان دلنیا به وه. ئەگه ر تۆ له کاتی چوونت بۆ ئاههنگیک ئەم کتیبه (سه رچاوه) یه ت به دهسته وه بیت بۆ ئەوه ی له خويندنه وه ی ږوو په نای بۆ به ری ږهنگه خه لکه که سه باره ت به پیشه که ی خۆت تووشی دوودلی بکه ی.

- ئەو کاته ش که به و ږاده یه ږۆژه ت کردبی که متمانه ت به خۆت هینا بی له ناو ئەو کتیبه ی ناوی کۆمپانیاکانی خزمه تگوزاریی ناوه خویی تیدا ږیز کراوه، به دوای ناوی ئەو

چۆن خويىندىنەۋەي رېو دەتوانى لە پىشەكەتدا يارمەتتەت بىدا

كۆمپانىيايەنە بگەپرى، كە لە بواری سەرگەرمى يان ئاھەنگگىپراندا كار دەكەن.
- بۇ سازدانى چاوپىكەوتن لەگەل بەرپۆبەرانى ئەم كۆمپانىيايەنە ژوانيان لەگەل دابنى.
كارەكەي خۆت بۆيان رېوون بگەۋە.

- ھەر جارەي كە بانگھىشتىنى ئاھەنگىك كراي دەتوانى بۇ شوپىن و ماۋە و بابەتەكانى
تر، راپوچوونى خۆت بەدى. ھاوشىۋەي ھونەرمەندىك تۆ دەتوانى بەئارەزوۋى خۆت
كارىك پەسند ياخۆ رەت بگەيەۋە.

شتىكى سەرسورھىنە كە تۆ بۇ سەلماندى بەھرەكەت ناچار نى لەبەرامبەر
دامەزىنەرىكدا گۆرانى بلىي يان بەشدارى لە تىپىكى شانۆيى بگەي. رىكخەرانى بۆنەكان
بەردەوام پىۋىستىيان بەو پىشكىشكارانە ھەيە، كە دەتوانن ميوانەكان و بۆنەكەش
بگەشىننەۋە و پرۆگرامى تايبەت بەھاوسەران يان چالاكىي تايبەت بەئاھەنگ پىشكىش
بگەن. ئەي بۆچى تۆش خۆت بەيەكىك لەم كەسانە دانانتي؟

ھەندىك جار خەلك بەتىكرا تۆ بەپىشگۆ دادەننن. بەلام كارى تۆ پىۋەندىيى
بەپىشگۆيىيەۋە نىيە. لەگەل ئەۋەشدا دەتوانى بەروونى بلىي: "من باسى ئەو بەھرانەت بۇ
دەكەم كە دەتوانى لە كار و لە پىۋەندىيەكانتدا تا ماۋەي شەش مانگى تر جەختيان لەسەر
بگەيەۋە". ھەرچەندە رېو گۆرانى بەسەردا دى، بەلام بەدەگمەن لە ماۋەيەكى كەمتر لە
شەش مانگ دەرفەتى گۆرانى ھەيە.

ئاخۆ كاركردن لە ناۋ ئاھەنگىك، كاتىك كە تۆ رەنگە ناچار بى لەگەل ھەر ميوانىكدا بۇ
ماۋەي شەش خولەك بدويى ماندووت ناكا؟ بى شك ماندوو دەبى پالەپەستۆيەكى زۆرت
دەخرىتە سەر. رىزى سەرەگران ھەر درىژ و درىژتر دەبىتەۋە. ئەو كەسانەي دەنگى
ھۆيەيان لىۋە دى رەنگە خۆيان بەگالتەجار دابننن. بەلام تەنانەت ئەو كەسە
سەرخۆشانەي ناۋە ناۋە لە ميواندارىيەكان تووشيان دەبم نابنە كۆسپى سەر رىگەي
كاركردنم. بەباسكردى روى خەلك و لە كاتىكدا كە بەم باسە يارمەتتەي دەدى بەرىگەي
تەۋاۋ نوپۆە سەيرى خۆيان بگەن، بۇ خۆت تەۋاۋ چىژ ۋەردەگرى.

ھەندىك جار ميواندارەكان يەكجار پەشۆكاۋ دەبن و ماۋەي كاركردەكەت چەندىن
سەعات درىژ دەكەنەۋە. من بۇ ماۋەي ۶ سەعات يان ۹ يان تا ۱۱ سەعاتىش بەبى پچران
كارم كىردۋە و ھەرەك گولەبەرۆژيەك بەگەشى «بەلام لەگولەبەرۆژە پروزەتر» لە شوپىنى
ئاھەنگەكە دەرچووم. ھاوكارىكردى خەلك، بۇ بەرزكردەۋى ئاستى ھۆشيارىيان
سەبارەت بەرۋو وزە بەمرۆف دەبەخشى.

ئەگەر بەبەزمگېران له ئاھەنگېکدا راسپېردراى تکايه رېز له ناو جوانه کهى پسپورپيه کهى ئيمه بگره. پيش ئه وهى جله سهيره کانت له بهر يکهى بشق. خواردنه وهى سه رخوشکەر مه خووه. بهر له وهى خاوهن شکويه کاني ناو ئاھەنگه که بدهى بهر بارى قسه، پرس به ميوانداره که بکه. له سهرووى هه موو شتېکيشه وه مه هيله هه ستي سووکايه تیکردن بهو ميوانانهى ناوه ناوه چاوت پېيان ده که وئ و حه زيان پئ ناکهى، به سه رتدا زال بئ. به بيرمدا نايه ماوهى ۱۵ سالى رابردوو له کاتي خويندنه وهى پرووى ميوانه کان تاکه کارهينىکى خو شم رهنجاندى هه رچه نده ژماره يه کيان به هوى کاريه گريى ئه رينى شیکردنه وه کانم ده ستيان به گريان کردوه. خويندنه وهى پروو هه ميشه سه رپشکيه کت پئ ده به خشئ. به زمگېران له ناو بونه کاند پاره يه کى يه کجار زورى پئوه دئ. به مسوگه رى ئه و کاته زياتر چيژ له ئاھەنگه که وهرده گري ئەگەر به گوپرهى ماوه که پاداشت بکرييه وه.

خويندنه وهى توانا ساراوه کاني مرؤف له ژياندا

به دواى ديارپيه کى ناسايى بؤ بؤنهى له دايکبوون يان سالوه گه ریکدا ده گه رپئى؟ ئهى بؤ ديارپيه کى ۱۰۰ دؤلارى پيشکيش ناکهى که بؤ تۆ هيجى تئ ناچئ؟ بؤ ماوهى يه ک سه عات به قوولئ پرووى که سيک بخوينه وه.

خويندنه وهى تواناکاني ژيان ده توانئ له رېگهى ده رخستنى هئما سه ره کيه کاني ناو پرووى که سيکه وه ناستى که سه که بهر ز بکاته وه. له خواره ودا ريبازيکى ههنگاو به ههنگاو بؤ خويندنه وهى پرووى هاوړئ و خزمه کان و ته نانه ت ئه و کارهينانه ش که له برى ئه م کاره ته وه پاداشت ده کهن، هاتووه. به ئئ، با ئه و که سهى سوومه ند ده بئ، به کارهينه کهى تۆ ناوى ببهين. ئه مه ش ياريدت ده دا تا رابئى و پروابه خو بوون و شاره زاپيت بؤ ده ستپکردنى پيشه که ت زياد بکا.

۱- سه کوپه ک ئاماده بکه

شوينيکى ئه وتؤ بدؤزه وه که که س کارى تۆ و کارهينه که ت نه پچرئنى. تکايه پئويسته بؤ ماوهى يه ک سه عات ته له قزيون له شوپنه که دا دانه گيرسئ و که سيش ته له فون نه کا. به تايپه تيش ئەگەر به خوړپايى پرووى که سيکت خويندنه وه، ئەوا ده بئ خو ت بؤ ئەم کاره ته رخان بکهى. شتيکى ناساييه که سيک که تازه باسى روو خويندنه وهى بيستبئ، گوماناوى بئ. به لام بؤ ئه وهى پروابه خو بوونت سست نه بيته وه مافى خو ته داوا له کارهينه که بکهى که ئەگەر گومانيشى هه بئ به چاوى ريزه وه سه يرى پيشه کهى تۆ بکا.

چۆن خویندنه‌وه‌ی روو دهنوانی له پیشه‌که‌تدا یارمه‌تیت بدا

باشتره به‌یه‌که‌وه له ده‌وری می‌زیک دابنیشن. نه‌ینۆکیک له شوینیکی به‌رده‌ست دابنی و روونی بکه‌وه که په‌نگه زانیاریی نه‌وتۆ له‌باره‌ی رووی کاره‌ینه‌که‌ت ئاشکرا بکه‌ی که نه‌وه‌رگیز پێشتر هه‌ستی پێ نه‌کردبێ. با ده‌فته‌رچه و قه‌له‌میکیشت له لا بێ، بۆ نووسینی تیپینییه‌کان. باشتریشه ریکۆرده‌ریک و کاسیتیکی به‌تالیشت پێ بێ.

۲- نیازی خۆت ده‌ربهره

به‌ر له‌وه‌ی ده‌ست به‌خویندنه‌وه بکه‌ی، به‌ش‌یه‌وه‌یکی ره‌سمی نیازی خۆت ده‌ربهره. به‌پێچه‌وانه‌وه خوه‌وه نا‌هۆشه‌کییه‌کانت زāl ده‌بن.

ئاخۆ پالنه‌ره په‌هه‌که‌ی نه‌م روو خویندنه‌وه‌یه چییه؟ مه‌به‌ست لێی نه‌وه‌یه "یه‌کجار زیره‌که‌بوونی تو" ئاشکرا بکا؟ بۆ نه‌وه‌یه پێشان به‌ده‌ی هه‌رگیز نا‌دۆزینی؟ قسه‌ی لابه‌لا! نه‌مه نه‌ستی تو، نه‌مه به‌ویستی خۆت نییه. به‌لام هه‌ر کاتیک پێشوه‌خته‌کیانه نیازی خۆت ده‌رنه‌بهری نه‌وا نه‌م هه‌زه پووچانه له دواوه‌وه‌ی میشتک جێگیر ده‌بن. وێژدانی نیمچه ئاگای تو لانی که‌م هه‌روه‌ک دیفۆلت سیتیگی سه‌ر شاشه‌ی کۆمپیوته‌ره‌که‌ت که شتیکی پێشبینی کراوه به‌سه‌رتدا زāl ده‌بێ.

خوه‌وه کۆنه‌کانمان ریگه‌ی به‌ره‌و پێشقه‌چوونمان لێ ته‌سک ده‌که‌نه‌وه. به‌پێچه‌وانه‌وه کاریک که به‌ویستی ئازاده‌وه نه‌نجام بدری، په‌نگه ئاراسته‌ی میشتک به‌ره‌وه خالیکی به‌سوود و نوێ رینۆینی بکا، خالیکی وه‌ک:

"هیوادارم له‌م دانیشتنه‌دا که مه‌به‌ست لێی روو خویندنه‌وه‌یه، ژیری خۆمان ببیته رینۆینیکارمان. ئامانجی من نه‌وه‌یه هاوکاریت بکه‌م بۆ نه‌وه‌ی باشتر له خۆت تی بکه‌ی و له ژياندا به‌باشترین شیوه سوود له به‌هره‌کانی خۆت وه‌رگیری."

تیپینی: نه‌گه‌ر به‌راستی هه‌ست به‌جۆش و خرۆش ده‌که‌ی ده‌توانی نیازه‌که‌ت به‌ده‌نگی ببه‌رز ده‌ربهری نه‌ک به‌بیده‌نگی. نه‌ی هاوار! نه‌و کاته هه‌ست به‌وه ده‌که‌ی که‌شوه‌وای ناو ژوره‌که سیحراوی بووه.

۳- به‌ش‌یکی روو هه‌لبژێره و شرۆفه‌ی بکه

له برۆیه‌کانی کاره‌ینه‌که‌ت ده‌ست پێ بکه، پاشان هه‌ر نه‌ندامیک به‌جیا بخویننه‌وه. یه‌که‌م جار جۆریک هه‌لبژێره و پاشان هه‌یمایه‌که‌ی سه‌ر به‌م جۆره شی بکه‌وه. بۆ هه‌ر لیکدانه‌وه‌یه‌ک سه‌ره‌تا لایه‌نه جه‌سته‌یییه‌که شی بکه‌وه، بۆ نمونه واته‌ی برۆی تاجدار روون بکه‌وه. دُنیا به، له‌وه‌ی کاره‌ینه‌که‌ت نه‌م هه‌یمایه‌ی خۆی بناسیته‌وه.

پاشان واتای هیمایه که شی بکهوه. بۆ راست و دروستیی شرۆفه کهت پرسیار له کارهینکهت بکه. ئاخۆ له شیوانی راهه کردنه کهت چ ریکخستنیک پیرپه و دهکهی؟ شیوانیکی تایبته بهخۆت دابریژه و یان ههمان ریکخستنی ئەم کتیبه بهکار بینه واته ریزبهندی راهه کهت با بهم شیوهیه بیته: برۆ، گوئی، چاو، لووت، کولم، دهم، شهویلگه، چه ناگه، پرووبه رکانی به که مایه تی.

۴- جهخت له سهه زۆره کان بکهوه

له کاتی لیکدانه وه کانتدا، ئەوهت له یاد نه چۆی که زۆر = زۆر. هیمایه زۆره کان به واتای سیفاتی به هیزن. هیمایه ناوهندییه کان هاوڕین له گهڵ ئەو سیفهته دهروونیانهی که هیزیکی که متریان ههیه.

۵- له کاره کهتدا رهچاوی ههستی کارهینه کان بکه

هه ندیک جار به ره بهرچدانه وه کانی کارهینه کانت وهک ئەوهی زلله یه کیان له روومهتت راکیشابی، رات دهته له کین. به لام له وانهیه کۆمه لیک خالی هیز هاوڕیتی ئەم به ره بهرچدانه وانه بن و تۆ ئەمهت له یاد نه مابی. ئەگه نا هه ر پۆیستیت به و زلله یه ههیه تا به ئاگا بییه وه. له گهڵ کارهینه کهت به به زهیی به.

بۆ نمونه رهنگه له ئەندازه کانی لیودا ههستت به وه کردبۆ لیوی کارهینه کهت ئاماژه به دهمشیری دهکا. بۆیه رهنگه دل ره اوکی بنگرۆ و بلۆی:

"ئەندازه کانی لیوی تۆ ئاماژه به وه دهکهن تۆ زۆر با به تی پۆه نیدیارد بهخۆت ئاشکرا دهکهی، بۆیه هه ر تووشی چه ره سهه ری دهبی. هه ی شیت، ئاگات له دهمت بی".

نه خیر. پیدانی تیبینییه کی دۆستانه تر و یاریده درانه تر ئەوهیه که سه ره تا باسی ئەوهی بۆ بکهی که ئەو له دوان ده رباره ی ههسته کان به ره مه نده و پاشان باسی ئاریشه ی ری تیچووی بۆ بکهی. هه یچ کام له و که سانه ی روویان ده خوینییه وه گه مره نین. ته نیا پۆیسته به نه رمی تیبینییه کانت بدهی.

۶- متمانته به بهرنامه ریژییه کهت هه بی

ئهی ئەگه ره له بیرت چوو، شتیک باس بکهی و پاش ته واو بوونی پروو خویندنه وه که هاته وه یادت؟ با بلۆین له بیرت چوو هه باسی هیمایه کی گرینگی گوئی بکهی و هاتوو یه سهه ر باسکردنی چاوه کانی کارهینه کهت. کاتیک بۆ یه کهم جار له ژبانی پیشه ییمدا تووشی ئەم

چۆن خویندنه‌وه‌ی روو دتوانی له پیشه‌که‌تدا یارمه‌تیت بدا

باره بووم شهرم دای گرتم. وهک ئه‌وه وا بوو که تنیکم کردبێ و هه‌ستم به‌وه ده‌کرد که هه‌ر رووخوینه‌وه‌یه‌کی راهاتوو که له‌و کاته‌دا سه‌یری کردبم له ژیره‌وه تیزی پێ کردووم. ئه‌م لیژنه ره‌خنه‌گره فه‌رامۆش بکه. هه‌موو شتی‌ک له ده‌ستی خۆت دایه. با ریزبه‌ندی تیبینیدانه‌کانیشت تیک بچێ، گرینگ ئه‌وه‌یه زانیارییه‌کان له‌گه‌ڵ یه‌ک بگونجین. ته‌نانه‌ت ره‌نگه هۆیه‌کی ریبه‌دیکه‌ر هه‌بووبێ، بۆ ئه‌وه‌ی ریگه‌ی بۆ له بیرچوونه‌وه‌ی هیمایه‌کی دیاریکراو هه‌موار کردبێ. تۆ نیازی خۆت ده‌ربریوه بۆیه متمانه‌ت به‌خۆت هه‌بێ که ئه‌م نیازت دیته دی.

یاسای خویندنه‌وه‌ی روو ئه‌وه‌یه که هه‌ر کاتیک تیبینی شتی‌ک کرا پتویسته هه‌ر ئه‌و کاته‌ش تیبینییه‌که ده‌ربیردێ. گرینگ نییه، ریزبه‌نده‌که چۆن بێ. له راستیدا تۆ که بووی به‌رووخوینه‌وه‌یه‌کی شاره‌زا له هه‌مان کاتدا ره‌نگه تیبینی سێفاتی پتوه‌ندی‌دار به‌یه‌که‌تریش بکه‌ی. ره‌نگه پیت باشتر بێ، به‌یه‌که جاری واز له ریک‌خستنه‌که‌ی خۆت بینی و ریگه به‌رووی خودی که‌سه‌که به‌دی، ریزبه‌ندی زانیارییه‌کانت بۆ دیاری بکا.

بۆ نمونه ره‌نگه سه‌ره‌تا بیر بکه‌یه‌وه: "چ پتوه‌ندییه‌که له نیوان نه‌رمه گۆیه‌ پفداره که‌وه‌ره‌کانی "سالی" و جووته چاوه لیک نزیکه‌بووه‌کانیدا هه‌یه؟ دۆزیمه‌وه! به‌هه‌ری سالی له تیبینکردنیکی هاوسه‌نگ هاورییه له‌گه‌ڵ مه‌یله‌که‌ی بۆ ژیا‌نی فیزیکی. ئه‌گه‌ر سالی له یاریی کورسی کورسیدا به‌شداری بکا "به‌هۆی نه‌رمه گۆیه‌کانییه‌وه" دتوانی بزانی هه‌ر کام له کورسییه‌کان له کوێ دانراون و هه‌روه‌ها ره‌نگه ئه‌و تاکه یاریکه‌ر بێ بۆ یه‌کسانکردنی مه‌ودای نیوان کورسییه‌کان به‌شداری له یارییه‌که بکا. به‌هۆی جووته چاوه لیک نزیکه‌بووه‌که‌یه‌وه، هه‌ست به‌هه‌ر بسته خواروخچییه‌کی مه‌ودا‌که ده‌کا.

کاردا‌نه‌وه ری تپچوو‌ه‌کانی سالی ئه‌وه‌ن که ئه‌و به‌ناشکرا ره‌خنه‌گره و که‌سه‌یکه به‌شیوه‌یه‌کی ترسناک گرینگ به‌ده‌قاوده‌قیته‌ی ده‌دا. به‌لێ، ئه‌و خاوه‌نی ئه‌و شته‌یه هه‌وینی ترسی خه‌لکه. له‌گه‌ڵ ئه‌وه‌شدا ئه‌و له یارییه‌کی وه‌کو کورسی کورسی وه‌یان پرۆژه‌ی زۆر سوودمه‌نددا دتوانی بی به‌قاره‌مان.

۷- رووبه‌رووی مه‌ته‌له‌کان به‌وه

دژایه‌تییه‌کانی ناو روو گێژی کردووی؟ زۆر باشه، واتای ئه‌وه‌یه تۆ له سه‌ر لپواری ئه‌وه‌ی نقومی زانیاریی قوولتر بی. دوو هیما‌ی پچه‌وانه یان زیاتر بکه به‌مه‌ته‌ل و وه‌لامیکی بۆ بدۆزه‌وه. کاره‌ینه‌که‌ی تۆ ته‌مه‌نیکی له‌گه‌ڵ ئه‌م دژایه‌تییه‌ بردووته سه‌ر. هه‌لیکی چه‌ند

سه سره ښه ټه ټه گهر بتوانی ټه م دژایه تیبه ی ټو ږوون بکه یه وه .
 هه ناسه یه کی قوول ټده . له ټاریشه که قوول ټه وه و به بیند ریژی به وه مه ته له که شی بکه وه .
 دژایه تیبه کان یه کیک له ږو و اتاترین به شه کانی خویندنه وهی ږوو ټیک دین .
 به گوږه ی زانیاریه کانی هه به شیک ی ږوو ، سه ره داویکت ده ست ده که وی . ټو نمونه
 ږهنگه ټه وهی خواره وه شیکر دنه وه یه کی گونجاو بی ټو دژایه تیبه که ی ناو ږووی "زاک" که
 چه ناگه ی ږیک و ږووی چه ماوه ی هه یه :
 "به گوږه ی شیوه ی ږووت ټو له ټیوه ندیبه کانت له گه ل خه لک و له بارو دوخه
 کو مه لایه تیبه کاند ا که سیک ی سو زیار و هه ستیاری . به ټیچه وانه وه چه ناگه ږیکه که ی ټو
 ټامازه به وه ده کا له کاتی ږیارداندا ، ټو زیاتر شیوازیکی تاکر هوانه و شیکاری ټیره و
 ده که ی ."

۸- نمونه ی بهرجه سته به کار به ټینه

ټه گه ر زاک وتی : "ها؟" نمونه یه کی تایبه تی ټو دینمه وه . ټی دلیم : "گریمان ده ته وی
 دهنگ ټده ی . له گه ل هاوسه ره که تدا چووی ټو بنکه ی دهنگدان و وهک جاری جارن
 له بهر ټه وهی به هه ستیاری به وه گویت له گرفته کانی ټه و گرتووه ، دلیت خویش کردووه . پاشان
 ټو ده چیه پشت ږرده ی ژووری دهنگدان و به گوږه ی ږه نسپه کانی خووت دهنگ ټده ی ."
 له کاتی دهنگدان به ټیچه وانه ی ټه و کاته ی له گه ل هاوسه ره که تدا ی ، یه ک ټو زقال به لاته وه
 گرینگ نیبه ټاخو ټه و شته ی دهنگی ټو دده ی چ کاریگه ریبه کی هه سته کی به سه ر خه لکه وه
 ده بی . ټه وه ی گرینگه ټه وه یه ټو ټو ټو ټو شته ی ټیت راسته دهنگ ټده ی . ږهنگه ټو خوشت
 سه رت سرما بی له وه ی له هه ندیک باردا ټو به رامبه ر به خه لک ټه وهنده هه ستیاری و له
 هه ندیک باری تردا ټه وهنده بی هه سته ده نوینی . ټه مه ټیوه ندی به دژایه تیبه نیوان چه ناگه
 و ږووته وه هه یه .

۹- خووت مه که به خوا ، وهک هاو ریبه ک هه لسوکه وت بکه

ږهنگه له سه ره تای ږیسه ی ږووخویندنه وه ییدا ټو دل ږاوکی بتگری و بلخی : "ټه ی خوا یه ،
 من ده توانم به هوی ږوو خویندنه وه وه بیری خه لک بخوینمه وه ." و ږهنگه قسه ی له م جوړه ت
 له به رامبه ر کاره ټینه کانت له دم ده رچی : "ټه مه ږاستیبه که یه . ټه مه چاره نووسی ټویه ."
 باشته ر دووباره بی بکه یه وه .

چۆن خويندنه‌وه‌ی روو ده‌توانی له پيشه‌كه‌تدا يارمه‌تيت بدا

ئەگەر هەموو جۆره تىگەيشتنەکان راست و دروست بوونايه، ئەى بۆچى هەستىكى هاوشى‌وه‌ى هەستت بەرامبەر بەناپەسندترين پيشكىشكارى بەرنامە‌يه‌كى گف‌تگۆيى، بەسەردا زال دەبى؟ تۆ بە‌وه‌رگرتنى «پەنا بۆ خوا» دەورى خوا رقى خەلك دەوروزيئى. كەواته له‌گە‌ل هەموو كارهيئەكانت بە‌به‌زه‌يى به و له شىكردنه‌وه‌كه‌تدا وهك مرؤف هەلسوكه‌وت بكه نهك خوا. تەنانەت ئەگەر هەرگيز جاريكى تر كارهيئەكه‌ت نه‌بينييه‌وه كاره‌كه‌ت بەشيوه‌يه‌ك ئەنجام ده، هەر وهك ئەوه‌ى بۆ هاورييه‌كى خۆت ئەنجامت دابى و بەشيوه‌يه‌ك بەكوئاي بيئە كه ئاماژە بدا بە‌وه‌ى تۆ وهك هاورييه‌كى ئەو حەزت كردوه خزمە‌ت‌يكي بكه‌ى. له كوئاييدا خودى كارهيئەكه‌ته كه بريار دەدا، ئاخۆ چ شتىك له بەرژه‌وه‌ندى ئەو دايه نهك تۆ.

خوينه‌وه‌ى پيشكه‌وتنه‌كانى ژيان

ئاخۆ هاورييه‌كت هه‌يه كه ئەمسال تەمەنى بگاته ٤٠ يان ٥٠ سال؟ ئاخۆ هيج دياريه‌كت هه‌يه پيشكىشى بكه‌ى؟ خويندنه‌وه‌ى پيشكه‌وتنه‌كانى ژيان بۆ كه‌سيك كه پى ده‌خاته ناو ده‌يه‌يه‌كى نوپى ژيانى خۆى يان گۆرانكاريه‌كى سەر‌ه‌كىي وهك ته‌لاق يان خانه‌نشينيونى له ژيانيدا روو دەدا، گونج‌اترين دياريه‌يه. تۆ ده‌توانى له ريگه‌ى خويندنه‌وه‌ى بە‌خۆرايى به‌مه‌به‌ستى راهيئەنى خۆت بە‌را‌ده‌يه‌ك پەره بە‌شاره‌زايى و متمانه‌به‌خۆيوونى خۆت ده‌ى كه بتوانى دواتر له‌برى ئەم خزمە‌تگوزارييه‌ت داواى پاداشت بكه‌ى. بە‌تاييه‌تيش له‌گە‌ل بە‌ته‌مه‌نداچوونى دايك و باوكان، بازاړى ئەم خويندنه‌وه‌يه گەرمتر ده‌بى.

له هەمان كاتدا با ليرە دياريه‌كه‌ى رۆژى له‌دايكبوون پيشكىش به "بىس" ى هاورييت بكه‌ين. كاتيك بۆ خويندنه‌وه‌ى رووى بىس كاته‌كه ديارى ده‌كه‌ى، داواى لى بكه با له‌گە‌ل خۆى وينه‌كانى له تەمەنى مندالى بە‌دواوه‌ى بيئى. ئەم وينانه له دەوربه‌رى خۆت بلاو بكه‌وه و بە‌گويهره‌ى تەمەن ريكيان بخه و دەست بە‌كار به.

ئامانجى تۆ له خويندنه‌وه‌ى پيشكه‌وتنه‌كانى ژيان ئەوه‌يه، كه‌سه‌كه له په‌وابوونى گۆرانه‌كان تى بگات. له وينه‌ى يه‌كه‌مه‌وه تا دوا وينه‌ به‌داوى ئەو هيمايانه بگه‌رچ كه ئاماژە ده‌دن بە‌گۆرانىكى فيزيكى بە‌رچاو، له هەر شوپىنىكى روودا واته له مه‌وداى نيوان چە‌ناگه‌وه بۆ هيلى روانى موو. هەر جاره‌ى كه تيبينى جياوازييه‌كه‌ت كرد واتا‌كه‌ى لىك ده‌وه. له وينه‌يه‌ى له كه‌مترين تەمەنه‌وه گيراوه دەست پى بكه و له‌گە‌ل وينه‌كانى داوى خۆى بە‌راوردى بكه.

خويندنه وهى پيشكه وتنه كاني ژيان، تهنانهت دهرفته تى نهوت پى ددا كه سه بارهت به پروانگه كې كه سه كه له تمه نى پيش ۱۸ سالىش تېبىنى بدهى. ئەم تېبىنيدانه ئاساييه له بهر نه وهى كار هينه كهت چى تر نهو گه نجه هه له شهيه نييه. به شپوهيه كې گشتى كه مترين ته من بۆ ئەم جوړه خويندنه وهيه ۳۵ ساله. چهندى كار هينه كهت به ته منتر بى، باشته.

زۆربه ي جار خه لك وا بير ده كاته وه كه پير بوون به واتاى له ده ستداني سه رنجرا كيشي ته منى گنجي تيبه. خويندنه وه كه تى و باس كر دنى نهو ژيريه ي كه له و گه شته ي رو حدا وه ده ست هاتووه، ديدى كى ته واو جيا وازيان پى دبه خشى.

خويندنه وهى ته بايي

جاري كى تر كه كه سيك ماره ده كرى يان كاتيك ئاهه نكيك ده گاته وه سالدو گه رى خو ي تو ده توانى به رو مانسي ترين جوړى خويندنه وه كان دياريه كى گونجاو پيشكي ش بكه ي. له نه جامدا تو ناماده يي پيدا ده كه ي، بۆ نه وهى خويندنه وهى ته بايي له سه ر ئاستي كى پسپورانه ش پيشكي ش بكه ي. پاشان به تاييه تيش نه گه ر تو له و كو مه لانه دا كه تاييه تن به كه سانى سه لت، خو ت ناساند بى ژماره به كى زبه ن كار هيني پادا شت كه ر داوا ي پروو خويندنه وه ت لى ده كن. به بى به رامبه ر ليدوانيك بده و كار تى تاييه ت به خو ت بلاو بكه وه و خو ت بۆ ژواندانان بۆ چاويك ه وتنه كان ناماده بكه.

گرينگ نييه له برى هر سه عاتيك به چهن د پادا شت ده كرى يه وه، به لام خويندنه وهى پرووى هاوسه ران سه ودا گه ريه كه. هو يه كه شى ته نيا له بهر نه وه نييه كه له م سه ودا يه دا يه ك كه س له به رامبه ر دوو كه سه. نهو كاته ي تو هاوسه ران له جيا وازى و ليكچوونه كانيان نا گه دار ده كه يه وه، ده توانى له ده مه قالى و تهنانهت دلره نجان له يه كتر يش رزگاريان بكه ي.

له سه ره تا وه نه وه پروون بكه وه كه: "مه به ست له م خويندنه وهيه نهو نييه كه پيتان بو تر يت ئاخو ئيوه پيكه وه ده گونجى يان نا. مه به ست لى نه وهيه كه چو ن ئيوه ده توان جيا وازى و ليكچوونه كانتان له بهر نه وه ندي ي خو تان به كار به ين".

هه له ي ئيمه له پيوه ندييه كانماندا نه وهيه، كه چاوه رپين هه موو خه لك "كتومت وهك خو مان" بى. تو به خويندنه وهى ته بايي نه وه پروون ده كه يه وه كه به چ شپوازيك رهنگه دوو هاوسه ر جيا وازي ريشه ييان له نيواندا هه بى. چهندى هاوسه ره كان به خته وه رتر بن، نه وه نده ش زياتر له كاتى ناسينه وهى نهو شتانه ي كه تو پيشانيان ده ده ي، له دل وه پى ده كه نن.

ئەم رێبازە پێرەوه بکە:

- با کارهێنەکانت دانیشن و نهینۆکیک و ریکۆردەریکیان بەدەستەوه بۆ.
- بۆ ماوهی یەک سەعات هەر جارەو جۆریک وەرگرە و جیاوازی و لیکچوونەکانی نێوان هەردوو کەسەکه بەگوێرەوی ئەو جۆرە دەستنیشان بکە.
- پەسنی لیکچوونەکانیان بدە، لەبەرئەوهی یارمەتیدەرە بۆ پیکهوههەلکردنی کەسەکان «دُنیا بە لەوهی باست لە هەموو ئەو بارانەت کردبۆ کە رەنگە ئەم هاوسەرانه بەدەست بێنکورتی بەرامبەر بەخەلکی تر بنالین».
- پەسنی ئەوهش بدە کە چۆن جیاوازییەکانیان یارمەتییان دەدا لە یهکتەری فێر ببن.
- لە سەررووی هەموو شتێکیشەوه بزانه هەریهکهیان چ کاردانەوهیهکی دەبۆ. لە کاتی گونجاودا بەبیریان بێنەوه کە پێویستە ریز لە یهکتەری بگرن و لە جیاوازییەکانی یهکتەری فێر بن.

بەبیرمە جارێک رووی دوو هاوسەری تازە پیکههیشتووم لە رووی تەباییهوه خۆپندەوه، ئەو هاوسەرانه بە "هاوارد" و "کیتسی" ناو دەبەم. لە زۆر لایەنەوه شیوازه کەسیهکانیان جیاوازییە هەبوو. ئەمەش شتێکی نائاسایی نییه. ئەوهی نائاسایی بوو کاردانەوهی هاوارد بوو. لە هەر شوێنێک کە جیاوازییەکم دەستنیشان کردبا ئەو بەلهخۆبایییوونەوه دەپوت: "دەبینی کیتسی؟ پێویستە تۆ لەم رووهوه شیوازه زیاتر وەک هی من لێ بکە. شیوازهکەهی من رۆحانیتەر".

شەش مانگی نەبرد کە کیتسی لەهاوارد جیا بووهوه. ئەوه بەرپیکهوت بووه؟ بەداخهوه نا. جارێکی تر لە ئاهەنگیدا رووی ئاننا و فیکتۆرم خۆپندەوه. هەرچارهوه کە هیمایهکی رووی ئاننام شی دەکردهوه بەگالتەوه بزەهی دەکرد و لە ناو نهینۆک رادەما و پێ دەچوو جگە لە سەرسامبوون بەمکیاژەکەهی خۆی هیچ شتێکی تری ناو نهینۆک سەرنجی رانهکیشی. دواي ئەمەش رووی دەکرده فیکتۆر و دەپوت:

"ئەپەرۆ! من نازانم. گیانهکەم من بەو شیوهیهم؟"

ئەگەر ئافرەتێک دەسەلات بگێرێ، خۆ شتێکی خراپ نییه. بەلام ئەگەر تەباییهکی کەم هاوڕێی ئەم دەسەلاتگێرییه بۆ، کارەساتێک بەرپێوهیه. هیوادارم ئافرەتانی وەک ئاننا داواي خۆپندەوهی تەبایی بکەن و لێدوانەکان بەریکۆردەر تۆمار بکەن و رۆژانه گوێ لەم لێکدانەوانە رابگرنهوه. ئەو کاتەهی ئاننا بریار بدا زیاتر لە بەهای جوانییەکەهی لە بەهای

خوی تی بگات، ئا لهو کاته دا ژيانی بهردهوام به ئاراسته ی بووژانه وهوه دريژه دهکيشی. بېرؤکه يه کی خراب نييه، ئه گهر ئه و که سانه ی به نیازی هاوسه رگيرين پيش ئه نجامدانی ئه م کاره، داوا له خويندنه وه يه کی ته بایي بکن، پروویان بخويندنه وه. به تايبه تيش ئه م شيوازه پروو خويندنه وه م بؤ ئه و که پلانه پی باشه که له پتی ئینتەرنیتە وه له گه ل يه کتر ئاشنا ده بن. هه رچه نده ناوه روکی وته کانی تو به م جووته دلداره ئاماره به نه شاره زاييه کانیان له پرووی پیوه ندی به ستنه وه نادا، به لام دلداريکی ژير به وردی تيبيني ئه وه دهکا تا بزانی له ماوه ی خويندنه وه که دا که پله که ی چ کاردانه وه يه کی ده بی.

ههروه ها ئه گهر که پلایک ده ناسی که به راستی هه ز ده کهن ماوه ی پيش خيزان پیکه ينان، دريژ بکه نه وه، کاريکی ژيرانه يه که بياننيريه لای يه کيک له هاوړتیه پروو خويندنه وه کانت تا ههروه ک دياريه کی زه ماوه ندگيرانيان پروویان بخويندنه وه. ئه و زانياريه ی که ده ستیان ده که وي، رهنگه پيخوشکه ر بی بؤ ئه وه ی دووباره بير له پیکه ينانی ئه و خيزانه بکه نه وه که به ئاشکرا له سه ر ليواری له ناوچوونه.

که سانی رۆمانسی با به دلنيايييه وه ئاسوده بن، له به ره وه ی زۆر به ی ئه و خه لکه ی خويندنه وه ی ته بایييان بؤ کراوه ريزگرتنی هاويه شيان زياد بووه نه ک که م. رهنگه تو ئه وه نده به خته وه ر بی که داوات لی بکری له ئاههنگی سالفه گه ری زه ماوه ندی جووته هاوسه ريکدا پروو بخويندنه وه، له گه ل خوت پاکه تتيکی پر له ده سه ره به ره.

پروویژناری نه شته رگه ری جوانکاری

چاوه پروانی ئه وه مه به نه شته رگه رانی جوانکاری پرست پی بکن، به لام که خزمه تگوزارييه که ی تو ناوبانگی ده رکرد، ئه و کاته رهنگه کريارانی جوانکاری و ژماريه کی زۆریشيان بين و پرست پی بکن. بازاری نه شته رگه ری له م سه رده مه دا گه رمه نه ک له به ر ژماره ی زۆری کريارانی جوانکاری، بگه به هوی ئه و پاره چه وره ی که له گۆرینی پروويه کدا خه رج ده کری. تو به پله ی پروو خويندنه وه، ده توانی پروانگه يه کی راسته قينه ی تر پيشانی ئه م که سانه ده ی. له به ره وه ی نرخي هه ر سه عات له خزمه تگوزارييه که ی تو يه کجار که متره له نرخي پيشنيازکراو بؤ نه شته رگه ريه که و رهنگه ئه م خزمه تگوزارييه بيروبوچوونی زۆر گرینگ بخاته روو، بۆيه نابی به خزمه تگوزارييه کی پرتيچوو دابنری. بؤ خويندنه وه که ت ئه م ههنگاوانه پيره و بکه:

– له کاره يته که ت بپرسه به نیازی چ گۆرانکاریيه که.

چۆن خويندنه‌وه‌ی روو دهنه‌وانی له پيشه‌كه‌تدا يارمه‌تیت بدا

- له‌سه‌ر هه‌مان ئه‌و هه‌نگاوانه برۆ كه بۆ خويندنه‌وه‌ی توانا شاراوه‌كانی ژيان گيراونه‌ته به‌ر، به‌لام دله‌يا به‌ له‌وه‌ی ئه‌و ئه‌ندامه‌ی كاره‌ينه‌كه‌ت به‌نيازه‌ بيجگۆرێ دوا جار باس بكه‌ی.

- له‌ كوۆتاييدا پراوێژكاريی نه‌شته‌رگه‌ری جوانكاري ده‌ست پێ ده‌كا و تو باس له‌ پێوه‌ندييه‌كه‌ی ئه‌و به‌شه‌ پرکيشه‌يه‌ی روو به‌ده‌روونی كه‌سه‌كه‌ ده‌كه‌ی. ئاخۆ ئه‌و هه‌يمايه‌ی روو پێوه‌نديی به‌ چ وانه‌يه‌کی ژيانه‌وه‌ هه‌يه؟ بۆ نمونه ئه‌گه‌ر بريار بێ نه‌شته‌رگه‌رييه‌كه‌ دريژی لووت بگۆرێ هه‌موو ئه‌و به‌شانه‌ی ناو رووی كه‌سه‌كه‌ كه‌ پێوه‌ندييان به‌به‌رنامه‌ريژی و داينه‌رايه‌تیه‌وه‌ هه‌يه باس بكه‌. ئاخۆ ئه‌م نه‌شته‌رگه‌رييه‌ ده‌بیتته‌ هۆی له‌ناوچوونی كام هاوسه‌نگی سروسستی؟ ئاخۆ له‌ چ روويه‌كه‌وه‌ش ئه‌م نه‌شته‌رگه‌رييه‌ رهنگه‌ سوودی پێ بگه‌يه‌نی؟ ئاخۆ كاره‌ينه‌كه‌ت رووبه‌رووی كام گرفته‌ شاراوه‌كان ده‌بیتته‌وه‌؟

با سووده‌كانی نه‌شته‌رگه‌ری جوانكاري زۆریش بن، به‌لام ئه‌م نه‌شته‌رگه‌رييه‌ هه‌ر شتیکی پیرۆز نیه‌ و كتومت ناره‌وايه‌. به‌لام خويندنه‌وه‌ی روو شتیکی پیرۆزه و ئامانج لێی ئه‌وه‌يه‌ له‌ جه‌سته و مێشك و روۆحی كاره‌ينه‌كه‌ت تێ بگه‌ی و رێز له‌و تايبه‌تمه‌ندييه‌ بگه‌ی كه‌ ئه‌و كه‌سه‌ی له‌ خه‌لكی تر جیا كرده‌وته‌وه‌.

كاري ئيمه‌ له‌ سه‌رووی باسكردنی پله‌وپايه‌ی كوومه‌لايه‌تيمانه، واته‌ له‌ سه‌رووی ئه‌و ئاسته‌يه‌، كه‌ تیدا به‌شپه‌ويه‌يه‌کی ئاسایی هه‌لسه‌نگاندنی مرۆف به‌گۆرێه‌ی پله‌و پایه‌ و كلیشه‌كانه‌وه‌، به‌هه‌لسه‌نگاندنی گونجاو هه‌ژمار ده‌كرێ. ئه‌و كاره‌ينه‌ی پێوه‌ندیت پێوه‌ ده‌كا هه‌ست به‌وه‌ ده‌كا، له‌ ناخی خۆیدا به‌هره‌ی بێ هاوتای ئه‌وتۆی هه‌ن كه‌ داواي ئه‌وه‌ ده‌كهن به‌كار به‌هێنرین. خويندنه‌وه‌ی روو يارمه‌تیده‌ره‌ بۆ ئاشكرا بوونی ئه‌م به‌هرانه‌.

روو خويندنه‌وه‌كه‌ت يارمه‌تی كاره‌ينه‌كه‌ت ده‌دا، بۆ ئه‌وه‌ی به‌قوولی بێر له‌ گرینگترین به‌رژه‌وه‌ندی خۆی بكاته‌وه‌ و له‌وه‌ش تێ بگا كه‌ رووی مرۆف لێكچوونێکی ئه‌وتۆی له‌گه‌ڵ قورقورانی مندالاندا نیه‌. هه‌ر گۆرانكاريه‌ك له‌ ناو روودا، روو بدا به‌ره‌نجامه‌كانی له‌ ده‌روونی مرۆفدا رهنگ ده‌داته‌وه‌. به‌هۆی پێوه‌ندييه‌ دووقۆلێه‌كه‌ی نێوان رووی مرۆف و ده‌روونی خۆی مرۆف، كاريگه‌ریی ئه‌م گۆرانكاريه‌كه‌ له‌ به‌ته‌نیا گۆرینی ئاستی جوانی. بۆ نمونه جوانكاريه‌کی لووت گۆرانكاريه‌ك له‌ به‌هره‌كانی كاری ده‌خولقینێ و گۆرینی چه‌ناگه‌ كاريگه‌ریی له‌سه‌ر شپاوزه‌كانی به‌ره‌نگاربوونه‌وه‌ هه‌يه‌ و لووسكردنه‌وه‌ی پێست، كه‌متر خه‌لك ده‌گۆرێ و ته‌نیا ده‌بیتته‌ هۆی سهرینه‌وه‌ی سالانی ژیری.

خەلكى ژير، لەمە تى دەگات. ھەر نەشتەرگەرييەكى ۋو بەمەبەستى ھىنانەدىي گۆرانكارىيەك تەنيا "جوانكارى"ى بەدوادا نايەت. كاتى ۋەرگرتنى زانىارىيى تەۋاۋ لەم بارەيەۋە، پىش ئەنجامدانى نەشتەرگەرييەكەيە.

ئەركى تۆ ئەۋە نىيە لەجىياتى كارھىنەكەتەۋە بريار بەدى. پىۋىستە تەنيا پرسىياري گرىنگى لى بگەي. ھەندىك جار كارھىنەكانم بەخۆشخالىيەۋە لەلام دەردەچن و زۆر زياتر لە جارن قەناعەتيان بەۋە دى كە ئەنجامدانى نەشتەرگەرييەكە كارىكى باشە. ئەۋانى تريش كە بريار دەدەن نەشتەرگەرييەكە نەكەن، بەھەمان رادە خۆشخالى دەبن. ئەمەش تەنيا لەبەرئەۋە نىيە كە پارەيان بۆ دەگەرپتەۋە. بگرە ئەۋان بەرپىگەيەكى قوۋل و كەسىدا فېرى ئەۋە بوون كە چۆن رېز لە خۇيان بنين.

شروڤەكارى كۆمەلايەتى

ئاخۇ زاراۋەي "شروڤەكارى كۆمەلايەتى" بىرت بەئاراستەي مامە "بەدى"ى سەرخۆشت و خاتوو "بىنتا"ى بىزاركەر و لۆمەكارى گەرەك رادەكىشىت؟ قوۋلتر بىر بگەۋە. بۆ زۆرەي پىسپۆرييە راۋىژكارىيەكان پىۋىستە راۋىژكار، شارەزاييەكانى شروڤەكارىكى كۆمەلايەتى دەستبالاي ھەبن. نمونەش بۆ ئەم بوارانە برىتېن لە: سىياسەتۋانى، دوورنوارى، رىكخستنى بانگەشەي تايبەت بەرىكلام و پىۋەندىيە كۆمەلايەتتەيەكان، پىشكىشكارى «يان دەرھىنەرى»ى بەرنامەي گفوتوگۆئامپىزى رادىۋىيى، رۆژنامەگەرى، پىسپۆريى كۆمەلناسى، نووسىنى پىرۆژەي لىكۆلېنەۋە لەلايەن قوتابىيانى بەشى كۆمەلناسى. مەبەستم ئەۋە نىيە كە ئەگەر تۆ تەنيا شارەزايىت لە خويندەنەۋەي ۋو ھەي، ئەۋا بۆ ئەم پىشە دلكىشانە بەكەسىكى شياۋ ھەژمار دەكرىي. بەلام لە ھەريەك لەم پىشانەدا سەركەۋتووتر دەبى، ئەگەر بىو شارەزايىيەكى وردت لەسەر خويندەنەۋەي ۋو ھەي.

بىر لە كۆلتوورى ھونەرى بگەۋە كە بەزۆر ھۆي جياۋازەۋە بۆ كەسانى سەر بەۋ پىسپۆرييانەي لە سەرەۋە ئاماژەيان پى دراۋە، شتىكى گرىنگە. كۆلتوور و ميدياكانى ئەمريكى لىۋانلىتون لە كەسانى سەرناس، جا چ ئەم كەسانە ھونەرمەند بن ياخۇ سىياسەتۋان بن يانېش ئەۋ كەسانە بن كە تەنيا بەھەۋلى خۇيان تۋانىۋىيە ناۋبانگىك دەربكەن. تۆ ناتۋانى كۆلتوورى ھونەرى فەرامۆش بگەي. «شتىكى سەيرە كە تۆ بەپلەي ۋو خوينەۋە بتەۋى ۋاز لە كۆلتوورى ھونەرى بەيىنى. تەنانەت بىر كەرنەۋە لە كارىكى لەم جۆرە شتىكى سەيرە».

چۆن خويىندىنەۋەي ۋو دەتوانى لە پيشەكەتدا يارمەتت بىدا

ۋو خويىندىنەۋەي، ۋيگەيەكى تەۋا نوئى بۇ شىكرىدەۋەي ۋوۋى كەسانى سەرناسى بۇ ئاۋەلە دەكا. لە ناۋ ۋوۋى ناۋدارىك كە لە لات خۇشەۋىستە بەدۋاى بەهرە راستەقىنەكان و بەرپەردچدانەۋەكان بگەپى. ئەم شىۋاۋەي گەپان دلكەرەۋەيە لەبەرئەۋەي ئەم ناۋدارانە ۋوژنامەنوۋسى ئەۋتۆيان بەكرى گرتوۋە تا جەماۋەريان بۇ كىش بكن و ھەلبەتە تۆ لە واقىعى ئەم جەماۋەركىشىيە تى دەگەي. بۇ نموۋنە ئاخۇ ھەرگىز لەۋ كاتەي كە لە ناۋ سەرەي سۋپەرماركىتتىكا لە چاۋەروانى داي لە خۆتەۋە چاۋت بەكۆۋارى تىراژبەرزى ۋەك TV Guide يان Redbook يان People نەكەتوۋە؟ بەرگى ئەم كۆۋارانە بەۋىنەي ۋوۋى ناۋداران و سەردىرى دلكىش رازاۋنەتەۋە. ئەۋ كاتەي تۆ سەردىرەكە لەگەل ئەۋ شتەي كە ۋوۋەكە پىتى دەلى، بەراۋرد دەكەي، زۆربەي جار دژايەتتییەكى تەۋا دەدۆزىيەۋە.

زۆر جار چاۋت بەۋتارىك لەبارەي ناۋدارىك دەكەۋى كە بەم دوايانە تامى "بەختەۋەرى" يان "سەركەۋتن"ى چىشتوۋە. لە ۋىنەي ئەم ناۋدارانەۋە ديارە كە پىۋانى چەمانەۋەي ژىرپىلۋويان بەردەۋام كەمە. بابەتتىكى جەماۋەركىشى تروىنەي "سەرنجراكىشتىرین پىۋانى ئىستا"ن كە لەسەر بەرگى كۆۋارەكان بلأۋ دەبنەۋە و وا ديارە ئەمە سەرپىشكىيەكى گوزەرا بى لەبەرئەۋەي بەزۆرى لە كۆۋارە جۆراۋجۆرەكان ھەرچارەۋە بابەت لەسەر يەككە لەم كەسانە دەنووسرى. سەيرى ۋوۋى ئەۋ كەسانە بكە و ھەموۋ ھىمايە جەستەيىيە بەھىزەكانيان دەستنىشان بكە.

لە ئەمريكا لەگەل ھاتنى ھەزارەي نويدا، كەسى سەرنجراكىش، ئەۋ كەسەيە كە سەرنلۋىكى زۆر بەرچاۋى ھەبى و «ئەگەر تەمەنى لە ۳۰ سال سەرتىر بى» پىۋىستە لانى كەم چاللىكى لە ناۋ ۋوۋ ھەبى. رەنگە خاۋەنى گرىي شانازى و گوپى گۆشە تىزىش بىت و چەمانەۋەي ژىر پىلۋوى «لەسەر پىۋەرىكى ۱ تا ۱۰ پلەيەي» لانى زۆر ۲ پلە بى. ئەگەر سەمپلىشى ھەبى رەنگە ئەم سەمپلەي لەجىياتى شارىدەۋەي لىۋى سەردەۋەي، ۋيگە بەدەر كەۋتنى لىۋارەكانى لىۋى بىدا. ئەي بەراي تۆ ئاخۇ ئەۋ مۆدىلكار و ئەستىرە سىنەمايىيانەي كە شەيداي گۆرانكارىن چۆن باسى ئىمە دەكەن؟ تۆي شىرۋقەكارى كۆمەلايەتى، بىر لەۋە بكەۋە. پاشان ئەۋ ۋيگەيانە بدۆزەۋە كە ھەم بتوانى سوۋدىك بەخەلك بگەيەنى و ھەم چىژ ۋەربگرى.

– لە زۆربەي بانگەشە بازىرگانىيەكاندا، مۆدىلكارى ئەۋتۆ بەكرى دەگرىن. كە ۋوۋيان كتوپر پىچەۋانەي ئەۋ پەيامەيە كە بەگەياندنى راسپىردراۋن. ئەگەر داۋات لى بكن، بۇيان ۋوۋن بگەيەۋە كام مۆدىلكار رىكلامەكە بەھىزىتر دەكا نەك بەپىچەۋانەۋە ئەۋا تىچۋوى ئەم

ليکولنه وهىان به خه سار ناچى. نه گهر توش حهز بکهى نه م بره پاداشته بدرى به تو نه وا راپورتیک سهارهت به و موديلکارانه بنووسه که له ریکلامه کانی کومپانیا که دا به شدارییان کردوه. به مبه سستی ناگه دارکردنه وهى گوره ترين ناژانسه کانی ریکلامى ناو شاره کهى خوت له خزمه تگوزارییه کهت دهر فته تیک بؤ چاوپیکه وتن له گهل کاربه دهستانی بالای نه م ناژانسانه بدوزه وه، پاشان به ناوى راپوژکار بناخهى خزمه تگوزارییه کهت داپرېژه.

- بؤ زیاترکردنى زانیاریی مامه له کاره کهت له مېر خوی شاره زاییی خوت له بواری شروقه کاریی کومه لایه تیدا بخه گېر. له وتاریکدا پوختهى خويندنه وهى ږوى کومه لیک ناودار باس بکه. پاشان نه م له روظنامه یه کی ناوه خوئیى بلاو بکه وه. له کو تاييدا، خزمه تگوزارییه کانی تریش باس بکه «واته هر جوره پسپورییه کی تر که له م به شهى کتیبه که دا باس کراون». هر چنده به شیوه یه کی ناسایى روظنامه ژماره ته له فونى تو بلاو ناکاته وه، به لام ده کرى به م شیوه یه ناماژت پى بدرى "ږو خوینه وه یه کی راپوژکاری دانیش تووى ستیرالینگی فیرجینیا" یان هر شوینیکى تر.

- ناخو هیچ ژووریکى چاتى ئینته رنیت هه یه که به دلته بى؟ به م ریکه یه ش باس له سهرنجراکیشی شروقه کاریی کومه لایه تى بکه. پاشان بناخهى خزمه تگوزارییه کهى خوت داپرېژه.

- یان پیوه ندی به پرېفیسور ه کانی کولتجه ناوه خوئییه کانه وه بکه، واته نه وانهى که کورسى تاپیه ت به فیلم یان لایه نه کانی تری کولتوورى هونه رى ده لینه وه. به ناوى میوانیکى وتارده ر خزمه تگوزارییه کهت پیشکیشیان بکه. وتاریکی پرکیش و هزرور و ژینه ر پیشکیش بکه. پاشان باس له خزمه تگوزارییه کهى خوت بکه و کارتى کاریى خوت بلاو بکه وه.

- له کو تاييشدا با ناماژه به به کاره تینانیکى پسپورانه، به لام گرینگی شروقه کاریی کومه لایه تى بده ی، نه ویش بریتیبیه له کارى خیرخوانى. نه گهر تو له و قوتابخانه یان ریکخراوه سوودورنه گرانه ی نامانجیان کیشکردنى به خشه ره سهره کییه کانه، کار بکه ی، بؤ خوت ده زانى پیویسته نه م به خشه ره رى تیچووانه هان بده ی و نامانجه کهت به باشترین شیوه دهر بېرى. ناسینه وهى نیگه رانییه تاپیه تیبیه کانی به خشه ره کان له ریکه ی خويندنه وهى ږو، ده توانى یارمه تیت بدا کاریگه رترین تیبیبیه کومه لایه تیبیه کان بؤ وه سفکردنى نامانج یان کارى ده زگایه کهت پیشکیش بکه ی. له ریکه ی خويندنه وهى ږوى به خشه ره کانه وه ده توانى بزانی چ شتیک ته لیسمیان ده کا و، پیویسته هه وله کانت به ناراسته ی دوزینه وه یه ی

چۆن خويندەنەۋەي روو دەتوانى لە پيشەكەتدا يارمەتت بەدا

ئەم زانيارىيە بن. ئەمەش دەبىتە ھۆي ئەۋى كە ئەو بەروبووکارانەي ناچارن لەگەل ھەموو خىرخوازەكان، بەمنگەمنگەۋە بدوین لەسەر ۋەدەستھىنانى تۆ رىكابەرايەتى بکەن. تى گەيشتى؟ ئەگەر مرۆف شروڤەكارىكى كۆمەلايەتى بى، لە كۆمەلىك سەرپشكىي كارەكى سوودمەند دەبى. ئەگەر ئەم پىسپۆرىيە بۆ پىۋەندىيە كۆمەلايەتتەيەكان بەكار بى، رىگەخۆشكەر دەبى بۆ ۋەدەستھىنانى كارىكى ئەوتۆ كە لەبرى مرۆف پاداشت بىرئەۋە. ھەلبەتە گرینگە تۆ خۆت لە وتن يان بلاوكردەنەۋەي ئەو قسانەي بۆنى سووكايەتتەيەكان بەخەلىكان لى دى، دوور بخەي. با قسەكانت لە چوارچىۋەي ياسا زىرپەنەكەي خويندەنەۋەي روو دەرئەچن، واتە تەنيا باسى بەھرەكان و ئارىشە رى تىچوۋەكان بکە.

ھەرۋەھا تەنيا لەو بارەدا نەبى كە مەبەست لە شروڤەكە تەنيا پىكەنەي بى، ئەگىنا پىۋىستە مەبەستت لە خويندەنەۋەيەكە بازىرگانى بى. لە ژىر ھەر باروڤخىكىشدا تەنانەت ئەگەر دلەراۋكىش بىگىرى، خزمەتگوزارىيەكەت بەخۆرايى پىشكىش مەكە. ھەندىك جار بۆ پىشاندانى توانات ناچارى بەبى بەرامبەر نمونەيەك بخويندەنەۋەي، بەلام با بەردەوام كارتى كارىت لە بەردەستدا بى و بەكارھىنە رى تىچوۋەكانت پىشان بەدە، چۆن پىۋەندىت پىۋە بکەن.

چوونە ناو ئىشوكار

دەستپىكردى بازىرگانى بچووك، بەتايبەتتەش ئەگەر ئەم بازىرگانىيە بەشىۋەي بەشەكاتى بى شتىكى سانايە. مەھىلە پىشبنىيەكانت سەبارەت بەداھىنانى ئىشوكارىك بەھەمان شىۋە كە لە سەرەتادا منى بەدلەراۋكى خست، تۆش تووشى دلەراۋكى بكا.

بەر لە ھەموو شتىك رەنگە پىۋىست بى زانيارىيەكانى پىۋەست بەچۆنىەتتى دەست بەكاربوون لە رىگەي چاۋپىكەۋتن لەگەل ژمىرىيارىكدا بدۆزىيەۋە كە ئەمىش لەلای خۆيەۋە بناخەي تۆمارى حىسابەكانت بۆ دادەرىژى. ھەرۋەھا بەگوپىرەي ھەلومەرجى خۆت، گونجاوترىن سىستەمى كارى كە تىيدا روون كرابىتەۋە كام تىچوۋەكان باج دەيانگرىتەۋە، دەستنىشان بکە. پاشان بەھەمان خىرايى وتنى: "اۋا! ئەمەش لە ئىشوكارى خۆم!" دەكەۋىيە سەر سكە. ئەگەرىش بۆ خۆت كارەكانت بەرىۋە بەبەي، ئەۋا پىۋىستە كارھىنەكان بەوردى بەدۋاي ناوونىشانەكەتدا بگەرىن و لەم بارەدا تەنانەت پىۋىستت بەكردەنەۋەي ژمارە حىسابىكى بانكىي نوئى نابى.

تۆ بەپەلەي راۋىژكار، پابەندى بەۋەي IRS – سەنتەرى ناخۆيى بۆ داھات، لە داھاتى

خۆت ئاگەدار بىكەيەۋە ۋ ھەرۋەھا بەشە باجى خۆت ۋادەست بىكەى. ھەرۋەھا پېۋىستە بۆ ئىشۋىكارەكەت مۆلەتى كاركرىن لە شوپىنى نىشتەجىبۋونىت ۋەربىگرى. ۋەرگرىنى ئەم مۆلەتەش بەھەمان ۋادەى ۋەرگرىنى مۆلەتى بەخىۋىكرىنى سەگىك يان مۆلەتى لىخۋرپىن ئاسانە. كەۋاتە لە ترسى ۋۆتىنە ياساىيەكان ۋوۋى خۆت گرژ مەكە. بزانه پېۋىستە چى بىكەى ۋا مەزانه بازىرگانىيەكى زۆر گەۋرەتر لەۋەى بتۋانى بەرپۆۋەى بەرى، چاۋەرپىت دەكا. بۆيە "زۋو دەست بەكار بە".

دەتۋانى يارمەتىيەكى زۆر لە "U.S. Small Business Administration (SBA)" - بەرپۆۋەبەرايەتىيى ۋردە بازىرگانى ئەمىرىكا "كورت كراۋەتەۋە بۆ ئىس بى ئەى" ۋەربىگرى. ئەگەر ھىلى ئىنتەرنىتت ھەبى يان بتۋانى سوۋد لە ئىنتەرنىتى نىكتىرپىن كىتپىخانەى گىشتى ۋەربىگرى، ئەۋا چاۋىك بەمالپەرى SBA's Online Women's Business Center - سەنتەرى ئەلىكترۋنىيى (ئىس بى ئەى)، تايبەت بەئىشۋىكارى ئافىرەتان لەسەر ئەم ناۋونىشانە <http://www.onlinewbc.org> بخشىنە. مالپەرىكى بەخۆپاىيى ۋ ۋر كارىگەرە ۋ ئەگەر پېۋىستىت بەيارمەتى ھەبوۋ، ئەۋا لەسەر ھىل دەتۋانى ۋرس بىكەى. ئەم خىزمەتگۋوزارىيە بەشەۋ ۋ بەرۋژ لە ھەر شوپىنىكى ئەمىرىكاۋە سوۋدى لى ۋەردەگىرى. ھەلبەتە ئىنتەرنىت خۆ نازانىت ۋرگەزى تۆ چىيە بۆيە ئەم مالپەرى بۆ ۋرسكرىن دەرفەتىكى يەكسان بۆ ھەموۋان دەرخسىتى.

سەرچاۋەكانى ترىش برىتىن لە مالپەرى The Office of Women's Business Ownership - لەسەر ئەم ناۋونىشانە www.sab.gov/womeninbusiness ۋ، ھەرۋەھا بەشى ناۋەخۆپىيى (ئىس بى ئەى) ۋرنگە، تەنانت ھەلى ئەۋەت بۆ برەخسىنى كە لەسەر ھىلى ئىنتەرنىت بەبى بەرامبەر ۋرس بەرپۆۋىنىكەرىكى خۆبەخش بىكەى. بۆچى ئەم سەرچاۋە سەرسىمىئانە بەخۆپاىيى بەردەست كراۋن؟ ھۆيەكەى دەگەرپىتەۋە بۆ ئەۋەى بازىرگانىيى بچۋوك برەۋ بەئابۋورىيى ئەمىرىكا دەدا. ھەر بۆيەش ھاندانى خەلكىكى ۋەك تۆ لە پىئاۋ ۋەدەستھىئانى ۋارەى زۆرتىر ۋەبەرھىئانىكى باشە. تەنبا بىر لەۋە بىكەۋە كە سەركەۋتنى تۆ لە بەرژەۋەندىيى ئەمىرىكا داىە، بۆيە سەركەۋتنى خۆت بەئەركىكى نىشتمانى بزانه. ئەمانە گرپنگىرپىن ئەۋ تىبىنىيانەن كە بۆ ۋەپىشخسىتنى پىشەى ۋوۋىنەۋەبى ۋ سەركەۋتن لىي، پېۋىستىت پىئانە:

- يەكىك لەۋ پىسپۆرىيانە ھەلبىزىرە كە بەۋادەيەكى زۆر سەرنجى ۋاكتىشاۋى. دەتۋانى

چۆن خویندنه‌وه‌ی روو دهنوانی له پیشه‌که‌تدا یارمه‌تیت بدا

هر کام له پسپۆرییه‌کانی ناو ئەم بەشە‌ی کتیب، هەلبژیری یان بۆ خۆت یه‌کیکی نوێ دابه‌ینی.

– بێر له کریاره‌کانی خزمه‌تگوزارییه‌که‌ت بکه‌وه. بزانه ئەوان چ که‌سانیکن و ئاخۆ چۆن دهنوانی پێیان بگه‌ی.

– بزانه ده‌قاوده‌ق کام خزمه‌تگوزاری پێشکیش ده‌که‌ی و تیچووه‌که‌ی چهنده. زۆربه‌ی جار وا باشتره که چهنده نرخیکی جیاواز ده‌ستنیشان بکه‌ی. هه‌ندیک خه‌لک هه‌زیان له مامه‌له‌کردنه. چ ئەمه به‌لاته‌وه سه‌یر بۆ چ ئاسایی ژماره‌یه‌ک له کریاره‌کان به‌رده‌وام به‌دوای گرانترین نرخدا ده‌گه‌ڕین. بۆیه باشتره هه‌لی هه‌لبژاردنیان بۆ بره‌خسینی.

– با کارتێکی چاپکراوت هه‌بۆ. له سه‌رتادا ئەو شته‌ی که پێویسته‌ته تهنیا کارتێ کارییه. ئەم کارته سه‌رچاوه‌یه‌کی خێرای وه‌ده‌سته‌یانی متمانیه که به‌هه‌موو خه‌لکی دنیا ده‌لی به‌لی، له راستیدا تۆ خاوه‌ن پیشه‌یه‌کی.

– هه‌ر جاره کاره‌ینیک پێوه‌ندی پێوه کردی، پێشانی بده، تۆ به چ شیوازیک دهنوانی گرفته‌کانی خه‌لک چاره‌سه‌ر بکه‌ی و دلایان بگه‌شینیه‌وه. به‌نه‌زاکه‌ته‌وه له نیگه‌رانییه‌کانیان بکۆله‌وه. ناوبانگی راست و دروستی و یارمه‌تییه بۆ خه‌وشه‌که‌ت له‌سه‌ر بناخه‌یه‌کی پته‌و بنیات بنی. پاشان بارینی پاره به‌چاوی خۆت ببینه.

روو خویندنه‌وه له‌سه‌ر ئاستیکی پیشه‌وه‌رانه

ئاخۆ مرۆف به‌چ شیوازیک تائه‌و راده‌یه شاره‌زای خویندنه‌وه‌ی روو ده‌بۆ که بتوانی وه‌ک پیشه‌ سوودی لی وه‌رگه‌ڕی؟ ئەگه‌ر به‌توئ به‌ناوی پیشه له پسپۆری وه‌ک به‌زمگیرانی ناو ئاهه‌نگ، روو خویندنه‌وه‌ی به‌جیا بۆ خه‌لک، راهێنانی خه‌لک له خویندنه‌وه‌ی روو و هه‌روه‌ها راویژکاریدا کار بکه‌ی، پێویسته بزانی هه‌ر هه‌موویان پێویستییان به‌ئاستیکی به‌رزی کارامه‌یی هه‌یه.

ئه‌گه‌ر به‌ته‌نیا پشت به‌خۆت به‌سه‌ستی، ئەوا ئەم ویسته‌ت دیته دی له‌گه‌ڵ ئەوه‌شدا گرینگی رۆلی راهێنه‌ران له یاد مه‌که. به‌شداریکردن له وانه‌یه‌کی ئاسایی دوو سه‌عاتیدا، ره‌نگه کاراییه‌کی ئەوتۆت پێ به‌خشی، که هینده‌ی شه‌ش مانگ یان زیاتریش له‌به‌ته‌نیا پشت به‌ستن به‌خۆوه وه‌ده‌ست دۆ. هه‌روه‌ها وانه‌وه‌رگرتن له‌سه‌ر ده‌ستی شاره‌زاییه‌کی خویندنه‌وه‌ی روو ره‌نگه سرووشت بۆ بێنی.

بهمه به سستی به هانا و چوونى خه لک، بۆ پيشکيشکردنى راهينانىكى سيستمه ميانه له سيستمى نهينيه کانى روو خويندنه و همدا کورسيکم کردو و ته وه که تيدا راهينانه کان به نامه گورينه وه به رپوه دهچن.

ئهم سيستمه زنجيره پرژه يه که بۆ بره و دان به شاره زايى و بروا به خو بوونى تو له خو دهگرى و له م کورسه دا، چاوديرى دهگرى تابتوانى ههمان شاره زاييه کانى روو خوينه وه يه که وه دست بهينى. هه لبرژار دنه کان يارمه تيت دهن له يه کيک له پسپوريه کاند پاره به شاره زاييه کانت بدهى و ههروه ها هه لى ته وهت بۆ دهره خسين تا ليکولينه وه يه که رسه له بواره هه لبرژار دنه و هه که دا نه نجام بدهى.

بۆ زانبارى زياتر سهردانى مالپه رکه م به ناوونيشانى www.Rose-Rosetree.com بکه. ههروه ها له م مالپه رده رپى و شوينى راده ستردنى نه نجامى روو خويندنه وه کانم به رپگه ي پسته يان به پسته ئه ليکترونى روون کراو ته وه. ههروه ها هه ليکى تر بۆ وهرگرتنى زانبارى تاييه ت به روو خويندنه وه داواکردنى وانه ي تاييه ته که تيدا به ئاره زووى خو ت فيرى خويندنه وهى روو ده ي. يا خو ده توانى بۆ خو ت له گه ل خه لکى تر که وانه ي تاييه ت به خويندنى به رده وام وهرده گرن، بۆ نمونه که سانى وهک پسپورانى دهر وونى، ماموستايان يان پسپورانى تهنروستى له يه که پۆل وانه وهربرى. هه ر پرسيارى کت له باره ي هه ر زانباريه کى ناو مالپه رکه له ميشک گه لاله بوو، به پسته ئه ليکترونى بۆمى بنيره.

له گه ل نه وه شدا بۆ به دوادا چوونى وه لامه کان پيوستيت به شاره زاييه کى زور له ئينته رنيت نييه. ههروه ها هه ر کاتىک ويستت ده توانى نامه م بۆ بنيرى. نه گه ر مه به ستت له ناردنى نامه، وهرگرتنى زانبارى له باره ي وانه کان و خويندنه وه کان و کورسى راهينان به نامه گورينه وه بى، تکايه با پوولنک و ناوونيشانى خو ت له سه ر پا که تى نامه که ديار بى. نه مه ناوونيشانى پسته ي منه:

Rose Rosetree

P. O. Box 1605

VA 20167-1605, Sterling

ههروه ها نه گه ر له برينى پله کانى بوون به روو خوينه وهى پسپورانه دا سه رکه وتوو بووى، له نامه يه که بۆ ههمان نه م ناوونيشانه باسى چيروکى سه رکه وتنى خو تم بۆ بنووسه.

چۆن خویندنه‌وه‌ی روو دهنانی له پیشه‌که‌تدا یارمه‌تیت بدا

له کۆتاییدا هیوادارم بیر له وەرگرتنی راهیتان له لای من بکه‌یه‌وه، بۆ ئەوه‌ی بتوانم له رینگه‌ی خهرمانه‌خویندنه‌وه و هاوسۆزی، دەرگه‌ی تیگه‌شتنیکی به‌رفراوانترت بۆ ئاوه‌له بکه‌م. خهرمانه‌خویندنه‌وه و هاوسۆزی، سه‌رنج‌راکیشیه‌که‌ی خویندنه‌وه‌ی روو ته‌نانه‌ت زیاتریش ده‌که‌ن. پیم باشه به‌خویندنه‌وه‌ی کتیه‌که‌ی من به‌ناوه‌کانی "Aura Reading through All Your Senses – خهرمانه‌خویندنه‌وه به‌هه‌موو هه‌سته‌کانته‌وه" و هه‌روه‌ها "Empowered by Empathy – که‌سی به‌هیز بوو به‌هاوسۆزی" ده‌ست به‌کار بی. پاشان له وانه‌کان به‌شداری بکه‌ی یان وانه‌ی تاییه‌ت وهربگری. ئەم وانانه‌ش یان له‌لای خۆم وهرده‌گری یان له‌لای شاره‌زایانی تره‌وه.

ژماره‌یه‌کتان رهنگه‌ له رابردوودا هه‌ولێ ئەوه‌تان دابی خهرمانه‌ بخویننه‌وه، به‌لام سه‌رکه‌وتنیکی بچووکتان تۆمار کردبێ. رهنگه‌ هۆیه‌که‌ی بگه‌ریته‌وه بۆ ئەوه‌ی زۆربه‌ی راهینه‌ره‌کان له ریبازه‌کانی خهرمانه‌خویندنه‌وه‌یاندا جه‌خت له‌سه‌ر یه‌ک به‌هره‌ ده‌که‌نه‌وه که ئەویش بینایی ده‌روونیه‌. له‌گه‌ڵ ئەوه‌شدا زۆرینه‌ی خه‌لک له جه‌سته و میتشک و پۆحیاندان له‌م به‌هره‌یه‌ بێ به‌شن. ریبازه‌که‌ی من له هی ئەوان جیاوازه. زیاتر له ۱۰۰ ته‌کنیک یاریده‌ت ده‌دا، بۆ ئەوه‌ی له به‌هره‌کانت تێ بگه‌ی و گه‌شه به‌به‌هێزترین به‌هره‌کانت بده‌ی و، نیگه‌رانیش مه‌به له‌به‌رئه‌وه‌ی تۆ خاوه‌نی به‌هره‌ی بیناییه‌کی ئیلاهی. سیسته‌مه‌که‌ی من که له ۱۵ سالی رابردوودا به‌کارم هێناوه به‌دنیاییه‌وه په‌ره به‌شاره‌زاییه‌کانت ده‌دا. هه‌ر کاتیک تۆ ده‌ستت به‌خهرمانه‌خویندنه‌وه کرد یان بووی به‌خهرمانه‌خویندنه‌وه‌یه‌کی پسپۆر، ئەو کاته راستیی ئەم قسه‌یه‌ی منت بۆ سوور ده‌بیته‌وه.

هه‌ریه‌که‌مان به‌شپوه‌یه‌کی بێ هاوتا، خزمه‌ت به‌مرۆڤایه‌تی ده‌که‌ین. خزمه‌تکردنی خه‌لک له رینگه‌ی خویندنه‌وه‌ی روو، رهنگه‌ به‌شیک له ئەرکی تۆ بێ. یان رهنگه‌ گرینگی خویندنه‌وه‌ی روو له دۆزینه‌وه‌ی زانیاری نوێ سه‌باره‌ت به‌رووی خۆت دابی، له‌به‌رئه‌وه‌ی خویندنه‌وه‌ی روو، سه‌رووشت بۆ دینی تا سه‌ودیکی زیاتر له به‌هره‌کانی خۆت وهربگری. ئەمه‌ش به‌که‌م مه‌زانه. تۆ خاوه‌نی هه‌ر پیشه‌یه‌ک بی ته‌نیا ئەو کاته‌ی که باشترین سه‌ود له به‌هره‌کانت وهربگری، ده‌توانی زیاتر یارمه‌تی خه‌لک بده‌ی و ئەوانیش ته‌نیا ئەو کاته ده‌توانن زیاترین تواناکانی خۆیان بخه‌نه گه‌ر ئەگه‌ر تۆ هۆشه‌کیانه ئەم توانانه‌یان بۆ بخه‌یه روو.

له کاتی ئەنجامدانی ئەم کاره‌دا خاله‌ راسته‌قینه‌کانی هیزی خۆت به‌کار به‌هێنه تا هیزی له خۆتیگه‌پشتن له ناماده‌بوونی تۆدا خۆی به‌رجه‌سته بکا. تۆ وه‌ک نمونه‌یه‌کی هیزی له

خوتیگه‌یشتن ده‌توانی هه‌ستی له خوتیگه‌یشتنیکی قوولتر له ناخی خه‌لکی تردا بورووژینی. هه‌ر بویه‌ش په‌نگه به‌بویرییه‌کی هاوشیوهی چاونه‌ترسیی "سوارچاکیکی جیدی"، به‌رهو پیش بچی. پیش که‌وه و جیهانمان بو رووناک بکه‌وه. روو پشتوپه‌نات بی.

رپوورتی بی به‌رامبه‌ر له‌باره‌ی زمانی جه‌سته له پیوه‌ندییه‌کاندا

تو بلایی بتوانی روژیک کتیبیک له‌سه‌ر لیکدانه‌وهی واتای زمانی جه‌سته بنووسی؟ هه‌رچه‌نده ئه‌مرو زور شاره‌زا له‌م بواره‌دا هه‌ن، به‌لام روژ روژتری له نامیلکه‌که‌ی خویدا به‌ناوی "زمانی جه‌سته له پیوه‌ندییه‌کاندا: ۷۵ بابته‌ی بچووک به‌لام پر واته" و به‌گالته‌وه‌که‌په هه‌میشه‌یییه‌ ناوبه‌ناوه‌که‌ی خوی، کومه‌لیک بیروبوچوونی نووی ده‌خاته روو.

پیوه‌ندیی نازاره‌کییانه، بواریکه که شاره‌زایان به‌ناشکرا گرینگی پی دده‌ن. یه‌کیک له‌م شاره‌زایانه روژ روژتری پرؤفیسوری کولچه که به‌ده‌ستپیکیکی پیکه‌نیناویی ئه‌م بابته ده‌رووژینی. پاشان به‌لیکدانه‌وهی واتای ژماره‌یه‌کی زه‌به‌نی ئیش‌شاره‌ت و ژیتست به‌له‌خوگرتنی "جه‌مه‌ری موگناتییسی" و خوچه‌ماندنه‌وه و گرژبوونه‌وه به‌رده‌وام ده‌بی.

ده‌زگای Women's Intuition Worldwide یش ئه‌م نامیلکه‌یه‌ی به‌نرخ‌ی ۵۰, \$ له‌گه‌ل - ۲۰ سه‌نتی باجی فروشتن بو دانیش‌توانی فی‌رجینیا به‌رده‌ست کردووه. به‌لام پیویسته له‌بری هه‌ر داواکارییه‌کی به‌کومه‌لیش ۳ \$ ی زیاده بدری. ئه‌م نامیلکه سپایروژلداره ۳۸ لاپه‌ره‌یییه، دیارییه‌کی به‌رچاوه. به‌تایبه‌تیش دیارییه‌کی گونجاوه بو ئه‌وه که‌سانه‌ی وا بیر ده‌که‌نه‌وه، خوتندنه‌وهی روو زانستیکی یه‌کجار سه‌رده‌میانه‌یه. به‌م کتیبه بچکولانه‌یه دلایان خویش بکه.

یان ئه‌گه‌ر چه‌ز بکه‌ی ئه‌م نامیلکه‌یه له ئینتهرنیت و به‌بی به‌رامبه‌ر وه‌رگیری ئه‌م دوایه‌ت ئاراسته‌ی ئه‌م ناوونیشانه بکه: Rosetree@Starpower.net.

سه‌رچاوه‌ی په‌راویزی

هه‌رچه‌نده ژماره‌یه‌کی زۆر کتیب له‌باره‌ی خویندنه‌وه‌ی روو بلآو بوونه‌وه، به‌لام ئه‌م ناوونیشانانه‌ی خواره‌وه، به‌سوودترین ئه‌و کتیبانه‌ن که من دۆزیمبته‌وه و به‌گویره‌ی یه‌که‌مایه‌تیان له‌لای من ریز کراون:

Narayan Singh Khalsa له نووسینی What's in a Face

Narayan Singh Khalsa له نووسینی Loving the Neighbour

Lailan Young له نووسینی Secrets of the Face

Mitchell.E.M له نووسینی How to Read the Language of the Face

Boye De Mente له نووسینی Face Reading for Fun and Profit

Hilarton له نووسینی Faces

Carl Wanger له نووسینی Characterology

Lialan Young له نووسینی The Naked Face

Oscar Wilde له نووسینی Picture of Dorian Gray

Ken Dychwald له نووسینی Bodymind

Mildred Carter له نووسینی Helping Yourself with Full Reflexology

Vasant Lad له نووسینی Ayurveda:The Sceince of Self-Healing

Louise Hay.L له نووسینی Heal Your Body

Paul Eckman له نووسینی Telling Lies

پپرست

- 7 وهسفی خویندنه وهی روو
- 9 دهسپیک
- 11 ۱- هیز، کهس خواز یاریه تی؟
- 22 ۲- چۆن دهستم به روو خویندنه وه کرد؟
- 41 ۳- چۆن به چاوی روو خویننه وه په ک سهیر بکهین؟
- 52 ۴- برۆ
- 79 ۵- گوئی
- 107 ۶- چاوا
- 141 ۷- لووت
- 179 ۸- کولم
- 200 ۹- دهم
- 217 ۱۰- شه ویلگه و چه ناگه
- 242 ۱۱- سپکس
- 273 ۱۲- چاره سه رکردنی گرفت له پیوه نندیه کاندا
- 302 ۱۳- ستراتیجییه ته کانی فرۆشیاری
- 318 ۱۴- ریز له خوئان
- 339 ۱۵- چۆن خویندنه وهی روو ده توانی له پیشه که تدا یارمه تیت بدا